

SLUŽBENI GLASNIK

DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

ISSN 1332-6287

Broj 12, godina XXVII. Dubrovnik, 9. srpnja 2020. godine
Uprava i uredništvo: Gundulićeva poljana 1, tel: 351-416 /list izlazi po potrebi/

S A D R Ź A J

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

ODBOR ZA STATUT I POSLOVNIK

248. Pročišćeni tekst Odredbi za provođenje i grafičkog dijela Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije 1482

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA ODBOR ZA STATUT I POSLOVNIK

248

Na temelju odredbi članka 19. i 29. Poslovnika Skupštine Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 8/09., 3/13. i 4/14.) i točke 1. Odluke o davanju ovlaštenja za utvrđivanje pročišćenog teksta Odredbi za provođenje i grafičkog dijela prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 8/20.), Odbor za Statut i Poslovnik na 5. sjednici, održanoj 8. srpnja 2020. godine, utvrdio je

PROČIŠĆENI TEKST ODREDBI ZA PROVOĐENJE I GRAFIČKOG DIJELA PROSTORNOG PLANA DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Pročišćeni tekst Odredbi za provođenje, te grafičkog dijela Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije obuhvaća Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 6/03.), Usklađenje Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije s Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora (Narodne novine, broj 128/04.) (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 3/05.), Izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 3/06.), Izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 7/10.), Zaključak o ispravci greške u Odluci o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 4/12.), Izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 9/13.), Usklađenje Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije sa Zakonom o prostornom uređenju (Narodne novine, broj 153/13.) (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 2/15.), II. Ciljane Izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 7/16.), Presudu Visokog Upravnog suda Republike Hrvatske, broj: Usoz 96/2012-8, od 28. studenog 2014. (Narodne novine, broj 10/15.), Izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 2/19.), Izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 6/19. - pročišćeni tekst) i Ciljane Izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 3/20.).

Pročišćeni tekst Odredbi za provođenje i grafičkog dijela prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije sadržan je u zasebnoj knjizi elaborata Ciljane Izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije - Izvornik, srpanj 2020. koji će izraditi Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije.

Pročišćeni tekst Odredbi za provođenje Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije objavit će se u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije.

KLASA: 350-01/19-01/235
URBROJ: 2117/1-23/1-20-19
Dubrovnik, 8. srpnja 2020.

Predsjednik
Odbora za Statut i Poslovnik
Ante Damić, v.r.

PROSTORNI PLAN DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

(Odredbe za provođenje - pročišćeni tekst)

1. UVJETI RAZGRANIČENJA PROSTORA PREMA OBILJEŽJU, KORIŠTENJU I NAMJENI

(Kartografski prikaz 1. „Korištenje i namjena prostora“)

1. Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije (u daljnjem tekstu: PPDNŽ) uvažavanjem prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, razrađuje načela prostornog uređenja i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja te organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu prostora Dubrovačko-neretvanske županije (u daljnjem tekstu: Županije).
2. PPDNŽ sadrži prostornu i gospodarsku strukturu Županije, sustav središnjih naselja regionalnog značenja, sustav razvojne regionalne infrastrukture, osnove za uređenje i zaštitu prostora, mjerila i smjernice za gospodarski razvoj, za očuvanje i unapređenje prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša te druge elemente od važnosti za Županiju uzimajući u obzir interakcije obalnog i morskog područja, s naglaskom na:
  - vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište
  - koridore infrastrukture županijskog značaja
  - izdvojena građevinska područja izvan naselja za gospodarsku namjenu županijskog značaja
  - površine drugih namjena županijskog značaja.
3. U PPDNŽ se razvitak središnjih naselja temelji na načelu policentričnog razvitka, poticajima investicijske politike i decentralizaciji gospodarskih struktura, a ostvaruje se, uz prethodno osiguranje prostornih preduvjeta, izgradnjom kvalitetnog prometnog, vodnogospodarskog i energetskog sustava, u opsegu koji omogućava planirani razvitak gradskih i ostalih važnijih naselja. Gospodarenje prostorom Županije provoditi će se na načelima održivog razvoja, racionalnog korištenja i zaštite prostora.
4. Prostor županije podijeljen je u skladu s prirodno-geografskim, društveno-gospodarskim i funkcionalno-gravitacijskim obilježjima na fizički gotovo odvojene tri veće geografske cjeline:
  - Dubrovačko priobalje: grad Dubrovnik i općine Konavle, Župa dubrovačka, Dubrovačko primorje
  - otočno i poluotočno područje: Grad Korčula te općine Lastovo, Vela Luka, Blato, Smokvica, Lumbarda, Mljet, Orebić, Trpanj, Janjina i Ston
  - Donjoneretvanski kraj: Gradovi Metković, Ploče i Opuzen te općine Pojezerje, Slivno, Kula Norinska i Zažablje.
5. Prostor Županije u odnosu na zemljopisni položaj dijeli se na:
  - kontinentalno područje: gradovi Ploče, Metković, Opuzen te općine Dubrovačko primorje, Konavle, Kula Norinska, Pojezerje, Slivno, Zažablje i Župa dubrovačka,
  - kontinentalno-otočno područje: Grad Dubrovnik,
  - otočno područje: Grad Korčula te općine Blato, Lastovo, Lumbarda, Mljet, Smokvica i Vela Luka,
  - poluotočno područje: općine Janjina, Orebić, Ston i Trpanj.
6. Zaštićeno obalno područje mora (**ZOP**) obuhvaća područje obalnih jedinica lokalne samouprave. **Prostor ograničenja ZOP-a (POG)** obuhvaća pojas kopna i otoka u širini od 1000 m od obalne crte i pojas mora u širini od 300 m od obalne crte. Granice i područje prostora ograničenja ZOP-a prikazani su na Hrvatskoj osnovnoj karti (HOK) dopunjenoj ortofotokartama. U Županiji od 22 jedinice lokalne samouprave samo Grad Metković i Općine Pojezerje, Kula Norinska i Zažablje nisu u ZOP-u.
7. U prostoru Županije su na temelju geomorfološke raščlambe kopnenog dijela obalnog područja, batimetrijskih, fizikalno-kemijskih i bioloških značajki izdvojena sljedeća područja:
  - vanjska obalna zona i otvoreno more,
  - Koločepski kanal,

- Mljetski kanal,
  - Neretvanski, Korčulanski i Pelješki kanal,
  - Župski zaljev,
  - Mljetska jezera,
  - estuarij Omble i Gruška luka,
  - Malostonski zaljev,
  - akvatorij ušća Neretve.
8. Prostor Županije obzirom na smještaj pojedinih gradova i općina na teritoriju Države, dijeli se na
- pogranično područje,
  - ostalo područje.
- U pogranično područje pripadaju:
- na kopnu: Grad Metković te općine: Pojezerje, Kula Norinska, Zažablje, Slivno,
  - na kopnu i moru: Grad Dubrovnik te općine Dubrovačko primorje, Župa dubrovačka, Konavle,
  - na moru: općine Mljet, Lastovo i Ston.
- U ostalo područje pripadaju: gradovi Korčula, Opuzen i Ploče te općine Blato, Janjina, Lumbarda, Orebić, Smokvica, Trpanj i Vela Luka.
9. Područje Županije ovim je Planom prema korištenju i namjeni površina razgraničeno za razvoj i uređenje na sljedeći način:
- I. Razvoj i uređenje prostora/površina naselja
  - II. Razvoj i uređenje prostora/površina izvan naselja
10. Prostori / površine za razvoj i uređenje određuju se na sljedeći način:
- I Razvoj i uređenje prostora / površina naselja - izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja**
- Naselja površine veće od 25,0 ha
(na Kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena prostora“ prikazana su poligonom)
  - Naselja površine manje od 25,0 ha
(na Kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena prostora“ prikazana su točkom)
- II Razvoj i uređenje prostora/površina izvan naselja**
- a) Područja izdvojene namjene:
- Gospodarska namjena - proizvodna I
    - pretežito industrijska I1
    - pretežito zanatska I2
    - pretežito prehrambeno-prerađivačka I3
    - pretežito građevinarska (asfaltna baza) I4
  - Gospodarska namjena - površine za iskorištavanje mineralnih sirovina E
    - kamen E3
    - sol E5
  - Gospodarska namjena - akvakultura H
    - školjkaši H1
    - ribe H2
    - ribe i školjkaši H3
    - otpremni centar H4
  - Gospodarska namjena - poslovna namjena K
    - pretežito uslužna K1
    - pretežito trgovačka K2
    - komunalno-servisna K3
    - pretežito reciklažna K4
    - mješovite zone pretežito poslovne K5
  - Gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička T
    - hotel T1
    - turističko naselje T2
    - auto-kamp T3
    - konačište i sl. T4
    - luka nautičkog turizma LN

- turističko-informacijsko-prezentacijsko-smještajni centar T5
  - Športsko-rekreacijska namjena R
    - golf R1
    - vodeni sportovi R2
    - športska dvorana R3
    - športska igrališta R4
    - rekreacijski park R5
    - kupališne zone R6
    - auto-moto sport R7
  - Posebna namjena N
  - Groblja G
- b) Poljoprivredne, šumske i vodene površine
- poljoprivredno zemljište - osobito vrijedno obradivo zemljište P1
  - poljoprivredno zemljište - vrijedno obradivo zemljište P2
  - poljoprivredno zemljište - vrijedno obradivo zemljište P2 (istražno područje melioracije)
  - poljoprivredno zemljište - ostalo obradivo zemljište P3
  - šume - gospodarske Š1 i zaštitne Š2
  - šume posebne namjene Š3
  - ostalo poljoprivredno zemljište, šume i šumsko zemljište PŠ, te kamenjari i goleti
  - vodene površine V - vodotoci, jezera i more
  - retencije
- c) Površine infrastrukturnih sustava
- energetske sustavi
  - prometni sustavi
  - vodnogospodarski sustavi
  - obrada, skladištenje i odlaganje otpada

11. Građevinsko područje naselja namijenjeno je izgradnji naselja, a sastoji se od izgrađenog dijela i neizgrađenog dijela predviđenog za daljnji razvoj.

U građevinskom području se zadovoljavaju funkcije stanovanja i drugih funkcija sukladnih značenju i važnosti naselja (javna i društvena namjena, gospodarska - proizvodna, poslovna, ugostiteljsko-turistička, turistička - luke posebne namjene i sl., športsko-rekreacijska, javne zelene površine, površine infrastrukturnih sustava, groblja, posebna namjena - obrana i dr.).

12. Građevinsko područje izdvojene namjene izvan naselja je površina određena za gospodarsku (proizvodnu, poslovnu, ugostiteljsko-turističku), športsko-rekreacijsku, te komunalnu namjenu (groblja koja se zbog svoje veličine, strukture i načina korištenja smješta izvan naselja).

U površinama iz stavka 1. ove odredbe ne može se planirati nova stambena namjena.

13. Površine infrastrukturnih sustava dijele se za:

- građevine prometa i građevine veza:
  - kopnene (ceste, željezničke pruge, terminali, optički kabeli i dr.),
  - pomorske (luke otvorene za javni promet i luke posebne namjene)
  - zračne (zračna luka, helidromi, aerodrom na vodi,)
- građevine vodnogospodarskog sustava za:
  - vodoopskrbu - vodozahvati i prijenos vode,
  - korištenje i zaštitu voda - zaštitne i regulacijske građevine
  - odvodnju oborinskih i otpadnih voda - odvodni kanali, uređaji za čišćenje i ispusti,
- energetske građevine za proizvodnju, transformaciju i prijenos energenata (električna energija, plin, vjetar, sunce) (hidroelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane, dalekovodi s transformatorskim stanicama, plinovodi s mjerno-redukcijskim stanicama i dr.)

14. Površine infrastrukturnih sustava razgraničuju se na:

- koridore infrastrukturnih građevina i
- površine za ostale dijelove infrastrukturnih građevina.

15. Infrastrukturni koridor je prostor namijenjen za smještaj građevina i instalacija infrastrukturnih sustava unutar i izvan građevinskog područja.

16. Infrastrukturni koridori određuju se prema sljedećim kriterijima:

SUSTAV	PODSUSTAV		GRAĐEVINA vrsta	KORIDOR GRAĐEVINE (m)		NAPOMENA
	vrsta	kategorija		postojeća	planirana	
PROMETNI	željeznica	državna	brza transeuropska	40	400	jedno/ dvokolosječna
			međunarodna glavna koridorska željeznička pruga	40	200	
	ceste	državne	autoceste	105	200	
			brze ceste	85	150	
			državne	70	100	
		županijske	županijske	40	70	
		lokalne	Lokalne	20	40	
ostale	nerazvrstane	10	20			
TELEKOMUNIKACIJE	kablovska	državni	međunarodni	1	1	uz javne površine i građevine
	kanalizacija	županijski	magistralni	1	1	
VODOOPSKRBA I ODVODNJA	vodovodi	državni	magistralni	6	10	
		županijski	ostali	6	10	
	kolektori	županijski	kolektor	6	10	
ENERGETIKA	plinovod	državni	međunarodni	60	400	
		županijski	magistralni	60	400	
	dalekovod	državni	dalekovod 400 kV	70	80	
			dalekovod 2x400 kV	80	100	
			dalekovodi 220 kV	50	60	
			dalekovod 2x200 kV	60	70	
			kabel 220 kV	6	12	
		županijski	dalekovodi 110 kV	40	50	
			dalekovodi 2x110 kV	50	60	
			kabel 2x110 kV	6	12	
kabel 110 kV	5	10				

17. Izvan građevinskog područja može se planirati:

- infrastrukturne građevine (promet, energetika, vodno i pomorsko gospodarstvo i dr.),
- građevine obrane,
- građevine namijenjenih poljoprivrednoj proizvodnji
- građevine namijenjenih gospodarenju u šumarstvu i lovstvu
- područja gospodarskog korištenja pomorskog dobra i uređenje plaža
- istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina
- reciklažna dvorišta za građevinski otpad s pripadajućim postrojenjima, asfaltnih baza, betonara i drugih građevina u funkciji obrade mineralnih sirovina unutar određenih eksploatacijskih polja
- golf igrališta i drugih sportsko-rekreacijska igrališta na otvorenom s pratećim zgradama (sukladno Zakonu o šumama i Zakonu o prostornom uređenju, međutim nije primjenjivo s obzirom da nije donesen Pravilnik iz članka 56., stavak 3. Zakona o prostornom uređenju)
- stambene i pomoćne građevine za vlastite (osobne) potrebe na građevnim česticama od 20 ha i više i za potrebe seoskog turizma na građevnim česticama od 2 ha i više
- rekonstrukcija postojećih građevina.

U gradnji izvan građevinskog područja obvezno je spriječiti:

- formiranje naselja, ulica i skupina građevnih čestica,
- zauzimanje obalnog područja,

- korištenje prostora vrijednih, posebno uređenih poljoprivrednih zemljišta.
- 17a.** Prostor izvan građevinskog područja na kojem se namjerava graditi sportsko-rekreacijsko igralište na otvorenom može se planirati na predjelima manje prirodne i krajobrazne vrijednosti tako da:
1. izgrađenost zgradama u obuhvatu zahvata u prostoru sportsko-rekreacijskog igrališta na otvorenom nije veća od 4%
  2. najmanje 30% obuhvata zahvata u prostoru bude uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo.
- 18.** U planiranju infrastrukturnih sustava treba prvenstveno koristiti postojeće trase i zajedničke koridore za više novih vodova, radi zaštite šuma i osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta i sprječavanja razaranja cjelovitosti prirodnih i od čovjeka stvorenih struktura.
- 19.** Na poljoprivrednim površinama kao kultiviranim područjima i vodenim površinama, ljudske aktivnosti se odvijaju u funkciji poljoprivrede: uzgoj biljnih kultura (ratarstvo, voćarstvo, vinogradarstvo, povrćarstvo, uzgoj ukrasnog i ljekovitog bilja) i životinja (stočarstvo i pčelarstvo) te ribarstva i akvakulture.
- 20.** Poljoprivredne površine isključivo osnovne namjene za poljoprivrednu proizvodnju određene su kao:
- osobito vrijedno obradivo zemljište
  - vrijedno obradivo zemljište,
  - ostalo obradivo zemljište.
- 21.** Na šumskim i vodnim površinama, ljudske aktivnosti se odvijaju isključivo u funkciji zaštite i očuvanja relativno stabilnih ekosustava ili u funkciji ograničenog i kontroliranog gospodarskog iskorištavanja prirodnih resursa (šumarstvo, vodno gospodarstvo, lovstvo, rekreacija i turizam).
- 22.** Šumske površine određene prema namjeni su:
- gospodarske i zaštitne šume.
  - šume posebne namjene.
- 23.** Vodne površine određene prema namjeni, korištenju i zaštiti su:
- jezera (Baćinska jezera, jezero Kutu, jezero Birina, jezero Desne),
  - vodotoci (rijeka Neretva, Mala Neretva, Ombla, Konavočica, Matica Vrgorac, Norin, Prunjak, Mislina)
  - bujice (Ljuta, Kopačica, Slavjan, Taranta)
  - blatine i slatine (na otoku Mljetu).
- 24.** Razgraničenje morske površine - akvatorija provodi se određivanjem namjene za:
- prometne djelatnosti (luke otvorene za javni promet, lučko područje, lučki bazeni, izdvojeni lučki bazeni, aerodrom na vodi, luke posebne namjene, plovni putovi, plovna infrastruktura, signalizacija),
  - akvakulturu i ribarstvo
  - podvodnu infrastrukturu (vodovod, elektrokabeli, elektroničko-komunikacijski kabeli, ispusti odvodnje, evtl. podvodni tuneli itd)
  - rekreaciju (dijelovi akvatorija uz obalu koji su namijenjeni kupanju, ronjenju i sportovima na vodi),
  - ostale djelatnosti (potapanje brodova, potapanje vinskih boca, odlaganje u more materijala od jaružanja luka i dr.).
- 25.** Način korištenja prostora za određenu namjenu utvrđuje se vodeći računa o vrsti i opsegu zaštite i očuvanja:
- prirodnih resursa: površinske i podzemne vode, priobalno more, šume, plodno tlo, biljni i životinjski svijet, krajobraz, bioraznolikost i dr. u cilju zadržavanja biofizičke strukture i daljnjeg razvoja relativno stabilnih ekosustava,
  - osjetljivih područja prema važećem kartografskom prikazu osjetljivih područja u RH,

- osobito vrijednih predjela u cilju racionalnog korištenja i zauzimanja prostora i očuvanja identiteta osobito ruralnog krajolika,
  - okoliša unutar izgrađenih (urbanih područja) u cilju zaštite zdravlja i unapređenja života ljudi i ostalih živih bića (tlo, voda, zrak, buka, otpad i dr.)
- 26.** Osnovna namjena, korištenje i zaštita prostora prikazani su na kartografskim prikazima 1. "Korištenje i namjena prostora", 2. "Infrastrukturni sustavi " i 3. "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora", u mjerilu 1:100 000.
- 27.** Detaljnije razgraničenje pojedinih zona i kategorija, načina i uvjeta korištenja i uređenja određuje se u prostornim planovima uređenja općina/gradova, na temelju programskih smjernica određenih u PPDNŽ i u skladu s odgovarajućim propisima.
- 28.** Brisana.

2. UVJETI ODREĐIVANJA PROSTORA GRAĐEVINA OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

29. Na području Županije - građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku su sljedeće:

Prometne građevine

Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:

Autoceste:

- Jadransko-Jonska autocesta (autocesta A1 Zagreb - Dubrovnik) (planirano), dionica gr. Splitsko-dalmatinske županije – čvor Ploče (postojeće), dionica čvor Metković – Dubrovnik (planirano)
- autocesta A10: granica Republike Bosne i Hercegovine – čvorište Ploče (A1) (TEM II autocesta u koridoru Vc Ploče - Metković - Sarajevo - Osijek - Republika Mađarska)
- spojne prometnice između Jadransko-Jonske autoceste i prometne mreže nižeg reda sa čvorova (planirano)

Državne ceste:

- brza cesta Dubrovnik (Osojnik) - Čilipi – G.P. Karasovići (planirano)
- brza cesta preko Pelješca čvor Pelješac (čvor na Jadransko-jonskoj autocesti) - most Pelješac - Pelješac - čvor Doli (čvor na Jadransko-jonskoj autocesti) (planirano)
- most Pelješac s pristupnim cestama i nova dionica D414 Sparagovići - Doli (planirano)
- most (podmorski tunel) preko Korčulanskog kanala s prilaznim cestama na Pelješcu i Korčuli (planirano)
- D8 GP Pasjak (gr. Slovenije)-Šapjane-Rijeka-Zadar-Split-G.P. Klek (gr. BiH)-G.P.Zaton Doli-(gr. BiH) - Dubrovnik - G.P. Karasovići (gr. Crne Gore)
- D9 G.P. Metković (gr. BiH)-Opuzen-D8
- D62 Šestanovac (D39)-Zagvozd-Vrgorac-Kula Norinska-Metković (D9)
- D118 Vela Luka-Kapja-Dubovo-Korčula
- D119 Ubli-Lastovo
- D120 Pomena-Polače-Sobra-Saplunara
- D123 Trajektna luka Sobra-D120
- D222 GP Mali Prolog (gr. BiH)-D62
- D223 GP Gornji Brgat (gr. BiH)-Dubac (D8)
- D235 Granica BiH – Čepikuće – Lisac – Doli (D8)
- D413 Ploče (D425) - trajektna luka Ploče
- D414 Trajektna luka Orebić-Ston-Zaton Doli (D8)
- D415 Trajektna luka Trpanj-Donja Banda (D414)
- D416 Prapatno (D414) trajektna luka Prapatno
- D420 Sustjepan (D8) - luka Gruž
- D425 ČCP Karamatići (A1)-čvorište Čeveljuša – Luka Ploče
- D516 Karasovići (D8) - GP Konfin (gr. Crne Gore)
- spojna cesta: čvor Nikolac (D425) – Komin (D8) (planirano)

Željezničke građevine za međunarodni promet, s pripadajućim građevinama, postrojenjima i uređajima osim industrijskih kolosijeka):

- željeznička pruga za međunarodni promet, glavna koridorska željeznička pruga M304 (Čapljina)-Državna granica-Metković-Ploče
- brza dužjadranska željeznica (planirano).

Građevine zračnog prometa

Aerodromi:

- Dubrovnik
- Ploče (planirano izmještanje)
- Korčula (planirano)
- Lisačke Rudine (planirano)

Helidromi na otocima:

- otok Korčula: Blato (Blatsko polje), Korčula (dom zdravlja)
- otok Lastovo: Ubli (ex vojna zona),
- otok Mljet: potencijalne lokacije Korita (Planjak vrh), Babino Polje (Borovac, Brijezi), planirano
- poluotok/otok Pelješac: Janjina (Vardište)
- Elafiti (Lopud, Koločep, Šipanska luka), planirano

Pomorske građevine:

- luka osobitog (međunarodnog) gospodarskog značaja Gruž - putnička luka
- luka osobitog (međunarodnog) gospodarskog značaja Ploče
- luka nautičkog turizma ACI marina Dubrovnik - Komolac
- luka nautičkog turizma ACI marina Korčula
- luka nautičkog turizma Marina Gruž – Lapad
- luka nautičkog turizma Ploče, planirano
- luka nautičkog turizma Jurjeva luka/Kremena (planirano)
- luka nautičkog turizma Kručica - suha marina (planirano)
- industrijska luka Bristva (Radež) u Općini Blato
- brodogradilišna luka Dominče (Leda)
- međunarodni plovni putovi

Građevine i površine elektroničkih komunikacija

- međunarodni podmorski svjetlovodni kabel Adria 1
- magistralni svjetlovodni kabel „Jadranko“
- otočna svjetlovodna veza Dubrovnik-Elafiti-Mljet-Korčula-Hvar-Split
- svjetlovod Ploče – Metković – granica BiH
- svjetlovod Kula Norinska – Nova Sela - granica Splitsko-dalmatinske županije
- svjetlovod Mali Prolog – granica BiH
- svjetlovod Ploče- Staševica- granica splitsko-dalmatinske županije (planirano)

Koridori elektroničke komunikacijske infrastrukture i televizijskih operatora elektroničkih komunikacija

- Srđ - Rota
- Srđ – Uljenje
- Srđ – Gruda 2
- Srđ – Komolac
- Srđ – Dubrovnik, Ćira Carića 4
- Srđ – Dubrovnik, Ivana Matijaševića 14
- Srđ – Dubrovnik, Pera Čingrije 1
- Srđ – Dubrovnik, Ulica grada Vukovara 19
- Srđ – Velika Petka
- Uljenje – Biokovo
- Uljenje – Vrgorac Gomila
- Uljenje – Rota
- Rota – Korčula
- Rota – Lastovo
- Rota – Biokovo
- Metković HRT – Biokovo
- Srđ – Lopud
- Lopud – Suđurađ, Sveto Trojstvo
- Šipan, Velji vrh - Suđurađ, Sveto Trojstvo
- Gruda 2 – Zračna luka Dubrovnik
- Gruda 2 – Luštica (MNE)
- Komolac – Mokošica, Na skali bb

Energetske građevine**Elektroenergetske građevine:****Hidroelektrane s pripadajućim građevinama**

- hidroelektrana "Dubrovnik" u Platu

Vjetroelektrane s pripadajućim građevinama

- Ponikve
- Rudine
- Konavoska brda (planirano)
- Glave (planirano)
- Volunac (planirano)
- Štrbina – Vjetreno (planirano)

Dalekovodi 220 kV i više, s trafostanicom i rasklopnim postrojenjem na tom dalekovodu

- 2 dalekovoda 220 kV D HE Dubrovnik - Trebinje
- 3 podzemna kabela 220 kV K HE "Dubrovnik" - TS "Plat"
- dalekovod 2x220 kV, uvod 2 dalekovoda 220 kV D HE „Dubrovnik“ - Trebinje u TS „Plat“ (postojeće)
- dalekovod 2x220 kV DS Nova Sela - Zagvozd (planirano)
- dalekovod 2x220 kV DS Plat - Pelješac - Nova Sela s podmorskom kabelskom dionicom ispod Malostonskog zaljeva, alternativno preko BiH (planirano)
- dalekovod 2x220 kV Nova Sela – BiH (planirano)
- dalekovod 220 kV TS Konavoska brda – TS Plat (planirano)
- TS Plat 220/110/35/20(10) kV
- TS Nova Sela 220/110/20(10) kV (planirano)
- TS Konavoska brda 20(35)/220 kV Konavoska brda (planirano)
- rasklopno postrojenje RP 220 kV "Plat".

Građevine za transport plina s pripadajućim objektima, odnosno uređajima i postrojenjima:

- magistralni plinovod Split - Ploče, dionica: granica Splitsko-dalmatinske županije - čvor Ploče, (planirano)
- magistralni plinovod: Ploče – Dubrovnik, dionica čvor Ploče – Ploče – prijelaz ispod Malostonskog zaljeva i Malog mora – Pelješac – Dubrovnik – čvor Dubrovnik (planirano)
- međunarodni plinovod Dubrovnik – Prevlaka – Dobreč, dionica čvor Dubrovnik – Župa dubrovačka – Konavle – Prevlaka (planirano)
- odvojni plinovod za BiH, dionica čvor Ploče-granica BiH (planirano)
- međunarodni plinovod Dubrovnik – Trebinje, dionica čvor Dubrovnik – granica BiH (planirano)
- terminal za tekuće terete u luci Ploče (planirano)
- terminal za ukapljeni naftni plin u luci Ploče (planirano)

Vodne građevine**Regulacijske i zaštitne vodne građevine**

- lijevi obrambeni nasip Neretve, dionica „More - Opuzen“, dužine 12,00 km
- brana sa brodomskom prevodnicom u Opuzenu
- desni obrambeni zid u Kominu, dionica „More - Opuzen“, dužine 1,30 km
- pregrada sa prevodnicom, planirano, na Neretvi između Opuzena i Komina
- lijevi nasip Neretve, dionica „Opuzen - Metković“, dužine 9,10 km
- morski nasip „Diga“ na području Opuzen - ušće, dužine 2,62 km
- brana na ušću Male Neretve
- prevodnica na ušću Male Neretve
- crpna stanica Modrič na području Opuzen - ušće
- svi potrebni zaštitni objekti uz Neretvu (lijeva i desna obala) u ukupnoj dužini, planirano, koje je potrebno izgraditi za slučaj protjecanja svih velikih voda koritom Neretve, a u cilju zaštite urbanih područja, infrastrukturnih objekata i poljoprivrednih površina

- brana „Crni vir“, na prostoru Vrgoračkog polja, dužine 0,20 km
- tunel „Vrgorac“, na prostoru Vrgorskog polja, dužine 2,19 km
- obodni kanal na području Vrgorskog polja od Stinjevca do korita rijeke Matice vrgorske uzvodno od Prigona, planirano
- osiguranje obala nasipima jezera Birina i spojnih kanala, na dionici jezero Birina - Crna rijeka - more, planirano
- tunel „Birina“, planirano, između Vrgorskog polja i jezera Birina
- betonske prelivne građevine ispred ulaza u Vrgorski tunel i tunel „Birina“, planirano
- tunel „Baćina“, na izlazu iz Baćinskih jezera, dužine 0,12 km
- tunel „Konavle“, dužine 1,97 km
- tunel „Blato“
- tunel „Dubrovnik“
- tunel „Predolac“
- obrambeni nasipi uz Ljutu i Kopačicu, planirano
- desni obrambeni nasip uz Malu Neretvu, dužine 9,00 km.

Građevine za vodoopskrbu

- vodoopskrbni sustav Dubrovnik
- vodoopskrbni sustav Neretva-Pelješac-Korčula-Lastovo-Mljet.

Vodne građevine za navodnjavanje

- sustav za zahvat i dovod vode za navodnjavanje u donjem toku Neretve, (planirano)
- sustav za zahvat i dovod vode za navodnjavanje Konavoskog polja (planirano)

Vodne građevine za zaštitu voda

- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Dubrovnik
- regionalni odvodni sustav (ROS) Komarna-Neum-Mljetski kanal

Proizvodne građevine

- brodogradilište na Dominču u Korčuli
- brodogradilište „Greben“.

Posebne građevine i površine

- vojne građevine i građevine od posebnog značaja za obranu države, sukladno posebnim propisima
  - Općina Konavle: POM „Molunat - Lastavica“, dva maskirna veza i sidrište u luci Donji Molunat, OUP „Financijska kuća“, „Glavica“, „Straža“, OUP „Resnica“, tt 561 Ilijin vrh, Snježnica tt 1234 (Ilijin Vrh), pp MOL-a i Subregionalni centar za upravljanje pomorskom situacijom tt 230 Suvarevina, tt240 Velje brdo i pp MOL „Župski zaljev“
  - Općina Lastovo: pp MOL-a „Velo more“, POM „Pleševo brdo“, potkop otok Prežba „Sito“, pp MOL „Skrivena luka, pristanište za brodove „Jurjeva luka“, plutačni vez „Velji lago“ - Ubli (otok Makarac), pp MOL-a - ex vojarna „Maršalka“
  - Općina Lumbarda: pp MOL-a „Ražnjić“
  - Općina Mljet: „Gruj“ - POM i pp MOL-a, pp MOL/a „Rt Goli“ -, „Pomena“ - maskirni vez i plutača, „Saplunara“ - maskirni vez i plutača
  - Općina Orebić: radarski položaj „Rota 1“ i „Rota 2“
  - Grad Ploče: vojarna „Neretva“, VSK otok „Pločica“ i „Tatinje“, vojarna „Sidrište“
  - Općina Slivno: potkop „Duba“, potkop „Soline“
  - Općina Ston: potkop „Brijesta“
  - Općina Vela Luka: vojna luka „Meja“ i pp MOL „Velo dance“
  - Općina Župa dubrovačka: „Kupari“ - rezidencijalni kompleks i pp MOL-a

Građevine za prijelazi

Cestovni granični prijelazi

Građevine za prijelazi Republike Hrvatske na granici s Bosnom i Hercegovinom:

- stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba s inspekcijom službama u cestovnom prometu: Nova Sela

- stalni granični prijelazi za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu: Klek, Zaton Doli i Gornji Brgat.
- stalni granični prijelazi za međunarodni promet putnika u cestovnom prometu: Mali Prolog, Prud, Metković i Čepikuće.
- stalni granični prijelazi za pogranični promet: Gabela Polje, Unka, Vukov Klanac, Imotica i Slano

Granični prijelazi Republike Hrvatske na granici s Crnom Gorom:

- stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba s inspekcijskim službama u cestovnom prometu: Karasovići
- stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika u cestovnom prometu: Vitaljina
- Granični prijelazi Karasovići i Vitaljina ujedno su i stalni granični prijelazi za pogranični promet

Željeznički granični prijelazi

- stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u željezničkom prometu Metković

Granični prijelazi u zračnom prometu

- stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u zračnom prometu: Dubrovnik

Granični prijelazi u pomorskom prometu

- stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba s inspekcijskim službama u pomorskom prometu: Ploče
- stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u pomorskom prometu: Dubrovnik
- stalni granični prijelazi za međunarodni promet putnika u pomorskom prometu: Korčula, Ubli i Prevlaka
- sezonski granični prijelazi za međunarodni promet putnika u pomorskom prometu: Vela Luka, Cavtat

Građevine za gospodarenje otpadom

- županijski centar za gospodarenje otpadom Lučino razdolje (Općina Dubrovačko primorje) (planirano).

Ostale građevine

Športske građevine

- golf igralište – Gnjile u Općini Konavle (u istraživanju)
- golf igralište – Srđ (golf) u Gradu Dubrovniku (planirano)
- golf igralište - lokalitet Sestrice u Općini Dubrovačko primorje (planirano)
- golf igralište - Prljevići u Općini Dubrovačko primorje (planirano).

Zahvati u prostoru, odnosno površine državnog značaja koji se prema posebnim propisima koji uređuju gradnju ne smatraju građenjem

○ Istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina, građevine za eksploataciju na eksploatacijskom polju mineralnih sirovina

- eksploatacijska polja i istražni prostori tehničkog građevnog kamena: Mironja, Bijeli vir, Glavice, Podvlaštica, Kotavca, Osojnik, Obličevac I, Vjetreno, Lisac
- eksploatacijska polja i istražni prostori arhitektonskog građevnog kamena: Visočani, Mironja II, Smokovljani, Sreser II, Humac II, Ivan dol, Piske, Vrnik, Topolo, Trnovica, Klokolina, Ljut, Loznica, Veleč*,
- eksploatacijsko polje morske soli: Ston.

* - potrebno je ispitati mogućnost istraživanja uz dopuštenje nadležnih ministarstava

○ Ribolovna područja na moru

- vanjsko ribolovno more – ribolovne zone D i dijelom C
- unutarnje ribolovno more – dijelom ribolovna zona G

30. Građevine od važnosti za Županiju su sljedeće:

Prometne građevine

Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:

- županijske i lokalne ceste

Građevine zračnog prometa

Helidromi

- Dubrovnik (opća bolnica)
- Orašac (planirano)
- Slano (planirano)
- Ploče (Vranjak) (planirano)
- Metković (planirano)
- Opuzen (planirano)

Aerodromi na vodi

- Lumbarda
- Vela Luka
- Ubli
- Dubrovnik (planirano)
- Korčula (planirano)
- Ploče (planirano)
- Orebić (planirano)

Građevine pomorske plovidbe

- luke otvorene za javni promet županijskog i lokalnog značaja
- luke nautičkog turizma kapaciteta do 200 vezova
- sportske luke
- brodogradilišna luka Mokošica (Grad Dubrovnik)
- brodogradilišna luka Greben (Općina Vela Luka)
- ribarska luka Sustjepan (planirano)
- ribarska luka Vela Luka (planirano)
- plovni putovi, osim međunarodnih plovnih putova

Građevine i površine elektroničkih komunikacija

- odašiljači nepokretnih i pokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža izvan građevinskog područja
- županijski elektronički komunikacijski vodovi s pripadajućim građevinama

Energetske građevine

Elektroenergetske građevine:

- hidroelektrana MAHE "Konavle" (planirano)
- hidroelektrana MAHE "Zavrelje" u Mlinima
- hidroelektrana MAHE „Ploče“ (planirano)
- solarne elektrane
- dalekovod 2x110 kV DS HE „Dubrovnik“ - Komolac
- dalekovod 2x110 kV Komolac - Ston (rekonstrukcija)
- dalekovod D110 kV Trebinje - Komolac
- dalekovod D110 kV Makarska - Opuzen
- dalekovod D110 kV Čapljina - Opuzen
- dalekovod D110 kV Opuzen - Neum
- dalekovod D110 kV Neum - Ston
- dalekovod D110 kV Ploče - Vrgorac
- podmorski kabel + dalekovod D+K 2x110 kV Stari Grad - Blato (postojeće/planirano)
- dalekovod D110 kV Blato – Ston
- dalekovod D 2x110 kV, uvod D Makarska – Opuzen u TS Ploče
- dalekovod D110 kV Plat - Herceg Novi (planirano)

- dalekovod 2x110 kV, uvod D Plat-Herceg Novi u TS „Konavle“ (planirano)
- dalekovod 2x110 kV, uvod DS HE „Dubrovnik“ - Komolac u TS „Srđ“, alternativa s kabelskom dionicom 2x110 kV preko golf terena na Srđu
- dalekovod 2x110 kV, uvod D Ploče - Vrgorac u TS „Nova Sela“ (planirano)
- dalekovod 2x110 kV, uvod D Ploče - Opuzen u TS „Nova Sela“ (planirano)
- dalekovod 2x110 kV, uvod južne trojke DS Plat - Nova Sela u TS „Slivno“ (planirano)
- dalekovod 2x110 kV, uvod DS Plat - Nova Sela u TS „Slano“ (planirano)
- dalekovod 2x110 kV, uvod DS Plat - Nova Sela u TS „Orašac“ (planirano)
- dalekovod 2x110 kV, uvod D Opuzen - Neum u TS „Slivno“ (planirano)
- podzemni kabel 110 kV K HE „Dubrovnik“ - TS „Plat“
- podzemni kabel 110 kV K Srđ - Lapad (planirano)
- podzemni + podmorski kabel 110 kV K Komolac - Lapad (planirano)
- dalekovod 2x110 kV, uvod D 110 KV Blato - Ston u TS „Janjina“ (planirano)
- podmorski kabel 110 kV K Korčula - Pelješac
- dalekovod 2x110 kV DS Imotica - Ston (planirano)
- dalekovod D110 kV Nova Sela - Vrgorac (planirano)
- dalekovod D110 kV Opuzen - Slivno (planirano)
- dalekovod + podzemni kabel D+K 110 kV Rudine – Sestrice (planirano)
- TS 110/35 kV „Komolac“
- TS 110/35 kV „Ston“
- TS 110/35 kV „Blato“
- TS 110/35 kV „Opuzen“
- TS 110/20(10) kV „Konavle“ (planirano)
- TS 110/20(10) kV „Srđ“
- TS 110/20(10) kV „Lapad“ (planirano)
- TS 110/x kV „Janjina“ (planirano)
- TS 110/x kV „Orebić“ (planirano)
- TS 110/x kV „Korčula“ (planirano)
- TS 110/x kV „Imotica“ (planirano)
- TS 110/20(10) kV „Ploče“
- TS 110/20(10) kV „Slivno“ (planirano)
- TS 20/110 kV „Ponikve“
- TS 20/110 kV „Rudine“
- TS 110/20(10) kV „Doli“ (planirano)
- TS 110/20(10) kV „Slano“ (planirano)
- TS 110/20(10) kV „Orašac“ (planirano),
- TS 110/20(10) kV „Metković“ (planirano)
- TS 110/20(10) kV „Sestrice“ (planirano)
- TS 35/10 kV „Cavtat“, „Pločice“, „Mlini“, Šipčine“, „Lapad“, „Orašac“, „Slano“, „Janjina“, „Pijavičino“, „Zamošće“, „Korčula“, „Blato“, „Opuzen“, „Metković 1“, „Metković 2“,
- dalekovod D35 kV Plat – Cavtat
- dalekovod 35 kV Plat – Pločice
- dalekovod D35 kV Plat – Mlini
- dalekovod D35 kV Mlini – Komolac
- dalekovod D35 kV Komolac – Šipčine
- kabel KB 2x35kV Komolac – Šipčine
- dalekovod D35 kV Komolac - Ston
- kabel 2x35 kV Šipčine – Lapad
- dalekovod D35 kV Ston – Janjina – Pijavičino – Zamošće – Korčula – Blato
- dalekovod D35 kV Opuzen – TS Metković 1 – TS Metković 2 – Opuzen
- dalekovod D35 kV TS 110 kV Opuzen – TS 35 kV Opuzen
- dalekovod D35 kV Opuzen - Brist

Građevine za transport plina s pripadajućim objektima, odnosno uređajima i postrojenjima:

- visokotlačni distribucijski plinovodi s redukcijskim stanicama
  - PČ/MRS Dubrovnik – RS Komolac – RS Dubrovnik,
  - PČ/MRS – RS Kupari,
  - PČ/MRS Ploče – RS Kula Norinska – RS Ploče/RS Metković.

Vodne građevine**Regulacijske i zaštitne vodne građevine:**

- desni obrambeni nasip uz obodni kanal „Koševo - Vrbovci“, dužine 9,37 km
- separacijski kanal Vrbovci - Kuti 1,26 km
- obrambeni nasip Luke, dužine 0,68 km
- nasip uz obodni kanal Vidrice, dužine 5,04 km
- obrambeni nasip za zaštitu dijela grada Metkovića na desnoj obali Neretve
- bujične građevine na području Konavala, Župe dubrovačke, Srđa, Komolačke kotline, Mokošice, Orašca, Trstenog, Brsečina, Slanog, Stona, Trpnja, Kleka i Pojezerja, kao i na čitavom nizu manje značajnih kopnenih priobalnih bujica i bujica poluotoka Pelješca, kao i bujica otoka Korčule, Lastova, Mljeta i Elafita.

Građevine za melioracijsku odvodnju:

- melioracijski sustav donje Neretve
- melioracijski sustav melioracijski sustav Konavosko polje
- melioracijski sustav melioracijski sustav Vrgorsko polje
- melioracijski sustav Stonsko polje
- melioracijski sustav Blatsko polje
- melioracijski sustav Donje blato - Lumbarda.

Građevine za vodoopskrbu:

- vodoopskrbni sustav „Konavle – istok“
- vodoopskrbni sustav „Konavle – zapad“
- vodoopskrbni sustav "Župa dubrovačka"
- vodoopskrbni sustav Zaton – Orašac - Elafiti
- vodoopskrbni sustav „Slano“
- vodoopskrbni sustav „Dubrovačko primorje
- vodoopskrbni sustav „Ston“
- vodoopskrbni sustav "Ploče"
- vodoopskrbni sustav sustav "Doljani" - Metković
- vodoopskrbni sustav „Vodovod Blato“
- vodoopskrbni sustav "Butina" – Vrgorac

Vodne građevine za navodnjavanje

- sustav za zahvat i dovod vode za navodnjavanje Župskog polja (planirano).
- sustav za zahvat i dovod vode za navodnjavanje Stonskog polja (planirano).
- sustav za zahvat i dovod vode za navodnjavanje polja Donje blato u Općini Lumbarda (planirano)
- sustav za zahvat i dovod vode za navodnjavanje Čarskog polja (planirano)
- sustav za zahvat i dovod vode za navodnjavanje Smokvičkog polja (planirano)
- sustav za zahvat i dovod vode za navodnjavanje polja Bradat, Kruševo i Vrbovica u Općini Vela Luka (planirano)

Građevine za zaštitu voda

- sustav odvodnje otpadnih voda Nacionalnog parka Mljet (postojeće/planirano)
- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Metković (planirano)
- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Ploče (planirano)
- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Opuzen (postojeće/planirano)
- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Blace (planirano)
- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Blato (postojeće/planirano)
- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Vela Luka (postojeće/planirano)

- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Korčula (planirano)
- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Smokvica-Brna (planirano)
- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Lumbarda (postojeće/planirano)
- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Orebić (postojeće/planirano)
- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Trpanj (postojeće/planirano)
- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Janjina (planirano)
- sustav odvodnje otpadnih voda Slano (postojeće/planirano)
- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Zaton-Orašac (postojeće/planirano)
- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Župa dubrovačka (postojeće/planirano)
- sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Cavtat (postojeće/planirano)

Građevine za gospodarenje otpadom

Kazete za zbrinjavanje građevnog otpada koji sadrži azbest

- Lovornik (Ploče)
- Dubravica (Metković)

Pretovarne stanice

- Tehničko-tehnološki blok Osojnik (Dubrovnik) (planirano)
- Dubravica (Metković) (planirano)
- Ploče (Lovornik, Vranjak 3) (potencijalno)
- Vardište (Janjina) (planirano)
- Dubovo (Korčula) (planirano)
- Sitnica (Blato/Vela Luka) (planirano)
- Sozanj (Lastovo) (planirano)

Ostale građevine

- Opća bolnica Dubrovnik
- Kalos - specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju u Veloj Luci
- Sveučilište u Dubrovniku
- brodogradilište Mokošica (Grad Dubrovnik)
- razvojno-istraživački centar za marikulturu - Bistrina u Općini Dubrovačko primorje
- veletržnica u dolini Neretve
- golf igralište (vježbalište) - Slađenovići u Općini Dubrovačko primorje (planirano).

Zahvati u prostoru, odnosno površine područnog (regionalnog) značaja koji se prema posebnim propisima koji uređuju gradnju ne smatraju građenjem

Akvakultura - školjkaši

- Malostonski zaljev i Malo more s uvalom Bistrina (Općine Dubrovačko primorje, Ston, Janjina i Slivno)
- Blace – Osinj (Općina Slivno)

Akvakultura - ribe

- Otočić Galičnjak (Općina Mljet)
- Uvala Bezdija (Općina Orebić)
- Bjejevica (Malostonski zaljev) (Općina Ston)
- Brijesta – Drače (Malostonski zaljev) (Općina Ston)
- Neretvanski kanal, sjeverna obala Pelješca od naselja Sreser u Općini Janjina do uvale Divna u općini Trpanj, od uvale Jelinska do uvale Most u Općini Trpanj, te od granice Općine Trpanj do uvale Bezdija u Općini Orebić
- Sjeverna obala otoka Mljeta između naselja Kozarica i Sobra (planirano)
- Česminova – Žukova u Općini Vela Luka (planirano)
- Prevlaka (Općina Konavle) (planirano)
- Uvala Hodoblja u Općini Dubrovačko primorje (planirano)

Akvakultura - ribe i školjkaši

- Uvala Vinogradina u Općini Slivno (planirano)

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH I OSTALIH SADRŽAJA U PROSTORU

(Kartografski prikaz 1. „Korištenje i namjena prostora“)

3.1. Općenito

31. Planom se omogućuje smještaj gospodarskih sadržaja u :

- građevinskom području naselja
- građevinskim područjima izdvojene namjene izvan naselja
- izvan građevinskih područja.

31a. Uvjeti smještaja gospodarskih sadržaja u naselju u zonama mješovite namjene određuju se u PPUO/G, GUP odnosno UPU.

31b. U okviru razvoja gospodarske strukture utvrđuju se osnovna usmjerenja za razmještaj gospodarskih sadržaja izdvojene namjene izvan naselja:

- Gospodarska namjena - proizvodna I
- Gospodarska namjena – eksploatacija mineralnih sirovina E
- Gospodarska namjena - akvakultura H
- Gospodarska namjena - poslovna K
- Gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička T.

32. Brisana.

33. Brisana.

33a. U prostoru ograničenja ZOP-a se građevinsko područje određuje tako da se može proširiti za najviše 20% površine njegova izgrađenog dijela, ako je taj dio veći od 80% površine toga građevinskog područja.

U prostoru ograničenja ne mogu se osnivati nova naselja, odrediti novi izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja, a postojeći izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja ne mogu se proširivati u pojasu od 100 m od obalne crte.

Ako se građevinsko područje nalazi izvan prostora ograničenja s više od polovice svoje površine, na planiranje i uređenje tog dijela ne moraju se primijeniti odredbe iz stavka 1. ove odredbe.

33b. U izdvojenom građevinskom području izvan naselja te na prostoru izvan građevinskog područja na kojem se namjerava graditi igralište za golf i sportsko-rekreacijsko igralište na otvorenom u pojasu najmanje 100 m od obalne crte ne može se planirati građenje novih građevina, osim građevina komunalne i prometne infrastrukture koje po svojoj prirodi zahtijevaju smještaj na obali i podzemne infrastrukture, pratećih sadržaja ugostiteljsko-turističke namjene, građevina koje po svojoj prirodi zahtijevaju smještaj na obali (brodogradilišta, luke nautičkog turizma i sl.), te uređenje javnih površina.

Na prostoru izvan građevinskog područja, za građenje igrališta za golf planira se obuhvat zahvata u prostoru i građevne čestice zgrada unutar obuhvata zahvata u prostoru.

34. U zonama gospodarskih sadržaja moguć je smještaj:

- sadržaja proizvodne namjene (industrijske, zanatske, prehrambeno-prerađivačke i građevinske)
- sadržaja poslovne namjene (uslužnih, trgovačkih, komunalno-servisnih, reciklažnih te mješovitih)
- ugostiteljsko-turističkih (hotel, turističko naselje, kamp) i ostalih sadržaja kao pratećih sadržaja u zoni
- infrastrukturnih sadržaja (kao dio infrastrukture zone).

U razmještaju sadržaja iz stavka 1. težiti će se boljem iskorištenju prostora i infrastrukture, popunjavanju postojećih industrijskih i drugih zona namijenjenih tim djelatnostima te sprječavanju neopravdanog zauzimanja novih površina.

- 34a.** Planom su određeni uvjeti za smještaj gospodarskih sadržaja za koje se ne određuju posebna građevinska područja:
- za potrebe poljoprivrede,
  - u funkciji gospodarenja šumama i lova: lugarnice, planinarski objekti, lovnogospodarski objekti i sl.
- 34b.** Pri izradi prostornih planova užeg obuhvata dozvoljava se promjena planiranih zahvata na šumi i šumskom zemljištu te korekcija granica njihovih obuhvata što proizlazi iz podloge i uvjeta koji se odnose na šume i šumsko zemljište sukladno odredbama Zakona o šumama.
- 34c.** Razmještaj gospodarskih sadržaja u građevinskim područjima izdvojene namjene izvan naselja prikazan je na kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena prostora" u mjerilu 1:100 000.
- 34d.** Prostor za razvoj gospodarskih djelatnosti osigurat će se uvažavanjem prioritetnih djelatnosti ovisno o značajkama i tipu prostora te na temelju kriterija predodređenosti prostora za određene djelatnosti.
- 34e.** Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za koje u roku od sedam godina od dana njegova određivanja nije donesen urbanistički plan uređenja ili do kojega nije izgrađena osnovna infrastruktura, prestaje biti građevinsko područje.
- 35.** Brisana.
- 36.** Brisana.
- 37.** Brisana.

3.2. Gospodarska namjena - proizvodna namjena I

(kartografski prikaz 1. „Korištenje i namjena prostora“)

38 Kategorije za razvoj i uređenje prostora/površina izvan naselja za **proizvodnu namjenu** su sljedeće:

- pretežito industrijska I1
- pretežito zanatska I2
- pretežito prehrambeno-prerađivačka I3
- pretežito građevinarska (asfaltna baza) I4.

39. Brisana.

40. Građevinska područja izdvojene gospodarske namjene izvan naselja pretežito I - industrijske ili mješovite industrijsko-poslovne (I, K) su sljedeća:

Općina/ Grad	Naselje	Lokalitet	Vrsta	Površina (ha)	Post/ plan	POG
Dubrovnik	Pobrežje	Petrovo selo	I1, I2	14,3	pl	da
	Trsteno	Trsteno	I1, I2	7,0	pl	ne
	Osojnik	Tehničko-tehnološki blok Osojnik	I2, K	17,5	pl	ne
	Mrčevo	Obalj	I2, I3	2,34	pl	ne
Korčula	Korčula	Dominče 1, 2, 3	I1, K1, K3	4,0	pt/pl	da
	Čara	Čara 1	I3	2,0	pt/pl	ne
Ploče	Ploče	Luka Ploče*	I1	235,0	pt/pl	da
		Vranjak 1	IK	15,0	pt	da
		Vranjak 2*	IK	33,0	pt/pl	da
		Vranjak 3*	IK	33,0	pt/pl	da
	Staševica	Staševica	I3	9,5	pl	ne
	Rogotin/Komin/Banja Plina jezero	Rogotin Karamatići-Eraci	I3 I1, I3, K	31,00 4,0	pt/pl pl	ne ne
Metković	Glušci	Bijeli vir	I4	5,0	pt	ne
Blato	Blato	Bristva	I1	3,97	pt	da
		Radež-Trikop	I1, I2	15,25	pt	ne
Dubrovačko primorje	Imotica	Imotica	I2	1,0	pt	ne
	Štedrica	Štedrica	I2, I3	8,0	pt/pl	ne
	Visočani	Smokovljani-Visočani	I2	18,0	pt/pl	ne
	Visočani	Visočani	I2	6,0	pt/pl	ne
		Visočani II	I2	6,0	pt/pl	ne
		Visočani III	I1, K5	34,0	pl	ne
	Podimoč	Rudine*	I1, K5	12,0	pl	ne
		Rudine II	I1, K5	27,0	pl	ne
Mironja		I4	3,0	pt	ne	
Janjina	Sreser	Vardište	I1, K4	3,5	pl	ne
	Janjina	Janjina	I1, K4	1,4	pl	ne
Konavle	Gruda	Gruda	I1, I2, I3, K3	24,0	pt/pl	ne
	Popovići	Popovići	I2, I3, K4,	2,0	pt	ne
	Zvekovića	Zvekovića	I1, K1, K2	3,0	pt/pl	ne
Lumbarda	Lumbarda	Humac- Pudarica	I2, I3, K3	9,0	pl	da
Orebić	Lovište	Lovište	I3 i K3	12,0	pl	da
	Stankovići	Podvlaštica	I3, K1, K2, K3	7,0	pl	da
	Donja Banda	Zakotarac	I3, K3	2,0	pl	ne
		Donja Banda	I3	1,0	pt	ne
	Potomje	Potomje 1	I3	2,0	pt	da
		Potomje 2	I3	0,6	pt	ne
		Potomje 4	I3	1,0	pt	ne
	Kuna	Kuna 1	I3	3,0	pt/pl	ne
		Pijavičino	Pijavičino 1	I3	1,0	pt
	Pijavičino 2		I3	2,0	pt	ne
	Pijavičino 3		I3	1,0	pl	ne
	Trstenik	Trstenik	I3	1,0	pt	da
	Pojezerje	Pozla gora	Industrijska zona uz D62	I2	25,0	pl
Slivno	Raba	Raba	I2	1,74	pl	ne
	Lovorje	Lovorje	I2	0,64	pl	ne
	Podgradina	Glavice	I4	1,62	pt	ne

Smokvica	Smokvica	Smokvica	I3	5,01	pt	ne
Trpanj	Gornja Vručica	Gornja Vručica	I2, I3	3,26	pl	ne
Vela Luka	Vela Luka	Poduzetnička zona	I1, I2, I3, K1, K2, K3, K4, K5	22,0	pt	da
UKUPNO		49		682,63		

Napomena: Vrste i površine zona su okvirnog karaktera te će se detaljnije utvrditi u PPUO/G.

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavlje 11.4.1. Gospodarska namjena, podnaslov Gospodarska namjena - proizvodna namjena I

Novo izdvojeno građevinsko područje izvan naselja proizvodne namjene može se planirati samo izvan prostora ograničenja ZOP-a, osim za one djelatnosti koje po svojoj prirodi zahtijevaju smještaj na obali (brodogradilišta, luke i sl.).

Unutar površina proizvodne namjene - prehrambeno-prerađivačke (I3) dopušta se, u svrhu promidžbe proizvoda, mogućnost gradnje ugostiteljsko-turističkih sadržaja uslužnog i smještajnog tipa. Kapacitet smještajnog tipa određuje se prema mogućnostima zone, ali ne više od ukupno 15 ležajeva, na nivou pojedinog izdvojenog građevinskog područja. Realizacija navedenog nije dopuštena prije realizacije osnovnog proizvodnog sadržaja.

40a. Luke posebne namjene u Županiji su sljedeće:

Brodogradilišne luke državnog i županijskog značaja

Općina/grad	naselje	naziv/lokalitet	Veličina navoza		Post/plan
			D preko 50m Ž do 50m	D Veće od 1000t nosivosti Ž do 1000t nosivosti	
Dubrovnik	Mokošica	Mokošica	Ž	Ž	pt
Korčula	Korčula	Dominče (Leda)	D	D	Pt/pl
Vela Luka	Vela Luka	Greben	Ž	Ž	pt

Industrijske luke državnog značaja

Općina/grad	naselje	naziv/ lokalitet	Mogu uploviti brodovi preko 1000 GT	Post/plan
Blato	Blato	Bristva (Radež)	D	pt

Ribarske luke državnog i županijskog značaja

Općina/grad	naselje	naziv/ lokalitet	Dužina obale preko 50m	Dubina veća od 3m	Post/plan
Dubrovnik	Sustjepan	Sustjepan	D	D	pl
Vela Luka	Vela Luka	Vela Luka	Ž	D	pl

3.3. Gospodarska namjena - poslovna namjena K

(kartografski prikaz 1. „Korištenje i namjena prostora“)

40b. Kategorije za razvoj i uređenje prostora/površina izdvojene namjene izvan naselja za poslovnu namjenu su sljedeće:

- pretežito uslužna K1
- pretežito trgovačka K2
- komunalno-servisna K3
- pretežito reciklažna K4
- mješovite zone pretežito poslovne K5

41. Izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarske namjene pretežito K - poslovne su sljedeća:

Općina/Grad	Naselje	Lokalitet	Vrsta	Površina (ha)	Post/plan	POG
Dubrovnik	Zaton	Zaton	K3	3,0	pl	da
	Orašac	Kačigruda	K4	1,0	pl	da
	Osojnik	Bajkov do	K3	0,5	pl	ne
Korčula	Korčula	Lokva	K1, K2, K3	2,0	pl	da
	Žrnovo	Česvinica	K1, K2, K3, I2	20,0	pt/pl	da
		Dubovo	K1, K2, K3, K4	5,0	pl	ne
	Pupnat	Pupnat	K1, K2, K3	2,0	pl	da
	Čara	Čara 2	K1, K2, K3	4,0	pl	da
Korčula	Dominče	K1, K2, K3	3,4	pl	da	
Opuzen	Opuzen	Tisno	K2	6,06	pt/pl	ne
		Željeznička stanica	K1	1,89	pt/pl	ne
		Jasenska	K1, I	12,87	pt/pl	ne
		Tvornica	K1, K2, K3	11,3	pt/pl	ne
		Zona Opuzen 2	I, K1	17,49	pl	ne
	Zona Opuzen	K1, K2, K3, I1, I2	10,74	pt/pl	ne	
Buk Vlaka	Paliniča torovi	K1, K2, K3	4,69	pl	ne	
Ploče	Rogotin	Rogotin K2 Istočno od mosta	K2	4,0	pl	ne
		Rogotin K5 zapadno od mosta	K5, I2	4,50	pt/pl	ne
		Rogotin K2 zapadno od mosta	K2	3,50	pl	ne
	Komin	Marinuša	K5	1,0	pl	ne
		Kozjak	K5	20,0	pl	da
Metković	Metković	Metković – Vid (Opuzenka)	K1, K2, K3, I1, I2	21,8	pt/pl	ne
		Metković (zona veletžrnice) Meteriz	K1, K2, K3, I1, I2	14,09	pl	ne
	Dubravica	Dubravica	K2, K3, K4, I1, I2	9,0	pl	ne
Blato	Blato	uz D118	K3	3,9	pt/pl	ne
		uz Ž6222	K3	0,48	pt/pl	ne
Dubrovačko primorje	Banići	Banići	K5	33,0	pt/pl	da
	Trnovica	Lučino razdolje	K3, K4	40,00	pl	ne
	Slano	Smrijek	K3	1,0	pl	ne
		Kučalin do	K3	1,0	pl	ne
Konavle	Čilipi/ Močići	Poslovna zona - Zračna Luka Dubrovnik - sjever	K1, K2, K3	80,0	pl	ne
	Komaji	Poslovna zona Komaji	K1	1,0	pl	ne
	Čilipi	Zračna luka	K1, K2, K3, K4, K5, I2, I3	22,2	pl	ne
Kula norinska	Nova Sela	Nova Sela*	K1, K2, K5	196,0	pl	ne
Lumbarda	Lumbarda - Mindel	Kokojevica-Mindel	K1	0,5	pt/pl	da
Mljet	Babino polje	Babino polje - Žukovac	K1, K2, K3, K4	5,0	pt/pl	da
	Prožura	Žaglavac	K1, K3	2,0	pt/pl	da
	Prožurska luka / Maranovići	Crnac kok	K1, K2, K3	1,5	pl	da
Orebić	Stankovići	Dubravica	K1, K2, K3, I1, I3	5,7	pl	da
	Potomje	Potomje 3	K1, K2	1,0	pt	ne
Pojezerje	Pozla Gora	Poslovna zona uz D62	K1, K2, K3	32,0	pl	ne

	Mali Prolog	Zona uz D222 - granični prijelaz	K1	5,0	pl	ne
Ston	Česvinica	Česvinica	K1, K2	19,0	pt/pl	ne
	Zamaslina	Zamaslina	K1, K2	7,0	pl	da
	Zabrđe	Ponikve/Zabrđe	K1	15,0	pl	ne
	Zaton Doli	Zaton Doli	K2	2,0	pt/pl	ne
Zažablje	Mlinište	Mlinište	K5	5,0	pl	ne
		Postoliče	K5	11,0	pl	ne
Župa dubrovačka	Gornji Brgat	Poslovna zona 2	K1	3,5	pl	ne
	Gornji Brgat/ Čelopeci	Dočine	K1, K2, K3, K4, K5, I	5,0	pl	da
	Čibača	Poslovna zona 1	K1	16,1	pt	da
	Čibača	Komunalna zona Čibača	K3, K4	1,1	pl	da
	Grbavac	Grbavac	K3, K4	0,13	pl	ne
UKUPNO		53		699,94		

Napomena: Vrste i površine zona su okvirnog karaktera te će se detaljnije utvrditi u PPUO/G.

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavlje 11.4.1. Gospodarska namjena, podnaslov Gospodarska namjena - poslovna namjena K

- 41a.** Površina, obuhvat te planirani gospodarski sadržaji se moraju detaljnije odrediti u Prostornim planovima uređenja Općina/Gradova. Površina zona će se definirati ovisno o terenskim prilikama, maksimalno do 200 ha.

3.4. Gospodarska namjena - eksploatacija mineralnih sirovina E

(Kartografski prikaz 1. „Korištenje i namjena prostora“,

3.2.2. „Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju - ostalo“

3.3. „Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu - Područja primjene posebnih uvjeta uređenja i zaštite“)

41b. Kategorije za razvoj i uređenje zahvata u prostoru izvan građevinskog područja za eksploataciju mineralnih sirovina su sljedeće:

- kamen E3
- sol E5.

42. Brisana.

42a. Brisana.

42b. Zahvati u prostoru izvan građevinskog područja za eksploataciju mineralnih sirovina su:

Općina/Grad	Naselje	Lokalitet	Kategorija	Vrsta	Površina (ha)	Post/ plan	POG
Dubrovnik	Osojnik,Petrovo Selo	Osojnik*	E3	TGK	12,54	pl	ne
	Osojnik	Ivan Dol*	E3	AGK	11,58	pl	ne
Ploče	Plina jezero	Obličevac I	E3	TGK	14,07	pt	ne
Korčula	Žrnovo	Klokolina*	E3	AGK	4,00	pt/pl	ne
	Korčula	Vrnik*	E3	AGK	1,0	pt/pl	da
	Pupnat	Piske	E3	AGK	1,5	pt/pl	da
Dubrovačko primorje	Visočani	Visočani	E3	AGK	25,82	pt/pl	ne
	Podimoč	Mironja	E3	TGK	28,72	pt/pl	ne
	Mravinca	Mironja II*	E3	AGK	12,46	pt	ne
Janjina	Sreser	Sreser II*	E3	AGK	7,0	pl	da
	Osobjava	Ljut*	E3	AGK	6,0	pl	da
Lumbarda	Lumbarda	Humac II	E3	AGK	3,60	pt/pl	da
Orebić	Stankovići	Podvlaštica	E3	TGK	7,00	pt	ne
Slivno	Podgradina	Glavice	E3	TGK	22,10	pt	ne
Smokvica	Smokvica	Kotaca*	E3	TGK	9,35	pt/pl	ne
Ston	Ston	Ston*	E5	MS	60,00	pt	da
Zažablje	Bijeli Vir	Bijeli Vir	E3	TGK	25,74	pt	ne
UKUPNO			17		252,48		

TGK – tehnički građevni kamen, AGK – arhitektonski građevni kamen, MS – morska sol

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavlje 11.4.1. Gospodarska namjena, podnaslov Gospodarska namjena - eksploatacija mineralnih sirovina E

42c. Istražni prostori mineralnih sirovina u Županiji su:

Općina/Grad	Naselje	Lokalitet	Kategorija	Vrsta	Površina (ha)	Post/ plan	POG
Dubrovačko primorje	Trnova	Vjetreno	Ex	TGK	35,0	pl	ne
	Slano	Loznica	Ex	AGK	8,0	pl	ne
	Ošlje	Veleč*	Ex	AGK	17,3	pl	ne
	Visočani	Smokovljani	Ex	AGK	47,33	pl	ne
	Topolo	Topolo	Ex	AGK	8,0	pl	ne
	Trnovica	Trnovica	Ex	AGK	188,3	pl	ne
Janjina	Lisac	Lisac	Ex	TGK	24,5	pl	ne
	Sreser	Sreser II	Ex	AGK	25,0	pt	da
	Janjina	Ljut	Ex	AGK	14,5	pt	da
UKUPNO			9		367,93		

TGK – tehnički građevni kamen, AGK – arhitektonski građevni kamen

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavlje 11.4.1. Gospodarska namjena, podnaslov Gospodarska namjena - eksploatacija mineralnih sirovina E

43. Brisana.

44. Postojeći i planirani zahvati eksploatacije mineralnih sirovina, posebno kamena u građevinarstvu, moraju se uskladiti u odnosu na zahtjeve zaštite okoliša i sa susjednim prostorom.

Područja za eksploataciju mineralnih sirovina prikazana su na kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena prostora“, a istražni prostori mineralnih sirovina prikazani su na kartografskom prikazu 3.2.2. „Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju i kartografskom prikazu“, 3.3. „Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu - Područja primjene posebnih uvjeta uređenja i zaštite“, sve u mjerilu 1:100 000.

- 45.** Nova eksploatacijska polja određivat će se na najmanje vizualno osjetljivim lokacijama temeljem Rudarsko-geološko osnove/studije Dubrovačko-neretvanske županije kojom su definirani potencijalnost prostora po vrstama mineralnih sirovina, prijedlog gospodarenja, te način sanacije tijekom korištenja i nakon zatvaranja eksploatacijskih polja, odnosno uređenja prenamjenom napuštenih polja.

Eksploatacijska polja ne mogu se odobravati u zaštićenim dijelovima prirode, obalnom području, na prostoru visokih šuma i osobito vrijednih poljoprivrednog zemljišta, infrastrukturnih koridora i unutar građevinskih područja. Ovisno o vrsti mineralne sirovine teži se otvaranju eksploatacijskih polja u podzemlju.

Na postojećim legalno odobrenim eksploatacijskim poljima moguća je eksploatacija mineralnih sirovina sukladno Zakonu.

- 46.** Prostorni planovi uređenja gradova/općina moraju odrediti planskim mjerama sve elemente zaštite prostora i okoliša za vrijeme i poslije korištenja, uključivo sanaciju i konačnu namjenu površina za eksploataciju mineralnih sirovina, poglavito kamenoloma.

U prostornim planovima iz stavka 1. ove odredbe eksploatacijska polja i istražni prostori mineralnih sirovina određuju se na sljedeći način:

- legalno eksploatacijsko polje, koje se prema posebnom propisu može koristiti odnosno proširiti (vremenski horizont prostornog plana),
- legalno eksploatacijsko polje koje se može iskoristiti bez proširenja u planskom razdoblju,
- potencijalno eksploatacijsko polje, planirano prostornim Planom za koje je potrebno provesti sve radnje sukladno zakonu,
- potencijalni istražni prostor prema odgovarajućim stručnim podlogama,
- odobreni istražni prostor,
- postojeće nelegalno iskorištavanje mineralnih sirovina koje se u prostornom planu zadržava kao potencijalni istražni prostor,
- postojeće nelegalno iskorištavanje mineralnih sirovina, koje se u prostornom planu ne zadržava,
- napušteno eksploatacijsko polje koje treba sanirati.

46a. Brisana.

- 47.** Postojeća eksploatacijska polja mogu se koristiti (proširivati) u skladu s propisanim uvjetima, a dijelove i cjeline koji se napuštaju i zatvaraju potrebno je sanirati, revitalizirati ili prenamijeniti prema dokumentaciji za sanaciju izrađenoj na načelima zaštite okoliša.

Napuštena eksploatacijska polja koja treba sanirati i namijeniti sukladno odredbama PPUG/O su:

Općina/Grad	Lokalitet	Napomena	POG
Dubrovnik	Komolac	-	da
Konavle	Čilipi	-	ne
	Mikulići	-	ne
	Močići	Reciklažno dvorište građevinskog otpada i odlagalište građevinskog otpada i viška iskopa	ne
Janjina	Osobjava	-	da
Mljet	Žukovac	Prenamjena u komunalno-uslužnu zonu	da
Lumbarda	Krmača	Prenamjena u turističku zonu	da
Vela Luka	Giča	-	da
Župa dubrovačka	Dubac	Eksploatacija do kraja koncesije u svrhu sanacije	da

48. Brisana.

- 49.** Mogućnosti, uvjeti i ograničenja eksploatacije mineralnih sirovina unutar parkova prirode na postojećim eksploatacijskim poljima utvrditi će se Prostornim planovima područja posebnih obilježja.
Kamenolome u ostalim zaštićenim područjima zadržati u postojećim okvirima i ne otvarati nova eksploatacijska polja.
- 49a.** Eksploatacijska polja se ne mogu odobravati na područjima sa mogućim utjecajem na izvorište (prema važećem Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta).
Nova eksploatacijska polja, u cilju očuvanja stabilnosti šumskog ekosustava, planirati vrednujući kriterije iz uredbe o postupku i mjerilima za osnivanje prava služnosti na šumi i/ili šumskom zemljištu u vlasništvu RH u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina.
- 50.** Brisana.

3.5. Gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička namjena T

(kartografski prikaz 1. „Korištenje i namjena prostora“)

51. Brisana.

52. Kategorije za razvoj i uređenje prostora/površina izdvojene namjene izvan naselja za ugostiteljsko-turističku namjenu su sljedeće:

- hotel T1
- turističko naselje T2
- autokamp T3
- konačište i sl. (pojedinačne ugostiteljsko-turističke građevine koje mogu formirati i zasebne cjeline) T4
- turističko-informacijsko-prezentacijsko-smještajni centar T5

53. Brisana.

54. Brisana.

54a. Izdvojena građevinska područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene su sljedeća:

Općina/ Grad	Naselje	Lokalitet	Vrsta	Površina (ha)	Kapacitet (kreveta)	Post/ plan	POG
Dubrovnik	Bosanka	Jug	T2	10,0	800	pl	da
		Sjever	T2	10,0	800	pl	da
	Orašac	Konjevac*	T3	14,0	750	pl	da
		Vrtovi sunca*	T1, T2, T3	36,0	2500	pt/pl	da
	Zaton	Auto kamp - rt Gaj*	T3	1,0	70	pl	da
	Brsečine	Zapadno od naselja	T2	4,0	300	pl	da
		Bizzaro	T1	0,7	50	pl	da
	Šipanska Luka	Jakljan	T4	1,0	80	pt	da
	Lopud	Skalini	T2	3,0	300	pl	da
	Trsteno	Veliki stol	T1, T2	5,5	550	pl	da
Suđurađ	Čemprijesi	T3	5,4	400	pl	da	
Mrčevo	Slivje	T3	1,6	100	pl	ne	
Korčula	Žrnovo	Devet hliba*	T1, T2, T3	7,8	450	pl	da
	Račišće	Kneža	T1, T2, T3	7,7	750	pl	da
	Pupnat	Koromačna	T1, T2, T3	2,1	200	pl	da
	Korčula	Dominče	T1, T2	2,9	340	pl	da
	Pupnat	Pupnatska luka - Ripna	T1, T2, T3	4,0	300	pl	da
Ploče	Komin	Ušće	T3	1,0	50 ¹⁵	pt	da
	Bačina	Željograd*	T3	1,0	100	pt/pl	ne
		Dobrogošće	T1	12,0	1100	pl	da
Opuzen	Pržinovac	Rio	T3	1,42	50 ¹⁵	pt	da
Blato	Blato	Izmeta	T1	4,0	220	pl	da
		Prižba Ravno	T1	5,4	380	pl	da
Dubrovačko primorje	Slano	Hotel Osmine	T1	11,0	900	pt	da
	Podimoč	Uvala Smokvina	T2	4,0	300	pl	da
	Podimoč-Banići	Budima	T1, T2	11,00	1200	pl	da
	Banići	Rat	T1, T2	25,00	2400	pl	da
	Doli	Sestrice	T1, T2	40,0	3500	pl	da
Kručica	Kručica	T1, T2	5,0	500	pl	da	
Janjina	Sreser	Palat	T1, T3	11,0	800	pl	da
Konavle	Vitaljina	Prevlaka	T1, T2, T3	13,5	900	pl	da
	Mikuliči	Canavia	T1, T2	13,5	1200	pl	da
	Cavtat	Obod	T3	0,7	70	pl	da
		Donji Obod	T3	0,3	30	pl	da
	Komaji	Cadmos village*	T3	1,0	100	pl	ne
Poljice	Poljice*	T3	1,0	50	pl	ne	
Lastovo	Pasadur	Jurjeva luka	T1	15,0	500	pl	da
	Uble	Maršalka (Ex vojna zona)	T2	13,8	670	pl	da
	Uble	Velje more*	T5	1,2	80	pl	da

Lumbarda	Lumbarda	Krmača*	T2	10,0	860	pl	da
		Berkovica	T2, T3	3,0	290	pl	da
		Ražnjić*	T5	2,0	50	pl	da
Mljet	Korita	Gornja Pinjevica 1	T2	9,0	400	pl	da
	Saplunara/Korita	Gornja Pinjevica 2	T1	3,7	300	pl	da
	Babino polje	Sutmiholjska	T1, T2	30,0	3000	pl	da
	Korita	Zaglavac	T1, T2	3,0	300	pl	da
	Ropa	Ropa	T3	1,0	150	pt	da
Orebić	Kučišće	Hotel Komodor, Perna	T1	11,0	900	pt	da
		Zamošće	T3	3,0	300	pt	da
	Lovište	Bili dvori	T2, T3	6,0	720	pt/pl	da
		Česvinova	T2	6,0	350	pl	da
	Viganj	Liberan	T3	10,0	800	pl	da
	Stanković	Dubravica 2*	T1, T2, T3	25,1	2898	pt/pl	da
		Rivijera	T1, T2	1,5	180	pt/pl	da
	Donja Banda	Kujevan Mokalo	T2	0,42	50	pl	da
	Orebić	Orebić TZ Hoteli	T1	11,3	1300	pt	da
	Donja Banda	Pratnice	T3	5,0	500	pt/pl	da
	Kuna	Kuna	T2	5,0	400	pl	ne
	Trstenik	Završje*	T2	1,5	150	pl	da
		Bulatovo-Zamali*	T1, T2	2,0	200	pl	da
Potomje	Gruđa	T4	0,7	80	pl	ne	
Slivno	Klek	Moračna	T3	6,0	500	pl	da
	Raba	Uvala Soline	T1	10,0	300	pl	da
	Blace	Uplav	T2	10,0	1200	pl	da
Smokvica	Smokvica	Prihodišća	T1	10,0	500	pl	da
Ston	Metohija	Prapatno	T1, T3	6,0	600	pl	da
		Prapatno*	T2	15,0	1000	pt	da
	Dubu Stonska	Zjat sjever*	T1	3,4	250	pl	da
		Bjejevica*	T2	9,6	300	pl	da
	Broce	Priježba*	T1	3,0	200	pl	da
Trpanj	Donja Vručica	Divna	T3	3,0	300	pt	da
	Trpanj	Luka	T1, T3	4,5	250	pl	da
	Duba Pelješka	Javić - Zaglav	T2	3,0	360	pl	da
Vela Luka	Vela Luka	Tankaraca - Tečar	T3	1,0	100	pt	da
		Gradina	T2	5,0	400	pl	da
		Gabrica	T2	13,0	1560	pl	da
		Poplat	T3	1,0	100	pt/pl	da
		Privala	T1	11,5	800	pl	da
Župa dubrovačka	Mlini	Gaj Beterina*	T1, T2	5,6	400	pl	da
	Gornji Brgat	Žarkovica	T1	1,2	200	pl	da
	Plat	Zona hotela Plat	T1, T2	11,0	1600	pt	da
	Mlini	Astarea	T1	7,0	600	pt	da
	Kupari	Kupari IV	T1, T2	13,0	800	pl	da
		Kupari I	T1	17,1	1500	pt	da
		Kupari II - villa	T2 (N)	5,0	400	pt	da
UKUPNO		85		633,64	52438		

Sve lokacije turizma obuhvaćaju i vodene površine pripadajućeg akvatorija.

N - posebna namjena

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavlje 11.4.1. Gospodarska namjena, podnaslov Gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička namjena T

Općina/Grad	Naselje	Lokalitet	Vrsta	Površina (ha)	Kapacitet	Post/plan	POG
Ston	Brijesta	Brijesta	T*	Zona u istraživanju		pl	da
Trpanj	Gornja Vručica	Gornja Vručica	T*	Zona u istraživanju		pl	ne

T* - Lokacije u istraživanju - Mogu se u prostornom planu uređenja Grada/Općine planirati samo kao zone u istraživanju.

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavlje 11.4.1. Gospodarska namjena, podnaslov Gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička namjena T

54b. U prostoru ograničenja ZOP-a dozvoljavaju se građevine namijenjene za:

- privezište i luke nautičkog turizma te nasipavanje obale i/ili mora unutar građevinskog područja,
- sidrenje, ako je smještaj sidrišta planiran prostorno-planskom dokumentacijom
- privez plovila koja prevoze turiste na nenaseljenim otocima i otočićima.

Privezišta i sidrišta se mogu planirati prostornim planovima užih područja (PPUG/O, UPU).

54b-1. Izdvojena građevinska područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene u kojima se osnovna namjena (smještaj) ostvaruje u izgrađenim strukturama, mogu se planirati na predjelima manje prirodne i krajobrazne vrijednosti tako da:

- smještajne građevine i prateći sadržaji (športski, rekreacijski, ugostiteljski, uslužni, zabavni i sl.) budu, uz mjere poboljšanja komunalne infrastrukture i zaštite okoliša, više kategorije te položajem, veličinom, osobito visinom u skladu s obilježjem prirodnog krajolika i mjerama zaštite kulturnih dobara,
- smještajne građevine, budu udaljene najmanje 100 m od obalne crte i oblikovanjem sukladne s izvornim urbanim i arhitektonskim obilježjima,
- vrsta i kapacitet pratećih sadržaja i javnih površina budu određeni razmjerno svakoj fazi građenja smještajnih građevina,
- gustoća korištenja iznosi najviše 120 kreveta/ha,
- izgrađenost pojedinačne građevne čestice nije veća od 30%, a koeficijent iskoristivosti nije veći od 0,8,
- najmanje 40% površine svake građevne čestice bude uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo,
- ima osiguran priključak na javnu vodoopskrbnu mrežu,
- odvodnja otpadnih voda bude riješena zatvorenim kanalizacijskim sustavom s pročišćavanjem,
- broj vezova jednog ili više privezišta plovila iznosi najviše 20% ukupnog broja smještajnih jedinica.

Iznimno od stavka 1 ove odredbe, rekonstrukcija postojećih građevina ugostiteljsko-turističke namjene planira se tako da se ne povećava postojeća gustoća korištenja, izgrađenost građevne čestice i koeficijent iskoristivosti, ako su te veličine veće od onih određenih u stavku 1. ove Odredbe.

54b-2. U izdvojenom građevinskom području ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja u pojasu najmanje 100 m od obalne crte ne može se planirati građenje novih građevina, osim građevina komunalne i prometne infrastrukture koje po svojoj prirodi zahtijevaju smještaj na obali i podzemne infrastrukture, pratećih sadržaja ugostiteljsko-turističke namjene, građevina koje po svojoj prirodi zahtijevaju smještaj na obali (luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacijski sadržaji i sl.) te uređenje javnih površina.

54b-3. Zbog osjetljivosti područja na kojem se planiraju (EM, zaštićeno prirodno područje), a sukladno Planu razvoja turizma klastera Neretva izrađenog za potrebe ovih IDPPDNŽ određuje se da su ugostiteljsko-turističke zone Ušće u Gradu Ploče te Rio u Gradu Opuzenu auto-kampovi male površine i kapaciteta (do 50 smještajnih jedinica), visokih ekoloških standarda uz primjenu strogih mjera zaštite.

- Za zonu Auto-kampa Ušće u Gradu Ploče potrebno je postaviti rampu na početku lokalne prometnice L69006, te kontrolirati ulaz vozilima samo korisnika kampa. Nije dozvoljeno uređenje plaže, uklanjanje vegetacije, parkiranje ili postavljanje objekata, izmjena obalne linije i sl. južno od prometnice koja omeđuje kamp, uz iznimku dopuštenja korištenja već sada uređene plaže na vrhu nasipa bez mogućnosti proširenja. Dozvoljava se kiteboarding nakon 31. svibnja.
- Za zonu Auto-kampa Rio u Gradu Opuzenu dozvoljeno je korištenje prirodne plaže.

54b-4. Za ugostiteljsko-turističke zone Bosanka-jug i Bosanka-sjever na Srđu u Gradu Dubrovniku, sukladno Odluci Centra za svjetsku baštinu (40 COM 7B.50 WHC – Izvješće o odlukama usvojenim na 40-oj sjednici World heritage committee, Istanbul, Turska 10.-17. srpnja 2016 i

Paris, Francuska 24.-26. listopada 2016.) preporuča se izraditi Procjenu utjecaja svjetlosnog onečišćenja na svjetsku baštinu – Grad Dubrovnik.

- 54b-5.** Zbog smještaja u području EM za ugostiteljsko-turističke zone Završje i Bulatovo-Zamali u Općini Orebić određuju se prostorno-urbanistički parametri $kig < 0,2$ i $kis < 0,6$.
- 54b-6.** Za ugostiteljsko-turističku zonu Priježba u Općini Ston zbog osjetljivosti područja ekološke mreže Stonski kanal, utvrđuje se smještaj zone 100m od obale, uz maksimalno očuvanje prirodne obale, odnosno sprječavanje gradnje umjetnih plaža, nasipavanja ili betoniranja obale.
- 54b-7.** Za ugostiteljsko-turističku zonu Privala u Općini Vela Luka zbog osjetljivosti područja ekološke mreže otok Proizd i Privala na Korčuli, utvrđuje se smještaj zone 100m od obale, uz maksimalno očuvanje prirodne obale, odnosno sprječavanje gradnje umjetnih plaža, nasipavanja ili betoniranja obale.
- 54b-8.** Kamp se planira u izdvojenom građevinskom području izvan naselja i u građevinskom području naselja unutar površine ugostiteljsko-turističke namjene, uz primjereno vrednovanje zatečene vegetacije, prirodnih dijelova obale te krajobraznih vrijednosti, tako da:
- izgrađenost tog građevinskog područja ne bude veća od 10%,
  - najmanje 40 % obuhvata zahvata u prostoru bude uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo
  - smještajne jedinice i prateći sadržaji budu udaljeni najmanje 25 metara od obalne crte
  - smještajne jedinice ne budu povezane s tlom na čvrsti način.
- 54b-9.** Nova izdvojena građevinska područja izvan naselja u prostoru ograničenja ZOP-a ugostiteljsko-turističke namjene mogu se planirati samo ako su postojeća područja te namjene izgrađena 80% i više svoje površine.
Nova izdvojena građevinska područja ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja izvan prostora ograničenja ZOP-a mogu se planirati samo ako su postojeća izdvojena građevinska područja izvan naselja izgrađena 50% ili više svoje površine.
Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene za koje u roku od sedam godina od dana njegova određivanja nije donesen urbanistički plan uređenja ili do kojega nije izgrađena osnovna infrastruktura prestaje biti građevinsko područje.
ID Prostornog plana će te površine ukinuti, prenamijeniti ili preraspodijeliti na nove lokacije ukoliko bude interesa.
- 54b-10.** Razmještaj, kategorija, kapacitet, veličina i ostali pokazatelji ugostiteljsko-turističkih područja primijeniti će se u skladu s kvalitativnim značajkama prostora prema sljedećim smjernicama:
- prilagoditi nužno ponudu na turističkom tržištu globalnoj strategiji razvoja Županije,
  - ulagati prilikom investiranja u turizam u prilagodbu po namjeni postojećih ruralnih naselja poštujući načela zaštite kulturnih dobara i tradicionalne gradnje
  - poticati razvoj turističkih kapaciteta kod privatnih iznajmljivača soba,
  - usmjeriti gradnju novih kapaciteta u turizmu pretežito na kvalitetnu dopunu postojeće turističke ponude,
  - stimulirati gradnju samo viših i visokih kategorija (npr. hoteli sa četiri i pet zvjezdica) investiranjem u postojeće ili nove objekte,
  - dati prednost poboljšanju unutarnje i vanjske infrastrukture i zaštiti okoliša,
  - ostvariti gradnju novih građevina na prirodno manje vrijednim područjima i uskladiti ih s lokalnim oblicima gradnje,
  - osigurati prostore za nove i atraktivne sadržaje, reprezentativni turistički-rekreacijski sadržaj za visoki turizam - ronjenje, jedrenje, rafting, jahanje i sl.).
- 54b-11.** Omogućava se prenamjena objekata izvan građevinskog područja bivših škola i željezničkih postaja iz austrijskog perioda, napuštenih vojnih objekata (vojarne, skladišta, potkopi, tuneli, bunker, bitnice i napuštenih privrednih objekata na području Dubrovačko-neretvanske županije u turističke i javne namjene koje će se detaljnije planirati u PPUO/G.

54b-12. Luke nautičkog turizma u Županiji razvrstavaju se u sljedeće vrste:

- marina
- suha marina
- sidrište.

54b-13. Luka nautičkog turizma u građevinskom području naselja i izdvojenom građevinskom području izvan naselja može se prostornim planom županije proširiti ili planirati nova s površinom akvatorija od najviše 10 ha. U luci nautičkog turizma mogu se planirati ugostiteljski, trgovački, uslužni, športski i rekreacijski sadržaji.

Luke nautičkog turizma detaljnije će se planirati u PPUO/G.

54c. Luke nautičkog turizma državnog značaja su sljedeće:

Općina/grad	naselje	naziv/lokalitet	Kapacitet (broj vezova)	Post/plan
Dubrovnik	Dubrovnik	Marina Gruž - Lapad	do 400	pl
	Komolac	ACI Marina Dubrovnik*	350 / do 450	pt/pl
Korčula	Korčula	ACI marina Korčula	do 400	pt
Dubrovačko primorje	Kručica	Luka - suha marina	do 400	pl
	Doli	Sestrice*	do 400	pl
Ploče	Ploče	Pod cestom – Sidrište*	do 400	pl
Lastovo	Pasadur	Jurjeva Luka – Kremenca*	do 400	pl
UKUPNO		7	do 2850	

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavlje 11.4.1. Gospodarska namjena, podnaslov Luke nautičkog turizma

54d. Luke nautičkog turizma županijskog značaja su sljedeće:

Općina/grad	naselje	naziv/lokalitet	Kapacitet (broj vezova)	Post/plan
Do 200 vezova				
Korčula	Korčula	Korčula (Dominče)*	do 200	pl
Blato	Blato	Otočac	do 200	pl
Dubrovačko primorje	Slano	Slano	do 200	pt
Konavle	Cavtat	Prahivac*	do 200	pl
	Vitaljina	Prevlaka	do 200	pl
Orebić	Orebić	Orebić	do 200	pl
Smokvica	Brna	Brna*	do 200	pl
Ston	Žuljana	Žuljana*	do 200	pl
Trpanj	Trpanj	Trpanj*	do 200	pl
Vela Luka	Vela Luka	Vela Luka	do 200	pl
Mljet	Sobra	Klačna luka*	do 200	pl
UKUPNO		11	do 2200	

Općina/grad	naselje	naziv/lokalitet	Kapacitet (broj vezova)	Post/plan
Do 100 vezova				
Dubrovnik	Zaton	Zaton	do 100	pl
	Šipanska luka	Jakljan	do 100	pl
	Šipanska luka	Šipanska luka*	do 100	pl
	Suđurađ	Suđurađ*	do 100	pl
	Lopud	Lopud*	do 100	pl
	Koločep	Donje Čelo*	do 100	pl
Korčula	Korčula	Korčula (Badija)*	do 100	pl
	Račišće	Račišće*	do 100	pl
Opuzen	Opuzen	Opuzen*	do 100	pl
Metković	Metković	Donja stara Neretva*	do 100	pl
Dubrovačko primorje	Kručica	Luka-Kručica	do 100	pl
Konavle	Molunat	Gornji Molunat*	do 100	pl
Lumbarda	Lumbarda	Lučica Lumbarda*	do 100	pt

Mljet	Prožurska luka	Prožurska luka*	do 100	pl
	Polače**	Polače*	do 100	pl
	Okuklje	Okuklje*	do 100	pl
Orebić	Trstenik	Trstenik*	do 100	pl
	Lovište	Lovište*	do 80	pl
	Kučište	Hotel «Komodor»	do 100	pl
Ston	Kobaš	Kobaš*	do 100	pl
UKUPNO		20	do 1980	

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavlje 11.4.1. Gospodarska namjena, podnaslov Luke nautičkog turizma

** Preuzima se Prostorni plan „Nacionalnog parka Mljet“ „Narodne novine“, broj 23. od 23. ožujka 2001.

Luke nautičkog turizma županijskog i lokalnog značaja mogu se planirati i kao nautički vezovi u lukama otvorenim za javni promet.

54e. Sidrište je dio morskog ili vodenog prostora pogodnog za sidrenje plovnih objekata i postavljanje sustava za sigurno sidrenje.

Planirana sidrišta mogu biti luke posebne namjene ili nautički vezovi kao dio luke otvorene za javni promet:

- moguće ga je planirati u naseljima, izdvojenim građevinskim područjima te u izdvojenim bazenima luka otvorenih za javni promet.
- izvan naselja moguće je planirati sidrište s najviše 60 plutača.
- ne dozvoljava se sidrenje sidrom izvan sustava za sidrenje u uvali u kojoj je organizirano sidrište.

Idejnim projektom sidrišta (uključujući i sidrišta unutar luka otvorenih za javni promet) koji je temelj za izdavanje lokacijske dozvole moraju biti zadovoljeni sljedeći lokacijski uvjeti:

- min udaljenost polja sidrišta od obale je 50 m,
- min udaljenost polja sidrišta od obale na kojoj je uređena plaža je 120 m, odnosno min 20 m od granice plaže u moru,
- min međusobni razmak plutača je 30 m, a min. površina po plutači je 900 m², (u manjim uvalama dozvoljava se sidrenje na dvije plutače zbog smještaja većeg broja plovila)
- plutače unutar polja sidrišta moraju biti smještene na način da se racionalno koristi prostor te da se osigura siguran pristup do svake plutače unutar polja sidrišta,
- ukoliko se polje sidrišta smješta unutar područja s više namjena/korisnika polje sidrišta mora biti smješteno na način da se osigura nesmetano korištenje ostalih namjena odnosno korisnika akvatorija,
- idejnim projektom obvezatno se moraju prikazati i ostale namjene i korisnici koje se nalaze unutar šireg područja na kojem se planira smještaj sidrišta i njihovo funkcioniranje prije i nesmetano funkcioniranje nakon smještaja polja sidrišta u prostor,
- udaljenost polja sidrišta od plovnog puta odredit će se sukladno posebnom propisu.

Posebne mjere zaštite morskih staništa pri planiranju sidrišta i privezišta:

- radi zaštite biocenoza morskog dna, te sprečavanja unosa alohtonih invazivnih vrsta, treba omogućiti postavljanje sidrenih sustava - mrtvih vezova („corpo morto“) na lokalitetima utvrđenim detaljnim istraživanjima te postupno zabraniti sidrenje u ostalim dijelovima akvatorija, posebice staništima oceanskog porosta (posidonije).
- osim izvedbe „corpo morto“ koja omogućuje sidrenje postavljanjem blokova na morsko dno, moguće je ovisno o karakteristikama morskog dna potencirati i izvedbu sidrenih sustava s pilotima kojom se pomoću svrdla u morsko dno ubušuju piloti koji čine bazu sidrenog sustava, pri čemu se dodatno smanjuje rizik od negativnog utjecaja na biocenoze morskog dna i unošenja alohtonih invazivnih vrsta.
- kako bi se minimalno oštetila naselja posidonije, postavljanje sidrenih blokova treba izvesti bez povlačenja po podlozi uz izbjegavanje gustih naselja posidonije.
- izvedba sidrišta bi trebala biti na način da se izbjegne mogućnost da lanac koji povezuje sidreni blok s plutačom struže po dnu i time uništava staništa u okolici bloka.
- nakon postavljanja ne bi se smjelo premještati sidrene blokove, a ni u kojem slučaju ih se ne smije premještati povlačenjem po podlozi.
- prilikom planiranja prostora preporučljivo je propisati zabranu sidrenja sidrom u uvali izvan sustava za sidrenje, kako bi se spriječilo oštećivanje rizoma posidonije sidrenjem i izbjegao

potencijalni unos vrsta roda *Caulerpa* u ovaj osjetljivi stanišni sustav. Ograničenjem broja plovila sidrenjem isključivo na sustavu za sidrenje, smanjilo bi se ekološko opterećenje odnosno uništavanje i onečišćenje staništa

- stabilizaciju eventualno planiranih pontonskih privezišta treba izvesti bez povlačenja stabilizacijskih blokova po morskom dnu, a pri njihovom postavljanju nužno je izbjegavati gusta naselja posidonije.
- nakon postavljanja pontonskih privezišta ne bi se smjelo premještati stabilizacijske blokove u moru, a ni u kojem slučaju ih se ne smije premještati povlačenjem po podlozi.

54f. Luke nautičkog turizma (marina, odlagalište plovnih objekata, suha marina, sidrište) će se detaljnije planirati u PPUO/G na temelju maritimne studije i evtl. stručne podloge vrednovanja akvatorija.

54g. Planom je planirana lokacija sidrišta u Skrivenoj Luci u Općini Lastovo s najviše 60 plutača. Sidrište Skrivena luka planirati izvan područja ciljnih staništa 1110, 1120* i 1170 ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja.

54h. Kroz izradu PPUG/O moguće je planirati žičare/uspinjače s vidikovcima i ugostiteljskim sadržajima npr.:

- Općina Konavle: Pridvorje - Kuna – Snježnica i Cavtat - Konavoska brda.
- Općina Orebić: Sv. Ilija
- Općina Ston: Bartolomija (Podzvizd)
- Grad Dubrovnik: Dubrovnik

Preporuča se izraditi odgovarajuću studiju koja će dati uvjete zaštite kulturnih i prirodnih krajolika te kulturne baštine kao podlogu za evtl. uvrštavanje u PPUO/G.

Trasu žičare Pridvorje-Kuna-Snježnica i pripadajućeg sadržaja locirati na udaljenosti većoj od 200m od ulaza u podzemno stanište 8310 (Turbina izvor, Glogova jama, Jezero špilja, Škrabuljica špilja).

Prilikom izgradnje i rada trasa žičara/uspinjača Bartolomija (Općina Ston) i Sv. Ilija (Općina Orebić), pripremne i građevinske radove te radove održavanja, izvoditi izvan razdoblja najveće (reproduktivne) aktivnosti ciljnih vrsta ptica te u slučaju nailaska na (ozlijeđene) primjerke i/ili gnijezda, obustaviti radove u blizini nalaza, te obavijestiti nadležno upravno tijelo.

3.6. Športsko-rekreacijska namjena R

(kartografski prikaz 1. „Korištenje i namjena prostora“)

54i. Kategorije za razvoj i uređenje prostora/površina izdvojene namjene izvan naselja za športsko-rekreacijsku namjenu su sljedeće:

- golf R1
- vodeni sportovi R2
- športska dvorana R3
- športska igrališta R4
- rekreacijski park R5
- kupališne zone R6
- auto-moto sport R7.

55. Izdvojena građevinska područja izvan naselja sportsko-rekreacijske namjene su sljedeća:

Općina/ Grad	Naselje	Lokalitet	Vrsta	Površina (ha)	Post/ plan	POG
Dubrovnik	Dubrovnik/ Bosanka	Srđ (golf)*	R1, R3, R4, R5	310,0	pl	da
	Orašac	Vrtovi sunca	R2, R6	1,0	pl	da
Korčula	Žrnovo	Žrnovo	R4	2,0	pl	da
Ploče	Bačina	Male Bare	R	16,00	pl	ne
		Dobrogošće	R6	5,0	pl	da
		Baćinska jezera	R5	270,0	pl	ne
		Očuša*	R6	0	pl	ne
Metković	Metković	Dubravica 1	R4	1,0	pl	ne
		Luka Metković*	R2, R5	2,0	pl	ne
	Metković/Dubravica	Dubravica 2	R4	1,0	pl	ne
Opuzen	Opuzen	Uz urbano područje Opuzena	R4	2,51	pt/pl	ne
Dubrovačko primorje	Doli	Sestrice*	R1	210,21	pl	da
	Topolo	Vjetreni mlin	R5	1,5	pl	ne
	Slano	Sladenovići*	R4, R1	23,0	pl	da
	Gornji Majkovi	Prljevići	R1	150,0	pl	ne
	Kručica	Kručica	R4	4,0	pl	da
	Podimoć	Rudine	R7	200,0	pl	ne
Konavle	Gruda/Ljuta/ Zastolje	Gnjile*	R1*	110,0	pl	ne
		Gruda	Gruda 1 Gruda 2	R4 R3, R4	6,0 50,0	pt/pl pl
	Popovići	Lokvice	R4, R5	6,0	pl	da
	Mikulići	Canavia	R3, R4, R5	220,0	pl	da
	Komaji	Cadmos village*	R4, R5	2,5	pt/pl	ne
Kula norinska	Kula Norinska	Kula Norinska SRC	R	1,0	pl	ne
	Krvavac	Pod Livade	R4	1,29	pt	ne
		Livade	R3, R4	0,5	pl	ne
Lastovo	Pasadur	Jurjeva luka	R2, R4	15,0	pl	da
Lumbarda	Lumbarda	Pržina	R2	0,42	pt	da
		Prvi Žal	R2	0,2	pt	da
Mljet	Babino Polje	ŠRC Omani	R5	3,0	pl	da
	Babino polje	Zapadno od Žukovca	R3	0,6	pl	da
	Blato	Blato	R3	1,5	pl	ne
Orebić	Podgorje	ŠRC Podgorje	R3	9,0	pl	da
Slivno	Blace	Blace	R3	1,95	pl	da
	Klek	Moračna	R5	0,7	pl	da
	Lovorje	Lovorje	R3	6,14	pl	ne
	Otok-Duba	Otok-Duba	R3	10,0	pl	da
Smokvica	Smokvica	ŠRC Smokvica	R3	3,0	pl	ne
Ston	Metohija	Prapatno Metohija	R2	1,0	pl	da
Zažablje	Bijeli vir	Bobovište	R4	1,0	pl	ne

Župa dubrovačka	Čibača	SRC Čibača	R3, R4	4,0	pl	ne
	Soline	Soline	R2, R3, R4, R5	8,0	pl	da
UKUPNO		42		1665,02		

Lokacije rekreacije obuhvaćaju i vodene površine pripadajućeg akvatorija.

Napomena: Vrste i površine zona su okvirnog karaktera te će se detaljnije utvrditi u PPUO/G.

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavlje 11.4.2. Športsko-rekreacijska namjena R

55a. Izdvojena građevinska područja izvan naselja sportske namjene u kojima se osnovna namjena (šport) ostvaruje u izgrađenim strukturama, mogu se planirati na predjelima manje prirodne i krajobrazne vrijednosti tako da:

- sportske građevine i prateći sadržaji (športski, rekreacijski, ugostiteljski, uslužni, zabavni, smještajni i sl.) budu, uz mjere poboljšanja komunalne infrastrukture i zaštite okoliša položajem, veličinom, osobito visinom u skladu s obilježjem prirodnog krajolika i mjerama zaštite kulturnih dobara,
- smještajne građevine budu udaljene najmanje 100 m od obalne crte i oblikovanjem sukladne s izvornim urbanim i arhitektonskim obilježjima
- vrsta i kapacitet pratećih sadržaja i javnih površina budu određeni razmjerno svakoj fazi građenja smještajnih građevina,
- izgrađenost pojedinačne građevne čestice nije veća od 30%, a koeficijent iskoristivosti nije veći od 0,8,
- najmanje 40% površine svake građevne čestice bude uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo,
- ima osiguran priključak na javnu vodoopskrbnu mrežu,
- odvodnja otpadnih voda bude riješena zatvorenim kanalizacijskim sustavom s pročišćavanjem.

Iznimno od stavka 1 ove odredbe rekonstrukcija postojećih građevina sportske namjene (sportske dvorane, zatvoreni bazeni i slično) planira se tako da se ne povećava postojeća izgrađenost građevne čestice i koeficijent iskoristivosti, ako su te veličine veće od onih određenih u stavku 1. ove Odredbe.

55b. Izdvojena športska namjena golf u izdvojenom građevinskom području izvan naselja može se planirati na predjelima manje prirodne i krajobrazne vrijednosti tako da je najveća dopuštena izgrađenost pratećim sadržajima u obuhvatu zahvata u prostoru golf igrališta određena na način da je kig 0,02, a kis 0,05, s tim da površina obuhvata zahvata u prostoru igrališta za golf s 18 polja može biti do 120 ha, a površina obuhvata zahvata u prostoru igrališta za golf s 18 + 9 polja može biti do 160 ha.

55c. U prostoru ograničenja ZOP-a izdvojena građevinska područja izvan naselja sportske namjene (golf) u kojima se sportska namjena ostvaruje u izgrađenim strukturama, mogu se planirati na predjelima manje prirodne i krajobrazne vrijednosti tako da:

- sportski i prateći sadržaji (športski, rekreacijski, smještajni, ugostiteljski, uslužni, zabavni i sl.) budu, uz mjere poboljšanja komunalne infrastrukture i zaštite okoliša, više kategorije te položajem, veličinom, osobito visinom u skladu s obilježjem prirodnog krajolika i mjerama zaštite kulturnih dobara,
- vrsta i kapacitet pratećih sadržaja i javnih površina budu određeni razmjerno svakoj fazi građenja rekreacijskih sadržaja,
- izgrađenost zgradama u obuhvatu zahvata u prostoru igrališta za golf i drugog igrališta nije veća od 2 %
- najmanje 30 % obuhvata zahvata u prostoru bude uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo
- igralište za golf bude udaljeno najmanje 25 m od obalne crte, a prateće i smještajne građevine 100 m od obalne crte
- građevine budu oblikovanjem sukladne izvornim urbanim i arhitektonskim obilježjima
- ima osiguran priključak na javnu vodoopskrbnu mrežu,
- odvodnja otpadnih voda bude riješena zatvorenim kanalizacijskim sustavom s pročišćavanjem.

Gore navedeno se na odgovarajući način primjenjuje u planiranju igrališta za golf izvan prostora ograničenja.

- 55d.** Prilikom određivanja lokacija golf terena potrebno je izraditi hidrogeološki elaborat za ocjenjivanje pogodnosti lokacije u smislu smanjenja negativnih utjecaja na vode.
- 55e.** Za športsko-rekreacijsku zonu (športska dvorana, sportska igrališta i rekreacijski park) s golfskim igralištem na Srđu u Gradu Dubrovniku na platou Srđa, a sukladno Odluci Centra za svjetsku baštinu potrebno je osigurati da se nikakva gradnja ne planira na udaljenosti od minimalno 50 m od ruba platoa.
- 55f.** Zbog potencijalnih negativnih utjecaja zahvata športsko-rekreacijske namjene R1 – golf na lokalitetu Sestrice u Općini Dubrovačko primorje na velike plitke uvale, cilj očuvanja HR3000163 Stonski kanal, predlaže se razmotriti mogućnost udaljavanja planiranog golf terena od velikih plitkih uvala. Zaštitna sredstva koja će se koristiti tijekom izgradnje i korištenja zahvata ne smiju doći u doticaj s ciljem očuvanja. U tu svrhu prilikom određivanja točnih granica i lokacije golf terena potrebno je izraditi hidrogeološki elaborat od strane ovlaštene pravne osobe te tim elaboratom propisati mjere koje isključuju mogućnost prodiranja zaštitnih sredstava u podzemne vode i more, kao i propisati obvezu kvartalnog monitoringa u prvoj godini korištenja zahvata. Prilikom izrade IDPPUO Dubrovačko primorje potrebno je sagledati mogućnost smanjenja tj. udaljavanja obuhvata zone golfa od obale Stonskog kanala.
- 55g.** U okviru radova na području planirane športsko-rekreacijske zone R1 na lokalitetu Sestrice potrebno je omogućiti adekvatnu zaštitu evidentiranih kulturnih dobara tj. arheoloških lokaliteta:
- špilja u uvali Domaglina, čest.zem. 826/1 k.o. Doli – prapovijesni arheološki lokalitet,
  - prapovijesna kamena gomila (oznake ZD G24), čest.zem. 826/1 k.o. Doli, cca 100 m sjeverozapadno od špilje iznad uvale Domaglina,
- a za bilo kakve radove u neposrednoj blizini potrebno je ishoditi suglasnost Konzervatorskog odjela u Dubrovniku.
- Obzirom da prilikom planiranih radova postoji mogućnost otkrivanja novih arheoloških lokaliteta, ukoliko se prilikom radova naiđe na arheološke pokretne ili nepokretne nalaze, osoba koja izvodi radove je dužna sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara bez odgađanja o nalazu obavijestiti nadležno tijelo. Ovisno o karakteru nalaza nadležno tijelo može zatražiti arheološka istraživanja čije provođenje kao i dokumentiranje i konzervaciju pokretnih i nepokretnih nalaza je sukladno Zakonu dužan osigurati investitor.
- 55h.** Golf igralište u istraživanju Gnjile unutar sportske-rekreacijske zone u Općini Konavle planirano je kao potencijalno uz uvjet da se prilikom izrade PPUO Konavle izradi hidrogeološki elaborat za ocjenjivanje pogodnosti lokacije u smislu smanjenja negativnih utjecaja na vode. Ukoliko rezultati budu neodgovarajući, predlaže se izmještanje golf igrališta na drugu lokaciju.
- Predložena lokacija predstavlja potencijalnu arheološku zonu koja do sada nije dovoljno istražena. Ukoliko dođe do realizacije zone, u postupku ispitivanja ove lokacije potrebno je izvršiti detaljno arheološko rekognosciranje i eventualno probno arheološko sondiranje radi utvrđivanja daljnjih mjera zaštite.
- Prilikom evtl. daljnjeg planiranja zone sportsko-rekreacijske namjene u istraživanju golf na lokalitetu Gnjile, a s obzirom na područje EM HR2000946 Snježnica i Konavosko polje uključiti sljedeće smjernice u svrhu zaštite ciljnih vrsta vezanih uz vodotoke i vodena staništa (ribe, bjelonogi rak, riječna kornjača):
- voda iz vodotokova Kopačica, Konavočica i Ljuta ne smije se koristiti za navodnjavanje golf igrališta zbog potrebe očuvanja biološkog minimuma vodotokova, te potreba vodoopskrbe i navodnjavanja poljoprivrednih površina (rijeka Ljuta)
  - očuvati kakvoću i količine vode u vodotocima Kopačica, Konavočica i Ljuta
  - u najvećoj mogućoj mjeri koristiti tehnologiju ponovne uporabe vode
  - korištenje vode prilagoditi za slučaj suše, pomanjkanja ili restrikcije vode, odnosno definirati prioritetne zone prema količini dostupne vode
  - korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja uskladiti prema načelima pravilne primjene

- spriječiti bilo kakvo oštećivanje ili uklanjanje vegetacije uz vodotoke Kopačica, Konavočica i Ljuta
  - u fazi izrade projekta organizacije gradilišta strogo ograničiti smjer pristupa zoni
- Prilikom evtl. daljnjeg planiranja, prilagoditi planirano područje sportsko-rekreacijske namjene zona u istraživanju golf na lokalitetu Gnijile području značajnog krajobraza Konavoski dvori.
- 55i.** Prilikom daljnjeg planiranja zone sportsko-rekreacijske namjene golf na lokalitetu Prljevići, predvidjeti pristup zoni sa sjevera ili istoka (ne kroz Prljeviće), i za vrijeme izgradnje i tijekom korištenja, s ciljem zaštite ciljne vrste riječna kornjača.
- Prilikom daljnjeg planiranja zone sportsko-rekreacijske namjene golf na lokalitetu Prljevići uključiti sljedeće smjernice u svrhu zaštite ciljne vrste riječne kornjače:
- voda iz lokve ne smije se koristiti za navodnjavanje golf igrališta
  - u najvećoj mogućoj mjeri koristiti tehnologiju ponovne uporabe vode
  - korištenje vode prilagoditi za slučaj suše, pomanjkanja ili restrikcije vode, odnosno definirati prioritetne zone prema količini dostupne vode
  - korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja uskladiti prema načelima pravilne primjene
  - spriječiti bilo kakvo oštećivanje ili uklanjanje vegetacije u okolici lokve
  - radove izgradnje infrastrukture (vodnogospodarska, telekomunikacijska) izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljne vrste riječna kornjača
  - područja koja riječna kornjača koristi za gniježđenje potrebno je ostaviti u povoljnom stanju, odnosno održavati provođenjem odgovarajućih aktivnosti/zahvata van razdoblja polaganja jaja.
- 55j.** Zona rekreacije R5 rekreacijski park Baćinska jezera s uključenom kupališnom zonom R6 Očuša u Gradu Ploče planirana je kao potencijalna zona uz uvjet da se prilikom izrade PPUG Ploča na temelju odgovarajućih studija i provedene SPUO za PPUG Ploča točno definiraju manja područja za rekreaciju.
- 55k.** Sportsko-rekreacijska zona Canavia u Općini Konavle planira se kao dodatni sadržaj ugostiteljsko-turističke zone Canavia, Mikulići. U zoni se planiraju sportska dvorana, igrališta i sportsko-rekreacijski centri namijenjeni sportovima koji su u funkciji zdravstvenog i rekreacijskog turizma (jahačke staze, trim staze, adrenalinski park, bazeni, sportske dvorane, teniski tereni, i sl.). Obzirom na blizinu ekološke mreže u moru, sadržaji na moru trebaju biti ograničeni radi zabrane izgradnje umjetnih plaža, betoniranja i nasipavanja obale.
- 55l.** Sportske luke županijskog značaja su sljedeće:

Općina/grad	naselje	naziv/lokalitet	Kapacitet (broj vezova)	Post/plan
Dubrovnik	Dubrovnik	Orsan	do 200	pt
		Solitudo (LS i centar za vodene sportove)	do 200	pl
Korčula	Korčula	Korčula*	do 200	pl
	Pupnat	Kneža	do 100	pl
Metković	Metković	Donja stara Neretva*	do 100	pl
Orebić	Orebić	Orebić*	do 200	pt
Trpanj	Trpanj	Trpanj*	do 100	pl
Ploče	Ploče	Pod cestom	do 200	pl
UKUPNO		8	do 1300	

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavljje 11.4.2. Športsko-rekreacijska namjena R, podnaslov.Sportske luke

- 56.** U prostoru ograničenja ZOP-a se površina za plaže određuje kao uređena i prirodna plaža. Uređena javna plaža unutar ili izvan naselja je plaža koja služi većem broju turističkih objekata i građana, nadzirana i pristupačna svima pod jednakim uvjetima s kopnene i morske strane uključivo i osobama smanjene pokretljivosti, većim dijelom uređenog i izmijenjenog prirodnog obilježja, te infrastrukturno i sadržajno (tuševi, kabine i sanitarni uređaji) uređen kopneni prostor neposredno povezan s morem, označen i zaštićen s morske strane. Prirodna plaža može se nalaziti unutar ili izvan građevinskog područja (naselja i izdvojenog područja izdvojene namjene izvan naselja).

Prirodna plaža je plaža potpuno očuvanog zatečenog prirodnog obilježja na kojoj nisu izvršeni zahvati u prostoru u smislu propisa kojima se regulira prostorno uređenje i građenje i koja se ne smije ograđivati s kopnene strane.

56a. Plaže se utvrđuju u Prostornim planovima uređenja Općina/Gradova.

56a-1. Na područjima ekološke mreže uz obalu nije dozvoljena gradnja umjetnih plaža, nasipavanje ili betoniranje obale. Potrebno je maksimalno očuvati prirodnu obalu.

56a-2. Izvan građevinskih područja omogućuje se smještaj rekreacijskih građevina i sadržaja kao što su: rekreacijske, pješačke, biciklističke, jahačke, vinske, kulturno-povijesne, trim staze i sl., otvorena travnata igrališta, prirodne morske plaže, vidikovci, a izvan prostora ograničenja ZOP-a i planinarski objekti, lovnogospodarski objekti, streljane i sl.

56a-3. U svrhu sportsko-rekreativnog ronjenja dozvoljava se potapanje brodova na morsko dno na temelju odgovarajuće stručne podloge vrednovanja akvatorija kao podloge za planiranje u PPDNŽ ili PPUO/G.

3.7. Posebna namjena N

(kartografski prikaz 1. „Korištenje i namjena prostora“)

56b. Kategorije za razvoj i uređenje prostora/površina izdvojene namjene izvan naselja za posebnu namjenu su sljedeće:

- posebna namjena N
- vojne luke državnog značaja LV.

56c. Područja posebne namjene u županiji su sljedeća:

Općina/Grad	Naselje	Vojna lokacija	POG	Napomena
Konavle	Molunat	POM „Molunat-Lastavica“	da	
		dva maskirna veza i sidrište u luci Donji Molunat -	da	jedan maskirni vez u luci Donji Molunat privremeno perspektivan
		OUP „Financijska kuća“		
	Vitaljina	OUP „Glavica“ Konavle	da	privremeno perspektivna
	Mikulići	OUP „Straža“	da	
	Poljice	tt 561 Ilijin vrh	da	
	Mikulići/Đurinići	OUP „Resnica“	da	
	Kuna konavoska	tt 1234 „Snježnica“ (Ilijin vrh)	ne	
	Komaji	tt 230. Suvarevina - pp MOL-a i Subregionalni centar za upravljanje pomorskom situacijom		privremeno perspektivna
Popovići, Komaji	tt 240 Velje brdo	da		
Cavtat	pp MOL „Župski zaljev“, Cavtat	da		
Lastovo	Uble	pp MOL-a „Velje more“ - samo ograničenje civilne gradnje u prostoru bez vojnih objekata	da	
	Uble / Zaklopatica	POM „Pleševo brdo“	da	
	Pasadur	potkop „Sito“ potkop, otok Prežba	da	
	Skrivena luka	pp MOL-a „Skrivena luka“	da	
	Jurjeva luka	pristanište za brodove „Jurjeva luka“	da	
	Ubli		plutačni vez „Velji lago“ -Ubli (otok Makarac)	da
pp MOL-a - ex vojarna „Maršalka“			da	
Lumbarda	Lumbarda	pp MOL-a „Ražnjić“ - samo ograničenje civilne gradnje u prostoru bez vojnih objekata	da	
Mljet	Saplunara	„Gruj“ POM i pp MOL-a	da	
	Pomena	pp MOL-a „Rt Goli“ - samo ograničenje civilne gradnje u prostoru bez vojnih objekata	da	
	Saplunara	„Saplunara“ - maskirni vez i plutača	da	
	Pomena	„Pomena“ - maskirni vez i plutača	da	
Orebić	Kuna peješka	Radarski položaj „Rota 1“ i „Rota 2“	ne	
Ploče*	Bačina	Ploče	vojarna „Neretva“	da
		VSK otok „Pločica“	da	
		VSK „Tatinje“	da	
		vojarna „Sidrište“ *	da	
Slivno	Duba	„Duba“ - potkop	da	privremeno perspektivna
	Raba	„Soline“ - potkop	da	privremeno perspektivna
Ston	Brijesta	„Brijesta“ - potkop	da	privremeno perspektivna
Vela Luka	Vela Luka	vojna luka „Meja“	da	
		pp MOL-a „Velo dance“ - samo ograničenje civilne gradnje u prostoru bez vojnih objekata	da	
Župa dubrovačka	Kupari	„Kupari“ - - rezidencijalni kompleks i pp MOL-a	da	

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavlje 11.4.3. Posebna namjena N

56d. Djelatnosti koje se odvijaju na područjima posebne namjene (N) trebaju biti usuglašene s odredbama Pravilnika o utvrđivanju zona sanitarne zaštite.

- 56e.** Zaštitne i sigurnosne zone za vojne lokacije navedene u odredbi 56c. definirane su ili će se definirati u postupku donošenja prostornih planova užeg obuhvata, a sukladno odredbama Pravilnika o zaštitnim i sigurnosnim zonama vojnih objekata.
- 56f.** Razgraničenje prostora od interesa za obranu u prostornim planovima užih područja određuje se u suradnji s nadležnim tijelom obrane, granicama vojnog kompleksa sa zaštitnim i sigurnosnim pojasom ovisno o vrsti, namjeni i položaju u prostoru i drugim građevinama.
Osnovna usmjerenja prostornog razvitka i uređenja prostora od interesa za obranu su:
- usmjeriti prioritete prostornog razvoja na zaštitu interesa za obranu,
  - uskladiti potrebe osiguranja prostora od interesa za obranu s drugim korisnicima prostora,
  - odrediti prostorne elemente, smjernice i kriterije za utvrđivanje prostora i sustava od interesa za obranu.
- 56g.** Prostorima posebne namjene (bivše vojne nekretnine i drugo) za koje Ministarstvo obrane utvrdi da više nisu od interesa za obranu upravlja Ministarstvo državne imovine sukladno Zakonu o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu RH te se uz njihovu suglasnost mogu prenamijeniti u drugu namjenu.

3.8. Groblja

(kartografski prikaz 1. „Korištenje i namjena prostora“)

56h. Mjesna groblja u Županiji su slijedeća:

Općina/Grad	Lokacija	Naziv	U naselju
Dubrovnik	gradsko katoličko groblje	Boninovo	da
	Sv. Mihajla	Sv. Mihajla	da
	Danče	Danče	da
	gradsko pravoslavno groblje	Boninovo	da
	gradsko muslimansko groblje	Boninovo	da
	staro vojno groblje, židovsko groblje	Gospino polje	da
	Bosanka	Sv. Spasitelj	da
	Brsečine	Sv. Ana	ne
	Dubravica	Sv. Ivan	ne
	Gromača	Mala Gospa	da
	Kliševo	Sv. Mihovil	da
	Knežica	Sv. Kuzma i Damjan	ne
	Koločep	Sv. Nikola	ne
	Komolac	Duh Sveti	da
	Lopud	Gospa od Šunja	ne
	Ljubač	Sv. Đurđe	ne
	Mokošica	Sv. Spasitelj	da
	Mravinjac	Sv. Ivan	ne
	Mrčevo	Sv. Šimun	da
	Orašac	Sv. Đurđe	da
	Osojnik	Kamenice	ne
	Petrovo Selo	Gospa od Zdravlja	ne
	Rožat	Velika Gospa	da
	Riđica	Sv. Stjepan	ne
Suđurađ	Sv. Duh	da	
Sustjepan	Sv. Stjepan	da	
Šipanska Luka	Sv. Stjepan	da	
Šumet	Sv. Martin	ne	
Tršteno	Luncijata	da	
Zaton	Bunica u Malom Zatonu	da	
Korčula	gradsko groblje	Sv. Luke	ne
	Čara	Čara	ne
	Pupnat, Plišivac - Kneže	Sv. Juraj	ne
	Račišće	Sv. Vlaho	ne
	Žrnovo	Sv. Vid	ne
Metković	gradsko groblje	Sv. Ivan	da
	Pravoslavno groblje	Sv. Đorđe	da
	Pravoslavno groblje	Glušci	ne
	Vid	Gospa Snježna	da
Opuzen	korištenje mjesnog groblja u O. Slivno - Podgradina	Sv. Rok	ne
Ploče	gradsko groblje	Laniština	ne
	Baćina	Sv. Jure	ne
	Banja	Mali Gaj	da
	Komin	Sv. Rok	da
	Peračko Blato	Peračko Blato	ne
	Plina Jezero	Velika Gospa	ne
	Obličevac	Velika Gospa Marijinog uznesenja	ne
	Zavala	Sv. Ivan u Zavali	ne
	Rogotin	Sv. Nikola	ne
	Stiševica (Međublance)	Međublance	ne
	Stiševica	Grebine	ne
	Blace na Spilicama	Blace na Spilicama	ne
Šarić Struga	Šarić Struga	ne	
Blato	Blato	Sveti Križ	ne
Dubrovačko primorje	Banići	Sv. Magdalena	da
	Čepikuće	Sv. Martin	ne
	Doli	Velika Gospa	da
	Imotica	Sv. Ana	da
	Kručica	Svi Sveti	ne
	Lisac	Gospa od Rozarija	ne
	Lisac (Kotezi)	Kotezi	ne
	Majkovi	Sv. Trojstvo Sv. Stjepan Sv. Petar	ne
	Mravinca	Mala Gospe	da
	Ošlje	Sv. Petar	ne
	Podgora	Sv. Križ Miholj krst	ne
	Podimoč	Sv. Ana	da
	Slano	Gospa od Karmena	ne
	Smokovljani	Sv. Vid	da

	Smokovljani	Sv.Ivan	ne
	Štedrica	Sv.Trojstvo	ne
	Točionik	Sv.Kuzma i Damjan	ne
	Topolo	Mala Gospa	ne
	Trnova	Sv.Ivan	ne
	Trnovica	Sv.Ivan	ne
	Visočani	Sv. Ivan	ne
Janjina	Janjina	Sv. Stjepan	ne
	Osobjava	Gospe od Zdravlja u "Dočiću"	ne
	Sreser	Velika Gospa	ne
Lastovo	Lastovo	na "Lužu"- Gospa u polju	ne
Lumbarda	Lumbarda	Sv. Ivan	ne
Konavle	Brotnice	Sv.Luka	ne
	Cavtat	Sv. Rok i Sv. Đurđe	da
	Čilipi	Sv. Nedjelja	ne
	Duba Konavoska	Sv.Stjepan	ne
	Dubravka	Sv. Antun Sv. Mihovil Sv. Križ	ne
	Dunave	Mala Gospa	ne
	Đurinići	Sv. Križ	ne
	Gabrile	Sv. Dimitar Sv. Martin	ne
	Gruda	Sv. Trojstvo Sv. Ivan Sv. Nedjelja	da
	Jasenice	Sv. Spas	ne
	Komaji	Sv. Luka	ne
	Kuna Konavoska	Sv. Toma	ne
	Lovorno	Sv. Ana Velika Gospa	ne
	Ljuta	Sv. Ivan	ne
	Mihanići	Sv. Mihovil	ne
	Mikulići	Sv. Juraj	ne
	Močići	Sv. Đurđe	ne
	Molunat	Sv. Ivan	da
	Palje Brdo	Sv. Petar i Pavao Sv. Ivan	ne
	Pločice	Sv. Lazar	ne
	Poljice	Sv. Ana	ne
	Popovići	Sv. Đurđe	ne
	Pridvorje	Sv. Srđ i Bak Sv. Vlaho	ne
	Radovčići	Sv. Luka	ne
	Stravča	Sv. Spas	ne
	Uskoplje	Sv. Ilija	da
	Vitaljina	Sv. Spas	ne
	Vodovađa	Sv. Ivan Sv. Vid Sv. Andrija	ne
	Zastolje	Sv. Roko Velika Gospa Sv. Nikola	ne
	Zvekovića	Zvekovića	planirano
Kula Norinska	Borovci	Sv. Nikole	ne
	Desne	Sv.Juraj	ne
	Kula Norinska	Bagalović Gospa od Karmena	ne
	Momići	Gospa Fatimska	ne
	Nova Sela	Sv. Ante	ne
Mljet	Babino Polje	Sv. Vlaho i Mirogoj	da
	Blato	Sv. Petar i Pavao	da
	Goveđari	Sladin gradac Sv. Marija	ne
	Korita	Sv. Vid	ne
	Kozarica	Sv. Terezija	da
	Ropa	Sv. Antun	ne
	Maranovići	Sv.Antun	ne
Prožura	Sv.Martin	ne	
Orebić	Grad Orebić	Velika Gospa Sv. Juraj	ne
	Oskorušno	Sv. Trojstvo	ne
	Pijavičino	Sv. Matija	ne
	Podgorje	Velika Gospa	ne
	Podobuče	Sv. Andrija	ne
	Borje	Gospa od Sniga	
	Potomje	Sv. Petar Sv. Vid	ne
	Stankovići	Sv. Juraj	ne
	Mokalo	Sv. Jakov i Kristofor	
	Trstenik	Sv. Mihovil	ne
	Viganj	Sv. Mihovil	ne
	Donja Banda, Prizdrina	Sv. Ivan	ne
	Kučiste	Sv. Luka	ne
Kuna Pelješka	Sv. Spas	ne	
Lovište (	Gospa od Karmena	ne	
Pojezerje	Kobiljača	Gospa Jezerska	ne
	Mali Prolog	Ciril i Metod	ne
	Otrić-Seoci	Sv. Nikola	ne
	Pozla Gora, Dominikovići	Mala Gospa	ne
Slivno	Blace, Meterizi	Sv. Ivan	ne
	Komarna pravoslavno groblje na Kremen	Sv. Spiridon	ne
	Podgradina	Sv. Rok	ne

	Raba	Sv. Ante	ne
	Slivno Ravno	Sv. Stjepan	ne
Smokvica	Smokvica	Sv. Ciprijan	ne
Ston	Boljenovići	Sv. Ciprijan	ne
	Brijesta	Sv. Liberan	ne
	Broce	Svi Sveti	ne
	Česvinica	Sv. Nikola	ne
	Dančanje	Sv. Mihajlo	ne
	Duba Stonska	Sv. Nikola	ne
	Dubrava	Sv. Mihovil	ne
	Hodilje	Sv. Vid	ne
	Mali Ston	Sv. Ana	ne
	Putniković	Gospa od Rozarija	ne
	Sparagovići	Sv. Ivan	ne
	Ston	Sv. Kate	ne
	Zaton Doli	Sv. Petar	ne
	Zamaslina	Sv. Mihajlo	ne
Žuljana	Sv. Martin	ne	
Trpanj	Donja Vrućica	Sv. Kuzma i Damjana	ne
	Duba Pelješka	Sv. Margarita	ne
	Gornja Vrućica	Sv. Jurja	ne
	Trpanj	Sv. Rok	ne
Vela Luka	Vela Luka	Sv. Rok	da
Zažablje	Bijeli Vir	Srce Isusovo	ne
	Dobranje	Mala Gospa	ne
	Mlinište	Sv. Josip	ne
	Vidonje	Sv. Ivan Pod Svjetlinom	ne
Župa dubrovačka	Čibača	Sv. Luka i Sv. Matej	ne
	Kupari	Sv. Stjepan	ne
	Martinovići	Velika Gospa	ne
	Mlini	Sv. Ilar	ne
	Petrača	Sv. Trojstvo	ne
	Plat	Velika Gospa	ne
	Dubac	Dubac	planirano
	Gornji Brgat	Sv. Ana	ne

- 56h-1** Gradnja novih, odnosno rekonstrukcija (proširenje) postojećih groblja utvrđuje se prostornim planom uređenja općine/grada na temelju programa uređenja groblja za vremensko razdoblje od najmanje trideset godina.
Gradnja novih groblja te proširenje postojećih treba biti usuglašeno s odredbama važećeg Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta.
- 56h-2.** Smještaj novih groblja nije dopušten na poplavnim zemljištima, terenu s visokom podzemnom vodom i u izgrađenim dijelovima naselja, a udaljenost groblja od građevina mora biti sukladna Pravilniku o grobljima.
- 56h-3.** Za groblja koja predstavljaju zaštićena kulturna dobra, za bilo koju intervenciju unutar obuhvata groblja, potrebno je zatražiti uvjete i suglasnost nadležnog Konzervatorskog odjela.

3.9. Poljoprivreda, šumarstvo i lovstvo

(kartografski prikaz 1. „Korištenje i namjena prostora“)

56i. Kategorije za razvoj i uređenje prostora/površina izvan naselja za poljoprivredne, šumske i vodne površine su sljedeće:

- poljoprivredno zemljište - osobito vrijedno obradivo zemljište P1
- poljoprivredno zemljište - vrijedno obradivo zemljište P2
- poljoprivredno zemljište - vrijedno obradivo zemljište P2 (istražno područje melioracije)
- poljoprivredno zemljište - ostalo obradivo zemljište P3
- šume - gospodarske Š1 i zaštitne Š2
- šume posebne namjene Š3
- ostalo poljoprivredno zemljište, šume i šumsko zemljište PŠ, te kamenjari i goleti
- vodene površine V - vodotoci, jezera i more
- retencije.

56j. U svrhu razvoja poljoprivrede preporuča se izraditi i provoditi strategiju razvoja poljoprivrede te strategiju ruralnog razvoja Županije.

57. Brisana.

57a. Brisana.

58. Razvoj poljoprivrede treba temeljiti na tržišnim načelima i obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, posebno u voćarstvu, vinogradarstvu i povrčarstvu.

Uvjet za primjenu dugoročnih mjera razvoja poljoprivrede je poslovno povezivanje proizvođača i organizirani nastup na tržištu poljoprivrednih proizvoda.

Na području Županije poljoprivredne površine prikladne su za razvoj specifične poljoprivredne proizvodnje - ekološka poljoprivreda, a velike su mogućnosti za uzgoj stoke i podizanje manjih stočnih farmi te razvoj pčelarstva.

Način obnove i poticaji razvoja poljoprivrede u gradovima/općinama provjeravati će se u programima i drugoj dokumentaciji za poticanje poljoprivredne proizvodnje.

59. Izrađeno je bonitetno vrednovanje poljoprivrednog zemljišta Dubrovačko-neretvanske županije s bonitetnom kartom mjerila 1:100000 primjenom Osnovne pedološke karte RH mjerila 1:50000. Bonitetno vrjednovanje zemljišta i izdvajanje prostornih kategorija (P1, P2, P3 i PŠ kategorije), izvršeno je sukladno Pravilniku o mjerilima za utvrđivanje osobito vrijednog i vrijednog obradivog poljoprivrednog zemljišta.

Inventarizacija površina prema prostornim kategorijama korištenja zemljišta

Korištenje zemljišta	Prostorna kategorija korištenja zemljišta		Površina	
	Oznaka	Opis	ha	%
Poljoprivredno zemljište	P1	osobito vrijedno obradivo zemljište	556,73	0,33
	P2	vrijedno obradivo zemljište	17.399,55	10,17
	P3	ostalo obradivo zemljište	10.298,90	6,02
	Š1 i Š2	gospodarske i zaštitne šume	86.002,73	50,27
	Š3	šume posebne namjene	11.433,60	6,68
	PŠ	ostala poljoprivredna zemljišta	45.378,60	26,53
Ukupno			171.070,11	100,00

60. Osobito vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište (P1) u smislu Zakona o poljoprivrednom zemljištu su najkvalitetnije površine poljoprivrednog zemljišta predviđene za poljoprivrednu proizvodnju koje oblikom, položajem i veličinom omogućavaju najučinkovitiju primjenu poljoprivredne tehnologije.

Osobito vrijedna obradiva zemljišta **P1** su najvećim dijelom antropogena tla koja obilježava ravan do skoro ravan reljef, duboka ekološka dubina, ilovasta tekstura, povoljni vodozračni odnosi, te visoka plodnost.

Na području Dubrovačko-neretvanske županije nema osobito vrijednih obradivih zemljišta P1 u smislu Zakona o poljoprivrednom zemljištu, međutim na pojedinim geografskim područjima uzgajaju se kulture za proizvodnju vrhunskih proizvoda, stoga su ta zemljišta (dijelovi krških polja, terasaste padine) definirana kao osobito vrijedno obradivo zemljište (P1).

Ova zemljišta su označena na kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena prostora“ u mjerilu 1:100 000, te im se ne može mijenjati namjena.

Općina/Grad	Područje
Grad Dubrovnik	zapadni dio Šipanskog polja
Općina Dubrovačko primorje	područje u Trnovici
Općina Lumbarda	pjeskovita tla (pržine) u okolici mjesta Lumbarde
Općina Orebić	područje Dingač
	područje Borak
	područje Trstenik
	područje Podstup
	područje Mokalo
	područje Potočine
Općina Janjina	područje Žukovac i Perna
	područje Popove Luke
Općina Ston	područje Metohije
	područje Putnikovići
	područje Prapatne

- 61.** Vrijedno obradivo (P2) poljoprivredno zemljište u smislu Zakona o poljoprivrednom zemljištu su površine poljoprivrednog zemljišta primjerene za poljoprivrednu proizvodnju po svojim prirodnim svojstvima, obliku, položaju i veličini.

Vrijedna obradiva zemljišta **P2** čine automorfna tla na reljefnim pozicijama koje obilježava skoro ravan teren do teren s blagim padinama. Dominantno ih čine antropogenizirana tla koja se koriste u poljoprivrednoj proizvodnji, duboka do srednje duboka, s manjim sadržajem skeleta, s neznatnom stjenovitošću ili/i kamenitošću, s ilovasto glinastom i glinastom teksturom, te sa povoljnim do osrednje povoljnim vodozračnim odnosima.

Najveće površine ove prostorne kategorije nalaze se na području velikih krških polja kao što su Vrgoračko i Konavosko polje, te u dolini rijeke Neretve. Ostali dio nalazi se na području brojnih manjih krških polja na poluotoku Pelješcu, te na otocima Korčula, Mljet, Lastovo, Lopud kao i u naseljima Orašac i Trsteno.

Znatni dio tala ove prostorne kategorije čine i hidromorfna tla u dolini rijeke Neretve, te Vrgoračkom i Konavoskom polju, koja su djelomično hidromeliorirana te se koriste u intenzivnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Obilježava ih srednje duboka ekološka dubina, zaravnjeni reljef te povoljna plodnost. Ova zemljišta su označena na kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena prostora“ u mjerilu 1:100 000:

Općina/Grad	Područje
Dubrovnik	Šipansko polje,
	Komolačka kotlina,
	od Ljupča do Osojnika
	predio Trsteno-Brsečine
Korčula	Čarsko polje,
	uz naselje Žrnovo
	uz naselje Pupnat
Metković	uz tok Neretve i njenih pritoka, uz prometnice, iza izgrađenih dijelova Grada, zapadno od ceste Metković - Vid, Metković - Kula Norinska
Opuzen	ravničarsko hidromeliorirano tlo od Opuzena do mora uz rijeku Neretvu, Malu Neretvu, te njihove pritoke i rukavce
Ploče	lijevi tok rijeke Neretve,
	oko rukava oko Rogotina,
	Oko Šarić Struge,
	uz cestu koja vodi do Komina, oko Staševice,
	u vrtaćama oko Bačine
	u vrtaćama oko Pline
Dubrovačko primorje	Topolsko polje,
	Lisačko polje
	Majkovi
Janjina	polja u okolini Janjine i Popove Luke,
	Sresersko polje
Konavle	Konavosko polje,

	polje iznad naselja Obod,
	vrtište kod naselja Mikulići,
	Poljice
	Radovčići
	Popovići
	Čilipi,
	Močići
	od sela Vitaljina do Đurinića,
	Pločice
	Gruda,
	Gabrili
Kula Norinska	uz cestu od Kule Norinske do sela Orepak
Lumbarda	dio polja u okolici naselja Lumbarda
Lastovo	više odvojenih većih ili manjih polja između brežuljaka
Mljet	manje polje u središtu otoka u blizini Babinog polja, polje sela Maranovići
Orebić	predjeli na potezu iznad Orebića do Bilog polja
Smokvica	polja oko mjesta Smokvice
Slivno	meliorirane površine od rijeke Neretve do Male Neretve pa do podnožja brda
Ston	Stonsko polje,
	predjeli Ponikve
	kod naselja Brijesta,
	dio polja kod naselja Putnikovići,
	Dubrava
	okolina crkve Sv. Ane, Putnikovići
Vela Luka	Žuljana
	zapadni dio polja Bradat
Zažablje	zemljište uz cestu do Metkovića i do trstika
Župa dubrovačka	Župsko polje

Vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište (**P2**) ne može se koristiti u nepoljoprivredne svrhe osim:

- kad nema niže vrijednoga poljoprivrednog zemljišta u neposrednoj blizini ili kada bi troškovi dislokacije na niže vrijedno poljoprivredno zemljište premašivali opravdanost nepoljoprivredne investicije,
- kada je utvrđen interes Republike Hrvatske za izgradnju objekata koji se prema posebnim propisima grade izvan građevinskog područja,
- pri gradnji gospodarskih građevina namijenjenih isključivo za poljoprivrednu djelatnost i preradu poljoprivrednih proizvoda,
- za korištenje građevina koje su ozakonjene temeljem posebnog zakona.

61a. Ostala obradiva zemljišta **P3** rasprostranjena su na području Županije.

Nalaze se u dolini rijeke Neretve gdje su u kategoriju ostalih obradivih tala svrstana hidromorfna povremeno plavljena tla te tla kod koji se unutar rizosfere povremeno javljaju visoke podzemne vode.

Nalaze se i na ostalom dijelu županije:

- manje površine od čega su nešto veće na otoku Korčuli i uglavnom predstavljaju terasirana područja pod maslinicima. Tu su svrstana automorfna tla na reljefnim pozicijama koje obilježava teren s blagim do umjerenim padinama, srednje duboke do plitke ekološke dubine, s povećanim udjelom skeleta, s manjom stjenovitošću. Najvećim dijelom su to također antropogenizirana tla koja se koriste u poljoprivrednoj proizvodnji, a dio na padinama s izraženijim nagibom je terasiran.
- šumska zemljišta koja su prenamijenjena odnosno planirana prenamijeniti u poljoprivredna zemljišta radi podizanja višegodišnjih nasada i to: vinograda, voćnjaka i maslinika, na osnovu „Odluka Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada“.

61b. Šumska zemljišta koja su prenamijenjena u poljoprivredna zemljišta posebnim „Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada“, sukladno Zakonu o šumama. su sljedeća:

Općina/Grad	Broj zona	Ukupna površina (ha)
Korčula	5	111,54
Metković	3	15,32

Ploče	4	24,87
Blato	4	74,91
Dubrovačko primorje	8	171,96
Konavle	1	0,88
Kula Norinska	13	99,00
Lumbarda	2	72,04
Lastovo	7	50,83
Mljet	1	2,14
Orebić	3	54,59
Pojezerje	3	19,92
Smokvica	4	43,11
Slivno	25	301,34
Ston	4	254,87
Trpanj	1	33,25
Vela Luka	2	46,11
Zažablje	10	51,53
Ukupno	101	1428,21

Zbog kumulativnog utjecaja na ciljne vrste i staništa područja ekološke mreže utvrđenog kroz „Stratešku studiju utjecaja IDPPDNŽ na okoliš“, za zemljišta planirana za prenamjenu u višegodišnje kulture koja nisu regulirana važećim ugovorima do dana stupanja na snagu IDPPDNŽ (bez obzira na veličinu), potrebno je ishođenje odgovarajućeg akta središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite prirode.

- 61c.** Ostala poljoprivredna zemljišta **PŠ** obilježavaju umjereno strme i strme padine, visoka stjenovitost i kamenitost, plitka do vrlo plitka ekološka dubina, nerijetko ekscesivna dreniranost, a vrlo mali dio čine i hidromorfna tresetna tla, halomorfna odnosno slana tla te subakvalna tla u dolini rijeke Neretve.
- 61d.** Zaštita poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja i neopravdane prenamjene je regulirana Zakonom o poljoprivrednom zemljištu. Obavezno je štiti od prenamjene vrlo vrijedna i vrijedna obradiva tla (**P1** i **P2**). Potrebno je štiti i tla (**P3**), koja predstavljaju ostala obradiva zemljišta pogodna za poljoprivredu, i to naročito u slučaju ako na širem području ima zemljišta nižih bonitetnih klasa.
- 61e.** Prilikom projektiranja nadzemnih infrastrukturnih objekata (prometnice), trase treba nastojati izmjestiti van područja P1 i P2 u mjeri u kojoj je to moguće te projektirati iste po rubovima parcela radi smanjivanja fragmentacije poljoprivrednih površina.
- 61f.** U svrhu agroekološkog vrednovanja, zaštite i optimalnog gospodarenja tlama na prostoru Županije određuje se obveza izrade agroekološke osnove.
- 61g.** Prilikom razvoja poljoprivredne proizvodnje u Konavoskom polju uključiti, a s obzirom na područje EM HR2000946 Snježnica i Konavosko polje potrebno je uvjete i mjere II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla (NN 060/2017) te Načela dobre poljoprivredne prakse vezano uz korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja, u svrhu zaštite ciljnih vrsta riba, gmazova i bjelonogog raka. Prilikom razvoja poljoprivredne proizvodnje na području Stonskog polja, a s obzirom na područje EM HR2001364 JI dio Pelješca i HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac potrebno je uključiti uvjete i mjere II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla te Načela dobre poljoprivredne prakse vezano uz korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja, u svrhu zaštite ciljnih vrsta ptica i kopnene kornjače. Prilikom razvoja poljoprivredne proizvodnje na području Donjeg blata, Čarskog i Smokvičkog polja, a s obzirom na područje EM HR2001367 istočni dio Korčule i HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac potrebno je uključiti uvjete i mjere II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla te Načela dobre poljoprivredne prakse vezano uz korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja, u svrhu zaštite ciljnih vrsta ptica. U razvoj poljoprivrede u Stonskom polju uključiti načela pravilne primjene vezano uz korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja, u svrhu zaštite ciljnih staništa i vrsta s obzirom na područje EM HR3000163 Stonski kanal i HR3000167 solana Ston.

62. Priobalno područje Županije s najvećim ravničarskim površinama je prema vrsti uzgoja kulturnih biljaka, izrazito povrtlarsko-ratarsko (Konavosko polje, Župsko polje, dolina donjeg toka rijeke Neretve), a dostatne količine vode za natapanje daju proizvodni potencijal za proizvodnju povrća na otvorenom i tijekom cijele godine u zatvorenim plastenicima.

Na priobalnom području treba poticati:

- uzgoj voćaka (breskve, kajsije, trešnje, jabuke, masline, mandarine)
- uzgoj aromatičnog bilja – smilje, kadulja
- razvoj pčelarstva
- proizvodnju voća i povrća - kupusnjače, rajčica, cikla, cvijeće uz izgradnju i modernizaciju pogona za preradu, doradu, čuvanje, skladištenje, sortiranje i pakiranje.

Na području Neretve potrebno je izgraditi i organizirati suvremenu veletržnicu (Metković/Opuzen).

63. Otočno područje Županije je pretežito maslinarsko-vinogradarsko, u kojem treba zadržati namjenu i posebno zaštititi kao vrlo vrijedne resurse od nacionalnog značaja i površine na kojima se uzgaja ili bi se mogla uzgajati vinova loza radi proizvodnje vrhunskih, ekoloških vina sljedeće položaje:

- pjeskovita tla (pržine) u okolici naselja Lumbarda, Čarsko polje, polja oko naselja Smokvica na otoku Korčuli,
- područje Dingača, Trstenika, Postupa, predjeli na potezu iznad Orebića do Bilog polja, Drače kraj Janjine, okolina crkve sv. Ane u Putnikoviću, te predjeli Ponikve-Mili, dio Stonskog polja, sve na poluotoku Pelješcu,
- maslinici na zapadnom dijelu Općine Vela Luka.

Na otočnom području treba ekonomskim i agrarnim mjerama poticati:

- proizvodnju maslinovog ulja visoke kakvoće, zaštićenog geografskog podrijetla, kao posebnog ekološkog proizvoda Županije te izgradnju postrojenja - uljara za preradu ploda masline
- uzgoj raznovrsnih južnih voćaka, posebno agruma, badema, trešanja i rogača

64. Zagorsko područje Županije je povrtlarsko-ratarsko, vinogradarsko u ravničarskom dijelu (Pojezerje), a voćnjaci su u okolici Metkovića i Kule Norinske.

Obradiva tla u okolini Metkovića zaštićuju se od prenamjene, sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu, osim u slučaju izgradnje objekata javnog i državnog interesa poput vodnogospodarskih objekata, objekata za gospodarenje otpadom (obrada mulja s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda), i sl.

U zagorskom području Županije nastaviti će se održavati mješovita poljoprivredna obiteljska gospodarstva.

65. Na svakom poljoprivrednom proizvodnom području uspostaviti će se poljoprivredni centri (središta) za opsluživanje poljoprivrednih obiteljskih gospodarstava u najbližoj okolini zajedničkim servisima ili djelatnostima (servisi za poljoprivrednu mehanizaciju, poljoprivredne i veterinarske apoteke, sjedišta poljoprivredne savjetodavne službe, veterinarske službe, laboratoriji za analize pojedinih proizvoda, otkupne stanice, hladnjače, sortirnice voća i povrća, pakirnice, objekti za preradu i doradu poljoprivrednih proizvoda - uljare, vinarije, mljekare i sl.) ovisno o količini i kakvoći proizvodnje.

Centri iz stavka 1. ove odredbe u pravilu se podudaraju sa centrima odnosno urbano-ruralnim središtima s obilježjima gradske sredine u kojima djeluju i druge službe te proizvodne i uslužne djelatnosti.

Na području Županije predviđeni su sljedeći poljoprivredni centri:

- **centri I. reda:** Blato (Općina Blato), Potomje (Općina Trpanj), Gruda (Općina Konavle), Metković (Grad Metković), Opuzen (Grad Opuzen), Ploče (Grad Ploče)
- **centri II. reda:** Lastovo (Općina Lastovo), Ston (Općina Ston), Slano (Općina Dubrovačko primorje), Vela Luka (Općina Vela Luka), Smokvica (Općina Smokvica)
- **centri III. reda:** Orašac i Šipanska Luka (Grad Dubrovnik), Čara (Grad Korčula), Janjina (Općina Janjina), Pridvorje (Općina Konavle), Norin i Metković (Općina Kula Norinska), Lumbarda i ostali centri na otoku Korčuli (Općina Lumbarda), Babino polje (Općina Mljet), Potomje (Općina Orebić), Otrići (Općina Pojezerje), Podgradina (Općina Slivno), Putniković (Općina Ston), Metković (Općina Zažablje), Mandaljena (Općina Župa dubrovačka).

65a. U cilju razvoja poljoprivrede potrebno je:

- potaknuti udruživanje poljoprivrednika (CEKOM) i zajednički plasman poljoprivrednih proizvoda
- osigurati trajnu zaštitu okoliša kao resursa za održivu poljoprivrednu proizvodnju.
- ulagati u unapređenje voćarstva, vinogradarstva, maslinarstva i proizvodnju vina i maslinova ulja.

65b. U svrhu obavljanja poljoprivrednih djelatnosti (ratarstva, voćarstva, vinarstva, vinogradarstva, maslinarstva, cvjećarstva, stočarstva) izvan građevinskih područja omogućavaju se zahvati u prostoru uz uvjet primjene propisanih mjera zaštite okoliša i očuvanja krajobraza na posjedima primjerene veličine, koji podrazumijevaju:

- obiteljska poljoprivredna gospodarstva
- sklopove gospodarskih građevina za biljnu proizvodnju (biljne farme),
- sklopove gospodarskih građevina za uzgoj životinja za stočarsku i peradarsku proizvodnju iznad minimalnog broja uvjetnih grla (životinjske farme),
- pojedinačne građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje
  - tovilišta
  - poljske kućice
  - vinski i maslinarski podrumi i kušaonice
  - staklenici i plastenici
  - spremišta alata
  - ostale slične vrste poljoprivrednih građevina.

Zahvati u prostoru u svrhu obavljanja poljoprivrednih djelatnosti nisu dozvoljeni na vizualno istaknutim pozicijama, na istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, uzvišenjima i vrhovima.

Farme te pojedinačne građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje izvan građevinskih područja mogu se graditi isključivo izvan prostora ograničenja ZOP-a.

Oblikovanje građevina mora biti prilagođeno tradicionalnom načinu gradnje, koje poštuje ili je inspirirano graditeljskom tradicijom uz očuvanje izvornih elemenata krajobraza (sukladno Odredbi 201g).

U svrhu specifične proizvodnje vina, dozvoljava se planiranje lokacije za potapanje vinskih boca u more na temelju odgovarajuće stručne podloge vrednovanja akvatorija kao podloge za planiranje u PPDNŽ ili PPUO/G.

66. U prostoru ograničenja izvan građevinskog područja može se planirati gradnja i rekonstrukcija zgrade građevinske (bruto) površine nadzemnih dijelova do 400 m², najveće visine do 5 m i/ili potpuno ukopanog podruma do 1000 m² građevinske (bruto) površine na udaljenosti od najmanje 100 m od obalne crte na jednoj ili više katastarskih čestica ukupne površine od najmanje 3 ha, s time što građevna čestica na kojoj se planira gradnja, odnosno rekonstrukcija zgrade i/ili potpuno ukopanog podruma mora imati površinu od najmanje 1 ha, za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu, obrta registriranog za obavljanje poljoprivrede ili pravne osobe registrirane za obavljanje poljoprivrede.

Ako građevna čestica ima površinu manju od 3 ha, moguće je imati više katastarskih čestica koje zajedno s osnovnom građevnom česticom imaju površinu od najmanje 3 ha i koje predstavljaju gospodarsku i pravnu cjelinu te se ne mogu otuđivati pojedinačno već samo sve zajedno.

Zahvati u prostoru u svrhu obavljanja poljoprivrednih djelatnosti nisu dozvoljeni na vizualno istaknutim pozicijama, na istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, uzvišenjima i vrhovima.

Oblikovanje građevina mora biti prilagođeno tradicionalnom načinu gradnje, koje poštuje ili je inspirirano graditeljskom tradicijom uz očuvanje izvornih elemenata krajobraza (sukladno Odredbi 201g).

Za područja izvan područja ograničenja ZOP-a vrijede isti urbanistički parametri na površini od najmanje 2 ha.

66a. Za intenzivan uzgoj poljoprivrednih kultura potrebno je osigurati dostatne količine vode na površinama pogodnim za navodnjavanje, a sukladno Planu navodnjavanja Dubrovačko-neretvanske županije (dolina donjeg toka rijeke Neretve, Konavosko polje, Župsko polje,

Vrgorsko polje, na otoku Korčuli Blatsko polje, Čarsko polje, Smokvičko polje i Donje polje kod Lumbarde, te polje Kruševo, Vrbovica i Bradat kod Vela Luke, na otoku Mljetu polje Blato i Babino polje, u Dubrovačkom primorju poljoprivredne površine oko Slanog i u njegovom zaleđu, poljoprivredne površine u okolici Dubrovnika, na Elafitima Šipansko polje, na poluotoku Pelješcu Stonsko polje i područje Janjina-Potomje-Kuna-Donja banda, na otoku Lastovu VINO polje, polje Prгово i polje Duboka i drugo).

Vinogradarstvo i vinarstvo

66a-1. Vinogradarstvo i vinarstvo su jedna od vodećih privrednih grana u Županiji (8,5% proizvodnje grožđa u RH). Temeljem Strategije razvoja vinarstva i vinogradarstva Dubrovačko-neretvanske županije posebnosti vinogradarstva i vinarstva u Županiji su:

- najperspektivnije lokacije proizvodnje crnih vina,
- položaji Dingač i Postup za najkvalitetnije plavce,
- vino Dingač, prvo hrvatsko vrhunsko zaštićeno vino,
- vinogradi u blizini mora,
- vinogradi uz Napoleonovu cestu na Pelješcu.

66a-2. Krški reljef Županije, mediteranska klima, s vrućim i sušnim ljetima i blagim, kišovitim zimama, te obilja topline i sunca predstavljaju idealno stanište za vinovu lozu. Na brežuljkastim pristrancima, različitog nagiba i ekspozicije (na kojima su ponegdje oblikovane i terase), u krškim poljima, udolinama i dolcima nalaze se vinogradi. Pristranci su na nekim lokalitetima okrenuti moru, karakteriziraju ih u pravilu izuzetno povoljni okolinski uvjeti, pa su često staništa za proizvodnju vrhunskih vina

U Županiji je najviše vinograda na poluotoku Pelješcu, najpoznatiji položaji okrenuti moru - Dingač i Postup, koji dobivaju dodatno osvjetljenje od morske površine što omogućava vrlo povoljne uvjete za nakupljanje šećera u grožđu, kao i na otocima te u Konavoskom vinogorju. Bijele sorte se najviše sade u poljima, što je zbog nižih temperatura i više vlage povoljnije za karakteristike njihovih vina. U priobalju se veće površine nalaze u dolini Neretve, te u Konavoskom polju.

66a-3. U Županiji je zastupljeno 20 najznačajnijih sorti vinove loze i to: Plavac mali crni, Plavina crna, Pošip bijeli, Maraština (Rukatac), Vranac, Merlot, Trbljan bijeli (Kuč), Cetinka, Cabernet Sauvignon, Trebbiano Toscano (Ugni Blanc), Malvasija dubrovačka bijela, Kardinal crveni, Zlatarica (Zlatarica Vrgorska), Rkaciteli, Crljenak Kaštelanski (Zinfandel, Primitivo, Tribidrag), Syrah (Shiraz), Smederevka, Grk, Chardonnay, Soić crni te još neke sorte.

Zastupljenije su crne sorte, od kojih je najzastupljeniji Plavac mali, a značajne površine zauzimaju Plavina, Vranac i Merlot, te od bijelih sorti Pošip.

Preporučene sorte za sadnju u podregiji Srednja i Južna Dalmacija prema Pravilniku o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze su: Maraština, Debit, Plavac mali, Okatac crni, Babić, Ninčuša, Zlatarica, Vugava, Merlot, Cabernet sauvignon, Cabernet franc, Malvasia dubrovačka bijela, Grk, Pošip bijeli, Cetinka, Bratkovina bijela, Trebbiano toscano, Debit, Trbljan, Bogdanuša, Prč, Drnekuša, Kurtelaška bijela, Plavina, Dobričić, Crljenak kaštelanski, Vlaška, Mladenka i Muškat ruža crni.

66a-4. Vinski turizam kao oblik ruralnog turizma predstavlja posjet vinogradima, vinarijama, vinskim cestama, vinskim festivalima i vinskim izložbama uz kušanje vina i/ili doživljaj atrakcija vinogradarske regije.

Na području Županije nalaze se tri značajnije vinske ceste: korčulanski, pelješki i konavoski vinski put.

U svrhu razvoja vinskog turizma u Županiji preporuča se:

- obnova starih vinograda
- podizanje novih vinograda na tradicionalna način
- poticanje ekološke vinogradarsko-vinarske proizvodnje
- definiranje imidža vinskih destinacija te afirmiranje vinskih cesta (naročito Napoleonov put na Pelješcu)
- podizanje novih ugostiteljskih-turističkih sadržaja uz vinske ceste uz visoku

kategoriziranost (kušaonica vina, ruralna kuća za odmor kao i ruralni resort-odredište, ruralni obiteljski hotel itd).

- 66a-5.** Stočarstvo nije osobito razvijeno u Županiji stoga je potrebno poticati stočarske djelatnosti: ovčarstvo, kozarstvo, uzgoj krava, konja, magaraca, peradarstvo te pčelarstvo, a na otocima ekstenzivno i poluintenzivno ovčarstvo i kozarstvo te pčelarstvo.
- 66a-6** Šumarstvo kao gospodarska djelatnost u prostoru Županije ima osnovno značenje u očuvanju i pojačanoj zaštiti šumskog fonda.
- 66a-7.** Razvoj šumarstva kao gospodarske djelatnosti temeljiti će se na načelu održivog gospodarenja.
- 66a-8.** Gospodarenje šumama, osobito privatnim, u odnosu na korištenje i zaštitu prostora treba unaprijediti vrednovanjem njihovih općekorisnih funkcija i održanja ekološke ravnoteže u prostoru.
- 66a-9.** Gospodarenje šumama unutar zaštićenih i posebno vrijednih područja potrebno je uskladiti s mjerama zaštite i drugim smjericama koje su određene u poglavljima 7. i 8. ovih Provedbenih odredbi.
- 66a-10.** Unutar šuma i šumskog zemljišta mogu se planirati samo oni zahvati u prostoru koji su u funkciji korištenja i održavanja šuma i šumskog zemljišta, a kojima se ni na koji način ne umanjuje vrijednost prostora.
- 66a-11.** Sukladno Zakonu o šumama, prema namjeni šume mogu biti:
- gospodarske šume,
  - zaštitne šume
  - šume posebne namjene.
- Gospodarske šume su šume koje se, uz očuvanje i unapređenje njihovih općekorisnih funkcija koriste za proizvodnju drvnih i nedrvnih šumskih proizvoda.
- 66a-12.** Zaštitno-gospodarske šume obuhvaćaju najveći dio šumskog resursa, a temeljna im je namjena zaštita i sanacija ugroženih područja (opožarenih površina i površina izloženih eroziji), poboljšanje mikroklimatskih osobina prostora, zaštita naselja, gospodarskih i drugih građevina. Unutar gospodarsko-zaštitnih šuma mogu se planirati slijedeći zahvati u prostoru: šumarske postaje (lugarnice), planinarski objekti i lovnogospodarski objekti, depoi drvene građe, znanstveno-istraživačke stanice za praćenje stanja šumskih ekosustava, otkupne stanice šumskih plodina. Prostorni raspored i veličina zahvata odredit će se prostornim planovima gradova i općina uz posebne uvjete korištenja šuma koje propisuje nadležno državno tijelo. Zaštitne šume su šume koje, uz očuvanje i unapređenje njihovih općekorisnih funkcija, primarno služe za zaštitu tla, voda, naselja, objekata i druge imovine, a radovi u njima provode se uz uvažavanje njihove primarne namjene.
- 66a-13.** Šume i šumska zemljišta prema namjeni mogu biti i šume posebne namjene i to:
- zaštićene šume (šume i šumska zemljišta unutar zaštićenih područja ili prirodnih vrijednosti zaštićene na temelju propisa o zaštiti prirode)
  - urbane šume
    - šume i šumska zemljišta planirana prostornim planovima unutar ili uz građevinsko područje naselja, a znatno utječu na kvalitetu života stanovnika naselja
    - šume čija je namjena stvaranje potrebnih uvjeta za odmor i rekreaciju posjetitelja
    - šume unutar obuhvata kampova, igrališta za golf i drugih sportsko-rekreacijskih područja
  - šumski sjemenski objekti sukladno posebnom propisu
  - šume za znanstvena istraživanja
  - šume za potrebe obrane Republike Hrvatske
  - šume utvrđene posebnim propisima.

Šume posebne namjene teritorijalno su razgraničene od ostatka šumskog resursa, te se ovim Planom predviđaju unutar obalnog područja i zaštićenih dijelova prirode (postojećih i planiranih), a temeljna im je namjena održanje ekoloških vrijednosti prostora ili specifičnih (zaštićenih) biotopa, rekreativna namjena i oplemenjivanje krajobraza, a u posebnim slučajevima mogu se koristiti za turističko-ugostiteljske djelatnosti (izletišta).

- 66a-14.** Unutar šuma s posebnom namjenom mogu se planirati slijedeći zahvati u prostoru: planinarski objekti, izletišta, rekreacijski sadržaji, arboretumi i zvjerinjaci, farme za uzgoj divljači, znanstveno-istraživačke stanice za praćenje stanja šumskih ekosustava.
Prostorni raspored i veličina zahvata odredit će se prostornim planovima područja posebne namjene odnosno prostornim planovima uređenja gradova i općina uz posebne uvjete korištenja šuma koje propisuje nadležno Ministarstvo.
- 66a-15.** Pri izradi prostornih planova užih područja dozvoljava se promjena planiranih zahvata na šumi i šumskom zemljištu, te korekcija granica njihovih obuhvata, što proizlazi iz podloge i uvjeta koji se odnose na šume i šumsko zemljište sukladno odredbama Zakona o šumama.
Pri izradi prostornih planova gradova i općina obratiti pažnju da planirani zahvati ne ometaju gospodarenje šumama, a osobito je važno osigurati neometano korištenje postojećih protupožarnih prosjeka u svrhu prevencije i sprječavanja šumskih požara (u tu svrhu pri planiranju koristiti karte ugroženosti od požara).
Pri izradi prostornih planova užih područja nužno je racionalno korištenje i valorizacija šuma i šumskog zemljišta uz uvažavanje odredbi propisa iz nadležnosti šumarstva. U sastojinama zaštitnih šuma koje služe za zaštitu zemljišta, voda, naselja, objekata i druge imovine, dokumentima prostornog uređenja izbjegavati one zahvate koji bi ugrozili njihovu zaštitnu ulogu te pri planiranju koristiti pregledne šumarske pedološke karte s erozivnim i poplavnim područjima, vodotocima i vodenim površinama.
- 66a-16.** Prilikom izrade prostorno planske dokumentacije potrebno je izvršiti valorizaciju šuma i šumskog zemljišta s posebnim naglaskom na planiranje površina građevinskog područja i to:
- izdvojeno građevinsko područje izvan naselja
  - izdvojeni dio građevinskog područja naselja
  - neizgrađeni dio građevinskog područja.
- 66a-17.** U cilju očuvanja šuma i šumskog zemljišta potrebno je poštivati sljedeće smjernice:
- potrebno je maksimalno štiti obraslo šumsko zemljište te zahvate planirati na neobraslom šumskom zemljištu (npr. kamenjara) i zemljištu obraslom početnim ili degradacijskim razvojnim stadijima šumskih sastojina (garizi i šibljiaci).
  - na području krša, gdje je drvna masa i vrijednost drva niska, glavni ciljevi gospodarenja šumama i šumskim zemljištem su zaštita tla i voda (korištenje općekorisnih funkcija) stoga je nužno korištenje na način i u obimu koji ne vodi do njihova propadanja, nego osigurava njihovu stabilnost i održava potencijal.
  - izbjegavati planiranje izgradnje građevina u sastojinama šuma. Ukoliko se utvrdi da zbog tehničkih ili ekonomskih uvjeta nije moguće planirati izvan šume potrebno je nastojati zahvate planirati u dijelovima površina navedenih sastojina koji su lošije kvalitete, slabijeg zdravstvenog stanja, smanjenog obrasta, lošijeg i smanjenog prirasta (manjeg od 2%).
  - prilikom planiranja zahvata izbjegavati usitnjavanje površina obraslih šumom na manje od 1000m² u svrhu očuvanja stabilnosti i bioraznolikosti šumskog ekosustava.
  - zbog navedenog potrebno je u skladu sa Programom gospodarenja šumama koji pokriva Planove užeg područja izraditi šumarsku podlogu koja će poslužiti prilikom određivanja granica navedenih Planova i planiranja korištenja i namjene prostora istih i na taj način koliko je moguće osigurati planiranje na šumi i šumskom zemljištu na načelima gospodarske održivosti i ekološke prihvatljivosti.
  - planiranjem se obvezuje očuvati i sanirati ugrožena područja prirodnih, kulturno-povijesnih i tradicijskih vrijednosti obalnog i zaobalnog krajolika te poticati prirodnu obnovu šuma i autohtone vegetacije.
  - u cilju zaštite šuma i/ili šumskog zemljišta planirati korištenje istih u svrhu gospodarskog napretka na način koji će osigurati očuvanje šumskog ekosustava.

- potrebno je valorizirati površine vezane uz gospodarske, zaštitne i šume posebne namjene (šumski sjemenski objekti, šume unutar zaštićenih područja ili prirodnih vrijednosti zaštićene na temelju propisa o zaštiti prirode i šume namijenjene znanstvenim istraživanjima, nastavi, potrebama obrane Republike Hrvatske te potrebama utvrđenim posebnim propisima).
- u sastojinama zaštitnih šuma koje služe za zaštitu zemljišta, voda, naselja, objekata i druge imovine, izbjegavati planiranje onih zahvata koji bi ugrozili njihovu zaštitnu ulogu.
- linijske infrastrukturne zahvate planirati u što većoj mjeri na način da ne presijecaju šume i/ili šumska zemljišta, pogotovo šume visokog uzgojnog oblika, šume niskog uzgojnog oblika visokog obrasta te šume posebne namjene.

66a-18. Potrebno je planirati zahvate izvan područja visokih šuma, kako ne bi došlo do njene degradacije i uništenja, odnosno da se isto svede na minimum.

66a-19. U prostornom planu županije ucrtana su lovišta u kartografskom prikazu 3.2.2. „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju - ostalo“ u mjerilu 1:100 000.

U prostornim planovima uređenja gradova/općina definirat će se granice lovnih područja tako da lovište ne obuhvati:

- neizgrađeno i izgrađeno građevinsko zemljište te površine na udaljenosti do 300 m od naselja
- javne prometnice i druge javne površine uključivši i zaštitni pojas.

Zabranjeno je ustanovljenje lovišta:

- na zaštićeni dijelovima prirode ako je posebnim propisima u njima zabranjen lov,
- na moru i ribnjacima s obalnim zemljištem koje služi za korištenje ribnjaka,
- u rasadnicima, voćnim i loznim nasadima namijenjenim intenzivnoj proizvodnji te pašnjacima ako su ograđeni ogradom koja sprječava prirodnu migraciju dlakave divljači,
- na miniranim površinama i sigurnosnom pojasu širine do 100 m,
- na drugim površinama na kojima je aktom o proglašenju njihove namjene zabranjen lov.

66a-20. Pri izradi prostornih planova užih područja izvršiti valorizaciju staništa divljih životinja kroz formirana lovišta na tom području na način da se infrastrukturnim i vodnogospodarskim sustavima ne ugrozi slobodna migracija divljači karakteristične za to područje, ne umanjiti bonitet lovišta smanjivanjem površina lovišta ispod 1000 ha na kontinentu i 500 ha na otocima, ili više od 20 % površine lovišta ili lovno produktivne površine.

Zbog navedenog prilikom izrade Planova užeg područja koristiti lovnogospodarske osnove kako bi se utvrdili migracijski putevi i staništa divljih životinja. Na taj način koliko je moguće izbjegnula bi se bespotrebna fragmentacija staništa divljih svojta.

Potrebno je projektirati trase budućih prometnica na način da se ne presijecaju ustaljeni migracijski putevi divljači te na način da se što jednostavnije riješi pitanje prelaska divljači preko ograđenih prometnica (postojeći prirodni uvjeti koji omogućavaju lakšu izgradnju prijelaza/prolaza za divljač).

66a-21. Sukladno Zakonu o otocima, na otocima (osim poluotoka Pelješca) se zabranjuje unošenje i uzgoj divljači koja od prirode ne obitava na otoku.

3.10. Gospodarska namjena - akvakultura H

(kartografski prikaz 1. „Korištenje i namjena prostora“)

66b. Kategorije za razvoj i uređenje prostora/površina izvan naselja za akvakulturu su sljedeće:

- školjkaši H1
- ribe H2
- ribe i školjkaši H3
- otpremni centar H4.

66c. Prema prirodnim obilježjima, razvijenosti infrastrukture, kompeticijskim ograničenjima (podmorski ispusti naselja i industrijskih kapaciteta, marine, hoteli, podmorski kablovi i dr.), utvrđena su potencijalna područja pogodna za potrebe akvakulture.

67. Potencijalna područja pogodna za potrebe akvakulture su sljedeća:

Općina/ Grad	Naselje	Lokalitet	Vrsta	Post/ plan.	Površina (ha)
Ploče	Rogotin	Sestrin (na kopnu) *	H2	pt/pl	10,0
Metković	Metković	Meteriz (na kopnu) *	H2	pl	1,0
Dubrovačko primorje	Stupa, Štedrica, Ošlje, Imotica	Bistrina (dio Malostonskog zaljeva i Malog mora u općini)	IC, H1	pt	225,80
	Stupa	Bistrina* (na kopnu)*	IC, H4	pt/pl	3,5
	Stupa	Bistrina – uz most (na kopnu)*	H4	pt/pl	-
	Doli	Uvala Hudoba	H2	pl	2,0
Janjina	Sreser, Drače	dio Malostonskog zaljeva i Malog mora u općini	H1	pl	929,14
	Osobjava	Sreser - Osobjava, dio Neretvanskog kanala u općini	H2	pl	270,44
Konavle	Vitaljina	Prevlaka	H2	pl	172,34
Mljet	Prožura	otočić Galičnjak	H2	pt	9,0
	Sobra, Babino polje, Kozarica	Sjeverna obala otoka između naselja Kozarica i Sobra	H2	pl	222,80
Orebić	Oskorušno, Kuna pelješka	dio Neretvanskog kanala u općini (Sjeverna obala, istočni dio Općine Orebić: od granice Općine Trpanj do granice Općine Janjina)	H2	pl	343,55
	Nakovana	Uvala Bezdija do granice Općine Trpanj	H2	pt	371,00
Slivno	Blace	Blace-Osinj*	H1	pt	23,0
		Uvala Vinogradina*	H3	pl	66,37
	Komarna, Klek, Duba, Duboka, Kremena, Raba	dio Malostonskog zaljeva i Malog mora u općini	H1	pl	1204,95
Ston	Hodilje, Mali Ston, Zabrđe, Duba Stonska, Brijesta, Dančanje, Dubrava, Zaton doli, Sparagovići, Putnikovići, Zamaslina	dio Malostonskog zaljeva i Malog mora u općini	H1	pt	4232,03
	Duba Stonska	Bjejevica (Malostonski zaljev)	H2	pt	
	Brijesta- Drače	Brijesta - Drače (Malostonski zaljev)	H2	pt	
	Brijesta	Brijesta - Potkop* (Malostonski zaljev) (na kopnu)	H4	pt/pl	0,2
	Mali Ston	Zamaslina* (Malostonski zaljev) (na kopnu)	H4	pt/pl	0,1
	Luka	Soca* (Malostonski zaljev) (na kopnu)	H4	pl	0,1
	Duba Stonska	Duba* (Malostonski zaljev) (na kopnu)	H4	pt/pl	0,1
Trpanj	Trpanj, Donja Vručica	od granice općine Orebić do uvale Divna	H2	pl	407,00
	Duba pelješka	Od uvale Jelinska do uvale Most	H2	pl	134,14
Vela Luka	Vela Luka	Česminova-Žukova	H2	pl	30,0
UKUPNO					8658,26

Za sve navedene lokacije akvakulture (marikulture) kopneni dio građevinskog područja odredit će se po potrebi u PPUO/G.

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavljje 11.4.1. Gospodarska namjena, podnaslov Gospodarska namjena - akvakultura H

- 67a.** Detaljni uvjeti i uzgojni kapaciteti zona unutar potencijalnih područja pogodnih za potrebe razvoja akvakulture (marikulture) (osim za Malostonski zaljev i Malo more za koji će se izraditi posebna stručna podloga) utvrditi će se temeljem stručne podloge. Dozvoljeni kapacitet uzgoja za pojedinačne zahvate unutar navedenih područja utvrditi će se u postupku procjene utjecaja na okoliš sukladno posebnim propisima.
- 67b.** U prostoru ograničenja ZOP-a se ne mogu planirati građevine/instalacije namijenjene za uzgoj plave ribe.
Unutar prostora ograničenja ZOP-a izvan građevinskog područja dozvoljava se planirati:
- zgrade građevinske (bruto) površine do 30 m² namijenjene akvakulturi (marikulturi) na pomorskom dobru za potrebe obrta ili pravne osobe, registriranih za akvakulturu (marikulture) na pomorskom dobru koji imaju koncesiju na pomorskom dobru za korištenje površine mora najmanje 1 ha
  - građevine namijenjene za privez plovila u svrhu akvakulture (marikulture).
- 68.** Za Malostonski zaljev i Malo more s obzirom da se nalazi u području EM i da je zaštićen u kategoriji posebnog rezervata u moru obvezna je izrada plana akvakulture (marikulture) tj. posebne stručne podloge razvoja akvakulture (marikulture) koji će utvrditi način korištenja, vrste i kapacitete.
Na području posebnog rezervata Malostonski zaljev može se dopustiti povećanje kapaciteta samo za školjkaše. Do izrade plana odnosno posebne stručne podloge razvoja akvakulture (marikulture) i provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš i ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za plan odnosno posebna stručna podloga razvoja akvakulture (marikulture) ne smiju se osnivati nova uzgajališta za ribu.
- 69.** Brisana.
- 69a.** Radi osiguranja kvalitetnih uvjeta za akvakulturu moraju se na lokalitetima provoditi istraživanja:
- stalne kontrole kakvoće vode i mora,
  - prirodnih pojava koje utječu na akvakulturu,
  - utvrđivanje zagađenja koja dolaze od priobalja,
  - dotoka hranjivih tvari koje dolaze od priobalja ili od uzgajališta,
  - zdravstvenog stanja slobodno živućih riba i školjkaša,
  - stalne kontrole kakvoće uzgajanih organizama.
- 69b.** U cilju razvoja i uređenja prostora/površina za akvakulturu školjkaša predlaže se provođenje tradicionalnih instalacija uz korištenje tradicionalnih materijala.
- 69c.** Prilikom korištenja površina uzgajališta potrebno je voditi računa da ne dođe do prekapacitiranosti.
- 70.** Brisana.

Ribarstvo

- 71.** U akvatoriju Županije planirane su dvije ribarske luke unutar luka otvorenih za javni promet: Sustjepan i Vela Luka.
- 72.** Sukladno Pravilniku o granicama u ribolovnom moru RH područje Dubrovačko-neretvanske županije obuhvaća ribolovne zone D, te dijelom C i G.
Granica ribolovnog mora u rijekama koje utječu u more u Županiji je na rijeci Neretvi, most u Metkoviću (Gabeli).

Ribolovno more Županije		
Vanjsko ribolovno more RH	teritorijalno more RH u Županiji	dio ribolovne zone C ribolovna zona D
Unutarnje ribolovno more RH	od kopna do granice teritorijalnog mora RH u Županiji	dio ribolovne zone G

73. Na kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena prostora“ u mjerilu 1:100 000 su označene ribolovne zone te zone gospodarskog ribolova primjenom pojedinih ribolovnih alata.

74. U svrhu razvoja akvakulture i ribarstva potrebno je:

- ulagati u razvoj potrebne infrastrukture (otpremni centri s purifikacijom, izgradnja ribarskih luka kao i ribljih veletržnica, ulaganje u iskrcajna mjesta u postojećim pristaništima...)
- poboljšati ribarske flote
- ulagati u preradbene kapacitete u području ribarstva i akvakulture (prerada i čuvanje izlova)
- ulagati u akvakulturu na području slatkih i boćatih voda
- osigurati zaštitu i očuvanje autohtonih vrsta.
- organizirati i provoditi stalno praćenja ribljeg fonda.

74a. Brisana.

74b. Brisana.

74c. Brisana.

74d. Brisana.

74e. Brisana.

74f. Brisana.

74g. Brisana.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI U PROSTORU

(kartogram 3. „Sustav središnjih naselja i razvojnih središta“)

75. Planirani sustav središnjih naselja u Dubrovačko-neretvanskoj županiji nije određen isključivo na bazi broja stanovnika, već je u skladu sa geostrateškim položajem Dubrovačko-neretvanske županije u Republici Hrvatskoj te povijesnom ulogom ovog područja. U skladu s planiranim razmještajem stanovništva, njihovim potrebama, gospodarskim mogućnostima i postavljenim kriterijima predviđa se razvijanje planiranog sustava središnjih naselja u Županiji na sljedeći način:

Sustav središnjih naselja Županije	
Sustav naselja	Sustav Republike Hrvatske
veće regionalno središte* veće urbano područje**	DUBROVNIK sjedište Županije, važnije regionalno središte u sustavu Republike Hrvatske, veće razvojno središte, veći grad
regionalno središte* manje urbano područje**	METKOVIĆ - važnije regionalno središte u sustavu RH (kao konurbacijsko područje - socijogospodarska gradska regija), manje razvojno središte, srednji grad PLOČE, podjela središnjih funkcija s Metkovićem, manje razvojno središte jače razvijenosti, srednji grad
manje regionalno središte*	KORČULA - manje razvojno središte slabije razvijenosti, mali grad
Subregionalno središte*	OPUZEN VELA LUKA BLATO subregionalna središta u sustavu Republike Hrvatske, općinska središta i ostala žarišta, mala razvojna žarišta, mali gradovi
područno središte*	CAVTAT - Čilipi i Zvekovica STON dijeli funkcije s Malim Stonom područna i lokalna središta u sustavu Republike Hrvatske, općinska središta i ostala žarišta, mala razvojna žarišta, mali gradovi
lokalno središte*	LASTOVO BABINO POLJE SMOKVICA LUMBARDA OREBIĆ TRPANJ JANJINA OTRIĆ-SEOCI KULA NORINSKA MLINIŠTE SLANO ZATON SREBRENO - Kupari, Mlini, Petrača i Čibača mala lokalna središta u sustavu Republike Hrvatske, inicijalna razvojna žarišta

* Strategija prostornog razvoja RH

** Zakon o regionalnom razvoju – veće urbano područje: gradovi koji prema posljednjem popisu stanovništva imaju više od 35.000 stanovnika i manje urbano područje - gradovi koji prema posljednjem popisu stanovništva imaju manje od 35.000 stanovnika, a čija središnja naselja imaju više od 10.000 stanovnika. Obuhvat urbanog područja se definira sukladno Metodologiji za definiranje obuhvata urbanih područja u RH (Dodatak II. Smjernica za izradu Strategije urbanih područja)

Predlaže se poticajima razvoja središnjih funkcija ostvariti uvjete za:

- uspostavu konurbacijskih odnosa podjelom funkcija između naselja Vela Luka i Blato te sukladno tome i njihov razmještaj u manja regionalna središta,
- razmještaj naselja Orebić i Lastovo u područna središta, posebno zbog zadaća otočnog razvoja,
- razmještaj naselja Orašac i Gruda u pomoćna središnja naselja, koja prema svojim obilježjima ne pripadaju skupini gradskih naselja, ali svojim središnjim funkcijama mogu biti inicijalna razvojna žarišta osobito kao središta u jedinicama lokalne samouprave-

Veće regionalno središte i veći grad (30.000 – 80.000 stanovnika) i veće urbano područje
Grad Dubrovnik, kao veće regionalno središte, u razmjerima Hrvatske nije makroregionalno središte poput Rijeke ili Splita, ali s obzirom na broj stanovnika 39.028 on je veće regionalno središte.

U cilju učinkovitijeg i ravnomjernijeg razvoja prostora Države Dubrovnik treba planirati kao makroregionalni centar i u tom smjeru treba razvijati njegove funkcije, a ne ukidati ih. Dubrovnik

bi i u novom ustroju regionalne i lokalne samouprave trebao zadržati funkciju centra ustrojbene jedinice koja ne može biti niža od prve ustrojbene razine ispod državne, bilo da se radi o županiji, regiji ili planskom području. Zbog povijesnih okolnosti, geografskog položaja, gospodarskih i drugih razloga Dubrovnik se i do sada razvijao samostalno, neovisno o najbližem makroregionalnom centru. Također po kriterijima za izdvajanje centralnih naselja Hrvatske i sada ispunjava sve uvjete makroregionalnog centra (sve obvezne funkcije centralnog naselja 2. reda, sveučilište, županijska bolnica regionalnog značenja II.a). Potrebno je zaustaviti sadašnji trend ukidanja središnjih funkcija i vratiti mu do sada ukinute funkcije (Sjedište Trgovačkog suda za Dubrovačko-neretvansku županiju, Područni carinarski ured Dubrovačko-neretvanske županije itd.).

Može se pretpostaviti da će Dubrovnik u razdoblju do 2020. zajedno s naseljima općina Konavle, Župa dubrovačka, Dubrovačko primorje, Ston, Janjina, Trpanj, Orebić, Mljet i Lastovo težiti stvaranju većeg urbanog područja.

Regionalna središta i srednji grad (7.000 - 30.000 stanovnika) i manje urbano područje

Regionalna središta u DNŽ su grad Metković s 15.329 stanovnika i grad Ploče s 7.250.

Grad Metković je prema Zakonu o regionalnom razvoju manje urbano područje.

Specifičnost područja Neretve je razvijanje procesa urbanizacije na okosnici Metković – Ploče gdje su Metković i Ploče ravnopravna regionalna središta sukladno važećoj Strategiji prostornog uređenja RH. Može se pretpostaviti da će Metković – Ploče u razdoblju do 2020. zajedno s gradom Opuzenom i općinama u okruženju težiti stvaranju manjeg urbanog područja.

Potencijalna regionalna središta

Može se pretpostaviti da će Korčula s Orebićem, te Blato s Vela Lukom u razdoblju do 2020. zajedno s naseljima općina u okruženju dijeliti centralne funkcije. Za budući razvoj otočnog dijela Županije kao te Županije u cjelini, prema prostornim, prometnim, socijalnim, gospodarskim, demografskim obilježjima, ključan je razvoj Korčule s funkcijama regionalnog središta. Potrebno je da Županija u svojoj politici prema teritorijalnom razvoju i u drugim politikama razvoja promiče i jača položaj i ulogu Korčule kao regionalnog središta i da se zalaže da se takav status Korčule ugradi u politiku prostornog razvoja na nacionalnoj razini, u strateškim dokumentima i zakonskoj regulativi.

Manja regionalna središta i subregionalna središta i manji grad (2.500 – 7.000 stanovnika)

Manje regionalno središte je grad Korčula s 2856 stanovnika.

Subregionalna središta su Opuzen, Blato, i Vela Luka.

Područna i lokalna središta (1.000 – 2.500 stanovnika i središta općina)

Područna središta, ujedno i naselja iznad 1.000 stanovnika su Cavtat, Lumbarda i Orebić, a ostala lokalna središta su općinska sjedišta: Trpanj, Smokvica, Lastovo, Babino Polje, Slano, Srebreno, Ston, Janjina, Mlinište, Kula Norinska, Otrić-Seoci, Podgradina bez obzira na to što neka od navedenih naselja ne dostižu minimalni broj stanovnika za pripadajuću skupinu.

Ostala manja lokalna središta

Ostala manja lokalna središta čine dio razvojno slabijih naselja a to su: Gruda, Čilipi, Kupari, Zaton, Orašac, Žrnovo, Ubli.

Potencijalna manja lokalna središta

Koločep, Lopud, Šipanska Luka, Kuna Pelješka, Putnikovići, Staševica, Komin, Čara, Račišće, Doli, Sobra, Nova Sela.

Na području Županije planiraju se sljedeća urbana područja:

- Veće urbano područje grada Dubrovnika (aglomeracije naselja grada Dubrovnika te općina Konavle, Župa dubrovačka, Dubrovačko primorje, Ston, Janjina, Trpanj, Orebić, Lastovo i Mljet)
- Manje urbano područje gradova Metković i Ploče (aglomeracije naselja gradova Metković, Opuzen, Ploče te općina Slivno, Zažablje, Kula Norinska i Pojezerje,)
- Manje urbano područje grada Korčule s naseljima Blato i Vela Luka (aglomeracije naselja grada Korčule te dijela općine Orebić i općina Smokvica, Blato i Vela Luka).

- 75a.** U naseljima Vela Luka, Blato, Opuzen, Cavtat, Ston, Opuzen i Lastovo poticat će se u cilju aktiviranja neiskorištenih potencijala ubrzani razvoj gospodarstva, a jačanjem funkcija i stvaranjem pretpostavki za postupnu preobrazbu obilježja u gradove srednje veličine, ta će naselja preuzeti funkciju žarišta i nositelja policentričnog razvitka pripadajućeg prostora u mreži gradova Županije.
- 75b.** Razvoj malog i srednjeg gospodarstva, poduzetništva i obrtništva poticat će se posebice u općinskim središtima i naseljima s više od 1000 stanovnika (Babino Polje, Vlaka, Slano, Trpanj, Janjina, Smokvica, Kula Norinska, Otrić-Seoci, Mlinište, Lumbarda i Srebreno).
- 76.** U PPDNŽ središnje funkcije su klasificirane u veći broj temeljnih djelatnosti, koje se prema značenju i utjecaju u prostoru dijele u više stupnjeva. Optimalna klasifikacija središnjih funkcija sukladna sustavu središnjih naselja u Županiji je sljedeća:
- uprava,
  - pravosuđe,
  - udruge građana, polit. stranke i druge organizacije,
  - vjerske zajednice,
  - prosvjeta (obrazovanje, školstvo),
  - visoko školstvo i znanost,
  - kultura, umjetnost i tehnička kultura,
  - šport, rekreacija, zabava i odmor,
  - zdravstvo,
  - socijalna skrb,
  - financijske i druge slične uslužne djelatnosti,
  - prometne usluge,
  - trgovina i ugostiteljstvo,
  - obrt i druge usluge.

Za sadržaje središnjih funkcija na županijskoj, gradskoj, općinskoj i mjesnoj razini i za djelatnosti ostalih općih službi i institucija treba osigurati prostorne uvjete rada i razvoja.

Ekonomičan, racionalan i funkcionalan razvitak, razmještaj i struktura središnjih uslužnih funkcija uvjet je za ostvarivanje njihove zadaće podizanja obrazovne i kulturne razine, zdravstvene kulture i standarda stanovništva, povećanja socijalne sigurnosti i skrbi o stanovništvu, kvalitetnijeg ustrojstva opskrbe, servisa i drugih usluga te rekreacije i odmora.

Razmještaj i razvitak središnjih funkcija biti će u određenim središtima prema izvršenoj klasifikaciji središnjih funkcija za pojedine kategorije središnjih naselja. Sve funkcije u gradovima i u drugim središnjim naseljima potrebno je razvijati i dimenzionirati u skladu s razvitkom područja te brojem stanovnika, koji gravitira i koristi te usluge u cilju ostvarivanja približno jednakih uvjeta života, porasta kvalitete i standarda njihova življenja.

77. Brisana.

78. Razmještaj središnjih funkcija na području Županije je sljedeći:

	Središte županije (veće regionalno središte)	Središte grada (regionalno i manje regionalno središte)	Središte grada/općine (područno središte -važnije lokalno središte)	Središte općine i ostala naselja (lokalno središte)	Pomoćno središnje naselje (važnija prigradska središta)
Temeljne skupine središnjih funkcija (djelatnosti)	Dubrovnik	Dubrovnik Metković, Ploče, Korčula,	Cavtat Ston	Babino polje, Smokvica, Lumbarda, Trpanj, Janjina, Otrić-Seoci, Kula Norinska, Slano, Zaton, Mlinište, Srebreno	Orašac, Gruda
		Opuzen Vela Luka, Blato	Orebić, Lastovo		

1. UPRAVA	župan. skupština	gradsko vijeće	gradsko/opć. vijeće	općinsko vijeće mjesni odbor	mjesni odbor
	župan	gradonačelnik	gradonačelnik/ načelnik	načelnik	(mjesni zbor građana)
	upravni odjeli županije	upravni odjeli grada/Općine tijela gradskih kotara	upravni odjeli grada/općine	upravni odjeli općine	
	ured državne uprave (područne jedinice ministarstva) matični ured	ispostave ureda državne uprave matični ured	(ispostave ureda državne uprave) matični ured	(ispostave ureda državne uprave) matični ured	(ispostave općinskih ureda)
	županijska služba motrenja i obavješćivanja	gradska služba motrenja i obavješćivanja	gradska/općinska služba motrenja i obavješćivanja	(općinska služba motrenja i obavješćivanja)	
	policajska uprava (specijalna policija, prometna, granična)	policajska postaja	(policajska postaja)	(policajska postaja)	(policajska postaja)
	župan. postrojbe i stožer civilne zaštite	gradske postrojbe i stožer civilne zaštite	gr/opć. postrojbe i stožer civilne zaštite	(opć. postrojbe. i stožer civ. zaštite)	
	županijska vatrog. zajednica	gradska vatrogasna zajednica	gradska/općinska vatrog. zajednica	općinska vatrog. zajednica	
	(profesionalne vatrog. postrojbe)	(profesionalne vatrog. postrojbe)	udruga dobrov. vatrogasaca	udruga dobrov. vatrogasaca	udruga dobrov. vatrogasaca
	županijski područni ured porezne uprave	ispostava porezne uprave	(ispostava porezne uprave)	(ispostava porezne uprave)	
	carinarnica	carinska ispostava ili carinski referati	(carinski referati)	(carinski referati)	(carinski referati)
	postaja financijske policije	(postaja financijske policije)			
	ispostave državne revizije	(ispostave državne revizije)			
	lučka kapetanija	lučka ispostava	(lučka ispostava)	(lučka ispostava)	(luč. ispostava)
	2. PRAVOSUĐE	konzervatorski odjeli	konzervatorski odjeli	(ured za zaštitu kulturnih dobara)	(ured za zaštitu kulturnih dobara)
dopisništvo HINA		(dopisništvo HINA)	(dopisništvo HINA)	(dopisništvo HINA)	
sinoptička hidrometeorološka postaja		(sinoptička hidrometeorološka postaja)	(klimatološka meteorološka postaja)	(klimatološka meteorološka postaja)	(kišomjerna meteorološka postaja)
županijski sud s okružnim zatvorom		općinski sud s grunтовnicom	(općinski sud s grunтовnicom)		
trgovački sud		prekršajni sud	(prekršajni sud)		
3. UDRUGE GRADANA, POLITIČKE STRANKE I DRUGE ORGANIZA- CIJE	županijsko državno odvjetništvo	općinsko državno odvjetništvo	(općinsko državno odvjetništvo)		
	državno pravobr. županije				
	više odvjetn. ureda	više odvjetn. ureda	odvjetnički ured		
	više javnobiljež. mjesto - ureda	javnobilježničko mjesto - ured	javnobilježničko mjesto - ured	(javni bilježnik)	
	HGK - županijska regionalna komora	(HGK - ispostava žup. Reg. komore)	(HGK - ispostava Žup. Reg. komore)		
HOK - područna obrtnička komora	(područna obrtnička komora)	(područna obrtnička komora)			
udruženje obrtnika	udruženje obrtnika	udruženje obrtnika	(udruž. obrtnika)		
županijska turistička zajednica	gradska turistička zajednica	gr./opć. turistička zajednica	općinska turist. zajednica	(turističko društvo)	
žup. razina raznih udruga, klubova, liga, sekcija i dr. udruženja građana	grad. razina raznih udruga, klubova, liga, sekcija i dr. udruženja građana	grad./opć. razina udruga, klubova, liga, sekcija i dr. udruženja građana	opć. razina udruga, klubova, liga, sekcija i dr. udruž. građana	(pojedinačne udruge građana - ispostave)	
županijska razina političkih stranaka i sindikálnih organizacija	gradska razina političkih stranaka i sindikalnih organizacija	gradska/općinska razina političkih stranaka i sindikálnih organizacija	općinska razina političkih stranaka i sindik. organizacija	(polit. stranke - osnovne jedinice, sindik. organizacije)	

	Županijska razina zaklada i fundacija	(gradska razina zaklada i fundacija)	(gradska razina zaklada i fundacija)		
	Županijska razina organizacije crvenog križa	gradska razina organizacije crvenog križa	gradska razina organizacije crvenog križa	općinska razina organizacije crvenog križa	
	HAK - više autoklubova	HAK - autoklub	HAK - autoklub	(HAK - autoklub)	
	više auto škola strana diplomatska predstavništva - konzulati	auto škola	auto škola	(auto škola)	
4. VJERSKE ZAJEDNICE	Župan. komisija za odnose s vjerskim zajednicama	grad. komisija za odnose s vjerskim zajednicama	grad. komisija za odnose s vjerskim zajednicama	opć. komisija za odnose s vjerskim zajednicama	
	(rimokatolička biskupija)	(rimokatolička biskupija)	(rimokatolička biskupija)	rimokat. župa - župni ured i crkva (samostan)	rim. župa- ured i crkva, kapelica (samostan)
	više muških i ženskih samostana	samostan	samostan		
	ostale vjerske zajednice	(ostale vjerske zajednice)	(ostale vjerske zajednice)	(ostale vjerske zajednice)	(ostale vjerske zajednice)
5. PROSVJETA, ŠKOLSTVO, OBRAZOVANJE	Županijska razina društv. brige o djeci predškolske dobi	dječji vrtić	dječji vrtić	dječji vrtić	dječji vrtić
	(vježbaonica nastavnicike ili više učiteljske škole)	osnovno školovanje odraslih	(osnovno školovanje odraslih)	matična osnovna škola	područni razredni odjeli osnovne škole
	srednja umjet. škola glazba, ples, likovni	osnovna umjetnička škola - glazba, ples	osnovna umjetnička škola - glazba, ples	osnovna umjet. škola - glazba, ples	
	više srednjih i strukovnih škola	srednje škole i strukovne škole	srednje škole i strukovne škole	(str. škola ili odjel srednje škole)	
	srednjoškolsko obrazovanje odraslih muški i ženski učenički domovi	(srednjoškolsko obrazov. odraslih) (učenički dom)	(srednjoškolsko obrazov. odraslih) (učenički dom)		
6. VISOKO ŠKOLSTVO I ZNANOST	Sveučilište pojedina visoka učilišta: fakulteti, umj akademije, veleuč., visoke škole				
	znanstvenoistraž. instituti (centri): tehnološki centri	(pojed. znanstv. institucije)	(pojed. znanstv. institucije)		
	(interuniverzitetski studij sveučilišta) (znan. biblioteka)	(pojedini stručni zavodi)	(pojedini stručni zavodi)		
	Hrvatski studentski zbor - podružnica (studentski centar)				
7. KULTURA, UMJETNIČKA I TEHNIČKA KULTURA	javne ustanove u kulturi kojima su osnivači ili vlasnici županije	javne ustanove u kulturi kojima su osnivači ili vlasnici gradovi	javne ustanove u kulturi (općine - osnivači ili vlasnici)	(javne ustanove u kulturi (općine - osnivači ili vlasnici)	
	festivali	dom kulture	dom kulture	dom kulture	dvorana za kulturne i druge potrebe
	galerije i izložbe	galerija			
	specijaliz. muzeji	muzej	(muzej)	(muzej)	
	državni arhiv - regionalni arhiv	gradska knjižnica	narodna knjižnica i čitaonica	narodna knjižn. i čitaonica	čitaonica
	javno kazalište	amatersko kazalište	(amatersko kazalište)	(amatersko kazalište)	
	HRT - lokalni studio i postaja				
	lokalni radio i TV	lokalna postaja	amaterska radiopostaja	(amaterska radiopostaja)	
	lokalne tjedne novine	dvotjedne novine			
	folklorni ansambl				
	simfonijski orkestar	(gradski orkestar)			
	pjevački zbor	(pjevački zbor)			
klape	klape	(klape)	(klape)		

	manji glazbeni sastavi	gradska limena glazba	(limena glazba)	(limena glazba)	
	više KUD sa sekcijama	KUD sa sekcijama	KUD	KUD	(KUD)
	otvoreno pučko učilište više kinematografa	otvoreno pučko učilište 1-2 kinematografa	(otvoreno pučko učilište) (kinematograf)	(otvoreno pučko učilište) (kinematograf)	
	umjetničke organizacije i zajed. samost. umjetnika	samostalni umjetnici	(samostalni umjetnici)	(samostalni umjetnici)	
	ogranak Matice hrvatske	ogranak Matice hrvatske	(ogranak Matice hrvatske)	(ogranak Matice hrvatske)	
	zajednica i savez tehničke kulture	zajednica i savez tehničke kulture	(udruge tehničke kulture)	(udruge tehničke kulture)	
	županijski sportski savezi i županijska zajednica sportskih udruga i saveza	zajednice sportskih udruga	(zajednice sportskih udruga)	(zajednice sportskih udruga)	
	veći broj sportskih društava i klubova raznih razina natjecanja - držav., županijska, gradska/općinska	športska društva i klubovi - predstavnici raznih sportova	športska društva i klubovi	športska društva i klubovi	pojedini športski klubovi
	državna. i župan. šport. natjecanja i međunarodne priredbe	državna, županijska i gradska natjecanja i priredbe	županijska i grad./ opć. športska natjecanja i priredbe	(župan., općin. športska natjecanja i priredbe)	općinska natjecanja
8. ŠPORT, REKREACIJA ZABAVA I ODMOR	otvoreni sportski objekti: stadion s nogometno igralište i atletskom stazom, stadioni za male sportove, tenis, boćanje itd.	vanjski sportski objekti: športska igrališta za razne vrste sportova s izgrađenim gledalištem	vanjski sportski objekti: športska igrališta za nogomet i po koji mali šport s gledalištem	vanjski sportski objekti: športska igrališta za nogomet i mali šport s gledalištem	jedno ili više vanjskih sportskih igrališta
	zatvoreni sportski objekti: dvorane, bazen, kuglana, streljana, hangar	športska i: dvorana, dvoransko plivalište, kuglana i dr.	(športska objekti: školska dvorana)	(dvoranski sportski objekti: školska dvorana)	školska dvorana
	veći broj objekata za rekreaciju, zabavu i odmor: rekreacijski centri, zabavišta i dr.	pojedinačni objekti za rekreaciju i odmor	(pojedinačni objekti za rekreaciju i odmor)	(pojedinačni objekti za rekreaciju i odmor)	
9. ZDRAVSTVO	<u>primarna zz</u> Dom zdravlja, Ustanova za hitnu medicinsku pomoć Ustanova za zdravstvenu njegu u kući Ljekarne <u>sekundarna zz</u> Poliklinike, specijalističke ordinacije Opća bolnica (veća, sa svim odjelima) <u>razina zdr.zavoda</u> Zavod za javno zdravstvo Zavod za hitnu medicinu DNŽ	<u>primarna zz</u> Dom zdravlja hitna medicinska služba, laboratorijska i radiološka dijagnostika Ljekarne <u>sekundarna zz</u> Poliklinike, specijalističke ordinacije <u>razina zdravs. zavoda</u> Ispostava Zavoda za javno zdravstvo Županije	<u>primarna zz</u> Zdravstvena stanica (opća/obiteljska medicina, stomatološka zaštita, patronaža, njega u kući) Ljekarna	<u>primarna zz</u> Ambulanta opće/ obit. medicine. (s i bez stalnog liječnika), stom. zdrav. zaštita, stalna patr. sestra) Depo lijekova	<u>primarna zz</u> Ambulanta opće/obiteljske medic. stom. zdrav.zaštita, stalna patro. sestra) (Depo lijekova)

10. SOCIJALNA SKRB	Centar za socijalnu skrb Dom socijalne skrbi: Dom za djecu i mlađe punoljetne osobe, Dom za starije i nemoćne osobe Centar za pomoć i njegu	Centar za socijalnu skrb Dom socijalne skrbi: (Dom za starije i nemoćne osobe i tjelesno ili mentalno oštećene osobe, Dom za starije i nemoćne osobe, Dom za psihički bolesne odrasle osobe) Centar za pomoć i njegu	Ispostava Centra za socijalnu skrb (objekti socijalne skrbi) Centar za pomoć i njegu	Centar za pomoć i njegu	
11. FINANCIJSKE I DRUGE SLIČNE USLUŽNE DJELATNOSTI	zavod za platni promet	(zavod za platni promet)			
	poslovnice banaka, štedionica i mjenjačnica (sjedište ili ispostava)	nekoliko ispostava poslov. banaka štedionica i mjenjačnica	poslovna banka ili mjenjačnica	(poslovna banka ili mjenjačnica)	(mjenjačnica)
	sjedište ili ispostava osigurav. zavoda	ispostava osig. zavoda	zastupstvo osig. zavoda	(zastupstvo osig. zavoda)	
	ispostava hrvatske lutrije	poslovnica hrvatske lutrije	prodajno mjesto hrvatske lutrije	(prodajno mjesto hrvatske lutrije)	
	turistička agencija - sjedište ili ispostava intelektualne usluge, knjigovod. projektan. usluge	poslovnice turističke agencije pojedine uslužne poslovne tvrtke	(poslovnice turističke agencije) (pojedine uslužne poslovne tvrtke)	(poslovnice tur. agencije) (pojedine uslužne poslovne tvrtke)	
12. PROMETNE USLUGE	zračna luka-aerodrom terminal zračne luke	manja zračna luka - aerodrom - terminal zračne luke			
	veća luka	manja luka	manja putnička luka	(luka - pristanište)	manje pristanište
	veći željeznički kolodvor	manji željeznički kolodvor	željeznička stanica	(željeznička postaja)	
	veći autobusni kolodvor	manji autobusni kolodvor	autobusna stanica	(autobusna stanica)	
	rent-a-car taxi služba	(rent-a-car) (taxi služba)			
	transportno šped. poduzeće	(transportno šped. poduzeće)			
	putn. autobusno poduzeće	(putn. autobusno poduzeće)			
glavni poštanski ured - glavna telefonska centrala	veći poštanski ured - glavna telefonska centrala	poštanski ured - izvršna telefonska centrala	pomoćni pošt. ured (autom. telef. centrala)	(pom.pošt. ured - telefonska govornica)	
13. TRGOVINA I UGOSTITELJSTVO	razna trgovinska predstavništva i zastupstvo inozemnih firmi				
	veći broj specijal. veletrgovina i trgovačkih tvrtki više robnih kuća	nekoliko trg. tvrtki na veliko i malo export-import robna kuća	trgovina na veliko i malo, export-import specij. trgovine	trgovine mješov. robom	trgovine mješov. robom
	specij. skladišta, stovarišta, veća hladnjača	skladišta, specijal. trgovine, manja hladnjača			
	tržnica	manja tržnica			
	hoteli	hotel - prenočište	(hotel - prenočište)	(hotel-prenočiš.)	
	restoran-kavana	restoran-kavana	gostionica-snack	gostionica	gostionica
	zabav. disko klub.	disko klub	bar		
14. OBRT I DRUGE USLUGE	uslužni centri (remontni centar za motorna vozila)	automehaničarska radionica	(automehaničar. radionica)		
	tiskara i knjigovežnica	manja tiskara			
	veći broj spec. obrt-tehničkih usluga	neki specijalni tehnički servisi	(neki specijalni tehnički servisi)		

	spec. servisi za popravak i održavanje kućnih i ured. strojeva	veći broj obrt. radionica	više obrtničkih radionica i uslužnih radnji	obrtničke radionice i usluge	(pojedinačni obrti)
Broj stanovnika u utjecajnom i gravitacijskom području	više od 100 000	više od 8000	više od 2000	više od 1000	više od 1000
Broj stanovnika središnjeg naselja	više od 40 000	više od 2000	više od 1000	više od 500	više od 500
Broj zaposlenih u uslužnim djelatnostima	više od 10 000	više od 1000	više od 200	više od 100	više od 100
Radijus utjecaja središnjih naselja u km	50 - 120	20 - 50	10 - 30	10	manje od 10

(u zagradi je iskazana moguća i poželjna središnja funkcija)

79. Svi elementi mreža uprave prisutni su u gradu Dubrovniku, sjedištu Županije.
80. U sjedištima gradova (Metković, Ploče, Korčula i Opuzen) i u središtima (Cavtat, Ston, Vela Luka, Blato), koja su ujedno i središta optimalnih temeljnih prostorno planerskih cjelina i gravitacijskih područja unutar Županije, nalazit će se:
- ispostave ureda državne uprave
  - ispostave županijskih odjela
  - matični uredi,
  - tijela lokalne samouprave,
  - sudbena vlast s pratećim službama.
- U mreži pravosuđa, neovisno o teritorijalnoj podjeli sjedišta javnih bilježnika određuju se prema kriteriju: javnobilježnička služba osniva se na 20.000 stanovnika, odnosno 200 pravnih subjekata i u pravilu se nalazi u sjedištima općinskih sudova, kao i odvjetnička služba.
81. Mreža uprave na području Županije obuhvaća sljedeće ustanove:

Mreža uprave u Županiji	
Sadržaj	Grad/Općina
Ured državne uprave u DNŽ	Dubrovnik
Ispostave Ureda državne uprave	Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Lastovo, Vela Luka,
Matični uredi	Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Opuzen, Cavtat, Orebić, Lastovo, Slano
Matično područje	Župa dubrovačka, Gruda, Mljet, Ston, Janjina, Kuna, Trpanj, Blato, Smokvica
Odjel i odsjek za poslove obrane - Područni odjel Split	Područni odsjek Dubrovnik
Policijska uprava	Dubrovnik
Policijske postaje	Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Gruda, Ston, Lastovo (Postaja prometne policije) Dubrovnik, (Postaja pomorske policije) Dubrovnik, (Postaja aerodromske policije Čilipi) (Postaja granične policije) Metković
Carinski uredi - Područni carinski ured Split	CU Dubrovnik, CU Ploče
Porezna uprava	Dubrovnik
Ispostave porezne uprave	Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Blato, Lastovo, Vela Luka
Područni ured za reviziju	Dubrovnik
Državne lučke uprava - kapetanija	Dubrovnik, Ploče.
Županijske lučke uprave	Dubrovnik, Korčula, Vela Luka
Ispostave	Dubrovnik, Odjeljak - Gradska luka, Odjeljak - Marina Komolac, Metković Orebić, Cavtat, Slano, Sobra, Ston, Trpanj, Korčula, Vela Luka, Lastovo, Trstenik,

82. U svim sjedištima općina i gradova nalaze se institucije lokalne uprave, a mreža se podudara s mrežom koja je definirana popisima.
83. Brisana.

84. Mreža pravosuđa na području Županije obuhvaća sljedeće ustanove:

Mreža pravosuđa u Županiji	
Sadržaj	Grad/Općina
Županijski sud	Dubrovnik
Općinski sud	Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula,
Trgovački sud	Dubrovnik
Prekršajni sud	Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Blato, Lastovo,
Županijsko državno odvjetništvo	Dubrovnik
Općinsko državno odvjetništvo	Dubrovnik, Metković
Državno pravobranilaštvo	Sjedište Ureda pučkog pravobranitelja je u Zagrebu. Pučki pravobranitelj može uspostaviti područne urede izvan sjedišta Ureda (Područni ured: Osijek, Rijeka, Split)
sjedišta javnog bilježnika	Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato

- 84a.** Sadržaji središnjih funkcija vezani uz specifičnosti položaja Županije koji bi trebali biti planirani na području Županije su,
- Sjedište Porezne uprave
  - Carinski uredi – Područni carinski ured Split – CU Dubrovnik, CU Ploče, GCU Metković, GCU Karasovići
  - Sudovi (Trgovački sud)
  - Državne lučke kapetanije - Dubrovnik, Ploče.
- 85.** Udruge građana, političke stranke i druge organizacije su izraz interesa svake pojedine lokalne zajednice, odnosno posebnih strukovnih organiziranja ili raznih humanitarnih nastojanja. Sukladno specifičnom obilježju ovih središnjih funkcija, potrebno je osigurati u prostornim planovima odgovarajuće prostorne uvjete u lokalnim središtima.
- 86.** Planiranje gradnje objekata i sadržaja vjerskih zajednica potrebno je sustavno uključiti u izradu prostornih planova na razini općina i gradova.
- 87.** Mreža ustanova prosvjetne djelatnosti dijeli se na tri osnovne razine: predškolske ustanove, školstvo i visoko školstvo.
- 88.** Planiranje mreže predškolskih ustanova je u nadležnosti lokalne samouprave. U svim središtima općina i gradova potrebno je planirati središta organizirane brige za predškolsku populaciju, te veći broj ustanova u Gradu Dubrovniku. U manjim središtima, osobito na otocima i u neposrednom zaleđu, većina predškolskih ustanova nalazi se u sklopu građevina osnovnih škola.
- 89.** Na temelju postojeće mreže, ocjene demografske slike Županije i primjenom donesenih standarda i normativa, mreža samostalnih osnovnih škola obuhvaća sva središta općina i gradova, a područni razredni odjeli samostalnih osnovnih škola osnivaju se sukladno potrebama lokalnih zajednica na teritoriju jedinica lokalne samouprave te u središtu one jedinice lokalne samouprave koja objektivno nije mogla osnovati samostalnu osnovnu školu.
- 90.** Mrežu osnovnih škola dimenzionirati će se temeljem odgovarajućih demografskih pokazatelja i na osnovu sljedećih standarda i normativa:
- Osnovna škola ima najmanje osam razrednih odjela, najmanje po jedan razredni odjel od I. do VIII. razreda, što osigurava cjelovitost osmogodišnjega obveznog školovanja.
  - Iznimno, zbog posebnih okolnosti, škola s otežanim uvjetima rada i posebna odgojno-obrazovna ustanova može imati manji broj razreda, odnosno može ustrojiti kombinirane razredne odjele.
  - Optimalna škola koja radi u jednoj smjeni prema ovome standardu je osnovna škola od 16 do 20 razrednih odjela s podjednakim brojem razrednih odjela svakog razreda.
  - Matična osnovna škola s područnim školama ili područnim odjelima može se ustrojiti s najmanje 150 učenika osim osnovnih škola s otežanim uvjetima rada
  - Optimalan je broj učenika u razrednom odjelu 20, a najviši 28 učenika
  - Razredni odjel ustrojava se od učenika istog razreda, a kombinirani razredni odjel od učenika dvaju ili iznimno više razreda, za provedbu redovite nastave po redovitome ili posebnom nastavnom planu i programu.

- Kombinirani razredni odjel ustrojava se za učenike razredne nastave. Kombinirani razredni odjel od dva razreda ima najviše 16 učenika, kombinirani razredni odjel od tri razreda najviše 14 učenika, a od četiri razreda najviše 12 učenika.
- Iznimno se može ustrojiti kombinirani razredni odjel i za učenike predmetne nastave, u pravilu s najviše 10 učenika.

91. Djelatnost srednjeg školstva obavljaju srednjoškolske ustanove (srednje škole i učenički domovi) te druge pravne osobe.

U skladu s demografskom slikom, podacima o stanju u srednjem školstvu i donesenim standardima i normativima mreža srednjeg školstva obuhvaća načelno u gradu Dubrovniku više srednjih škola i u središtima gradova i općina: Korčula, Vela Luka, Blato, Metković, Opuzen i Ploče, sukladno broju stanovnika gravitacijskog područja, određeni broj srednjih škola primjenom sljedećih kriterija i standarda:

- svaka prostorna cjelina s 8.000 - 30.000 stanovnika treba imati bar jednu srednju školu,
- Srednja škola optimalne veličine ima 16 do 20 razrednih odjela, odnosno 400 do 500 učenika.
- Broj razrednih odjela ne smije biti veći od 32, odnosno do 800 učenika u školi.
- Optimalan je broj učenika u razrednom odjelu 24. Razredni odjel može se ustrojiti i s 20 učenika, a ne s više od 28 učenika.
- U jednom razrednom odjelu mogu se obrazovati učenici za najviše tri srodna zanimanja, s time da je u razrednom odjelu najmanje šest učenika istog zanimanja.
- Razredni odjeli u školama na otocima i područjima od posebne državne skrbi, u brdsko-planinskim područjima te razredni odjeli u umjetničkim školama, školama koje izvode programe za rijetka i tradicijska zanimanja, školama na jezicima i pismu nacionalnih manjina i privatnim školama s pravom javnosti mogu se ustrojiti i s manjim brojem učenika.

Promjena u sustavu srednjeg školstva može utjecati na potrebu osnivanje škola u još nekim središtima općina i gradova u Županiji.

92. Mrežu srednjih škola upotpuniti će se učeničkim domovima u mjestima u kojima je nužan smještaj učenika iz udaljenijih područja Županije. Na području Županije djeluju 3 učenička doma kapaciteta 296 učenika. Broj smještajnih kapaciteta povećava se iz godine u godinu. Za sada potrebe odgovaraju smještajnim kapacitetima. Tendencija je povećanja tih potreba, a učenički domovi još uvijek imaju mogućnost povećanja smještajnih kapaciteta.

93. Grad Dubrovnik zadržava se kao jedino sveučilišno središte Dubrovnik.

Visoko školstvo na području Dubrovačko-neretvanske županije odvija se u organizaciji javnog Sveučilišta u Dubrovniku, privatnog Međunarodnog sveučilišta u Dubrovniku i privatne američke visoke škole Rochester Institute of Technology (RIT Croatia) koja je prije djelovala pod nazivom Američka visoka škola za management i tehnologiju (ACMT).

U sastavu Sveučilišta su i Institut za more i priobalje i Zavod za mediteranske kulture, a izvaninstitucionalno djeluje i Studentski centar.

Visokoškoolstvo u Dubrovniku			
	Odjeli	Pred diplomski studiji	Diplomski studiji
Sveučilište u Dubrovniku	Odjel za ekonomiju i poslovnu ekonomiju	Ekonomija	Ekonomija
		Poslovna ekonomija (Turizam, Marketing, Međunarodna trgovina, IT Menadžment)	Poslovna ekonomija (Turizam, Marketing, Međunarodna trgovina, IT Menadžment)
	Pomorski odjel	Nautika	Pomorstvo
		Brodostrojarstvo	
		Pomorske tehnologije jahta i marina	
	Odjel za elektrotehniku i računarstvo	Elektrotehničke komunikacijske tehnologije u pomorstvu	Elektrotehničke i komunikacijske tehnologije u pomorstvu
		Primijenjeno/poslovno računarstvo	Poslovno računarstvo
	Odjel za akvakulturu	Akvakultura	Marikultura
Odjel za komunikologiju	Mediji i kultura društva	Mediji Odnosi s javnostima	
Odjel za umjetnost i restauraciju	Restauracija i konzervacija (drvo, papir, tekstil, metal i keramika)	Restauracija i konzervacija (drvo, papir, tekstil, metal i keramika)	
Odjel za humanističke znanosti	Povijest Jadrana i Mediterana		

	Odjel za stručne studije	Sestrinstvo	Kliničko sestrinstvo
		Financijski menadžment	
	Sveučilišni poslijediplomski doktorski studij	Povijest stanovništva	
Sveučilište Libertas	Fakultet međunarodnih odnosa i diplomacije		
	Fakultet međunarodnog poslovanja i ekonomije		
	Visoka poslovna škola Libertas		
RIT Croatia	Menadžment u turizmu, hotelijerstvu i uslužnim djelatnostima		
	Informacijske tehnologije		

Uz preddiplomske, diplomske i poslijediplomske studije u okviru postojećih zgrada i budućeg kampusa, planiraju se stručni studiji koji bi se locirali na novim lokacijama izvan Dubrovnika, sukladno potrebama pojedinih područja Županije. Predviđa se razvoj pojedinih segmenata stručnih studija u Konavlima, Župi dubrovačkoj, u Dubrovačkom primorju, na području Stona, u dolini Neretve i na otoku Korčuli.

Studentski dom je u Dubrovniku.

Znanstvena istraživanja u Županiji provode se u organizaciji Instituta za oceanografiju i ribarstvo u Dubrovniku (IOR), Interuniverzitetskog centra u Dubrovniku (IUC), Centra za poslijediplomske studije Sveučilišta u Zagrebu, Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Zavoda za istraživanje korozije i desalinizaciju HAZU u Dubrovniku i u okviru Sveučilišta u Dubrovniku.

93a. Obrazovanje odraslih u Županiji je organizirano u nekoliko srednjih škola, Pučkom otvorenom učilištu, dubrovačkom Sveučilištu te specijaliziranim ustanovama za obrazovanje odraslih.

94. Mreža prosvjete na području Županije je obuhvaća sljedeće ustanove:

Sadržaj	Grad/Općina	Broj	Osnivač	Naziv	
Vrtići	Dubrovnik	14	Grad Dubrovnik	OŠ Marina Držića Program PO za djecu s posebnim potrebama	
				Dječji vrtić "Dubrovnik" - PO Palčica	
				Dječji vrtić "Dubrovnik" - PO Izviđač	
				Dječji vrtić "Dubrovnik" - PO Pile	
				Dječji vrtić "Dubrovnik" - PO Kono	
				Dječji vrtić "Dubrovnik" - PO Ciciban	
				Dječji vrtić "Dubrovnik" - PO Radost	
				Dječji vrtić "Dubrovnik" - PO Gruž	
				Dječji vrtić "Dubrovnik" - PO Škatulica	
				Dječji vrtić "Dubrovnik" - PO Pčelica	
				Dječji vrtić "Dubrovnik" - PO Šipan	
				Dječji vrtić "Dubrovnik" - PO Trsteno-Gromača	
				Druge pravne i fizičke osobe	Dječji vrtić "Calimero"
					Dječji vrtić "Petar Pan"
	Dječji vrtić "Bubamara"				
	Korčula	6	Grad Korčula	Dječji vrtić "Korčula"	
				Dječji vrtić "Korčula" - PO Račišće	
				Dječji vrtić "Korčula" - PO Čara	
				Dječji vrtić "Korčula" - PO Žrnovo	
				Dječji vrtić "Korčula" - PO Pupnat	
	Vjerska zajednica	5	Grad Metković	Dječji vrtić Anđeli čuvari	
				Dječji vrtić "Metković"	
				Dječji vrtić "Metković" - PO Radost	
				Dječji vrtić "Metković" - PO Vid	
	Druge pravne i fizičke osobe	1	Grad Opuzen	Dječji vrtić "Leut"	
				Dječji vrtić "Mali Isus"	
Opuzen	1	Grad Opuzen	Dječji vrtić "Opuzen"		
			Dječji vrtić "Ploče"		
			Dječji vrtić "Ploče" - PO Staševica pri OŠ Fra Ante Gnječe		
			Dječji vrtić "Ploče" - PO Komin pri OŠ Ive Dugandžića Mišića		
Ploče	4	Grad Ploče	Dječji vrtić "Ploče" - PO Rogotin		

	Blato	1	Općina Blato	Dječji vrtić "Blato"
	Dubrovačko primorje	2	Općina Dub. primorje	Dječji vrtić "Slano"
	Janjina	1	Općina Janjina	Dječji vrtić "Slano" - PO Ošlje
	Konavle	4	Općina Konavle	Dječji vrtić "Konavle"
Dječji vrtić "Konavle" - PO Katićan				
Dječji vrtić "Konavle" - PO Gruda				
Dječji vrtić "Konavle" - PO u Poljoprivrednoj zadruzi "Franjo Supilo" u Čilipima				
	Lastovo	1	Općina Lastovo	Dječji vrtić "Lastavica" pri OŠ Braća Glumac
	Lumbarda	1	Općina Lumbarda	Dječji vrtić "Korčula" - PO Lumbarda
	Orebić	3	Općina Orebić	Dječji vrtić "Orebić"
Dječji vrtić "Orebić" - PO Potomje				
Dječji vrtić "Orebić" - PO Viganj				
	Pojezerje	1	Općina Pojezerje	Dječji vrtić "Metković" - PO pri OŠ Otrići - Dubrave
	Smokvica	1	Druge pravne i fizičke osobe	Dječji vrtić "Bambi"
	Ston	2	Općina Ston	Dječji vrtić "Ston"
Dječji vrtić "Ston", odgojna jedinica Žuljana				
	Trpanj	1	Općina Trpanj	Dječji vrtić "Orebić" - PO Trpanj
	Vela luka	1	Općina Vela Luka	Dječji vrtić "Radost"
	Župa dubrovačka	1	Općina Župa Dubrovačka	Dječji vrtić "Župa dubrovačka"

PO – područni odjel

Sadržaj	Grad/Općina	Broj	Osnivač	Naziv
Osnovne matične škole	Dubrovnik	6	Grad Dubrovnik	OŠ Ivana Gundulića
				OŠ Lapad
				OŠ Marina Držića
				OŠ Marina Getaldića
				OŠ Mokošica
				OŠ Orašac
	Korčula	2	Županija	OŠ Ante Curać-Pinjac
				OŠ Petra Kanavelića
	Metković	3	Županija	OŠ Don Mihovila Pavlinovića
				OŠ Stjepana Radića
				Osnovna glazbena škola Metković
	Opuzen	1	Županija	OŠ Opuzen
	Ploče	3	Županija	OŠ Fra Ante Gnječa
				OŠ Ivo Dugandžić-Mišić
				OŠ Vladimir Nazor
	Blato	1	Županija	OŠ Blato
	Dubrov. primorje	2	Županija	OŠ Slano
				OŠ Primorje
	Janjina	1	Županija	OŠ Janjina
	Konavle	2	Županija	OŠ Cavtat
				OŠ Gruda
	Kula norinska	1	Županija	OŠ Kula Norinska
	Lastovo	1	Županija	OŠ Braća Glumac
Mljet	1	Županija	OŠ Mljet	
Orebić	2	Županija	OŠ Kuna	
			OŠ Orebić	
Pojezerje	1	Županija	OŠ Otrići-Dubrave	
Smokvica	1	Županija	OŠ Smokvica	
Ston	1	Županija	OŠ Ston	
Trpanj	1	Županija	OŠ Trpanj	
Vela luka	1	Županija	OŠ Vela Luka	
Župa dubrovačka	1	Županija	OŠ Župa Dubrovačka	

Sadržaj	Grad/Općina	Broj	Osnivač	Naziv
Osnovne područne škole	Dubrovnik	8	Grad dubrovnik	OŠ Lapad - Montovjerna
				OŠ Ivana Gundulića - Koločep
				OŠ Antuna Masle - Lopud
				OŠ Antuna Masle - Zaton
				OŠ Mokošica - Osojnik
				OŠ Antuna Masle - Trsteno
				OŠ Ivana Gundulića - Šipanska luka
				OŠ Ivana Gundulića - Sudurađ

	Korčula	3	Županija	OŠ Smokvica - Čara
				OŠ Ante Curać Pinjac - Pupnat
				OŠ Petra Kanavelića - Račišće
	Metković	2	Županija	OŠ Don Mihovila Pavlinovića - Vid
				OŠ Don Mihovila Pavlinovića - Prud
	Ploče	1	Županija	OŠ Vladimir Nazor - Rogotin
	Konavle	12	Županija	OŠ Gruda - Vitaljina
				OŠ Gruda - Molunat
				OŠ Gruda - Radovčići
				OŠ Gruda - Vodovađa
				OŠ Gruda - Popovići
				OŠ Cavtat - Komaji
				OŠ Gruda - Dubravka
				OŠ Cavtat - Čilipi
				OŠ Gruda - Pridvorje
				OŠ Cavtat - Močići
				OŠ Cavtat - Gabrili
				OŠ Cavtat - Stravča
	Kula norinska	2	Županija	OŠ Kula Norinska - Krvavac
				OŠ Kula Norinska - Momići
Lumbarda	1	Županija	OŠ Petra Kanavelića - Lumbarda	
Mljet	1	Županija	OŠ Mljet - Goveđari	
Orebić	4	Županija	OŠ Kuna - Potomje	
			OŠ Orebić - Kučište	
			OŠ Petra Kanavelića - Viganj	
			OŠ Petra Kanavelića - Lovište	
Slivno	1	Županija	OŠ Opuzen - Blace	
Ston	4	Županija	OŠ Ston - Ponikve	
			OŠ Ston - Hodilje	
			OŠ Janjina - Putniković	
			OŠ Janjina - Žuljana	
Zažablje	2	Županija	OŠ Stjepana Radića - Mlinište	
			OŠ Stjepana Radića - Bijeli Vir	
Župa dubrovačka	1	Županija	OŠ Župa Dubrovačka - Postranje	

Sadržaj	Grad/Općina	Broj	Osnivač	Naziv
Srednje škole	Dubrovnik	9	Županija	Ekonomska i trgovačka škola
				Gimnazija Dubrovnik
				Medicinska škola
				Obrtnička škola
				Pomorsko-tehnička škola
				Turistička i ugostiteljska škola Dubrovnik
			Umjetnička škola Luke Sorkočevića	
			Privatno	Biskupijska klasična gimnazija Ruđera Boškovića
			Dubrovačka privatna gimnazija	
	Korčula	1	Županija	SŠ Petra Šegedina
	Metković	2	Županija	Gimnazija Metković
			SŠ Metković	
Opuzen	1	Županija	Srednja poljoprivredna i tehnička škola	
Ploče	1	Županija	SŠ fra Andrije Kačića Miošića	
Blato	1	Županija	SŠ Blato	
Vela luka	1	Županija	SŠ Vela Luka	

Sadržaj	Grad/Općina	Broj	Osnivač	Naziv
Visoko školstvo	Dubrovnik	4	Javno	Sveučilište u Dubrovniku (University of Dubrovnik)
				IUC - Inter-University Centre Dubrovnik
			Privatno	RIT - Rochester Institute of Technology
				DIU LIBERTAS Međunarodno sveučilište

Sadržaj	Grad/Općina	Broj	Osnivač	Naziv
Đački domovi	Dubrovnik	3	Županija	Muški učenički dom Dubrovnik
				Ženski đački dom
			Vjerska zajednica	Učenički dom Paola di Rosa

- 95.** Kulturna djelatnost posebno je važna za identitet Dubrovačko-neretvanske županije i važan je čimbenik njenog ukupnog društveno-gospodarskog razvoja, naročito turističke ponude, ali važna je i s aspekta poboljšanja i unapređenja kvalitete života u Županiji i unapređenje društvenog razvoja.

Na području Županije djeluje 285 kulturnih udruga, 15 muzeja i galerija, 12 knjižnica, 13 domova kulture i 1 kazalište.

Svi segmenti mreže kulture prisutni su u Dubrovniku, sjedištu Županije.

Kulturni sektor Grada Dubrovnika segmentiran je na dva dijela, institucionalni i izvaninstitucionalni te prema pojedinim kulturnim djelatnostima (glazbeno-scenska djelatnost, muzejsko-galerijska djelatnost, knjižnično-izdavačka djelatnost, filmska djelatnost i nove medijske kulture, zaštita i očuvanje kulturnih dobara).

Institucionalni kulturni sektor Dubrovnika čine sljedeće javne ustanove: Dubrovačke ljetne igre, Dubrovačke knjižnice, Dubrovački muzeji, Dubrovački simfonijski orkestar, Folklorni ansambl Lindo, Prirodoslovni muzej Dubrovnik, Kazalište Marin Držić, Kinematografi Dubrovnik, Umjetnička galerija Dubrovnik i Ustanova u kulturi Dom Marin Držić.

U sjedištima gradova i općina: Cavtat, Ston, Korčula, Blato, Vela Luka, Metković, Opuzen i Ploče, koja su ujedno i središta temeljnih gravitacijskih područja unutar Županije, nalazi se većina kulturnih sadržaja.

U svim ostalim sjedištima općina nalaze se inicijalni sadržaji kulture.

- 96.** Sportske djelatnosti prisutne su u svim dijelovima Županije, obuhvaćaju 31 sportsku granu, te se odvijaju se kroz rad:

- 607 sportskih udruga u sportu,
- 16 županijskih sportskih saveza (nogometni, košarkaški, rukometni, vaterpolski, odbojkaški, džudo, karate, stolnoteniski, teniski, sportski ribolov, planinarski, bočarski, veslački, jedriličarski, ronilački, bridž)
- 5 gradskih zajednica sporta (Dubrovnik, Ploče, Opuzen, Metković, Korčula),
- 3 zajednice sportskih udruga (Blato, Vela Luka; Konavle).

Na području Županije nedostaje sportsko borilište koje zadovoljava visoke kriterije za međunarodno natjecanje kao i reprezentativnih sportskih objekata. Glavni sportski objekti nalaze se u gradovima Dubrovniku, Metkoviću, Pločama, Korčuli i Opuzenu (nogometna igrališta, sportske dvorane i bazeni). Stanje i opremljenost sportskih objekata ne zadovoljavaju potrebe, nužna su velika ulaganja kako bi dosegli primjerenu razinu i zadovoljili potrebe sportaša i rekreativaca.

Sportski objekti u Županiji dijele se na otvorene (nogometni tereni s prirodnom, umjetnom i betonskom podlogom, košarkaški tereni i otvoreni bazeni) i zatvorene sportske (sportske dvorane i bazeni). Na području Dubrovačko-neretvanske županije postoje tri sportske dvorane kojima gospodare javne ustanove za gospodarenje sportskim objektima (Dubrovnik, Metković i Ploče), 15 školskih sportskih dvorana kojima upravljaju osnovne i srednje škole, dva zatvorena bazena (Dubrovnik i Korčula) i više otvorenih bazena te više od 20 nogometnih igrališta s travnatom podlogom u gotovo svim općinama i gradovima. Također, u svakom gradu i općini postoje sportska igrališta s betonskom podlogom te određeni broj nogometnih igrališta s umjetnom travom kojima gospodare privatne tvrtke.

Razmještaj školsko-sportskih dvorana povezan je s lokacijama samostalnih osnovnih i srednjih škola zbog racionalizacije troškova izgradnje i održavanja tih građevina.

Na području Županije nužno je istaknuti i potrebu izgradnje zatvorenih bazena i drugih sportskih objekata, temeljem planirane mreže sportskih objekata, utvrđene na razini prostornog plana uređenje općine/grada.

U svrhu poboljšanja sustava sportskih aktivnosti u Županiji potrebno je:

- ulagati u izgradnju školskih sportskih igrališta i dvorana,
- osigurati mogućnost provedbe cjelogodišnje nastave plivanja u dvoranskim plivalištima,
- ulagati u izgradnju vanjskih i unutarnjih (osim zatvorenih) javnih sportskih građevina za osnovne ili bazične sportove: atletiku, sportsku gimnastiku i plivačke sportove.

- 96a.** Preporuča se napraviti Mrežu sportskih građevina ili Integralni sustav sportske infrastrukture Dubrovačko-neretvanske županije kad se za to steknu zakonski uvjeti. Taj dokument treba postati

obavezni operativni financijski, prostorni i imovinsko-pravni dokument sportskih građevina Županije.

U tu svrhu koristiti planerske standarde po metodologiji Integralnog sustava sportske infrastrukture (ISSI), primijenjenog u GUP-u grada Zagreba. Rečeni planerski model odlikuju: postupnost, interdisciplinarnost i skrb o okolišu, a proizvod mu je *piramida* sportske infrastrukture. Osnovicu piramide čini mreža osnovne infrastrukture za odmor, igru, sportsku rekreaciju, dokolicu i nastavu tjelesnog odgoja a vrh su joj sportske građevine državnog i međunarodnog značaja. Piramidu ISSI od osnovice, srednjeg dijela i vrha konstituirati prema slijedećim razinama:

- a razina - gradsko zaštitno zelenilo, perivoji i parkovi, izletišta;
- b razina - javna igrališta na otvorenom u dvorištima i parkovima gradskih prostornih zona ili četvrti;
- c razina - igrališta i dvorane uz vrtiće, škole i fakultete;
- d razina - sportski centri gradskih prostornih cjelina, skupine zona ili četvrti te sportske građevine sportskih klubova ili društava lokalnog značaja,
- e razina - sportski centri gradskog značaja, sportske građevine sportskih klubova ili društava gradskog značaja i sportski kompleksi, spomenici kulture od značaja za identitet, tradiciju i povijest sporta,
- f razina - sportski centri sa opremom i kapacitetom borilišta i gledališta za međunarodna natjecanja te sportske građevine sportskih klubova ili društava licencirane za međunarodna natjecanja.

Osnovna obilježja modela su:

- Model približno procjenjuje kapacitet predloženih sportskih građevina i površina.
- Procjena zahtjeva se kreće odozdo prema gore: model je zasnovan na strukturi prostorne distribucije lokalnog stanovništva koja se određuje podacima periodičnih popisa. U konačnici model osigurava konzistentnu metodologiju planiranja na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini i pomaže u predočavanju hijerarhije zadovoljenja potreba.
- Model povezuje zahtjeve stanovništva s ponudom sportskih građevina u okvirima stvarnih prometnih veza i udaljenosti.
- Model osigurava konzistentne i objektivne analize u područjima različitih tipova sportskih građevina: atletskih borilišta, kuglana, nogometnih igrališta, golferskih parkova, hockeya, klizališta, igrališta za rugby, igrališta za squash i tenis itd.
- Model je prilagođen administrativnim granicama područja i vodi računa o cestovnoj mreži i prometnim barijerama.

Model se temelji na popisnim demografskim podacima i odnosi se samo na stalno stanovništvo. Potencijalni zahtjevi u okviru turističke ponude trebaju biti posebno obrađeni.

Model je vodič za razvojnu politiku određenoj lokalnoj upravi i poticaj razvojnim inicijativama a i prilikom obnove i poboljšanja korištenja postojećih objekata. U slučaju razlike između prosječnih zahtjeva i stvarnog sudjelovanja u podiskorištenim lokalnim objektima, treba poduzeti promidžbene ili sportske razvojne inicijative.

Orijentacijske vrijednosti za planiranje osnovnih vrsta sportskih građevina

Vrsta sportske djelatnosti	Broj stanovnika	Netto površina u m ² /st.
Tenis	4.000-500.000	0,75-0,5
Sportske dvorane uključivo teniske	10.000-500.000	0,37-0,265
Dvoranska kupališta i plivališta	20.000-100.000	0,023-0,01
Plivališta i kupališta na otvorenom	20.000-100.000	0,1-0,04
Ukupno	1.000-500.000	8,5-2,5

97. Mreža kulture na području Županije obuhvaća sljedeće ustanove:

Mreža kulture u Županiji	
Sadržaj	Grad/Općina
otvorena ili pučka učilišta	Dubrovnik, Metković, Ploče, Blato, Lastovo, Vela Luka,
knjižnice i čitaonice	Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato, Opuzen, Cavtat, Ston, Orebić, Lastovo, Babino Polje, Vlaka, Janjina, Kula Norinska, Lumbarda, Mlinište, Otrić-Seoci, Slano, Smokvica, Srebreno, Trpanj
muzeji, umjetničke zbirke, galerije	Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato, Opuzen, Cavtat, Ston, Orebić, Lastovo, Smokvica
kazališta	Dubrovnik, Metković, Ploče, Vela Luka, Blato
kinematografi	Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka

domovi kulture-kina	Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato, Opuzen, Cavtat, Ston, Orebić, Lastovo, Babino Polje, Janjina, Kula Norinska, Slano, Srebreno, Lumbarda
HRT - Radio i TV postaja	Dubrovnik, Metković
radio postaje	Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato, Cavtat, Lastovo, Babino Polje

97a. Zdravstvena skrb u Dubrovačko-neretvanskoj županiji organizirana je na primarnoj i sekundarnoj razini te na razini zavoda.

Na primarnoj razini zdravstvene usluge pružaju se kroz djelatnosti opće/obiteljske medicine, zdravstvene zaštite predškolske djece, preventivno-odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata, javnog zdravstva, zdravstvene zaštite žena, dentalne zdravstvene zaštite, higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite, medicine rada, zdravstvene zaštite mentalnoga zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti, patronažne zdravstvene zaštite, zdravstvene njege u kući bolesnika, hitne medicine, sanitetskog prijevoza, palijativne skrbi, ljekarništva, laboratorijske dijagnostike i telemedicine. Javnu zdravstvenu službu na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti obavljaju fizičke osobe na osnovi koncesije i zdravstvene ustanove.

Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini obuhvaća specijalističko-konzilijarnu i bolničku djelatnost.

Specijalističko-konzilijarna djelatnost za svoje potrebe ima osiguranu laboratorijsku i drugu dijagnostičku djelatnost, a bolnička djelatnost obuhvaća dijagnosticiranje, liječenje i medicinsku rehabilitaciju, zdravstvenu njegu te boravak i prehranu bolesnika u bolnicama.

Na području Dubrovačko-neretvanske županije djeluju sljedeće zdravstvene ustanove:

2 bolnice:

- Opća bolnica Dubrovnik (kapacitet: 299 postelja),
- Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju „Kalos“, (kapacitet: 250)

5 domova zdravlja:

- Dom zdravlja Dubrovnik (s nadležnošću od Janjine na Pelješcu do granice s Crnom Gorom i organiziranom hitnom medicinskom pomoći od Mokošice do Župe dubrovačke),
- Dom zdravlja Korčula (nadležnost na području Smokvice, Lumbarda i dijela Pelješca),
- Dom zdravlja „Dr. Ante Franulović“ Vela Luka (Vela Luka, Blato Čara),
- Dom zdravlja Ploče (nadležnost na području Ploča i Gradca),
- Dom zdravlja Metković (nadležnost na području Metkovića, Opuzena, Pojezerja, Kule Norinske, Zažablja i Slivno-Ravno),

2 zavoda:

- Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije
- Zavod za hitnu medicinu Dubrovačko-neretvanske županije.

98. Za dimenzioniranje mreže zdravstva za područje Županije koriste se sljedeći zakonski standardi:

- 83 tima opće/obiteljske medicine
- 12 timova zdravstvene zaštite male i predškolske djece
- 10 timova zdravstvene zaštite žena
- 67 timova dentalne zdravstvene zaštite (polivalentna)
- 5 medicinsko-biokemijskih timova u djelatnosti laboratorijske dijagnostike
- 29 timova patronažne zdravstvene zaštite
- 35 timova zdravstvene njege
- 3 tima higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite
- 6 timova preventivno odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata
- 1 tim u djelatnosti javnog zdravstva
- 2 tima u djelatnosti zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja
- posebni standardi za područja obzirom na zemljopisno-prometnu povezanost/izoliranost u odnosu na učestalost prometne povezanosti i udaljenost od sjedišta doma zdravlja odnosno organizacijske jedinice doma zdravlja ili ordinacije primarne zdravstvene zaštite, najbliže bolnice, otoka od kopna te obzirom na druga, zakonom utvrđena, mjerila za primjenu posebnih standarda.

98a. U svrhu unapređenja mreže zdravstva u Županiji potrebno je :

- specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu učiniti dostupnom svim dijelovima Županije.
- povećati prostorne kapacitete Opće bolnice Dubrovnik.
- subvencionirati određene specijalizacije.

- jačati suradnju s JLS-ovima u provedbi preventivnih zdravstvenih programa.
- osigurati nabavu nove opreme.
- unaprijediti zdravstveno-rehabilitacijski standard, proširiti smještajni i terapijski kapacitet.
- uvesti stimulativne mjere za ostanak liječnika na otoku - financijska i druga materijalna podrška (npr. rješavanje stambenog pitanja) JLS/JRS-ova.
- osigurati dodatne medicinske timove u turističkoj sezoni.

99. Mreža zdravstva na području Županije obuhvaća sljedeće ustanove:

Mreža zdravstva u Županiji			
Grada/općina	Broj	Osnivač	Naziv
Dubrovnik	52	Županija	Dom zdravlja Dubrovnik
			Opća bolnica Dubrovnik
			Ljekarna Dubrovnik (4 ljekarne)
			Zavod za javno zdravstvo DNŽ
			Zavod za hitnu medicinu DNŽ
			Ordinacija obiteljske medicine (26)
		Privatno	Ljekarne (7)
			Poliklinike (10)
			Ordinacija obiteljske medicine (1)
Korčula	11	Županija	Dom zdravlja Korčula
			Ljekarna Korčula (1)
			Ordinacija obiteljske medicine (8)
		Privatno	Poliklinike (1)
Metković	17	Županija	Dom zdravlja Metković
			Ordinacija obiteljske medicine (9)
		Privatno	Ljekarne (4)
			Poliklinike (3)
Opuzen	4	Županija	Ordinacija obiteljske medicine (2)
		Privatno	Ljekarne (2)
Ploče	10	Županija	Dom zdravlja Ploče
		Privatno	Ordinacija obiteljske medicine (6)
Blato	4	Županija	Ljekarne (3)
			Ljekarna Blato (1)
Dubrov. primorje	2	Županija	Ordinacija obiteljske medicine (3)
		Privatno	Ordinacija obiteljske medicine (1)
Janjina	1	Županija	Ljekarne (1)
Konavle	6	Županija	Ordinacija obiteljske medicine (1)
		Privatno	Ordinacija obiteljske medicine (4)
Lastovo	3	Županija	Ljekarne (2)
			Depo Lastovo – ljekarna Split (1)
Mljet	2	Županija	Ordinacija obiteljske medicine (2)
		Županija (Splitsko-dalmatinska)	Ljekarne (1)
Orebić	3	Županija	Ordinacija obiteljske medicine (2)
		Privatno	Ljekarne (1)
Smokvica	2	Županija	Ordinacija obiteljske medicine (1)
		Privatno	Ljekarne (1)
Ston	3	Županija	Ordinacija obiteljske medicine (2)
		Privatno	Ljekarne (1)
Trpanj	2	Županija	Ordinacija obiteljske medicine (1)
		Privatno	Ljekarne (1)
Vela luka	6	Županija	Dom zdravlja dr. Ante Franulović Vela Luka
			Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Kalos
			Ordinacija obiteljske medicine (3)
Župa dubrovačka	5	Županija	Ljekarne(1)
			Ordinacija obiteljske medicine (3)
		Privatno	Ljekarne (1) Poliklinike (1)

- 100.** Socijalna skrb je organizirana djelatnost od javnog interesa za Republiku Hrvatsku čiji je cilj pružanje pomoći socijalno ugroženim osobama, kao i osobama u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima, koja uključuje prevenciju, promicanje promjena, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku pojedincu, obitelji i skupinama, u svrhu unapređenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba te njihovog aktivnog uključivanja u društvo.

Djelatnost socijalne skrbi obavljaju:

- ustanove socijalne skrbi
- udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe te obrtnici
- fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost
- udomiteljske obitelji.

Ustanove socijalne skrbi su:

1. centar za socijalnu skrb
2. dom socijalne skrbi
3. centar za pružanje usluga u zajednici
4. centar za pomoć u kući.

1. Centar za socijalnu skrb

Sjedište centra mora biti u gradu ili općini. Sjedište podružnice u pravilu treba biti u naselju koje je povezano javnim prijevozom s ostalim područjem mjesne nadležnosti. Prilaz objektima treba biti bez arhitektonskih prepreka za nesmetani ulazak osoba s invaliditetom.

Broj i vrsta stručnih djelatnika u centru ovisi o broju stanovnika i njihovoj gustoći na odrađenom području, broju i vrsti korisnika te njihovom udjelu u ukupnom stanovništvu, vrsti i opsegu specifičnih problema i poteškoća koje prevladavaju na tom području, zemljopisnim obilježjima područja mjesne nadležnosti centra, odnosno vrsti poslova utvrđenih statutom centra.

2. Dom socijalne skrbi

Dom socijalne skrbi je javna ustanova, a osniva se za obavljanje socijalnih usluga. Republika Hrvatska osniva dom socijalne skrbi rješenjem Ministarstva, koje obavlja prava i dužnosti osnivača. Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna ili fizička osoba mogu osnovati dom socijalne skrbi

2a. Dom za djecu i mlađe punoljetne osobe s poremećajima u ponašanju osniva se kao:

- a) Dom za odgoj djece,
- b) Dom za odgoj djece i mladeži,
- c) Odgojni dom,
- d) Posebna odgojna ustanova.

Uvjeti glede prostora, opreme i potrebnih stručnih i drugih djelatnika ovise o dobnim skupinama djece, usluzi koja se pruža (stalni, cjelodnevni ili poludnevni smještaj), mogućem tjelesnom ili mentalnom oštećenju. Djelatnost se može organizirati od manjih odgojnih skupina do najviše 200 korisnika. Mlađa punoljetna, mentalno zrela osoba može biti smještena i u stambenoj jedinici.

2.b. Dom za starije i nemoćne osobe

Dom za starije i nemoćne osobe pruža usluge skrbi izvan vlastite obitelji starijoj te nemoćnoj osobi kojoj je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju i nemoći prijeko potrebna stalna pomoć i njega druge osobe. Dom za starije i nemoćne osobe može pružati usluge skrbi izvan vlastite obitelji za osobe oboljele od Alzheimerove demencije i drugih demencija. Dom za starije i nemoćne osobe može pružati smještaj za najviše 200 osoba. Spavaonice u stambenom dijelu moraju imati najmanje 8m² po korisniku. Najmanje 50% kapaciteta mora biti namijenjeno za pojačanu njegu korisnika.

2.c. Dom za psihički bolesne odrasle osobe. Dom za psihički bolesne odrasle osobe pruža usluge skrbi izvan vlastite obitelji psihički bolesnoj odrasloj osobi kojoj nije potrebno bolničko liječenje, a skrb joj se ne može pružiti u vlastitoj obitelji ili osigurati na drugi način.

2.d. Domovi za tjelesno ili mentalno oštećene osobe (djecu/odrasle osobe). Skrb izvan vlastite obitelji mogu ostvariti djeca i mladež s tjelesnim i/ili mentalnim oštećenjem, odrasle osobe s tjelesnim i/ili mentalnim oštećenjem i djeca i mladež ili odrasle osobe s mentalnim oštećenjem i psihičkom bolesti, kod kojih je tjelesno i/ili mentalno oštećenje i/ili psihičku bolest utvrdilo tijelo vještačenja socijalne skrbi ili drugo nadležno tijelo vještačenja prema posebnim propisima. Dom za tjelesno ili mentalno oštećenu djecu i mladež ili odrasle osobe osniva se kao: 1. Centar za odgoj i obrazovanje, 2. Centar za rehabilitaciju i 3. Dnevni centar za rehabilitaciju.

101. Mreža socijalne skrbi na područje Županije obuhvaća sljedeće ustanove:

- **centri za socijalnu skrb** - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula,
- **domovi socijalne skrbi:**
  - dom za djecu i mlađe punoljetne osobe - Dubrovnik
  - domovi za starije i nemoćne osobe – Dubrovnik (2), Korčula, Metković (2), Vela Luka, Blato, Župa dubrovačka
  - dom za psihički bolesne odrasle osobe - Blato
  - domovi za tjelesno ili mentalno oštećene osobe (djecu/odrasle osobe). – Metković, Župa dubrovačka

Mreža socijalne skrbi u Županiji			
Grad/općina	Broj	Osnivač	Naziv
Dubrovnik	5	Županija	Dom za starije i nemoćne osobe – Dubrovnik (+ Podružnica Thermoherapia)
			Dom za starije i nemoćne osobe "Domus Christi", Dubrovnik
		RH	CZSS Dubrovnik
			Dom za djecu i mlađe punoljetne osobe "Maslina" - Dubrovnik
			Obiteljski dom za starije i nemoćne „Nonin dom“
Korčula	2	RH	CZSS Korčula
		Županija	Dom za starije i nemoćne osobe Korčula
Metković	3	RH	CZSS Metković
			Dom za starije i nemoćne osobe i tjelesno ili mentalno oštećene osobe Metković
		Privatno	Obiteljski dom za starije i nemoćne „Obiteljski dom Raguž“
Ploče		RH	CZSS Ploče
Blato	2	RH	Dom za starije i nemoćne osobe "Majka Marija Petković", Blato
			Dom za psihički bolesne odrasle osobe Blato - Blato, Korčula
Konavle	1	RH	Dom za starije i nemoćne osobe Konavle, Gruda
Orebić	1	Privatno	Dom za starije i nemoćne osobe PINJUH - Orebić
Vela Luka	1	RH	Dom za starije i nemoćne osobe Korčula, Vela Luka
Župa dubrovačka	1	RH	Centar za rehabilitaciju Josipovac, Mlini

101a. U svrhu unapređenja socijalne skrbi u Županiji potrebno je:

- uspostaviti jedinstvenu evidenciju djece s teškoćama u razvoju.
- integrirati djecu s teškoćama u razvoju i postizati
- veće funkcionalne sposobnosti za svakodnevni život povećanjem rehabilitacijskih usluga.
- provesti infrastrukturna ulaganja radi poboljšanja kvalitete uvjeta i proširenje kapaciteta u domovima za starije i nemoćne i osobe s invaliditetom.
- razviti i organizirati širi spektar usluga u zajednici za starije i nemoćne osobe i osobe s invaliditetom.
- osnaživati izvaninstitucionalnu podršku osobama u potrebi.

5. UVJETI ODREĐIVANJA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA I KORIŠTENJA IZGRAĐENOG I NEIZGRAĐENOG DIJELA PODRUČJA

(kartografski prikaz 1. „Korištenje i namjena prostora“)

- 102.** U skladu s "Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova" na kartografskom prikazu 1: "Korištenje i namjena prostora" prikazuju se građevinska područja naselja veća od 25,0 ha poligonom te za naselja manja od 25,0 ha simbolom.
Građevinska područja iz stavka 1. ove odredbe primjenjuju se samo kao planski pokazatelj površine za razvoj naselja i drugih namjena.
- 103.** Granice građevinskih područja utvrditi će se prostornim planovima uređenja općina/gradova na temelju detaljne analize demografskog i gospodarskog potencijala, određenih prostornih pokazatelja i iskaza površine izgrađenog i neizgrađenog dijela, uvažavajući sljedeće smjernice:
- ispitati mogućnost gradnje unutar postojećih granica građevinskog područja, a posebno unutar nedovršenih dijelova te u odnosu na kapacitet postojeće infrastrukture,
  - povećati površinu građevinskog područja samo ako je iscrpljena mogućnost gradnje unutar postojećih granica tih područja i na temelju argumentiranih razvojnih potreba (porast broja stanovnika, središnje funkcije, razvoj gospodarstva), koje prati program izgradnje i uređenja zemljišta, a prijedlozi za povećanje moraju sadržavati podatke o iskorištenosti postojećeg građevinskog područja,
  - prilagoditi gustoću stanovanja i gustoću stanovništva prema tipu naselja sukladno pripadnosti prostoru određenom u ovim Provedbenim odredbama,
  - oblikovati građevinska područja primjereno geomorfološkim značajkama kao naseljsku cjelinu, odvojeno od druge takve cjeline.
- 104.** Brisana.
- 105.** U PPDNŽ se zauzetost prostora preporuča najviše 300 m²/st pri čemu se uzima u obzir izgrađena cjelina i kompaktni dijelovi naselja unutar građevinskog područja, bez poljoprivrednih, te šumskih i vodnih površina koje nisu u funkciji naselja.
- 106.** Građevinska područja u Županiji se dijele na:
- građevinska područja u prostoru ograničenja ZOP-a,
  - građevinska područja izvan prostora ograničenja ZOP-a.
- 106a.** U prostoru ograničenja se građevinsko područje određuje tako da se može proširiti za najviše 20% površine njegova izgrađenog dijela, ako je taj dio veći od 80% površine toga građevinskog područja.
Ako se građevinsko područje nalazi izvan prostora ograničenja s više od polovice svoje površine, na planiranje i uređenje tog dijela ne moraju se primijeniti odredbe iz stavka 1. ovoga članka.
- 106b.** U prostoru ograničenja ZOP-u u građevinskom području naselja ugostiteljsko-turistička namjena planira se tako da:
- ukupna površina takve namjene iznosi najviše 20% građevinskog područja tog naselja,
  - smještajna građevina s pripadajućim zemljištem bude izvan postojećih javnih površina uz obalu.
- 106c.** U prostoru ograničenja ZOP-u dozvoljava se planiranje građevine namijenjenih za privezište unutar građevinskog područja (prema prostornim mogućnostima) u funkciji poboljšanja turističke ponude kao dio komunalne infrastrukture, u okviru luke otvorene za javni promet.

107. Na području Županije s obzirom na racionalnost korištenja utvrđuju se:

1. prostori visokog intenziteta korištenja,
2. prostori srednjeg intenziteta korištenja,
3. prostori niskog intenziteta korištenja.

108. Prostori visokog intenziteta korištenja su dijelovi naseljenih i izgrađenih područja s visokom koncentracijom gospodarskih kapaciteta i zaposlenih i to:

- područje od Cavtata do Orašca, koje obilježava monofunkcionalna gospodarska orijentacija (turizam i komplementarne uslužne djelatnosti),
- područje od Ploča uz Neretvu do Opuzena, Kule Norinske i Metkovića, koje obilježava koncentracija svih lučkih pretovarnih kapaciteta u Županiji i važnih prometnih središta uz prateće industrijsko-servisne kapacitete

U područjima iz stavka 1. ove odredbe predviđa se nastavak koncentracije stanovništva i djelatnosti, nastavak gradnje i koncentracija svih namjena, s mogućnošću proširenja građevinskih područja, odnosno razrjeđivanja, ako su infra/suprastrukturno substandardna.

109. Prostori srednjeg intenziteta korištenja su dijelovi obalnog područja srednje gustoće naseljenosti (150-300 st/km²), u kojem je značajna zastupljenost izgradnje za povremeno/sekundarno stanovanje i turizam i to:

- područje od Račišća do Lumbarde na otoku Korčuli i od Orebića do Lovišta na poluotoku Pelješcu,
- obalni pojas Općine Slivno,
- obalni pojas Općine Vela Luka, osobito dio u zaljevu Vela Luka.

U područjima iz stavka 1. ove odredbe se predviđa nastavak gradnje i koncentracija svih namjena prema kriteriju najveće zauzetosti prostora do 450 m²/st neto unutar područja na obalnoj crti koja su trajno izmijenila osobine.

110. Prostori niskog intenziteta korištenja su ekstenzivno izgrađena područja s malim brojem ili bez stalnog stanovništva, vrlo niskog ili nikakvog standarda komunalne infrastrukture i opreme, najčešće bez valjane prostorne organizacije cjelina koje bi odredile identitet naselja ili njegovog dijela. Zauzetost obalne crte je nesrazmjerno visoka (npr. 22% u Općini Blato) i u odnosu na druge pokazatelje pokazuje izrazito neracionalno zaposjedanje obale:

- sjeverna obala otoka Korčule, zapadno od Račišća pa do Vela Luke,
- južna obala otoka Korčule i to obalni pojas Općine Blato i Zavalatica,
- obalni pojas Općine Ston, posebice u Malostonskom zaljevu i Malom moru,
- sjeverna obala otoka Mljet od Pomene do Okuklja i otoka Lastova od Lučice na zapadu pa do Skrivene Luke,
- uvala Gornji Molunat.

Za prostore iz stavka 1. ove odredbe predviđa se nastavak gradnje i koncentracija planiranih namjena samo unutar označenih dijelova za obale koje su trajno izmijenile osobine, a povećanje građevinskih područja se ne predviđa.

Ostale dijelove obalnog područja obilježava nizak postotak zaposjedanja obale, uz relativno veliku gustoću naseljenosti unutar postojećih tradicionalnih aglomeracija:

- Elafitski otoci Lopud i Šipan, te naselje Slano,
- ostali dijelovi obalnog područja.

111. U građevinskim područjima u Općinama Pojezerje, Zažablje i Kula Norinska primjenjuju se odredbe za gradnju određene za Prostore srednjeg intenziteta korištenja.

112. Za naselja Cavtat, Orebić, Vela Luka, Korčula, Smokvica, Lumbarda, Opuzen, Ploče, Žrnovo, Blato, Stankovići, Kuna Pelješka, Dubrava, Ston, naselja u nizinskom dijelu zagorskog područja (općine Kula Norinska i Pojezerje) te sva ostala naselja za koja se to prostornim planom uređenja općine/grada utvrdi, predlaže se zbog interpoliranih zona povremenog/sekundarnog stanovanja, da zauzetost prostora iznosi 400-450 m²/st neto (u odnosu na građevinska područja stambene izgradnje), odnosno 670-750 m²/st bruto (u odnosu na ukupna građevinska područja - zbroj ukupne stambene izgradnje, industrijskih kapaciteta, rekreativnih zona, poslovne izgradnje i turističkih kapaciteta).

113. Brisana.

114. Glavne prostorne cjeline obalnog područja su: uži obalni pojas, akvatorij, zaobalje i otoci. Glavne sastavnice su: izgrađena obala, naselja (povijesni i novi dio), izdvojeni turistički kompleksi, gospodarski sklopovi uz obalu, prirodna obala i zaštićeni dijelovi obale, morfološke cjeline (uvale, rtovi, hridi, ušća vodotoka, potezi strme obale, prirodne plaže) za koje treba osigurati zaštitu prirodne i funkcionalne cjelovitosti i jedinstven planski obuhvat.

115. Uređenje obalnog područja temeljiti će se na sljedećim osnovnim smjernicama:

- planirati i provoditi izgradnju i uređenje prostora tako da se očuvaju prirodne, kulturne i tradicijske vrijednosti obalnog i zaobalnog krajolika te provoditi mjere za sanaciju ugroženih i vrijednih područja prirodne i graditeljske baštine,
- povećati, ako je nužno, građevinska područja gradova i naselja smještenih u obalnom području uz morsku obalu ili ušća vodotoka, u pravilu na prostorima udaljenim od obale, a samo iznimno uz obalu, da se izbjegne neprekinuta izgrađena dužobalna zona,
- osigurati dostupnost obali i javni interes za korištenje tog prostora za rekreaciju i pomorske djelatnosti te provoditi osobito mjere očuvanja prirodnih plaža,
- temeljiti na funkcionalnim kriterijima i prirodnim uvjetima cjelovito uređenje i zaštitu obalnog područja kao i pomorskog dobra na kopnu, tako da se osigura cjelovitost planskog obuhvata i korištenja prostora pojedinih morfoloških jedinica,
- očuvati značajke otoka, otočića i hridi s pretežito ili potpuno prirodnim ambijentom mora i namijeniti prvenstveno istraživanju i ograničenom, isključivo rekreativnom posjećivanju, bez mogućnosti formiranja građevinskih područja.

116. Brisana.

117. Brisana.

118. Brisana.

119. Brisana.

120. Određuju se kriteriji za veličinu, prostorni razmještaj i oblik građevinskih područja. Dimenzioniranje građevinskih područja naselja temeljit će se na projekciji broja stanovnika Županije 2015. godine koja iznosi 125 000-135 000 stanovnika (broj stanovnika Županije 2011. godine iznosio je 122.568, a procjena broja stanovnika za 2031. godinu je 118.680 stanovnika). Procjenjuje se sljedeći broj stanovnika i gustoća stanovništva središnjih naselja Županije:

Definicija središta	Naselje	Optimalna veličina naselja 2015.g. (broj stanovnika)	Gustoća stanovništva 2015.g. (stanovnika/ha)
Veće regionalno središte veće urbano područje	Dubrovnik	45.000 - 50.000	25 - 50
Regionalno središte, manje urbano područje	Metković	15.000 - 20.000	25 - 50
	Ploče	8.000 - 10.000	25 - 50 *
Manje regionalno središte	Korčula	5.000 - 8.000	25 - 50
Subregionalno središte	Opuzen	3.000 - 5.000	15 - 25
	Vela Luka	8.000 - 10.000	15 - 25
	Blato		
Područno središte	Cavtat sa Zvekovicom	3.000 - 5.000	15 - 25
	Ston i Mali Ston	1.000 - 2.000	15 - 25
Lokalno središte	Orebić	1.000 - 2.000	15 - 25
	Lastovo	1.000 - 2.000	15 - 25
	Babino Polje	500 - 1.000	10 - 15
	Smokvica	500 - 1.000	10 - 15
	Lumbarda	1.000 - 1.500	10 - 15
	Trpanj	500 - 1.000	10 - 15
	Janjina	500 - 1.000	10 - 15

	Otrić-Seoci	500 - 1.000	10 - 15
	Kula Norinska	500 - 1.000	10 - 15
	Mlinište	500 - 1.000	10 - 15
	Slano	1.000 - 1.500	10 - 15
	Zaton	1.000 - 1.500	do 10
	Srebreno	1.000 - 1.500	10 - 15

Gustoća stanovništva (G_{nst}) - odnos broja stanovnika i površine obuhvata plana (građevinsko područje naselja)
Specifičnost grada Ploča je u velikom lučko-gosposdarstvenom kompleksu unutar građevinskog područja naselja

Veličine središnjih naselja iz ove odredbe osnova su za planiranje na razinama općina i gradova kao i za dimenzioniranje pojedinih sadržaja javnih funkcija.

120a. Brisana.

120b. Brisana.

121. U PPDNŽ se za razvoj gradova i ostalih naselja određuje primjerenim sljedeći pravac preobrazbe:

- urbana obnova ili reurbanizacija za gradska područja (Dubrovnik, Korčula, Metković, Ploče, Opuzen, Vela Luka, Blato), kojoj su glavni ciljevi postizanje odgovarajuće kakvoće uvjeta i načina života,
- infrastrukturna rekonstrukcija za prijelazna područja (gradska - Cavtat, Opuzen, Ston, Orebić i Lastovo te seoska - Slano, Trpanj, Lumbarda i Srebreno),
- revitalizacija za ruralna područja (Babino Polje, Vlaka, Janjina, Smokvica, Kula Norinska, Otrić Seoci, Mlinište) i ostala naselja u Županiji (manja naselja i sela).
- za grad Dubrovnik koji pripada u skupinu većih gradova u Hrvatskoj, predviđa se razvojno osposobljavanje za funkciju većeg regionalnog središta - makroregionalnog središta
- srednji i manji gradovi (regionalna središta Metković i, Ploče, manje regionalno središte Korčula, te subregionalna središta Vela Luka, Blato i Opuzen) trebaju potvrditi svoj potencijal većih središta i nositelja daljnje urbanizacije.
- za male gradove i naselja s gradskim obilježjima (područni centri Cavtat, Ston te lokalni centri Orebić, Lastovo, Slano, Trpanj, Lumbarda, Zaton i Srebreno - inicijalna razvojna žarišta unutar urbanog područja te Babino Polje, Janjina, Smokvica, Kula Norinska, Otrić Seoci, Mlinište i potencijalno Vlaka - inicijalna razvojna žarišta ruralnog prostora) predlaže se urbanizacijski proces provoditi kombinacijom postupaka za reurbanizaciju, revitalizaciju i infrastrukturnu rekonstrukciju.

121a. Prilikom planiranja prostora u planovima užih područja zabranjuje se prenamjena osobito vrijednog i vrijednog poljoprivrednog zemljišta u građevinsko zemljište, sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu.

122. Unutar građevinskog područja u planovima užih područja svrhovito je prikazati osnovne funkcije, namjene i način korištenja prostora uvažavajući sljedeće preporuke:

	niska stambena izgradnja			višestambena izgradnja
	slobodnostojeći objekt	dvojni objekt	stambeni niz	
max. izgrađenost	40%	40%	50%	30%
max. katnost	Po + P + 1 + Pk			Po + P + 4 + Pk

mješovita stambena pretežito poslovna namjena	
max. izgrađenost	40%
max. katnost	Po + P + 2 + Pk

mješovita stambena pretežito turistička namjena	
max. izgrađenost	40%
max. katnost	P + 1 + Pk

123. U urbanističkim planovima uređenja urbanih cjelina Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula potrebno je primijeniti sljedeće normative:

Namjena	Okvirni odnosi površina %	Prosječna vrijednost %
Stanovanje	31 - 47	36
Centralne funkcije	3 - 10	5
Industrija	9 - 18	11
Parkovi	9 - 29	4
Zaštitne zelene površine	8 - 26	15
Promet	10 - 25	16
Ukupno orijentacijski		100

123a. Brisana.

123b. Na području Županije postoji veliki broj tradicijskih naselja i zaseoka neistražene kulturno-povijesne vrijednosti, evidentiranih, ali ne zaštićenih, a koja su sustavom prostornog planiranja kroz PPUO/G uključeni u građevinska područja na isti način kao zone novih naselja te se dozvole za gradnju izdaju na temelji tih planova koji u pravilu ne bi trebali biti provedbeni.

Na taj način u tradicijskim naseljima primjenjuju se odredbe za novu gradnju neprimjerenih volumena i prostornih odnosa za ta naselja.

Za neka naselja su pritisci za gradnjom intenzivniji i ne mogu se zadovoljiti samo unutar postojeće izgradnje, odnosno, planovima se predviđa i širenje postojećih građevinskih područja.

Pri tome treba voditi računa da se u fazi izrade PPUO/G-a, kroz urbanističke uvjete, vodi računa ne samo o arhitektonskom oblikovanju novoplanirane izgradnje, već i o tipologiji naselja te odnosu naselja prema svom prirodnom ili kultiviranom okruženju.

Naselje i njegovo okruženje čine morfološku i funkcionalnu cjelinu koju treba razumjeti da bi se u njoj interveniralo i sačuvalo ili unaprijedilo njene vrijednosti.

Stoga se preporuča kroz PPUG/O odrediti područja tradicionalne gradnje i za ta područja izraditi detaljne konzervatorske studije kojim će se odrediti vrijednost pojedinih ruralnih aglomeracija i dati odredbe za planiranje širenja takvih naselja sukladno tradicijskoj matrici. Na taj način će se dobiti za ta područja drugačije odredbe za građenje prilagođene karakteru tih naselja i krajolika u cjelini.

U PPUO/G se preporuča označiti područja tradicijskih naselja koja su:

- devastirana pa su neprepoznatljiva - se preporuča ruralna urbana sanacija
- sačuvana i ambijentalno vrijedna - se preporuča Konzervatorska dokumentacija s preporukama za gradnju)
- napuštena i ruševna ambijentalno vrijedna - se preporuča Konzervatorska dokumentacija s preporukama za gradnju.

Do izrade gore navedenih podloga za gradnju u tradicijskim zaseocima koji su obuhvaćeni građevinskim područjem preporuča se sljedeće:

- s obzirom na specifičnost kulturno-povijesnog nasljeđa omogućuje se gradnja novih stambenih i gospodarskih sklopova i rekonstrukcija postojećih stambenih i gospodarskih sklopova u smislu održavanja, sanacije, rekonstrukcije i prenamjene
- tradicijski izgrađeni stambeni i gospodarski sklopovi zadržavaju se u prostoru uz mogućnost rekonstrukcije kojom zadržavaju povijesnu tlocrtnu matricu, povijesnu parcelaciju i povijesne komunikacije uz mogućnost izgradnje suvremenih pratećih sadržaja (manji bazeni, natkrivene terase, komini, sanitarni čvorovi i sl.)
- u tradicijski izgrađenim stambenim i gospodarskim sklopovima dopušta se prenamjena prostora prigodom rekonstrukcija i revitalizacije sklopa
- u tradicijski izgrađenim zgradama ili sklopovima koji su ruševni može se, poštujući povijesnu tlocrtnu matricu (vanjske dimenzije zgrade) izgraditi zamjenske građevine uklanjanjem ruševnih elemenata
- potrebno je poštivati povijesnu parcelaciju u tradicijski izgrađenim cjelinama, a na neizgrađenim područjima izgradnjom ne odudarati od tradicionalnih dimenzija
- krovništa građevina se izvode kao kosa dvostrešna, nagiba do 30° s pokrovom u pravilu od kupe kanalice ili kupe mediteran, bez mogućnosti gradnje belvedera. Prostor pod krovom može imati prozore na zabatnim zidovima gdje je to moguće
- u tradicijski izgrađenim stambenim i gospodarskim sklopovima poštivanjem povijesne parcelacije potrebno je zadržati povijesne komunikacije, a potrebne garaže i mjesta za

parkiranje može se graditi kao prizemne ili suterenske zgrade (u podzidima) u rubnom građevinskom području povijesno izgrađene cjeline

- povijesne putove omeđene duž trase suhozidima ne smije se proširivati rušenjem suhozida
- kameni podzidi (međe) unutar naselja i tradicijski izgrađenih cjelina ne smiju se rušiti radi izgradnje betonskih podzida.
- nije dozvoljena razgradnja postojećih ruralnih građevina radi izgradnje novih u svrhu korištenja građevnog kamena.
- novu gradnju predvidjeti u neposrednoj blizini postojeće građevne strukture naselja tako da slijedi propozicije gradnje tradicijskog graditeljstva koje je već definiralo mjerilo ambijenta u kojem se nalazi (nizovi, sklopovi)
- mogući su svi oblici izgradnje sukladni tradicijskom načinu gradnje.

6. UVJETI (FUNKCIONALNI, PROSTORNI, EKOLOŠKI) UTVRĐIVANJA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA U PROSTORU

(kartografski prikazi 2.1.1. „Infrastrukturni sustavi - Cestovni promet“

2.1.2. „Infrastrukturni sustavi - Željeznički, pomorski i zračni promet“

2.2.1. „Infrastrukturni sustavi - Pošta i javne telekomunikacije“,

2.2.2. „Infrastrukturni sustavi - javne telekomunikacije u pokretnoj mreži“

2.3. „Infrastrukturni sustavi - energetske sustavi“

2.4. i 2.5. „Infrastrukturni sustavi - vodnogospodarski sustav, obrada, skladištenje i odlaganje otpada“)

123c. Prikazani smještaj planiranih koridora, građevina i uređaja infrastrukturnih sustava u grafičkom dijelu Plana usmjeravajućeg je značenja i dozvoljene su odgovarajuće prostorne i tehničke prilagodbe koje bitno ne odstupaju od koncepcije rješenja, te se neće smatrati izmjenama Plana. Detaljno određivanje koridora, građevina i uređaja infrastrukturnih sustava utvrđuje se aktima za provedbu prostornog plana vodeći računa o stanju na terenu i posebnim uvjetima.

123d. Kroz postupak OPZEM, pri daljnjim procjenama, a s obzirom na područje EM HR2001010 Paleombla – Ombla:

- potrebno je prije ishođenja dozvola prometne i energetske infrastrukture (istražni koridor autoceste, varijante trasa brze ceste Osojnik – Karasovići, koridor dužjadranske željeznice u istraživanju, dalekovod 220 kV DS Plat-Imotica-Nova Sela-Zagvozd) na dijelovima prolaska u blizini ciljnih staništa 8310 (Pećina u Gaju, Jama na vrh Vrguda, Močiljska špilja, Špilja ispod Krsta), uključiti u razmatranja potencijalne kolonije ciljnih vrsta šišmiša s mladima i zimujuće kolonije, odnosno njihovo moguće ometanje vibracijama.
- Prilikom projektiranja prometnica i željeznice, planirati adekvatnu odvodnju oborinskih voda s trasa, planirati zaštitu ptica od stradavanja, te uključiti tehničke mjere zaštite od vibracija na dijelovima prolaska u blizini ciljnih staništa 8310.
- Prilikom projektiranja objekata željezničkog prometa predvidjeti ekološki prihvatljivu rasvjetu.
- Prilikom daljnjeg planiranja trasa autoceste i željezničke pruge, trase u najvećoj mogućoj mjeri voditi paralelno.
- Prilikom projektiranja dalekovoda i željeznice (na mjestima spoja na elektromagnetsku mrežu), uključiti tehničke mjere zaštite koja smanjuju vjerojatnost elektrokcija, u svrhu zaštite ciljnih vrsta šišmiša.

123e. Na području EM HR5000031 Delta Neretve i HR1000031 Delta Neretve:

- Prilikom projektiranja prometne infrastrukture (autocesta, obilaznica Metkovića, željeznica) na mjestu prelaska Neretve, objekt mosta predvidjeti na način da se smanje negativni utjecaji na obalna staništa i ciljne vrste riba.
- Prilikom daljnjeg planiranja, u najvećoj mogućoj mjeri objedinjavati infrastrukturne koridore.
- Prilikom projektiranja dalekovoda i željeznice (na mjestima spoja na elektromagnetsku mrežu), uključiti tehničke mjere zaštite koja smanjuju vjerojatnost kolizija/elektrokcija, u svrhu zaštite ciljnih vrsta ptica i šišmiša. Dalekovode planirati sukladno smjernicama Bonske konvencije (Konvencija o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja): „Guidelines for mitigating conflict between migratory birds and electricity power grids“, koje su obavezne za provođenje u zemljama potpisnicama Konvencije

123f. Za radove probijanja tunela u blizini područja EM predvidjeti raspoložive tehničke mjere smanjenja vibracija.

6.1. Prometni sustavi

124. Brisana.

125. U PPDNŽ se na razini plansko-usmjeravajućeg značenja utvrđuje osnovni položaj prometnih sustava u prostoru Županije u odnosu na prometnu ulogu, razmještaj naselja, vrijednosti i zaštitu prostora za:

- glavne cestovne prometne pravce,
- cestovne granične prijelaze,
- željezničke prometne pravce,
- zračne luke,
- objekte pomorskog prometa,
- poštu i telekomunikacije.

126. Osnove cestovnog prometa prikazane su na kartografskom prikazu 2.1.1. "Infrastrukturni sustavi - cestovni promet", pomorski, željeznički i zračni promet u kartografskom prikazu 2.1.2 "Infrastrukturni sustavi - željeznički, pomorski i zračni promet", te pošte i telekomunikacije u kartografskim prikazima 2.2.1 "Infrastrukturni sustavi - pošta i javne telekomunikacije" i 2.2.2. „Infrastrukturni sustavi - javne telekomunikacije u pokretnoj mreži.

6.1.1. Cestovni sustav

126a. U cestovnom prometu treba osigurati optimalno povezivanje unutar Županije, te povezivanje Županije sa ostalim dijelovima Hrvatske i Europom gradnjom prometnica kojima će se brzo i učinkovito odvijati tranzitni promet područjem Županije na način da se stvori optimalan cestovni prometni sustav s poticajnim utjecajem na život stanovnika. To se planira postići:

- izgradnjom auto-cesta i brzih cesta koje bi trebale omogućiti izlazak iz prometne izoliranosti Županije u odnosu na uže i šire okruženje, a osobito Jadransko-Jonske autoceste - autoceste A1 Zagreb-Dubrovnik
- izgradnjom brze ceste preko Pelješca s mostom između Kleka i Pelješca kao razvojnog resursa za poluotok Pelješac i Korčulu i u cilju povezivanja čvrstom vezom fizički razdvojenih dijelova Županije i Republike Hrvatske u jedinstvenu cjelinu,
- izgradnjom mosta ili podmorskog tunela između Pelješca i Korčule radi boljeg prometnog povezivanja otoka Korčule čvrstom vezom,
- poboljšanjem postojeće cestovne prometne mreže (rekonstrukcija, modernizacija, pojačano održavanje) s naglaskom na obnovi i rekonstrukciji, a dijelom izgradnji novih trasa na državnim cestama, koje čine okosnicu cestovne mreže Županije,
- omogućavanjem bolje prometne povezanosti između gradova i općina u Županiji,
- izgradnjom obilaznica naselja u kojima prolaz tranzitnog prometa stvara funkcionalni problem,
- uređivanjem cestovne prometne mreže unutar područja naselja radi omogućavanja njihovog normalnog funkcioniranja,

Varijantna rješenja pojedinih koridora prometnica, odnosno koridori u istraživanju, sastavni su dio PPDNŽ do izgradnje prometnice, a na preostalim koridorima prostor će se potom koristiti prema postojećoj namjeni.

Glavnim planom prometa „Razvoj funkcionalne regije Južna Dalmacija“ čija je izrada utvrđena Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske, utvrđuju se postojeće i buduće potrebe regije koje utječu na prometnu potražnju u svrhu definiranja ciljeva i mjera za unapređenje prometnog sustava.

Za analizu trenutačne situacije prometnog sustava, utvrđivanje glavnih problema u prometu i procjenu budućih prometnih tokova razvijen je multimodalni prometni model.

127. Cestovni prometni sustav čini mreža sljedećih cestovnih koridora i pripadajućih građevina:

- Jadransko-Jonska autocesta (autocesta A1 Zagreb - Dubrovnik), dionica granica Splitsko-dalmatinske županije - čvor Ploče - čvor Metković - čvor Opuzen - čvor Pelješac - čvor Rudine - čvor Doli - čvor Slano - čvor Osojnik (Dubrovnik) - granica BiH,
- autocesta A10 odnosno TEM II. transeuropska magistrala u koridoru Vc: Republika Mađarska-Beli Manastir - Osijek - Slavonski Šamac - Sarajevo - Mostar - Ploče, dionica granica Republike Bosne i Hercegovina - čvorište Ploče (A1)
- brza cesta preko Pelješca: čvor Pelješac (Jadransko-jonska autocesta)-čvor Slivno Ravno-čvor Duboka - Komarna - most Pelješac - Brijesta - čvor Brijesta - čvor Zaradež - - čvor Prapratno - čvor Zaton Doli - čvor Doli (Jadransko-jonska autocesta),
- most kopno – Pelješac s pristupnim cestama i nova dionica D414 Sparagovići – Doli kao dio ukupnog rješenja planirane brze ceste preko Pelješca
- koridor Pelješac – Korčula (uzdužna prometnica od mosta Pelješac (čvor Brijesta) prema Orebiću i otoku Korčuli),
- brza cesta Osojnik (Dubrovnik) – zračna luka Dubrovnik - G.P. Karasovići sa spojnim cestama za grad Dubrovnik, Župu dubrovačku i Konavle,
- planirane spojne prometnice sa Jadransko-Jonske autoceste na cestovnu mrežu nižeg reda,
- most (podmorski tunel) preko Korčulanskog kanala - rt Sv. Ivan na Pelješcu - uvala Kneža na Korčuli) i spojna cesta Kneža-Pupnat kao koridori za istraživanje,
- D8: GP Pasjak (gr. R. Slovenije) - Šapjane - Rijeka - Zadar - Split – GP Klek (gr. BiH) - GP Zaton Doli (gr. BiH) - Dubrovnik - GP Karasovići (gr. Crne Gore),
- D9 G.P. Metković (gr. BiH)-Opuzen-D8
- D62 Šestanovac (D39)-Zagvozd-Vrgorac-Kula Norinska-Metković (D9)
- D118 Vela Luka-Kapja-Dubovo-Korčula
- D119 Ubli-Lastovo
- D120 Pomena-Polače-Sobra-Saplunara
- D123 Trajektna luka Sobra-D120
- D222 GP Mali Prolog (gr. BiH)-D62
- D223 GP Gornji Brgat (gr. BiH)-Dubac (D8)
- D235 Granica BiH-Čepikuće-Lisac-Doli (D8)
- D413 Ploče (D425)-trajektna luka Ploče
- D414 Trajektna luka Orebić-Ston-Zaton Doli (D8)
- D415 Trajektna luka Trpanj-Donja Banda (D414)
- D416 Prapratno (D414) - trajektna luka Prapratno
- D420 Sustjepan (D8) - luka Gruž
- D425 ČCP Karamatići (A1)-čvorište Čeveljuša – Luka Ploče
- D516 Karasovići (D8)-GP Konfin (gr. Crne Gore)
- županijske i lokalne ceste.

128. Jadransko-Jonska autocesta (autocesta A1 Zagreb-Dubrovnik)

Planirani koridor autoceste utvrđen je na temelju dokumentacije Hrvatskih autocesta d.o.o. za nastavak autoceste u smjeru Dubrovnika, BiH, Crne Gore, Albanije i Grčke.

128a. Spojne prometnice sa Jadransko-Jonske auto-cesta na cestovnu mrežu nižeg reda određene su sa čvorova Ploče, Metković, Opuzen, Pelješac, Rudine, Doli, Slano i Osojnik.

129. U PPDNŽ je određeno koordinirano korištenje koridora za vođenje infrastrukturnih sustava u pojedinim područjima Županije te je unutar koridora predviđenog za vođenje Jadransko-Jonske autoceste potrebno razmotriti mogućnost vođenja koridora dužjadranske željeznice.

129a. A10: granica Republike Bosne i Hercegovina - čvorište Ploče (A1) odnosno dionica TEM II. (transeuropska magistrala) u koridoru Vc Republika Mađarska - Beli Manastir - Osijek - Slavonski Šamac - Sarajevo - Mostar – Ploče.

Izgrađena je dionica autoceste od čvorišta Ploče na autocesti A1 (Jadransko-jonskoj autocesti) do granice s BiH. Na autocesti je izgrađen čvor Čarapine u Općini Kula Norinska za spoj na nižu prometnu mrežu (D-62 Vrgorac - Kula Norinska - Metković).

129b. Brza cesta preko Pelješca čvor Pelješac - Komarna - most Pelješac - Brijesta - Prapratno - Zaton Doli - čvor Doli

Trasa brze ceste od spoja na autocestu u čvoru Pelješac vodi se potpuno novom trasom do čvorova Slivno Ravno i Duboka za spoj sa državnom cestom D8 i mosta za Pelješac na poziciji Komarna. Na predjelu Komarna - Duboka, koridor prelazi preko Malostonskog zaljeva novim mostom dužine oko 2200 m do poluotoka Pelješca, sjevernije od naselja Brijesta. Na Pelješcu cesta se vodi novom trasom neovisno od postojeće državne ceste D 414. Na trasi su predviđeni čvorovi: Brijesta za promet u pravcu zapadnog dijela poluotoka Pelješca te prema Korčuli, Zaradež u kojem se promet odvaja na postojeću D-414, Prapratno za promet prema Stonu i prema uvali Prapratno u kojoj je trajektno pristanište za vezu Mljeta s kopnom. Nakon čvora Prapratno trasa prelazi mostom preko Stonskog kanala (most dužine oko 750m), te dalje vodi prema čvoru Zaton Doli na državnoj cesti D8 i čvoru Doli na Jadransko-jonskoj autocesti.

129c. Most Pelješac s pristupnim cestama i državna cesta D414, dionica Sparagovići - Doli

Zahvat (pristupne ceste i most) je dio ukupnog rješenja brze ceste preko Pelješca i u cijelosti je položen unutar koridora namijenjenog za brzu cestu.

Zahvat pristupnih cesta mostu Pelješac počinje na Jadranskoj turističkoj cesti, državnoj cesti D8, između naselja Raba i Duboka, gdje se odvaja od D8 na čvorištu Duboka. Od čvorišta Duboka trasa vodi prema mostu Pelješac kojim prelazi preko Malostonskog zaljeva i u koridoru planirane brze ceste dalje vodi do čvorišta Brijesta i dalje do čvorišta Zaradeže kojim su pristupne ceste mostu povezane s D414. U čvorištu Zaradeže nastavlja se nova dionica državne ceste D414 Sparagovići – Doli koja u koridoru planirane brze ceste vodi preko Pelješca prema čvorištu Prapratno, te dalje do mosta preko Stonskog kanala i čvorišta s D8 kod naselja Zaton Doli.

129d. D425 ČCP Karamatići (A1) – čvorište Čeveljuša (D8) - Luka Ploče (brza spojna cesta za grad i luku Ploče)

Uz postojeći čvor Čeveljušu, na kojem se brza cesta spaja s državnom cestom D8 i čvor Vranjak na koji se povezuju prometnice za grad Ploče i Luku Ploče planiraju se:

- čvor Karamatići u cilju boljeg povezivanja brze ceste s lokalnim naseljima,
- čvor Nikolac i spojna cesta na državnu cestu D8 s novim mostom preko Neretve,
- te odmorište PUO Pećine (Ploče).“

Planirani zahvat čvor Nikolac i spojna cesta na D8 potrebno je planirati u skladu s rezultatima postupka procjene utjecaja na okoliš i glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

129e. Koridor Pelješac - Korčula

Planirana longitudinalna prometnica uzduž poluotoka Pelješca zajedno s prirodnim nastavkom u trasi korčulanske državne ceste D118 u budućnosti bi trebala činiti okosnicu prometne mreže Pelješca i Korčule. Predviđena je kao središnja prometnica koja povezuje sve gravitirajuće centre (veća naseljena mjesta i trajektna pristaništa) na poluotoku Pelješcu i otoku Korčuli, bilo izravno ili preko mreže kratkih poprečnih veza.

Koridor planirane ceste počinje u deniveliranom čvoru Brijesta na koridoru brze ceste Čvor Pelješac (A1) – most Pelješac – čvor Doli, (A1) i vodi do planirane luke Perna za vezu do planirane luke Polačišta, odakle se nastavlja planiranom spojnom državnom cestom do križanja s državnom cestom D118. Realizacijom mosta Korčula s pristupnim cestama na Pelješcu i Korčuli planirani koridor bi se nastavio na Pelješcu prema mostu, te bi završio cca 1,2 km istočno od naselja Pupnat.

Za dionice od čvora Brijesta do obilaznice Janjine i od Kapetana do Orebića uvrštena su i varijantna rješenja.

Izvedbom koridora realizira se prometna veza koja najkraćim putem povezuje cjelokupan prostor Pelješca i Korčule sa županijskim središtem u Dubrovniku te ostvaruje veza na most Pelješac i autocestu A1.

Planirani koridor u cijelosti preuzima funkciju postojeće D414 koja zbog općenito nezadovoljavajućih tehničkih elemenata i lošeg stanja, a bez mogućnosti značajnog poboljšanja predstavlja najopasniju cestovnu dionicu u cijeloj Županiji s aspekta sigurnosti odvijanja prometa.

129f. Trasu planirane državne ceste kroz područje HR2001364 JI dio Pelješca, u najvećoj mogućoj mjeri voditi u koridoru postojeće infrastrukture, u svrhu zaštite ciljnih staništa. Prilikom projektiranja prometnice, na ovom dijelu prometnice predvidjeti izgradnju propusta koji mogu poslužiti kao prolaz za male životinje, u svrhu zaštite ciljnih vrsta kopnene kornjače i crvenkrpice. Radove izgradnje trasa planirane državne i županijske ceste kroz područje HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac, izvoditi izvan perioda gniježđenja ciljnih vrsta ptica. Prilikom projektiranja državne ceste predvidjeti mjere zaštite ciljnih vrsta ptica tijekom korištenja ceste.

129g. Brza cesta Osojnik – zračna luka Dubrovnik - G.P. Karasovići

Koridor predmetne dionice brze ceste počinje u deniveliranom čvoru Osojnik na završetku autocestovnog koridora A1 kroz Republiku Hrvatsku, a završava na graničnom prijelazu s Crnom Gorom Karasovići.

Realizacija planirane brze ceste, zajedno s poprečnim vezama prema Dubrovniku i drugim naseljima šireg područja Grada presudan je element za efikasno funkcioniranje prometnog sustava dubrovačke aglomeracije. Postojeća mreža bitno je podkapacitirana i posljedično prezagušena, osobito u ljetnoj polovici godine opterećenoj povećanim turističkim prometom.

Izvedba brze ceste u predviđenom koridoru s planiranim deniveliranim čvorištima i poprečnim vezama prema gradu Dubrovniku i državnoj cesti D8 unaprijedit će prometni i s njim vezane sustave u više aspekata:

- dislocirati tranzitni promet s oboda užeg gradskog prostora u periferni zaobalni koridor,
- najkraćim putem povezati cjelokupan širi prostor Dubrovnika na planirani koridor autoceste A1
- bolje povezati periurbane zone na potezu Zaton – Mokošica – Komolac - naselja u Župi dubrovačkoj - Cavtat s Gradom i međusobno, što će omogućiti racionalniju i svrsishodniju integraciju cijelog prostora,
- skratiti vrijeme i trošak (primarni i sekundarni) putovanja između zračne luke i gravitirajućih destinacija, ponajprije Grada,
- omogućiti preoblikovanje sadašnje državne ceste D8 u prometnicu u službi lokalnog i turističkog prometa što ona po svom položaju i ulozi primarno jest te rasteretiti od prekomjernog prometnog opterećenja brojna naselja i unaprijediti kvalitetu života u njima,
- drastično unaprijediti razinu usluge i sigurnost prometa cijele prometne mreže šireg prostora Dubrovnika,
- generirati gospodarski i turistički rast.

129h. Utvrđuju se dvije varijante koridora brze ceste oko grada Dubrovnika.

Varijanta 1. – brza cesta sjevernim padinama Rijeke dubrovačke

- Brza cesta od platoa Osojnika tunelom ulazi u prostor Rijeke dubrovačke, te se padinom iznad Mokošice spušta do Rožata gdje premošćuje Rijeku dubrovačku, te se dalje penje padinom iznad Čajkovice i Knežice do Šumeta gdje novim tunelom kroz brdo Parež ulazi u prostor Župe dubrovačke. Planirana brza cesta najvećim je dijelom položena na padinskom terenu, u prostoru između naseljenih mjesta na obali i granične crte koja se proteže vrhovima brda, maksimalno izbjegavajući naseljena mjesta i poljoprivredne površine.

U ovoj varijanti omogućava se kvalitetna integracija brze ceste s postojećom mrežom prometnica, naseljenih mjesta i gospodarskih žarišta, odnosno izvedba odgovarajuće nove mreže spojnih prometnica i čvorišta koja bi ostvarila siguran, protočan i ekonomski isplativ prometni sustav šireg prostora Grada Dubrovnika. Također se omogućava kvalitetna etapna funkcionalnost prometnog sustava i prije dovršetka cijele trase brze ceste.

Priključak na koridor brze ceste grad Dubrovnik ostvaruje preko dva međusobno neovisna spojna koridora.

Na zapad prema čvoru Osojnik i autocesti A1 s ishodišta Gruž tunelom prema Sustjepanu, a dalje preko mosta dr. Franja Tuđmana i novim koridorom iznad Mokošice i Petrovog Sela na čvor Dubrovnik zapad. Druga mogućnost je spojna cesta čvor Osojnik – most dr. Franja Tuđmana koja bi se s platoa Osojnika spuštala prema mostu padinama iznad Zatona i Lozice. S istočne strane kao istražni koridori planiraju se dva moguća načina spajanja:

- izravno tunelom ispod Srđa sa planiranog čvora Grad na državnoj cesti D8 do čvora Dubrovnik – istok na brznoj cesti, te
- od državne ceste D8 u zoni iza Orsule tunelom prema čvoru Župa smještenog sjeverno od naselja Grbavac na brznoj cesti,

Osim spoja grada Dubrovnika planiraju se priključne ceste s pripadajućim čvorištima koje povezuju koridor brze ceste s drugim naseljima u zoni obuhvata brze ceste.

Varijanta 2 - brza cesta sjevernim padinama Srđa

Koridor brze ceste od čvora Osojnik na Jadransko-jonskoj autocesti vodi padinom iznad Zatona i Lozice do mosta preko Rijeke dubrovačke, prelazi most, te dalje vodi sjevernim padinama Srđa zaobilazeći Dubrovnik do čvora Dubrovnik - istok na području Šumeta, odakle nastavlja prema Brgatu i dalje iznad naselja Župe dubrovačke prema zračnoj luci i Konavlima. Kritičnu dionicu predstavlja most dr. Franje Tuđmana (jedan kolnik s dva prometna traka) što zahtijeva izgradnju novog mosta paralelno s postojećim. Međutim ostaje problem nemogućnosti njegove kvalitetne integracije s postojećom cestovnom mrežom.

Na lokaciji Šumet priključuje se spojna cesta Dubrovnika na brzu cestu iza Srđa tunelom sa tri prometna traka.

Državna cesta D8 od mosta Dubrovnik do čvora Ilijina glavica ostaje s dva prometna traka, a od čvora Ilijina Glavica do tunela Srđ za spoj na brzu cestu bi se modernizirala s mogućnošću izgradnje dodatne trake.

Način vođenja koridora brze ceste sjevernim padinama Srđa koja dijelom vodi u tunelima potrebno je detaljno razraditi u projektnom rješenju, vodeći računa o trasi starog dubrovačkog vodovoda i trasi stare željezničke pruge koje su zaštićena kulturna baština.

Razmotriti mogućnost izmještanja Varijante 2 iz zaštićenog područja značajnog krajobraza Rijeke Dubrovačke ili odabrati Varijantu 1 za brzu cestu Osojnik – Karasovići na dijelu oko grada Dubrovnika zbog zaštite značajnog krajobraza Rijeke dubrovačke.

Varijantu 2 koridora brze ceste Osojnik – Karasovići položiti na minimalnoj udaljenosti od 200m od ulaza u podzemno stanište 8310 Špilja ispod Krsta.

- 129i.** U Župi dubrovačkoj se razdvajaju dvije varijante. Koridor u varijanti 1. nakon prolaska kroz tunel Parež podiže se strmom padinom iznad gornjih sela Grbavca, Martinovića, Makoše i Buića i trase županijske ceste Ž6243, a varijanta 2. spušta se blažom padinom ispod navedenih sela i trase županijske ceste, a iznad zaselaka Lazine i Zagruda. Na izlazu iz župske zavale u zoni iznad naselja Petrače i Brašine varijante koridora se spajaju te u zajedničkom koridoru vode iznad naselja padinom Malaštice do čvora Soline.

U varijanti 1. koridor brze ceste prolazi nenaseljenim brdskim pograničnim padinskim prostorom iznad najsjevernijih župskih naselja. Prednost ove varijante očituje se u zaštiti naseljenog prostora Župe dubrovačke od infrastrukturne izgradnje i tranzitnog prometa.

Varijanta 2., u kojoj bi se koridor brze ceste primakao težištu Župe dubrovačke, zbog kraće dužine spojnih cesta i manje visinske razlike između naseljenih mjesta i koridora brze ceste stimulirala bi stanovništvo Župe dubrovačke na korištenje brze ceste zbog njene lakše pristupačnosti u odnosu na varijantu 1. i osigurala bi bolju povezanost naselja Župe dubrovačke s Dubrovnikom i zračnom lukom Dubrovnik.

Od čvora Soline opet se razdvajaju dvije varijante. Varijanta 1. vodi sjevernije iznad Plata i na lokalitetu Sv. Ivan ulazi u Konavle dugim tunelom između Plata i Zvekovice, te po izlasku iz tunela nakon čvora Cavtat obilazi sjeverno zračnu luku. Varijanta 2. iz čvora Soline spušta se padinom iznad naselja bliže postojećoj državnoj cesti, te u zoni Duboke ljute ulazi u tunel i južnijim koridorom od koridora u varijanti 1. vodi do čvora Cavtat, gdje se spaja s varijantom 1. i u zajedničkom koridoru vodi do čvora Čilipi. U varijanti 2. skraćuje se dužina tunela, te se izbjegavaju vrijedne poljoprivredne površine i izgrađeni objekti u zoni Zvekovice.

Od čvora Čilipi do graničnog prijelaza Karasovići brza cesta vodi dionicom postojeće D8. Na području naselja Gruda postoje dvije varijante prolaska. Po prvoj varijanti planira se obilaznica naselja južno od istog, dok se po drugoj koridor poklapa s postojećim koridorom D-8 i podvožnjakom se provodi kroz naselje.

Novi koridor južnom padinom Konavoskog polja predstavlja varijantu u istraživanju čiju je opravdanost potrebno kroz studiju izvedivosti istražiti s obzirom na prometne potrebe i moguće utjecaje na okoliš i kulturni krajolik Konavala (za plansko razdoblje iza 2040.).

Ukoliko postojeća cesta ne bude mogla prihvatiti budući promet, radove izgradnje prometnice (brza cesta Čilipi - Karasovići), a s obzirom na područje EM HR2000946 Snježnica i Konavosko polje potrebno je izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljnih vrsta gmazova. Prilikom projektiranja, u fazi izrade projekta organizacije gradilišta u najvećoj mogućoj mjeri koristiti postojeće pristupne putove i spriječiti oštećivanje vegetacije izvan radnog pojasa, u svrhu zaštite ciljnih vrsta gmazova. Prilikom projektiranja prometnice predvidjeti izgradnju prijelaza na dijelu prometnice u EM. Trasu istražnog koridora brze ceste Čilipi – Karasovići udaljiti od područja HR2000186 Vilina špilja na minimalnu udaljenost od 100 m od ulaza u speleološki objekt. Prilikom projektiranja brze ceste u dijelu kojim prolazi u blizini područja EM predvidjeti zatvoren sustav odvodnje.

Za Župu dubrovačku predlažu se sljedeći čvorovi na brzjoj cesti

- čvor Župa - glavni čvor za spoj Župe dubrovačke
- čvor Soline - spoj sa brze ceste preko čvora Soline na D8.
- čvor Petrača – lokalni čvor.

Preko čvora Župa će se povezati područje Župe dubrovačke planiranom spojnom cestom sa D8. jug na brzu cestu i grad Dubrovnik planirana je spojna cesta sa platoa Srđ do priključka na nerazvrstanu cestu Komolac (D8) - Šumet - Brgat (D223).

Planira se i spojna cesta s državne ceste D223 na brzu cestu u čvoru Župa. Preko ove spojne ceste bi se također povezale na brzu cestu ceste Komolac - Šumet - Brgat i Bosanka - Brgat. Za spoj športsko-rekreacijskog centra Golf Srđ i ugostiteljsko-turističkih zona Bosanka sjever i Bosanka jug na brzu cestu i grad Dubrovnik planirana je spojna cesta sa platoa Srđ do priključka na nerazvrstanu cestu Komolac (D8) - Šumet - Brgat (D223).

129j. Na brzjoj cesti uz navedene čvorove planiraju na području Konavala:

- Čvor Cavtat
- Čvor Čilipi

Na čvoru Cavtat odvaja se promet za Cavtat i pripadajuće gravitacijsko područje zapadnog dijela Konavala.

Zračna luka spaja se na brzu cestu s istočne strane preko čvora Čilipi.

U varijanti 1. brza cesta se sa čvora Cavtat povezuje kratkom spojnom cestom na postojeću cestovnu mrežu preko čvora planiranog na postojećoj trasi državne ceste D8 u blizini uzletno-slijetne staze zračne luke Dubrovnik.

U varijanti 2. se planira izmještanje D8 južno od postojeće trase na dionici Gornji Obod – Moćići tako da bi se brza cesta sa čvora Cavtat kratkom spojnom cestom povezala na postojeću cestovnu mrežu preko čvora planiranog na izmještenoj trasi D8.

129k. Obzirom na planiranu etapnost izgradnje, odnosno racionalizaciju troškova izgradnje u skladu s predviđenom dinamikom rasta prometnog opterećenja za plansko razdoblje do 2040. godine, u prvoj fazi realizacije brze ceste dostatna je izgradnja jednog kolnika s dva vozna traka.

129l. Za sve planirane cestovne pravce koji prolaze blizu cjelina kulturne baštine ili pojedinačnih zaštićenih kulturnih dobara preporuča se kroz SPUO/SUO obraditi segment Procjene utjecaja zahvata na kulturnu baštinu (HIA) po metodologiji ICOMOS 2011.

129m. Pri odabiru optimalnih koridora predmetnih prometnica treba izbjeći trase sa mogućim utjecajem na izvorište (prema važećem Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zone sanitarne zaštite izvorišta).

129n. Za iznalaženje optimalnog rješenja brze ceste na dionici Osojnik - Brgat, kao i prometnica nižeg ranga koje ulaze u njen prometni sustav, preporuča se izraditi prometni plan/studiju Dubrovnika u kojem će se oslikati prometni efekti bilo koje od predloženih varijanti. Prometni plan Dubrovnika mora sadržavati sve transportne sustave javnog i individualnog prometa za planski period razvoja grada u sljedećih 20 godina.

130. Brisana.

- 131.** Brisana.
- 132.** Brisana.
- 133.** Brisana.
- 134.** Na ostalim državnim cestama se planiraju rekonstrukcije, te određuju koridori novih dionica državnih cesta:
- D-8 - rekonstrukcija na dionici Rogotin – Opuzen, nova dionica Sustjepan - Gruška luka sa tunelom Kaboga, rekonstrukcija dionice Orašac-Zaton-Dubrovnik sa izgradnjom treće trake na problematičnim dionicama, rekonstrukcija D8 na području Župe dubrovačke i Konavala, spuštanje nivelete ceste izgradnjom podvožnjaka kroz središte naselja Čilipi
  - D235 Granica BiH – Čepikuće – Lisac – Doli (D8), rekonstrukcija
  - D-62 – rekonstrukcija na dionici Kula Norinska – Nova Sela
  - D-414 - Sparagovići – Doli (obilaznica Stona), spojna cesta od čvora Brijesta na brznoj cesti preko Pelješca do početka obilaznice Janjine na D-414, obilaznica Janjine, novi koridor Janjina-Donja Banda, obilaznica Potomja i Pijavičinog, obilaznica Orebića sjevernim rubom građevinskog područja naselja,
  - nova trasa D414 - obilaznica Kapetana i Orebića
  - D-516 -rekonstrukcija
  - spojna cesta od Ž6215 Orebić – Lovište do Svetog Ivana (prijelaz za otok Korčulu)
  - obilaznica Pomene.
- 134a.** Za spoj D8 na granični prijelaz Čepikuće planira se nova državna cesta što uključuje:
- izgradnju spojne dionice od priključka na D8 kod Slađenovića do spoja na postojeću županijsku cestu Ž6228 Gr BiH – Rudine – Slano - A.G. Grada Dubrovnika poviše Nereza,
  - rekonstrukciju dionice županijske ceste Ž6228 Gr BiH – Rudine -Slano - A.G. Grada Dubrovnika u nastavku do križanja s lokalnom cestom L69083 Čepikuće - Mravinca - Ž6228, te
  - rekonstrukciju lokalne ceste L69083 Čepikuće - Mravinca - Ž6228 s izgradnjom obilaznice Mravince.
- 134b.** Preporuča se istražiti prometno rješenje povezivanja Grada Metkovića na prometnu mrežu višeg ranga: varijanta sjeverne obilaznice Metkovića od Kule Norinske do granice s BiH s novim mostom preko Neretve i spojna cesta na A1.
Kao najpovoljnije rješenje spoja Grada Metkovića predlaže se spoj D-9 – A1 (čvor Opuzen) kod mjesta Kravac. Kao pristupnu cestu za poslovnu zonu Nova Sela predlaže se izgradnja nove županijske ceste od postojeće Ž 6218 kod mjesta Prud do spoja na D-62 kod mjesta Grgići i Čarapine u Općini Kula Norinska.
- 135.** Most (odnosno podmorski tunel) preko Korčulanskog kanala (rt Sv.Ivan na Pelješcu - uvala Kneža na Korčuli) i spojna cesta Kneža - Pupnat (D-118)
U PPDNŽ određen je koridor u istraživanju prometnice iz stavka 1. ove odredbe, koji će se utvrditi provjerom u određenoj dokumentaciji (Studija o utjecaju na okoliš i Cost-benefit studija).
U postupku ispitivanja ovog koridora kao potencijalne trase mosta, potrebno je izvršiti detaljno podvodno arheološko rekognosciranje šireg područja obuhvata te detaljan pregled brodoloma kod rta Sv. Ivan radi utvrđivanja stanja i daljnjih mjera zaštite.
- 136.** Moguće je na državnim, županijskim i lokalnim cestama sukladno Zakonu provoditi promjene kategorije i trasa u slučaju gradnje obilaznica, zamjenskih ili novih pravaca. Rekonstrukcija pojedinih dionica radi poboljšanja prometno-tehničkih elemenata ne smatra se promjenom trase takve ceste.
- 136a.** Na cestovnoj prometnoj mreži u pogledu županijskih i lokalnih cesta planira se:

Županijske ceste

Broj ceste	ŽUPANIJSKE CESTE
Ž6221	Vela Luka (Plitvine) - D118), obilaznica naselja Vela Luka
Ž6224	Račišće - Korčula (D118). nova trasa na dionici Korčula - Račišće
Ž6228	Gr. BiH – Rudine – Slano – A.G: Grada Dubrovnika - rekonstrukcija na dionici Mironja – Mravinca, s izmještanjem trase izvan obuhvata eksploatacijskog polja - rekonstrukcija dionice spoj sa D8 (Kovačev brijeg) - Majkovi – L69046, s izmještanjem trase na području Majkova* (dio budućeg zaobalnog prometnog pravca Osojnik - Slano)
Ž6238	Cavtat – Zvekovića (D8), izgradnja novog ulaza u Cavtat
	Spojna cesta za Županijski centar za gospodarenje otpadom
	Prud (Ž 6218) – Čarapine (D-62)
	nova poveznica Općine Orebić i Općine Trpanj preko prijevoja Vlaštica uz mogućnost izgradnje kraćeg tunela

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavlje 11.4.4. Infrastrukturni sustavi, podnaslov Cestovni sustav

Županijski centar za gospodarenje otpadom Lučino razdolje može se priključiti na cestovnu mrežu putem rekonstruirane lokalne ceste L69042 Trnovica-Čepikuće (D235) i rekonstruirane državne ceste D235 Granica BiH – Čepikuće – Lisac – Doli (D8) do realizacije planirane spojne ceste za županijski centar za gospodarenje otpadom.

Lokalne ceste

Broj ceste	LOKALNE CESTE
L69080	D119 - Skrivena Luka (L69035), rekonstrukcija
L69042	Trnovica-Čepikuće (D235), rekonstrukcija
L69083	Čepikuće-Mravinca-Ž6228, rekonstrukcija od križanja s županijskom cestom Ž6228 do križanja s lokalnom cestom L69043 Gr. BiH -Čepikuće-Lisac-Ž6228 s izgradnjom obilaznice Mravince
L69046	Ž6228 – A.G. Grada Dubrovnika, rekonstrukcija ceste (dio budućeg zaobalnog prometnog pravca Osojnik – Slano)
	Brijestica – Goračići, rekonstrukcija
	D8-Raba - Duba – Blace, rekonstrukcija
	Saplunara (Podškoji) - D120 (serpentina), rekonstrukcija
	Čara – Babina, rekonstrukcija
	Ubli-Skrivena Luka, izgradnja
L69028	Trstenik – D414, izmještanje lokalne prometnice u naselju Trstenik
L69074	Trpanj (D415) – Osobjava – L69027, rekonstrukcija
	Vela Luka (D118) – Gabrica – Poplat – Potirna (L690017)
	Lastovo (L69035) – Uvala Sv. Mihovil, izgradnja nove ceste s tunelom Lastovo
L69095	Kozarica-D120, rekonstrukcija

Nerazvrstane ceste

Broj ceste	NERAZVRSTANE LOKALNE CESTE
	Riđica-Mravinjac-Mrčevo-Kliševo-Gromača-Ljubač-Osojnik* s alternativnim pravcem Osojnik – Kliševo i varijantama obilaska Gromače, dijelom izgradnja novih dionica, dijelom rekonstrukcija dionica postojećih cesta* (dio budućeg zaobalnog prometnog pravca Osojnik - Slano)
	Spojna cesta Most dr. F. Tuđmana – Pobrežje (spoj na cestu Osojnik – Stara Mokošica), izgradnja nove ceste
	Spojna cesta Pobrežje (spoj na cestu Osojnik – Stara Mokošica) - Nova Mokošica, izgradnja nove ceste
	Komolac (D8) - Šumet - Brgat (D223), rekonstrukcija sa izgradnjom treće trake do gospodarske zone Komolac i na problematičnim dionicama na usponima
	Spojna cesta Cuklica (D118) – Lokva (D118), rekonstrukcija
	Sitnica (L69016) – Karbuni, rekonstrukcija

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavlje 11.4.4. Infrastrukturni sustavi, podnaslov Cestovni sustav

136b. Koridori planiranih cesta su načelno određeni. Točan prostorni položaj (trase ceste) biti će određeni projektom dokumentacijom za te ceste.

Prilikom projektiranja brze ceste u dijelu kojim prolazi u blizini područja EM – Špiljski lokaliteti predvidjeti zatvoren sustav odvodnje.

Koridor autoceste (varijantu) voditi na minimalnoj udaljenosti od 200 m od ulaza u podzemno stanište 8310 Vištičina jama.

U cilju očuvanja vrijednog krajobraza kod projektiranja i realizacije autocesta i brzih cesta voditi računa o korištenju prirodnih materijala kod stabilizacije pokosa i nasipa, o ozelenjavanju površina, te estetskom oblikovanju portala tunela i stupova vijadukata i mostova.

136c. U cilju zaštite javnih cesta potrebno je poštivati zaštitni pojas uz ceste u skladu s Zakonom o cestama, te osigurati koridore za izgradnju planiranih cesta.

U zaštitnom pojasu javne ceste mogu se graditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima, a predviđene projektom ceste (cestarske kućice, odlagališta, benzinske postaje, parkirališta, odmorišta i sl.).

Prije izdavanja lokacijske dozvole za te građevine, potrebno je zatražiti uvjete mjerodavne uprave za ceste.

136d. Trase autoceste udaljiti na minimalnu udaljenost od 200 m od ulaza u speleološki objekt HR2001458 Vitkovača jama.

Radove izgradnje prometnice (rekonstrukcija dionice spoja Ž6228 sa D8 s izmještanjem trase na području Majkova) izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljne vrste riječna kornjača. Prilikom projektiranja prometnice predvidjeti izgradnju prijelaza za male životinje, na dijelu prometnice u EM.

Radove izgradnje trasa planirane državne i županijske ceste, a s obzirom na područje EM HR2001367 istočni dio Korčule i HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac potrebno je izvoditi izvan perioda gniježđenja ciljnih vrsta ptica.

137. Cestovni granični prijelazi

Granični prijelazi Republike Hrvatske na granici s Bosnom i Hercegovinom:

- Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba s inspekcijskim službama Nova Sela
- Stalni granični prijelazi za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu: Klek, Zaton Doli i Gornji Brgat
- Stalni granični prijelazi za međunarodni promet putnika u cestovnom prometu: Mali Prolog, Prud, Metković i Čepikuće
- Stalni granični prijelazi za pogranični promet: Gabela Polje, Unka, Vukov Klanac, Imotica i Slano

Granični prijelazi Republike Hrvatske na granici s Crnom Gorom:

- Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba s inspekcijskim službama Karasovići
- Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika u cestovnom prometu Vitaljina
- Granični prijelazi Karasovići i Vitaljina ujedno su i stalni granični prijelazi za pogranični promet

138. U prostornim planovima uređenja gradova/općina potrebno je osigurati prostorne uvjete za planirane cestovne koridore i koridore u istraživanju na način određen u PPDNŽ i u širini određenoj ovim Provedbenim odredbama, osim unutar građevinskog područja naselja, gdje se širina koridora može utvrditi temeljem detaljnije razrade u tom prostornom planu.

138a. Kroz izradu PPUG/O moguće je planirati dužobalne šetnice (lungo mare). Preporuča se izraditi odgovarajuću studiju koja će odrediti trasu šetnice i dati uvjete zaštite kulturnih i prirodnih krajolika te kulturne baštine kao podlogu za evtl. uvrštavanje u PPUO/G.

138b. Benzinske postaje u Županiji su sljedeće:

Grad/Općina	Lokacija	Kopno/more	Pt/pl
Dubrovnik	Gruž	Kopno	Pt
	Ina pumpa	Kopno	Pt
	Orsan	Kopno/more	Pt
	Komolac	Kopno	Pt
	Komolac plin	Kopno	Pt
	ACI marina*	Kopno/more	Pt

	Schell*	Kopno/more	PI
	Kaboga*	Kopno/more	PI
	Orašac	Kopno	Pt
Korčula	Dominče	Kopno/more	Pt
Metković	Metković	Kopno	Pt
	Iza mosta	Kopno	Pt
Ploče	Ploče	Kopno	Pt
	Vranjak	Kopno	Pt
Opuzen	Jasenska	Kopno	Pt
Dubrovačko primorje	Budima	Kopno/more	PI
Janjina	Drače	Kopno	Pt
	Prevlaka	Kopno/more	PI
Konavle	Gruda	Kopno	Pt
	Čilipi	Kopno	Pt
Kula Norinska	Krvavac	Kopno	Pt
Lastovo	Ubli	Kopno/more	Pt
Mljet	Sobra, trajekt	Kopno/more	Pt
Orebić	Potomje	Kopno	Pt
	Orebić	Kopno	Pt
Slivno	Podgradina	Kopno	Pt
Smokvica	Smokvica	Kopno	Pt
Ston	Zaton doli	Kopno	Pt
Trpanj	Trpanj	Kopno	PI
Vela Luka	Vela Luka	Kopno/more	Pt
	Kupari	Kopno	Pt
Župa dubrovačka	Srebreno	More	PI

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavlje 11.4.4. Infrastrukturni sustavi, podnaslov Cestovni sustav

6.1.2. Pomorski sustav

139. Na području Županije sustav pomorskog prometa čine luke otvorene za javni promet:

Općina/ grad	Naselje	Nazivi luka prema Naredbi o razvrstaju luka	Značaj	Naziv/ lokalitet	Vrsta	Napomena
Dubrovnik	Dubrovnik	Luka Gruž - putnička luka	M, D	Gruž - Putnička luka	L _{JP} , PL, TL	Proširenje
				Daksa	SI	Izdvojeni bazen
				Sustjepan	PL, TL	
		Gradska luka Dubrovnik - putnička luka	Ž	Gradska luka Dubrovnik	L _{JP} , PL	
				Grad - Lokrum	SI	Izdvojeni bazen
				Luka Gruž	L	
	Luka Gruž	L	Gruž-Batala	L _{JP}		
			Piplić	L _{JP}	Izdvojeni bazen	
	Brsečine	Luka Brsečine	L	Brsečine	L _{JP} , TL	Proširenje 50 - 100 vezova, pristan za manje trajekte
	Luka Šipanska	Luka Jakljan	L	Jakljan	L _{JP} ,	
	Donje Čelo	Luka Donje Čelo	L	Muo*	L _{JP}	Proširenje 50-100 vezova
	Gornje Čelo	Luka Gornje Čelo	L	Gornje Čelo	L _{JP}	
	Komolac	Luka Komolac	L	Komolac	L _{JP}	
	Lokrum	Luka Lokrum	L	Lokrum	L _{JP}	
	Lopud	Luka Lopud	L	Lopud*	L _{JP}	Proširenje 50-100 vezova*
	Luka Šipanska	Luka Luka (Šipanska)	L	Luka Šipanska*	L _{JP}	Proširenje 50-100 vezova
	Mokošica	Luka Mokošica	L	Mokošica	L _{JP}	
	Orašac	Luka Orašac	L	Orašac	L _{JP}	
	Suđurađ	Luka Suđurađ	L	Suđurađ	L _{JP}	
Sustjepan	Luka Sustjepan	L	Shell	Naselje	L _{JP}	
					L _{JP} , RL	Izdvojeni bazen luke otvorene za javni promet Sustjepan u dužini do 350 m djelom namijenjen za razvoj ribarske infrastrukture i suprastrukture
Trsteno	Luka Trsteno	L	Trsteno	L _{JP}		
Zaton	Luka Zaton	L	Zaton	L _{JP}		
Korčula	Žrnovska Banja	Luka Žrnovska banja (Polačište) – Putnička luka	Ž	Polačišta	L _{JP} , PL, TL	Planirano
	Korčula	Luka Korčula - putnička luka	Ž	Korčula E	L _{JP} , PL	
				Korčula W	L _{JP} , PL, TL	Izdvojeni bazen, proširenje
				Dominče*	L _{JP} , TL	Izdvojeni bazen, proširenje*
		Luka Korčula	L	Uvala Luka	L _{JP}	Proširenje*
	Luka Badija	L	Badija*	L _{JP} , TL	Proširenje*	
			Korčulanski otočići*	SI	Izdvojeni bazen*	
	Pupnat	Luka Kneža	L	Kneža	L _{JP}	Proširenje
Pupnatska luka*				SI	Izdvojeni bazen	
Račišće	Luka Račišće	L	Račišće	L _{JP}	Proširenje*	
Čara	Luka Zavalatica	L	Zavalatica	L _{JP}	Proširenje	
Metković	Metković	Luka Ploče	D	Metković	L _{JP} , TRL, PL	Izdvojeni bazen
		Luka Metković	Ž	Metković	L _{JP}	
Opuzen	Opuzen	Luka Opuzen	L	Opuzen	L _{JP}	
Ploče	Ploče	Luka Ploče	M, D	Ploče	TRL, PL, TL	
				Ploče - bazen u zaleđu	TRL	Izdvojeni bazeni
				Ploče	SI	Izdvojeni bazen
	Komin	Luka Komin	L	Komin	L _{JP}	
				Ušće*	L _{JP}	Izdvojeni bazen, planirano
Blato	Blato	Luka Bristva	L	Bristva	LI	Industrijska luka
		Luka Gršćica	L	Gršćica*	L _{JP}	Proširenje

		Luka Prigradica	L	Prigradica	L _{JP}	Proširenje
		Luka Prižba	L	Prižba*	L _{JP}	Utvrđiti granice lučkog područja
Dubrovačko primorje	Doli	Luka Doli	L	Doli	L _{JP}	
	Kručica	Luka Janska	L	Janska	L _{JP}	Proširenje
				Kamen	TRL	Luka za odvoz kamena
	Slano	Luka Slano	L	Slano*	L _{JP}	Proširenje i obuhvat većeg dijela uvale
				Debela glava	L _{JP}	Izdvojeni bazen
Stupa	Luka Bistrina	L	Bistrina*	PL, ŠL	luka otvorena za javni promet u dužini do 400 m dijelom namijenjena za razvoj infrastrukture i suprastrukture za potrebe školjarstva	
Janjina	Drače	Luka Drače	L	Drače*	L _{JP}	Proširenje
	Drače	Luka Sutvid	L	Sutvid	L _{JP}	
	Sreser	Luka Sreser	L	Sreser*	L _{JP}	Proširenje
Konavle	Cavtat	Luka Cavtat	L	Tiha - Cavtat*	L _{JP}	Izdvojeni bazen Proširenje
			L	Stara Luka Cavtat*	L _{JP}	Proširenje – dva bazena
	Molunat	Luka Molunat	L	Molunat*	L _{JP}	Proširenje* – u pripremi širenje i dodavanje novog bazena Podmetale
				Podmetale	L _{JP}	Izdvojeni bazen
	Vitaljina	Luka Prevlaka	L	Prevlaka	L _{JP}	Proširenje
Lastovo	Lastovo	Luka Lučica (Lastovo)	L	Lučica (Lastovo)	L _{JP}	
		Luka Sveti Mihovil	L	Sveti Mihovil	L _{JP}	
	Ubli	Luka Ubli ¹³	L	Ubli*	L _{JP} , TL	Rekonstrukcija/ proširenje
		Luka Pasadur ¹³	L	Pasadur*	L _{JP}	Proširenje
Zaklopatica	Luka Zaklopatica ¹³	L	Zaklopatica*	L _{JP}	Proširenje	
Lumbarda	Lumbarda	Luka Lumbarda	L	Uvala Tatinja	L _{JP}	Proširenje* ukupno četiri lučka bazena
				Uvala Prvi Žal	L _{JP}	Izdvojeni bazen
				Uvala Prvi žal južno od LN	L _{JP}	Izdvojeni bazen, privez hidroaviona
				Uvala Račište	SI	Izdvojeni bazen, sidrište
Mljet	Kozarica	Luka Kozarica	L	Kozarica	L _{JP}	
	Okuklje	Luka Okuklje	L	Okuklje*	L _{JP}	Proširenje
	Polače	Luka Polače	L	Polače*	L _{JP}	Proširenje
	Pomena	Luka Pomena	L	Pomena*	L _{JP}	Proširenje
	Prožurska Luka	Luka Prožura	L	Prožura*	L _{JP}	Proširenje
	Saplunara	Luka Saplunara	L	Podškoji*	L _{JP}	Izdvojeni bazen
				Saplunara*	L _{JP}	
	Sobra	Luka Sobra	L	Naselje*	L _{JP}	Izdvojeni bazen, proširenje na dio rive u naselju
Trajekt*				L _{JP} , TL	Proširenje	
Orebić	Orebić	Luka Orebić - putnička luka	Z	Putnička luka*	L _{JP} , TL	Proširenje*
	Podgorje	Luka Perna	Z	Perna	L _{JP} , TL	Planirana
	Kuna Pelješka	Luka Crkvice	L	Crkvice	L _{JP}	
	Kučiče	Luka Kučiće	L	Kučiče	L _{JP}	
	Lovište	Luka Lovište	L	Lovište*	L _{JP}	Proširenje
	Podobuće	Luka Podobuće	L	Podobuće	L _{JP}	
	Trstenik	Luka Trstenik	L	Trstenik*	L _{JP}	Proširenje*
	Podgorje	Luka Perna	L	Podgorje	L _{JP}	
	Viganj	Luka Viganj	L	Viganj	L _{JP}	Proširenje u svrhu turističkih vezova
Oskorušno	Luka Velika Prapatna	L	Velika Prapatna	L _{JP}		
Slivno	Blace	Luka Blace	L	Blace*	L _{JP}	Proširenje
	Duboka	Luka Duboka	L	Duboka	L _{JP}	
	Klek	Luka Klek	L	Klek	L _{JP}	
Moračna*				LP	Izdvojeni bazen Luka policijska (Schengen)	

				Operativna obala uz Pelješki most*	OO	Izdvojeni bazen Dužina obale 120-150 m. Moguće utvrditi lokacijsku dozvolu na temelju Izmjena i dopuna plana
Smokvica	Brna	Luka Brna	L	Brna*	L_{JP}	Proširenje*
Ston	Ston	Luka Ston	L	Ston*	L_{JP}	Proširenje
		Luka Prapratno	L	Prapratno 1	L_{JP}, TL	
	Mali Ston	Luka Ston Mali	L	Prapratno 2	L_{JP}	Izdvojeni bazen
				Mali Ston*	L_{JP}	Proširenje
				Zamaslina*	ŠL	Planirani izdvojeni bazen Luke otvorene za javni promet u dužini do 100m dijelom namijenjen za razvoj infrastrukture i suprastrukture za potrebe školjarstva
	Brijesta	Luka Brijesta	L	Brijesta	L_{JP}	
				Potkop*	ŠL	Planirani izdvojeni bazen Luke otvorene za javni promet u dužini do 100m namijenjen za razvoj infrastrukture i suprastrukture za potrebe školjarstva.
				Operativna obala uz Pelješki most*	OO	Izdvojeni bazen Dužina obale 120 -150 m Moguće utvrditi lokacijsku dozvolu na temelju Izmjena i dopuna Plana
	Broce	Luka Broce	L	Broce*	L_{JP}	Proširenje
	Hodilje	Luka Hodilje	L	Hodilje*	L_{JP}	Proširenje
	Luka	Luka Luka (Ston)	L	Luka*	L_{JP}, LB	Proširenje na područje postojećeg starog škvera za obavljanje popravka i gradnje tradicijskih brodice
				Soca*	ŠL	Planirani izdvojeni bazen Luke otvorene za javni promet u dužini do 100m namijenjen za razvoj infrastrukture i suprastrukture za potrebe školjarstva.
				Duba*	ŠL	Planirani izdvojeni bazen Luke otvorene za javni promet u dužini do 100m namijenjen za razvoj infrastrukture i suprastrukture za potrebe školjarstva.
Žuljana	Luka Žuljana	L	Žuljana	L_{JP}		
Trpanj	Trpanj	Luka Trpanj - putnička luka	Z	Putnička luka	L_{JP}, TL	
		Luka Trpanj	L	Trpanj	L_{JP}	
	Duba Trpanjska	Luka Duba (Trpanjska)	L	Duba Trpanjska	L_{JP}	
Vela Luka	Vela Luka	Luka Vela Luka	Z	Vela Luka	L_{JP}, TL, PL, RL	Postojeće lučko područje Luke otvorene za javni promet žup. značaja se može proširiti zapadno od terminala u dužini do 200m namijenjeno za razvoj ribarske infrastrukture i suprastrukture
				Ošjak	SI	Izdvojeni bazen
		Luka Vela Luka	L	Vela Luka	L_{JP}	
				Gradina	SI	Izdvojeni bazen
				Tripote-Lovišće*	SI	Izdvojeni bazen, planirana
Plitvine	SI	Izdvojeni bazen				
Župa dubrovačka	Kupari	Luka Kupari	L	Kupari	L_{JP}	proširenje
	Mlini	Luka Mlini	L	Mlini	L_{JP}	
	Plat	Luka Plat	L	Hidrocentrala	L_{JP}	
				Župski zaljev	SI	Izdvojeni bazen
	Srebreno	Luka Srebreno	L	Srebreno	L_{JP}	Proširenje

L_{JP} – luka otvorena za javni promet, PL - putnička luka; TL – trajektna luka; TRL – teretna luka, IL – industrijska luka, LB – brodogradilišna luka, SI – sidrište, OO - operativna obala za potrebe izgradnje Pelješkog mosta, RL- ribarska luka (dio luke

otvorene za javni promet u kojem je moguće smjestiti infrastrukturu i suprastrukturu za potrebe ribarstva tj ribarske luke),
ŠL školjarska luka (dio luke otvorene za javni promet u kojem je moguće smjestiti infrastrukturu i suprastrukturu za potrebe školjkarstva)

M – međunarodni značaj, D – državni značaj, Ž – županijski značaj, L – lokalni značaj

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavlje 11.4.4. Infrastrukturni sustavi, podnaslov Pomorski sustav

139a. Kod povećanja kapaciteta luka Cavtat, Donje Čelo, Lopud, Luka Šipanska, Polače, Mali Ston, Broce, Trstenik, Korčula preporuča se izraditi studiju utjecaja na zaštićene kulturno-povijesne cjeline.

Pri izradi dokumentacije za sva planirana sidrišta i širenja luka te za nove luke otvorene za javni promet ili za nautički turizam potrebno je zabraniti sidrenje na pozicijama lokaliteta zaštićene podvodne arheološke baštine.

139b. U lukama otvorenim za javni promet i njihovim izdvojenim bazenima moguće je planirati nautičke, turističke, ribarske, školjarske, industrijske, tradicijske brodogradilišne, športske i komunalne vezove, sidrišta te odgovarajuću infrastrukturu i suprastrukturu.

Nautički, turistički, športski i komunalne vezovi i pripadajuća infrastruktura i suprastruktura mogu se planirati u svim lukama

Ribarski vezovi i ribarska infrastruktura i suprastruktura planiraju se u lukama otvorenim za javni promet Sustjepan (Dubrovnik) i Vela Luka (Vela Luka).

Školjarski vezovi i školjarska infrastruktura i suprastruktura planiraju se u novoj luci Bistrina (Stupa - Dubrovačko primorje) te izdvojenim bazenima luka Mali Ston, Brijesta i Luka (Ston).

139c. Putnički promet odvija se u lukama otvorenim za javni promet: Gruž-Dubrovnik, Donje Čelo, Lopud, Suđurađ, Šipanska luka, Ubli, Ploče, Trpanj, Orebić, Dominče, Korčula, Prapatno, Sobra, Vela Luka, Prigradica te sezonski u lukama otvorenim za javni promet: Pomena i Polače.

139d. Trajektni promet odvija se u lukama otvorenim za javni promet: Gruž-Dubrovnik, Korčula, Ploče državnog značaja, Vela Luka i Uble županijskog značaja te Trpanj, Prapatno, Sobra i Brsečine lokalnog značaja.

139e. Za potrebe razvoja ribarstva planiraju se:

- Luka otvorena za javni promet Sustjepan u Gradu Dubrovniku planira se dijelom kao ribarska luka s vezovima i odgovarajućom infrastrukturom i suprastrukturom u izdvojenom bazenu luke na lokalitetu Shell u dužini 350m.
- Luka otvorena za javni promet Vela Luka u Općini Vela Luka planira se kao putnička, trajektna, teretna i ribarska luka s odgovarajućom infrastrukturom i suprastrukturom. Postojeće lučko područje se može proširiti zapadno od terminala u dužini do 200m namijenjeno za razvoj ribarske infrastrukture i suprastrukture.

139f. Za potrebe razvoja školjkarstva planiraju se:

- Nova luka otvorena za javni promet lokalnog značaja Bistrina u naselju Stupa u Općini Dubrovačko primorje dijelom kao školjarska luka s odgovarajućom infrastrukturom i suprastrukturom dužine lučkog područja do 400m s operativnom obalom dužine do 100m.
- Izdvojeni bazeni luka otvorenih za javni promet lokalnog značaja u Općini Ston dijelom kao školjarske luke s vezovima i odgovarajućom infrastrukturom i suprastrukturom dužine lučkog područja do 100m s operativnom obalom dužine do 50m:
  - Zamaslina, luka Mali Ston,
  - Soca i Duba, luka Luka,
  - Potkop, luka Brijesta.

139g. Za potrebe razvoja tradicijske brodogradnje planira se manje tradicijsko brodogradilište u okviru luka otvorene za javni promet Luka (Općina Ston).

139h. U izdvojenom bazenu luke otvorene za javni promet Gradske luke Dubrovnik – sidrište Grad – Lokrum je dozvoljeno sidrenje brodovima do max 1000 putnika.

139i. Na području Županije sukladno Odluci o popisu iskrcajnih mjesta za ribarska plovila koja obavljaju gospodarski ribolov na moru određuju se unutar luka otvorenih za javni promet:

- **iskrcajna mjesta za ribarska plovila duljine preko 15 metara**
Sustjepan, Gruž (Grad Dubrovnik), Ploče (Grad Ploče), Korčula-zapadna obala, Uvala Luka (Grad Korčula), Slano (Općina Dubrovačko primorje), Prapatno (Općina Ston), Trstenik - operativna obala uz rampu za trajektni promet, Orebić - operativna obala uz rampu za trajektni promet (Općina Orebić), Brna (Općina Smokvica), Vela Luka - jugozapadna strana trajektnog pristaništa (Općina Vela Luka), Ubli - operativna obala uz rampu za trajektni promet, Ubli-Jurjevo (Općina Lastovo),
- **iskrcajna mjesta za ribarska plovila duljine ispod 15 metara**
Gradska luka, Zaton, Koločep, Lopud, Suđurađ, Šipanska Luka (Grad Dubrovnik), Račišće, Zavalatica (Grad Korčula), Cavtat, Molunat (Općina Konavle), Mlini, Srebreno (Župa dubrovačka), Blace (Općina Slivno), Hodilje, Žuljana (Općina Ston), Drače (Općina Janjina), Trpanj (Općina Trpanj), Kučište, Lovište (Općina Orebić), Lumbarda (Općina Lumbarda), Prigradica (Općina Blato), Polače, Sobra, Saplunara (Općina Mljet), Zaklopatica (Općina Lastovo).

139j. Na području Županije planiraju se luke posebne namjene:

- luke nautičkog turizma državnog značaja: ACI Marina Dubrovnik, Marina Gruž – Lapad, ACI marina Korčula, Luka – suha marina i Sestrice (Dubrovačko primorje), Pod cestom (Ploče), Jurjeva Luka – Kremenina (Lastovo)
- luke nautičkog turizma županijskog značaja Dominče (Korčula), Otočac (Blato), Slano, Prahivac (Cavtat), Prevlaka, Orebić, Brna, Žuljana, Trpanj, Vela Luka, Zaton, Jakljan, Šipanska Luka, Suđurađ, Lopud, Donje Čelo (Koločep), Badija (Korčula), Račišće, Opuzen, Metković, Luka-Kručica, Gornji Molunat, Lučica (Lumbarda), Prožurska luka, Polače, Klačna luka (Sobra), Trstenik, Lovište, Hotel Komodor (Kučište), Kobaš
- sportske luke: Orsan i Solitudo (Dubrovnik), Korčula i Kneža (Korčula, Metković, Orebić, Trpanj, Pod cestom (Ploče),
- brodogradilišne luke: Dominče (Leda) (Korčula) državnog značaja; Mokošica (Dubrovnik) i Greben (Vela Luka) županijskog značaja,
- industrijske luke: Bristva (Radež) (Blato) državnog značaja
- ribarske luke: Sustjepan (Dubrovnik) i Vela Luka (Vela Luka) županijskog značaja
- policijska luka Moračna (Schengen) županijskog značaja.

139k. Privezište može biti:

- komunalno – unutar luka otvorenih za javni promet kao izdvojena lučka područja i unutar građevinskih područja naselja za privez plovila za potrebe stanovništva
- turističko – unutar ugostiteljsko-turističkih zona moguć je smještaj vezova za privez plovila do najviše 20 % ukupnog broja smještajnih jedinica koji se mogu planirati kao izdvojeni bazen lučkog područja luka otvorenih za javni promet – nautički vezovi.

139l. Plovni putovi su sljedeći:

vrsta	Opis	Trasa plave magistrale	Značaj (M, D, Ž, L)	Napomena
Glavni uzdužni plovni put	Vodi središnjim dijelom Jadrana od Otranta prema lukama u sjevernom Jadranu		M	Preporuča se brodovima koji plove na glavnom plovidbenom smjeru, posebno većim i s opasnim teretima
Uzdužni plovni put	Otvorenim morem uz vanjski rub otoka Mljeta, Lastova i Sušca		M	povoljan
Uzdužni obalni plovni putovi	Otvorenim morem vanjskim rubom Elafita, Mljetskim, Pelješkim i Korčulanskim kanalom	Iz Dubrovnika prema Hvaru i Splitu	M	Na dijelu kroz Pelješki kanal je zabrana plovidbe za teretne brodove iznad 500 GT i za brodove s opasnim teretom
	Lastovskim kanalom koji se nastavlja na plovni put mljetskim kanalom	Iz Dubrovnika prema Mljetu i Lastovu		

	Iz pravca Dubrovnika Koločepskim kanalom koji prolazi kroz Koločepska vrata, Lopudska vrata i Vratnik na otvoreno more			Na dijelu kroz Koločepski kanal je zabrana plovidbe za teretne brodove iznad 500 GT i za brodove s opasnim teretom
	Iz pravca Dubrovnika prema Župi dubrovačkoj, Cavtatu, Moluntu i Prevlaci			
	Iz pravca Splita i Hvara prema Veloj Luci i Lastovu Ubli			
Glavni poprečni plovni putovi	Između međunarodnih luka na istočnoj i zapadnoj obali Jadrana	(Dubrovnik - Bari Dubrovnik- Brindisi Dubrovnik - Pescara	M	
Prilazni plovni putovi	Sa uzdužnih plovnih putova za luke Dubrovnik, Ploče, Metković, Lastovo, Korčula, Vela Luka		M	
	Sa uzdužobalnih plovnih putova do svih luka u županiji		M	
Poprečni plovni putovi	Ploče - Trpanj		D	
	Brna - Lastovo			
	Sobra - Prapratno			
	Orebić - Korčula (Dominče)			
	Orebić (Perna) - Žrnovska Banja (Polačišta)			
	Drvenik - Sućuraj- Trpanj			
	Korčula - Drvenik			
	Brsečine – Lopud/Šipan			

139m. Državne trajektne linije, Državne brodske klasične linije, Državne brzobrodne linije i Izletnička linija u javnom prijevozu u linijskom obalnom prometu (državne trajektne, brzobrodne i klasične brodske linije na području Županije) su sljedeće:

Broj linije	Relacija	Linije prema vrsti broda	Vrsta	Napomena
604	Lastovo – Vela Luka – Hvar - Split	trajekt	Državna trajektna linija	
633	Ploče - Trpanj	trajekt	Državna trajektna linija	
634	Orebić - Dominče	trajekt	Državna trajektna linija	
831	Dubrovnik – Lopud - Suđurađ	trajekt	Državna trajektna linija	
832	Prapratno - Sobra	trajekt	Državna trajektna linija	
614	Orebić - Korčula	brod	Državna brodska linija (klasična)	
807	Suđurađ– Lopud – Koločep - Dubrovnik	brod	Državna brodska linija (klasična)	
9604	Lastovo – Vela Luka – Hvar - Split	katamaran	Državna brzobrodna linija	
9608	Korčula – Prigradica – Hvar - Split	katamaran	Državna brzobrodna linija	
9807	Dubrovnik – Šipanska Luka – Sobra – Polače – Korčula – Lastovo	katamaran	Državna brzobrodna linija	Stalna do Sobra, a sezonska do Polača, Korčule i Lastova
	Split – Brač (Milna) – Hvar – Korčula – Mljet - Dubrovnik	katamaran	Sezonska brzobrodna izletnička	Sezonska
54	Bari -Dubrovnik	trajekt	Međunarodna trajektna linija	

139n. Planira se stalna brzobrodna linija na relaciji Dubrovnik - (Mljet – Korčula) – Lastovo.

139o. Prilikom određivanja plovnog reda za povezivanje otoka s Dubrovnikom preko Lastovskog i Mljetskog kanala, potrebno je voditi računa o optimalnom intenzitetu plovnog reda u odnosu na moguće utjecaje na ciljnu vrstu (dupina) ovog područja.

139p. Pri izradi planova nižeg reda, na mjestima koja se tradicionalno koriste za privez plovila lokalnog stanovništva predviđaju se sidrišta i komunalna privezišta u sklopu luka otvorenih za javni promet.

139r. Granični prijelazi u pomorskom prometu:

- Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba s inspekcijom službama u

pomorskom prometu Ploče

- Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u pomorskom prometu Dubrovnik
- Stalni granični prijelazi za međunarodni promet putnika u pomorskom prometu: Korčula i Ubli
- Sezonski granični prijelazi za međunarodni promet putnika u pomorskom prometu: Vela Luka i Cavtat

Stalni granični prijelaz u Korčuli nalazi se na zapadnoj rivi, a izgradnjom nove luke planira se njegovo preseljenje u novu luku (Polačišta - Žrnovska banja).

Za potrebe nautičara koji kroz Otrantska vrata stižu u Republiku Hrvatsku planira se stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika u pomorskom prometu: Prevlaka.

6.1.3. Željeznički sustav

- 140.** U sustavu željezničkog prometa potrebno je modernizirati postojeće kapacitete i koristiti ih za bolje međusobno povezivanje unutar Županije kao i Županije sa okruženjem, tako da se:
- u najvećoj mjeri iskoriste prednosti željezničkog prijevoza i revitalizacijom luke Ploče poveže s pomorskim prometom,
  - izgradi drugi kolosijek na postojećoj željezničkoj pruzi za međunarodni promet, glavnoj (koridorskoj) željezničkoj pruzi M304 (Čapljina)-Državna granica-Metković-Ploče
  - izgradi dužjadranska željeznica velikih brzina (tzv. TGV).
- 141.** Koridor dužjadranske željeznice u istraživanju plansko-usmjeravajućeg je značenja i sukladno Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske, odnosno projektnoj dokumentaciji Projektnog biroa Hrvatskih željeznica prolazi područjem Županije do graničnog prijelaza Karasovići i granice s Crnom Gorom.
Koridor u istraživanju dužjadranske željeznice se pruža od granice sa Splitsko-dalmatinskom županijom preko područja Neuma, Dubrovačkim primorjem do Osojnika gdje se nalazi željeznička postaja Dubrovnik i dalje preko granice s BIH, nastavlja prema jugoistoku teritorijem Bosne i Hercegovine. Dionicu od Osojnika do granice sa Crnom Gorom na Karasovićima je potrebno istražiti.
- 141a.** Pri detaljnom određivanju trase željezničke pruge moraju se razmotriti alternative kako bi se utjecaj na ciljna staništa i vrste sveo na najmanju moguću razinu.
Prilikom projektiranja željeznice predvidjeti tehničke mjere ublažavanja vibracija na dijelu prolaska u blizini područja EM HR2001454 Jama u Zadubravici.
Koridor dužjadranske željeznice u istraživanju voditi na minimalnoj udaljenosti od 200 m od ulaza u podzemna staništa 8310 Jama na vrh Vrguda i Špilja u Gaju.
Koridor dužjadranske željeznice u istraživanju na području EM HR5000031 Delta Neretve i HR1000031 Delta Neretve voditi na minimalnoj udaljenosti od 200 m od ulaza u podzemno stanište 8310 Vištičina jama.
Prilikom razrade projekta željezničke pruge trasu usmjeravati od prostora Kuti (područje razvijenih trščaka), a premošćivanjem postojećeg kanalskog sustava i prirodnih vodotoka izbjeći negativne utjecaje na njih.
Koridor željeznice udaljiti od granica prostora predviđenog za proširenje i prekategoriaciju u posebni ornitološki rezervat Modro oko i jezero Desne.
Prilikom daljnjeg planiranja trasa autoceste i željezničke pruge na području EM HR2001010 Paleombla – Ombla, trase u najvećoj mogućoj mjeri voditi paralelno.
Radove izgradnje planirane željeznice na dijelu prolaska preko i uz područje EM HR10000 Biokovo i Rilić izvoditi izvan perioda gniježđenja i podizanja mladih ciljnih vrsta ptica.
- 141b.** Pri odabiru trasa treba izbjeći trase sa mogućim utjecajem na izvorište (prema važećem Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta).
- 141c.** Granični prijelazi Republike Hrvatske na granici s Bosnom i Hercegovinom:
- Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u željezničkom prometu Metković

6.1.4. Zračni sustav

142. U sustavu zračnog prometa objekti su sljedeći:

- zračne luke,
- helidromi,
- pomorske luke i uređene površine na otocima i obali za hidroavionski i amfibijski promet.

142a. Zračne luke u Županiji su sljedeće:

Grad/Općina	Lokacija	Dužina staze (m)	Širina staze (m)	Kategorija	Postojeće/ planirano
				Prema referent. kodu	
Konavle	Čilipi	3300	45	4E	Postojeće
Ploče	Luka Ploče	1200	30	2C	Planirano izmještanje na novu lokaciju
Smokvica	Brna	1200	30	2C	Planirano
Dubrovačko primorje	Rudine	1200-1800	30	3C	Planirano
Lastovo	Lastovo	800/1200	25	2C/1A	Planirano

142b. Za zračnu luku Dubrovnik zbog problema bočnog vjetra, a u skladu s činjenicom da su udari vjetra značajno manji iz smjera Grude (istok), rezervira se prostor za produljenje uzletno-sletne staze u duljini od 300 m u smjeru istoka, kao i produljenje staze za vožnju prema istoku. Za osiguranje zaštitnog pojasa sjeverno od uzletno-sletne staze sukladno međunarodnim regulativama osigurava se koridor od 150 m od središnjice uzletno-sletne staze.

143. Za zračnu luku Ploče se planira premještanje sa postojeće lokacije u luci Ploče na neku drugu lokaciju na širem području Grada Ploče, izvan područja ekološke mreže.

Zračna luka na lokaciji Staševica/Otrić-Seoci u Gradu Ploče/Općini Pojezerje se planira kao zračna luka u istraživanju zbog preispitivanja mogućnosti smještaja na toj lokaciji ili na nekoj drugoj povoljnijoj lokaciji izvan EM.

144. U PPDNŽ se osigurava prostor za lokaciju zračne luke Korčula uzletno-sletne staze dužine 1200m i širine 30 m između naselja Brna i Smokvica na području Općine Smokvica sukladno "Konačnoj studiji utjecaja na okoliš za izgradnju zračne luke na Korčuli".

145. U PPDNŽ se rezervira prostor za dvije potencijalne lokacije u istraživanju (bivša Vojarna iznad naselja Ubli i lokalitet Sozanj iznad naselja Zaklopatica) za zračnu luku na Lastovu dužine uzletno-sletne staze 1000 m i širine 25 m (prema "Prethodnoj studiji utjecaja na okoliš zračne luke Lastovo").

U PPUO Lastovo potrebno je preispitati potrebu za izgradnjom zračne luke na području Parka prirode Lastovsko otočje s obzirom na mogući utjecaj na ciljne vrste šišmiša i ptica ovog područja.

145a. Na području Lisačkih Rudina u Općini Dubrovačko primorje planira se izgradnja zračne luke kategorije „3C“. Za lokaciju preporuča se izraditi studiju opravdanosti, te provesti ukupan postupak propisan za određivanje lokacija za ovakvu vrstu građevina. Ovim postupkom će se istražiti mogućnosti smještaja zračne luke, te odrediti točna pozicija i dužina uzletno-sletne staze s obzirom na prirodne uvjete, te u odnosu na ostale planirane građevine i koridore na području Lisačkih Rudina.

145b. Granični prijelazi u zračnom prometu:

- Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u zračnom prometu Dubrovnik.

145c. Na području Županije planira se izgradnja i potpuno uređenje helidroma, odnosno njihovo opremanje za noćno slijetanje na otocima Lastovu, Mljetu, poluotoku Pelješcu, te u dolini Neretve, u Općini Dubrovačko primorje, te u Gradu Dubrovniku:

Grad/Općina	Lokacija	Postojeći/planirani
Dubrovnik	Bolnica Dubrovnik	postojeći
	Orašac, Glavica	planirani
	Otok Lopud*	planirani
	Otok Koločep*	planirani
	Šipanska Luka*	planirani
Korčula	Korčula, dom zdravlja	postojeći
Metković	Meterizi	planirani
	Klade	planirani
Ploče	Vranjak 2	planirani
Opuzen	Poslovna zona Opuzen 2	planirani
Blato	Blatsko polje	postojeći
Dubrovačko primorje	Slano	planirani
Janjina	Vardište	postojeći
Lastovo	Ubli-ex vojna zona	postojeći - planirana rekonstrukcija
Mljet	Planjak vrh u blizini Korita	potencijalni
	Babino polje – vrh Borovac	potencijalni
	Babino polje – vrh Brijezi	potencijalni
NP Mljet	Uz naselje Polače	potencijalni
	Na brdu Veliki Planjak	potencijalni
Orebić	Perna - Kućište	planirani

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavlje 11.4.4. Infrastrukturni sustavi, podnaslov Zračni sustav

- 146.** U PPDNŽ se podržava gradnja čvrste obale ili pontona u pomorskim lukama na otocima radi ostvarenje hidroavionskih veza s kopnom i određivanje primjerenih područja u moru i na kopnu za amfibijske mogućnosti.

Aerodromi na vodi

Grad/Općina	Lokacija	Postojeći/planirani
Dubrovnik	Luka Dubrovnik	planirani
Korčula	Luka Korčula	planirani
Ploče	Luka Ploče	planirani
Lastovo	Luka Ubli	postojeći
	Izdvojeni bazen Luke Ubli uvala Kremena	planirani
Lumbarda	Luka Lumbarda	postojeći
Vela Luka	Luka Vela Luka	postojeći
Orebić	Luka Orebić	planirani

- 146a.** U Prostornim planovima užih područja (PPUO/G, UPU) će se ograničiti visina gradnje objekata unutar zone prilaznih i odletnih putanja i uzletno-sletne staze za zračnu luku Dubrovnik, te ostale zračne luke i helidrome, a kako se ne bi probijale zaštitne ravnine zračnih luka i helidroma.

- 146b.** U svrhu osiguranja vrhunskog turizma sukladno svjetskim standardima i ostvarivanja turističke ponude na najvišem nivou omogućuje se na razini PPUO/G i UPU planiranje helidroma sa pratećom infrastrukturom i suprastrukturom koji će biti u funkciji izdvojenih građevinskih područja (izvan naselja) ugostiteljsko-turističke namjene i golf igrališta, a čija će se točna lokacija i dimenzije utvrditi sukladno stručnim studijama, analizama i nadležnim tijelima.

- 146c.** Brisana.

6.1.5. Sustav pošta i telekomunikacija

- 146d.** Ne planira se proširenje poštanskog sustava putem izgradnje novih građevina nego će se postojeći poštanski sustav razvijati temeljem razvoja tehnologija.
- 147.** Na području Županije razvoj telekomunikacijske mreže (kartografski prikaz 2.2.1 „Infrastrukturni sustavi - pošta i javne telekomunikacije“) temelji se na unaprijeđenju postojećeg, relativno visokog stupnja razvijenosti i praćenju novih tehnoloških dostignuća. Postojeći telekomunikacijski sustav veza, odnosno podzemni i podmorski svjetlovodni kabeli (Adria 1 i Jadranko) planira se dodatno povezati svjetlovodnim kabelima s telekomunikacijskim sustavima susjednih zapadnih zemalja (Italija). Ovisno o budućim potrebama moguća su odstupanja na planiranoj mreži. Podržava se polaganje elektroničkih komunikacijskih kabela (trasa) u koridorima cestovne i željezničke infrastrukture radi zaštite i očuvanja prostora, te sprječavanja nepotrebnog zauzimanja novih površina. Zbog potreba za novim uslugama u svim naseljima u novoplaniranim prometnicama potrebno je prostornim planovima užih područja predvidjeti koridore za ugradnju elektroničke komunikacijske mreže. Za sve nove poslovne, stambeno-poslovne i stambene zgrade predvidjeti izgradnju kabelske kanalizacije do najbliže točke konekcije s postojećom, a sve prema Zakonu o elektroničkim komunikacijama i odgovarajućim Pravilnicima. Isto vrijedi i za sve poslovne, rekreacijske i urbane zone. Koristiti javne površine za postavu javnih telefonskih govornica (JTG) u svim naseljima poštujući kriterije od minimalno 1 JTG na svakih 1.500 stanovnika unutar županije pri čemu prostorni razmještaj JTG mora u najvećoj mogućoj mjeri odgovarati prostornom razmještaju stanovništva na određenom zemljopisnom području. Također je potrebno omogućiti u svakom naselju preko 1.000 stanovnika postavu 1 JTG prilagođene za potrebe osoba s invaliditetom (osigurati nesmetan pristup JTG bez zapreka - stepenice, stupici i slične barijere). JTG smještaju se prvenstveno uz sadržaje društvenih djelatnosti i glavna prometna raskrižja u naseljima. Koristiti površine i pojaseve - koridore svih lokalnih, županijskih i državnih cesta za dogradnju i rekonstrukciju postojeće kabelske kanalizacije i elektroničke komunikacijske mreže, kao i izgradnju nove. Koristiti površine i pojaseve - koridore postojeće kabelske kanalizacije i elektroničke komunikacijske mreže za pojačavanje elektroničkih komunikacijskih kapaciteta u svrhu pružanja naprednih širokopojasnih usluga. Pri planiranju i izgradnji cestovnih i željezničkih građevina potrebno je planirati polaganje cijevi za telekomunikacijske kablove te razmještaj antenske mreže novih telekomunikacijskih tehnologija. Potrebno je izgraditi preostali dio mreže radijskih i TV odašiljača i pretvarača radi postizanja planirane pokrivenosti teritorija Županije.
- 147a.** Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema prema načinu postavljanja, dijeli se na elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na postojećim građevinama (antenski prihvat), i elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na samostojećim antenskim stupovima.
- 147b.** Smještaj samostojećih antenskih stupova na području Dubrovačko-neretvanske županije utvrđuje se temeljem Dodatka 2. „Objedinjeni plan razvoja pokretne komunikacijske infrastrukture“ Uredbe Vlade Republike Hrvatske o izmjenama uredbe o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, NN br. 92/2015.
- 147c.** Kartografskim prikazom „2.2.2. Infrastrukturni sustavi - javne telekomunikacije u pokretnoj mreži“ određuju se područja planiranih zona elektroničke komunikacijske infrastrukture za smještaj samostojećih antenskih stupova u radijusu od 1000 m do 3000 m unutar koje je moguće locirati samostojeći antenski stup, kao i položaji aktivnih lokacija, koje predstavljaju EKI zone radijusa 100 m.
- 147d.** Unutar zone elektroničke komunikacijske infrastrukture uvjetuje se gradnja samostojećeg antenskog stupa takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora, odnosno prema tipskom

projektu koji je potvrđen rješenjem ministarstva nadležnog za poslove prostornog uređenja i gradnje.

- 147e.** Ukoliko je unutar planirane zone elektroničke komunikacijske infrastrukture već izgrađen samostojeći antenski stup/stupovi koji ne može prihvatiti druge operatere, tada je moguće planirati izgradnju dodatnog stupa za ostale operatore/operatora, izuzev ako je postojeća lokacija u blizini ili na dijelu arheološkog lokaliteta, gdje se onda uvjetuje izgradnja jednog antenskog stupa za prihvat više operatera, uz prethodnu suradnju s nadležnim Konzervatorskim odjelom. Novi stup se može graditi na udaljenosti koja minimalno utječe na krajobraz, na način da se ovisno o uvjetima prostora određuje područje - zona unutar koje je moguće locirati samo jedan stup.
- 147f.** Iznimno, ukoliko lokacijski uvjeti ne dozvoljavaju izgradnju jednog stupa koji ima takve karakteristike da može primiti sve zainteresirane operatore (visina i sl.) dozvoljava se izgradnja nekoliko nižih stupova koji na zadovoljavajući način mogu pokriti planirano područje signalom.
- 147g.** Pri određivanju detaljnijeg položaja samostojećeg antenskog stupa potrebno je izbjegavati gradnju na područjima namijenjenima pretežito stanovanju. Iznimno, izgradnja samostojećih antenskih stupova na spomenutim područjima moguća je ukoliko se drugačije ne može osigurati kvalitetna pokrivenost signalom elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme.“ Samostojeći antenski stupovi ne mogu se graditi na područjima namijenjenim za zdravstvene, predškolske i školske sadržaje i javne parkove. Ukoliko je neophodno graditi samostojeći antenski stup unutar građevinskog područja, prioritetno odabrati smještaj unutar područja gospodarske, komunalno-servisne, infrastrukturne i slične namjene.
- 147h.** Ne planirati smještaj samostojećih antenskih stupova na područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode, a posebice na područjima zaštićenim u kategoriji nacionalni park i posebni rezervat, te ostalim kategorijama ukoliko zaštićeno područje obuhvaća malu površinu.
- 147i.** Ukoliko je zbog postizanja osnovne pokrivenosti područja nemoguće izbjeći planiranje i izgradnju samostojećih antenskih stupova na zaštićenom području isti se trebaju planirati rubno, odnosno na način da se izbjegnu istaknute i krajobrazno vrijedne lokacije i vrhovi uzvisina.
- 147j.** Na prostoru velikih zaštićenih područja planirati minimalni broj stupova koji omogućava pokrivenost.
- 147k.** Na područjima zaštićenih dijelova prirode i graditeljske baštine tipske građevine za smještaj opreme treba oblikovati u skladu s prostornim obilježjima okolnog prostora i tradicijskom arhitekturom.
- 147l.** S obzirom na lokalitete ekološke mreže HR2000555 lokva u Prljevićima i HR2000944 blatina kod Blata radove izgradnje telekomunikacijske infrastrukture potrebno je izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljne vrste riječna/barska kornjača.
- 147m.** Pristupni put do samostojećeg antenskog stupa ne smije se asfaltirati.
- 147n.** Za planirane samostojeće antenske stupove na području ekološke mreže (Uredba o ekološkoj mreži, Narodne novine, broj 124/13, 105/15) koji sami ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na područje ekološke mreže treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za ekološku mrežu odnosno na ciljeve očuvanja tog područja ekološke mreže.
- 147o.** Dopušteno je postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na postojećim građevinama (antenski prihvat) u skladu s posebnim uvjetima tijela i/ili osoba određenim posebnim propisima koji propisuju posebne uvjete gradnje. Unutar areala pojedinačno zaštićenih kulturnih dobara nije moguće planirati postavu antenskih uređaja elektroničke komunikacije.

- 147p.** U postupcima ishođenja dozvola za gradnju objekata elektroničkih pokretnih komunikacija potrebno je ispoštivati uvjete od interesa obrane vezano za zone posebne namjene i zaštitne i sigurnosne zone vojnih objekata te ishoditi posebne uvjete i suglasnost MORH-a.
- 147r.** Potrebno je osigurati razvoj širokopojasnog pristupa s ciljem revitalizacija ruralnih područja definiranjem sustava telekomunikacijskih veza pomoću koridora, trasa kroz građevinska područja naselja i površina za izdvojene namjene te kroz ostala područja šumskih i poljoprivrednih površina. Ruralnom stanovništvu treba osigurati suvremeni infrastrukturni standard Za razvoj naselja, turističke ponude, uspostavljanje visokog stupnja kontrole zaštite, upravljanja i dr. od izuzetne važnosti poboljšati i obnoviti postojeću EKI, te predvidjeti izgradnju nove EKI na područjima na kojima se održavaju sportska natjecanja, društvene aktivnosti te na rubnim područjima PP u sklopu osiguravanja suvremenog infrastrukturnog standarda.
- 147s.** Planom razvoja infrastrukture širokopojasnog interneta na području Dubrovnika, Korčule i Neretve utvrđena su pravila i odrednice izgradnje infrastrukture širokopojasnog pristupa internetu za područja Dubrovačko-neretvanske županije na kojima ne postoji dostatan komercijalan interes, a koja obuhvaćaju cijeli prostor Županije s iznimkom naselja Dubrovnik.
- 147t.** Pristupna NGA mreža mora omogućavati uporabu višestrukih tehnologija sa podrškom kvalitete usluge u kojoj su funkcije neovisne o transportnim tehnologijama (IP) mreža, omogućavati neometani korisnički pristup mrežama i alternativnim pružateljima usluga (žična, bežična i svjetlovodna pristupna mreža), te podržavati neograničenu pokretljivost koja omogućuje konzistentno i sveprisutno pružanje usluga (stacionarno, nomadsko i pokretno komuniciranje).
- 147u.** Širokopojasna infrastrukturna mreža mora minimalno:
- omogućavati 3D usluge (telefon, internet, TV),
  - koristiti tehnologije okrenute budućnosti
  - povećati kvalitetu digitalnih usluga uvođenjem naprednih usluga temeljenih na internetskom protokolu (video na zahtjev, HDTV i sl.),
  - smanjivati troškove održavanja.
- 147v.** Širokopojasna pristupna mreža mora omogućavati pružanje naprednih usluga brzinama minimalno 30 Mbit/s svim potencijalnim korisnicima, s tim da se za većinu priključaka zahtijeva minimalna brzina internetu od 100 Mbit/s.
- minimalno 100 Mbit/s za 60 % priključaka privatnih korisnika,
  - minimalno 100 Mbit/s za 80 % priključaka gospodarskih subjekata
  - minimalno 100 Mbit/s za 90 % priključaka javnih korisnika.
- 147z.** Širokopojasna elektroničko komunikacijska mreža na području županije će sadržavati:
- jezgrena mrežu (nacionalnu mrežu)
  - agregacijsku mrežu (regionalnu mrežu)
  - pristupnu mrežu.
- Jezgrena mreža je infrastrukturna okosnica elektroničko komunikacijske mreže: Agregacijsku mrežu čine veze između lokalnih čvorova i jezgrene mreže, najčešće kabelske veze i manjim dijelom bežične usmjerene veze. Pristupni dio mreže, odnosno pristupna mreža jest infrastrukturni razvod kabela od lokalnog čvora do svakog korisnika u nepokretnoj mreži, odnosno bežično radio sučelje između korisnika i baznih stanica u bežičnoj mreži.
- Sukladno Nacionalnom programu razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja predviđen je u Dubrovniku jezgreni čvor, dok je u Pločama određena alternativna lokacija jezgrenog čvora.
- Demarkacijska točka između pristupne i agregacijske mreže jest prvi čvor agregacijske mreže na kojeg je moguće agregirati promet iz pristupne mreže. Lokacije čvorova agregacijske infrastrukture koji će biti infrastrukturno opremljeni za smještaj aktivne i pasivne mrežne opreme predviđaju se u većim naseljima.
- Predviđene lokacije agregacijskih čvorova

Prostorni obuhvat	Grad/Općina	Naselje/lokacija
Dubrovačko područje	Dubrovnik	Dubrovnik Nova Mokošica
	Dubrovačko primorje	Slano
	Konavle	Cavtat
	Župa dubrovačka	Čibača
Neretvansko područje	Kula Norinska	Kula Norinska
	Metković	Metković
	Opuzen	Opuzen
	Ploče	Komin
		Ploče
	Pojezerje	Otrić Seoci
Zažablje	Mlinište	
Korčulansko područje	Korčula	Korčula
		Žrnovo
	Blato	Blato
	Janjina	Janjina
	Lastovo	-
	Lumbarda	Lumbarda
	Mljet	Babino Polje
	Orebić	Orebić
	Smokvica	Smokvica
	Ston	Ston
Trpanj	Trpanj	
Vela Luka	Vela Luka	

Zbog geografske definiranosti projekta i načela ekonomske učinkovitosti, te u slučaju kašnjenja ili izostanka provedbe Nacionalnog programa razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture, predviđa se da će demarkacijske točke pristupa u agregacijsku mrežu biti na lokaciji postojećih pristupnih čvorova, odnosno telefonskih centrala koje su uglavnom smještene u središtima naselja.

Kabineti (ulični i vanjski) služe kao lokacije pasivnog prespajanja kabela u pristupnoj mreži. U njih se smještaju i pasivni razdjelnici kod GPON tehnologija, te aktivna oprema u VDSL/FTTC i kabelskim mrežama.

Predviđene lokacije pristupnih čvorova

Prostorni obuhvat	Grad/Općina	Lokacija	Pokrivena naselja
Dubrovačko područje	Dubrovnik	AXE Dubrovnik I, AXE Dubrovnik 2, Gorica, Gruž, Kliševo, Koločep, Lapad, Lokrum, Lopud, Marina Komolac, Minčeta, RR Srđ, Stadion, Sustjepan, Šipan, Trsteno, Višnjica, Zaton	Bosanka, Brsečine, Čajkovića, Donje Obuljeno, Dubravica, Dubrovnik, Gornje Obuljeno, Gromača, Kliševo, Knežica, Komolac, Lopud, Lozica, Ljubač, Mokošica, Mravinjac, Mrčevo, Nova Mokošica, Orašac, Osojnik, Petrovo Selo, Pobrežje, Prijedor, Rožat, Koločep, Suđurađ, Sustjepan, Šipanska Luka, Trsteno, Zaton
	Dubrovačko primorje	Bistrina, Doli, Lisac, Ratac, Slano, Topolo	Banići, Čepikuće, Doli, Imotica, Kručića, Lisac, Majkovi, Ošlje, Podgora, Podimoć, Slano, Smokovljani, Stupa, Štedrica, Točionik, Topolo, Trnova, Trnovica, Visočani i Zaton
	Konavle	Cavtat, Čilipi, Dubravka, Gruda, Kuna Konavoska, Molunat, Pridvorje, Radovčići, Stravča, Velji Do, Vitaljina, Zvekovića	Brotnice, Cavtat, Čilipi, Drvenik, Duba Konavoska, Dubravka, Dunave, Đurinići, Gabrili, Gruda, Komaji, Kuna Konavoska, Lovorno, Ljuta, Mihanići, Močići, Molunat, Palje Brdo, Pločice, Poljice, Popovići, Pridvorje, Radovčići, Stravča, Šilješki, Uskoplje, Vitaljina, Vodovađa, Zastojje, Zvekovića
	Župa dubrovačka	Brgat, Čibača, Mlini, Plat	Brašina, Buići, Čelopeci, Čibača, Donji Brgat, Gornji Brgat, Grbavac, Kupari, Makoše, Mandaljena, Martinovići, Mlini, Petrača, Plat, Soline, Srebreno, Šumet, Zavrelje
Neretvansko područje	Metković	Metković I, Metković 2, Klade, Umka, Vid	Metković, Prud, Vid
	Opuzen	Opuzen	Buk Vlaka, Kravac, Opuzen, Podgradina, Vlaka
	Ploče	AXE Ploče, Bačina, Komin, Rogotin, Staševica	Bačina, Banja, Komin, Peračko Blato, Ploče, Rogotin, Staševica, Šarić Struga
	Kula Norinska	Desne, Kula Norinska, Nova Sela	Borovci, Desne, Kravac, Kula Norinska, Matijevići, Momići, Nova Sela, Podrjnjica, Pozla Gora

	Pojezerje	Otrić Seoci	Kobiljača, Mali Prolog, Otrić-Seoci
	Slivno	Blace, Repić	Blace, Duba, Duboka, Klek, Komama, Kremena, Lovorje, Mihalj, Otok, Trn, Tuševac
	Zažablje	Bijeli Vir, Brestica, Dobranje, Mlinište	Badžula, Bijeli Vir, Dobranje Dubravica, Glušci, Mislina, Mlinište
Područje Korčule	Korčula	AXE Korčula, Čara, Pupnat, Račišće, Strečica, Zavalatica, Žrnovo	Čara, Korčula, Pupnat, Račišće, Žrnovo
	Blato	Blato, Potirna, Prigradica 1, Prižba 1	Blato, Potirna
	Janjina	Janjina, Osobjava	Drače, Janjina, Osobjava, Popova Luka, Sreser
	Lastovo	Lastovo	Lastovo, Pasadur, Ubli, Zaklopatica

6.2. Energetski sustav

(kartografski prikaz 2.3. „Infrastrukturni sustavi - energetski sustavi“)

- 150.** U PPDNŽ se podržava razvitak energetike u kojem se promovira čista tehnologija, plinifikacija, energetska učinkovitost, korištenje obnovljivih izvora energije, razvitak poduzetništva i zaštita okoliša.
- 151.** Sustav opskrbe električnom energijom na razini PPDNŽ obuhvaća proizvodna postrojenja, te prijenosna i transformatorska postrojenja od 35 (20) kV na više.
Energetski sustav s koridorima vodova i lokacijama energetskih građevina prikazan je u kartografskom prikazu karta 2.3. „Infrastrukturni sustavi - energetski sustavi“.
U PPDNŽ se zadržava obveza istraživanja iz Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske radi određivanja najpovoljnije lokacije termoenergetskih objekata na obalnom području Dalmacije južno od Zadra i sjeverno od Ploča.
- 152.** Predviđa se II faza HE Dubrovnik kojom bi hidroelektrana postala vršno postrojenje. Predlaže se nadogradnjom HE povećati instalirani protok koristeći postojeći dotok, ne oduzimajući dodatne količine vode iz sliva Neretve i Trebišnjice.
Realizacija II faze HE Dubrovnik uvjetuje se provedbom postupka ocjene prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu u cilju zaštite odnosno isključenja mogućih utjecaja zahvata na ekološku mrežu.
- 153.** Programom izgradnje malih hidroelektrana (Program MAHE) planira se mala hidroelektrana „Konavle“ koja bi energetski koristila protočne vode iz odvodnog tunela Konavoskog polja.
Prilikom planiranja, odnosno projektiranja MAHE Konavle, potrebno je provesti postupak ocjene prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu u cilju zaštite odnosno isključenja mogućih utjecaja zahvata na staništa konavoskih stijena i ekološku mrežu HR2000946 Snježnica i Konavosko polje te posebnu pažnju posvetiti vrsti Mauremys rivulata (riječna kornjača).
- 153a.** Na području Grada Ploča planira se izgradnja male protočne hidroelektrane.
Mala hidroelektrana „Ploče“, instalirane snage 2 MW, planira se na izlazu iz tunela Vrgorac duljine 2,19 km, koji odvodi višak voda iz Vrgoračkog polja do Baćinskih jezera.
Prilikom planiranja, odnosno projektiranja hidroelektrane, potrebno je provesti postupak ocjene prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu (HR 1000031 Delta Neretve, HR2001046 Matica – Vrgoračko polje, HR2000951 Krotuša i HR5000031 Delta Neretve).
U projektiranje male hidroelektrane Ploče potrebno uključiti tehnologiju koja znatno smanjuje ozljede i stradavanje jedinki ciljnih vrsta riba tijekom prolaska kroz turbine tj. tijekom prolaska kroz turbine omogućiti koridore nesmetanog prolaska riba.
- 154.** U cilju trajnog osiguranja kvalitetnog i sigurnog napajanja područja Županije i usmjeravanja viška električne energije proizvedene u HE Dubrovnik u elektroenergetski sustav Hrvatske, potrebno je izgraditi dalekovod 220 kV DS Plat - Imotica - Nova Sela - Zagvozd.
- 155.** U cilju unapređenja elektroenergetske mreže potrebno je izgraditi sljedeće građevine:
- na elektroprijenosnom sustavu:
    - TS 220/110/35/20(10) kV „Nova Sela“,
    - TS 20(35)/220 kV Konavoska brda
    - Dalekovod 2x220kV DS Plat – Pelješac - Nova Sela s podmorskom dionicom ispod Malostonskog zaljeva, alternativno preko BiH,
    - Dalekovod 2x220 kV DS Nova Sela - Zagvozd,
    - Dalekovod 2x220 kV Nova Sela - BiH,
    - Dalekovod 220 kV Konavoska brda – Plat
    - TS 110/35/20(10) kV „Komolac“, planirana rekonstrukcija,
    - TS 110/35/20(10) kV „Ston“, planirana rekonstrukcija,
    - TS 110/35/20(10) kV „Blato“, planirana rekonstrukcija,
    - TS 110/35/20(10) kV „Konavle“,
    - TS 110/35/20(10) kV „Lapad“, planirana dogradnja postojeće TS 35 kV „Lapad“,

- TS 110/35/20(10) kV "Janjina", planirana dogradnja postojeće TS 35 kV „Janjina“,
  - TS 110/20(35) kV "Orebić", planirana dogradnja postojeće TS 35 kV „Orebić“,
  - TS 110/35/20(10) kV "Korčula",
  - TS 110/35/20(10) kV "Imotica",
  - TS 110/35/20(10) kV "Slivno",
  - TS 110/35/20(10) kV "Doli",
  - TS 110/35/20(10) kV "Slano",
  - TS 110/35/20(10) „Sestrice“
  - TS 110/35/20(10) kV "Orašac",
  - TS 110/35/20(10) kV „Metković“
  - dalekovod 2x110 kV Komolac - Ston (planirana rekonstrukcija),
  - dalekovod D110 kV Plat - Herceg Novi
  - dalekovod 2x110 kV, uvod D Plat - Herceg Novi u TS „Konavle“
  - dalekovod 2x110 kV, uvod DS HE „Dubrovnik“ - Komolac u TS „Srđ“, kabelska dionica preko golf terena na Srđu
  - dalekovod 2x110 kV, uvod D Ploče - Vrgorac u TS „Nova Sela“
  - dalekovod 2x110 kV, uvod D Ploče - Opuzen u TS „Nova Sela“
  - dalekovod 2x110 kV, uvod južne trojke DS Plat-Nova Sela u TS „Slivno“
  - dalekovod 2x110 kV, uvod DS Plat - Nova Sela u TS „Slano“
  - dalekovod 2x110 kV, uvod DS Plat - Nova Sela u TS „Orašac“
  - dalekovod 2x110 kV, uvod D Opuzen - Neum u TS „Slivno“
  - podzemni kabel 110 kV K Srđ-Lapad
  - podzemni + podmorski kabel 2x110 kV K Komolac - Lapad
  - dalekovod 2x110 kV, uvod D 110 KV Blato - Ston u TS „Janjina“
  - podmorski kabel 110 kV K Korčula - Pelješac, planirana zamjena postojećeg kabela
  - podmorski kabel 110 kV Korčula – Hvar (u koridoru postojećeg kabela)
  - dalekovod 2x110 kV DS Imotica - Ston
  - dalekovod 110 kV D Nova Sela - Vrgorac
  - dalekovod 2x110 kV D Opuzen - Slivno
  - dalekovod + podzemni kabel D+K 110 kV Rudine – Sestrice
  - dalekovod 110 kV Neum-Ston, ukidanje dijela trase u zoni naselja Luka-Hodilje nakon realizacije planiranog dalekovoda DV 2x110 kV TS Neum/RP Imotica-TS Ston.
- na distribucijskom sustavu:
    - TS 35(20) kV "Cavtat", planirana rekonstrukcija,
    - TS 35(20) kV "Prevlaka",
    - TS 35(20) kV "Mokošica",
    - TS 35(20) kV "Lapad", planirana rekonstrukcija,
    - TS 35(20) kV "Vela Luka",
    - TS 35(20) kV "Lastovo",
    - TS 35(20) kV "Blato" - Mljet,
    - podzemni kabel 35(20) kV K Rt Goli (Mljet) - Ropa ,
    - dalekovod 35(20) kV D Zaglavac (Mljet) - Ropa
    - dalekovod + podmorski kabel D+K 35(20) kV Ston - Prapatno – Zaglavac (Mljet).

155a. Ako izgradnja Golf centra Srđ bude zahtijevala rekonstrukciju nadzemnog dalekovoda 2x110 kV Uvod D HE Dubrovnik - Komolac u TS Srđ, urbanističkim planovima uređenja (UPU) Golf-centra Srđ i ugostiteljsko-turističke zone Bosanka odredit će se način rekonstrukcije predmetnog nadzemnog voda. Predmetni dalekovod, kao i ostala elektroenergetska mreža će se izvesti podzemno, odnosno bit će ukopani preko područja Golf centra Srđ i ugostiteljsko-turističke zone Bosanka.

155b. Transformatorska stanica TS 110/35/10 kV Komolac povezana je na elektroenergetski sustav dalekovodom 110 kV na TS 110/20 kV Rudine i dalje na TS 110/35 kV Ston. TS Komolac povezana je dalekovodom 110 kV i na TS 220/110/35/20(10) kV Plat čime je omogućena visoka razina sigurnog i pouzdanog napajanja, priključenje novih kupaca električne energije, kao i daljnji gospodarski razvoj Županije.

156. U izgradnji elektroenergetske mreže treba koristiti u najvećoj mjeri postojeće koridore i težiti što manjem zauzimanju novih površina.

Ukoliko postoje tehničke i ekonomsko-financijske pretpostavke izvedivosti, postojeći dalekovodi napona 10 kV, 20 kV, 35 kV i 110 kV mogu se, po njihovim postojećim trasama i pripadnim koridorima, rekonstrukcijom preoblikovati u dalekovode ili kabele više naponske razine i povećane prijenosne moći, a da se pri tome njihove trase, na pojedinim dijelovima ovisno o zatečenoj razvijenosti i stanju prostora mogu kroz postupak pribavljanja prethodnog mišljenja/rješenja o potrebi ili izostanku potrebe ishodađenja lokacijske dozvole prilagoditi novom stanju prostora i rekonstruirati/izgraditi sukladno tehničkim propisima koji reguliraju način i uvjete izgradnje elektroenergetskih građevina.

156a. Elektroenergetska mreža mora se planirati uvažavajući uvjete razgraničenja prostora prema obilježju, korištenju i namjeni, te se određuje širina zaštitnih pojaseva:

- za podmorske postojeće i planirane elektroenergetske kabele od 110 kV potrebno je osigurati zaštitne pojaseve 4 (četiri) puta najveće dubine mora na trasi.
- dalekovodima kad se grade kao zračni vodovi, odnosno podzemni kabele, potrebno je osigurati sljedeće zaštitne pojaseve:

Elektroenergetska mreža		Građevina	Koridor građevine (m)	
Vrsta	Kategorija	Vrsta	postojeća	planirana
Dalekovod/ Kabel	državni	dalekovod 2x400 kV	80	100
		Dalekovod 400 kV	70	80
		Dalekovod 2x220 kV	60	70
		Dalekovod 220 kV	50	60
		Kabel 220 kV	6	12
	županijski	Dalekovod 2x110 kV	50	60
		Dalekovod 110kV	40	50
		Kabel 2x110kV	6	12
		Kabel 110kV	5	10

Korištenje i uređenje prostora unutar koridora dalekovoda i kabela treba biti u skladu s posebnim uvjetima nadležnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima. Unutar koridora dalekovoda u pravilu nije dozvoljena gradnja i rekonstrukcija stambenih, poslovnih i industrijskih objekata. Taj prostor može se koristiti primarno za vođenje prometne i druge infrastrukture u skladu sa zakonskim propisima i standardima. Za bilo koji zahvat unutar koridora dalekovoda potrebno je ishoditi posebne uvjete od korisnika HEP-Operator prijenosnog sustava d.o.o.

156b. Moguća odstupanja u pogledu rješenja trasa elektroenergetskih vodova i lokacije elektroenergetskih građevina utvrđenih ovim Planom, radi usklađenja s planovima i preciznijim geodetskim izmjerama, tehnološkim inovacijama i dostignućima, neće se smatrati izmjenama Plana. Veličine transformatorskih stanica 110/x kV zatvorene izvedbe (GIS) prilagodit će se veličini postrojenja, tehnološkim zahtjevima i zoni koja ih okružuje.

156c. S obzirom na lokalitet ekološke mreže HR2000944 blatina kod Blata radove izgradnje energetske infrastrukture potrebno je izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljne vrste barska kornjača.

S obzirom na lokalitet ekološke mreže HR2000946 Snježnica i Konavosko polje, prilikom projektiranja priključnog dalekovoda D 220 kV za vjetroelektrane Konavoska brda, u fazi izrade projekta organizacije gradilišta potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri koristiti postojeće pristupne putove i spriječiti oštećivanje vegetacije izvan radnog pojasa, u svrhu zaštite ciljnog staništa 62A0.

Prilikom projektiranja dalekovoda D110 kV i D220 kV, a s obzirom na područje EM HR2000951 Krotuša potrebno je položiti trase na način da prolaze izvan područja EM odnosno da se u najvećoj mogućoj mjeri stupovi postave izvan područja EM.

Prije ishodađenja bilo kakvih odobrenja/dozvola za zahvate izgradnje odvodnog tunela Birina potrebno je osigurati da izgradnjom/korištenjem tunela neće doći do narušavanja vodnog režima šireg područja te ugroze prioritarnog stanišnog tipa 3180* Povremena krška jezera.

Trasu planiranog dalekovoda (220 kV) kroz područje HR2001364 JI dio Pelješca, u najvećoj mogućoj mjeri voditi u koridoru postojeće infrastrukture, u svrhu zaštite ciljnih staništa. Prilikom

projektiranja dalekovoda uključiti tehničke mjere zaštite koja smanjuju vjerojatnost elektrokcija, u svrhu zaštite ciljnih vrsta ptica.

Prilikom projektiranja dalekovoda na području EM HR5000037 Nacionalni park Mljet i HR1000037 SZ dio NP Mljet uključiti tehničke mjere zaštite koja smanjuju vjerojatnost elektrokcija, u svrhu zaštite ciljnih vrsta ptica.

Trase dalekovoda udaljiti na minimalnu udaljenost od 200 m od ulaza u speleološki objekt HR2001458 Vitkovača jama.

Radove izgradnje dalekovoda na dijelu prolaska preko i uz područje EM HR10000 Biokovo i Rilić izvoditi izvan perioda gniježđenja i podizanja mladih ciljnih vrsta ptica.

Trasu dalekovoda 220 kV DS Plat-Imotica-Nova Sela-Zagvozd voditi na minimalnoj udaljenosti od 200 m od ulaza u podzemno stanište 8310 Vilina špilja – Ombla izvor sustav.

Trasu dalekovoda 110 kV D Opuzen – Neum voditi na minimalnoj udaljenosti od 200 m od ulaza u podzemno stanište 8310 Vištičina jama.

Trase dalekovoda kV110 i kV220 izmjestiti izvan prostora posebnog rezervata Orepak.

156d. Za izgradnju transformatorskih stanica određuju se sljedeće okvirne površine:

- TS 400/x kV - otvorena izvedba postrojenja (AIS): cca 350x350 m,
- TS 400/x kV - zatvorena izvedba postrojenja (GIS): cca 200x200 m,
- TS 220/x kV - otvorena izvedba postrojenja (AIS): cca 250x250 m,
- TS 220/x kV - zatvorena izvedba postrojenja (GIS): cca 170x170 m,
- TS 110/x kV - otvorena izvedba postrojenja (AIS): cca 100x100 m,
- TS 110/x kV - zatvorena izvedba postrojenja (GIS): cca 60x60 m.

AIS - zrakom izolirano postrojenje (izvedba na otvorenom),

GIS - plinom SF6 izolirano i metalom oklopljeno postrojenje (izvedba u zgradi).

Veličine transformatorskih stanica i površine unutar kojih se planira izgradnja prilagodit će se veličini postrojenja, tehnološkim zahtjevima i zoni koja ih okružuje.

157. Brisana.

158. Utvrđuju se sljedeće magistralne plinoopskrbne građevine:

Vrsta građevine	Naziv građevine
Magistralni plinovod nazivnog promjera DN 800/75 mm, maksimalnog operativnog tlaka 75 bara	Magistralni plinovod Split-Ploče, dionica: granica Splitsko -dalmatinske županije-čvor Ploče
Magistralni plinovod nazivnog promjera DN 800/75 mm, maksimalnog operativnog tlaka 75 bara	Magistralni plinovod Ploče – Dubrovnik, dionica čvor Ploče - grad Ploče - prijelaz ispod Malostonskog zaljeva - Pelješac - Dubrovnik
Magistralni plinovod nazivnog promjera DN 800/75 mm, maksimalnog operativnog tlaka 75 bara	Međunarodni plinovod Dubrovnik – Prevlaka - Dobreč , dionica Dubrovnik - Župa dubrovačka - prijelaz ispod Župskog zaljeva - Konavosko polje - Prevlaka
Magistralni plinovod	Odvojni plinovod za BiH, dionica čvor Ploče - granica BiH
Magistralni plinovod	Međunarodni plinovod Dubrovnik – Trebinje
Mjerno-redukcijske i druge stanice	PČ/MRS Ploče, BS Bačina, BS Osobjava, BS Dančanje, BS/MRS Pelješac – Ston, MČS/BS Dubrovačko primorje, BS Majkovi, BS Petrovo Selo, PČ/MRS Dubrovnik, BS/MRS Uskoplje, BS Palje Brdo, OPČS Prevlaka

158a. Za opskrbu većih urbanih središta planira se izgradnja visokotlačnih distribucijskih plinovoda s redukcijskim stanicama: PČ/MRS Dubrovnik – RS Komolac – RS Dubrovnik, PČ/MRS – RS Kupari, PČ/MRS Ploče – RS Kula Norinska – RS Ploče/RS Metković.

159. Moguće je, do izgradnje visokotlačnih magistralnih plinovoda, plinifikacija većih urbanih središta miješanim odnosno isparenim ukapljenim naftnim plinom (tzv. "satelitska plinska opskrba" - za veća konzumna područja) na području Grada Dubrovnika.

Prema čl. 9. Pravilnika o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport (Sl.gl., br. 26/85.) širina koridora zaštitnog pojasa plinovoda je 30 metara lijevo i desno od osi plinovoda.

Položaj planiranih trasa magistralnih plinovoda je načelan, tj. plinovodi su u predmetnom prostornom planu određeni koridorom (200+200 metara). Konačna trasa magistralnih plinovoda i njihovih nadzemnih objekata odredit će se prilikom projektiranja gdje će se voditi računa o prostornim planovima i postojećoj infrastrukturi, provest će se precizne geodetske i geološke

izmjere, primijeniti tehnološke inovacije, uzeti u obzir utjecaj zahvata na okoliš, krajobrazne te kulturne vrijednosti (arheologija), i ostalo. Moguća odstupanja u pogledu rješenja trasa magistralnih plinovoda te lokacije i dimenzije njima pripadajućih nadzemnih objekata, utvrđenih ovim Planom, neće se smatrati izmjenama Plana.

Za postojeće magistralne plinovode (kao i one koji imaju pravovaljanu lokacijsku odnosno građevinsku dozvolu, a još nisu izgrađeni) nužno je primjenjivati Čl. 8. i 9. Pravilnika o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport (Sl. list, br. 26/85) koji, između ostalog, podrazumijeva zaštitni koridor magistralnog plinovoda koji iznosi 30 metara lijevo i desno od osi plinovoda u kojem je zabranjena gradnja objekata namijenjenih za stanovanje ili boravak ljudi.

Za sve zahvate u prostoru vezane uz gradnju u blizini plinovoda, nužno je zatražiti posebne uvjete gradnje od upravitelja voda.

Trasu planiranog magistralnog plinovoda koja prolazi neposredno ispred luke Ploče potrebno je ukopati i/ili zaštititi na način da ni u kojem slučaju ne može biti ugrožena uslijed sidrenja brodova.

159a. Programu korištenja obnovljivih izvora energije se daje poseban značaj zbog velikog potencijala prostora Županije obnovljivim izvorima energije (sunce, vjetar, biomasa) i pogodnosti s obzirom na zaštitu prirode i okoliša.

159b. Utvrđuju se smjernice za određivanje lokacija samostojećih sunčanih elektrana:

- smjestiti elektrane:
  - izvan građevinskih područja
  - izvan infrastrukturnih koridora
  - izvan poljoprivrednog zemljišta I. i II. bonitetne klase
  - izvan zaštićenih i predloženih za zaštitu dijelova prirode i područja graditeljske baštine
  - izvan vizura osobito vrijednog krajobraza i zaštićenih kulturno-povijesnih cjelina
- veličinu i smještaj postrojenja odrediti sukladno analizi vizualnog utjecaja
- odabrati lokacije koje neće sprječavati širenje naselja i neće narušavati karakteristične konture naselja posebice ako su dio karakterističnog ruralnog krajobraza
- uzeti u obzir kod odabira lokacija prisutnost ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, zaštićenih ili ugroženih vrsta flore i faune, karakteristike vodnih resursa i elemenata krajobraza, te posebice ciljeve očuvanja ekološke mreže
- izbjegavati krajobrazno vrijedna područja
- prednost dati lokacijama gdje već postoji neophodna infrastruktura ili su minimalni zahtjevi za gradnjom novih građevina,
- uskladiti smještaj elektrana sa elektroničkom komunikacijskom mrežom radi izbjegavanja elektromagnetskih smetnji
- udaljenost solarnih postrojenja od granica građevinskog područja naselja i turističkih zona mora iznositi minimalno 500 m zračne udaljenosti
- nakon isteka roka amortizacije postrojenja se moraju zamijeniti ili ukloniti, te zemljište privesti prijašnjoj namjeni.

Predlaže se istražiti mogućnost smještaja sunčanih elektrana na lokacijama koje su utvrđene kao potencijalne za smještaj vjetroelektrana, kako bi se koristila zajednička infrastruktura.

Predlažu se potencijalne makrolokacije solarnih elektrana na lokalitetima Volunac, Štrbina – Vjetreno i Glave u Općini Dubrovačko primorje.

Lokacije sunčanih elektrana (toplinske i fotonaponske) mogu se na temelju detaljno razrađenih kriterija za planiranje i izgradnju utvrditi u PPUG/O.

159c. Predlažu se sljedeće potencijalne lokacije samostojećih sunčanih elektrana:

Općina/Grad	Naselje	Lokalitet	Površina (ha)
Blato	Blato	Profundi	2,4
	Banići	Banići	8,9
Dubrovačko primorje	Točionik	Dobra dolina	4,1
	Čepikuće	Koščelišta-Razbojna	8,0
	Podimoč	Monjine	12,0

	Ošlje	Okladnik	5,0
	Doli	Pišnja dolina	49,3
	Doli	Rudine	12,2
	Topolo	Sokolova gruda	7,9
	Smokovljani	Vilin dolac	6,1
	Točionik, Trnovica	Vitos	19,0
	Topolo	Vjetreni mlin	4,7
	Čepikuće, Trnovica	Za Radočnu glavicu	9,0
	Trnovica	Zmijin dolac	8,1
Konavle	Jasenice	Batuni	10,3
	Čilipi, Komaji	Batuše	30,4
	Brotnice	Biočin dol*	4,0
	Komaji	Bogdan dol*	4,0
	Brotnice	Crno korito	2,9
	Jasenice	Čulev dol	5,4
	Brotnice	Dubok dol	5,1
	Jasenice	Lukovi dol	6,4
	Brotnice	Mokri dol*	8,1
	Đurinići	Studeno	2,7
Brotnice	Trštenac	2,5	
Kula Norinska	Nova Sela	Grabovine	13,9
Metković	Vid	Debelo brdo	20,1
	Vid	Debelo brdo - Vid	6,1
	Vid	Ograd	12,8
	Glušci	Veraje	10,0
Mljet	Babino polje	Veja gora	3,1
	Ropa, Blato	Ropa	7,7
Korčula	Čara	Puovo	18,1
	Čara, Pupnat	Puovo 2	7,0
	Čara	Lampolje	5,0
Lastovo	Lastovo	Vrsi	3,0
	Ubli	Naplov	1,0
Ploče	Ploče	Pranjare	3,2
Ston	Sparagovići	Butkov dolac	4,0
Trpanj	Gornja Vručica	Okučće	4,7
Vela Luka	Vela Luka	Vela strana	29,2
Župa dubrovačka	Gornji Brgat	Barbarići	5,1
UKUPNO			392,5

* Lokacija se može zadržati uz uvjet da se izmakne s poljoprivrednog zemljišta druge kategorije

159d. Postojeće vjetroelektrane na području Županije su sljedeće:

Općina/Grad	Naselje	Lokalitet
Dubrovačko primorje	Visočani, Podimoč, Doli	Rudine, prva faza
Općina Ston	Dančanje, Zabrdje, Sparagovići, Boljenovići	Ponikve

160. Predlažu se sljedeće potencijalne makrolokacije vjetroelektrana na manje izloženim vizurama u zaleđu kopnenog dijela Županije:

Općina/Grad	Naselje	Lokalitet	Površina (ha)
Dubrovačko primorje	Visočani, Podimoč, Doli	Rudine, II faza	481,28
	Topolo, Stupa, Ošlje, Smokovljani	Volunac*	958,43
	Čepikuće, Podgora, Mravinca, Trnova	Štrbina-Vjetreno*	664,6
	Majkovi	Glave*	374,70
Konavle	Jasenice/ Stravča/ Duba	Konavoska brda*	672,56
UKUPNO			3151,57

* Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, poglavlje 11.4.4. Infrastrukturni sustav, podnaslov Vjetroelektrane

160a. Smjernice za određivanje lokacija vjetroelektrana:

- smjestiti vjetroelektrane:
  - izvan prostora ograničenja ZOP-a (POG),
  - izvan područja osobito vrijednog krajobraza i zaštićenih i predloženih za zaštitu dijelova prirode,
  - izvan planiranih građevinskih područja, infrastrukturnih koridora, visokih šuma i poljoprivrednog zemljišta,

- izvan zona izloženih vizurama vrijednog krajolika, te s mora i zaštićenih kulturno-povijesnih cjelina,
- izvan poznatih koridora preleta ptica i migracija šišmiša
- udaljiti zonu vjetroelektrane od naselja i drugih objekata najmanje 500m, odnosno razina buke za najbliže objekte ne smije prelaziti 40 dB(A),
- uskladiti smještaj vjetroelektrana u odnosu na telekomunikacijske uređaje (radio i TV - odašiljači, navigacijski uređaji) radi izbjegavanja elektromagnetskih smetnji,
- voditi računa u odabiru veličine i boje lopatica i stupa o mogućoj vizualnoj degradaciji prostora,
- izraditi za karakteristične lokacije kompjutorsku vizualizaciju radi ocjene utjecaja vjetroelektrana na fizionomiju krajobraza.

Planiranje i građenje građevina za iskorištavanje snage vjetra za električnu energiju nije dopušteno na otocima (sukladno Zakonu o otocima, Pelješac se smatra otokom).

161. Konačne lokacije vjetroelektrana i solarnih elektrana odredit će se na temelju prethodnih istraživanja, studija podobnosti, strateške procjene utjecaja na okoliš i provedbe postupka procjene utjecaja na okoliš.

161a. U slučaju bilo kakvih nepredviđenih ili neželjenih situacija obvezno je obavijestiti inspekciju zaštite okoliša, javnu ustanovu za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima županije, a ako se radi o području ekološke mreže i nadležno središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode.

Povezivanje, odnosno priključak planiranih obnovljivih izvora energije i kogeneracije na elektroenergetsku mrežu, sastoji se od: pripadajuće trafostanice smještene u granicama obuhvata planiranog proizvodnog objekta iz obnovljivog izvora i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu javne elektroenergetske mreže. Ako Planom nije drugačije uređeno priključak se može smatrati sastavnim dijelom zahvata izgradnje elektrane iz reda obnovljivih izvora energije.

Točno definiranje trase i tehničkih obilježja priključnog dalekovoda/kabela i rasklopišta-trafostanice u sklopu objekta proizvođača iz obnovljivog izvora energije i kogeneracije biti će ostvarivo samo u pokrenutom upravnom postupku ishoda lokacijske dozvole, po dobivenim pozitivnim uvjetima od strane nadležnog elektroprivrednog poduzeća/tvrtke (operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava), a na osnovi nadležnosti mjesta priključenja (DV i TS visokog ili srednjeg napona). Priključak obnovljivog izvora energije i kogeneracije na elektroenergetsku mrežu koja je u nadležnosti operatora prijenosnog sustava definira se kao dio zahvata (faza/etapa) u okviru složene građevine - elektrane.

161b. Mjere zaštite okoliša uz obnovljive izvore energije obzirom na:

- Bioraznolikost
  - za biološku sanaciju okoliša nakon izgradnje koristiti autohtone vrste koje prirodno dolaze u sastavu vegetacije okolnog područja
  - koristiti fotonaponske module sa što nižim stupnjem odblijeska
  - očuvati prirodnu konfiguraciju terena gdje god je to moguće
  - ako će se vršiti ograđivanje treba ograditi svako polje s panelima zasebno, a ne cjelokupnu parcelu sunčane elektrane
  - u slučaju velikih sunčanih elektrana, parcelu sunčane elektrane potrebno je podijeliti na više polja s panelima tako da se osiguraju koridori za prolaz životinja tzv. „zeleni mostovi“
  - ukoliko je ograđivanje parcele nužno, najveća dopuštena visina ograde treba iznositi 150cm, s time da žičana ispuna ne smije biti niža od 50 cm od tla kako bi se omogućio nesmetan prolaz malim životinjama (sisavcima, vodozemcima, gmazovima i sl.)
  - prilikom postavljanja osigurati razmak između pojedinih modula koji će omogućiti prodor svjetlosti i kiše na tlo ispod modula
  - održavanje provoditi dva puta godišnje košnjom ili ispašom
  - nakon prestanka rada sunčane elektrane izvršiti biološku sanaciju površina koje su bile pod panelima i prostor vratiti u prvobitnu namjenu (ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko tlo) na temelju posebno izrađenog projekta biološke sanacije.

- kao zaštitne pojaseve oko elektrane koristiti elemente karakteristične za okolni prostor (npr. autohtonu vegetaciju, suhozide i sl.)
- osigurati razmak između redova panela (višeg dijela prethodnog i nižeg dijela idućeg panela) od 220% ukupne duljine panela (gdje je ukupna duljina panela duljina jednog panela pomnožena sa brojem „katova“) koji će onemogućiti trajno zasjenjene površine ispod panela
- niži dio panela postaviti na visinu višu od 80 cm
- za sve zahvate potrebno je napraviti Ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu
- zbog manjeg utjecaja na stanište i vrste, propisuje se spajanje energetskih kablova elektrana i postojećeg sustava distribucije električne energije podzemnim putem.
- ukoliko spajanje podzemnim kablovima nije moguće izvesti, izvedba dalekovoda mora biti takva da krupnija ptica svojim tijelom ne može premostiti žicu pod naponom odnosno zatvoriti strujni krug. Vodovi trebaju biti udaljeni jedan od drugog najmanje 140 cm, jednako tako trebaju biti odmaknuti i od nosivih stupova.
- vodovi trebaju biti postavljeni u jednoj vertikalnoj ravnini kako bi smanjili mogućnost sudara ptica s njima.
- vodovi trebaju biti označeni kako bi bili bolje vidljivi pticama
- solarne panele ne čistiti agresivnim kemijskim sredstvima
- održavanje podstojne vegetacije provoditi ispašom umjesto herbicidima, što ima višestruku prednost - osim zaštite tla i podzemnih voda, na taj se način stimulira ugroženi poljoprivredni sektor i potencijalno ublažuju učinci urbanizacije koji trenutno djeluju u Županiji
- za vrijeme izgradnje elektrana nužno je planirati izgradnju objekata i pripadajuće infrastrukture, pogotovo cesti, na način da se ne ugrožavaju vrste koje žive na području izgradnje. To su primarno gmazovi (barska, kopnena i riječna kornjača, te crvenkrpica i četveroprugi kravosas), dinarski voluhar te različite vrste šišmiša koje dolaze u Županiji.
- korištenjem suvremenih tehnologija i spoznaja smanjiti mogućnost zamjene površine solarnih panela s vodenim površinama kako ne bi stradavali šišmiši. Solarne panele ne smije se tretirati agresivnim kemikalijama te se okoliš ne smije održavati pomoću herbicida kako se ne bi naštetilo okolnoj flori i fauni.
- predviđene vjetroelektrane unutar područja Delte Neretve i u buffer zoni do 5.000 m ne bi trebalo uvrštavati u prostorni plan radi vrlo visokog rizika od negativnog utjecaja na šišmiše, i ptice koje žive u ovom području ili ga koriste za lov ili prelet.
- nužno je udaljiti agregate vjetroelektrana najmanje 5 km od areala kretanja ptica koje dolaze na području gdje se planira izgradnja vjetroelektrana
- udaljiti agregate vjetroelektrana najmanje 5 km od migracijskih koridora vrste Grus grus te ostaviti prohodan koridor kroz koji ptice mogu nesmetano migrirati.
- **Krajobrazne značajke**
  - U fazi izrade projektne dokumentacije preporuča se napraviti projekt detaljne analize i valorizacije krajobraza s ciljem usklađivanja svih prostornih čimbenika na području zahvata i optimizacije smještaja programskih sadržaja vjetroelektrane. Važan cilj ovog dokumenta je i postizanje što bolje vizualne uklopljenosti vjetroelektrane u okolni prostor.
  - Očuvati prirodnu konfiguraciju terena gdje god je to moguće.
  - Očuvati i spriječiti rušenje ili oštećivanje vrijednih strukturnih antropogenih elemenata krajobraza – suhozida i strukture parcelacije, ukoliko se evidentiraju na području lokacije planirane elektrane.
  - Ako za vrijeme građevinskih radova ipak dođe do oštećenja (djelomičnog rušenja) suhozida, potrebno ih je sanirati, tj. dozidati istim materijalom i načinom izvedbe do prvobitnog oblika.
  - U fazi izrade projektne dokumentacije preporuča se napraviti i projekt krajobraznog uređenja parcele elektrane s kojim bi se osigurala stručna valorizacija postojeće šumske vegetacije, odnosno sačuvale vrijedne zone iste, te postigla bolja vizualna uklopljenost elektrane u okolni prostor (sadnja zelenog pojasa kao vizualne barijere ili očuvanje postojeće šumske vegetacije u tu svrhu)
  - U fazi izrade projektne dokumentacije izraditi studiju vizualnih utjecaja s obzirom na mogući značajan utjecaj na vizure.
  - Boje elektrane se u najvećoj mogućoj mjeri moraju prilagoditi bojama okolnog prostora, kako bi se kontrast boja smanjio na najmanju moguću mjeru (budući da je površina modula

- tamnih boja, prilagodba boja primarno se odnosi na nosače modula, ogradu i ostale prateće elemente elektrane)
- Građevine (spremišta) se moraju svojim oblikovnim karakteristikama i upotrebom građevnih materijala prilagoditi lokalnoj graditeljskoj tradiciji (kamenu)
  - Oblik granica elektrane u što većoj mjeri prilagoditi prirodnoj morfologiji terena
  - **Kulturno-povijesnu baštinu**
    - ukoliko se prihvati realizacija planiranih lokacija prihvatljivih u odnosu na kulturnu baštinu (prema popisu), preporuča se u okviru studije procjene utjecaja na okoliš za svaku ponaosob analizirati i ocijeniti utjecaj na pojedine vrste kulturnih dobara (povijesna naselja, povijesne građevine i kulturni krajolik), na njihov fizički, prostorni i vizualni integritet te odrediti detaljne mjere zaštite.
    - za svaku od lokacije potrebno je provesti arheološko rekognosciranje i po potrebi istraživanje temeljem čega će se utvrditi način zaštite i prezentacije nalaza.
    - ovisno o rezultatima studije procjene utjecaja na okoliš utvrđuju se daljnje mjere zaštite koje mogu biti u obliku istraživanja, čiji rezultati mogu utjecati na prezentaciju i na konačni odabir lokacija.
    - u slučaju pronalaska arheoloških ostataka tijekom radova izgradnje, obavijestiti konzervatorski odjel Ministarstva kulture Republike Hrvatske.
  - **Gospodarske značajke**
    - Ne locirati elektrane na poljoprivrednima zemljištima najveće kvalitete.
    - Predviđene lokacije vjetroelektrana po potrebi reducirati/modificirati tako da minimalna udaljenost vjetroagregata od naseljenih mjesta te turističko-ugostiteljskih i sportsko-rekreacijskih lokacija iznosi 500 m.
  - **Infrastrukturu**
    - Sve privremene građevine u funkciji organizacije gradilišta ukloniti u roku 30 dana od završetka radova te teren dovesti u prvobitno stanje.
    - Pomoćne građevine na lokaciji elektrane mogu biti maksimalne tlocrtne površine 20 m², visine građevine 3,5 m.
    - Građevine (spremišta) moraju biti u funkciji elektrane
    - Kao pristup lokaciji u najvećoj mogućoj mjeri koristiti postojeće ceste i putove.
    - Osigurati zaštitni pojas (min 10 m širine) od pristupne ceste.
    - Uvjet za izgradnju sunčane elektrane je kolno-pješački prilaz minimalne širine 3,0 metara.
    - Po potrebi izgraditi samostojeću trafostanicu i pripadnu EEM za potrebe priključenja elektrane.
    - Elektrane nije dozvoljeno graditi na područjima I i II zone sanitarne zaštite.
    - Koeficijent izgrađenosti (kig) lokacije sunčane elektrane, odnosno pokrovnosti panelima može iznositi najviše 0,7.
    - U slučaju velikih sunčanih elektrana, dopušta se fazno građenje pojedinih cjelina zahvata u prostoru.
    - Zbog manjeg utjecaja na stanište i vrste, propisuje se spajanje energetskih kablova elektrana i postojećeg sustava distribucije električne energije podzemnim putem.
    - Nakon isteka roka amortizacije postrojenja zamijeniti ili ukloniti, te zemljište privesti prijašnjoj namjeni.
  - **Buku**
    - Udaljiti zonu vjetroelektrane od naselja i drugih objekata najmanje 500m, odnosno razina buke za najbliže objekte ne smije prelaziti 40 dB(A).
  - **Sociološke značajke**
    - Potrebnu radnu snagu (privremenu i stalnu) osigurati iz lokalne zajednice.
    - Zadržati (ili simulirati) sadašnju strukturu parcelacije (dimenzije, oblik, mreža putova) prilikom podjele parcele na polja s panelima.
    - Predviđene lokacije vjetroelektrana uskladiti sa svim važećim prostornim planovima (vodozaštita, zaštićeni obalni pojas, poljoprivredno zemljište).

6.3. Vodnogospodarski sustav

(kartografski prikaz 2.4.-2.5. „Infrastrukturni sustavi - vodnogospodarski sustavi, obrada, skladištenje i odlaganje otpada“)

- 162.** Raspored, zalihe i osobine voda, identifikaciju potreba za vodom, način podmirenja tih potreba, osobito u vodoopskrbi, značajnije pritiske i utjecaje ljudske djelatnosti na stanje površinskih i podzemnih voda, ciljeve i mjere zaštite voda i ostalog okoliša, identifikaciju potreba i najpovoljnijih tehničkih i drugih rješenja za uređenje vodotoka, zaštitu od poplava i drugih oblika štetnog djelovanja voda, rezervaciju prostora za izgradnju regulacijsko-zaštitnih vodnih građevina, kao i druge mjere značajne za upravljanje vodama određuju se u skladu sa Zakonom o vodama, Planom upravljanja vodnim područjem.

6.3.1. Korištenje voda

6.3.1.1. Vodoopskrba

- 162a.** Usporedno sa radovima na unapređenju vodoopskrbnih sustava potrebno je provoditi kao prioritetnu aktivnost utvrđivanje zona sanitarne zaštite za izvorišta koja su dijelovi postojećih ili planiranih vodoopskrbnih sustava. Potrebno je izvršiti hidrogeološke radove za utvrđivanje zona sanitarne zaštite i na razini Županije (ili za neka izvorišta na razini JLS) donijeti odluke o tim zonama.

- 163.** Vodoopskrbni sustavi s trasama cjevovoda i lokacijama vodoopskrbnih građevina prikazani su na kartografskom prikazu 2.4.-2.5 „Infrastrukturni sustavi - vodnogospodarski sustav, obrada, skladištenje i odlaganje otpada “.

- 163a.** Daljnjoj izgradnji novih kapaciteta (naročito turističkih) može se pristupiti tek po osiguranju adekvatne vodoopskrbe (i odvodnje fekalnih voda), a što će se konstatirati u suradnji s nadležnim javnim isporučiteljem vodnih usluga.“

Prostorna lokacija glavnih vodoopskrbnih hidrotehničkih građevina (magistralni cjevovodi, crpne stanice, vodospreme, prekidne komore, vodozahvati, uređaji za pročišćavanje pitke vode) je načelna. Moguća su prostorna odstupanja (visinski i tlocrtno do 250 m) od predviđenih trasa i lokacija vodoopskrbnih hidrotehničkih građevina, ako stručne službe isporučitelja komunalne usluge vodoopskrbe nadležnog za predmetni vodoopskrbni sustav tehničkom razradom dokažu racionalnije i pogodnije rješenje te ako isto ne utječe na druge planirane zahvate u okolnom prostoru.

- 163b.** Vodoopskrbnom studijom Dubrovačko-neretvanske županije utvrđena je dugoročna koncepcija razvoja vodoopskrbe Županije koja kao prioritetne aktivnosti uključuje:

- uspostavu sanitarnih zaštitnih zona što uključuje i reguliranje odnosa sa BiH za dio izvorišta (npr. Ombla, Doljani,...)
- izgradnju uređaja za kondicioniranje vode
- uspostavu programa za sustavno otklanjanje gubitaka vode
- uvođenje sustava daljinskog nadzora i upravljanja
- sanaciju (rekonstrukciju) svih glavnih cjevovoda
- povećanje kapaciteta glavnih pravaca
- povezivanje vodovodnih sustava
- institucionalnu reorganizaciju sustava komunalnih tvrtki.

U skladu s dugoročnom koncepcijom povezivanjem vodoopskrbnih sustava formirala bi se dva regionalna sustava: Regionalni sustav dubrovačkog priobalja i regionalni sustav NPKLM.

- 164.** Gradovi Metković i Opuzen, te Općine Kula Norinska, Zažablje i Slivno na neretvanskom području, Općine Trpanj, Janjina i Orebić, te naselja Žuljana, Putnikovići, Tomislavac, Dančanje, Brijesta, Sparagovići i Metohija u Općini Ston na poluotoku Pelješcu, Grad Korčula i Općine Lumbarda, Blato, Smokvica i Vela Luka na otoku Korčuli, te Općine Mljet i Lastovo opskrbljivati će se vodom s neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovsko-mljetskog vodovoda, s tim da i dalje

ostaju aktivni vodozahvati u Blatskom polju za Općine Blato, Vela Luka i Smokvica i lokalni vodozahvat za naselje Žuljanu u Općini Ston. Za Grad Metković kao primarni dobavni pravac pitke vode koristit će se izvorište Doljani u BiH, dok će se izvorište Prud koristiti kao alternativno rješenje za vrijeme zaslanjenja izvorišta Doljani.

Vodoopskrbni sustav temeljiti će se na zahvaćanju vode na izvorištu rijeke Norin u Prudu.

164a. U prvoj etapi razvitka neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovsko-mljetskog vodovoda je potrebno izvesti nezavršene dionice cjevovoda i vodoopskrbne objekte na otoku Korčuli i poluotoku Pelješcu, čime bi se omogućilo dovođenje vode na nezadovoljavajuće opskrbljena područja (zapadni dio otoka Korčule i središnji i jugoistočni dio poluotoka Pelješca).

U drugoj etapi ovisno o potrebama potrebno je ostvariti povećanje kapaciteta vodovodnog sustava, sigurnost pogona i proširenje sustava na ostala nepokrivena područja.

U cilju sigurnosti opskrbe, osiguranja dodatnih količina vode i poboljšanja kakvoće vode potrebno je uključivanje izvorišta Modro oko u vodoopskrbni sustav.

164b. Općina Konavle će se opskrbljivati vodom preko vodoopskrbnog sustava Konavle - istok sa vodozahvatom na izvoru Konavoska Ljuta i preko vodoopskrbnog sustava Konavle - zapad sa vodozahvatom na izvoru Duboka Ljuta. Na vodoopskrbnom sustavu Konavle – istok potrebno je još izgraditi podsustave Kuna Konavoska i Vodovađa – Ban - Palje Brdo.

Na vodovodu Konavle - istok planiraju se radovi na uređenju i sanitarnoj zaštiti izvorišta Konavoska Ljuta.

Prilikom projektiranja vodnogospodarskog sustava (vodoopskrba općine Konavle), a s obzirom na područje EM HR2000946 Snježnica i Konavosko polje potrebno je osigurati racionalno korištenje vode kao resursa, odnosno prije ishođenja ikakvih odobrenja/dozvola za zahvat treba dokazati da njegovim korištenjem neće doći do značajnih promjena vodnog režima, koje bi utjecale na ciljne vrste gmazova, riba, bjelonogog raka. Radove izgradnje vodnogospodarske infrastrukture (vodoopskrba, navodnjavanje, melioracijska odvodnja, zaštita od štetnog djelovanja voda) izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljnih vrsta gmazova.

Zahvat uređenja vodotoka Ljute i Kopačice projektirati na način da se zadrži prirodno stanje vodotoka odnosno primijeniti biotehničke mjere kojima će se očuvati kakvoća i količina vode u vodotoku, u svrhu zaštite ciljnih vrsta riba, kornjača i bjelonogog raka. Prilikom projektiranja pokosa voditi računa da pokosi ne prelaze nagibe od 30°.

165. Brisana.

166. Općina Župa dubrovačka će se opskrbljivati s vodoopskrbnog sustava vezanog za vodozahvat na izvorištu Duboka Ljuta i vodozahvata na izvorištu Zavrelje.

Daljnji radovi vezani su za sanitarnu zaštitu i sanaciju kompletnog izvorišta radi osiguranja kakvoće i potrebne količine vode za vodoopskrbu, te za rekonstrukciju i dogradnju vodoopskrbnog sustava u cilju poboljšanja kakvoće opskrbe.

Planira se izgradnja vodoopskrbnog podsustava naselja Vrelo, Krstac, Klukurići i Trgovište koji obuhvaća izgradnju crpne postaje „Zavrelje“, vodospremnika „Krstac“ sa pratećim cjevovodima. Ovisno o potrebama, s obzirom na ograničeni kapacitet izvorišta Duboka Ljuta u ljetnom razdoblju, planira se povezivanje vodoopskrbnog sustava Župe dubrovačke i na vodozahvat na izvorištu rijeke Omble.

Povezivanje sustava Župe dubrovačke s sustavom Grada Dubrovnika odnosno izvorišta Ombla na lokaciji uređaja za kondicioniranje vode u Komolcu osigurala bi se voda prikladna za ljudsku potrošnju za cijelo područje Župe dubrovačke za vrijeme zamućenja izvorišta Duboka Ljuta.

166a. Planom je predviđeno širenje vodoopskrbe za novi međudržavni granični prijelaz Brgat te isporuka vode za ljudsku potrošnju za područje Ivanice (na području BiH), uz uvjet riješene odvodnje otpadnih voda s adekvatnim pročišćavanjem. Opskrba vodom bila bi iz povezanog sustava Župe dubrovačke i izvorišta Omble. U sklopu planiranog sustava predviđena je izgradnja vodospreme Prijevoj na Gorenjm Brgatu, vodoopskrbnog cjevovoda Komolac – Brgat Gornji, crpna stanica Brgat Donji, vodoopskrbni cjevovod Brgat Gornji – vodosprema Barbara te rekonstrukcija vodosprema Brgat, izgradnja druge vodne komore vodospreme Barbara, rekonstrukcija crpne stanice Čelopeci.

167. Vodoopskrba Grada Dubrovnika sa susjednim naseljima: Bosanka, Donje i Gornje Obuljeno, Čajkovića, Čajkovići, Knežica, Komolac, Mokošica, Nova Mokošica, Pobrežje, Osojnik, Lozica, Rožat, Sustjepan i Šumet osiguravati će se s vodoopskrbnog sustava Dubrovnik s vodozahvatom na izvorištu rijeke Omble.

Budući radovi na vodoopskrbnom sustavu Dubrovnik su vezani za:

- izgradnju uređaja za kondicioniranje vode za piće na lokaciji vodospreme Komolac na ulazu u hidrotehnički tunel Srđ (HTT Srđ), kojim bi se osigurala voda prikladna za ljudsku potrošnju za područje Grada Dubrovnika i Općine Župa dubrovačka;
- uspostavu sustava upravljanja gubicima i kontrole kvalitete vode u vodoopskrbnoj mreži
- izgradnju tlačnog cjevovoda od CS Ombla do ulaza u hidrotehnički tunel Srđ
- rekonstrukciju hidrotehničkog tunela Srđ
- rekonstrukciju kritičnih cjevovoda uključujući rekonstrukciju vodoopskrbne mreže unutar povijesne cjeline Dubrovnika
- izgradnju cjevovoda Komolac-Kantafig;
- izgradnja vodoopskrbne mreže za naselja Knežica, Šumet, Dračevo Selo i dijelove naselja Mokošica, Nova Mokošica i Gornje Obuljeno
- izgradnju cjevovoda Lozica-Vrbica-Palata s povezivanjem s izvorištem Palata, uz izgradnju crpnih stanica Lozica i Palata II, te vodospreme Vrbica, kako bi se osigurala voda prikladna za ljudsku potrošnju za područje Zatona, Orašca, Gornjih sela Orašca do Majkova te Elafitskih otoka.

Vodoopskrba športsko-rekreacijskog centra Golf Srđ i ugostiteljsko-turističkih zona Bosanka sjever i Bosanka jug će se osigurati iz vodozahvata Ombla u okviru količina odobrenih Vodopravnog dozvolom. U cilju osiguranja potrebnih količina vode za potrebe navodnjavanja terena golf igrališta, kao i za potrebe javne vodoopskrbe planira se izgradnja vodospremnika na platou Srđa, cjevovoda od izvora do nove crpne stanice na lokaciji novog pročistača, te tlačnog cjevovoda od nove crpne stanice do planiranog vodospremnika.

Sukladno potrebama i razvoju projekta rekonstrukcije tvrđave Imperijal predvidjeti će se izmještanje VS Imperijal iz tvrđave na novu lokaciju, rekonstrukcija CS Srđ i tlačnog cjevovoda do izmještene vodospreme za namjene opskrbe vode prikladne za ljudsku potrošnju postojećih potrošača naselja Bosanka, tvrđave Imperijal, posade odašiljača, te gornje postaje žičare.

Novi položaj izmještene vodospreme Imperijal potrebno je odabrati na način da se ne ugroze vizure iz Grada tj. da bude izvan buffer zone Grada Dubrovnika.

168. Brisana.

169. Vodoopskrbni sustav Zaton – Orašac - Elafiti s vodozahvatom na izvorištu Palata u Malom Zatonu opskrbljivati će obalno područje Grada Dubrovnika Lozica – Zaton - Brsečine, otoke Koločep, Lopud i Šipan i naselja u zaleđu: Ljubač, Gromača, Kliševo, Mrčevo, Mravinjac i Riđica.

Radi povezivanja sustava vodoopskrbe izvorišta Palata sa sustavom izvorišta Ombla za vrijeme zamućenja samog izvorišta, te radi poboljšanja vodoopskrbe obalnog područja istočno od Lozice do Zatona, planira se izgradnja crpne stanice Palata II, vodospreme Vrbica, crpne stanice Lozica, te magistralnog cjevovoda Zaton – Štikovica – Vrbica - Lozica sa spojem na sustav izvorišta Ombla.

Obzirom na nepovoljan položaj izvorišta Palata u odnosu na zagađivače (JTC, stambeni objekti) planira se provođenje vodoistražnih radova u zaleđu postojećeg vodozahvata sa sjeverne strane JTC s namjerom potencijalnog izmještanja izvorišta.

Gornja sela Orašca opskrbljuju se iz izgrađenog vodoopskrbnog sustava kojeg čine vodosprema Orašac 3, crpna stanica Orašac 3, vodosprema Gromača, zatim crpna stanica Mrčevo, te prateći cjevovod i ostali dijelovi infrastrukture. Planom je bila predviđena izgradnja i vodospreme Mravinjac, koja se neće graditi, njezinu funkciju će vršiti buduća VS Rožetići. Na sustav će se vezati i naselja Dubravica i Majkovi sa izdvojenim naseljima u neposrednoj blizini i naselje Ratac uz JTC u Općini Dubrovačko primorje.

Za potrebe opskrbe vodom građevina (PUO, CP, COPK i dr.) na dionici autoceste Doli-Osojnik i protupožarne zaštite tunela planirana je izgradnja magistralnog cjevovoda u koridoru autoceste, sa pratećim vodoopskrbnim građevinama, koji će se vezati na postojeći vodoopskrbni sustav koji koristi vodu sa vodocrpilišta Palata u Malom Zatonu.

Osim opskrbe vodom građevina uz autocestu novim vodoopskrbnim sustavom će se osigurati mogućnost opskrbe vodom usputnih potrošača: naselja u zaleđu općine Dubrovačko primorje, a kao nadopuna postojećim vodoopskrbnim sustavima.

Vodoopskrbu naselja Doli i Smokvina moguće je realizirati iz postojećeg vodoopskrbnog sustava Slano, vodozahvat „Nereza“ kao preferabilna opcija ili izgradnjom bušenih bunara s desalinizatorom u naselju Doli kao alternativno rješenje.

Moguće je povezivanje s vodoopskrbnim sustavom Stona aktiviranjem novog zahvata OKO i izgradnjom cjevovoda i objekata do naselja Zamaslina i nastavkom gradnje cjevovoda prema naselju Doli.

Opskrba ugostiteljsko-turističke zone Sestrice u Općini Dubrovačko primorje moguća je iz postojećih vodoopskrbnih sustava (Ston i Slano) i planiranog magistralnog cjevovoda koji će se voditi u koridoru planirane autoceste, te ovisno o potrebama i s vodozahvata Ombla preko budućeg dužobalnog pravca opskrbe.

U I. fazi vodoopskrba će se početi rješavati korištenjem podzemnih zaliha vode na lokaciji Doli bušenjem bunara, te instaliranjem desalinizatora na samoj mikrolokaciji.

Za sportsko-rekreacijsku zonu R1 na lokalitetu Sestrice također je potrebno osigurati adekvatnu vodoopskrbu. Planira se izgradnja sustava za navodnjavanje s akumulacijama putem kojeg je za navodnjavanje golf terena moguće koristiti raspoložive vodne potencijale (oborinske vode, podzemne vode, pročišćene otpadne vode, vodoopskrbne sustave u vrijeme smanjene potrošnje, a temeljem postignutog sporazuma s javnim isporučiteljem vodnih usluga javne vodoopskrbe).

- 170.** Vodoopskrbni sustav Slano s vodozahvatom na crpilištu Nereze opskrbljivati će naselja Slano, Slađenovići, Kručica, Banići, naselja Doli i alternativno Gornji i Donji Majkovi. Planirana je rekonstrukcija s povećanjem kapaciteta vodozahvata crpilišta Nereze sa izgradnjom deslinizatora zbog povećanih klorida u zahvaćenoj vodi uz prethodno provođenje hidrogeoloških ispitivanja postojećih bušotina i moguće bušenje novih na području oko postojećeg vodozahvata.
- 170a.** Vodoopskrbni sustav Neum trenutno opskrbljuje zapadni dio općine Dubrovačkog primorja preko dva glavna kraka: jedan prema naselju Imotica sa pripadajućim područjem i drugi krak prema naseljima Topolo, Stupa, Ošlje, Smokovljani, Visočani i Štedrica. Na ovom drugom kraku izgrađene su VS Topolo i VS Visočani i UF pročištač na lokaciji VS Topolo. Način vodoopskrbe naselja u sjeverozapadnom dijelu Općine Dubrovačko primorje: Trnovica, Lisac, Čepikuće, Podimoć, Trnova i Mravinica alternativno se predviđa iz potencijalnih nalazišta (lokacija Lisac - Čepikuće) kao jedno od rješenja, dok se najnovijim istraživanjima kapaciteta potvrdila mogućnost povezivanja sa novoplaniranim sustavom koji bi se bazirao na vodozahvatu u Imotici. Završetkom vodoistražnih radova u okolini naselja Imotice u fazi projektiranja je vodozahvat Imotica sa crpnom stanicom i vodospremom Imotica kojim bi se riješila kompletna vodoopskrba svih naselja i gospodarskih zona u zaleđu Općine Dubrovačko primorje, uključivo zonu Rudine sa zračnom lukom te bi se napustila vodoopskrba sa sustava Neum i zadržala isključivo kao rezervni sustav.
- 170b.** S obzirom na lokalitet ekološke mreže HR2000555 lokva u Prljevićima, radove izgradnje vodnogospodarske infrastrukture potrebno je izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljne vrste riječna kornjača. Prilikom projektiranja cjevovoda vodoopskrbe kroz područje ekološke mreže HR2000947 Gornji Majkovi – Lokve i HR2000944 blatina kod Blata, potrebno je trasu voditi u koridoru postojeće prometnice, a radove njegova postavljanja izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljne vrste riječna/barska kornjača.
- 171.** Vodoopskrba Stona sa susjednim naseljima (Mali Ston, Hodilje, Luka, Duba, Prapatno, Česvinica, Kobaš, Broce, Zamaslina, Konštari) će se vezati za vodoopskrbni sustav koji će se temeljiti na crpljenju vode u Stonskom polju iz projektiranog bunara „Okno“ i postojećeg izvorišta „Studenac“. Nakon planiranih hidrogeoloških istraživanja izvorišta „Okno“, u slučaju dostatnih količina za sve navedene namjene predvidjet će se nastavak smjera gradnje i prema naselju Doli i Zaton Doli, ovisno o rezultatima hidrogeoloških istraživanja.

Sustav vodoopskrbe za ugostiteljsko-turističke zone izdvojene namjene izvan naselja Zjat sjever i Bjejevica na području Dube Stonske moguće je projektirati i graditi povezivanjem na postojeće vodoopskrbne sustave naselja uz uvjet da se ne ugrozi postojeća vodoopskrba. U cilju osiguranja dovoljnih količina vode predviđa se izgradnja crpne stanice i vodosprema za turističke zone Zjat sjever i Bjejevica.

Za zahvat uređaja za pročišćavanje otpadnih voda koji je planiran unutar trenutnih granica krajobraza, te vojne luke Kupinova i luke nautičkog turizma Žuljana planiranih unutar prostora predviđenog za proširenje značajnog krajobraza uvala Vučina, prije ishoda potrebnih dozvola, a zbog kumulativnog utjecaja preporuča se izraditi krajobraznu studiju kako bi se osigurao minimalan utjecaj na krajobraz prostora.

171a. U cilju sigurnosti vodoopskrbe istražiti će se mogućnost realizacije regionalnog vodoopskrbnog sustava Dubrovnik - zapad sa vodozahvatima na izvorštima Ombla i Palata, kojim bi se zajedno s vodoopskrbnim sustavima Zaton - Orašac - Elafiti, Slano i Ston pokrivalo područje zapadno od Dubrovnika do Stona. O koridorima glavnih cjevovoda (obalni, zaleđem uz trasu autoceste) odlučiti će se temeljem daljnjih istraživanja. Sukladno nekima od navedenih projekata koji predviđaju povezivanje sustava iz razloga sigurnosti, zajedničkog pročišćavanja i slično, očekuje se jednak pristup i na drugim manjim sustavima čime bi se izbjegla ovisnost o jednom izvoru i po potrebi uvećanje potrebnih kapaciteta. Trenutno se isti ne mogu lokacijski utvrditi sve do konačnih rezultata hidrogeoloških ispitivanja pojedinih izvorišta, ali se ovim planom dopušta njihovo povezivanje racionalnim i slobodnim koridorima.

171b. Na poluotoku Pelješcu se uz korištenje NPKLM vodovoda i vodovoda vezanog za vodozahvat u Stonskom polju zadržavaju u vodoopskrbi lokalni sustavi vezani za lokalna izvorišta: podzemnu kaptažu Galerija-Žuljana kod Žuljane s povezivanjem na sustav NPKLM, izvorište Orah kod Trpnja, te izvorište Studenac kod Orebića. Također je moguće uključivanje u vodoopskrbu podzemnih zaliha vode pronađenih kod Putnikovića i Brijeste, u zaleđu izvora Orah i u zaleđu Dube Pelješke, kao i drugih ovisno o rezultatima daljnjih vodoistražnih radova.

Predviđa se izmještanje vodovodne cijevi NPKLM-a iz mjesta Trstenik, koja preko Pelješca vodi na Korčulu. Cijev je u čitavom mjestu postavljena ispod obalne prometnice i u neposrednoj blizini stambenih objekata, te predstavlja opasnost zbog dotrajalosti i izloženosti prometu.

Za područje Općine Orebić potrebno je osigurati vodoopskrbu naselja koja nisu pokrivena vodoopskrbnom mrežom: Bilopolje, Gurića selo, Karmen i eventualno Nakovana, te realizirati vodospreme za pojedina naselja koja su direktno preko reducir ventila priključena na NPKLM vodovod: Borje, Postup, Stankovići-Podvlaštica, Borak, i Dingač Potočine. Za naselje Lovište potrebna je rekonstrukcija i povećanje kapaciteta postojećeg podsustava iz pravca Korčule ili uključivanje u sustav vodoopskrbe Općine Orebić.

Na ovom području na NPKLM sustavu planirani su još radovi na:

- ogranku za naselja Sreser, Drače i Brijestu što uključuje crpnu stanicu Sreser, tlačni i opskrbni cjevovod i vodospremu Stražica
- ogranku za naselja Gornju i Donju Vručicu, Divnu i Dubu
- opskrbnom pravcu prema Stonu koji čini cjevovod Žuljana – Dubrava – CS Putnikovići – VS Putnikovići – CS Dančanje VS Dančanje – PK Sparagovići – Metohija s pripadajućim vodoopskrbnim građevinama.

171c. Vodoopskrbni sustav Grada Metkovića i susjedne Općine Zažablje je povezan na vodocrpilište Doljani te na vodocrpilište Prud na Neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovsko-mljetskom vodovodu.

Studijom izvodljivosti EU projekta Metković „Razvoj vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Metković“ predviđeno je da se budućnosti kao primarni dobavni pravac pitke vode koristiti izvorište Doljani u BiH, dok će se izvorište Prud koristiti kao alternativno rješenje za vrijeme zaslanjenja izvorišta Doljani.

172. Vodoopskrba Grada Ploča će se osigurati s vodocrpilišta Modro oko i s vodocrpilišta Klokun, uz mogućnost povezivanja na regionalne vodovode Makarska i Neretva-Pelješac-Korčula-Lastovo. Za vodoopskrbni sustav Ploče planira se izgradnja dodatnog tlačnog cjevovoda crpne stanice „Klokun“ - vodosprema „Ploče“. Studijom izvodljivosti izgradnje vodnokomunalne infrastrukture

aglomeracije Ploče se planira rekonstrukcija vodoopskrbne mreže kako bi gubici u mreži značajno smanjili, kao i zbog nužnog izmještanja vodoopskrbnih cjevovoda na dionicama gdje dolaze u koliziju s planiranim kanalizacijskim kolektorima.

U II. fazi je predviđena izgradnja sustava dovoda s novog zahvata na Modrom oku za smjer Ploče, koji obuhvaća vodozahvat s crnom stanicom (zajednička građevina s pravcem prema CS Blace NPKLM vodovoda), VS Banja i priključak na cjevovod Ploče-Komin.

Planira se širenje vodoopskrbnog sustava prema naseljima Staševica i Plina Jezero.

- 173.** Općina Pojezerje, te naselja Staševica i Plina Jezero u Gradu Ploče i naselja Nova Sela i Borovci u Općini Kula Norinska planira se opskrbljivati s vodoopskrbnog sustava vezanog za izvor Butina u Gradu Vrgorcu.
- 174.** Vodovod d.o.o. sa sjedištem u Blatu crpi vodu iz izvorišta u Blatskom polju, kapaciteta 80 l/s, a isto zadovoljava potrebe zapadnog i središnjeg dijela otoka Korčule u zimskom razdoblju, dok će se u ljetnom sušnom razdoblju (povećana potrošnja i smanjena kakvoća vode zbog neodgovarajućeg standarda vode za ljudsku potrošnju - Cl>200mg/l), opskrba vodom osiguravati iz dvaju vodovoda (Vodovod d.o.o. Blato i NPKLM vodovod d.o.o. Korčula).
Na vodoopskrbnom sustavu će se vršiti daljnja hidrogeološka ispitivanja u svrhu povećanja kapaciteta crpilišta, te radovi na širenju vodoopskrbne mreže i izgradnji uređaja za kondicioniranje vode.
- 174a.** Vodoopskrba otoka Mljeta će se riješiti povezivanjem na regionalni Neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovsko-mljetski vodovod preko već položenog podmorskog cjevovoda uvala Kupjenova na Pelješcu - uvala Zaklopita na Mljetu. Prioritet predstavlja opskrba područja Nacionalnog parka Mljet unutar kojeg je već izgrađena i priključena na vodoopskrbni sustav NPKLM glavna vodoopskrbna mreža sa vodospremama.
U prijelaznom razdoblju do izgradnje kompletnog vodoopskrbnog sustava otoka vezanog za regionalni NPKLM vodovod osigurana je opskrba naselja Maranovići, Okuklje, Prožura, Prožurska Luka, Sobra, Babino Polje, Blato, Ropa i Kozarica u središnjem dijelu otoka korištenjem podzemnih zaliha bočate vode putem postojećih desalinizatora na lokacijama Blatina kod Sobre, Blatsko polje i Slatina kod Kozarice, te je planirana izgradnja vodopostrojenja za desalinizaciju morske vode na lokacijama Sutmiholjska i Saplunara za okolna pripadajuća naselja i planirane ugostiteljsko-turističke zone. Njihovim radom ne smiju se pogoršati stanišni uvjeti (npr. isušivanje zbog korištenja bočate vode za vodoopskrbu) odnosno negativno utjecati na povoljno stanje ciljnih vrsta i stanišnih tipova.
Prilikom projektiranja cjevovoda vodoopskrbe kroz područje ekološke mreže HR2000944 Blatina kod Blata, potrebno je trasu voditi u koridoru postojeće prometnice, a radove njegova postavljanja izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljne vrste barska kornjača.
- 174b.** Opskrba vodom otoka Lastova osigurava se iz Neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovsko-mljetskog vodovoda preko postojećeg podmorskog cjevovoda. Na ovaj način se trenutno osigurava oko 5 l/s, a u budućnosti se planira osigurati do 15 l/s. Postojeći vodozahvat sa desalinizatorom u Prgovom polju se zadržava kao alternativa.
- 175.** Za nove trase cjevovoda potrebno je u pravilu koristiti postojeće infrastrukturne koridore, posebice u zaštićenim dijelovima prirode.

6.3.1.2. Sustavi za navodnjavanje

- 175a.** Područja za navodnjavanje, zahvati vode za navodnjavanje, prijedlog koncepcije navodnjavanja, te veličina obuhvata za navodnjavanje prikazani su na kartografskom prikazu 2.4.-2.5. „Infrastrukturni sustavi - vodnogospodarski sustavi, obrada, skladištenje i odlaganje otpada“ sukladno Planu navodnjavanja za područje Dubrovačko-neretvanske županije izrađenom i usvojenom u sklopu provedbe NAPNAV-a (Nacionalni program navodnjavanja).
- 176.** Na donjoneretvanskom području potrebno je rekonstruirati magistralni natapni kanal, sanirati natapne mreže, i nastaviti radove na kanalskoj distribucijskoj mreži za navodnjavanje. U cilju osiguranja dovoljne količine vode za navodnjavanje planira se pregradnja rijeke Neretve izgradnjom mobilne pregrade s brodomskom prevodnicom čime bi se u sušnom razdoblju spriječio prodor morske vode uzvodno. Na podsustav Koševo - Vrbovci i Mislina voda se gravitacijski dovodi iz Neretve do sadašnjeg glavnog dovodnog kanala iz kojeg se preko crpnih stanica izravno tlači u dovodne cjevovode i cjevovode sekundarne mreže. Za podsustav Opuzen koji uključuje područja Vidrice, Opuzen - ušće, i Luka voda za navodnjavanje se dovodi preko ustave u Opuzenu i upušta u Malu Neretvu iz koje se osim crpljenja izravno u natapnu mrežu predviđa i crpljenje preko glavne crpne stanice Opuzen na Maloj Neretvi u mikroakumulaciju (Lađište), kako bi se omogućilo prilagodljivije i racionalnije navodnjavanje.
- 176a.** Za navodnjavanje poljoprivrednih površina Konavoskog i Župskog polja izgradit će se zasebni sustavi za navodnjavanje s vodozahvatom na vodnoj komori HE "Dubrovnik".
- 176b.** Za navodnjavanje poljoprivrednih površina u Vrgorskom polju koristit će se voda iz rijeke Matice, s izvora lociranih po sjevernom rubu polja i s natapnog sustava polja Rastok, iz kojeg će se voda dovoditi kroz tunel polje Rastok - Vrgorsko polje. Zahvat uređenja vodotoka Matica projektirati na način da se zadrži prirodno stanje vodotoka odnosno primijeniti biotehničke mjere kojima će se očuvati kakvoća i količina vode u vodotoku, u svrhu zaštite ciljnih vrsta riba i bjelonogog raka. Prilikom projektiranja pokosa voditi računa da pokosi ne prelaze nagibe od 30°.
- 176c.** Na ostalim planiranim sustavima za navodnjavanje (Stonsko polje i Kuna polje na Pelješcu, Blatsko polje, Donje blato, Čarsko polje, Smokvičko polje, Kruševo, Vrbovica i Bradat na otoku Korčuli, te Desne u Općini Kula Norinska i Raba-Stolovi u Općini Slivno), kao i ostalim površinama pogodnim za navodnjavanje (Dubrovačko primorje, Pelješac, otoci Korčula, Lastovsko otočje, Mljet, Elafiti) planirano je korištenje voda iz podzemlja i kišnice uz izgradnju mikroakumulacija. Također je potrebno koristiti vodu sa manjih lokalnih izvora i iz vodoopskrbnih sustava (Neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovsko-mljetski vodovod, vodoopskrbni sustav Zaton-Orašac-Elafiti i drugi) uz akumuliranje u zimskom razdoblju. Za poljoprivredne površine oko Dubrovnika planira se vodozahvat na izvoru rijeke Omble.
- 176d.** Potrebno je provesti analizu utvrđivanja mjerodavnih količina vode za navodnjavanje i mogućnosti njezine dobave. U analizu uključiti primjenu sustava za recikliranje vode u najvećoj mogućoj mjeri.

6.3.2. Sustavi za zaštitu voda i mora

- 176e.** Sustavi za odvodnju s trasama kolektora i lokacijama uređaja za pročišćavanje sa ispustima u prijamnik pročišćenih otpadnih voda prikazani su na kartografskom prikazu 2.4.-2.5. „Infrastrukturni sustavi - vodnogospodarski sustavi, obrada, skladištenje i odlaganje otpada“ sukladno Studiji zaštite voda i mora Dubrovačko-neretvanske županije.
- 177.** Brisana.
- 178.** Brisana.
- 179.** Brisana.
- 180.** Zaštita voda i mora od onečišćenja otpadnim vodama će se osigurati izgradnjom kanalizacijskih sustava naselja, turističkih, poslovnih i proizvodnih objekata s uređajem za pročišćavanje i ispustom u prijamnik, kojima će se spriječiti nekontrolirano ispuštanje u vodotoke, obalno more i poluzatvorene morske zaljeve, s tim da se ne pretpostavlja prikupljanje svih nabrojanih kategorija otpadnih voda jednim sustavom, odnosno njihovo pročišćavanje na jednom mjestu. Dinamika izgradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda provodit će se u skladu s Planom provedbe vodnokomunalnih direktiva i razdobljima provedbe, koji su sastavni dio predmetnog Plana, usklađenog s Direktivom o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda.
- 180a.** Sustavi odvodnje se planiraju kao razdjelni, kojima će se otpadne vode odvojeno prikupljati i pročišćavati od oborinskih voda, kako oborinske vode ne bi opterećivale sustave odvodnje otpadnih voda.
- 180b.** U područjima gdje nije izgrađena kanalizacijska mreža, do realizacije sustava odvodnje moguća je realizacija pojedinačnih objekata sa prihvatom otpadnih voda u vodonepropusne sabirne jame i odvozom putem ovlaštenog pravnog subjekta ili izgradnjom vlastitih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, te ispuštanjem pročišćenih otpadnih voda u prirodni prijamnik, a sve ovisno o uvjetima na terenu uz suglasnost i prema uvjetima Hrvatskih voda.
- 180c.** Za naselja izvan prostora ograničenja ZOP-a, koja se zbog topografskih uvjeta i male gustoće naseljenosti, te relativno malog broja stanovnika neće obuhvatiti javnim kanalizacijskim sustavima predviđa se individualno zbrinjavanje otpadnih voda sa septičkim jamama ili nepropusnim sabirnim jamama koje bi se praznile na uređajima za pročišćavanje. Ukoliko bude iskazan odgovarajući interes ova naselja mogu formirati izdvojene sustave odvodnje s vlastitim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda i ispustom u prijamnik.
- 180d.** Kanalizacijski sustavi se planiraju za sva veća naselja, naselja u obalnom području, naselja uz vodotoke i jezera te naselja u vodozaštitnom području izvorišta koja se koriste u vodoopskrbi. Prioritet su radovi na odvodnim sustavima Dubrovnika, Molunta, Grude, Cavtata, Župe Dubrovačke, Zatona i Orašca, Slanog, Elafita, Nacionalnog parka Mljet, Sapljunare, Malostonskog zaljeva, Stona, Janjine, Orebića, Trpnja, Lovišta, Korčule, Žrnovske Banje, Lumbarde, Blata, Smokvice, i Brne, Čare i Zavalatice, Vela Luke, Ubla, Lastova, Skrivene Luke, Metkovića, Opuzena, Ploča, Blaca, Staševice, Otrić-Seoca i Kobiljače.

Općina Konavle

Pročišćene otpadne vode Cavtata, Zvekovice i zračne luke "Dubrovnik" će se ispuštati dugim podzemnim ispustom u otvoreno more s južne strane poluotoka Sustjepana. Uređaj za pročišćavanje je izgrađen u tunelskoj galeriji, kako bi se na taj način spriječilo širenje neugodnih mirisa. Nakon izgradnje glavne kanalizacijske mreže naselja Cavtat sa uređajem za pročišćavanje i podzemnim ispustom daljnji radovi su vezani za priključenje cjelokupnog područja Cavtata sa Zvekovicom, dogradnji uređaja za pročišćavanje sukladno zakonskoj regulativi te produženje sustava prema zračnoj luci.

Na ostalim područjima koja nisu do sada rješavala problem odvodnje prioritetno je pokrenuti radove na kanalizacijskim sustavima Molunat, Gruda i Čilipi.

Općina Župa dubrovačka

Planirani radovi na kanalizacijskom sustavu obuhvaćaju:

- nastavak izgradnje obalnog kolektora od naselja Mlini do hidrocentrale u Platu, te izgradnju sekundarnih kolektora koji se priključuju na glavni obalni kolektor
- izgradnju obalnog kolektora od postojećeg uređaja za pročišćavanje otpadnih voda koji je izvan funkcije do budućeg uređaja za pročišćavanje planiranog na zapadnoj strani rta Pelegrin
- izgradnju kolektora za odvodnju područja od Dubca do Kupara koje uključuje naselja Čibača i Čelopeci
- izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
- izgradnju podmorskog ispusta

Kanalizacijskim sustavom će se obuhvatiti sva naselja Župe dubrovačke na obalnom području: Brašina, Čelopeci, Čibača, Kupari, Mlini, Petrača, Plat, Soline, Srebreno i Zavrelje.

Dozvoljava se prihvati otpadnih voda na sustav odvodnje Župe dubrovačke ili Dubrovnika za novi međudržavni granični prijelaz Brgat i područje Ivanice (na području BiH) uz uvjet adekvatnog pročišćavanja.

Grad Dubrovnik

Koncepcija buduće izgradnje kanalizacijskog sustava Dubrovnika će obuhvaćati dvije faze:

- otklanjane nedostatka na postojećem sustavu temeljem raščlambe i ocjene postojećeg stanja za što će se uspostaviti monitoring sustava i priobalnog mora;
- daljnji razvitak kanalizacijskog sustava u odnosu na potrebe prostornog razvitka Dubrovnika i zahtjeve za zaštitom priobalnog mora.

Planirani radovi:

- radovi na kanalizacijskoj mreži povijesne jezgre grada Dubrovnika u skladu s cjelovitom, interdisciplinarnom konzervatorskom podlogom koju se preporuča izraditi,
- sanacija/rekonstrukcija postojećih kanala/cjevovoda i crpnih stanica, posebno vezano uz probleme taloženja pijeska zbog oborina, prodora mora te nedozvoljenih priključenja oborinskih voda
- širenje kanalizacijske mreže na užem gradskom području (Solitudo, Gospino polje, Sveti Jakov,...)
- širenje kanalizacijske mreže na naselja Lozica, Pobrežje, Mokošica, Nova Mokošica, Obuljeno, Gornje Obuljeno, Prijedor, Rožat, Čajkovići, Komolac, Čajkovića, Knežica, Šumet, na kanalizacijski sustav Dubrovnika,
- izgradnja kanalizacijskog sustava otoka Lokruma,
- izgradnja kanalizacijskog sustava Bosanka,
- izgradnjom oborinske kanalizacije razdvojiti kanalizaciju za oborinske i otpadne vode,
- izgradnja novog uređaja s biološkim stupnjem pročišćavanja sa smještajem u tunelskim galerijama ispod brda Petke,
- izgradnja novog podmorskog ispusta u kopnenom dijelu kroz brdo Petku i morskom dijelu neposredno uz trasu postojećeg
- uspostavljanje daljinskog nadzora i upravljanja kanalizacijskim sustavom.

Postojeći sustav odvodnje Dubrovnika (od Orsule do Kantafiga) funkcionira kao polurazdjelni sustav sa pripadajućim kanalizacijskim crpnim stanicama Zlatni potok, Ploče, Stari grad, Pile, Hladnica, Babin Kuk, Solitudo, Batała, Gimani, Gruž, Lapad, Libertas i sve one gravitiraju UPOV-u Lapad. Na istom ovom području je u planu izgradnja crpnih stanica Sveti Jakov i Gospino Polje. Područje od Kantafiga do Lozice (dominira naselje Mokošica) pokrivaju crpne stanice Sustjepan, Prijedor, Obuljeno a u planu je izgradnja crpnih stanica Lozica, Mokošica, Komolac i Čajkovići. U tom dijelu odvodnje treba spomenuti automatsku rešetku za odstranjivanje krupnog otpada iz spomenutih odvodnja. Sve spomenute stanice gravitiraju UPOV-u Lapad.

Za otok Lokrum planira se zasebni sustavi odvodnje s uređajem za pročišćavanje i podmorskim ispustom u otvoreno more.

Za naselje Bosanku i športsko-rekreacijski centar Golf Srđ i planirane turističke zone na Srđu predviđa se vlastiti kanalizacijski sustav sa uređajem za pročišćavanje i ispuštom u prijamnik. Stupanj pročišćavanja će se definirati tehničkom dokumentacijom i vodopravnim uvjetima.

Naselja Štikovica, Mali Zaton, Veliki Zaton i Orašac obuhvaćena su u zajednički kanalizacijski sustav s transportom otpadnih voda pomoću četiri kanalizacijske crpne stanice do uređaja za pročišćavanje i podmorskog ispusta Orašac na lokaciji Kačigrude. Planira se dogradnja biološkog stupnja na uređaju za pročišćavanje u ovisnosti o zahtijevanom stupnju pročišćavanja u budućnosti.

Odvodnju otpadnih voda naselja Brsečine i Trsteno treba se riješiti zasebnim sustavima s uređajima za pročišćavanje i podmorskim ispuštima.

Na području Gornjih sela Orašca planira se gradnja izdvojenih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (pojedinačnih ili skupni za više naselja).

Na Elafitima zasebni kanalizacijski sustavi se planiraju za naselja Lopud, Suđurađ i Šipanska Luka s uređajima za čišćenje i ispuštima u otvoreno more s južne strane otoka.

Za otok Koločep planira se rješenje sa zajedničkim kanalizacijskim sustavom naselja Gornje i Donje Čelo i ispuštanjem pročišćenih otpadnih voda sa sjeveroistočne strane otoka u Koločepski kanal.

Općina Dubrovačko primorje

Za naselje Slano izgrađen je kanalizacijski sustav s uređajem za pročišćavanje i ispuštom u blizini hotela Osmine. Na uređaj za pročišćavanje će se priključiti naselja Slađenovići, Kručica i Banići, uključujući planirane ugostiteljsko-turističke zone i poslovnu zonu Banići.

Ostali sustavi odvodnje predstavljaju sustave za potrebe odvodnje otpadnih voda naselja Doli, ugostiteljsko-turističke zone Sestrice, te naselja Smokvina i ugostiteljsko-turističke zone u uvali Smokvina sa uređajima za pročišćavanje i podmorskim ispuštima. Sustave odvodnje Doli i Smokvina planira se priključiti na uređaj za pročišćavanje i podmorski ispušt Slano. Alternativne opcije za naselje Doli su izgradnja vlastitog uređaja za pročišćavanje i podmorskog ispusta za potrebe naselja, odnosno spoj na kanalizacijski sustav ugostiteljsko-turističke zone Sestrice. Optimalno rješenje tražiti opcijskom analizom, tj „Studijom izvodljivosti“ za sustav odvodnje naselja Doli.

Građevinsko područje sa Razvojno-istraživačkim centrom u Općini Dubrovačko primorje uz zaljev Bistrina rješavati će odvodnju preko izgrađenog priključka na Regionalni odvodni sustav Komarna-Neum-Mljetski kanal.

Općina Ston

Naselja u Općini Ston smještena uz Malostonski zaljev, uključivo Ston i Broce uz Stonski kanal, će rješavati odvodnju otpadnih voda vezivanjem na Regionalni odvodni sustav Komarna-Neum-Mljetski kanal.

Kako je trenutno jedino naselje Ston povezano na kanalizacijski sustav Malostonskog zaljeva, daljnji radovi su vezani, uz dovršetak kanalizacijske mreže Stona, na rješavanje odvodnje naselja Mali Ston, Duba, Hodilje, Luka i Zamaslina. Uz to je potrebna dogradnja uređaja za pročišćavanje regionalnog kanalizacijskog sustava smještenog u Stonskom polju s obzirom na zahtjevani stupanj pročišćavanja otpadnih voda u budućnosti.

Otpadne vode ugostiteljsko-turističkih zona izdvojene namjene izvan naselja Zjat sjever i Bjejevica na području Dube Stonske priključit će se na postojeći kanalizacijski sustav Neum - Mljetski kanal.

Za naselje Žuljana planira se vlastiti sustav odvodnje sa uređajem za pročišćavanje i podmorskim ispuštom u otvoreno more Mljetskog kanala.

Općina Janjina

Rješenje odvodnje otpadnih voda naselja Janjina, Drače i Sreser u Općini Janjina, te naselja Brijesta u Općini Ston daje se u dvije varijante. Prema prvoj varijanti prikupljene otpadne vode bi se odvodile na uređaj za pročišćavanje i podmorski ispušt zapadno od naselja Sreser i ispuštale u otvoreno more izvan akvatorija posebnog rezervata u moru Malostonski zaljev i Malo more. Prema drugoj varijanti otpadne vode će se zajedničkim kanalizacijskim sustavom nakon tretmana na uređaju za pročišćavanje odvodjavati s južne strane Pelješca, u otvoreno more Mljetskog kanala. Međutim ovo predstavlja velik zahvat kojemu moraju prethoditi istražni radovi i studije.

Otok Mljet

Kanalizacijski sustavi s uređajem za pročišćavanje i podmorskim ispustima prvenstveno se planiraju za sva naselja čije otpadne vode zagađuju obalno more: Soline, Babine Kuće, Pomena, Polače, Goveđari, Kozarica, Ropa, dio naselja Babino Polje - Uvala Sutmihojska, Babino Polje, Sobra, Prožurska Luka, Okuklje i Saplunara.

Zajedničkim kanalizacijskim sustavom s uređajem za pročišćavanje i podmorskim ispustom u Pomeni obuhvaćaju se sva naselja Nacionalnog parka Mljet uključujući otočić Svete Marije. Odvodnja otpadnih voda priobalnih naselja izvan područja Nacionalnog parka Mljet rješavat će se lokalnim kanalizacijskim sustavom svakog pojedinog naselja.

Općina Orebić

Planiraju se zajednički sustavi odvodnje otpadnih voda građevinska područja naselja i gospodarskih zona u obalnom području:

- za naselje Lovište sa TZ „Bili dvori“,
- za naselja Perna, Kućište i Viganj,
- za naselje Orebić sa turističkim i poslovnim zonama i naseljima Podgorje i Stankovići,
- za naselje Trstenik, te
- za naselje Crkvice.

Za naselje Orebić potrebno je nastaviti radove na kanalizacijskom sustavu kako bi se obuhvatilo cijelo područje. Odvodnja otpadnih voda je samo djelomično riješena za Orebić i to I. faza što obuhvaća mehanički uređaj za pročišćavanje i podmorski ispust smještenima kod hotela Orsan na koje su spojeni hotelski kapaciteti sa zapadne strane naselja.

Za naselja Kućište i Pernu se planira zajednički sustav odvodnje sa uređajem za pročišćavanje i podmorskim ispustom, dok je za naselje Viganj planiran zaseban sustav odvodnje.

Općina Trpanj

Na području Općine planiraju se sustavi odvodnje za naselja Trpanj, Duba pelješka i turističku zonu Divna.

Na kanalizacijskom sustavu Trpnja izgrađen je uređaj za pročišćavanje, podmorski ispust i glavni kolektori središnjeg dijela naselja. Otpadne vode cjelokupnog područja obuhvata naselja Trpanj odvoditi će se putem četiri glavna sabirna kolektora (za područje od hotela Faraon do uvale Belješica, za područje uz državnu cestu D415, za područje središnjeg i jugozapadnog dijela Trpanjskog polja) do glavnog obalnog kolektora na području luke Trpanj, te dalje prema uređaju za pročišćavanje. Otpadne vode područja uvale Luka koji predstavlja izdvojeni podsustav će se prepumpavati u središnji sustav naselja. Pročišćena otpadna voda će se ispuštati u podmorje preko crpne stanice i podmorskog cjevovoda kod parka „Gradina“.

Općina Vela Luka

Na kanalizacijskom sustavu su izgrađeni kanalizacijski kolektori na obalnom području naselja s crpnim stanicama, uređaj za pročišćavanje, hidrotehnički tunel i podmorski ispust kojim se ispuštaju pročišćene otpadne vode u podmorje sa sjeverne strane otoka na Punti od Prapatne. Potrebno je nastaviti radove kako bi se obuhvatilo cijelo područje naselja Vela Luka s uvalama Mikulina luka, Tudorovica, Gradina, Stračinčica, Pelegrin, Gabricija i Pičena.

Općina Blato

Dispozicija otpadnih voda naselja Blato je riješena dugim podmorskim ispustom kod uvale Bristve u more. Na području naselja Blato izgradnja sustava javne odvodnje planira se u dvije faze.

Do sada je završena I. faza koja obuhvaća objekt grube rešetke, uređaj za pročišćavanje sa finom rešetkom, podmorski ispust, glavni odvodni kolektor od naselja do uređaja za pročišćavanje u uvali Bristva i dijelom izgrađenu kanalizacijsku mrežu naselja Blato. Za II. fazu planira se i nastavak izgradnja mjesne mreže. Na sustav se planira povezati i naselje Prigradicu na sjevernoj strani otoka.

Kanalizacijski sustav Južne obale (Gršćica, Prižba) planira se priključiti u Brni na kanalizacijski sustav Smokvica-Brna.

Na ovaj kanalizacijski sustav moguće je povezati i obalno područje zapadno od Gršćice (uvala Garma – uvala Zaglav – Karbuni). Varijantno rješenje je zasebni sustav s uređajem za pročišćavanje i ispuštom na rtu Zaglav.

Grad Korčula

Za grad Korčulu treba prići rješavanju cjelokupne kanalizacije s uređajem za čišćenje i ispuštom otpadnih voda u Pelješki kanal. Studijom upravljanja otpadnim vodama grada Korčule, koju je izradio Građevinski fakultet u Zagrebu, utvrđeni su izvori onečišćenja, količina i sastav otpadnih voda, te planiran najpodobniji način i mjesto čišćenja i ispuštanja otpadnih voda. Usvojenim rješenjem prikupljene će se otpadne vode iz podsustava "Grad" i "Dominče" odvoditi na zajednički uređaj za pročišćavanje planiran na lokaciji Carevića glavica i preko podmorskog ispusta na panti Borak upuštati u podmorje Pelješkog kanala.

Za naselje Žrnovo sa Žrnovskom Banjom planiran je zaseban sustav odvodnje, s tim da se u daljnjoj razradi kanalizacijskog sustava naselja Korčule ispita eventualna mogućnost priključenja na ovaj sustav.

Omogućuje se i razrada i realizacija alternativnog koncepta odvodnje sukladno Studiji o uklanjanju otpadnih voda Grada Korčule i Općine Lumbarda (2012.)

Za gospodarsku zonu Dubovo (K1, K2, K3 i K4) planira se vlastiti sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda s ispuštanjem u prirodni prijemnik.

Kanalizacija naselja Čare će se u Zavalatici priključiti na zajednički uređaj za pročišćavanje i podmorski ispušt planiran na lokaciji Dugi rat.

Zbog pojave onečišćenja otpadnim vodama u uvali Račišće trebat će i za naselje Račišće izgraditi odvodni sustav.

Općina Lumbarda

Na kanalizacijskom sustavu Lumbarde izgrađen je glavni kolektor s crnim stanicama te dijelom mjesna mreža, mehanički uređaj za pročišćavanje, odnosno taložnica i podmorski ispušt. Potrebno je zbog nekvalitetne gradnje izvršiti rekonstrukciju glavnog tlačnog kolektora. Planira se nastavak izgradnje tlačno gravitacijskog cjevovoda od uvale Prvi žal do Gornjeg Blata i kanalizacijske mreže naselja s crnim postajama, te izgraditi uređaj za pročišćavanje odgovarajućeg stupnja pročišćavanja na rtu Ražnjić.

Općina Smokvica

Naselje Smokvica sa Brnom i planiranom zračnom lukom rješavat će odvodnju zajedničkim kanalizacijskim sustavom s uređajem za čišćenje u Brni i podmorskim ispuštom na rtu Veliki Zaglav. Na kanalizacijski sustav Smokvica-Brna i uređaj za pročišćavanje priključiti će se kanalizacijski sustav Južne obale (Gršćica-Prižba) koji uključuje i naselje Vinčac u Općini Smokvica.

Za sjeverno obalno područje Općine Smokvice planiran je zasebni kanalizacijski sustav sa uređajem za pročišćavanje i podmorskim ispuštom na rtu Blace.

Grad Metković

Studijom izvodljivosti EU projekta Metković „Razvoj vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Metković" predviđena je u sklopu razvoja sustava odvodnje aglomeracije Metković izgradnja novih objekata sustava odvodnje u gradu Metkoviću (cjevovoda, crnih stanica i ostalih objekata) za potrebe izvedbe razdjelnog sustava odvodnje, točkasta rekonstrukcija postojećih cjevovoda mješovitog sustava i izvedba novih cjevovoda razdjelnog sustava odvodnje, čime se najveći dio postojećeg mješovitog sustava odvodnje pretvara u oborinski sustav (uz novi razdjelni sustav), izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, izgradnja objekata za obradu mulja s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Svi cjevovodi trasirani su u koridorima postojećih cesta i/ili pješačkih površina. U sklopu izgradnje sustava odvodnje aglomeracije Metković predviđena je rekonstrukcija vodoopskrbnih cjevovoda i poboljšanje sustava vodoopskrbe. Otpadne vode će se nakon obrade na uređaju za pročišćavanje ispuštati u rijeku Neretvu. Naselja Prud i Vid rješavati će odvodnju zasebnim kanalizacijskim sustavima s pripadajućim uređajima za pročišćavanje i ispuštima u vodotok Norin.

Lokacija na desnoj obali Neretve (Duvrat) predviđena za izgradnju UPOV-a grada Metkovića označena je kao P2 (vrijedno poljoprivredno zemljište). Unatoč navedenom potrebno je omogućiti

izgradnju predviđenog objekta na istom zemljištu uz ishođenje valjanih lokacijskih/građevinskih dozvola.

Općina Kula Norinska

Naselja Kula Norinska, Momići i Krvavac će imati zajednički kanalizacijski sustav s uređajem za pročišćavanje i ispuštom u Neretvu. Za gospodarsku zonu Nova Sela predviđa se vlastiti kanalizacijski sustav sa uređajem za pročišćavanje.

Općina Zažablje

U općini Zažablje planira se izgradnja kanalizacijskih sustava naselja Mlinište i Bijeli Vir sa uređajima za pročišćavanje otpadnih voda.

Grad Opuzen

Kanalizacijski sustav obuhvaća kanalizacijsku mrežu s pratećim crpnim stanicama, uređajem za pročišćavanje i ispuštom u Neretvu. Do sada je izgrađena glavna i sekundarna kanalizacijska mreža središnjeg dijela naselja, te mehanički stupanj na uređaju za pročišćavanje. Planira se nastavak radova kako bi se cijelo područje Opuzena, te naselje Buk Vlaka uz Malu Neretvu povežalo na kanalizacijski sustav. Na uređaju za pročišćavanje će se dograditi biološki stupanj.

Općina Slivno

Planiranim kanalizacijskim sustavom otpadne vode područja naselja Blace se dovode i pročišćavaju na uređaju za pročišćavanje koje će se smjestiti na lokaciju Kosović uz Malu Neretvu.

Za područje na obali Duba – Soline predviđena je izgradnja lokalnih uređaja za pročišćavanje s podmorskim ispustima. Također se za naselja uz Malu Neretvu (Trn, Otok, Mihalj, Lučina, Tuševac, Lovorje i Pižinovac) predviđa rješenje s pročišćavanjem otpadnih voda na lokalnim uređajima ili sa sabirnim jamama. Varijantno ekonomski nepovoljnije rješenje je izgradnja kolektora, crpnih stanica i tlačnih cjevovoda za povezivanje oba ova podsustava na uređaj za pročišćavanje u Blacama.

Naselja Vlaka i Podgradina uz lijevu obalu rijeke Male Neretve će se priključiti na kanalizacijski sustav Opuzena.

Otpadne vode naselja Komarna, Duboka i Klek će se odvoditi na Regionalni odvodni sustav Komarna-Neum-Mljetski kanal.

Grad Ploče

Planom je predviđena izgradnja četiri sustava javne odvodnje s vlastitim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda:

- prvi sustav – Ploče
- drugi sustav – Komin,
- treći sustav – Banja
- četvrti sustav – Staševica

Planiranim kanalizacijskim sustavom Ploče će se skupljati otpadne vode naselja Ploče, Bačina, Peračko Blato, Rogotin i Šarić Struga. Lokacija uređaja za pročišćavanje s podmorskim ispustom je utvrđena unutar lučkog područja luke Ploče.

Naselje Komin i Banja će imati zasebne sustave s uređajem za pročišćavanje i ispuštom u Neretvu. Također je za naselje Staševicu u Vrgorskom polju potrebno započeti radove na odvodnji.

Prije ishođenja ikakvih odobrenja/dozvola za uređaje za pročišćavanje otpadnih voda za naselje Staševica i naselje Kobiljača, a s obzirom na područje EM HR2001046 Matica- Vrgoračko polje potrebno je utvrditi prihvatljivost rijeke Matice kao recipijenta za ispušt, koja uključuje ocjenu stanja vodnog tijela i utvrđivanje prijemne moći recipijenta vezano za hidrološke parametre i parametre kakvoće stanja recipijenta, u svrhu zaštite ciljnih vrsta riba i bjelonogog raka.

Općina Pojezerje

Za područje Općine planira se izgradnja kanalizacijskih sustava sa uređajima za pročišćavanje otpadnih voda za naselja Otrić-Seoce i Kobiljača posebice stoga jer su smještene na slijevnom

području izvora Klokun i Modro oko. Za gospodarsku zonu Pozla Gora predviđa se vlastiti kanalizacijski sustav sa uređajem za pročišćavanje.

Otok Lastovo

Kanalizacijska mreža s uređajem za pročišćavanje i podmorskim ispustom planira se na otoku Lastovu za naselja Ubli, Pasadur, Zaklopatica, Lastovo i Skrivena Luka.

Otpadne vode naselja Lastovo će se gravitacijskim kolektorima prikupljati prema najnižim kotama naselja uz rub polja Lokavje, odakle se odvod prikupljenih otpadnih voda naselja planira kroz dvije varijante:

- gravitacijskim vodom kroz planirani tunel Lastovo nakon pročišćavanja postojećim podmorskim ispustom kod pristaništa Sv. Mihovil u more, odnosno
- preko crpnih stanica i tlačnih cjevovoda prepumpavanjem na Pjevor, odakle bi se gravitacijskim vodom odvodile do uređaja za pročišćavanje i podmorskog ispusta u uvali Sv. Mihovil.

Za odabir povoljnijeg rješenja potrebno je provesti opsijsku analizu.

Za naselje Pasadur sa ugostiteljsko-turističkom zonom Jurjeva luka kao moguće lokacije podmorskog ispusta kanalizacijskog sustava su utvrđene uvala Letišće i uvala Za rebra.

- 181.** Utvrđuje se obveza predtretmana otpadnih voda do standarda komunalnih otpadnih voda svim potrošačima (ugostiteljsko-turistički objekti, servisi i industrijskih pogoni) koji ispuštaju otpadne vode kvalitete različite od standarda komunalnih otpadnih voda prije upuštanja u javni kanalizacijski sustav.
- 182.** Pročišćene otpadne vode će se ispuštati u more dugim podmorskim ispustima.
- 183.** Stupanj pročišćavanja na uređajima za pročišćavanje (I., II., III.), kao i duljina podmorskog ispusta, mora zadovoljiti standarde zaštite prijamnika, te ovisi o veličini uređaja (ES) i osjetljivosti područja.
Uređaji za pročišćavanje mogu se realizirati etapno odnosno fazno. Etapnost odnosno faznost uređaja može se odnositi na kapacitet uređaja za pročišćavanje i stupanj pročišćavanja otpadnih voda, a detaljnije se definira tehničkom dokumentacijom i vodopravnim uvjetima.
- 183a.** Na područjima koja oskudijevaju vodom predlaže se primjena viših stupnjeva pročišćavanja otpadnih voda i ponovna uporaba vode u svrhu navodnjavanja zelenih površina, cvijeća i slično. Isto se predlaže za oborinske vode.
- 183b.** Sukladno Studiji zaštite voda i mora Dubrovačko-neretvanske županije utvrđuje se obveza obrade i zbrinjavanja mulja na području Dubrovačko-neretvanske županije na svim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda nazivnog kapaciteta većeg od 10 000 ES.
Studijom zaštite voda i mora se predviđa kontrolirano odlaganje obrađenog mulja na posebno uređena odlagališta. Studijom zbrinjavanja mulja s uređaja za pročišćavanje potrebno je istražiti mogućnost korištenja obrađenog mulja, kao i pitanje njegovog konačnog zbrinjavanja kada ga nije moguće koristiti.
Mulj koji nastaje na manjim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda, te fekalni mulj iz sabirnih i/ili septičkih jama koji nastaje na područjima gdje se primjenjuju postupci individualnog zbrinjavanja otpadnih voda će se odvoziti i obrađivati na uređajima za pročišćavanje otpadnih voda opremljenim postrojenjem za obradu mulja.
U izdvojenim lokacijama predlaže se primjena manje složenih postupaka kao što je obrada na biljnim gredicama.
Gospodarenje otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda biti će potrebno uskladiti sa sustavom gospodarenja otpadnim muljem i akcijskim planom za korištenje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na pogodnim površinama na razini RH.
- 183c.** Obrada mulja s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Dubrovnika planirana je na lokaciji Tehničko-tehnološkog bloka Osojnik - solarno sušenje i kompostiranje mulja.

Opcijskom analizom različitih rješenja sustava odvodnje i pročišćavanja za aglomeraciju Dubrovnik najprihvatljivija se pokazala varijanta s obradom mulja na lokaciji Osojnik za koju su provedeni vodoistražni radovi. Višak mulja bi se dehidrirao na lokaciji UPOV-a Lapad prije transporta do lokacije Tehničko-tehnološkog bloka Osojnik.

- 183d.** Na lokaciji Duvrat uz budući uređaj za pročišćavanje otpadnih voda aglomeracije Metković, planira se obrada mulja s uređaja za pročišćavanje – staklenici za solarno sušenje mulja.
- 184.** Brisana.
- 185.** Brisana.
- 186.** Na područjima na kojima nema tehničkog ili ekonomskog opravdanja za povezivanje na zajednički sustav odvodnje s centralnim uređajem za pročišćavanje potrebno je poticati izgradnju individualnih uređaja za zaštitu voda.

6.3.3. Zaštitni i regulacijski sustavi

186a. Zaštita od štetnog djelovanja rijeka, povremenih bujičnih vodotoka i odvodnih kanala, kada može doći do plavljenja, ispiranja, podriivanja ili odronjavanja zemljišta i drugih sličnih štetnih pojava, te posredno do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine, te poremećaja u vodnom režimu, će se provoditi izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina na rijekama i ostalim vodotocima, odnosno tehničkim i gospodarskim održavanjem vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama.

Tehničke mjere zaštite od štetnog djelovanja voda su:

- redovito obavljanje svih potrebnih radova gospodarskog i tehničkog održavanja vodotoka, vodnog dobra i vodnih građevina (nasipi, ustave, crpne stanice itd.);
- sanacija svih ratnih i ostalih šteta na vodotocima, vodnom dobru i vodnim građevinama;
- rješavanje problema zaštite od poplava u sklopu višenamjenskih sustava (izgradnja višenamjenskih akumulacija i distribucijskih vodnih građevina, te upravljanje i koordinacija upravljanja istim tijekom velikih voda);
- sustavno građenje i održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina za zaštitu od erozije
- revitalizacija zapuštenih i oštećenih, te građenje novih sustava melioracijske odvodnje usklađenih sa potrebama i mogućnostima poljoprivrednih proizvođača;
- redovito održavanje revitaliziranih ili novih osnovnih melioracijskih objekata za odvodnju (lateralni kanali, crpne stanice, odvodni tuneli).

Planske preventivne mjere zaštite od štetnog djelovanja voda su:

- rješavanje problema vodnog dobra; razgraničenje vodnog dobra (uknjižba i unos u prostome planove), sustavno praćenje stanja na vodnom dobru;
- izrada i sustavno vođenje katastra voda, vodnog dobra i vodnih građevina unutar informacijskog sustava voda;
- usklađenost i dostupnost katastarskih drugih službi u sustavu obrane od poplava (katastar ekstremnih hidroloških pojava, katastar stanja erozije i protuerozijskih mjera, itd.);
- izradba karata područja podložnih poplavama prema raznim kriterijima (vjerojatnost pojave, trajanje poplave, vršni protoci itd.);
- izradba karata rizika za područja podložna poplavama na temelju procjene rizika od šteta (gustoća i tipa naselja, vrste objekata, industrija, poljoprivreda);
- izrada i prihvaćanje plana obrane od poplava za jedinstveni sustav voda na temelju karata područja podložnih poplavama;
- provedba mjera operativne obrane od poplava;
- informiranje i obrazovanje stanovništva o poplavama i načinima ograničavanja šteta;
- ograničavanje korištenja područja podložnih poplavama kroz prostorno-planske i druge dokumente.

Mjere poboljšanja sustava prognoziranja i sustava dojavljivanja su:

- unapređivanje sustava automatskih meteoroloških i vodomjernih postaja;
- unapređivanje sustava meteoroloških i hidroloških prognoziranja;
- omogućavanje što lakše dostupnosti i nesmetane dostupnosti izmjerenih i prognoziranih podataka svim nadležnim službama u realnom vremenu preko razvijenog informacijskog sustava.

Mjere zadržavanja vode na slivu su:

- smanjivanje vršnih protoka poplavnih valova reaktiviranjem bivših poplavnih površina i obnovom vodotoka;
- odgovarajuće korištenje zemljišta, zakonska zaštita poplavnih površina i nadzor nad njihovim korištenjem;
- sudjelovanje u radovima pošumljavanja slivnih površina i u ostalim zaštitnim protuerozijskim radovima.

U svrhu tehničkog održavanja, te radova građenja, treba osigurati inundacijski - zaštitni pojas minimalne širine:

- 10,0 m uz korito rijeke Neretve i Male Neretve;
- 10,0 m uz objekte obrambenih nasipa u branjenom području;
- 5,0 m od gornjeg ruba korita ostalih vodotokova, bujičnih vodotoka i odvodnih kanala, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra.
- ovisno o veličini i stanju uređenosti vodotoka ili objekta, širina inundacijskog – zaštitnog pojasa može biti i manja, ali ne manja od 3,0 m, a što bi se utvrdilo vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno.

Posebnim odlukama Ministarstva poljoprivrede utvrđene su granice zaštitnog inundacijskog pojasa na području Donje Neretve, dijela Vrgorskog polja i Baćinskih jezera.

U inundacijskom - zaštitnom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim, te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka. Posebno i iznimno se inundacijski pojas može smanjiti, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno. Svaki vlasnik, odnosno korisnik objekta ili parcele smještene uz korito vodotoka ili česticu javno vodno dobro dužan je omogućiti nesmetano izvršavanje radova na čišćenju i održavanju korita vodotoka, ne smije izgradnjom predmetne građevine ili njenim spajanjem na komunalnu infrastrukturu umanjiti propusnu moć vodotoka, niti uzrokovati eroziju u istom, te za vrijeme izvođenja radova ne smije niti privremeno odlagati bilo kakvi materijal u korito vodotoka.

Postojeće nebranjene poplavne površine uz velike vodotoke Neretve i ostale vodotoke, te na području zatvorenih kraških polja bi trebalo u pravilu ostaviti kao postojeće poljoprivredne površine bez izgradnje ili širenja građevinskih područja na njima. U dosadašnjim građevinskim područjima koji su u potencijalno poplavnom području, investitori i projektanti stambenih objekata, prometnica i ostalih objekata, a posebno važnijih poslovnih građevina (farme, skladišta i sl.), dužni su uzeti u obzir navedenu činjenicu, te predmetne objekte uskladiti sa uvjetima koji se mogu javiti uslijed velikih voda.

Postojeća neregulirana korita povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih kanala potrebno je regulacijskim radovima povezati i urediti na način da se u kontinuitetu sprovedu oborinske i druge površinske vode do uljeva u recipijent, a sve u skladu s zahtjevima zaštite prirode, vodopravnim uvjetima i ostalim aktima i planovima predviđenim Zakonom o vodama. Projektna rješenja uređenja korita sa svim potrebnim objektima, maksimalno smjestiti na česticu "javno vodno dobro" iz razloga izbjegavanja imovinsko - pravnih sporova kao i razloga prilagodbe uređenja važećoj prostorno -planskoj dokumentaciji, a koje će istovremeno omogućiti siguran i blagovremen protok voda vodotoka, te održavanje i čišćenje istog.

- 187.** Na bujičnim i erozijskim površinama Konavoskog polja, Župe Dubrovačke, Srđa, Komolačke kotline, Mokošice, Orašca, Slanog, Stona, Trpnja, Orebića, Kleka i Pojezerja, kao i na čitavom nizu manje značajnih bujica od lokalnog značaja na kopnenom priobalnom području, poluotoku Pelješcu, te otocima Korčuli, Lastovu, Mljetu i Elafitima potrebno je provesti zaštitu od erozije i uređenje bujica koja će obuhvaćati biološke i hidrotehničke radove. Biološko-tehnički radovi na zaštiti od štetnog djelovanja voda obuhvaćati će pošumljavanje slijevnih površina, uzgoj i održavanje zaštitne vegetacije, krčenje raslinja i izgradnju terasa i gradona. Hidrotehnički radovi obuhvaćaju čišćenje korita bujica i izradu betonske obloge, stepenica i pregrada u koritima. Radove je potrebno uskladiti s poljodjelskom i šumarskom djelatnošću i sa zahtjevima zaštite prirode.
- 188.** Radovima na uređenju bujica i zaštiti od erozije sanirati će se i nestabilne flišne padine Župe dubrovačke, Konavala, Komolca, kod Orašca, Trstenog i Brsečina. Tereni sa aktivnim klizištima sanirati će se zahvatom podzemnih voda, koje ugrožavaju stabilnost padina i drenažnim sustavima.
- 188a.** Prilikom zahvata na uređenju i regulaciji vodotoka sa ciljem sprječavanja štetnog djelovanja voda (nastanak bujica i erozije) treba prethodno snimiti postojeće stanje te planirati zahvat na način da se zadrži prirodno stanje vodotoka.

- 188b.** Zaštita tla od eolske erozije, na temelju prethodnog proučavanja treba biti provedena sadnjom vjetrozaštitnih pojaseva, čime se pojava erozije svodi na minimalnu mjeru.
- 189.** Na rijeci Neretvi na cijelom prostoru od ušća u more do državne granice, potrebno je provesti sanacijske radove na dijelovima obale ugrožene erozijom.
- 189a.** Duž čitavog toka rijeke Neretve potrebno je nastaviti sa započetim radovima na zaštiti naselja, poljoprivrednih površina i infrastrukturnih objekata, na način da se velike vode Neretve provode njenim koritom bez rasterećenja kroz korito Male Neretve. Zaštitu provesti na velike vode određenog reda pojavljivanja, ovisno o značaju zaštite (na najveći stupanj zaštite braniti stambena naselja, infrastrukturne objekte braniti na srednji stupanj zaštite, a melioracijske površine na nešto niži stupanj zaštite).
- 190.** Za obranu od poplava dijela Grada Metkovića (Jerkovac) smještenog na desnoj obali rijeke Neretve, koje nastaju zbog prodora velikih voda Neretve kroz ušće Norina i izlivanje izvora po sjevernom rubu područja Vid-Norin, izgrađen je i u funkciji je nasip s nadvišenjima (projektiran za vodostaj + 3,55 m.n.m.) koji vodi po trasi postojećeg nasipa Jerkovac do ceste Metković-Vid., uz cestu Metković-Vid do vodotoka Glibuša, te uz obalu vodotoka Glibuša (bez planiranog dijela trase kroz prostor BiH kroz Gabela polje do brda južno od Slane Drage). Unutrašnja odvodnja branjenog područja osigurati će se izgradnjom glavnog kanala uz novi nasip i detaljne kanalske mreže priključene na glavni kanal kojim će se prikupljati suvišne vode. U vrijeme visokih vodostaja Neretve evakuacija voda iz područja će se vršiti preko crpnih stanica Duvrat i Glibuša.
- 190a.** Nakon provedenih potrebnih interdisciplinarnih istraživanja (biološka, ekološka, pedološka i dr.) definirati vrstu i veličinu potrebnih zahvata na zaštiti hidromelioracijskog sustava Kutina, kao i dodatne radove na zaštiti područja Vid - Norin (a za dio područja između rijeka Norin i Neretva).
- 191.** Brisana.
- 192.** Zaštita poljodjelskih površina Konavoskog polja od poplavnih voda će se postići povećanjem kapaciteta odvodnog tunela, uređenjem glavnih vodotoka Ljute, Konavočice i Kopačice, prihvaćanjem poplavnih voda u povremenu retenciju na najnižem dijelu polja, neposredno uz tunel, odnosno uz vodotoke Ljutu i Kopačicu, te zaštitom od brdskih voda izgradnjom obodnog kanala, a sve u skladu sa zahtjevima zaštite prirode i ekološke mreže, vodeći računa o zaštiti odnosno isključivanju mogućih utjecaja na ekološku mrežu HR2000946 Snježnica i Konavosko polje, te posebnu pažnju posvetiti vrsti *Mauremys rivulata* (riječna kornjača).
- 193.** U cilju zaštite od poplava Vrgorskog polja potrebno je provesti radove na povećanju kapaciteta postojećih odvodnih objekata iz Vrgorskog polja i Rastoka dogradnjom, odnosno izvedbom novih objekata. U tom smislu treba izvršiti regulaciju Matice na području Prigona, na postojećem kanalu uzvodno od tunela „Krotuša“ izgraditi prag za sprječavanje pronosa nanosa u Baćinska jezera, te povećati propusnu moć kanala između Baćinskih jezera i mora. Osim toga treba izgraditi novi obodni kanal na prostoru Vrgorskog polja i novi odvodni tunel od Krotuše do jezera Birina. Na uzvodnoj strani novog tunela treba izvesti spoj sa rijekom Maticom i izgraditi prag za sprječavanje pronosa nanosa u jezero Birina. Na nizvodnoj strani treba izvršiti prokop do jezera, produbiti i proširiti spojne kanale jezera sa morem, s rekonstrukcijom objekata na njima.
- 193a.** Preporuča se korištenje velikih površina tršćaka kao prirodnih retencija.

6.3.4. Sustavi za melioracijsku odvodnju

- 194.** U PPDNŽ se određuje potreba provođenja radova na melioracijskoj odvodnji na donjeneretvanskom području, u Konavoskom polju, Vrgorskom polju, Stonskom polju, Blatskom polju i Donjem blatu na otoku Korčuli i Vino polju na otoku Lastovu.
- 195.** Potrebno je spriječiti neplanske i nekontrolirane melioracije na preostalim močvarnim područjima, kao i uništavanje izgrađenih objekata melioracijskog sustava.
- 196.** Melioracijski radovi na donjeneretvanskom području se prioritarno usmjeravaju na sanaciju i unapređenje postojećeg sustava na melioracijskim područjima Koševo-Vrbovci, Luke, Vidrice i Opuzen-ušće.
- 197.** U Konavoskom polju, Vrgorskom polju i Donjem blatu kod Lumbarde se predviđa izgradnja osnovne i detaljne kanalske mreže, drenažne mreže i drugih pripadajućih objekata.
- 198.** Melioracijski radovi na ostalim poljima vezani su za dogradnju i održavanje odvodne mreže.
- 198a.** Na području Neretve ne planirati nove melioracije dok se već meliorirane površine (zapuštene i neobrađene) ne privedu svrsi.
Zbog važnosti staništa, ne provoditi daljnje melioracije na dijelu područja Kuti koje je predloženo za zaštitu u kategoriji posebnog rezervata, a na ostalim područjima (šire područje jezera Kuti, sjeverozapadno od Metkovića - izvan nasipa) prije eventualne daljnje razrade projekta provesti interdisciplinarna istraživanja i utvrditi mogućnost proširenja melioracijskih zahvata s aspekta zaštite prirode.

7. MJERE OČUVANJA KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI

(kartografski prikaz 3.2.1. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora – Područja posebnih uvjeta korištenja – Prirodni i kulturni krajolici)

- 199.** Prema obvezama koje je RH preuzela potpisivanjem međunarodnih i europskih dokumenata vezanih uz zaštitu krajobraza potrebno je osigurati njihovu primjenu i provođenje, uz osiguravanje integralnog i multidisciplinarnog pristupa u sustavu prostornog planiranja te međusektorske suradnje.

Kao prioritetni zadatak nameće se prepoznavanje i ocjena karaktera krajolika unutar nacionalnog teritorija uvažavajući dosad izrađene karakterizacije susjednih zemalja podjelom na krajobrazne regije, izradom smjernica za planiranje i upravljanje svakom krajobraznom regijom i usmjeravajućih preporuka za primjenu u postupcima strateških procjena utjecaja na okoliš, kao i u drugim razvojnim projektima i programima za poboljšanje uporabe zemljišta.

Na razini RH planirana je izrada Krajobraznog atlasa RH pri čemu postupak prepoznavanja krajobraza mora biti integralnog karaktera tako da se istraže i razmotre svi aspekti tvorbe krajobraza, i antropogeni i prirodni. Atlas će sadržavati:

- tipologiju krajobraza cijelog državnog teritorija na regionalnoj razini;
- ciljeve kvalitete svake identificirane krajobrazne regije i
- metodološke i radne smjernice za provedbu sljedeće podregionalne razine.

- 200.** Za potrebe IDPPDNŽ izrađena je „Krajobrazna Studija DNŽ“ koja izrađuje tipološku klasifikaciju krajobraza na I. i II. razini koja sadržava:

- inventarizaciju i tipološku klasifikaciju krajobraza,
- vrednovanje krajobraznih područja i ocjenu ugroženosti krajobraza s obzirom na evidentirane razvojne pritiske,
- prijedlog vrijednijih područja u kojima se mogu očekivati sukobi s razvojem,
- smjernice za zaštitu, planiranje i upravljanje krajobrazima.

Predmetna studija predlaže niz mjera i konkretnih preporuka kojima se pokušava unaprijediti razumijevanje krajobraznih vrijednosti, poboljšati njihova zaštita te ojačati postupci planiranja i upravljanja krajobrazom te afirmira shvaćanje da briga o krajobrazu i zaštita vrijednih krajobraza ne znači zapreku razvoju, već upravo suprotno, razvojnu priliku.

Studija je poslužila za utvrđivanje osobito vrijednih predjela – prirodnih krajolika, koji se štite na regionalnoj/lokalnoj razini.

- 201.** Studija „Prepoznavanje i vrednovanje kulturnih krajolika Dubrovačko-neretvanske županije – podloga za zaštitu“, također izrađena za potrebe IDPPDNŽ utvrđuje osobito vrijedne predjele – kulturne krajolike. Studija sadržava:

- pripremu metodološkog okvira za identifikaciju i vrednovanje krajolika kao kulturnog dobra;
- utvrđene kriterije za određivanje kulturnog značaja (međunarodne, nacionalne, regionalne i lokalne razine) te
- smjernice za očuvanje kulturnih krajolika u okviru prostorno planske dokumentacije.

Ova studija je podloga za prijedlog kulturnih krajolika za upis u Registar kulturnih dobara RH temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

- 201a.** Detaljna konzervatorsko-krajobrazna studija „Identifikacija i valorizacija prirodnih i kulturnih krajolika pilot područja Grada Dubrovnika“ izrađena u okviru EU projekta prekogranične suradnje Hrvatska – Crna Gora „Baština - pokretač razvoja“ ogledni je primjer nove metodologije identifikacije i valorizacije visokovrijednih krajolika u čijem obuhvatu prepoznajemo osjetljive i vrijedne obalne i morske krajolike, urbane i ruralne krajolike, prirodne, povijesne, kulturne i asocijativne krajolike te krajolike zaštićene u rasponu od lokalnog do svjetskog značaja. Smjernice proizašle iz analize pilot područja u okviru studije predlažu se za planiranje područja obuhvata GUP-a Dubrovnika.

Studija sadrži i tzv. okvir HIA-e (okvir za procjenu utjecaja zahvata na kulturnu baštinu svjetskog značaja) koja se preporuča za procjenu utjecaja bilo kojeg zahvata na svjetsku kulturnu baštinu Grad Dubrovnik.

Studije relevantne za navedeno područje, izrađene u sklopu projekta su sljedeće:

- Komparativna analiza zakonskog okvira na polju zaštite i upravljanja prirodnog i kulturnog krajolika Hrvatske s preporukama,
- Provedba participacijskog procesa u zaštiti i upravljanju kulturnim i prirodnim vrijednostima,
- Analiza katastra Dubrovnika 19. st. s transkripcijom upisnika katastarskih čestica te izradom baze podataka,
- Identifikacija i valorizacije prirodne i graditeljske baštine područja Dubrovnika u prostornom kontekstu,
- Utjecaj promjene autentičnog kulturnog krajobraza Grada Dubrovnika kao važnog elementa identitetskog sustava na brand i imidž Grada te na uspješnost turističke destinacije i
- Identifikacija i valorizacija prirodnih i kulturnih krajolika pilot područja Grada Dubrovnika.

201b. Predlaže se kao podlogu za izradu cjelovitih prostorno-planskih dokumenata (IDPPUG/O), prethodno izraditi Krajobraznu studiju Grada/Općine na temelju utvrđene tipološke klasifikacije županije koja će detaljno

- razraditi tipološke klasifikacije na III. razini (krajobrazni podtipovi i uzorci),
- identificirati logične krajobrazne cjeline koje je zbog kompleksnosti i vrijednosti karakteristika i struktura potrebno u okviru procesa prostornog planiranja sagledavati i tretirati kao prostorno-funkcionalne cjeline.

201c. Za pojedina vrjednija područja prirodnih i/ili kulturnih krajolika uočenih Krajobraznom studijom kao prostorno-planskom podlogom, u svrhu dobivanja detaljnih smjernica planiranja u tim područjima, preporuča se izraditi:

1. detaljnu krajobraznu studiju i/ili
2. studiju zelenih sustava i/ili
3. detaljnu konzervatorsko-krajobraznu studiju.

Neizostavno za ovakve studije preporuča se :

- formirati interdisciplinarni tim od nezavisnih stručnjaka i eksperata za pojedina područja (konzervatori arhitekti, urbanisti, krajobrazni arhitekti, ekonomisti, geografi, povjesničari umjetnosti, pravnici, biolozi, ekolozi, sociolozi, fotografi itd),
- analize raditi upotrebom GIS tehnologije te
- uključiti stanovnike i sve zainteresirane u donošenje odluka o budućem razvoju i zaštiti obilježja krajobraza (participativno planiranje).

201d. Detaljna krajobrazna studija - za najvrjednija, ali i najugroženija krajobrazna područja izložena velikim razvojnim pritiscima (prostor ograničenja unutar ZOP-a, jedinstveni prirodni ili kultivirani predjeli i slično).

Detaljnija krajobrazna studija bi obuhvaćala slijedeće analize:

- detaljno mapiranje krajobraznih karakteristika (jedinica/tipova/uzoraka)
- strukturnu analizu i analizu mentalne slike,
- detaljnu analizu pogleda, odnosno, krajolika, uzimajući u obzir objekte kao barijere,
- analizu vizualne atraktivnosti u zavisnosti od (kvantitativnog i kvalitativnog) odnosa između izgrađenih i krajobraznih elemenata/dijelova prostora,
- procjenu evidentiranih razvojnih pritisaka sa smjernicama za njihovo detaljno planiranje i
- pripremu prijedloga za sanaciju degradiranih područja i smjernica (urbanističke mjere, zoniranje, oblikovni principi, zelene cezure, ozelenjavanje) za buduća planska rješenja.

Posebna pažnja bila bi dana zaokruženim krajobraznim cjelinama i istaknutim objektima prirodne i kulturne baštine te zelenim površinama u naseljima. Bilo bi poželjno analizu izraditi uz pomoć anketa i radionica - s uključivanjem šire javnosti - lokalnog stanovništva, turista, stručnjaka.

Predlaže se da JLS rade detaljnije krajobrazne studije samostalno za prepoznata područja na svojim teritorijima.

Prostornim planom Županije prepoznata su neka krajobrazna područja ocijenjena s vrlo velikom ugroženošću:

- prirodni krajobrazi nizina Neretve, brda priobalja, Pelješca te otoka Mljeta, Elafita, prirodni krajobraz Baćinskih jezera, udolina Trstenika te padine priobalja, Pelješca, otoka Korčule, Mljeta, Šipana, manjih otoka Elafita, kao i otočja Mljeta i Lastova
- kulturni krajobrazi nizina Neretve kod Ploča i Sv. Vida, udoline Desne, Gornja i Donja Vručica krška polja Jezero, Ljubač, Lisac – Čepikuće, Kliševo, Konavosko polje, Orlovo polje, Lumbarda – Dominče, Smokvica - Čara, Vela Luka – Blato, Šipan, terasa na padinama Podstup, Račišće, Požar – Bradat - Prigradica, Orlanduša - Berkovica
- mješoviti krajobrazi udolina Trnova, Komolačka udolina, Brijesta, Metohija, Žuljana, Ston, padina Banići, Dubravica – Brsečine – Trsteno - Orašac, Pupanj – Poplat, Šakanj rat – Prižba, Žrnovska banja, Viganj – Orebić, Duba Pelješka, Trstenik – Drače – Žuljana – Tomislavovac, Bijela Rikavica. Isto tako za krajobraze zaljeva Slano, Zaton, Stona, Trpnja, Lastovo kao i otoka Lopuda, Koločepa.

201e. Studija zelene infrastrukture/sustava - u svim urbanim cjelinama ističe se potreba dobre inventarizacije gradskog zelenila - pokazatelja s čim u prostoru grad zaista raspolaze te valorizacija, koja upućuje na različite razine kvalitete zelenila (zone ili izdvojena stabla koja prema zadanim kriterijima treba zaštititi). Zoniranjem se kreira pojednostavljen zeleni katastar, prema kojem se okvirno karakteriziraju šira područja, a rezultati ovakve analize mogu upućivati npr. na monotonost izmjene zelenila, nedostatke u strukturi prostora, dominaciju određenih vrsta biljaka, oskudicu zelenog prekrivača, odnosno, dati jasnu uputu za artikulaciju i oblikovanje javnih otvorenih površina općenito.

Zeleni katastar je osnova za pripremu zelenog sustava grada i argumentirane promjene prostorno-planske dokumentacije (definiranje većeg opsega javnih zelenih površina po namjeni, zelenih cezura, regulaciju vezanu na zelenilo, npr. minimalni udio zelenih površina).

Prostornim planom Županije preporuča se Studije zelenog sustava izraditi za sve gradove (Dubrovnik, Korčula, Metković, Ploče, Opuzen), ali i za manja urbana naselja (Cavtat, Ston, Blato, Vela Luka), pogotovo kad se nalaze u blizini velikih turističkih naselja.

201f. Konzervatorska i konzervatorsko-krajobrazna dokumentacija – radi utvrđivanja kulturnog dobra na međunarodnoj, nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini, te utvrđivanja prilagođenih tj. specifičnih odredbi za provođenje u obuhvatima zaštićenih kulturnih krajolika. Izrada takve studije se predlaže izraditi za:

- za buffer zonu lokaliteta svjetske baštine Grada Dubrovnika radi propisivanja odredbi za planiranje u navedenom obuhvatu
- krajolike visoke osjetljivosti (koji uključuju UNESCO lokalitete te obalni i krajobrazi mora) ili za krajolike koji su izloženi velikim pritiscima razvoja, kao podlogu za izradu plana ili izmjene i dopune. Slično je i s degradiranim krajolicima u kojima treba predložiti mjere poboljšanja stanja suvremenim planerskim pristupom,
- povijesna urbana i ruralna naselja/cjeline, njihove buffer zone, te urbane i ruralne krajolike koji se brzo mijenjaju zbog intenzivne izgradnje.

Prilikom planiranja pojedinih zahvata u zaštićenom kulturnom krajoliku (posebno većih zahvata infrastrukture, razvojnih projekata i sl.) preporuča se izraditi Studiju procjene utjecaja na kulturnu baštinu (HIA) sukladno Smjernicama za procjenu utjecaja na baštinu za dobra Svjetske kulturne baštine (ICOMOS 2011.) kao npr. za Dubrovnik, Korčulu i Ston.

Za upravljanje zaštićenim područjima preporuča se izraditi Plan zaštite krajolika i/ili Plan upravljanja (posebno za lokalitete svjetske baštine – Dubrovnik, stećci Sv. Barbara kao i lokalitete predložene za upis na listu svjetske baštine – Ston i Korčula).

201g. Izgradnja izvan građevinskog područja koju omogućava zakon može dovesti do značajne degradacije područja u kom se planira izgraditi takav zahvat budući da se tu ne radi samo o arhitekturi u užem smislu već o ukupnom oblikovanju cijelog obuhvata zahvata i njegovom odnosu prema okruženju i zatečenim krajobraznim vrijednostima.

Prostorni planovi općina i gradova detaljnije propisuju uvjete za zahvate u otvorenim ruralnim prostorima izvan građevinskih područja, koji se u pravilu nalaze u zaštićenom obalnom području i u prostoru ograničenja, osobito vrijednom predjelu prirodnom ili kulturnom krajoliku ili zaštićenoj prirodnoj ili kulturnoj baštini.

Preporuča se na razini jedinice lokalne samouprave, prilikom izrade detaljne krajobrazne studije kao podloge za izradu izmjena i dopuna sagledati i problematiku izgradnje izvan građevinskih područja u osobito vrijednim predjelima – prirodnim i kulturnim krajolicima, te na području tih krajolika koji se štite PPDNŽ-om propisati detaljne uvjete gradnje prilagođene tradicionalnom načinu gradnje, uz očuvanje izvornih elemenata krajobraza te sagledati kumulativni utjecaj brojnih i prostorno dispergiranih zahvata na vrijedne prirodne i kulturne krajolike te odrediti prihvatni kapacitet takvih zahvata u prostoru.

U tom smislu preporuča se izraditi Priručnik namijenjen unapređenju kulture građenja kako bi se doprinijelo razumijevanju lokalnih vrijednosti i identitetskih posebnosti te time pomoglo aktivnostima civilnog sektora s ciljem jačanja svijesti o vrijednostima i važnosti obalnih i zaobalnih, kulturnih i prirodnih krajolika.

Priručnik treba izraditi za graditeljske tradicije Dubrovačko-neretvanske županije, kao stručno-znanstveni ali popularni materijal. Grafičkim jezikom prikazati sve specifičnosti tradicijske gradnje u prostoru županije, a primjerima dobre (kao i loše) prakse pokazati kako se uz oblikovanje koje poštuje ili je inspirirano graditeljskom tradicijom uspješno intervenira u okruženju vrijednih krajolika i ujedno rješavaju zahtjevi modernih programa gradnje.

Za područje Dubrovačko-neretvanske županije, do izrade Priručnika za planiranje gradnje izvan građevinskih područja, mogu se koristiti već izrađene slijedeće publikacije: „Mediterska kamena kuća“ iz 2006., „Pouke baštine za gradnju u hrvatskom priobalju“ iz 2009., „Brački suhozidni krajolici“ iz 2014., „Tradicijska kamena kuća dalmatinskog zaleđa“ iz 2015. te „Gradimo u kamenu, Priručnik o suhozidnoj baštini i vještini gradnje“, 3. izmijenjeno izdanje iz 2016. godine

201h. Na području planiranih ugostiteljsko-turističkih zona izdvojene namjene izvan naselja na području Dube Stonske treba se držati slijedećih smjernica:

- Smještaj ugostiteljsko-turističke zone izdvojene namjene izvan naselja Zjat sjever treba planirati ispod vrha Kozarske glavice kako bi se očuvao prirodni, ozelenjeni karakter vršnih dijelova padine. Smještaj, tipologiju, gabarite i visinu budućih građevina unutar ove zone odrediti na temelju provedene analize vizualne izloženosti i ocjene osjetljivosti krajolika te valorizacije postojeće visoke vegetacije.
- Ugostiteljsko-turističku zonu izdvojene namjene izvan naselja Bjejevica planirati do nadmorske visine od 70 m na način da se formiraju izgrađeni klasteri s cezurama zelenila, a ne neprekinuti niz izgradnje. Smještaj, tipologiju, gabarite i visinu budućih građevina unutar ove zone odrediti na temelju provedene analize vizualne izloženosti i ocjene osjetljivosti krajolika te valorizacije postojeće visoke vegetacije. Predlaže se odrediti strože prostorno-urbanističke parametre i to $kig < 0,2$ i $kis < 0,6$.
- Napuštene tradicijske kuće zaselka Rusan, suhozidne gradnje terasa te arheološke lokalitete dokumentirati, valorizirati te uključiti u buduće uređenje i korištenje prostora.
- Planirati objekte namijenjene ekološkom turizmu koji poštuje okoliš i kulturu kraja u kojem se odvija.
- Prilikom krajobraznog uređivanja okoliša turističkih kompleksa koristiti i ukomponirati autohtonu vegetaciju, odnosno tradicijske poljoprivredne kulture.

7.1. Osobito vrijedni predjeli - Prirodni krajolici

202. Na području Županije određeno je 45 osobito vrijednih predjela - prirodnih krajolika koje je potrebno očuvati temeljem PPDNŽ te nakon razmatranja mogućnosti kroz stručne studije nadležne službe zaštite prirode u budućnosti pojedine zaštititi u odgovarajućim kategorijama po zakonu. To su:

Grad/Općina	Rbr	Naziv područja	Vrsta	Zaštita/ Potrebna dokumentacija
DNŽ	1	Obalno područje Županije	obalni mješoviti krajobraz	PPD / DKS
Dubrovnik	2	Obala i akvatorij Dubrovnika od Rta Petke do Rta Orsula sa Lokrumom	prirodni krajobraz obale klifova i manjih otoka	PPD
	3	Lokrum	prirodni krajobraz klifova i padina s akvatorijem	PPD
	4	Obala i akvatorij uvale Lapad s Grebenima i Daksom	prirodni krajobraz zaljeva i manjih otoka	PPD
	5	Komolačka dolina	mješoviti krajobraz udolina	PPD
	6	Rijeka dubrovačka	prirodni krajobraz brda zaleđa	PPD
	7	Srđ, Žarkovica	prirodni krajobraz brda priobalja	PPD
	8	Akvatorij Rijeke dubrovačke	krajobraz riječnog estuarija	PPD
	Dubrovnik, Dubrovačko primorje, Ston	9	Otočna skupina Elafita i ostalih otoka uključujući područje Koločepskog kanala	prirodni krajobraz otoka
Dubrovačko primorje, Ston	10	akvatorij cijelog zaljeva Budima i Stonskog kanala, kopno krajnji JI dio Pelješca, koji obuhvaća spojnicu uvale Žukova - Broce do rta Vratnik, te šire područja poluotoka Grbljava i 100m od obale akvatorija od rta - uvale Žukova do rta Vratnik	prirodni krajobraz zaljeva, padina i manjih otoka	PPD
Ston	11	Obala Općine Ston	prirodni krajobraz padina	PPD
Korčula	12	Obalno područje od Pupnatske luke do Korčulansko-pelješskog arhipelaga	prirodni krajobraz padina	PPD
	13	Sjeverna obala Korčule od uvale Babina do Račišća	prirodni krajobraz padina	PPD
	14	Uvala Pupnatska luka	prirodni krajobraz padina i zaljeva	PPD
Ploče i Opuzen	15	Ušće Neretve	prirodni krajobraz ušća	PPD / DKS
Ploče	16	Bačinska jezera	prirodni krajobraz jezera	PPD
Ploče, Opuzen, Metković, Slivno, Kula Norinska, Zažablje,	17	Delta Neretve	prirodni krajobraz močvarnog područja	PPD / DKS
Blato, Vela Luka	18	akvatorij Vele Luke i Blata	prirodni krajobraz padina i manjih otoka	PPD
Janjina	19	Janjina otočići	Prirodni krajobraz otoka	PPD
Konavle	20	poluotok Sustjepan	prirodni krajobraz poluotoka	PPD
	21	akvatorij i padine od spojnice Cavtat - otok Mrkan do otoka V. Školj, Molunat	prirodni krajobraz obale i klifova	PPD / DKS
	22	Prevlaka	prirodni krajobraz poluotoka	PPD
	23	Molunat	prirodni krajobraz manjih otoka i zaljeva	PPD
	24	Cavtat, Mrkan, Bobara	prirodni krajobraz manjih otoka i zaljeva	PPD
	25	Duba konavoska	prirodni krajobraz zaravni i brda i pobrđa	PPD
	26	Dubravka	prirodni krajobraz padina	PPD
	27	Prapatno	prirodni krajobraz brda, pobrđa i zaleđa	PPD
	28	Masiv brda Snježnica	prirodni krajobraz gora	PPD
Lastovo	29	Obalno područje Lastovskog otočja	prirodni krajobraz otočja i padina	PPD / DKS
	30	Sušac	prirodni krajolik otočja	PPD / DKS
Mljet	31	Sobra, Blatska gora	prirodni krajobraz blatina	PPD / DKS
	32	Kozarica	prirodni krajobraz blatina	PPD / DKS

	33	Istočni Mljet	prirodni krajobraz padina obale sa akvatorijem	PPD / DKS
	34	Zapadni Mljet	prirodni brdsko-brežuljkasti krajobraz	PPD / DKS
	35	Obalno područje NP mljet od Rt. Lenga do uvale M.Tatinica	prirodni krajobraz padina obale sa akvatorijem	PPD / DKS
	36	Mljetska jezera	prirodni krajobraz jezera	PPD / DKS
	37	Obalno područje od uvale Grabova do uvale Sutmiholjska	prirodni krajobraz padina obale sa akvatorijem	PPD / DKS
	38	Obalno područje od Kozarice na sjevernoj obali do uvale Brnjestova na južnoj obali	prirodni krajobraz padina obale sa akvatorijem	PPD / DKS
Orebić	39	masiv brda Sv. Ilije	prirodni krajobraz gora	PPD / DKS
	40	Trstenik	prirodni krajobraz udoline	PPD / DKS
Orebić i Trpanj	41	Akvatorij u zapadnom dijelu poluotoka Pelješca od rta Lovišta do rta Osićac	prirodni krajobraz zaljeva	PPD
Slivno i Zažablje	42	Jezero Kuti	prirodni krajobraz močvarnog područja	PPD / DKS
Smokvica	43	Sjeverna obala Prihodišće	prirodni krajobraz padina	PPD
	44	Južna obala Korčule od Otočca do Čavića vane	prirodni krajobraz padina	PPD
Ston, Dubrovačko primorje, Janjina i Slivno	45	Malostonski zaljev	prirodni krajobraz zaljeva i padina	PPD / DKS
Trpanj	46	Obalno područje od Trpnja do uvale Duba	prirodni krajobraz obale s padinama	PPD
Župa dubrovačka	47	Orsula - Pelegrin	prirodni krajobraz padina	PPD

PPD – zaštita kroz prostorno-plansku dokumentaciju

DKS - obvezna detaljnija krajobrazna studija

202a. Na području Županije određeno je 39 osobito vrijednih pojedinačnih prirodnih lokaliteta koje je potrebno očuvati temeljem PPDNŽ. Nakon razmatranja mogućnosti kroz stručne studije nadležne službe zaštite prirode u budućnosti se predlaže pojedine zaštititi u odgovarajućim kategorijama po zakonu ili izvršiti ponovno vrednovanje te ovisno o rezultatima vrednovanja razmotriti eventualnu promjenu obuhvata ili opravdanost zaštite.

Grad/Općina	Rbr	Lokalitet	Zaštita
Dubrovnik	1	skupina starih stabala kod kuće starog kapetana u Lapadu	PPD
	2	platana u Orašcu	PPD
Korčula	3	šuma "Bori"	PPD
	4	šuma "Carevića glava" kod hotela Bon Repos	PPD
	5	šuma "Banja" na istočnom rubu uvale Banja	PPD
	6	šumoviti gaj alepskog bora s nešto čempresa uz crkvu Sv Nikole u Račišću	PPD
	7	Paganettijeva pećina (špilja Pišurka)	PPD
	8	špilja Zaglav	PPD
	9	krajolik u Pupnatu	PPD
	10	šuma Fortezza	PPD
Blato	11	drvodred lipa Blato	PPD
Janjina	12	Stabla čempresa uz crkvu Navještenja blažene djevice Marije istočno od središta naselja Sreser	PPD
Mljet	13	Slatina na Mljetu	PPD
	14	Blatine kod Sobre na Mljetu	PPD
	15	Prožura na Mljetu	PPD
	16	Vela Spilja kod Blata	PPD
	17	špilja kod Grabove glave	PPD
	18	Movrica	PPD
	19	Ostaševica	PPD
	20	polušpilja kod Sobre	PPD
	21	boćate jame	PPD
	22	jama na rtu Lenga ispod Stupe	PPD
	23	jama ispod Maranovića	PPD
	24	izvori boćate i slatke vode	PPD
	25	izvor Vodice	PPD
26	Blatina kod Blata	PPD	
Orebić	27	prirodni krajobraz Viganj,	PPD
	28	prirodni krajobraz Podgorje,	PPD

	29	prirodni krajobraz Kučište	PPD
	30	hrast međunac u Orebiću	PPD
	31	Tri stabla košćele u Stankovićima – Orebić	PPD
	32	šuma "pod Mokalo"	PPD
	33	Šišovića špija	PPD
	34	vrtovi pomorskih kapetana u Orebiću	PPD
Smokvica	35	jama Kom na lokalitetu Kom	PPD
Trpanj	36	Trpanj istok – obala,	PPD
	37	Trpanj sjever obala uz naselje	PPD
	38	šuma u naselju Trpanj „Glavice“	PPD
Župa dubrovačka	39	prirodni krajolik Čibača	PPD

PPD – zaštita kroz prostorno-plansku dokumentaciju

202b. Za navedene osobito vrijedne predjele – prirodne krajolike zaštićene temeljem PPDNŽ preporuča se izrada slijedećih podloga u sklopu izrade PPUO/G, te izmjena i dopuna navedenih planova:

- detaljne krajobrazne studije
- studije zelenih sustava.

203. Navedeni osobito vrijedni predjeli - prirodni krajolici te njihov sustav mjera zaštite trebaju osigurati trajnu prisustnost navedenih prirodnih oblika kao i zaštitu od bitne promjene tih vrijednosti.

U prostornim planovima užeg područja potrebno je primijeniti sustav mjera zaštite prirodnih krajolika ovisno o vrsti krajolika.

203a. Brisana.

7.1.1. Sustav mjera zaštite osobito vrijednih predjela - prirodnih krajolika

203b. Opće mjere zaštite osobito vrijednih predjela - prirodnih krajolika:

- sačuvati od prenamjene te unapređivati njihove prirodne vrijednosti i posebnosti (poticati prirodnu regeneraciju šuma, pošumljavanje, rekultivaciju) u skladu s okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima da se ne bi narušila prirodna krajobrazna slika,
- izgradnju izvan granica građevinskog područja treba kontrolirati u veličini gabarita i izbjegavati postavu takve izgradnje uz zaštićene ili vrijedne krajobrazne pojedinačne elemente,
- Na području prirodnih krajolika preporuča se ne dozvoliti gradnja građevina za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu koje se sukladno Zakonu planiraju izvan građevinskog područja.
- treba štiti značajnije vizure od zaklanjanja većom izgradnjom (vjetroelektrane turističko-ugostiteljski kompleksi – zone)
- planirani koridori infrastrukture (ceste, željeznice, elektrovodovi i sl.) treba izvoditi duž prirodne reljefne morfologije. ukoliko treba izvoditi veće morfološke promjene (nasipi i usjeci) preporučuje se izvedba građevinskih tijela odvojenih od terena kako bi se osigurao dojam cjelovitosti i stopljenosti tj. protočnosti krajobraza.

203c. Izdvojene su slijedeće vrste krajolika:

- priobalni krajolici/obalna linija, obalni zeleni pojas, otoci, akvatorij;
- šumski krajolici/površine koje se pošumljavaju;
- visovi, padine, gore, brda zaleđa i priobalja, istaknuti reljefni elementi, vidikovci;
- krajolici vodotoka, jezera, zaljeva i jendeka, estuarija.

203d. Mjere zaštite priobalnih krajolika / obalne linije, obalnih zelenih pojasa, otoka, akvatorija:

- obala treba biti jasno strukturirana, treba sprječavati unifikaciju obale - širenje urbanizacije duž (čitave) obalne linije;
- treba održavati i uspostavljati zelene cezure, odnosno očuvati područja prirodnosti geomorfoloških obilježja obale i prirodne vegetacije koje imaju funkciju osigurati kvalitetan ambijent i spriječiti kontinuiranu izgradnju duž obale. Ostavljanjem zelenih cezura između građevinskih područja omogućava se prirodno povezivanje obale i zaleđa. Osim vizualnih kvaliteta područja na ovaj način se omogućavaju i koridori za kretanje životinja, odnosno, čuva se bioraznolikost područja;
- treba očuvati zeleni karakter obalnog područja, ograničiti povećanje turističko-ugostiteljskih kapaciteta na održivu i prihvatljivu razinu, ograničiti povećanje visine objekata (do visine stabala) te odrediti udio zelenih površina na čestici;
- očuvati prirodne karakteristike obale u najvećoj mogućoj mjeri, pogotovo u kontaktnim područjima uz zaštićene cjeline i vrijednosti izvan zaštićenih dijelova prostora, kao što su prirodne obale vodotokova, prirodne šume, kulturni/terasirani krajobraz na obalnim padinama;
- u urbanim obalnim područjima treba posebnu pažnju posvetiti krajobrazno-arhitektonskom uređenju obalne linije i zaleđa plaža, stvaranju zelenih buffer zona između plaža i urbaniziranih područja, arhitektonskom oblikovanju objekata na plažama i sanaciji degradiranih područja. Treba izbjegavati klasično betoniranje obale i tražiti alternativna rješenja. U obzir treba uzimati prognoze dizanja mora;
- treba uspostavljati obalnu vegetaciju, kao buffer zonu sa uređenjima u zaleđu ali i u funkcionalnom smislu (osiguravanje zaszjene, stvaranje ugodnih mikroklimatskih uvjeta);
- pažnju treba obratiti i zaštiti prirodne pješčane i šljunčane plaže, naročito vezano uz klimatske promjene (dizanje mora), na (ne)nanošenje šljunka te zaštitu plaža i obala od različitih oblika erozije (omogućavanje prirodnog nanošenja i/ili provođenje suvremenih metoda sanacije i/ili uređenja plaža autohtonim materijalom na način, da se što manje narušava prirodna ravnoteža, primjena tehničkih rješenja za uređenje plaža, izgradnja podvodnih lukobrana i umjetnih grebena);

- preporuča se izraditi program sanacije obalnog krajobraza degradiranih, neadekvatno urbaniziranih područja;
- preporuča se izraditi cjeloviti program revitalizacije i obnove obalnog dijela u neposrednoj blizini ljetnikovaca i ostalih baštinskih objekata.
- posebno ograničiti i pratiti građevinsko zauzimanje neposredne obale.
- izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim dužobalnim reljefnim uzvisinama, obrisima, i uzvišenjima te vrhovima, kao i dužobalnu izgradnju jer to narušava krajobraznu sliku.

203e. Mjere zaštite šumskih krajolika / površine koje se pošumljavaju:

- pošumljavanje je prirodni proces koji zbog toga sam po sebi nije problematičan ali se njime gubi i kulturnost krajobraza, posljedično i vizualna atraktivnost;
- sprječavanje je smisleno samo u situacijama kada za to postoje racionalni razlozi, u slučaju uspostavljanja ekonomski efikasne poljoprivrede;
- za sprječavanje pošumljavanja mogu postojati i krajobrazno oblikovni razlozi - očuvanje/stvaranje vizura, pogleda na prostorne dominantne orijentire, krajobrazno/prostorne elemente simboličkog značaja;
- krajobrazno oblikovni razlozi mogu postojati i za aktivno pošumljavanje - stvaranje zelenih cezura, barijera, sakrivanje degradiranih, vizualno ometajućih područja.
- odgovarajućim mjerama (prevencijom) sprječavati šumske požare.

203f. Mjere zaštite visova, padina, gora, brda zaleđa i priobalja, istaknutih reljefnih elemenata, vidikovaca:

- ne dozvoljava se izgradnja po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima i uzvišenjima te vrhovima kao i dužobalna izgradnja jer to narušava krajobraznu sliku,
- treba štiti značajnije vizure od zaklanjanja većom izgradnjom (vjetroelektrane).

203g. Mjere zaštite krajolika vodotoka, jezera, zaljeva i jendeka, estuarija

Smjernice za uređivanje vodenih površina:

- prije bilo koje razvojne aktivnosti koje se tiču voda nužno je pažljivo procijeniti da li je intervencija stvarno potrebna i ako jest da li su njeni razmjeri odmjereni i zadržani u nužno potrebnim dimenzijama;
- svaka vodena pojava je dio krajobraza i istovremeno cjelina za sebe. U vezi s razvojnim aktivnostima nužno je odrediti karakter krajobraza slivnog područja, posebno obala i samog vodnog tijela. Vodeni tok i obala se trebaju tretirati kao geomorfološka pojava, kao biotop i kao značajna vizualna pojava u krajobrazu. U realizaciji planiranih aktivnosti nužno je u najvećoj mogućoj mjeri očuvati prirodna obilježja vodenih tijela;
- područje utjecaja vodenog toka se treba očuvati kako je određen prirodnim obilježjima, uključujući prirodne procese drenaže, kao što su plavljenja, prirodne promjene vodenih tokova, taloženje šljunka i slično. U procesu renaturalizacije reguliranih vodotoka, naglasak se daje na spontane sukcesijske procese;
- Uzvodna vegetacija je jedno od najprepoznatljivijih obilježja većine vodenih tokova pa se tamo gdje ih je nužno ukloniti zbog aktivnosti u realizaciji razvoja, mora obnoviti;
- krajnje je važno spriječiti one aktivnosti u utjecajnoj zoni vodenih tokova koje mogu uzrokovati kasniji razvoj novih aktivnosti;
- vodeni tokovi su najatraktivnija mjesta za različite oblike odmora što se upućuje na njihov doprinos kulturnoj vrijednosti krajobraza. Stoga, svaka interferencija s vodama mora osigurati očuvanje njihove vizualne privlačnosti.

7.2. Osobito vrijedni predjeli - Kulturni krajolici

204. Kulturni krajolici dijele se na tri glavne kategorije:

- oblikovani/dizajnirani i planirani krajolici
- organski razvijani krajolici (povijesni urbani, povijesni ruralni, fortifikacijski, krajolici povijesnih komunikacija, sakralni, arheološki, krajolici mora, otoka i obale)
- asocijativni krajolici.

Na području Županije nalaze se sljedeće vrste kulturnih krajolika:

- asocijativni krajolik Dubrovačke Republike
- povijesni urbani krajolici Dubrovnika, Korčule, Cavtata, Stona, Malog Stona, Šipanske luke, Suđurđa, Lastova, Vela Luke
- ruralni krajolici (suhozidni krajolici u Dubrovačkom primorju i otocima, Dingač, Potomje, tradicijska naselja Čepikuće, Mravinca, Lisac, Podgora, Točionik, Smokovljani, Majkovi, Gornji i Donji Majkovi, Mravinca-Doli-Zaton Doli, Zaton, područje delte Neretve, reliktni krajolik Nakovana, itd.)
- ladanjski/ljetnikovački krajolici Šipana, Lopuda, Koločepa, Rijeke dubrovačke, Trstena, Lokruma, Gruža, Suđurđa,
- sakralni i samostanski krajolici Orebića, Konavala, Lopuda, Lokruma, Šipana, Mljeta, Slanog, Sušca, Sv. Vida,
- fortifikacijski krajolici Dubrovnika/Srđa, Stona, Korčule, Prevlake, delte Neretve, Sokol Grada, Molunta, Cavtata, Dubrovačke Republike
- proizvodni/industrijski krajolici Stona, mlinica Konavle, brodogradilišta Korčula, kamenoloma Vrnik,
- turistički, hotelski krajolici Lapada, Babin Kuka, Šipana, Lopuda
- krajolici povijesne i prometne i komunalne infrastrukture karavanskog puta Dubrovnik, antičkog vodovoda Konavle, renesansnog vodovoda Dubrovnik, Napoleonovog puta Ston, željeznice Dubrovnik - Konavle
- arheološki krajolici Vele Spilje u Veloj Luci, Kopile u Blatu, kopneni i podmorski u Cavtatu, arheološki u Stonu
- obalni, otočki i krajolici mora Pelješkog kanala, malih korčulanskih otoka, Lastovskog otočja, otočića Sušca, otoka Mljeta, Elafitskih otoka, zaljeva Zaton-Doli, Slano-Brsečine, Trsteno-Orašac-Zaton...

Na području Županije određeno je 84 osobito vrijednih predjela - kulturnih krajolika, koje je potrebno očuvati temeljem PPDNŽ i to:

Redni broj	Grad/ Općina	Naziv područja	Vrsta	Tip	Zaštita
1	Dubrovnik, Konavle, Dubr. primorje, Ston, Janjina, Trpanj, Orebić, Mljet, Lastovo Župa dubrovačka	Krajolik Dubrovačke republike	asocijativni	fortifikacijski, urbani, proizvodni, planirani	PZR
2	Dubrovnik	Urbani krajolik Dubrovnika (okružje spomeničke cjeline svjetske baštine)	oblikovani	urbani, planirani	PZR-PZU
3		Krajolik Lokruma	oblikovani	samostanski, planirani	PZR-PZU
4		Fortifikacijski krajolik Srđa	oblikovani	fortifikacijski,	PZR
5		Krajolik povijesnog vodovoda	oblikovani	povijesna infrastruktura	PZR
6		Krajolik karavanskog puta	organski	povijesna infrastruktura	PZR
7		Ladanjski krajolik Gruža i Rijeke Dubrovačke sa estuarijem Omble (mlinovi)	oblikovani	ljetnikovački, planirani	PZR
8		Ladanjski i agrarni krajolik Elafita	organski	ljetnikovački	PZR
9		Ladanjski krajolik Suđurđa	oblikovani	ljetnikovački, planirani	PZR
10		Urbani krajolik Šipanske luke	organski	urbani, organski	PZR

11		Ladanjski krajolik Trstena	oblikovani	ljetnikovački, planirani	PZR
12		Agrarni krajolik Riđica, Mrčevo	organski	krških polja	PPD
13		Agrarni krajolik Kliševo	organski	krških polja	PPD
14		Turistički krajolik Dubrovnika, Babin kuk	oblikovani	oblikovani	PPD
15	Dubrovnik, Konavle	Krajolik povijesne uskotračne željeznice (dio pruge Gabela - Trebinje - Dubrovnik - Herceg Novi - Zelenika)	oblikovani	povijesna infrastruktura	PZR
16	Dubrovnik, Metković, Ston, Konavle, Dubr. primorje, Zažablje, Kula Norinska i Pojezerje	Napoleonov put	oblikovani	povijesna infrastruktura	PZR
17	Dubrovnik, Dubrovačko primorje	Obalni krajolik od zaljeva Budima do Zatona	organski	krških polja i padina	PPD
18	Dubrovačko primorje	Ruralni krajolik primorja Ošlje, Imotica, Topolo, Smokovljani, Visočani, Lisac, Čepikuće	organski	krških polja	PPD
19		Ruralni krajolik Mravinjca, Trnova	organski	krških polja	PPD
20		Agrarni krajolik Majkovi krških polja i udolina	organski	krških polja	PPD
21		Ruralni krajolik udolina, Doli	organski	krških polja	PPD
22		Ruralni krajolik Trnovica	organski	agrarni krških polja	PPD
23	Župa dubrovačka	Agrarni krajolik Župe dubrovačke	organski	agrarni maslinarski	PPD
24		Obalni krajolik Župe dubrovačke	organski	agrarni na padini, obalni, ladanjski	PPD
25	Konavle	Urbani krajolik Cavtata	oblikovani	urbani, planirani	PZR
26		Fortifikacijski krajolik Soko kula	oblikovani	fortifikacijski, agrarni, ruralni	PZR
27		Povijesni ruralni krajolik Konavoskog polja	organski	ruralni, agrarni, nizinski	PZR
28		Povijesni ruralni krajolik Konavoskih brda Duba konavoska	organski	ruralni, agrarni, brdski	PZR
29		Povijesni ruralni Donja Banda	organski	agrarni, mješoviti	PPD
30		Povijesni ruralni krajolik Vodovađa	organski	ruralni, agrarni, brdski	PZR
31		Konavoski dvori	organski	agrarni gospodarski mlinovi	PPD
32		Kulturni krajolik Pridvorje	organski	ruralni, sakralni	PZR
33		Krajolik antičkog akvadukta	oblikovani	povijesna infrastruktura	PZR
34		Fortifikacijski krajolik Prevlake	oblikovani	fortifikacijski, planirani	PZR
35	Ston	Povijesni gospodarski krajolik Stona i malostonskog zaljeva i udolina	oblikovani	proizvodni, planirani	PZR-PZU
36		Urbani krajolik Stona i Malog Stona	oblikovani	urbani, planirani	PZR-PZU
37		Ruralni krajolik Žuljane, Tomislavovac	organski	agrarni krških polja	PPD
38		Ruralni krajolik Ponikvi	organski	agrarni krških polja	PPD
39	Janjina	Ruralni krajolik Janjine, Popove luke	organski	agrarni krških polja	PPD
40	Trpanj	Agrarni krajolik Trpnja	organski	agrarni krajolik krških polja	PPD
41		Agrarni, terasirani Duba pelješka	organski	agrarni na padini	PPD
42	Trpanj, Orebić	Ruralni krajolik polja Oskorušno, Kuna pelješka, Orlovo polje, Potomje, Gornja i Donja vrućica	organski	agrarni krških polja	PPD

43	Orebić	Povijesni obalni krajolik Orebić, Viganj	organski	agrarni na padini	PZR
44		Reliktni krajolik Nakovana	organski	reliktni ruralni	PZR
45		Agrarni, terasirani krajolik Podstup	organski	agrarni na padini	PZR
46		Ruralni krajolik polja Donja Banda, Prizdrina, Pijavično	organski	agrarni krških polja	PPD
47		Agrarni terasirani krajolik Dingača	organski	agrarni na padini	PZR
48		Agrarni krajolik udoline Trstenika	organski	agrarni udoline	PPD
49	Korčula, Lumbarda, Smokvica, Blato, Vela luka	Krajolik Korčule	asocijativni	fortifikacijski	PPD
50	Korčula, Orebić	Krajolik mora - pelješki kanal	asocijativni	krajolik mora, plovidbe	PZR-PZU
51	Korčula	Urbani krajolik Korčule	oblikovani	urbani, planirani	PZR-PZU
52		Krajolik malih otoka Korčula, Badija, Vrnik	asocijativni	mali otoci	PZR
53		Gospodarski krajolik Korčule (brodogradilište, kamenolom)	oblikovani	gospodarski,	PZR
54		Agrarni terasirani krajolik Orlanduša, Berkovica	organski	terasirani, vinogradarski	PZR
55		Ruralni krajolik Žrnova	organski	agrarni krških polja	PPD
56		Agrarni terasirani krajolik Račišća, Kneže	organski	terasirani, vinogradarski	PPD
57		Ruralni krajolik Smokvice i Čare	organski	agrarni krških polja	PPD
58		Ruralni krajolik Pupnata	organski	agrarni krških polja	PPD
59	Lumbarda	Povijesni agrarni i ladanjski krajolik Lubarde	organski	suhozidni, polje, nizinski	PPD
60	Blato	Agrarni krajolik Potirna, Sitnica	organski	agrarni krških polja	PPD
61		Arheološki krajolik tumula, Kopila	organski	terasirani, reliktni vinogradarski	PZR
62	Vela Luka, Blato	Agrarni krajolik krških polja Blato, Vela luka	organski	agrarni, maslinarski	PZR
63		Terasirani krajolik Požar, Bradat, Prigradica	organski	agrarni, vinogradarsko maslinarski	PZR
64	Vela luka	Urbani krajolik Vela luke	organski	urbani	PPD
65		Arheološki krajolik Vela spilja	organski	suhozidni, polje, nizinski	PZR
66	Mljet	Povijesni, ruralni krajolik otoka Mljeta	organski	agrarni, ruralni	PZR
67		Krajolik Mljetskih jezera	organski	mješoviti krajobraz jezera	PZR
68		Obalni arheološki krajolik Polače	organski	mješoviti krajobraz zaljeva	PPD
69		Ruralni krajolik Babino polje	organski	agrarni ruralni	PPD
70		Ruralni krajolik Blato	organski	agrarni ruralni	PPD
71		Ruralni krajolik Goveđari	organski	agrarni ruralni	PPD
72		Ruralni krajolik Maranovići	organski	agrarni ruralni	PZR
73	Lastovo	Povijesni krajolik Lastovskog otočja	organski	agrarni, urbani, krajolik mora	PZR
74		Urbani krajolik Lastova	organski	urbani, organski	PZR
75		Urbani krajolik Uble	oblikovani	urbani, planirani	PZR
76		Povijesni krajolik lastovskih polja	organski	agrarni, ruralni	PPD
77		Povijesni krajolik otočića Sušca	asocijativni	sakralni, krajolik mora	PZR
78	Ploče, Metković, Opuzen, Slivno, Kula Norinska, Zažablje i Pojezerje	Krajolik Neretve	asocijativni	agrarni, fortifikacijski	PPD

79	Ploče, Metković, Opuzen Slivno, Kula Norinska, Zažablje	Agrarni krajolik delte Neretve, jendeci	oblikovani	agrarni	PZR
80	Ploče, Opuzen, Metković, Kula Norinska	Krajolik povijesne uskotračne željeznice (pruga Sarajevo- Metković/Ploče)	oblikovani	povijesna infrastruktura	PPD
81	Ploče	Arheološki park Bačina	organski	reliktni	PZR
82		Ruralni krajolik Pasičina	organski	agrarni, ruralni	PPD
83	Zažablje	Ruralni krajolik Vidonje	organski	ruralni	PPD
84	Slivno	Ruralni krajolik Slivno	organski	ruralni	PPD

PZU – prijedlog za UNESCO

PZR – prijedlog za registar RH

PPD – zaštita kroz prostorno-plansku dokumentaciju (regionalna/lokalna zaštita)

204a. Od 84 kulturnih krajolika, 45 ih je predloženo za upis u registar kulturnih dobara RH, od čega 4 krajolika za upis na listu Svjetske kulturne baštine. Ostalih 39 kulturnih krajolika predloženo je za zaštitu na regionalnoj/lokalnoj razini putem prostorno-planske dokumentacije do evtl. proglašenja na predstavničkim tijelima regionalne i/ili lokalne samouprave i upisa u registar kulturnih dobara od regionalnog/lokalnog značenja.

204b. Za sve kulturne krajolike koji su ocijenjeni kategorijom regionalnog/lokalnog značaja prilikom izrade prostorno planske dokumentacije niže razine (Prostorni plan uređenja Grada/Općine, Urbanistički plan uređenja, uključujući i izmjene i dopune), preporuča se kao podlogu izraditi Konzervatorsko-krajobraznu studiju, koja osim tipološke klasifikacije uključuje i analizu i ocjenu kulturno povijesnih vrijednosti krajolika.

Za sve krajolike koji su predloženi za upis u Registar kulturnih dobara RH preporuča se izraditi Konzervatorsko-krajobraznu studiju, koja osim tipološke klasifikacije uključuje i analizu i ocjenu kulturno povijesnih vrijednosti krajolika kao podlogu za izradu Plana zaštite krajolika i Plana upravljanja.

Za sve kulturne krajolike međunarodnog značaja preporuča se pripremiti dokumentaciju za pristupnu listu svjetske kulturne baštine u odgovarajućim kategorijama.

Područja koja se već nalaze na pristupnoj listi preporuča se revidirati u smislu proširenja granica i kategorija zaštite s obzirom na nova saznanja u zaštiti i upravljanju kulturnom baštinom i europskom konvencijom o krajoliku.

Do upisa pojedinog kulturnog krajolika u predložene kategorije, kulturni krajolici se štite prostorno-planskom dokumentacijom (PPŽ, PPUO/G, GUP, UPU), kroz propisane mjere zaštite i planske smjernice.

7.2.1. Sustav mjera zaštite osobito vrijednih predjela - kulturnih krajolika

205. Opće mjere zaštite kulturnih krajolika, te smjernice za planiranje i upravljanje kulturnim krajolikom:

- U područjima označenim kao kulturni krajolik preporučuje se izbjegavanje narušavanja sklada, odnosno pažljivije planiranje uz očuvanje izvornih elemenata i obilježja krajolika;
- Na području kulturnih krajolika predloženih za upis u registar kulturnih dobara radi očuvanja karaktera krajolika predlaže se ne dozvoliti gradnju novih građevina za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu koja se sukladno Zakonu planira izvan građevinskog područja, već se predlaže obnova postojećih/zatečenih objekata. Preporuča se za novu gradnju izraditi detaljnu krajobraznu studiju koja će propisati uvjete gradnje prilagođene vrijednostima krajolika i tradicionalnom načinu gradnje.
- Za planiranje istih na području kulturnih krajolika koji se štite PPDNŽ preporuča se izraditi detaljnu krajobraznu studiju koja će propisati detaljne uvjete gradnje prilagođene tradicionalnom načinu gradnje. Uz pažljivo planiranje iz razloga očuvanja izvornih elemenata krajobraza sagledati kumulativni utjecaj brojnih i prostorno dispergiranih zahvata na vrijedne prirodne i kulturne krajobraze koji dugoročno može biti poguban, te odrediti prihvatni kapacitet prostora.
- Predlaže se razmotriti kriterije u postupcima ocjene o potrebi strateške procjene, na način da se za planove JLS kojima se povećavaju granice građevinskih područja naselja, naročito u krajobraznim područjima vrlo velikih vrijednosti, u postupcima provođenja SPUO tim pitanjima posveti posebna pažnja.
- Predlaže se u proceduru SPUO kao ravnopravan postupak ugraditi HIA-u za osobito vrijedne kulturne krajolike predložene za upis u registar kulturnih dobara RH.
- U prostornim planovima užeg područja preporuča se primijeniti sustav mjera zaštite kulturnih krajolika. Ovisno o vrsti i tipu kulturnog krajolika propisane su detaljnije smjernice.

205a. Mjere zaštite asocijativnih krajolika - očuvanja identiteta

(krajolik Dubrovačke republike, Pelješki kanal, Neretva, Korčulanski otočići)

Prepoznatljiva područja koje povezuju povijesni, gospodarski, obrambeni, religijski, kulturni i prirodni elementi. U tom je složenom krajoliku kopna, otoka i mora međudjelovanje između ljudi i prirode snažno povezano s idejama i praksama povezanim s prirodnim elementima i izgledom krajolika.

Mjere zaštite i upravljanja asocijativnim kulturnim krajolikom uključuju sljedeće:

- očuvati prepoznate kulturne i prirodne vrijednosti u krajoliku (pojedinačne kulturne i prirodne krajolike i ostale vrste kulturne baštine) kroz očuvanje raznolikosti i karakteristične fizionomije mediteranskog povijesnog krajolika kopna, otoka i mora,
- osigurati kontinuitet društvenih i kulturnih događanja, povijesnih djelatnosti, korištenja, tehnika i praksi gradnje,
- podržati gospodarske aktivnosti koje su u skladu s kulturnim i prirodnim vrijednostima, a onemogućiti one koje nisu prihvatljive u pogledu očuvanja karaktera kulturnog krajolika,
- poticati znanstvena i stručna istraživanja te edukaciju čime će se doprinijeti dugoročnom boljitku stanovnicima i javnoj podršci zaštiti krajolika. Osposobljavati stručni kadar, formirati i podržavati znanstvene i stručne ustanove koje se bave zaštitom i revitalizacijom krajolika te obnovom povijesnih vrtova i perivoja,
- izraditi bazu podataka o svim kulturnim i prirodnim vrijednostima i ostalim vrstama krajolika koje se nalaze unutar asocijativnog kulturnog krajolika te prepoznati njihove povezanosti i doprinose njegovu značaju. Uspostaviti stalno praćenje stanja i promjena (monitoring),
- uspostaviti politike razvoja Županije i lokalne samouprave temeljene na prepoznatim vrijednostima kulturnog krajolika,
- uključiti lokalnu zajednicu u stvaranje programa očuvanja baštine, uključujući nevladine organizacije (NGO), škole i dr.,
- planirati programe u okviru kojih će se baština krajolika (stećci, gradine i gomile, antički putovi, karavanski putovi i odmorišta iz doba Dubrovačke Republike; materijalni ostaci trgovačkih veza; običaji, nošnja, kuhinja, glazba; suhozidi; željeznica, luke, pomorstvo,

hodočasnički /vjerski putovi, zanatstvo (tkanine, rude); industrijska baština Stonske solane, mlinica na rijeci Ljutoj itd.) integrirati u novi razvojni koncept.

205b. Mjere zaštite povijesnih urbanih krajolika

(Povijesne cjeline Dubrovnika, Korčule, Stona, Malog Stona, Orebića, Cavtata, Broca ...)

Ove povijesne cjeline nastale su na temelju planskog pristupa, dok su se okolna područja, sve do recentnog razdoblja, razvijala uglavnom spontanom načinom. U svojim povijesnim jezgrama imaju očuvanu povijesnu urbanu matricu, građevnu strukturu i pejzažne strukture koje su visoko vrednovane. Okružene su područjima novije gradnje i neizgrađenim površinama koje su dio prirodne topografije. Formirale su karakterističnu i prepoznatljivu sliku grada, koju se želi očuvati kao urbani krajolik. Dosadašnje promatranje samo centralne urbane jezgre bez sagledavanja njihova šireg prostora dovelo je do konfliktnih situacija, stoga se javlja potreba za valorizacijom i ujedinjenjem grada i njegova šireg područja kao kulturnog krajolika grada. Povijesna cjelina grada ne percipira se samo unutar strogo definiranih granica zaštićene povijesne jezgre, već obuhvaća širi urbani, kulturni i geografski kontekst.

Mjere zaštite povijesnog urbanog krajolika uključuju:

- povijesno gradsko područje sagledavati u prostornom kontekstu, uvažavajući topografska obilježja i karakterističnu sliku grada, koju čine izgrađene i krajobrazne strukture. Očuvati prepoznatljive panorame, vizure, vizurne koridore, a nova građevna područja planirati u zonama niže vizualne izloženosti na način da s povijesnim strukturama tvore koherentnu cjelinu;
- potiče se uređenje i planiranje urbanog krajolika u okviru njegove povijesne namjene i omogućavanja kompatibilnog korištenja koje zahtijeva minimalne promjene njegovih prirodnih i kulturnih sastavnica;
- očuvati, održavati i obnavljati povijesnu urbanu matricu u okviru mreže ulica, urbanih uzoraka, građevne strukture, odnosa javnih i privatnih površina, otvorenih (zelenih) i izgrađenih površina;
- održavati javne prostore grada, njihov prirodni i antropogeni okoliš, koji pomažu stvaranju urbane kvalitete;
- održavati zeleni sustav grada, parkovne i ostale zelene prostore koji čine važan element slike grada bez širenja građevnih područja. Postojeće i planirane zelene površine treba učiniti prepoznatljivima, a pored ekološkog, rekreacijskog ili zdravstvenog, trebaju imati umjetničko, povijesno, oblikovno i identifikacijsko značenje. Cilj je stvoriti nove zelene prostore kvalitetnog oblikovanja na tragu naslijeđa povijesnog vrta i perivoja kao stvaralačke i kulturne vrijednosti, koji će biti vidljive i prepoznatljive u slici grada;
- veliko značenje u slici grada imaju i park šume uglavnom nastale pošumljavanjem golih terena u blizini grada ili perivojnim dotjerivanjem postojećih prirodnih šuma. Njihovo je ogromno rekreacijsko i ekološko značenje, ali i urbanističko, jer svojom površinom, položajem i scenografskim značenjem uobličavaju prepoznatljiv obris grada;
- područja novije gradnje sagledati u kontekstu stvaranja ukupne slike grada, a buduću gradnju i korištenje prostora uskladiti s vrijednostima krajolika. Svaku novu gradnju gabaritima, (mjerilom) tipologijom i osnovnim elementima (materijalima) završnog oblikovanja uskladiti s pripadajućim prostornim kontekstom;

Za programe/projekte čiji kapaciteti izlaze izvan postojećih okvira gradnje, koji unose nove urbane uzorke, mjerilo i tipologije treba prethodno izraditi Urbanističko - krajobraznu studiju, kojom će se propitati kapacitet prostora, odnosno prostorne mogućnosti lokacije. Urbanističko-krajobrazna studija (Studija kapaciteta prostora) mora biti izrađena od neovisnog, interdisciplinarnog stručnog tima prema metodologiji studija urbanog krajolika. Rezultati studije moraju biti podloga za razradu projekata i urbanističkih planova.

Smjernice za uređivanje povijesnih urbanih krajolika:

- izrada pripremne dokumentacije za opis svih objekata u gradskoj jezgri kao kulturnih dobara u odgovarajućoj kategoriji kao dijela zaštićene cjeline svjetske baštine,
- izrada konzervatorske dokumentacije povijesnog sustava kanalizacije i vodovoda kao podloga za prijedlog najprihvatljivije obnove tj. uspostave funkcionalne kanalizacije i vodovoda uz zaštitu i prezentaciju povijesne,
- preispitivanje postavke crpnih stanica u jarku istočno i zapadno od grada, iznalaženje najboljeg mogućeg rješenja odvodnje grada,

- regulacija dopuštene urbane opreme i opreme za usmjeravanje, označavanje i reklamiranje: priprema posebne uredbe/pravilnika ili plana za čitavo područje grada (plan upravljanja);
- izrada sustavnog plana elektrifikacije povijesne jezgre grada, regulacija instalacija klima uređaja i ožičenja po fasadama: priprema studije/primjera i mogućih rješenja - pozicioniranja, oblikovanja, maskiranja;
- sprečavanje "nagrizanja" povijesno vrijednih dijelova urbanih i ruralnih cjelina/krajolika novom izgradnjom;
- očuvanje povijesnih ograda, zidova, povratak tradicionalnih materijala ograda, zadržavanje kamenog popločenja, pažljivo održavanje i rekonstrukcija povijesnih putova bez novih intervencija;
- poticanje autentične rekonstrukcije svih povijesnih objekata i vrtova postojećih ljetnikovaca visoke vrijednosti i primjerene revitalizacije;
- očuvanje povijesnih ogradnih zidova bez novih intervencija (rušenja, otvaranje vrata/prozora, dogradnji), održavanje kamenog/oblutičastog popločenja puteva, održavanje kanala i provjera mogućnosti in situ prezentacije;
- zabrana bilo kakve gradnje unutar obuhvata identificiranih povijesnih kompleksa bez konzervatorske dokumentacije koja ih cjelovito sagledava uz obvezne mjere zaštite svih povijesnih objekata unutar kompleksa kao i vrtog prostora te ogradnog zida;
- stroga kontrola nad rušenjem starih dimnjaka i izgradnjom terasa na krovovima,
- izrada studije nosivog kapaciteta povijesne jezgre.

205c. Mjere zaštite ruralnih/agrarnih krajolika

Povijesni ruralni krajolici kao najzastupljenija vrsta krajolika na području Županije u sebi sadrži i agrarne, krajolike kraških polja ili terasirane krajolike na padinama. Tipovi seoskih naselja i uzorci poljodjelskih površina odražavaju tradiciju, znanja i vještine ljudi koji su ih oblikovali, mijenjali i prilagođavali svojim potrebama, već odražavaju i topografska obilježja prostora u kojemu su nastali. Agrarni/poljodjelski krajolici razlikuju se po načinu korištenja tla i poljodjelskim aktivnostima te mogu biti vinogradarski, maslinarski, ratarski, pašnjački i sl. U njima su vlasnički odnosi u najvećoj mjeri odredili prostornu organizaciju, sustave putova, prostorne uzorke, geometriju parcela, omeđivanje posjeda i sl.

U povijesnim ruralnim krajolicima kao što su: šire područje Konavoskog polja, unutrašnjost otoka Lastova i Korčule, prostori Općina Slivno, Zažablje, Kula Norinska, Pojezerje, Dubrovačkog primorja itd. planira se revitalizacija lokalne tradicije, stoga se predlažu slijedeće smjernice:

- očuvati i održavati prostornu organizaciju i odnose naselja i obradivih površina, bez uvođenja novih građevnih područja. Također treba održavati i obnavljati oblike naselja i posjeda, parcelaciju, ograđivanje suhozidima, smještaj i položaj zgrada te prirodne značajke koji su važni elementi koji oblikuju uzorke ruralnog krajolika
- osvijestiti doprinos povijesnog ruralnog krajolika ruralnom razvoju i održivom korištenju prirodne i kulturne baštine poticanjem ruralnog razvoja kroz razvoj i korištenje povijesnih ruralnih i agrarnih prostora za turizam, proizvodnju hrane, zanatstvo i ostalo;
- ruralni prostor, uključujući i naselja revitalizirati i promovirati kao područje za kvalitetan život uz poticajne mjere različitih resora (poljoprivrede, regionalnog razvoja, turizma,...),
- poticati korištenje krajolika u okviru njegove povijesne namjene i omogućavanja kompatibilnog korištenja koje zahtijeva minimalne promjene njegovih prirodnih i kulturnih sastavnica,
- zadržavanje prepoznatljivih vrijednosti i obilježja krajolika kroz očuvanje povijesne građe i prirodnih sastavnica. Ruralni krajolik prepoznat je kao rezultat povijesnog razvoja, a promjene koje nemaju uporište u povijesnom karakteru nisu prihvatljive,
- razvojne programe temeljiti na zajedničkim prirodnim i kulturnim resursima ruralnog prostora (rijeke, potoci, jezera; vinogradarstvo, maslinarstvo, ljekovito bilje, autohtone sorte; te promociju poljoprivrednih gospodarstava, kroz eko/agro turizam),
- njegovati i poticati očuvanje etnoloških vrijednosti i nematerijalne baštine (tradicije, vještina, običaja,...), promovirati elemente duhovnosti u kulturnom stvaralaštvu stanovnika ruralnih krajolika, a razvoj gospodarskih djelatnosti vezati za radne običaje stanovnika (poljoprivreda, obrt, turizam na seljačkim domaćinstvima),

- agrarni krajolik potrebno je očuvati od nove gradnje, koju treba usmjeravati u postojeća tradicijska naselja pod kontroliranim uvjetima (izrada planova uređenja sela i zaselaka temeljem konzervatorsko-krajobrazne studije),
- posebno štiti rubove povijesnih ruralnih i urbanih naselja i to u cjelovitoj slici gabarita. Ne dozvoljava se linearno širenje i povezivanje više naselja u neprekinuto građevno područje,
- umjesto nove izgradnje poticati obnovu starih zgrada, a novu gradnju usmjeravati na interpolacije unutar strukture naselja. Gradnja novih stambeno-gospodarskih sklopova u agrarnom prostoru ruralnih naselja ne smije promijeniti tradicionalne osobitosti šireg prostora (terase, suhozidi, vegetacija),
- poticati i stimulirati obnovu zapuštenih terasiranih, suhozidnih krajolika s vinogradima i maslinicima kao nematerijalne baštine i pejzažne slike. U terasiranim krajolicima ne dozvoljava se nova gradnja za potrebe turizma (apartmani). Moguća je gradnja priručnih gospodarskih građevina do 20m² građenih u kamenu,
- očuvati suhozidne terase karakteristične geometrije. Ne dozvoljava se rušenje suhozida i formiranje novih vinograda/maslinika u velikim površinama bez kamenih suhozida,
- oštećene i zapuštene agrarne krajolike preporuča se rekonstruirati, rekultivirati i preoblikovati tj. uređenjem unaprijediti. Osigurati da su tradicijske vještine potrebne za popravak povijesnih struktura održive, odgovarajuće vrjednovane i nagrađene - suhozidna gradnja kao nematerijalna baština,
- donijeti korist i poboljšanje života stanovnicima kroz opskrbu prirodnim proizvodima (kao što su: poljodjelski, voćarski, šumski, riblji proizvodi, pitka voda itd.) i prihodi od održivih oblika turizma,
- oblikovati programe interpretacije baštine za posjetitelje, uspostaviti i urediti edukacijske putove i oznake koje obuhvaćaju kulturno naslijeđe (stari gradovi, arheološki lokaliteti, tradicijske kuće, mlinice, i dr.) i prirodne vrijednosti, u koje se uključuje i lokalna zajednica,
- promicati odgovarajući obazrivo korištenje povijesnih zgrada, prilagoditi i ponovno koristiti povijesne zgrade umjesto preseljenja i zamjene novom gradnjom,
- uspostaviti nagrade za postupanje s krajolikom te podržati programe za edukaciju javnosti (stanovnika) o vrijednostima naslijeđa kulturnog krajolika i građevina,
- smanjiti rizike i ugrožavanje područja od divlje gradnje, prevelikog iskorištavanja i sječe šuma i ostalih pojava kojima se smanjuju vrijednosti kulturnog krajolika,
- za pojedine dijelove ruralnog krajolika - osobito vrijedne, oštećene ili osjetljive - treba izraditi detaljnije planove,
- pri oblikovanju građevina (posebice onih izvan naselja) treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalne arhitekture,
- u ovim krajolicima izbjegavati smještaj energana i ostalih velikih infrastrukturnih građevina, a za programe/projekte čiji kapaciteti izlaze izvan postojećih okvira gradnje, koji unose nove uzorke, mjerilo i tipologije treba prethodno izraditi Konzervatorsko-krajobraznu studiju, kojom će se propitati kapacitet prostora, odnosno prostorne mogućnosti lokacije. Konzervatorsko-krajobrazna studija mora biti izrađena od neovisnog, interdisciplinarnog stručnog tima prema metodologiji studija urbanog krajolika. Rezultati studije moraju biti podloga za razradu projekata i urbanističkih planova,
- širenje ruralnog naselja prihvatljivo samo na način da nova izgradnja (uključujući krovove, terase, krajobrazna uređenja) vizualno ne odstupa od tradicionalne slike naselja i nije vidljiva iz važnih vizurnih točaka unutar i izvan naselja; da urbanističko rješenje poštuje mjerilo prostora, nastavlja ruralnu matricu i ruralnih značaj naselja i krajobrazne karakteristike okruženja; te da čuva okolna područja u poljoprivrednoj funkciji, posebice onih djelatnosti koje podržavaju karakteristične tradicionalne kulturno-krajobrazne uzorke,
- osigurati zaštitu i očuvanje osnovnih elemenata povijesne planske matrice i karakterističnih skupina građevina, pojedinih građevina i drugih, za ukupnost kulturno-povijesne cjeline važnih vrijednosti, a prije svega oblika građevina i sklopova, gabarita i povijesnih sadržaja;
- održavati karakteristike tradicijskih uzoraka i tipologije izgradnje u ruralnim cjelinama; a posebno izložena područja - u geomorfološkom ili vizualnom smislu - treba namijeniti onim objektima za koje je važno da su u prostoru uočljivi.
- pri oblikovanju građevina (posebice onih koje se mogu graditi izvan naselja) treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalne arhitekture.

Za sve ruralno/agrarne krajolike preporuča se izraditi Konzervatorsko-krajobraznu studiju koja će analizirati i vrednovati sve graditeljske i prostorne vrijednosti, te dati detaljnu valorizaciju pojedinih cjelina i mogućnost intervencije u njima kroz posebne odredbe unutar prostornih planova uređenja općina/gradova.

Za vrijedne urbane i ruralne cjeline preporuča se izrada studije revitalizacije povijesnih cjelina: analiza mogućnosti širenja naselja, smjernice za arhitektonsko oblikovanje, uređivanje javnog prostora, uređivanje rubova naselja te uređivanje i obnovu tradicionalnih agrikulturnih krajobraznih uzoraka u okruženju naselja koji s naseljem čine nedjeljivu krajobraznu cjelinu.

205d. Smjernice za uređivanje terasiranih krajolika:

- revitalizacija terasa u funkciji urbane poljoprivrede;
- osiguranje periodične košnje i čišćenja makije na način, da se očuva vidljiv krajobrazni uzorak terasa;
- očuvanje područja u aktivnoj poljoprivrednoj funkciji;
- priprema preporuka za saniranje terasa;
- podržati projekte koji afirmiraju i revitaliziraju vrijednosti tradicionalnih kulturnih krajobraza kao što je Suhozid.hr;
- ne dopustiti izgradnju stambenih objekata ili objekata za odmor u krajoliku na malim površinama, neprimjerenog oblikovanja i površine za krajolik u kojem se nalaze;
- obnoviti gradnju pločastim kamenom i njegovati povratak zanata vezanih za gradnju takvih objekata;
- izraditi katalog objekata građenih pločastim kamenom i preporučiti elemente koji se trebaju koristiti pri projektiranju i gradnji objekata koji se grade izvan građevinskih područja.

205e. Mjere zaštite fortifikacijskih krajolika

Fortifikacijski ili krajolici utvrda - uključuju obilježja strateški važnih i povoljnih mjesta, posebnih geomorfoloških obilježja, čije su pogodnosti korištene za gradnju sustava utvrda, starih gradova, vojarni, skladišta i ostalih građevina vezanih uz funkciju obrane. Mogu pripadati jednom ili različitim povijesnim razdobljima te ilustrirati stupanj razvitka vojne tehnike određenog razdoblja. Brojne povijesne utvrde i vojne građevine su napuštene i danas bez sadržaja.

Smjernice i mjere zaštite koje se odnose na fortifikacijski krajolik su sljedeće:

- potiče se očuvanje i eventualna prenamjena, odnosno promjena načina korištenja krajolika u okviru uvažavanja njegove povijesne namjene i omogućavanja kompatibilnog korištenja koje zahtijeva minimalne promjene njegovih izgrađenih i otvorenih prostora. Osim građevina (utvrda, bitnica, spremišta, bunkera i sl.) i njihova prostornog i funkcionalno međuodnosa te brisanog prostora i komunikacija valorizira se i krajobrazna komponenta prostora.
- očuvanje i prezentacija uključuje građevine fortifikacijskog sustava, povijesni brisani prostor i komunikacije te vanjske, otvorene prostore kao i širu okolinu;
- fortifikacijski krajolik prepoznat je kao rezultat dugog povijesnog razvoja, ili jedne graditeljske faze, stoga promjene koje nemaju uporište u povijesnom karakteru nisu prihvatljive.
- u novom načinu korištenja potrebno je zadržati prepoznatljiva obilježja fortifikacijskog krajolika kroz očuvanje povijesne građe, brisanog prostora kao integralnog dijela fortifikacijskog sustava, prirodnih sastavnica i vizualnog odnosa prema okolini;
- s obzirom da su fortifikacijske građevine smještene na istaknutim lokacijama i vizualno su vrlo izložene, preporuča se sagledati komponentu brisanog prostora u okviru cjelovito sagledanog kompleksa koji čini neodvojivi dio fortifikacijskog krajolika i na taj način poštovati integritet spomeničke cjeline fortifikacijskog krajolika i međuodnose (ukupnost kroz cjelovitost sustava utvrda, brisanog prostora i njihovog međuodnosa, te povijesnih komunikacija);
- u njihovoj blizini nije prihvatljiva nova gradnja koja bi promijenila povijesno uspostavljene prostorne odnose i njihov karakter akcenta.
- preporuča se izraditi evidenciju, dokumentiranje, kartiranje i vrednovanje svih sastavnica fortifikacijskih krajolika: izgrađenih (zgrade, postrojenja i ostale građevine koje imaju značenje s arhitektonskog, društvenog, političkog, ekonomskog ili vojne povijesti), i otvorenih prostora (streljane, vježbališta,..) Posebno treba uzeti u obzir brisani prostor kao integralni dio sustava, poglede, vizure i vizualne odnose.

- izraditi katastar utvrda/fortifikacija na području Županije, napraviti plan povezivanja i umrežavanja radi obilazaka i proučavanja.

Prije izrade plana prenamjene ili prezentacije fortifikacijskog krajolika preporuča se izraditi Konzervatorsko-krajobraznu studiju koja će analizirati i vrednovati sve graditeljske i prostorne vrijednosti.

205f. Mjere zaštite industrijskih/proizvodnih krajolika

Povijesni industrijski krajolici, u užem smislu značenja pojma gotovo da i ne postoje na području Županije kao ostaci industrijske kulture koji imaju povijesnu, tehnološku, društvenu, arhitektonsku ili znanstvenu vrijednost. Ispravnije ih je zvati proizvodni, a uključuju zgrade, tehnologiju i prostore koji odražavaju fizičke i društvene procese povezane s proizvodnjom. U ovu skupinu ubrajaju se: krajolik solane u Stonu, mlinice na Ljutoj, brodogradilišta u Korčuli, kamenolomi na otočiću Vrniku, ...

Smjernice uključuju:

- poticanje korištenja krajolika u okviru njegove povijesne namjene i omogućavanja kompatibilnog korištenja koje zahtijeva minimalne promjene njegovih prirodnih i kulturnih sastavnica;
- zadržavanje prepoznatljivih vrijednosti i obilježja krajolika kroz očuvanje povijesne građe i prirodnih sastavnica;
- povijesni proizvodni krajolik prepoznat je kao rezultat povijesnog razvoja, a promjene koje nemaju uporište u povijesnom karakteru nisu prihvatljive;
- nakon prestanka korištenja napuštenih proizvodnih krajolika prihvatljive su metode oporavka (rehabilitacije) i obnove (regeneracije) koje pružaju mogućnosti za urbanu prenamjenu;
- u procesu prenamjene očuvati prostornu i funkcionalnu cjelovitost koju osim zgrada za proizvodnju čine i prateće, specijalističke zgrade za pojedine funkcije (uprava, skladišta, energetska postrojenja,.) te industrijska infrastruktura. Na taj se način omogućava prezentacija uzoraka cjelovitog industrijskog procesa;
- u procesu daljnjeg korištenja i prenamjene uključiti i povezati kulturne vrijednosti s gospodarskim mogućnostima.

Prije izrade planova i programa prenamjene kao stručnu podlogu preporuča se izraditi Konzervatorsko-krajobraznu studiju.

205g. Mjere zaštite turističkih/hotelskih krajolika

Turistički, odnosno hotelski krajolici su prostori koje određuje koncentracija hotelskih i ostalih pratećih zgrada namijenjenih prihvatu gostiju za odmor i razonodu, koje su okružene hortikulturno uređenim prostorima (parkovima), otvorenim prostorima za druženje, ugostiteljstvo, trgovinu, rekreaciju i sport te hotelskim plažama. Radi se o namjerno oblikovanim krajolicima, prepoznatljive kompozicije i opreme prostora koji pripadaju razdoblju od početka 20. stoljeća do novijih. Osim hotelskih, sastavni dio ovih krajolika su prateće, gospodarske zgrade. Turistički/hotelski krajolici dio su izvangradskog prostora, smješteni na kvalitetnim lokacijama uz morsku obalu te su prirodnim elementima povezani sa svojom pripadajućom okolinom.

Smjernice za očuvanje su sljedeće:

- potiče se korištenje krajolika u okviru njegove namjene te obnova koja zahtijeva minimalne promjene njegovih prirodnih i kulturnih sastavnica. To uključuje čuvanje povijesno vrijednih uzoraka te odnosa izgrađenog i otvorenih prostora;
- zadržavanje prepoznatljivih vrijednosti i obilježja krajolika kroz očuvanje povijesnih/izvorno projektiranih zgrada i vanjskih prostora te prirodnih sastavnica;
- turistički krajolik prepoznat je kao rezultat planirane aktivnosti, djelo arhitekta i urbanista, a promjene koje nemaju uporište u izvornom karakteru nisu prihvatljive;

Prije izrade plana obnove ili nove gradnje u hotelskom/turističkom krajoliku preporuča se izraditi Konzervatorsko-krajobraznu studiju koja će analizirati i vrednovati sve graditeljske i prostorne vrijednosti.

205h. Mjere zaštite ladanjskih krajolika

Ladanjski ili ljetnikovački krajolici su krajolici koje određuje koncentracija ljetnikovaca okruženih vrtovima i perivojima. Radi se o namjerno oblikovanim krajolicima, prepoznatljive kompozicije i vrtne opreme koje pripadaju određenim stilskom razdobljima. Osim stambene reprezentativne zgrade, sastavni dio ovih krajolika su prateće, gospodarske. Ladanjski krajolici dio su ruralnog prostora, organski povezani sa svojom pripadajućom okolinom.

Smjernice za očuvanje su sljedeće:

- ljetnikovci s pripadajućim povijesnim vrtovima i perivojima ubrajaju se u površinski male kulturne krajolike, a zbog koncentracije na pojedinim područjima predstavljaju grupna kulturna dobra, koje se sagledavaju u prostornoj mreži (ladanjski sklopovi u Rijeci dubrovačkoj, područje Gruža i Lapada, područje Sv Jakova, Šipan, Zaton, Župa..itd.);
- potiče se korištenje ovih krajolika u okviru njegove povijesne namjene i omogućavanja kompatibilnog korištenja koje zahtijeva minimalne promjene njihovih prirodnih i kulturnih sastavnica, a u neposredni okoliš ne uvodi velike prostorne promjene;
- ladanjski krajolik prepoznat je kao rezultat povijesnog razvoja, a promjene koje nemaju uporište u povijesnom karakteru nisu prihvatljive;
- održavanje i obnova prepoznatljivih vrijednosti i obilježja krajolika kroz očuvanje povijesne građe i prirodnih sastavnica. Planskim mjerama spriječiti prenamjenu povijesnih perivoja neprimjerenom izgradnjom čijim se zahvatima nepovratno gube povijesna i stilska obilježja i vrijednosti parkovnog nasljeđa;
- provesti sustavno dokumentiranje i kartiranje ladanjskih krajolika prema metodologiji IFLA-e i Firentinskoj povelji o povijesnim vrtovima. Evidencija uključuje prostornu organizaciju, uzorke korištenja zemljišta, mreže putova/šetnica, geomorfološka obilježja, vode, vegetaciju, izgrađene strukture (zgrade, orsane, građevine, ogradne zidove, vrtne terase, potporne zidove, šetnice, obrubne zidiće, pergole, vrtna stubišta, vidikovce, vrtnu plastiku, inventar i uređaje) te poglede, vizure i vizualne odnose;
- nakon provedenog vrednovanja obnavljati najkvalitetnije perivoje, vrtove, drvorede i dr. koji su očuvali povijesno stilsko obilježje i integralni su dio prostora u kojemu su nastali. Njihova obnova treba temeljiti na metodama konzervacije, restauracije, rekonstrukcije i restitucije;
- izraditi katastar svih ljetnikovaca u Županiji i napraviti klaster ljetnikovaca u smislu znanstvenog i stručnog istraživanja, te obilazaka (mreža putova koji povezuju sve ljetnikovce);

Prije izrade plana prenamjene ili prezentacije ladanjskog krajolika preporuča se izraditi Konzervatorsko-krajobraznu studiju koja će analizirati i vrednovati sve graditeljske i prostorne vrijednosti.

205i. Mjere zaštite sakralnih i samostanskih krajolika

Krajolici posvećenih mjesta (sakralni i samostanski krajolici) obuhvaćaju skup religijskih sadržaja i građevina određenog prostora koji pri organizaciji i oblikovanju koriste obilježja i pogodnosti zemljopisnog smještaja. Samostan je kao urbana jedinica i svojevršno središte urbanih i ruralnih sredina, imao veliku ulogu u urbanizaciji dubrovačkog područja. Smještajem na istaknutim točkama samostani su kontrolirali prometne putove kopnom i morem, bili su izloženi opasnostima, ali istodobno uživaju pogodnost dobrih prometnih veza. Ta su strateški važna mjesta vrlo izložena, a ujedno su mjesta najvećeg mira i tišine, čime se ostvaruje želja redovnika za samoćom i pustinjačkim životom. Međusobno su udaljeni desetak do četrdeset kilometara, tako da su smješteni u prostoru kao odmorišta za putnike. U vrijeme osnivanja bili na osami, a danas su im se naselja približila svojom gradnjom. Vertikale crkvenih tornjeva dominiraju u širem krajoliku te su prostorni orijentiri. Ovi krajolici imaju ulogu u hodočasničkom sadržaju i kao putovi vjerskog turizma.

Smjernice za održavanje, korištenje i razvoj sakralnih i samostanskih krajolika su:

- poticanje korištenja krajolika u okviru njegove izvorne namjene te obnova koje zahtijeva minimalne promjene njegovih prirodnih i kulturnih sastavnica. To uključuje čuvanje povijesno vrijednih uzoraka te odnosa izgrađenog i otvorenih prostora;
- zadržavanje prepoznatljivih vrijednosti i obilježja krajolika kroz očuvanje povijesnih zgrada i vanjskih prostora te prirodnih sastavnica;

- sakralni/samostanski krajolik prepoznat je kao rezultat planirane aktivnosti, djelo graditelja/arhitekta, a promjene koje nemaju uporište u izvornom karakteru nisu prihvatljive
- održavanje i obnova prepoznatljivih vrijednosti i obilježja krajolika kroz očuvanje povijesne građe i prirodnih sastavnica. Planskim mjerama spriječiti prenamjenu povijesno uređenih vanjskih prostora (vrtova) gdje bi se neprimjerenom izgradnjom ili zahvatima nepovratno izgubila povijesna i stilska obilježja te vrijednosti naslijeđa
- provođenje sustavnog dokumentiranja i kartiranja sakralnih i samostanskih krajolika. Evidencija uključuje prostornu organizaciju, uzorke korištenja zemljišta, mreže putova/šetnica, geomorfološka obilježja, vode, vegetaciju, izgrađene strukture (zgrade, građevine, ogradne zidove, vrtno terase, potporne zidove, šetnice, obrubne zidiče, pergole..) te poglede, vizure i vizualne odnose.
- nakon provedenog vrednovanja obnavljati najkvalitetnije samostanske krajolike koji su očuvali povijesno stilsko obilježje i integralni su dio prostora u kojemu su nastali. Njihova obnova treba temeljiti na metodama konzervacije, restauracije, rekonstrukcije i restitucije.
- s obzirom da su sakralne i samostanske građevine smještene na istaknutim lokacijama i vizualno su vrlo izložene, u njihovoj blizini nije prihvatljiva nova gradnja koja bi promijenila povijesno uspostavljene prostorne odnose i njihov karakter prostorne dominante.
- izraditi katastar svih samostana u Županiji i napraviti klaster samostana u smislu znanstvenog i stručnog istraživanja, te obilazaka (mreža putova koji povezuju sve samostane).

Prije izrade plana obnove ili bilo kakvog zahvata sakralnom/samostanskom krajoliku preporuča se izraditi Konzervatorsko-krajobraznu studiju koja će analizirati i vrednovati sve graditeljske i prostorne vrijednosti.

205j. Mjere zaštite krajolika povijesnih komunikacija i linijske infrastrukture

Krajolici povijesnih prometnica: cesta, putova i željeznica te komunalne infrastrukture (vodovoda) pripadaju tzv. linearnim krajolicima, koji osim infrastrukturnih građevina - cesta, putova i željezničkih pruga, nadvožnjaka, mostova i prijelaza, te kanala uključuju i pripadajuću opremu, miljokaze, parternu obradu, depozite, akvadukte, fontane i sl., a kod željezničkih pruga posebnu tehničku opremu signalizacije i postrojenja. Ovim krajolicima pripadaju i prateće povijesne građevine, kao što su željezničke postaje, stražarnice, mosne vage i dr., ali i ostali sadržaji putovanja: gostionice, svratišta isl.. Osim povijesnih zgrada, građevina niskogradnje i tehničke opreme u krajolicima putova posebno je važna vizualna i doživljajna komponenta jer se njima ostvaruju lijepi panoramski prizori na okolicu.

Smjernice za očuvanje i razvoj ovih krajolika uključuju sljedeće:

- poticanje korištenja krajolika povijesnih komunikacija i linijske infrastrukture u okviru njegove povijesne namjene i omogućavanja kompatibilnog korištenja koje zahtijeva minimalne promjene njegovih prirodnih i kulturnih sastavnica;
- održavanje i poboljšanje prepoznatljivih vrijednosti i obilježja krajolika kroz očuvanje povijesne građe (antičkog i renesansnog vodovoda, željezničke pruge, Napoleonovog puta) te prirodnih sastavnica
- krajolik povijesnih komunikacija i linijske infrastrukture prepoznat je kao rezultat povijesnog razvoja, a promjene koje nemaju uporište u njegovom povijesnom karakteru nisu prihvatljive.

Prije izrade plana obnove ili bilo kakvog zahvata u krajoliku povijesnih komunikacija i linijske infrastrukture preporuča se izraditi Konzervatorsko-krajobraznu studiju koja će analizirati i vrednovati sve graditeljske i prostorne vrijednosti.

205k. Mjere zaštite obalnih, morskih i otočkih krajolika

Povijesni krajolik mora obuhvaćati područje obale, otoka i mora, u kojem je tijekom povijesnog razvoja stvoreno područje prepoznatljivih svojstava i značajnih kulturnih, povijesnih, estetskih i ekoloških vrijednosti. Značajna obilježja i vrijednosti morskih obalnih i otočnih krajolika jesu jedinstveni uzorci krajolika i načina života (ribarstva, moreplovstva, poljodjelstva) koji prikazuju harmonično međudjelovanje i suživot čovjeka, prirode i mora tijekom povijesti. Cjelovitosti takvih krajolika, osim očuvanih kulturnih tradicija i obilježja, naselja, građevina, arheoloških nalazišta (kopnenih i podvodnih), doprinose bioraznolikost i očuvanost ekosustava, kopnenih i morskih.

Primjeri dobro očuvanog, prepoznatljivog krajolika mora i otoka jesu Elafitski otoci, Lastovsko otočje, kanal između Pelješca i Korčule povezani pomorskim putovima i ribarskim aktivnostima.

Smjernice za očuvanje i razvoj krajolika priobalja, mora i otoka jesu:

- podržava se korištenje obalnih, morskih i otočkih krajolika u okviru njihove povijesne namjene te se omogućava korištenje i namjena prostora koje zahtijeva minimalne promjene prirodnih i kulturnih sastavnica;
- zadržavanje prepoznatljivih vrijednosti i obilježja krajolika kroz očuvanje povijesne građe i prirodnih sastavnica;
- obalni, morski i otočki krajolik prepoznat je kao rezultat povijesnog razvoja, a promjene koje nemaju uporište u povijesnom karakteru nisu prihvatljive jer mogu poremetiti tradicijske uzorke krajolika, bioraznolikost i način života u naseljima i posebnim oblicima gradnje (svjetionici, luke, brodogradilišta, ribarske kuće, ribarske zone,...);
- očuvati područje kopna (otoka), obale i more bez unošenja novih turističkih zona u neizgrađenim predjelima. Gradnja se upućuje u postojeća naselja i turističke zone. Isto se odnosi i na luke i privezišta;
- razvoj ovih krajolika temeljiti na tradicijskom načinu života povezanim s ribarstvom, brodogradnjom, tradicijskim poljodjelstvom i lokalnim tradicijama i s iskustveno poznatim morskim putovima kojima su bile povezane tradicijske zajednice
- Obalni, otočni i krajolici mora pružaju mogućnosti za rekreaciju, edukaciju, istraživanja jer reprezentiraju dugotrajan sustav korištenja prostora u suglasju s prirodom. Privlačni su za razvoj turističkih i rekreacijskih sadržaja, u okviru kojih treba očuvati biljne i životinjske vrste te staništa;
- očuvati vizure s mora od nove gradnje; koridore prometne i energetske infrastrukture (ceste, elektrovodovi i sl.) treba izvoditi u suglasju s prirodnom, reljefnom morfologijom. Ukoliko se planiraju izvoditi veće promjene u morfologiji prostora (nasipi i usjeci) preporuča se izraditi Studiju utjecaja na baštinu (HIA) kako bi se osigurala kvaliteta rješenja i integriranost u morfologiju krajolika.

Prije izrade plana obnove ili bilo kakvog zahvata u obalnom, morskom i otočkom krajoliku preporuča se izraditi Konzervatorsko-krajobraznu studiju koja će analizirati i vrednovati sve graditeljske i prostorne vrijednosti.

8. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

(kartografski prikazi 3. „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora“)

8.1. Zaštita prirodne baštine

(kartografski prikaz 3.1.1. „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja - Prirodna baština“)

206. Na području Dubrovačko-neretvanske županije nalazi se **39** zaštićenih područja te **1** zaštićeni mineral.

Zaštićeni dijelovi prirode		
1.	Zaštićena područja	
	Strogi rezervat	0
	Nacionalni park	1
	Posebni rezervat	10
	Park prirode	1
	Regionalni park	0
	Spomenik prirode	6
	Značajni krajobraz	8
	Park-šuma	5
	Spomenik parkovne arhitekture	8
UKUPNO		39
2.	Zaštićeni minerali i fosili	
	Kamene kugle	1
SVEUKUPNO		40

Na području Županije nalazi se **268** strogo zaštićenih i ugroženih vrsta.

Zaštićeni dijelovi prirode		
1.	Zaštićene vrste	
	Flora	61
	Sisavci	25
	Ptice	102
	Vodozemci	2
	Gmazovi	14
	Ribe	26
	Leptiri	9
	Špiljska fauna	27
	Gljive	2
SVEUKUPNO		268

207. Na području Županije temeljem Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13., 15/18) zaštićena su sljedeća područja po kategorijama:

Broj	Kategorija	Lokalitet (Naziv prema Rješenju o proglašenju zaštićenog područja)	Razred
1	A) NACIONALNI PARK		
1	nacionalni park	Mljet (1960., 1997.)	D
10	B) POSEBNI REZERVAT		
4	posebni rezervat šumske vegetacije	Lokrum (1948., 1963., 1976.)	D
		Kočje (1962.)	D
		Velika dolina na Mljetu (1965.)	D
		Čempresada „Pod Gospu“ (1964.)	D
4	posebni rezervat ornitološki	Mrkan, Bobara i Supetar (1975.)	D
		Pod Gredom (1965.)	D
		Prud (1965.)	D
		Orepak (1974.)	D
1	posebni rezervat ihtiološko-ornitološki	Delta Neretve - jugoistočni dio (1974.)	D
1	posebni rezervat u moru	Malostonski zaljev (1983., 1998., 2002.)	D
1	C) PARK PRIRODE		
1	park prirode	Lastovsko otočje (2006.)	D

6	D) SPOMENIK PRIRODE		
4	geomorfološki	Močiljska spilja (1963.)	L
		Šipun (1963.)	L
		Gromačka spilja (1986.)	L
		Rača (1965.)	L
1	paleontološki	Vela spilja (1966.)	L
1	rijetki primjerak drveća	Hrast u Žmovu (1952.)	L
8	E) ZNAČAJNI KRAJOBRAZ		
8	značajni krajobraz	Rijeka Dubrovačka (1964.)	L
		Saplunara (1965.)	L
		Uvala Vučina (1975.)	L
		Uvala Prapatno (1975.)	L
		Konavoski dvori (1975.)	L
		Badija (1969.)	L
		Modro oko i jezero Desne (1974.)	L
Predolac - Šibenica (1968.)	L		
5	F) PARK-ŠUMA		
5	Park-šuma	Velika i Mala Petka (1987.)	L
		Donje Čelo (1951., 1961.)	L
		Gornje Čelo (1951., 1961.)	L
		Hober (1969.)	L
		Ošjak (Vela Luka) (1962.)	L
8	G) SPOMENIK PARKOVNE ARHITEKTURE		
1	arboretum	Arboretum Trsteno (1948., 1962.)	L
1	park	Korčula - Park Foretić (1963.)	L
4	pojedinačno stablo	Trsteno - Platana I (1951.)	L
		Trsteno - Platana II (1951.)	L
		Dubrovnik Platana (2010.)	L
		Čara - čempres (1948., 1962.)	L
2	skupina stabala	Orebić - skupina čempresa (1960.)	L
		Korčula - drvored čempresa (1948.)	L
Ukupno:		39	

D - državno značenje, L - lokalno značenje

207a. Na području Dubrovačko-neretvanske županije nalazi se ukupno **27** područja evidentiranih za zaštitu.

Područja evidentirana za zaštitu	Ukupno
Strogi rezervat	0
Nacionalni park	0
Posebni rezervat	10
Regionalni park	1
Spomenik prirode	2
Značajni krajobraz	8
Park-šuma	1
Spomenik parkovne arhitekture	5
SVEUKUPNO	27

208. Na području Županije predlaže se temeljem Zakona o zaštiti prirode zaštititi sljedeće prirodne vrijednosti:

Kategorija	Ukupno	Podkategorija	Lokalitet	Razred
A) POSEBNI REZERVAT	8	šumske vegetacije	Sv. Ilija iznad Orebića	D
		ornitološki	jezero Kuti - Zažablje, Opuzen	D
		botanički	oleandri kod Slanog	D
		herpetološki	lokve kod Gornjih Majkova	D
		herpetološki	lokva Prljevići	D
		ornitološko-ihitiološki	delta Neretve (1974.)*	D
		geomorfološki	Konavoske stijene	D
		ornitološki	Modro oko i jezero Desne (1974.g.)**	D
C) REGIONALNI PARK	1		Elafitski otoci i sv. Andrija	L
D) SPOMENIK PRIRODE	1		špilja Samograd - Račišće	L
E) ZNAČAJNI KRAJOBRAZ	6		poluotok Molunat	L
			predjel od uvale Divna do uvale Duba - Pelješac	L

			uvala Pupnatska luka	L
			poluotok Ražnjić - Lumbarda	L
			uvala Vučina	L
			Značajni krajobraz Modro oko i jezero Desne (1974.g.) - proširenje	L
			Saplunara (1965.)****	L
F) SPOMENIK PARKOVNE ARHITEKTURE	1		skupina čempresa - Kuna Pelješka	L
Ukupno:	17			

* proširenje posebnog ornitološko-ihtiološkog rezervata Delta rijeke Neretve - Jugoistočni dio na cjelovito ušće, uključujući lagunu Parila

** prekategorizacija Značajnog krajobraz Modro oko i jezero Desne u Posebni ornitološki rezervat uz reviziju granica

*** proširenje značajnog krajobraz uvala Vučina s obalnim pojasom na Pelješcu da se obuhvati okolni akvatorij i otočić Lirica

**** proširenje Značajnog krajobraz Saplunara na uvalu Blace

208a. Brisana.

208b. Predlaže se dodatno vrednovati te ovisno o rezultatima eventualno zaštititi temeljem Zakona o zaštiti prirode potencijalno vrijedna područja:

Kategorija	Ukupno	Lokalitet
a) Posebni rezervat u moru	2	akvatorij otoka Lokruma
		akvatorij otoka Mrkan, Bobara i Supetar
b) spomenik prirode	1	Đurovićeva špilja - Čilipi
c) značajni krajobraz	2	Prevlaka
		šuma Šaknja rat - Vela Luka
d) park-šuma	1	Bat - Zaton
e) spomenik parkovne arhitekture	4	park oko dvorca Skočibuha - Šipan
		stari park u centru Metkovića.
		perivoj Gjorgjić - Mayneri na Lopudu
		kompleks vrtnog prostora Pile - Boninovo
Ukupno	10	

208c. Predlaže se izvršiti ponovno vrednovanje te ovisno o rezultatima vrednovanja razmotriti eventualnu promjenu obuhvata, promjenu kategorije ili ukidanje slijedećih područja:

Kategorija	Ukupno	Lokalitet
posebni rezervat šumske vegetacije	1	Čempresada Pod Gospu*
značajni krajobraz	1	Predolac-Šibanica **
Park-šuma	1	Velika i mala Petka***
	1	Hober***
Spomenik parkovne arhitekture	1	Park Foretić****
	1	Arboretum Trsteno***
Ukupno	6	

* Predlaže se prekategorizirati u park-šumu ili značajni krajobraz.

** Predlaže se smanjenje obuhvata za pojas uz županijsku cestu ŽC-6220

*** detaljno utvrđivanje granica zaštićenih područja za koje su u postojećim odlukama o zaštiti utvrđene vjerojatne pogreške

**** evtl. ukidanje

208d. Na području Županije temeljem Zakona o zaštiti prirode zaštićeni je sljedeći mineral:

Kategorija	Podkategorija	Naziv	Lokalitet
Zaštićeni minerali i fosili	Zaštićeni mineral	Kamene kugle	Općina Pojezerje

208e. S ciljem sustavne skrbi o svim prirodnim vrijednostima, a posebno zaštićenim i evidentiranim prirodnim vrijednostima te područjima ekološke mreže, potrebno je uspostaviti propisanu zaštitu i donijeti određene prostorne planove.

Mjere zaštite:

Za zaštitu i očuvanje temeljnih vrijednosti područja nacionalnog parka, najvažnije je usklađivanje predmetnog plana s prostornim planom područja posebnih obilježja nacionalnog parka i s

njegovim planom upravljanja.

Na području i u neposrednoj okolini posebnog rezervata šumske vegetacije nisu dopušteni zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti šumske fitocenoze, a to su ponajprije bilo kakvi zahvati sječe u rezervatu i intenzivnija sječa u okolnom prostoru, izgradnja prometnica, eksploatacija mineralnih sirovina, hidrotehnički zahvati i dr.

Na području i u okolini posebnog ornitološkog rezervata nisu dopušteni zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti ptičjih populacija, a to su ponajprije uznemiravanje, prenamjena zemljišta, izgradnja, eksploatacija mineralnih sirovina i dr.

Na području i u okolini posebnog ihtiološko-ornitološkog rezervata nisu dopušteni zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti ribljih i ptičjih populacija, a to su ponajprije hidrotehnički zahvati, regulacije vodotoka, izgradnje vodnih građevina, onečišćenja nadzemlja i podzemlja, unošenje stranih (alohtonih) vrsta, uznemiravanje, prenamjena zemljišta, izgradnja, eksploatacija mineralnih sirovina i dr.

Na području i u okolini posebnog rezervata u moru nisu dopušteni zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti populacija morske faune i flore, a to su ponajprije eksploatacija mineralnih sirovina, onečišćenja podmorja, unošenje stranih (alohtonih) vrsta i dr.

Za zaštitu i očuvanje temeljnih vrijednosti područja parka prirode, najvažnije je usklađivanje predmetnog plana s prostornim planom područja posebnih obilježja parka prirode i s njegovim planom upravljanja.

Značajke spomenika prirode (geomorfološki) treba očuvati izuzimanjem nepovoljnih aktivnosti (eksploatacija mineralnih sirovina, hidrotehnički zahvati, izgradnja i dr.) iz zone u kojoj bi mogli negativno utjecati na zaštićenu geobaštinu.

Zaštićeni rijetki primjerak drveća treba uzgojno-sanitarnim zahvatima održavati u povoljnom stanju vitaliteta. Preporučljivo je izraditi studiju vitaliteta kojom će se utvrditi detaljnije smjernice očuvanja.

Na području i u neposrednoj okolini područja proglašanih i predviđenih značajnih krajobraza nisu prihvatljivi zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti biljnih i/ili životinjskih populacija, a to su: intenzivniji zahvati sječe; izgradnja elektrana (uključujući i one na obnovljive izvore energije); eksploatacija mineralnih sirovina; hidrotehnički zahvati i melioracija zemljišta; prenamjena zemljišta; izgradnja golf igrališta; postavljanje antenskih stupova; onečišćenje nadzemlja i podzemlja; unošenje stranih (alohtonih) vrsta.

Zaštićenu park-šumu treba redovito održavati i po potrebi obnavljati sukladno smjernicama usklađenosti očuvanja bioloških komponenti i namjene prostora. Uzgojno-sanitarnim zahvatima dendrofloru treba održavati u povoljnom stanju vitaliteta.

Zaštićeni park treba redovito održavati i po potrebi obnavljati sukladno povijesnoj matrici odnosno smjernicama usklađenosti očuvanja bioloških komponenti i prostornog rasporeda elemenata parkovne arhitekture. Uzgojno-sanitarnim zahvatima dendrofloru treba održavati u povoljnom stanju vitaliteta. Za pojedina stabla ovisno o njihovom stanju preporučljivo je izraditi studije vitaliteta kojima će se utvrditi detaljnije smjernice njihova očuvanja.

Zaštićena pojedinačna stabla, skupine stabala i arboretum treba uzgojno-sanitarnim zahvatima održavati u povoljnom stanju vitaliteta. Preporučljivo je izraditi studiju vitaliteta kojom će se utvrditi detaljnije smjernice očuvanja.

Na području i u neposrednoj okolini područja predviđenih posebnih rezervata i spomenika prirode nisu prihvatljivi zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti biljnih i/ili životinjskih populacija, a to su: intenzivniji zahvati sječe; izgradnja objekata i prateće infrastrukture u službi stambene, proizvodne, poslovne i turističke namjene; izgradnja prometne infrastrukture; izgradnja elektrana (uključujući i one na obnovljive izvore energije); eksploatacija mineralnih sirovina; hidrotehnički zahvati i melioracija zemljišta; prenamjena zemljišta; izgradnja golf igrališta; postavljanje antenskih stupova; onečišćenje nadzemlja i podzemlja; unošenje stranih (alohtonih) vrsta.

Elemente krajobraza u zaštićenim područjima ali i ostalim krajobrazno vrijednim područjima treba

štititi u cijelosti, pri čemu posebno mjesto zauzimaju raznovrsni ekološki sustavi i stanišni tipovi, u kombinaciji s elementima ruralnog krajobraza, formiranima u uvjetima lokalnih tradicija korištenja prostora u različitim gospodarskim i povijesnim okolnostima (kao posljedica uravnoteženog korištenja poljoprivrednog zemljišta za biljnu proizvodnju i stočarstvo). U planiranju je potrebno provoditi interdisciplinarna istraživanja temeljena na vrednovanju svih krajobraznih sastavnica, naročito prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti unutar granica obuhvata plana. Uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti. U planiranju vodnogospodarskih zahvata treba voditi računa o krajobrazu i vodama kao krajobraznom elementu. Nužno je zaustaviti i sanirati divlju gradnju, naročito u zaštićenom obalnom pojasu.

U prostornom planiranju i uređenju na svim razinama voditi računa da se zadrži krajobrazna raznolikost i prirodna kvaliteta prostora uz uvažavanje i poticanje lokalnih metoda gradnje i graditeljske tradicije. Treba poticati uporabu autohtonih materijala (npr. drvo, kamen) i poštivanja tradicionalnih arhitektonskih smjernica prilikom gradnje objekata specifične namjene.

U krajobrazno vrijednim područjima potrebno je očuvati karakteristične prirodne značajke te je u tom cilju potrebno:

- sačuvati ih od prenamjene te unaprijeđivati njihove prirodne vrijednosti i posebnosti u skladu s okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima da se ne bi narušila prirodna krajobrazna slika,
- odgovarajućim mjerama sprječavati šumske požare,
- uskladiti i prostorno organizirati različite interese,
- izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, i uzvišenjima te vrhovima kao i dužobalnu izgradnju,
- izgradnju izvan granica građevinskog područja kontrolirati u veličini gabarita i izbjegavati postavu takve izgradnje uz zaštićene ili vrijedne krajobrazne pojedinačne elemente, štititi značajnije vizure od zaklanjanja većom izgradnjom, planirane koridore infrastrukture (prometna, elektrovodovi i sl.) izvoditi duž prirodne reljefne morfologije.

Nužno je osigurati provođenje mjera revitalizacije za staništa u područjima s ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima) izloženim zaraštavanju i zatrpavanju (travnjaci, lokve, špilje i dr.) - kroz osiguranje poticaja i/ili organiziranje košnje, krčenja i/ili čišćenja.

Do donošenja općih i pojedinačnih upravnih akata sukladno Zakonu o zaštiti prirode, unutar prostora područja predloženih za zaštitu, ograničiti izgradnju novih objekata izvan područja namijenjenih izgradnji naselja i drugim zonama izgradnje objekata. Po donošenju planova upravljanja za zaštićena područja, uskladiti sve aktivnosti s budućim mjerama zaštite tog područja, u suradnji s nadležnom institucijom/javnom ustanovom.

208f. Brisana.

208g. Brisana.

208h. Brisana.

208i. Temeljem članka 24. Zakona o zaštiti prirode, za svaki planiranu strategiju, plan, program ili zahvat koji sam ili s drugim strategijama, planovima, programima zahvatima može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, potrebno je provesti ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

208j. Prije odobranja lokacija za vjetroelektrane,

- sagledati pojedinačni i zbirni utjecaj na ekološku mrežu i krajobrazne vrijednosti;
- sa stanovišta zaštite prirode nije prihvatljivo planirati lokacije VE na otocima te poluotoku Pelješcu (koridor za selidbu ptica te sukladno Zakonu o otocima), na rubnom području Delte Neretve (područje važno za ptice) i na Snježnici.

208k. Brisana.

- 208l.** Potrebno je sustavno suzbijati divlju gradnju u područjima prirodnih vrijednosti i uklanjati bespravne objekte.
Do donošenja općih i pojedinačnih upravnih akata sukladno Zakonu o zaštiti prirode, unutar prostora područja predloženih za zaštitu, potrebno je ograničiti izgradnju novih objekata izvan područja namijenjenih izgradnji naselja i drugim zonama izgradnje objekata.
- 208m.** Kamenolome u zaštićenim područjima potrebno je zadržati u postojećim okvirima i ne otvarati nova eksploatacijska polja.
- 208n.** Potrebno je osigurati poticaje za aktivnosti u područjima prirodnih vrijednosti koje doprinose očuvanju biološke raznolikosti (tradicionalna poljoprivreda, ekstenzivno stočarstvo, ekološka poljoprivreda i dr.) kroz u suradnju nadležnih tijela državne i županijske uprave.
Na području planiranih ugostiteljsko-turističkih zona izdvojene namjene izvan naselja na području Dube Stonske treba se držati slijedećih mjera za očuvanje bioraznolikosti:
- zabraniti bilo kakve intervencije u području obale kao i u području između prometnice i mora.
  - planirati i projektirati pristupne ceste na način da se osigura povezanost staništa (prijelazi za male životinje)
  - planirati pristupne ceste do odabranih lokacija, kao i ostalu pristupnu infrastrukturu (dalekovode, odvodnju, vodoopskrbu) na način da se minimiziraju potencijalni negativni utjecaji na okoliš (zauzimanje i fragmentacija staništa, vizualni utjecaj, buka, kolizije s divljim životinjama)
  - spriječavati uznemiravanje, prikupljanje i ubijanje jedinki strogo zaštićenih vrsta biljaka i životinja za vrijeme građenja i korištenja planiranih zahvata.
  - prilikom biološko-krajobraznog uređenja prostora lokacija obvezno koristiti autohtone vrste biljaka
  - elektroenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se spriječe kolizije i elektrokuacije ptica
  - kako bi se spriječila erozija tla provoditi zaštitu tla od erozije vodom te osigurati stabilnost padina
  - na morskoj obali zabraniti aktivnosti koje bi dovele do promjene njezinog izgleda i načina korištenja.
- 208o.** Kao posebnu vrijednost treba očuvati područja prekrivena autohtonom vegetacijom, lokve i njihovu neposrednu okolicu, područja prirodnih vodotoka te obalno područje (prirodne plaže i stijene).
- 208p.** Potrebno je načiniti i provoditi programe razvoja održivog (ekološkog) turizma u područjima prirodnih vrijednosti te ograničiti razvoj masovnog turizma i popratnih objekata u tim područjima.
- 208r.** Potrebno je osigurati inventarizaciju i monitoring kvalifikacijskih vrsta i stanišnih tipova u pojedinim područjima ekološke mreže.
- 208s.** Obvezna je prijava nalaza minerala ili fosila koji bi mogli predstavljati zaštićenu prirodnu vrijednost u smislu Zakona o zaštiti prirode te poduzeti mjere zaštite od uništenja, oštećenja ili krađe.
- 208t.** Brisana.
- 208u.** Brisana.
- 208v.** Brisana.
- 209.** Brisana.
- 210.** Brisana.
- 211.** Brisana.

212. Brisana.

213. Zaštićene biljne i životinjske vrste, kao i vrste kojima opada brojnost, nestaju staništa i prijeti odumiranje treba štiti unutar zaštićenih predjela i odgovarajućim planskim mjerama u prostornim planovima uređenja općina/gradova.

213a. Brisana.

213b. Brisana.

213c. Brisana.

213d. Brisana.

8.1.1. Strogo zaštićene i ugrožene vrste

213e. Strogo zaštićenim vrstama se, sukladno članku 151. stavku 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine br. 80/13, 15/18), proglašavaju zavičajne divlje vrste koje su ugrožene ili su usko rasprostranjeni endemi ili divlje vrste za koje je takav način zaštite propisan propisima Europske unije kojima se uređuje očuvanje divljih biljnih i životinjskih vrsta ili međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka. Do donošenja novog pravilnika o strogo zaštićenim vrstama njima se, temeljem članka 247. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode smatraju vrste koje su Pravilnikom o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim vrstama, Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama (Narodne novine br. 144/13, 73/16), definirane kao strogo zaštićene.

Prema članku 153. Zakona o zaštiti prirode zabranjeno je namjerno branje, rezanje, sječa, iskopavanje, sakupljanje ili uništavanje jedinki strogo zaštićenih biljaka, gljiva, lišajeva i algi te njihovo držanje, prijevoz, prodaja i razmjena iz prirode u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti. Sve razvojne oblike strogo zaštićenih životinja zabranjeno je: namjerno hvatati ili ubijati; namjerno uništavati, oštećivati, uništavati ili uklanjati njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla; oštećivati ili uništavati područja njihova razmnožavanja ili odmaranja; namjerno uznemiravati, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije; namjerno uništavati ili uzimati jaja čak i ako su prazna; držati, prevoziti, prodavati i razmjenjivati.

Sukladno članku 154. Zakona o zaštiti prirode slučajno uhvaćene i/ili usmrćene strogo zaštićene životinje obvezno je prijaviti Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu koji vodi sustav dojave, praćenja i evidencije o uhvaćenim, usmrćenim, ozlijeđenim i bolesnim strogo zaštićenim životinjama, te ministarstvu nadležnom za poslove zaštite prirode predlaže zaštitne mjere u cilju sprječavanja negativnog utjecaja na pojedine vrste.

Pod uvjetom da ne postoje druge pogodne mogućnosti te da odstupanje neće štetiti održavanju populacija strogo zaštićenih vrsta u povoljnom stanju očuvanja u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti, središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode može, temeljem članka 155. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode dopustiti odstupanje od odredbi koje definiraju zabranjene radnje u odnosu na strogo zaštićene vrste, u sljedećim slučajevima: u interesu zaštite divljih vrsta biljaka i životinja te očuvanja prirodnih staništa; radi sprječavanja ozbiljne štete, posebice na usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama te ostalim oblicima imovine; u interesu javnog zdravlja, sigurnost ljudi i imovine ili zbog ostalih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značaja za okoliš; u svrhu istraživanja i edukacije, repopulacije i reintrodukcije tih vrsta te za to potrebnih postupaka razmnožavanja, uključujući umjetno razmnožavanje biljaka; kako bi se dopustilo, pod strogo nadziranim uvjetima, na selektivnoj osnovi i u ograničenom razmjeru, uzimanje i zadržavanje određenih primjeraka strogo zaštićenih vrsta u ograničenom broju.

Crvene knjige

Crvene knjige ugroženih vrsta objedinjuju podatke o onim vrstama ili podvrstama koje se smatraju ugroženima temeljem znanstvene procjene prema međunarodnim kriterijima koje je postavila međunarodna unija za zaštitu prirode IUCN. Te se vrste upisuju na tzv. Crveni popis, a detaljno obrađuju u crvenim knjigama. Crvene knjige za pojedine skupine ugroženih vrsta Hrvatske izradili su kompetentni stručnjaci, te predstavljaju temelj za zakonsku zaštitu vrsta. Crveni popis obuhvaća vrste s visokim stupnjem ugroženosti, odnosno za koje se smatra da su pred izumiranjem (CR - kritično ugrožene, EN - ugrožene i V - osjetljive) te vrste koje bi mogle postati ugrožene ukoliko se ne poduzmu zaštitne mjere (NT - niskorizične i LC - najmanje zabrinjavajuće), kao i vrste koje se radi nedostatka podataka ne mogu svrstati u neku od navedenih kategorija DD - nedovoljno poznate).

Ugrožene i strogo zaštićene vrste na području Dubrovačko-neretvanske županije

Iako ne postoji cjelovita inventarizacija ovog područja, prema dostupnim podacima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske te postojećih znanstvenih i stručnih studija, na ovom području stalno ili povremeno živi niz ugroženih i strogo zaštićenih vrsta. Osim niže navedenih, važne vrste ostale faune kao i flore iskazane su u smislu ciljnih vrsta područja ekološke mreže RH (ekološke mreže Europske unije Natura 2000)

213f. Na području Županije temeljem Zakona o zaštiti prirode zaštićene su sljedeće strogo zaštićene divlje vrste:

Flora

Na području Dubrovačko-neretvanske županije temeljem recentnih opažanja utvrđena su nalazišta sljedećih ugroženih biljnih vrsta koje su prema Crvenoj knjizi vaskularne flore Hrvatske određene kao najugroženije (regionalno izumrle ili pred izumiranjem - u kategorijama RE, CR, EN i VU):

Ugrožene i strogo zaštićene biljne vrste na području Županije

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti
<i>Adonis annua</i> L. emerd. Huds.	Jesenski gorocvijet	EN
<i>Blackstonia perfoliata</i> (L.) Huds. ssp. <i>serotina</i> (Koch ex Rchb.) Volim.	Trožilna žuška	EN
<i>Bupleurum lancifolium</i> Hornem.	Kopljastolisni zvinčac	CR
<i>Calystegia soldanella</i> (L.) R. Br.	Pješčarski ladolež	CR
<i>Carex divisa</i> Huds.	Razdijeljeni šaš	EN
<i>Carex extensa</i> Gooden.	Obalni šaš	EN
<i>Cynanchum acutum</i> L.	Šiljasti lastavičnjak	EN
<i>Cyperus capitatus</i> Vand.	Glavičasti šilj	CR
<i>Cyperus flavescens</i> L.	Žučkasti oštrik	VU
<i>Cyperus longus</i> L.	Dugi oštrik	VU
<i>Cyperus rotundus</i> L.	Okruglolisni oštrik	EN
<i>Delphinium peregrinum</i> L.	Strani veliki kokotić	EN
<i>Delphinium staphisagria</i> L.	Sredozemni veliki kokotić	EN
<i>Desmazeria marina</i> (L.) Druce	Sredozemna ljuljolika	VU
<i>Dorycnium rectum</i> (L.) Ser.	Uspravna bjeloglavica	CR
<i>Echinophora spinosa</i> L.	Trnovita ježika	CR
<i>Eleocharis uniglumis</i> (Link) Schult	Jednopljevična jezernica	CR
<i>Elymus farctus</i> (Viv.) Runemark ex Melderis	Bodljikava pirika	CR
<i>Equisetum hyemale</i> L.	Zimska preslica	VU
<i>Fritillaria meleagris</i> L.	Prava kockavica	VU
<i>Fritillaria messanensis</i> Raf. ssp. <i>gracilis</i> (Ebel) Rix	Nježna kockavica	VU
<i>Glaucium flavum</i> Crantz	Primorska makovica	EN
<i>Hippuris vulgaris</i> L.	Obični borak	EN
<i>Hordeum marinum</i> Huds.	Primorski ječam	VU
<i>Hordeum secalinum</i> Schreb.	Klasulja	EN
<i>Hydrocotyle vulgaris</i> L.	Obični ljepušak	CR
<i>Imperata cylindrica</i> (L.) Raeusch.	Vajjkasta zupčica	CR
<i>Lathyrus ochrus</i> (L.) DC.	Žučkastobijela graholika	CR
<i>Lilium bulbiferum</i> L.	Lukovičavi ljiljan	VU
<i>Malva parviflora</i> L.	Sitnocvjetni sljez	EN
*Mandragora officinarum L.	Mandragora	CR
<i>Ophrys apifera</i> Huds.	Pčelina kokica	EN
<i>Ophrys bertolonii</i> Moretti	Bertolinijeva kokica	VU
<i>Ophrys bombyliflora</i> Link	Svilena cvjetna kokica	VU
<i>Ophrys fuciflora</i> Haller	Bumbarova kokica	VU
<i>Ophrys lutea</i> (Gouan) Cav.	Žuta kokica	EN
<i>Ophrys sphegodes</i> Mill.	Kokica paučica	VU
<i>Orchis coriophora</i> L.	Kožasti kačun	VU
<i>Orchis italica</i> Poir.	Talijanski kačun	EN
<i>Orchis pallens</i> L.	Bljedoliki kačun	VU
<i>Orchis provincialis</i> Balb.	Finobodljasti kačun	VU
<i>Orchis purpurea</i> Huds.	Grimizni kačun	VU
<i>Orchis quadripunctata</i> Cirillo ex Ten.	Četverotočkasti kačun	VU
<i>Orchissimia</i> Lam.	Majmunov kačun	VU
<i>Orchis spitzelii</i> Saut. ex Koch	Kratkostrugasti kačun	EN
<i>Orchis tridentata</i> Scop.	Trozubi kačun	VU
<i>Pancratium maritimum</i> L.	Primorski žilj	CR

<i>Papaver argemone L.</i>	Pješčarski mak	CR
<i>Parapholis incurva (L.) C.E.Hubb.</i>	Svinuti tankorepaš	VU
<i>Periploca graeca L.</i>	Grčka luštrika	EN
<i>Ranunculus lingua L.</i>	Veliki žabnjak	EN
<i>Ranunculus ophioglossifolius Vill.</i>	Jednolisni žabnjak	EN
<i>Saccharum ravennae (L.) Murray</i>	Ravenski sladorovac	CR
<i>Salsola kali L.</i>	Slankasta solnjača	VU
<i>Salsola soda L.</i>	Sodna solnjača	VU
<i>Serapias vomeracea (Burm.f.) Briq.</i>	Dugousna kukavica	VU
<i>Sporobolus pungens (Schreb.) Kunth</i>	Pješčana sijačica	CR
<i>Suaeda maritima (L.) Dumort.</i>	Primorska jurčica	VU
<i>Trifolium resupinatum L.</i>	Perzijska djetelina	VU
<i>Urtica membranacea Poiret in Lam.</i>	Opnasta kopriva	EN
<i>Urtica pilulifera L.</i>	Loptasta kopriva	EN
Ukupno		61

(CR - kritično ugrožena, EN - ugrožena, VU - rizična)

*Direktiva o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore (Council Directive 92/43/EEC): Dodatak IV (životinjske i biljne vrste od značaja za zajednicu i kojima je potrebna stroga zaštita).

Mjere zaštite:

Onemogućiti fragmentaciju staništa i narušavanje povoljnih stanišnih uvjeta ugroženih biljnih vrsta. Na detaljno utvrđenim lokacijama (i u neposrednoj blizini) nalazišta (gore istaknutih ugroženih vrsta flore i biljnih vrsta koje su ciljne vrste područja ekološke mreže RH) nije prihvatljivo planirati građevinska područja, definirati namjenu površina za proizvodne, poslovne i turističke djelatnosti koje podrazumijevaju gradnju objekata i prateće infrastrukture, planirati elektrane (uključujući i one na obnovljive izvore energije), melioracije zemljišta, golf igrališta, antenske stupove, te prometnu i komunalnu infrastrukturu.

Sisavci

Prema *Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske*, područje Dubrovačko-neretvanske županije je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i/ili strogo zaštićenih vrsta sisavaca. Uz tablicu s popisom strogo zaštićenih vrsta koje su ovdje rasprostranjene, za one najugroženije (pred izumiranjem - u kategorijama CR, EN i VU) navedeni su i osnovni podaci.

Vrste sisavaca procijenjene ugroženosti na području Županije

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Regionalna kategorija ugroženosti	Zaštita po PSZV	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Canis lupus</i>	vuk	NT	SZ	V
<i>Dinaromys bogdanovi E</i>	dinarski voluhar	DD	SZ	
<i>Dryomys nitedula</i>	gorski puh	NT	SZ	
<i>Elomys quercinus</i>	vrtni puh	NT		
<i>Glis glis</i>	sivi puh	LC		
<i>Lepus europaeus</i>	europski zec	NT		
<i>Lutra lutra</i>	vidra	DD	SZ	V
<i>Micromys minutus</i>	patuljasti miš	NT		
<i>Miniopterus schreibersi</i>	dugokrili pršnjak	EN	SZ	V
<i>Myotis bechsteinii</i>	velikouhi šišmiš	VU	SZ	V
<i>Myotis capaccinii</i>	dugonogi šišmiš	EN	SZ	V
<i>Myotis emarginatus</i>	riđi šišmiš	NT	SZ	V
<i>Myotis myotis</i>	veliki šišmiš	NT	SZ	V
<i>Neomys anomalus</i>	močvarna rovka	NT		
<i>Nyctalus lasiopterus</i>	veliki večernjak	DD	SZ	
<i>Nyctalus leisleri</i>	mali večernjak	NT	SZ	
<i>Plecotus kolombatovici</i>	Kolombatovićevev dugoušan	DD	SZ	
<i>Plecotus macrobullaris</i>	gorski dugoušan	DD	SZ	
<i>Rhinolophus blasii</i>	Blazijev potkovnjak	VU	SZ	V
<i>Rhinolophus euryale</i>	južni potkovnjak	VU	SZ	V
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	veliki potkovnjak	NT	SZ	V
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	mali potkovnjak	NT	SZ	V
<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>	balkanska divokoza	NT	SZ	V
<i>Sciurus vulgaris</i>	vjeverica	NT		

<i>Tursiops truncatus</i>	dobri dupin	EN	SZ	V
Ukupno		25		

RE - regionalno izumrla vrsta, CR - kritično ugrožena, EN - ugrožena, VU - rizična, NT - potencijalno ugrožena, LC - najmanje zabrinjavajuća, DD - vjerojatno ugrožena; SZ - strogo zaštićena vrsta; PSZV - Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama (Narodne novine br. 144/13); E - endemična vrsta za Republiku Hrvatsku

Mjere zaštite:

U cilju zaštite **šišmiša**, potrebno je očuvati njihova prirodna staništa u špiljama, šumama te skloništima po tavanima, crkvenim tornjevima i drugim prostorima na zgradama. Obnova zgrada crkava u kojima je evidentirana kolonija šišmiša trebala bi se obavljati u razdoblju kad u tim objektima nisu porodiljne i/ili zimujuće kolonije šišmiša.

U špiljama koje su otvorene za posjetitelje šišmišima osigurati nesmetano kretanje prilikom postavljanja vrata na ulazu u špilju (za postavljanje takvih vrata obavezno je konzultirati stručnjake za šišmiše), ne uznemiravati prilikom posjeta te odrediti prihvatni kapacitet špilje.

Posjećivanje i postavljanje primjerenih vrata na ulazu u ove špilje nužno je obavljati u razdoblju kad u tim objektima nisu porodiljne i/ili zimujuće kolonije šišmiša.

U cilju zaštite šumskih vrsta šišmiša, detaljne mjere očuvanja šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode koji se ugrađuju u odgovarajuće šumsko-gospodarske osnove na području Dubrovačko-neretvanske županije.

U cilju zaštite vrsta vezanih za vlažna staništa (**vidra, močvarna rovka**) potrebno je u što većoj mjeri očuvati vodena i močvarna staništa i spriječiti melioraciju i isušivanje. Ukoliko se prostornim planom planiraju regulacije vodotoka i/ili melioracije ovakvih površina, za plan je nužno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš. U slučaju da na području obuhvata plana postoje vlažna staništa koja su ciljna staništa područja ekološke mreže RH, nužno je provesti ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno članku 24. stavku 2. Zakonu o zaštiti prirode (Narodne novine br. 80/13. 15/18).

U slučaju da se prostornim planom planira izgradnja novih ili preinake postojećih cesta, u cilju zaštite **velikih zvijeri**, potrebno je provesti stratešku procjenu utjecaja plana na okoliš odnosno ocjenu prihvatljivosti plana za ekološku mrežu kojom će se, između ostalog, sagledati i utjecaj fragmentacije staništa na opstanak vrsta na ovom prostoru. Kako bi se sačuvala cjelovitost staništa velikih zvijeri potrebno im je omogućiti siguran prijelaz preko brzih prometnica (izgradnjom tunela, vijadukata, zelenih mostova), uz istovremeno onemogućavanje direktnog prijelaza (izgradnjom odgovarajućih ograda) kako bi se smanjila opasnost od stradavanja.

Akvatorij Dubrovačko-neretvanske županije stanište je i jadranske populacije dobrog dupina. S obzirom na malu površinu i zatvorenost Jadranskoga mora, te velik pritisak stanovništva, osobito turista ljeti, **dobri dupini** u Jadranu suočeni su s više uzroka ugroženosti. Onečišćenje mora, koje dolazi ponajviše s kopna u obliku različitih ksenobiotika, procesom biomagnifikacije i bioakumulacije gomila se u velikim količinama u tkivima dupina jer se oni nalaze na kraju hranidbenih lanaca i žive razmjerno dugo. Taj utjecaj ima dugoročan učinak na populaciju, smanjuje reproduktivnu sposobnost jedinka, povećava smrtnost mladunaca, smanjenje imuniteta, pogoduje pojavi bolesti, parazitskih infekcija i patoloških promjena na organima. Prekomjerni izlov morskih organizama koji dobrom dupinu služe za hranu također mu ugrožava opstanak u Jadranu. Uznemiravanje u kritičnim staništima, poglavito plovilima, fizički onemogućavaju dupine u kretanju te boravku u za njih najpovoljnijim područjima. Onečišćenje bukom koju proizvode motori plovila onemogućava im komunikaciju i snalaženje, a naročito tijekom ljetnih mjeseci. Degradacija i fragmentacija staništa (povezana s košarenjem, izgradnjom u priobalju i sl.), slučajni ulov u mreže i namjerno ubijanje, te otpad (prvenstveno plutajuća plastika, ostaci mreža i sl.) kojega dupini povremeno progutaju ili se u njih zapetljavaju i zbog toga ugibaju, daljnji su uzroci ugroženosti. Svi navedeni uzroci zajedno dovode do stvaranja malih izoliranih populacija koje bez zaštite ne mogu dugoročno opstati.

Ptice

S obzirom na ovdje prisutna staništa te uzimajući u obzir podatke dostupnih znanstvenih i stručnih studija, područje Dubrovačko-neretvanske županije je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i strogo zaštićenih ptica navedenih u *Crvenoj knjizi ptica Hrvatske*, te na Dodatku I. EU Direktive o pticama (vrste za koje je potrebno osigurati mjere zaštite staništa).

Na sve ptice iz prirode koje se prirodno pojavljuju u Republici Hrvatskoj, temeljem članka 153. stavaka 2. i 5. Zakona o zaštiti prirode primjenjuju se mjere zaštite (zabranjene radnje) strogo zaštićenih vrsta, no odredbama članka 155. Zakona o zaštiti prirode mjere zaštite (zabranjenih radnje) strogo zaštićenih vrsta ne primjenjuju se za ptice koje se nalaze na popisu divljači sukladno posebnom propisu iz područja lovstva, te u slučajevima odstupanja koja neće šteti održavanju populacija strogo zaštićenih vrsta a nužna su radi sprječavanja ozbiljnih šteta, očuvanja javnog zdravlja, sigurnosti, istraživanja i ostalih propisanih opravdanih razloga.

Vrste procijenjene ugroženosti i strogo zaštićene vrste ptica na području Županije

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Dodatak I Direktive o pticama
<i>Accipiter brevipes</i>	kratkoprsti kobac	CR gp	V
<i>Actitis hypoleucos</i> ***	mala prutka	VU gp	
<i>Acrocephalus melanopogon</i>	crnoprugasti trstenjak	CR gp	V
<i>Alauda arvensis</i> ** NSZ	poljska ševa	LC gp	
<i>Alcedo atthis</i>	vodomar	NT gp	V
<i>Alectoris graeca</i> NSZ	jarebica kamenjarka	NT gp	
<i>Anas acuta</i> ****	patka lastarka	RE gp, LC pp	
<i>Anas clypeata</i> ****	patka žličarka	RE gp, LC pp	
<i>Anas crecca</i> **** NSZ	kržulja	LC pp, LC zp	
<i>Anas penelope</i> **** NSZ	zviždara	LC pp, LC zp	
<i>Anas strepera</i> ****	patka kreketaljka	EN gp	
<i>Anthus campestris</i>	primorska trepteljka	LC gp	V
<i>Anthus spinoletta</i> *	planinska trepteljka	LC gp	
<i>Aquila chrysaetos</i>	suri orao	CR gp	V
<i>Ardea purpurea</i> **	čaplja danguba	EN gp	V
<i>Ardeola ralloides</i> **	žuta čaplja	EN gp	V
<i>Athene noctua</i>	sivi ćuk	NT gp	
<i>Aythya ferina</i> **** NSZ	glavata patka	LC gp	
<i>Aythya fuligula</i> **** NSZ	krunata patka	NT gp	
<i>Aythya nyroca</i>	patka njorka	NT gp	V
<i>Botaurus stellaris</i>	bukavac	EN gp	V
<i>Bubo bubo</i>	ušara	NT gp	V
<i>Bucephala clangula</i> **** NSZ	patka batoglavica	LC zp	
<i>Calidris alpina</i> *	žalar cirikavac	EN zp, LC pp	
<i>Calonectris diomedea</i>	veliki zovoj	NT gp	V
<i>Caprimulgus europaeus</i>	leganj	LC gp	V
<i>Carduelis spinus</i> *	čižak	LC gp	
<i>Casmerodius albus (Egretta albus)</i> ***	velika bijela čaplja	EN gp	V
<i>Charadrius alexandrius</i>	morski kulik	CR gp	
<i>Chlidonias niger</i> ***	crna čigra	LC pp	V
<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	EN gp	V
<i>Circus aeruginosus</i>	eja močvarica	EN gp	V
<i>Circus cyaneus</i> *	eja strnjarica	LC pp, LC zp	V
<i>Cisticola juncidis</i>	šivalica	LC gp	
<i>Dendrocopos leucotos</i>	planinski djetlić	LC gp	V
<i>Dryocopus martius</i>	crna žuna	LC gp	V
<i>Egretta garzetta</i> ***	mala bijela čaplja	VU gp	V
<i>Emberiza hortulana</i> NSZ	vrtna strnadica	LC gp	V
<i>Emberiza schoeniclus</i> *	močvarna strnadica	LC gp	
<i>Erithacus svecicus</i> ** (<i>Luscinia svecicus</i>)	modrovoljka	EN gp	
<i>Falco columbarius</i> *	mali sokol	VU zp, DD pp	V
<i>Falco eleonora</i> **	Eleonorin sokol	EN gp	V
<i>Falco peregrinus</i>	sivi sokol	VU gp	V
<i>Fulica atra</i> **** NSZ	liska	LC zp	
<i>Gallinago gallinago</i> **** NSZ	šljuka kokošica	CR gp	
<i>Gavia arctica</i> *	crnogriji plijenor	LC zp	V
<i>Gavia stellata</i> *	crvenogriji plijenor		V
<i>Grus grus</i> **	ždral	LC pp, LC zp	V
<i>Haematopus ostralegus</i> **	oštrigar	VU pp	
<i>Himantopus himantopus</i>	vlastelica	VU gp	
<i>Hippolais olivetorum</i>	voljić maslinar	NT gp	V
<i>Hirundo rustica</i>	lastavica	LC gp	
<i>Ixobrychus minutus</i>	čapljica voljak	LC gp	V
<i>Lanius minor</i> NSZ	sivi svračak	LC gp	V
<i>Larus audouinii</i>	sredozemni galeb	EN gp	V
<i>Larus ridibundus</i> NSZ	riječni galeb	NT gp	

<i>Lullula arborea</i> NSZ	ševa krunica	LC gp	V
<i>Locustella luscinioides</i>	veliki crvčić	LC gp	
<i>Lymnocyptes minimus</i> *	mala šljuka	VU zp, DD pp	
<i>Melanocorypha calandra</i>	velika ševa	VU gp	V
<i>Mergus merganser</i> *	veliki ronac	CR gp	
<i>Mergus serrator</i> **** NSZ	mali ronac	LC zp	
<i>Motacilla flava</i>	žuta pastirica	LC gp	
<i>Muscicapa striata</i> **	muharica	NT gp	
<i>Netta rufina</i> ****	patka gogoljica	VU gp	
<i>Numenius arquata</i> ***	veliki pozviždač	EN zp, VU pp	
<i>Numenius phaeopus</i> **	prugasti pozviždač	VU pp	
<i>Nycticorax nycticorax</i> **	gak	NT gp	V
<i>Oenanthe oenanthe</i> **	sivkasta bjeloguza	LC gp	
<i>Pandion haliaetus</i> **	bukoč	RE gp	V
<i>Panurus biarmicus</i>	brkata sjenica	EN gp	
<i>Pelecanus crispus</i> ****	kudravi nesit	RE gp	V
<i>Pernis apivorus</i> **	škanjac osaš	NT gp	V
<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	morski vranac	LC gp	
<i>Phalacrocorax carbo</i> * NSZ	veliki vranac	NT gp	
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> ***	mali vranac	CR gp	V
<i>Philomachus pugnax</i> **	pršljivac	LC pp	V
<i>Phoenicurus phoenicurus</i> **	šumska crvenrepka	LC gp	
<i>Phyloscopus sibilatrix</i> **	šumski zviždak	LC gp	
<i>Phyloscopus trochilus</i> **	brezov zviždak	NT gp	
<i>Picus canus</i>	siva žuna	LC gp	V
<i>Platalea leucorodia</i> **	žličarka	EN gp	V
<i>Pluvialis squatarola</i> *	zlatar pijukavac	EN zp, NT pp	
<i>Podiceps cristatus</i> *	čubasti gnjurac	LC gp	
<i>Podiceps nigricollis</i> *	crnogri gnjurac	EN gp	
<i>Porzana parva</i>	siva štijoka	EN gp	V
<i>Porzana porzana</i>	riđa štijoka	EN gp	V
<i>Porzana pusilla</i>	mala štijoka	CR gp	V
<i>Puffinus yelkouan</i>	gregula	VU gp	V
<i>Rallus aquaticus</i> **** NSZ	kokošica	LC gp	
<i>Saxicola rubetra</i> **	smeđoglavi batić	LC gp	
<i>Saxicola torquata</i> **	crnoglavi batić	LC gp	
<i>Sterna hirundo</i>	crvenokljuna čigra	NT gp	
<i>Sterna sandvicensis</i> *	dugokljuna čigra	NT zp	V
<i>Streptopelia turtur</i> NSZ	grlica	LC gp	
<i>Sylvia borin</i> **	siva grmuša	LC gp	
<i>Tachybaptus ruficollis</i> NSZ	mali gnjurac	LC gp	
<i>Tringa glareola</i> **	prutka migavica	LC pp	V
<i>Tringa totanus</i> ****	crvenonoga prutka	CR gp	
<i>Turdus pilaris</i> * NSZ	drozd bravenjak		
<i>Upupa epops</i> ****	pupavac	LC gp	
<i>Vanellus vanellus</i> * NSZ	vivak	LC gp	
Ukupno		102	

RE - regionalno izumrle, CR - kritično ugrožene, EN - ugrožene, VU - osjetljive, NT - niskorizične, LC - najmanje zabrinjavajuće, DD - nedovoljno poznate; gp - gnijezdeća populacija, zp - zimujuća populacija, pp - preletnička populacija, NSZ - nije strogo zaštićena vrsta

*zimovalica, **preletnica, ***preletnica/zimovalica, ****selica, *****skitalica

Mjere zaštite:

U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za vodena i vlažna staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom vodno-gospodarskih zahvata, koji se upravo radi zaštite ovih ptica ne preporučuju (regulacije vodotoka, isušivanje močvara), kao ni prenamjena ovakvih staništa u poljoprivredna zemljišta (melioracijski zahvati). U cilju zaštite vrsta ptica koje se gnijezde na liticama stijena, potrebno je spriječiti svako planiranje izgradnje infrastrukture i ostalih zahvata koji bi mogli ugroziti stanište ovih vrsta ptica.

U slučaju planiranja strategije, plana, program ili zahvata koji mogu imati značajan utjecaj na ciljne vrste i staništa te na cjelovitost područja Ekološke mreže RH, za njih je potrebno provoditi ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno članku 24. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode i Pravilniku o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu.

U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za šumska staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama, a naročito je potrebno ostavljati dostatan broj starih suhih stabala radi ptica dupljašica (kroz uvjete zaštite prirode odgovarajućih šumsko-gospodarskih osnova i/ili

programa gospodarenja šumama).

U cilju eliminiranja stradavanja ptica na elektroenergetskim objektima, a posebice ptica koje imaju veliki raspon krila te su stoga u većoj opasnosti od strujnog udara na tim objektima potrebno je tehničko rješenje izvesti na način da se ptice zaštite od strujnog udara.

Republika Hrvatska stranka je Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija) od 2000. godine (Zakon o potvrđivanju Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa - Bernska konvencija), Narodne novine Međunarodni ugovori 06/00). U Preporuci stalnog odbora Bernske konvencije br. 110(2004) o smanjivanju negativnih utjecaja nadzemnih vodova na ptice analizirana su tehnička rješenja koja su i opisana u članku „Prilog tipizaciji tehničkih rješenja za zaštitu ptica i malih životinja na srednjenaponskim elektroenergetskim postrojenjima“.

U cilju zaštite ptica od stradavanja zbog elektrokutije i sudara s vodovima potrebno je slijediti i upute Konvencije o zaštiti migratornih vrsta („Bonnaska konvencija“) opisane u smjernicama za zaštitu ptica od stradavanja na električnim vodovima.

Vodozemci

Vrste procijenjene ugroženosti i strogo zaštićene vrste vodozemaca na području Županije

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po PSZV	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Bombina variegata kolombatovici</i>	dalmatinski žuti mukač	NT	SZ	V
<i>Proteus anguinus</i>	čovječja ribica	EN	SZ	V
Ukupno		2		

CR - kritično ugrožene vrste, EN - ugrožene, VU - osjetljive, NT - niskorizične, LC - najmanje zabrinjavajuće, DD - nedovoljno poznate; SZ - strogo zaštićene vrste; PSZV - Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13)

Mjere zaštite:

Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju s naglaskom na vlažna, vodena i podzemna staništa.

Gmazovi

Vrste procijenjene ugroženosti i strogo zaštićene vrste gmazova na području Županije

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po PSZV	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Caretta caretta</i>	glavata želva	VU	SZ	V
<i>Dolichophis caspius (Coluber caspius)</i>	žuta poljarica	EN	SZ	
<i>Elaphe quatuorlineata</i>	četveroprugi kravosas	NT	SZ	V
<i>Emys orbicularis</i>	barska kornjača	NT	SZ	V
<i>Mauremys rivulata</i>	riječna kornjača	EN	SZ	V
<i>Platyceps najadum</i>	šilac	NT	SZ	V
<i>Podarcis melisellensis</i>	krška gušterica	LC	SZ	
<i>Podarcis melisellensis ssp. n. E</i>	lastovska gušterica	NT	SZ	
<i>Podarcis siculus</i>	primorska gušterica	LC		
<i>Podarcis siculus adriaticus E</i>	jadranska primorska gušterica	NT	SZ	
<i>Podarcis siculus ragusae E</i>	dubrovačka primorska gušterica	NT	SZ	
<i>Telescopus fallax</i>	crnokrpica	NT	SZ	
<i>Testudo hermanni</i>	kopnena kornjača	NT	SZ	V
<i>Zamenis situla</i>	crvenkrpica	NT	SZ	V
Ukupno		14		

(CR - kritično ugrožene vrste, EN - ugrožene, VU - osjetljive, NT - niskorizične, LC - najmanje zabrinjavajuće, DD - nedovoljno poznate; SZ - strogo zaštićene vrste; PPDSZSZ - Pravilnik o proglašavanju divljih svojiti zaštićenim i strogo zaštićenim (Narodne novine br. 99/09); E - endemična vrsta za Republiku Hrvatsku)

Mjere zaštite:

Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju s naglaskom na vlažna i vodena staništa.

Ribe

Vrste procijenjene ugroženosti i strogo zaštićene vrste riba na području Županije

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po PSZV	Endem	Dodaci Direktive o staništima
<i>Acipenser naccarii</i>	jadranska jesetra	CR	SZ	EJ	II, IV
<i>Alburnus albidus (Alburnus neretvae)</i>	primorska uklija	VU	SZ		II
<i>Alosa fallax nilotica (Alosa fallax)</i>	čepa	EN	SZ**	ES	II, V
<i>Aphanius fasciatus</i>	obrvan	EN	SZ	ES	II
<i>Chondrostoma knerii</i>	podustva	EN		EJ	
<i>Cobitis narentana</i>	neretvanski vijun	VU	SZ	EJ	
<i>Gasterosteus aculeatus</i>	koljuška	EN	SZ		
<i>Knipowitschia croatica</i>	vrğoračka gobica	CR	SZ	EJ	
<i>Knipowitschia radovici</i>	Radovićev glavočić	DD	SZ	EJ, ERH	
<i>Lethenteron zanandreae (Lampetra zanandreae)</i>	primorska paklara	EN	SZ	EJ	II, V
<i>Leuciscus cavedanus (Squalius cavedanus) (Squalius squalus)</i>	bijeli klen	VU		EJ	
<i>Leuciscus svallize (Squalius svallize)</i>	svalić	VU		EJ	
<i>Petromyzon marinus</i>	morska paklara	DD	SZ		II
<i>Phoxinellus adspersus (Delminichthys adspersus)</i>	imotska gaovica	VU	SZ	EJ	II
<i>Phoxinellus ghetaldii (Delminichthys ghetaldii)</i>	popovska gaovica	EN	SZ	EJ	II
<i>Pomatoschistus canestrinii</i>	glavočić trnotrus	EN	SZ	EJ	II
<i>Rutilus basak</i>	basak	NT		EJ	
<i>Salaria fluviatilis</i>	riječna babica	VU	SZ	ES	
<i>Salmo dentex</i>	riječni zubatak	CR	SZ	EJ	
<i>Salmo farioides</i>	primorska pastrva	EN	SZ	EJ	
<i>Salmo marmoratus</i>	glavatica	CR	SZ	EJ	II
<i>Salmo trutta*</i>	potočna pastrva	VU			
<i>Salmothymus obtusirostris oxyrhynchus (Salmo obtusirostris oxyrhynchus)</i>	Neretvanska mekousna	CR	SZ	EJ	
<i>Scardinius plotizza</i>	peškelj	DD	SZ	EJ	
<i>Squalius microlepis</i>	makal	CR	SZ	EJ	
<i>Telestes metohiensis (Phoxinellus metohiensis)</i>	gatačka gaovica	RE	SZ	ERH	II
Ukupno			26		

RE - regionalno izumrla CR - kritično ugrožena vrsta, EN - ugrožena, VU - rizična, NT - potencijalno ugrožena, LC - najmanje zabrinjavajuća, DD - vjerojatno ugrožena; SZ - strogo zaštićena vrsta; PSZV - Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama (Narodne novine br. 144/13); ED - endem dunavskog slijeva, EJ - endem jadranskog slijeva, ES - endem Sredozemlja, ERH - endemična vrsta za Republiku Hrvatsku

* vrsta zaštićena lovostajem i određivanjem najmanje veličine sukladno Naredbi o zaštiti riba u slatkovodnom ribarstvu (Narodne novine br. 82/05, 139/06)

** strogo zaštićene su samo populacije na području ekološke mreže HR5000031 Delta Neretve

Mjere zaštite:

U cilju zaštite riba potrebno je o njima voditi brigu prilikom regulacija vodotoka i vodno-gospodarskih radova, a s obzirom na izvjestan utjecaj ovih zahvata na ribe kao ciljne vrste pojedinih područja ekološke mreže RH, uz obavezu provođenja postupka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu ukoliko područje Dubr.-neretvanske županije obuhvaća ekološki značajna područja uvrštena u ekološku mrežu RH.

Nužno je onemogućiti i spriječiti onečišćenja vodotoka kako u nadzemnim tako i u podzemnim dijelovima. Sukladno Zakonu o zaštiti prirode i Zakonu o slatkovodnom ribarstvu, zabranjeno je vodotoke poribljavati stranim (alohtonim) vrstama.

Leptiri

Prema **Crvenoj knjizi danjih leptira Hrvatske** (u pripremi), područje Dubrovačko-neretvanske županije je stanište više ugroženih vrsta leptira.

Vrste procijenjene ugroženosti i strogo zaštićene vrste danjih leptira na području Županije

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po PSZV	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Glaucopsyche alexis</i>	veliki kozlinčev plavac	NT		
<i>Papilio alexanor</i>	južni lastin rep	DD	SZ	

<i>Papilio machaon</i>	obični lastin rep	NT	SZ	
<i>Pieris brassicae</i>	kupusov bijelac	DD		
<i>Proterebia afra dalmata E</i>	dalmatinski okaš	DD	SZ	
<i>Pseudophilotes vicrama</i>	kozlinčev plavac	DD		
<i>Scolitantides orion</i>	žednjakov plavac	NT		
<i>Thymelicus acteon</i>	Rottemburgov debeloglavac	DD		
<i>Zerynthia polyxena</i>	uskršnji leptir	NT	SZ	
Ukupno		9		

NT - niskorizične, DD - nedovoljno poznate; SZ - strogo zaštićene vrste; PSZV - Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama (Narodne novine br. 144/13); E - endemična vrsta za Republiku Hrvatsku

Mjere zaštite:

Ukoliko na predmetnom području postoje lokve, u cilju zaštite leptira trebalo bi ih očuvati, a o leptirima voditi brigu i prilikom održavanja travnjaka, te eventualnoj melioraciji i vodno-gospodarskim zahvatima.

Špiljska fauna

S obzirom na prisutnost odgovarajućeg staništa, ovo je područje obitavanja sljedećih kritično ugroženih vrsta špiljske faune prema Crvenoj knjizi špiljske faune Hrvatske:

Vrste procijenjene kritično ugroženosti i strogo zaštićene špiljske životinje na području Županije

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Endem Hrvatske	Direktiva o staništima
<i>Abasola troglodytes</i>	konavoska travunija	+	kroz zaštitu staništa
<i>Accubogammarus algor jalzici</i>	Jalžičev hladnokrvnjak	+	kroz zaštitu staništa
<i>Aegopis spelaeus</i>	trebinjski špiljski pasjak		kroz zaštitu staništa
<i>Alpioniscus verhoeffi</i>	neretvanska ilirska babura		kroz zaštitu staništa
<i>Chthonius exarmatus</i>	orjenski lažištipavčić		kroz zaštitu staništa
<i>Chthonius trebinjensis</i>	trebinjski lažištipavčić		kroz zaštitu staništa
<i>Congerina kusceri</i>	dinarski špiljski školjkaš		Dodatak II. i IV.
<i>Dina absoloni</i>	Absolonova pijavica		kroz zaštitu staništa
<i>Eukoeneria pretneri</i>	Pretnerov paučnjačić	+	kroz zaštitu staništa
<i>Gyalina mljetica</i>	mljetski mrežac	+	kroz zaštitu staništa
<i>Hadesia vasiceki</i>	Vašičekova hadezija		kroz zaštitu staništa
<i>Horatia knorri</i>	omblina horacija	+	kroz zaštitu staništa
<i>Lanzaia kusceri</i>	Kuščereva lanzaja	+	kroz zaštitu staništa
<i>Lanzaia vjetrenicae</i>	vjetrenička lanzaja		kroz zaštitu staništa
<i>Microcharon hercegovinensis</i>	hercegovački mikroharon		kroz zaštitu staništa
<i>Neobisium gentile giganteum</i>	petrački veleštipavac	+	kroz zaštitu staništa
<i>Neobisium lethaeum superbum</i>	šipunski veleštipavac	+	kroz zaštitu staništa
<i>Niphargus trullipes</i>	lopatasti sljepušac		kroz zaštitu staništa
<i>Nothrotrombidium bulbifera</i>	lukovičasti grudaš	+	kroz zaštitu staništa
<i>Paliduphantes brignoli</i>	šipunski baldahinac	+	kroz zaštitu staništa
<i>Plagigeyeria nitida angelovi</i>	omblina plagigeyerija	+	kroz zaštitu staništa
<i>Proasellus anophthalmus dalmatinus</i>	dalmatinska slijepa vodenbabura		kroz zaštitu staništa
<i>Saxurinator labiatus</i>	zatonski brakičar	+	kroz zaštitu staništa
<i>Spelaeoconcha paganettii paganettii</i>	korčulanska špiljašica	+	kroz zaštitu staništa
<i>Troglomaurops leptoderina</i>	pelješki velepipalac	+	kroz zaštitu staništa
<i>Troglomaurops scheibeli</i>	konavoski velepipalac	+	kroz zaštitu staništa
<i>Typhlamadillidium kratochvili</i>	korčulanski špiljski kuglaš	+	kroz zaštitu staništa
Ukupno		27	

Mjere zaštite:

Ugraditi zaštitu vrste i njenih staništa u vodnogospodarske planove: spriječiti zagađenje podzemnih voda slivnog područja nalazišta i ne dozvoliti uništavanje staništa. Pri planiranju i izvođenju hidrotehničkih i melioracijskih radova prethodnim studijama utvrditi lokacije s populacijama ugroženih špiljskih životinja vezanih uz vodena staništa, te posebnim tehničkim rješenjima omogućiti njihov opstanak. Nužno je onemogućiti i spriječiti onečišćivanje vodenih površina i fizičko uništavanje staništa (nalazišta) do kojeg dolazi npr. izgradnjom luka, marina i dr.

Za sve zahvate planirane u blizini špiljskih lokaliteta EM, potrebno je u fazi izrade projekta organizacije gradilišta, točno odrediti lokacije odlaganja otpadnog materijala te ih udaljiti od speleoloških objekata.

Gljive

Temeljem recentnih nalaza na ovom području žive sljedeće strogo zaštićene i kritično ugrožene vrste gljiva prema *Crvenoj knjizi gljiva Hrvatske*, koje su suočene s iznimno visokim rizikom od nestajanja u prirodnim staništima:

Vrste procijenjene kritične ugroženosti i strogo zaštićene gljive na području Županije

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste
<i>Helvella queletiana</i>	žilasti hrčak
<i>Tulostoma fimbriatum</i>	resasta pušnica
Ukupno	2

Mjere zaštite:

Potrebno je očuvati prirodnost staništa i povoljne stanišne uvjete.

Strane (alohtone) vrste

Strane (alohtone) vrste predstavljaju velik problem i drugi su razlog smanjenja biološke raznolikosti na globalnom nivou, odmah nakon direktnog uništavanja staništa. Prema članku 68. Zakona o zaštiti prirode zabranjeno je uvođenje stranih vrsta u prirodu, osim u slučajevima kad ne predstavljaju opasnost za bioraznolikost, zdravlje ljudi i ako ne ugrožavaju obavljanje gospodarske djelatnosti.

Ugrožena i rijetka staništa

Prema Pravilniku o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova (Narodne novine br. 7/06, 119/09) i EU Direktivi o staništima na području Dubrovačko-neretvanske županije prisutna su ugrožena i rijetka staništa koja su u narednom tabličnom prikazu istaknuta debljim otiskom (Napomena: oznaka * znači da su ugroženi pojedini tipovi staništa, a ne cijela skupina određenog NKS koda).

Zastupljenost stanišnih tipova na području Županije

Tip staništa - NKS	NKS kod	(ha)	(%)
Kopnena staništa - poligoni			
Stalne stajačice	A.1.1.	353,94	0,19
Povremene stajačice	A.1.2.	63,33	0,03
Povremeni vodotoci	A.2.2.	50,65	0,03
Stalni vodotoci	A.2.3.	698,31	0,38
Kanali	A.2.4.	289,66	0,16
Slobodno plivajući flotantni i submerzni hidrofiti	A.3.2.	3,52	0,00
Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi	A.4.1.	3.969,78	2,15
Tirensko-jadranske vapnenačke stijene	B.1.4.	1.246,42	0,67
Ilirsko-jadranska, primorska točila	B.2.2.1.	153,39	0,08
Požarišta	B.3.1.	231,18	0,13
Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone	C.3.5.1.	13.179,16	7,13
Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone	C.3.5.2.	33,59	0,02
Eu- i stenomediteranski kamenjarski pašnjaci raščice	C.3.6.1.	8.300,30	4,49
Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva	D.1.2.1.	97,41	0,05
Dračici	D.3.1.1.	915,04	0,50
Galerije i šikare uz stalne ili povremene vodotoke	D.3.2.	11,89	0,01
Istočnojadranski bušici	D.3.4.2.	12.945,63	7,01
Sastojine oštrogličaste borovice	D.3.4.2.3.	5.931,52	3,21
Sastojine brnistre	D.3.4.2.6.	40,62	0,02
Sastojine feničke borovice	D.3.4.2.7.	139,52	0,08
Šume	E.	104.565,61	56,60
Slanjače caklenjača i sodnjača	F.1.1.1.	14,20	0,01
Sredozemne sitine visokih sitova	F.1.1.2.	78,80	0,04
Sredozemne grmaste slanjače	F.1.1.3.	15,58	0,01
Površine pješčanih plaža pod halofitima	F.2.1.	5,59	0,00
Površine stjenovitih obala pod halofitima	F.4.1.	1.324,41	0,72
Asocijacija s vrstom <i>Ruppia maritima</i>	G.3.1.1.1.	8,98	0,00
Korovna i ruderalna vegetacija Sredozemlja	I.1.2.	2,22	0,00
Ruderalne zajednice kontinentalnih krajeva	I.1.4.	353,92	0,19

Nitrofilna, skiofilna ruderalna vegetacija	I.1.5.	5,28	0,00
Zapuštene poljoprivredne površine	I.1.8.	3.581,09	1,94
Mozaici kultiviranih površina	I.2.1.	4.935,24	2,67
Voćnjaci	I.5.1.	4.976,13	2,69
Maslinici	I.5.2.	7.493,22	4,06
Vinogradi	I.5.3.	4.011,32	2,17
Izgrađena i industrijska staništa	J.	4.473,65	2,42
Estuarij	K.1.	233,00	0,13
UKUPNO		184.733,09	100,00
Kopnena staništa - točkasti lokaliteti			
Amfibijske zajednice	A.4.2.		
Asocijacija s vrstom Ruppia maritima	G.3.1.1.1		
Galerije i šikare uz stalne ili povremene vodotoke	D.3.2.		
Ljeti listopadne šikare	D.3.5.1.		
Mediteranske amfibijske zajednice	A.4.2.2.		
Povremeni vodotoci	A.2.2.		
Površine pješčanih plaža pod halofitima	F.2.1.		
Površine slanih, plitkih, muljevutih močvara pod halofitima	F.1.1.		
Površine stjenovitih obala pod halofitima	F.4.1.		
Pukotine starih zidova	I.1.1.		
Slanjače caklenjača i sodnjača	F.1.1.1.		
Sredozemne sitine visokih sitova	F.1.1.2.		
Submerzna vegetacija parožina	A.3.1.		
Šikare kupine i oleandra	D.3.2.4.1.		
Zajednica bodljastog sladića	I.1.5.4.5.		
Zakorijenjene submerzne zajednice voda tekućica	A.3.3.2.		
Morski bentos - poligoni			
Infralitoralni sitni pijesci s više ili manje mulja	G.3.2.	3305,42	0,45
Naselja posidonije	G.3.5.	31334,18	4,22
Infralitoralna čvrsta dna i stijene	G.3.6.	3509,68	0,47
Cirkalitoralni muljevi	G.4.1.	462183,69	62,30
Cirkalitoralni pijesci	G.4.2.	151304,01	20,40
Cirkalitoralna čvrsta dna i stijene	G.4.3.	8357,33	1,13
Batijalni muljevi	G.5.1.	80458,57	10,85
Batijalni pijesci	G.5.2.	1381,41	0,19
	Ukupno:	741834,29	100,00
Morski bentos - točkasti lokaliteti			
Biocenoza sitnih površinskih pijesaka	G.3.2.1.		
Biocenoza sitnih ujednačenih pijesaka	G.3.2.2.		
Biocenoza sitnih ujednačenih pijesaka - Asocijacija s vrstom Cymodocea nodosa	G.3.2.2.1.		
Biocenoza zamuljenih pijesaka zaštićenih obala	G.3.2.3.		
Biocenoza zamuljenih pijesaka zaštićenih obala - Asocijacija s vrstom Cymodocea nodosa	G.3.2.3.4.		
Biocenoza infralitoralnih šljunaka	G.3.4.1.		
Naselja posidonije	G.3.5.		
Biocenoza infralitoralnih algi	G.3.6.1.		
Biocenoza obalnih terigenih muljeva - Facijes ljepljivih muljeva s vrstama Alcyonium palmatum i Stichopus regalis	G.4.1.1.3.		
Biocenoza obalnih detritusnih dna	G.4.2.2.		
Koraligenska biocenoza	G.4.3.1.		
Morska obala			
Muljevita morska obala/Pjeskovita morska obala/Šljunkovita morska obala/Zajednice morske obale na pomičnoj podlozi pod utjecajem čovjeka (mulj, pijesak, šljunak)/Zajednice morske obale na čvrstoj podlozi pod utjecajem čovjeka/Mediolitoralni pijesci/Mediolitoral	F.1./F.2./F.3./ F.5.1.1./F.5.1.2./ G.2.2./G.2.		
Muljevita morska obala/Pjeskovita morska obala/Šljunkovita morska obala/Mediolitoralni pijesci/Mediolitoralni šljunci i kamenje	F.1./F.2./F.3./ F.2.2./G.2.3.		
Stjenovita morska obala/Zajednice morske obale na čvrstoj podlozi pod utjecajem čovjeka/Biocenoza gornjih stijena mediolitorala/Biocenoza donjih stijena mediolitorala/Zajednice mediolitorala na čvrstoj podlozi pod utjecajem čovjeka	F.4./F.5.1.2./ G.2.4.1./G.2.4.2./ /G.2.5.2.		
Stjenovita morska obala/Biocenoza gornjih stijena mediolitorala/ Biocenoza donjih stijena mediolitorala	F.4./G.2.4.1./ G.2.4.2.		
Lučke površine/Z. morske obale na pomičnoj podl. pod utj. čov. (mulj, pijesak, šljunak)/Zajednice mediolitorala na čvrstoj podlozi pod utjecajem čovjeka	J.4.4.4./F.5.1.2./ G.2.5.2.		
Stijene - točila			
Dalmatinske vapnenačke stijene / Ilirsko-jadranska, primorska točila	B.1.4.2./B.2.2.		

Podzemna staništa			
Limnokreni izvori / Intersticijska vodena staništa	A.2.1.1.2./ H.3.2.1.		
Higropetrik / Podzemna jezera	H.1.2.1.1./ H.1.3.2.1.		
Kamenice	H.1.3.2.2.		
Intersticijska vodena staništa	H.3.2.1.		

Gornja tablica kao i kartografski prikaz „3.1.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora – Područja posebnih uvjeta korištenja – Staništa“ su izrađeni na temelju prostornih podataka Karte kopnenih nešumskih staništa 2016 (Bardi, A.; Papini, P.; Quaglino, E.; Biondi, E.; Topić, J.; Milović, M.; Pandža, M.; Kaligarić, M.; Oriolo, G.; Roland, V.; Batina, A.; Kirin, T. (2016): Karta prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske. AGRISTUDIO s.r.l., TEMI S.r.l., TIMESIS S.r.l., HAOP) i Karte staništa 2004 (Antonić, O.; Kušan, V.; Jelaska, S.; Bukovec, D.; Križan, J.; Bakran-Petricioli, T.; Gottstein-Matočec, S.; Pernar, R.; Hećimović, Ž.; Janeković, I.; Grgurić, Z.; Hatić, D.; Major, Z.; Mrvoš, D.; Peternel, H.; Petricioli, D.; Tkalčec S. (2005): Kartiranje staništa Republike Hrvatske (2000.-2004.) – pregled projekta. Drypis 1.) a klasifikacija korištena za označavanje kodova i naziva stanišnih tipova je radna (peta) verzija Nacionalne klasifikacije staništa čija je službena objava u Pravilniku o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima planirana u prvom polovini 2018. godine.

Staništa ugroženih i endemičnih vrsta

Ugrožene vrste (regionalno izumrle, kritično ugrožene, ugrožene i rizične vrste) na području Županije obitavaju na staništima istaknutim u opisima ugroženih vrsta navedenim u poglavlju 8.1.a. **Strogo zaštićene i ugrožene vrste**, podpoglavljju Ugrožene i strogo zaštićene vrste na području Dubrovačko-neretvanske županije.

Hrvatske endemične vrste (endemične vrste za Republiku Hrvatsku) na području Županije iskazane su a njihova staništa opisana u opisima ugroženih vrsta navedenim u poglavlju 8.1.a. **Strogo zaštićene i ugrožene vrste**, podpoglavljju Ugrožene i strogo zaštićene vrste na području Dubrovačko-neretvanske županije.

Ekološki koridori i selidbeni putovi životinja

Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži (NN124/13, 105/15), na području Županije nisu definirani ekološki koridori i selidbeni putovi životinja. Nekadašnji ekološki koridori kao prostorno-definirana područja uklopljeni u sastavnice ekološke mreže Natura 2000 - područja očuvanja značajna za ptice – POP te područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS.

Nekadašnji koridor za ptice – Palagruža-Lastovo-Pelješac uklopljen je u područja: HR 1000031 Delta Neretve, HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac te HR1000038 Lastovsko otočje, a nekadašnji migracijski koridor za morske kornjače u 40 POVS područja na prostoru Županije.

Mjere zaštite:

A. Površinske kopnene vode i močvarna staništa

- očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju a prema potrebi izvršiti revitalizaciju; na područjima isušanim zbog regulacije vodotoka odrediti mjesta za prokope kojima bi se osiguralo povremeno plavljenje okolnih područja;
- osigurati povoljnu, ekološki prihvatljivu, količinu vode u vodenim i močvarnim staništima koja je nužna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
- očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
- održavati povoljni režim voda za očuvanje močvarnih staništa;
- očuvati povoljni sastav mineralnih i hranjivih tvari u vodi i tlu močvarnih staništa;
- očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi i dr.) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno poplavlivanje rukavaca i dr.);
- očuvati povezanost vodnoga toka;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- sprječavati zaraštavanje preostalih malih močvarnih staništa u priobalju;

- izbjegavati utvrđivanje obala, regulaciju vodotoka, kanaliziranje i promjene vodnog režima vodenih i močvarnih staništa ukoliko to nije neophodno za zaštitu života ljudi i naselja;
- u zaštiti od štetnog djelovanja voda dati prednost korištenju prirodnih retencija i vodotoka kao prostora za zadržavanje poplavnih voda odnosno njihovu odvodnju;
- ne iskorištavati sedimente iz riječnih sprudova;
- prirodno neobrasle, šljunkovite, pjeskovite i muljevite, strme i položene, obale koje su gnjezdilišta i/ili hranilišta ptica održavati u povoljnom, ekološki prihvatljivom, stanju te spriječiti eksploataciju materijala i sukcesiju drvenastim vrstama;
- osigurati otvorene površine plitkih vodenih bazena, spriječiti sukcesiju, te osigurati trajnu povezanost sa matičnim vodotokom;
- sprječavati kaptiranje i zatrpavanje izvora;
- sprječavati zaraštavanje sedrenih barijera i vodopada, osigurati dovoljan stalni protok vode i onemogućiti eutrofikaciju vode;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih vodenih, obalnih i močvarnih površina;
- u gospodarenju vodama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);

B. Neobrasle i slabo obrasle kopnene površine

- očuvati povoljnu strukturu i konfiguraciju te dopustiti prirodne procese, uključujući eroziju;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- spriječiti vegetacijsku sukcesiju te uklanjati vrste, pogotovo drvenaste, koje obrastaju točilo a ne pripadaju karakterističnim točilarkama;
- poticati stočarstvo na planinskim, otočnim i primorskim točilima zbog očuvanja golog tla i sprečavanja sukcesije;
- postavljanje novih, te izmještanje postojećih penjačkih i planinarskih putova provesti na način koji ne ugrožava rijetke i ugrožene biljne i životinjske vrste;

C - D. Travnjaci, cretovi, visoke zeleni i šikare

- gospodariti travnjacima putem ispaše i režimom košnje, prilagođenim stanišnom tipu, uz prihvatljivo korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- očuvati povoljni omjer između travnjaka i šikare, uključujući i sprečavanje procesa sukcesije (sprečavanje zaraštavanja travnjaka i cretova i dr.) te na taj način osigurati mozaičnost staništa;
- očuvati povoljnu nisku razinu vrijednosti mineralnih tvari u tlima suhих i vlažnih travnjaka;
- očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima cretova, vlažnih travnjaka i zajednica visokih zeleni, osigurati njihovo stalno vlaženje i redovitu ispašu, odnosno košnju;
- očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima termofitnih šikara, spriječiti sukcesiju i uklanjati vrste drveća koje zasjenjuju stanište;
- poticati oživljavanje ekstenzivnog stočarstva u nizinskim, brdskim, planinskim, otočnim i primorskim travnjačkim područjima;
- poticati održavanje travnjaka košnjom prilagođenom stanišnom tipu;
- provoditi revitalizaciju degradiranih travnjačkih površina, posebno cretova i vlažnih travnjaka, te travnjaka u visokom stupnju sukcesije;
- na jako degradiranim, napuštenim i zaraslim travnjačkim površinama za potrebe ispaše potrebno je provesti ograničeno paljenje te poticati stočarstvo;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih travnjačkih površina i šikara;
- očuvati bušike, te sprječavati sukcesiju povremenim uklanjanjem nekih drvenastih vrsta i kontroliranim paljenjem;
- očuvati šikare sprudova i priobalnog pojasa velikih rijeka;
- očuvati vegetacije visokih zelenih u kontaktnim zonama šuma i otvorenih površina, te spriječiti njihovo uništavanje prilikom izgradnje i održavanja šumskih cesta i putova;

E. Šume

- gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma;
- prilikom dovršnoga sijeka većih šumskih površina, gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposječene površine;
- u gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumske rubove;
- u gospodarenju šumama osigurati produljenje sječive zrelosti zavičajnih vrsta drveća s obzirom na fiziološki vijek pojedine vrste i zdravstveno stanje šumske zajednice;
- u gospodarenju šumama izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i bioloških kontrolnih sredstava ('control agents'); ne koristiti genetski modifikirane organizme;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- u svim šumama osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhih (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama;
- u gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih vrsti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);
- pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sastav, koristeći prirodne metode; pošumljavanje nešumskih površina obavljati samo gdje je opravdano uz uvjet da se ne ugrožavaju ugroženi i rijetki nešumski stanišni tipovi;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih šumskih površina;
- osigurati povoljan vodni režim u poplavnim šumama;
- zaštita šuma i šumskog zemljišta od požara

Detaljne mjere za očuvanje šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode za odgovarajuće šumsko-gospodarske osnove/programe na području Dubrovačko-neretvanske županije.

F., G. i K. Morska obala, more i kompleksi staništa (estuariji, lagune i velike plitke uvale i zaljevi)

- očuvati povoljna fizikalna i kemijska svojstva morske vode ili ih poboljšati tamo gdje su pogoršana;
- osigurati najmanje sekundarno pročišćavanje gradskih i industrijskih voda koje se ulijevaju u more;
- očuvati povoljnu građu i strukturu morskoga dna, obale, priobalnih područja i riječnih ušća;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- provoditi prikladni sustav upravljanja i nadzora nad balastnim vodama brodova, radi sprječavanja širenja invazivnih stranih vrsta putem balastnih voda;
- spriječiti nepropisnu gradnju na morskoj obali i sanirati nepovoljno stanje gdje god je moguće;
- ne iskorištavati sedimente iz sprudova u priobalju;
- uklanjati strane invazivne vrste;
- osigurati stalno miješanje morske i slatke vode u estuarijima, te očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode u estuarijima, lagunama, uvalama i zaljevima ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta
- održavati spoj lagune s morem i omogućiti stalnu vezu, a u slučaju prirodnog ili umjetnog zatvaranja prolaza potrebno ga je ponovo prokopati te po potrebi produbljivati dno lagune zbog izdizanja tla uslijed nanosa organskog materijala
- očuvati muljevite, pjeskovite, šljunkovite i kamenite obale u njihovom prirodnom obliku s prirodnom vegetacijom te sanirati devastirana područja gdje god je moguće

H. Podzemlje

- u slučaju pronalaska speleološkog objekta, o tome je nužno što prije obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski

modificirane organizme;

- ne mijenjati stanišne uvjete u speleološkim objektima, njihovom nadzemlju i neposrednoj blizini;
- očuvati sigovine, živi svijet speleoloških objekata, fosilne, arheološke i druge nalaze;
- sanirati izvore onečišćenja koji ugrožavaju nadzemne i podzemne krške vode;
- sanirati odlagališta otpada na slivnim područjima speleoloških objekata;
- očuvati povoljne uvjete (tama, vlažnost, prozračnost) i mir (bez posjeta i drugih ljudskih utjecaja) u speleološkim objektima;
- očuvati povoljne fizikalne i kemijske uvjete, količinu vode i vodni režim ili ih poboljšati ako su nepovoljni;

I. Kultivirane nešumske površine i staništa s korovnom i ruderalnom vegetacijom

- očuvati vegetaciju pukotina starih zidova, spriječiti uklanjanje vegetacije i zapunjavanje pukotina građevinskim materijalom;
- uz vodotoke i vlažne šume očuvati otvorene površine s vlažnim tlom bogatim dušikom;
- uklanjati invazivne vrste;
- osigurati plavljenje staništa i povoljan vodni režim;
- očuvati korovne zajednice čije su karakteristične biljne vrste ugrožene na nacionalnoj razini;
- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i uklanjati šumske vrste;

J. Izgrađena i industrijska staništa

- očuvati napuštene bazene solana, te poticati njihov povratak u aktivno stanje;
- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i očuvati endemične vrste;
- uklanjati invazivne vrste.

Posebne mjere zaštite morskih staništa (pri eventualnom planiranju sidrišta i privezišta):

- Radi zaštite biocenoza morskog dna, te sprečavanja unosa alohtonih invazivnih vrsta, treba omogućiti postavljanje sidrenih sustava - mrtvih vezova („corpo morto“) na lokalitetima utvrđenim detaljnim istraživanjima te postupno zabraniti sidrenje u ostalim dijelovima akvatorija, posebice staništima oceanskog porosta (posidonije).
- Osim izvedbe „corpo morto“ koja omogućuje sidrenje postavljanjem blokova na morsko dno, moguće je ovisno o karakteristikama morskog dna potencirati i izvedbu sidrenih sustava s pilotima kojom se pomoću svrdla u morsko dno ubušuju piloti koji čine bazu sidrenog sustava, pri čemu se dodatno smanjuje rizik od negativnog utjecaja na biocenoze morskog dna i unošenja alohtonih invazivnih vrsta.
- Kako bi se minimalno oštetila naselja posidonije, postavljanje sidrenih blokova treba izvesti bez povlačenja po podlozi, a pri njihovom postavljanju treba izbjegavati gusta naselja posidonije.
- Izvedba sidrišta bi trebala biti na način da se izbjegne mogućnost da lanac koji povezuje sidreni blok s plutačom struže po dnu i time uništava staništa u okolini bloka.
- Nakon postavljanja ne bi se smjelo premještati sidrene blokove, a ni u kojem slučaju ih se ne smije premještati povlačenjem po podlozi.
- Također, prilikom planiranja prostora preporučljivo je propisati zabranu sidrenja sidrom u uvali izvan sustava za sidrenje, kako bi se spriječilo oštećivanje rizoma posidonije sidrenjem i izbjegao potencijalni unos vrsta roda *Caulerpa* u ovaj osjetljivi stanišni sustav. Ograničenjem broja plovila sidrenjem isključivo na sustavu za sidrenje, smanjilo bi se ekološko opterećenje odnosno uništavanje staništa i onečišćenje prevelikim brojem plovila.
- Stabilizaciju eventualno planiranih pontonskih privezišta treba izvesti bez povlačenja stabilizacijskih blokova po morskom dnu, a pri njihovom postavljanju nužno je izbjegavati gusta naselja posidonije.
- Nakon postavljanja pontonskih privezišta ne bi se smjelo premještati stabilizacijske blokove u moru, a ni u kojem slučaju ih se ne smije premještati povlačenjem po podlozi.

Posebne mjere zaštite pri planiranju zone ugostiteljsko-turističke namjene - kamp/autokamp:

- Sve sastavnice pri planiranju prostora definirati u suradnji s nadležnom javnom ustanovom zaštite prirode.
- Za prometne površine treba koristiti postojeće putove, bez asfaltiranja kolničkog zastora.
- Prometne površine kroz podzону sportsko-rekreacijske namjene planirati kao pješačke i/ili biciklističke staze, bez asfaltiranja površine i zadiranja u drvenastu vegetaciju.
- Parkirne površine što više uklopiti u prostore prekinutog sklopa krošanja drveća, a eventualno nužno krčenje drvenaste vegetacije svesti na najmanju moguću mjeru.
- Sadržaje u podzoni sportsko-rekreacijske namjene planirati uz uvjet što intenzivnijeg uklapanja u prostore prekinutog sklopa krošanja stabala i prostore uz postojeće i planirane putove/staze, te uz što manje promjene svojstava tla ovog područja.
- U zoni od obale rijeke ili mora do ruba šume ne planirati nikakvu gradnju te osigurati sakupljanje i pročišćivanje svih otpadnih voda.
- Objekte u zoni ugostiteljsko-turističke namjene planirati u cilju poštivanja smjernica tradicijske lokalne arhitekture i uporabe autohtonih građevnih materijala (drvo, kamen i dr.), što ih više uklopiti u prirodni prostor, a eventualno nužno krčenje drvenaste vegetacije svesti na najmanju moguću mjeru.
- Eventualno hortikulurno uređenje provoditi na manjim površinama (mikrozonama), isključivo uz primjenu zavičajnih (autohtonih) vrsta.

Potrebno je inventarizirati očuvane prirodne plaže te u postupku izdavanja uvjeta i mjera zaštite prirode za prostorne planove općina i gradova utvrditi uvjete za izdavanje koncesija; ugovorima o koncesijskom odobrenju propisati mjere zaštite prirode, a posebno mjere očuvanja priobalne vegetacije. Na pješčanim plažama uklanjati invazivnu vrstu *Carpobrotus edulis* u cilju očuvanja autohtone vegetacije. Ne planirati širenje građevinskog područja na račun ugroženih vodenih i vlažnih staništa. Zaustaviti daljnju degradaciju vodenih i vlažnih staništa, te prema mogućnostima izvesti njihovu revitalizaciju. Prilikom planiranja prometnih koridora birati varijantu najmanje pogubnu za ugrožena staništa i područja važna za ugrožene vrste.

Generalno nije prihvatljivo uklanjanje nanosa prirodnog podrijetla (morske vegetacije i balvana) sa šljunkovite morske obale, pošto isti znatno doprinose ukupnoj količini organske tvari i važni su za biocenu sporosušecih nakupina ostataka morske vegetacije (morskih cvjetnica i alga) na šljuncima (NKS F.3.2.1.).

Onemogućiti fragmentaciju staništa i narušavanje povoljnih stanišnih uvjeta. Na lokacijama (i u neposrednoj blizini) ugroženih tipova staništa kao i na detaljno utvrđenim lokacijama (i u neposrednoj blizini) nalazišta ugroženih vrsta flore i vrsta koje su ciljane vrste područja ekološke mreže RH, nije prihvatljivo planirati građevinska područja, definirati namjenu površina za proizvodne, poslovne i turističke djelatnosti koje podrazumijevaju gradnju objekata i prateće infrastrukture, planirati elektrane (uključujući i one na obnovljive izvore energije), melioracije zemljišta, antenske stupove, te prometnu i komunalnu infrastrukturu.

213g. Za ugrožena i rijetka staništa treba provoditi sljedeće mjere očuvanja

- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip te zaštićene i strogo zaštićene divlje svojte što podrazumijeva neunošenje stranih (alohtonih) vrsta i genetski modificiranih organizama i osiguranje prikladne brige za njihovo očuvanje, očuvanje njihovog staništa i njihovo praćenje (monitoring)
- spriječiti nestajanje kamenjarskih pašnjaka i planinskih rudina (putem ispaše, košnje, poticati ekstenzivni način stočarstva)
- u gospodarenju šumama treba očuvati šumske čistine (livade, pašnjake i dr.) i šumske rubove, produljiti ophodnju gdje je to moguće, prilikom dovršnog sijeka ostavljati manje neposječene površine, ostavljati zrela, stara i suha stabla, izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu, pošumljavanje ukoliko je potrebno vršiti autohtonim vrstama, uzgojne radove provoditi na način da se iz degradacijskog oblika šuma postepeno prevodi u visoki uzgojni oblik
- očuvati povoljnu građu i strukturu morskog dna i obale i priobalnih područja i ne iskorištavati sedimente iz sprudova u priobalju, očuvati fizikalna i kemijska svojstva morske vode

- na područjima naselja posidonije preporuča se zabrana gradnja i nasipanje u moru i zabrana sidrenja, odnosno prilikom sidrenja obavezno je korištenje postojećeg mrtvog veza (colpo morto) (luka nautičkog turizma Lovište i dr.) te je zabranjen ribolov povlačnim ribolovnim alatima
- tijekom izvođenja radova kojima može doći do uznemiravanja ili oštećivanja gnijezda na drveću i grmovima, planirati radove izvan sezone gniježđenja (gnijezda sivog svračka na planiranom odmorištu PUO Pećine u Gradu Ploče).
- tijekom izvođenja radova ako se naiđe na neevidentirane kraške špilje ili jame potrebno je nalaz prijaviti nadležnom tijelu sukladno Zakonu (čvor Karamatići i odmorište PUO Pećine u Gradu Ploče).
- prilikom planiranja, odnosno projektiranja MAHE Konavle, potrebno je zaštititi odnosno isključiti moguće utjecaje projekta na staništa konavoskih stijena
- magistralni vodovod na Mljetu, posebno na prostoru NP Mljet planirati koliko je moguće u koridoru postojeće prometnice kako bi se smanjili utjecaji fragmentacije staništa
- kod detaljnije razrade projekata predlaže se objediniti koridore planirane infrastrukture (prometna infrastruktura, dalekovodi) u zaleđu Zatona
- preispitati potrebu izgradnje sustava za hidromelioraciju s obzirom na vrijednost i rijetkost močvarnih i zamočvarenih staništa na području Županije
- prilikom uređenja kanala koji uključuje tok rijeke Matice u Vrgoračkom polju, ne narušavati postojeće hidromorfološke značajke toka te sačuvati u najvećoj mjeri akvatična i riparijska staništa rijeke.
- pri daljnjim procjenama, potrebno je preispitati potrebu za izgradnjom zračne luke na području Parka prirode Lastovsko otočje s obzirom na mogući utjecaj na ciljne vrste šišmiša i ptica ovog područja.

8.2. Dijelovi ekološke mreže u Županiji

213h. Prema Zakonu o zaštiti prirode Narodne novine, broj 80/13., 15/18), *Ekološka mreža Natura 2000* je koherentna europska ekološka mreža sastavljena od područja u kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i staništa divljih vrsta od interesa za Europsku uniju, a omogućuje očuvanje ili, kad je to potrebno, povrat u povoljno stanje očuvanja određenih prirodnih stanišnih tipova i staništa vrsta u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti. Ekološku mrežu čine područja očuvanja značajna za ptice (**POP**), područja očuvanja značajna za vrste i staništa (**POVS**), posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (**PPOVS**) te vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i staništa (**vPOVS**). vPOVS podliježe odobrenju Europske komisije, o čemu Europska komisija donosi zaključke, a vPOVS postaje POVS danom objave u Službenom listu Europske unije.

Ekološka mreža Republike Hrvatske proglašena je Uredbom o proglašenju ekološke mreže 2007. te Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/13, 105/15).

Ekološku mrežu RH (mrežu Natura 2000) prema članku 6. Uredbe o ekološkoj mreži (NN 124/13, 105/15) čine područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju).

Cilj Nature 2000 je doprinijeti očuvanju povoljnog stanja više od tisuću ugroženih i rijetkih vrsta te oko 230 prirodnih i poluprirodnih stanišnih tipova. Dosad je u ovu ekološku mrežu uključeno oko 28000 područja na gotovo 20% teritorija EU što je čini najvećim sustavom očuvanih područja u svijetu.

Natura 2000 se temelji na EU direktivama

- Direktiva o pticama - Directive 2009/147/EC
- Direktiva o staništima - Council Directive 92/43/EEC,

područja se biraju znanstvenim mjerilima, a kod upravljanja tim područjima u obzir se uzima i interes i dobrobit ljudi koji u njima žive.

Direktiva o pticama (Directive 2009/147/EC)

Ova direktiva donesena je još 1979. godine s ciljem dugoročnog očuvanja svih divljih ptičjih vrsta i njihovih važnih staništa na teritoriju EU. Poseban naglasak je na zaštiti migratornih vrsta koja zahtijeva koordinirano djelovanje svih europskih zemalja. Propis se odnosi na sve ptice koje redovito obitavaju na prostoru zemalja članica, a za 181 ptičju vrstu zahtijeva očuvanje dovoljno prostranih i raznolikih staništa za njihov opstanak. Također se zabranjuju načini masovnog i neselektivnog lova te iskorištavanje, prodaja ili komercijalizacija većine ptičjih vrsta. Načinjene su određene iznimke radi sporta i lova, a dopušta se članicama učiniti iznimke u slučajevima kada ptice predstavljaju ozbiljnu opasnost za sigurnost i zdravlje ljudi ili drugih biljaka i životinja, te kad nanose velike gospodarske štete. Pojedine zemlje obvezne su utvrditi i zaštititi dovoljan broj i u dovoljnoj površini najpovoljnijih područja za zaštitu ptičjih vrsta iz **Dodatka I Direktive - SPA područja** (*Special Protection Areas - Područja posebne zaštite*) koja postaju sastavni dio Natura 2000. U zemljama EU ukupno je proglašeno 5372 SPA područja koja zauzimaju površinu od 519866 km² kopna, te 874 morskih SPA područja na površini od 125262 km² (*Izvor: European Commission, NATURA 2000 Barometer, October 2012.*).

Direktiva o staništima (Council Directive 92/43/EEC)

Cilj ove direktive donesene 1992. godine je doprinijeti očuvanju bioraznolikosti članica EU kroz zaštitu prirodnih staništa i divlje flore i faune. Glavni način ostvarenja ovog cilja jest uspostavljanje ekološke mreže područja Natura 2000. Mrežu Natura 2000 čine područja koja se izdvajaju temeljem Direktive o pticama (SPA), kao i područja koja se izdvajaju temeljem **Direktive o staništima - SCI područja** (*Sites of Community Importance - Područja od značaja za Zajednicu*), **odnosno SAC područja** (*Special Areas of Conservation - Posebna područja očuvanja*). Ulaskom u EU države članice predaju Europskoj komisiji nacionalnu listu predloženih SCI područja (pSCI) koja, nakon stručnog vrednovanja, Europska komisija službeno proglašava. Nakon proglašenja SCI područja zemlje članice kroz šest godina moraju utvrditi mjere očuvanja, odnosno uspostaviti

sustave upravljanja ovim područjima i proglasiti ih SAC područjima. Ova područja (SCI/SAC) značajna su za očuvanje ugroženih vrsta (osim ptica) i stanišnih tipova koji su navedeni u dodacima Direktive. Kod odabira područja u obzir se uzimaju isključivo znanstveni kriteriji odnosno zahtjevi. Prilikom upravljanja područjima Natura 2000, osim znanstvenih, uzimaju se u obzir i gospodarski, društveni i kulturni zahtjevi te regionalne i lokalne značajke. Zaštita područja provodi se ocjenjivanjem utjecaja pojedinih planova i zahvata te provođenjem mjera očuvanja kroz zakonodavne propise, ugovorne i druge aranžmane s vlasnicima i korisnicima zemljišta te, ukoliko je potrebno, kroz zasebne planove upravljanja. Nove članice EU na dan pristupa moraju predati popis predloženih područja za Natura 2000 s odgovarajućom bazom podataka o svakom pojedinom području. **Za vrste navedene na Dodatku II Direktive potrebno je utvrditi područja ekološke mreže**, vrste na Dodatku IV potrebno je strogo zaštititi, a vrste na Dodatku V uživaju status zaštićenih vrsta čije se populacije smiju iskorištavati uz odgovarajući nadzor. U zemljama EU trenutno je proglašeno ukupno 22593 SCI područja (područja važnih za divlje svojte osim ptica i stanišne tipove) koja zauzimaju površinu od 585900 km² kopna, te 1769 morskih SCI područja na površini od 202929 km² (Izvor: *European Commission, NATURA 2000 Barometer, October 2012.*).

Članak 6. Direktive o staništima propisuje obvezu **ocjene prihvatljivosti** svakog plana ili zahvata koji sam ili u kombinaciji s drugim planovima ili zahvatima može imati značajan negativni utjecaj na ciljne vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže Natura 2000. Sukladno Direktivi o staništima, postupak ocjene prihvatljivosti primjenjuje se i na područja izdvojena u mrežu sukladno Direktivi o pticama (tzv. SPA područja). Pri tome nije važan smještaj zahvata, odnosno je li zahvat smješten u samom Natura 2000 području ili izvan njega, mogući utjecaj na ciljne vrste i stanišne tipove je taj koji „pokreće” postupak ocjene prihvatljivosti.

Budući da se svako Natura 2000 područje u mrežu uključuje s ciljem očuvanja određenih vrsta i stanišnih tipova, u postupku ocjene prihvatljivosti utvrđuje se utjecaj plana ili zahvata upravno na one vrste i stanišne tipove zbog kojih je područje uključeno u mrežu.

Temeljem članka 24. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode za sve planove, programe i zahvate koji mogu imati značajan negativan utjecaj na ciljne vrste i staništa te cjelovitost područja ekološke mreže, potrebno je provesti postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Ukoliko se u postupku ocjene prihvatljivosti utvrdi da zahvat, unatoč predviđenim mjerama ublažavanja, ima značajan negativan utjecaj na ciljne vrste i stanišnih tipova Natura 2000 područja, zahvat je potrebno odbiti. Ukoliko ne postoje alternativna rješenja, ovakav zahvat moguće je dopustiti u slučaju kada je utvrđen prevladavajući javni interes (uključujući i onaj socijalne i gospodarske naravi), uz obvezu provedbe odgovarajućih kompenzacijskih uvjeta.

213i. Sukladno mehanizmu EU Direktive o staništima, Zakon propisuje da se dijelovi ekološke mreže mogu štiti kao posebno zaštićena područja ili provedbom planova upravljanja, kao i kroz postupak ocjene prihvatljivosti za prirodu svakog ugrožavajućeg zahvata. Negativno ocijenjen zahvat se može odobriti samo u slučajevima prevladavajućeg javnog interesa i uz Zakonom utvrđene kompenzacijske uvjete.

213j. Sukladno Zakonu o zaštiti prirode, **Područje očuvanja značajno za ptice (POP)** je područje značajno za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju i njihovih staništa, kao i područje značajno za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarno područje od međunarodne važnosti; granice POP-a utvrđene su kao sloj geografskog informacijskog sustava (GIS) koji je dio Informacijskog sustava zaštite prirode.

Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) je područje koje, u biogeografskoj regiji ili regijama kojima pripada:

- znatno pridonosi održavanju ili povratu u povoljno stanje očuvanosti prirodnog stanišnog tipa od interesa za Europsku uniju koji je prirodno rasprostranjen na teritoriju Republike Hrvatske, a navodi se na popisu prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju zastupljenih na teritoriju Republike Hrvatske (referentna lista stanišnih tipova) u uredbi iz članka 54. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode, ili znatno pridonosi održavanju ili povratu u povoljno stanje očuvanosti neke od vrsta navedenih na popisu divljih vrsta (osim ptica) od interesa za Europsku uniju koje se redovito pojavljuju na teritoriju Republike Hrvatske (referentna lista divljih vrsta) navedenih u uredbi
- znatno pridonosi cjelovitosti ekološke mreže,

- znatno pridonosi održavanju bioraznolikosti unutar pripadajuće biogeografske regije ili regija.

Granice POVS-a utvrđene su kao sloj geografskog informacijskog sustava (GIS) koji je dio Informacijskog sustava zaštite prirode.

Vjerojatno područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (vPOVS) je područje koje ispunjava stručne kriterije i koje Republika Hrvatska predlaže Europskoj komisiji na odobrenje, a koje je značajno za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta, osim ptica, i njihovih staništa te prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju; granice vPOVS-a utvrđene su kao sloj geografskog informacijskog sustava (GIS) koji je dio Informacijskog sustava zaštite prirode

Posebno područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (PPOVS) je područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) za koje se primjenjuju mjere očuvanja u svrhu održavanja ili povrata u povoljno stanje očuvanosti prirodnih staništa i/ili populacija vrsta za koje je to područje određeno; granice PPOVS-a utvrđene su kao sloj geografskog informacijskog sustava (GIS) koji je dio Informacijskog sustava zaštite prirode.

Područja ekološke mreže RH na području Dubrovačko-neretvanske županije - Područja ekološke mreže RH (NATURA 2000 PODRUČJA)

213k. Područje Dubrovačko-neretvanske županije obuhvaća 5 Područja očuvanja značajna za ptice - POP (Područja posebne zaštite - SPA) i 85 Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Predložena Područja od značaja za Zajednicu - pSCI).

Područje ekološke mreže u Županiji obuhvaća 26,94 % ukupnog prostora županije, odnosno 56,78% kopnenog područja Županije i 19,88 morskog područja županije.

	Površina Županije u km ²	POP		POVS		Obuhvat EM u Županiji	
		km ²	%	km ²	%	km ²	%
Kopno	1779,51	785,24	44,13	791,48	44,48	1009,35	56,78
More	7510,61	220,64	2,94	1481,38	19,72	1493,62	19,88
Ukupno	9290,12	1005,89	10,83	2272,87	24,46	2502,97	26,94

Područja očuvanja značajna za ptice - POP (Područja posebne zaštite - SPA)			
R.br.	Grad/Općina	Naziv područja	Oznaka
1.	Ploče	Biokovo i Rilić	HR1000030
2.	Metković, Ploče, Kula Norinska, Opuzen, Slivno, Zažablje	Delta Neretve	HR1000031
3.	Korčula, Janjina, Lumbarda, Orebić, Smokvica, Ston, Trpanj	Srednjedalmatinski otoci i Pelješac	HR1000036
4.	Mljet	SZ dio NP Mljet	HR1000037
5.	Lastovo	Lastovsko otočje	HR1000038

Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Predložena Područja od značaja za Zajednicu - pSCI)			
R.br.	Grad/Općina	Naziv područja	Oznaka
1.	Blato, Janjina, Korčula, Lumbarda, Mljet, Orebić, Smokvica, Ston, Vela luka	Lastovski i Mljetski kanal	HR3000426
2.	Dubrovačko primorje, Janjina, Slivno, Ston	Malostonski zaljev	HR4000015
3.	Dubrovačko primorje, Ston	Stonski kanal	HR3000163
4.	Dubrovnik	Elafiti	HR4000028
5.	Janjina, Orebić, Ston	Jl dio Pelješca	HR2001364
6.	Korčula, Lumbarda	Badija i otoci oko Korčule	HR4000007
7.	Korčula, Lumbarda, Smokvica	I dio Korčule	HR2001367
8.	Kula norinska, Metković, Opuzen, Ploče, Slivno, Zažablje	Delta Neretve	HR5000031
9.	Ploče, Pojezerje	Matica-Vrgoračko polje	HR2001046
10.	Blato, Vela luka	Otok Korčula - od uvala Poplat do Vrhovnjaka	HR3000153
11.		Šaknja rat	HR2000529
12.	Blato	Otočić Kosor kod Korčule	HR2001055
13.		Otočić Veli Pržnjak kod Korčule	HR2001056

14.	Dubrovačko primorje	Dubrovačko primorje - Doli	HR2001490
15.		Gornji Majkovi - lokve	HR2000947
16.		Jama u Zadubravici	HR2001454
17.		Jama za Rasokama	HR2001451
18.		Lokva u Prljevićima	HR2000555
19.		Slano - oleandri	HR2000950
20.		Uvala Slano	HR3000165
21.		Vilenska peć	HR2001452
22.	Dubrovnik	Aragonka	HR2001468
23.		Debela ljuta	HR2001469
24.		Golubinka kod Handrake	HR2001474
25.		Izvor kod mlina u Zatonu malom	HR2001249
26.		Jama na vrh Prodoli	HR2001470
27.		Jama pod Sinji kuk	HR2001463
28.		Kukova peć	HR2001461
29.		Lokrum	HR4000017
30.		Ljubičića kod Handrake	HR2001475
31.		Medvjedina špilja	HR2001476
32.		Nevjestina špilja	HR2001477
33.		Orašac - kanjon	HR2001007
34.		Paleoombla - Ombla	HR2001010
35.		Pasja jama	HR2001460
36.		Područje oko Rafove (Zatonske) špilje	HR2001337
37.		Sveti Andrija - podmorje	HR3000164
38.		Špilja na vrh Krčevina	HR2001464
39.		Špilja pod Neharom	HR2001478
40.		Špilja za Gromačkom vlakom	HR2001465
41.		Špilje od Konjavca	HR2001479
42.		Špiljica u luci Trstena	HR2001480
43.		Špiljice kod mola od Orašca	HR2001481
44.		Vilina Špilja	HR2000186
45.		Vitkovača jama	HR2001458
46.		Janjina	Gorska jama
47.	Konavle	Akvatorij uz Konavoske stijene	HR3000170
48.		Bobara; Mrkan i Supetar	HR2001047
49.		Konavoske stijene	HR4000016
50.		Poluotok Molunat	HR2001260
51.		Snježnica i Konavosko polje	HR2000946
52.	Korčula	Pavja luka	HR3000156
53.		Pupnatska luka	HR3000154
54.		Uvala Orlanduša	HR3000155
55.		Otoci Badija; Planjak; Kamenjak; Bisače; Gojak; M. Sestrica; Majsan; M. I V. Stupa; Lučnjak te hrid Baretica	HR2001420
56.	Kula Norinska	Čočina jama	HR2000019
57.	Lastovo	Park prirode Lastovsko otočje	HR5000038
58.	Lumbarda	Akvatorij J od uvale Pržina i S od uvale Bilin žal uz poluotok Ražnjić	HR3000431
59.	Mljet	Blatina kod Blata	HR2000944
60.		Blatina kraj Prožure	HR2001008
61.		Blatina kraj Sobre (Mljet)	HR2001009
62.		Jama za Sv. Spasom	HR2001499
63.		Jama Zaglavica	HR3000381
64.		Movrica špilja	HR2000091
65.		Nacionalni park Mljet	HR5000037
66.		Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički	HR3000172
67.		Ostaševica špilja	HR2000092
68.		Polušpilja kod Sobre	HR2000104
69.		Saplunara	HR4000010
70.		Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem	HR3000166
71.		Slatina kod Kozarice na Mljetu	HR2001277
72.		Velika špilja	HR2000180
73.	Orebić	Izvor špilja kod Jurjevića	HR2001203
74.		Orebić - Osirac	HR2000525
75.		Pelješac - od uvale Rasoka do rta Osičac	HR3000150
76.	Ploče	Krotuša	HR2000951

77.	Pojezerje	Izvor Vir	HR2001242
78.	Ston	Rt Rukavac - Rt Marčuleti	HR3000162
79.		Solana Ston	HR3000167
80.	Trpanj	Uvala Divna - Pelješac	HR3000476
81.	Vela luka	Jama Stračinčica	HR3000376
82.		Otok Proizd i Privala na Korčuli	HR3000152
83.		Tabaina špilja	HR2000171
84.	Zažablje	Jama Kornjatuša	HR2001204
85.	Župa dubrovačka	Izvor Duboka Ljuta	HR2001248

Identifik. broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu	Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Status G = gnjezdarica; P = preletnica; Z = zimovalica		
HR1000030	Biokovo i Rilić	1	<i>Alectoris graeca</i>	jarebica kamenjarka	G		
		1	<i>Anthus campestris</i>	primorska trepteljka	G		
		1	<i>Aquila chrysaetos</i>	suri orao	G		
		1	<i>Bubo bubo</i>	ušara	G		
		1	<i>Caprimulgus europaeus</i>	leganj	G		
		1	<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	G		
		1	<i>Circus cyaneus</i>	eja strnjara		Z	
		1	<i>Dendrocopos leucotos</i>	planinski djetlić	G		
		1	<i>Dryocopus martius</i>	crna žuna	G		
		1	<i>Emberiza hortulana</i>	vrtna strnadica	G		
		1	<i>Falco peregrinus</i>	sivi sokol	G		
		1	<i>Grus grus</i>	ždral		P	
		1	<i>Lanius collurio</i>	rusi svračak	G		
		1	<i>Lullula arborea</i>	ševa krunica	G		
HR1000031	Delta Neretve	1	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	crnoprugasti trstenjak	G	Z	
		1	<i>Alcedo atthis</i>	vodomar	G	Z	
		1	<i>Alectoris graeca</i>	jarebica kamenjarka	G		
		2	<i>Anas acuta</i>	patka lastarka	G	Z	
		2	<i>Anas clypeata</i>	patka žličarka	G	Z	
		2	<i>Anas crecca</i>	patka kržulja	G	Z	
		2	<i>Anas penelope</i>	patka zviždara	G	Z	
		2	<i>Anas platyrhynchos</i>	divlja patka	G	Z	
		2	<i>Anas querquedula</i>	patka pupčanica	G		
		2	<i>Anas strepera</i>	patka kreketaljka	G		
		1	<i>Anthus campestris</i>	primorska trepteljka	G		
		2	<i>Aquila chrysaetos</i>	suri orao	G		
		1	<i>Ardea purpurea</i>	čaplja danguba		P	
		1	<i>Ardeola ralloides</i>	žuta čaplja		P	
		1	<i>Aythya nyroca</i>	patka njorka	G		
		2	<i>Aythya ferina</i>	patka glavata	G	Z	
		2	<i>Aythya fuligulla</i>	krunata patka	G		
		1	<i>Botaurus stellaris</i>	bukavac	G	P	Z
		1	<i>Bubo bubo</i>	ušara	G		
		2	<i>Bucephala clangula</i>	patka batoglavica	G		
		1	<i>Caprimulgus europaeus</i>	leganj	G		
		1	<i>Charadrius alexandrinus</i>	morski kulik	G		
		1	<i>Chlidonias niger</i>	crna čigra		P	
		1	<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	G		
		1	<i>Circus aeruginosus</i>	eja močvarica	G		
		1	<i>Circus cyaneus</i>	eja stmjarica		Z	
		1	<i>Egretta alba</i>	velika bijela čaplja	G	Z	
		1	<i>Egretta garzetta</i>	mala bijela čaplja		P	Z
		1	<i>Falco columbarius</i>	mali sokol		Z	
		2	<i>Fulica atra</i>	crna liska	G	Z	
		2	<i>Gallinago gallinago</i>	šljuka kokošica	G	Z	
		1	<i>Gavia arctica</i>	crnogri plijenor		Z	
		1	<i>Gavia stellata</i>	crvenogri plijenor		Z	
		1	<i>Grus grus</i>	ždral		P	
		1	<i>Haematopus ostralegus</i>	oštrigar		P	
		1	<i>Himantopus himantopus</i>	vlastelica	G	P	
		1	<i>Ixobrychus minutus</i>	čapljica voljak	G	P	
		1	<i>Lanius collurio</i>	rusi svračak	G		

		1	<i>Lanius minor</i>	sivi svračak	G		
		1	<i>Larus melanocephalus</i>	crnoglavi galeb		P	
		1	<i>Larus minutus</i>	mali galeb			Z
		2	<i>Limosa limosa</i>	limosa	G		
		1	<i>Luscinia svecica</i>	modrovoljka		P	
		1	<i>Lymnocyptes minimus</i>	mala šljuka			Z
		1	<i>Melanocorypha calandra</i>	velika ševa	G		
		1	<i>Mergus serrator</i>	mali ronac	G		Z
		2	<i>Netta rufina</i>	patka gogoljica	G		
		1	<i>Numenius arquata</i>	veliki pozviždač		P	Z
		1	<i>Numenius phaeopus</i>	prugasti pozviždač		P	
		1	<i>Nycticorax nycticorax</i>	gak		P	
		1	<i>Pandion haliaetus</i>	bukoč		P	
		1	<i>Panurus biarmicus</i>	brkata sjenica	G		
		1	<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	mali vranac	G	P	Z
		1	<i>Philomachus pugnax</i>	pršljivac		P	
		1	<i>Platalea leucorodia</i>	žličarka		P	
		1	<i>Plegadis falcinellus</i>	blistavi ibis		P	
		1	<i>Pluvialis squatarola</i>	zlatar pijukavac			Z
		1	<i>Porzana parva</i>	siva štijoka	G	P	Z
		1	<i>Porzana porzana</i>	riđa štijoka	G	P	Z
		1	<i>Porzana pusilla</i>	mala štijoka	G		
		2	<i>Rallus aquaticus</i>	vodena kokošica	G		Z
		1	<i>Sterna hirundo</i>	crvenokljuna čigra	G		
		1	<i>Sterna sandvicensis</i>	dugokljuna čigra			Z
		2	<i>Tringa erythropus</i>	crna prutka	G		
		1	<i>Tringa glareola</i>	prutka migavica		P	
		1	<i>Tringa nebularia</i>	krivokljuna prutka	G		
		1	<i>Tringa totanus</i>	crvenonoga prutka	G		
		2	značajne negnijezdeće (selidbene) populacije ptica (patka lastarka <i>Anas acuta</i> , patka žličarka <i>Anas clypeata</i> , kržulja <i>Anas crecca</i> , zviždara <i>Anas penelope</i> , divlja patka <i>Anas platyrhynchos</i> , patka pupčanica <i>Anas querquedula</i> , patka kreketaljka <i>Anas strepera</i> , glavata patka <i>Aythya ferina</i> , krunata patka <i>Aythya fuligula</i> , patka batoglavica <i>Bucephala clangula</i> , liska <i>Fulica atra</i> , šljuka kokošica <i>Gallinago gallinago</i> , crnorepa muljača <i>Limosa limosa</i> , mali ronac <i>Mergus serrator</i> , patka gogoljica <i>Netta rufina</i> , kokošica <i>Rallus aquaticus</i> , crna prutka <i>Tringa erythropus</i> , krivokljuna prutka <i>Tringa nebularia</i> , crvenonoga prutka <i>Tringa totanus</i> , oštrigar <i>Haematopus ostralegus</i> , veliki pozviždač <i>Numenius arquata</i> , prugasti pozviždač <i>Numenius phaeopus</i> , zlatar pijukavac <i>Pluvialis squatarola</i>) G\$ - tijekom sezone gniježdenja u Delti Neretve se redovito hrane ptice koje gnijezde u Hutovom blatu u BiH				
HR1000036	Srednjedal matinski otoci i Pelješac	1	<i>Alectoris graeca</i>	jarebica kamenjarka	G		
		1	<i>Anthus campestris</i>	primorska trepteljka	G		
		1	<i>Aquila chrysaetos</i>	suri orao	G		
		1	<i>Bubo bubo</i>	ušara	G		
		1	<i>Caprimulgus europaeus</i>	leganj	G		
		1	<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	G		
		1	<i>Circus cyaneus</i>	eja strnjarica			Z
		1	<i>Falco columbarius</i>	mali sokol			Z
		1	<i>Falco peregrinus</i>	sivi sokol	G		
		1	<i>Gavia arctica</i>	crnogri plijenor			Z
		1	<i>Gavia stellata</i>	crvenogri plijenor			Z
		1	<i>Grus grus</i>	ždral		P	
		1	<i>Hippolais olivetorum</i>	voljić maslinar	G		
		1	<i>Lanius collurio</i>	rusi svračak	G		
		1	<i>Larus audouinii</i>	sredozemni galeb	G		
		1	<i>Lullula arborea</i>	ševa krunica	G		
		1	<i>Pernis apivorus</i>	škanjac osaš		P	
		1	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	morski vranac	G		
		1	<i>Sterna hirundo</i>	crvenokljuna čigra	G		
		1	<i>Sterna sandvicensis</i>	dugokljuna čigra			Z
HR1000037	SZ dio NP Mljet	1	<i>Falco peregrinus</i>	sivi sokol	G		
		1	<i>Larus audouinii</i>	sredozemni galeb	G		
		1	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	morski vranac	G		
HR1000038	Lastovsko otočje	1	<i>Anthus campestris</i>	primorska trepteljka	G		
		1	<i>Calonectris diomedea</i>	veliki zovoj	G		

1	<i>Caprimulgus europaeus</i>	leganj	G		
1	<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	G		
1	<i>Falco eleonora</i>	eleonorin sokol	G		
1	<i>Falco peregrinus</i>	sivi sokol	G		
1	<i>Grus grus</i>	ždral		P	
1	<i>Hippolais olivetorum</i>	voljić maslinar	G		
1	<i>Lanius collurio</i>	rusi svračak	G		
1	<i>Larus audouinii</i>	sredozemni galeb	G		
1	<i>Pernis apivorus</i>	škanjac osaš		P	
1	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	morski vranac	G		
1	<i>Puffinus yelkouan</i>	gregula	G		

Kategorija za ciljnu vrstu:

1 = međunarodno značajna vrsta za koju su područja izdvojena temeljem čl. 3. i 4. stavka 1. Direktive 2009/147/EZ;

2 = redovite migratorne vrste za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 2. Direktive 2009/147/EZ

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (Predložena Područja od značaja za Zajednicu-pSCI)

Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu/stanišni tip	Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste/ Šifra stanišnog tipa
HR2000019	Čočina jama	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2000091	Movrica špilja	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2000092	Ostaševica špilja	1	dugokrili pršnjak	<i>Miniopterus schreibersii</i>
		1	dugonogi šišmiš	<i>Myotis capaccinii</i>
		1	mali potkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
		1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2000104	Polušpilja kod Sobre	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2000141	Gorska jama	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2000171	Tabaina špilja	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2000180	Velika špilja	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2000186	Vilina špilja	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
		1	veliki potkovnjak	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
		1	mali potkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
HR2000525	Orebić - Osirac	1	Šume divlje masline i rogača (Olea i Ceratonia)	9320
HR2000529	Šaknja rat	1	Mediteranske šume endemičnih borova	9540
HR2000555	Lokva u Prljevićima	1	riječna kornjača	<i>Mauremys rivulata</i>
HR2000944	Blatina kod Blata	1	jezerski regoč	<i>Lindenia tetraphylla</i>
		1	barska kornjača	<i>Emys orbicularis</i>
		1	Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae)	3140
HR2000946	Snježnica i Konavosko polje	1	gaovice	<i>Phoxinellus spp.</i>
		1	svalić	<i>Squalius squalize</i>
		1	bjelonogi rak	<i>Austropotamobius pallipes</i>
		1	barska kornjača	<i>Emys orbicularis</i>
		1	četveroprugi kravos	<i>Elaphe quatuorlineata</i>
		1	crvenkrpica	<i>Zamenis situla</i>
		1	veliki potkovnjak	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
		1	južni potkovnjak	<i>Rhinolophus euryale</i>
		1	oštrouhi šišmiš	<i>Myotis blythii</i>
		1	dugokrili pršnjak	<i>Miniopterus schreibersii</i>
		1	riđi šišmiš	<i>Myotis emarginatus</i>
		1	riječna kornjača	<i>Mauremys rivulata</i>
		1	kopnena kornjača	<i>Testudo hermanni</i>
		1	dinarski voluhar	<i>Dinaromys bogdanovi</i>
		1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
1	Istočno submediteranski suhi travnjaci (<i>Scorzoneretalia villosae</i>)	62A0		
1	Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom	8210		
1	Kopnena kornjača	<i>Testudo hermanni</i>		
HR2000947	Gornji Majkovi - lokve	1	riječna kornjača	<i>Mauremys rivulata</i>
HR2000950	Slano - oleandri	1	Šume divlje masline i rogača (Olea i Ceratonia)	9320
HR2000951	Krotuša	1	Povremena krška jezera (Turloughs)	3180*

HR2001007	Orašac - kanjon	1	Mediterranske galerije i šikare (Nerio-Tamaricetea)	92D0
HR2001008	Blatina kraj Prožure	1	Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae)	3140
HR2001009	Blatina kraj Sobre (Mljet)	1	jezerski regoč	<i>Lindenia tetraphylla</i>
		1	Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae)	3140
HR2001010	Paleoombra - Ombra	1	gaovice	<i>Phoxinellus spp.</i>
		1	blazijev potkovnjak	<i>Rhinolophus blasii</i>
		1	veliki potkovnjak	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
		1	južni potkovnjak	<i>Rhinolophus euryale</i>
		1	mali potkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
		1	oštrouhi šišmiš	<i>Myotis blythii</i>
		1	dugokrili pršnjak	<i>Miniopterus schreibersii</i>
		1	riđi šišmiš	<i>Myotis emarginatus</i>
		1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
		1	Istočno submediteranski suhi travnjaci (Scorzoneretalia villosae)	62A0
HR2001046	Matica-Vrgoračko polje	1	bjelonogi rak	<i>Austropotamobius pallipes</i>
		1	gaovice	<i>Phoxinellus spp.</i>
		1	ilirski vijun	<i>Cobitis illyrica</i>
		1	čovječja ribica	<i>Proteus anguinus*</i>
		1	crvenkrpica	<i>Zamenis situla</i>
		1	špiljska trokutnjača	<i>Congerius kusceri</i>
		1	primorska paklara	<i>Lampetra zanandreae</i>
		1	vrgoračka gobica	<i>Knipowitschia croatica</i>
		1	makal	<i>Squalius microlepis</i>
		1	Vodni tokovi s vegetacijom Ranunculion fluitantis i C allitricho-B atrachion	3260
1	Amfibijska staništa Isoeto-Nanojuncetea	3130		
1	Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae)	3140		
HR2001047	Bobara, Mrkan i Supetar	1	sredozemna ljuljolika	<i>Desmazeria marina</i>
		1	Eumediteranski travnjaci Thero-Brachypodietea	6220
		1	Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom	8210
		1	Stijene i strnci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama Limonium spp.	1240
		1	Eumediteranski travnjaci Thero-Brachypodietea	6220*
HR2001055	Otočić Kosor kod Korčule	1	Šume divlje masline i rogača (Olea i Ceratonia)	9320
HR2001056	Otočić Veli Pržnjak kod Korčule	1	Šume divlje masline i rogača (Olea i Ceratonia)	9320
HR2001203	Izvor špilja kod Jurjevića	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2001204	Jama Kornjatuša	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2001242	Izvor Vir	1	čovječja ribica	<i>Proteus anguinus*</i>
HR2001248	Izvor Duboka Ljuta	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2001249	Izvor kod mlina u Zatonu malom	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2001260	Poluotok Molunat	1	Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom	8210
		1	Stijene i strnci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama Limonium spp.	1240
HR2001277	Slatina kod Kozarice na Mljetu	1	jezerski regoč	<i>Lindenia tetraphylla</i>
		1	barska kornjača	<i>Emys orbicularis</i>
HR2001337	Područje oko Rafove (Zatonske) špilje	1	riđi šišmiš	<i>Myotis emarginatus</i>
		1	veliki potkovnjak	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
		1	južni potkovnjak	<i>Rhinolophus euryale</i>
		1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
HR2001364	Jl dio Pelješca	1	kopnena kornjača	<i>Testudo hermanni</i>
		1	Dinarski voluhar	<i>Dinaromys bogdanovi</i>
		1	crvenkrpica	<i>Zamenis situla</i>
		1	Vazdazelene šume česmne (Quercus ilex)	9340

		1	Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama Limonium spp.	1240		
		1	Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice Juniperus spp.	5210		
		1	Eumediteranski travnjaci Thero-Brachypodietea	6220*		
		1	Mediteranske šume endemičnih borova	9540		
HR2001367	I dio Korčule	1	veliki potkovnjak	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>		
		1	kopnena kornjača	<i>Testudo hermanni</i>		
		1	crvenkrpica	<i>Zamenis situla</i>		
		1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310		
		1	Vazdazelene šume česmine (Quercus ilex)	9340		
		1	Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom	8210		
		1	Embrijske obalne sipine - prvi stadij stvaranja sipina	2110		
		1	Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (Cakiletea maritimae p-)	1210		
		1	Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama Limonium spp.	1240		
		1	Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice Juniperus spp.	5210		
		1	Eumediteranski travnjaci Thero-Brachypodietea	6220*		
		1	Mediteranske šume endemičnih borova	9540		
		HR2001420	Otoci Badija, Planjak, Kamenjak, Bisače, Gojak, M. Sestrica, Majsan, M. i V. Stupa, Lučnjak te hrid Baretica	1	Mediteranske šume endemičnih borova	9540
		HR2001451	Jama za Rasokama	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2001452	Vilenska peć	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310		
HR2001454	Jama u Zadubravici	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310		
HR2001458	Vitkovača jama	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310		
HR2001460	Pasja jama	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310		
HR2001461	Kukova peć	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310		
HR2001463	Jama pod Sinji kuk	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310		
HR2001464	Špilja na vrh Krčevina	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310		
HR2001465	Špilja za Gromačkom vlakom	1	mali potkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>		
		1	veliki potkovnjak	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>		
HR2001468	Aragonka	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310		
		1	veliki potkovnjak	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>		
HR2001469	Debela ljut	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310		
HR2001470	Jama na vrh Prodoli	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310		
HR2001474	Golubinka kod Handrake	1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330		
HR2001475	Ljubičica kod Handrake	1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330		
HR2001476	Medvjedina špilja	1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330		
HR2001477	Nevjestina špilja	1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330		
HR2001478	Špilja pod Neharom	1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330		
HR2001479	Špilje od Konjavca	1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330		
HR2001480	Špiljica u luci Trstena	1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330		
HR2001481	Špiljice kod mola od Orašca	1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330		

HR2001490	Dubrovačko promorje - Doli	1	jadranska kozonoška	Himantoglossum adriaticum
HR2001499	Jama za Sv. Spasom	1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR3000150	Pelješac - od uvale Rasoka do rta Osičac	1	Velike plitke uvale i zaljevi	1160
		1	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120*
		1	Pješčana dna trajno prekrivena morem	1110
HR3000152	Otok Proizd i Privala na Korčuli	1	Grebeni	1170
		1	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120*
HR3000153	Otok Korčula - od uvale Poplat do Vrhovnjaka	1	Grebeni	1170
		1	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120*
		1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
HR3000154	Pupnatska luka	1	Pješčana dna trajno prekrivena morem	1110
		1	Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke	1140
		1	Velike plitke uvale i zaljevi	1160
HR3000155	Uvala Orlanduša	1	Pješčana dna trajno prekrivena morem	1110
		1	Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke	1140
HR3000156	Pavja luka	1	Pješčana dna trajno prekrivena morem	1110
		1	Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke	1140
HR3000162	Rt Rukavac - Rt Marčuleti	1	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120*
		1	Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke	1140
HR3000163	Stonski kanal	1	Velike plitke uvale i zaljevi	1160
		1	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120*
HR3000164	Sveti Andrija - podmorje	1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
		1	Grebeni	1170
HR3000165	Uvala Slano	1	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120*
		1	Velike plitke uvale i zaljevi	1160
HR3000166	Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem	1	Velike plitke uvale i zaljevi	1160
		1	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120*
		1	obrvan	<i>Aphanius fasciatus</i>
HR3000167	Solana Ston	1	Mediterranska i termoatlantska vegetacija halofilnih grmova (Sarcocornetea fruticosi)	1420
		1	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120*
HR3000170	Akvatorij uz Konavoske stijene	1	Grebeni	1170
		1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
		1	Velike plitke uvale i zaljevi	1160
		1	Grebeni	1170
HR3000172	Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički	1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
		1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
HR3000376	Jama Stračinčica	1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
HR3000381	Jama Zaglavica	1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
HR3000426	Lastovski i Mljetski kanal	1	dobri dupin	<i>Tursiops truncatus</i>
HR3000431	Akvatorij J od uvale Pržina i S od uvale Bilin žal uz poluotok Ražnjić	1	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120*
		1	Pješčana dna trajno prekrivena morem	1110
		1	Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke	1140
		1	Grebeni	1170

HR3000476	Uvala Divna - Pelješac	1	Pješčana dna trajno prekrivena morem	1110
		1	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120*
		1	Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke	1140
HR4000007	Badija i otoci oko Korčule	1	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120*
		1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
		1	pješčarski ladolež	<i>Calystegia soldanella</i>
		1	glavičasti šilj	<i>Cyperus capitatus</i>
		1	bodljikava pirika	<i>Elymus farctus</i>
		1	valjkasti tankorepić	<i>Hainardia cylindrica</i>
		1	valjkasta zupčica	<i>Imperata cylindrica</i>
		1	žilj	<i>Pancratium maritimum</i>
		1	svinuti tankorepaš	<i>Parapholis incurva</i>
		1	ravenski sladorovac	<i>Saccharum ravennae</i>
		1	kalijska solnjača	<i>Salsola kali</i>
		1	pješčana sijačica	<i>Sporobolus pungens</i>
HR4000010	Saplunara	1	Embrijske obalne sipine - prvi stadij stvaranja sipina	2110
		1	Vazdazelene šume česmne (<i>Quercus ilex</i>)	9340
HR4000015	Malostonski zaljev	1	Velike plitke uvale i zaljevi	1160
		1	Grebeni	1170
HR4000016	Konavoske stijene	1	Termo-mediteranske (stenomediteranske) grmolike formacije s <i>Euphorbia dendroides</i>	5330
		1	Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama <i>Limonium spp.</i>	1240
		1	Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom	8210
		1	Eumediteranski travnjaci Thero-Brachypodietea	6220*
HR4000017	Lokrum	1	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120*
		1	Grebeni	1170
		1	Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama <i>Limonium spp.</i>	1240
		1	Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom	8210
		1	Eumediteranski travnjaci Thero-Brachypodietea	6220*
		1	Vazdazelene šume česmne (<i>Quercus ilex</i>)	9340
		1	Mediteranske šume endemičnih borova	9540
HR4000028	Elafiti	1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
		1	mali potkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
		1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
		1	Grebeni	1170
		1	Naselja posidonije (Posidonion oceanicae)	1120*
		1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
		1	Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama <i>Limonium spp.</i>	1240
		1	Termo-mediteranske (stenomediteranske) grmolike formacije s <i>Euphorbia dendroides</i>	5330
		1	Pješčana dna trajno prekrivena morem	1110
		1	Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke	1140
		1	Vazdazelene šume česmne (<i>Quercus ilex</i>)	9340
		1	Eumediteranski travnjaci Thero-Brachypodietea	6220*

		1	Embrijske obalne sipine - prvi stadij stvaranja sipina	2110
		1	Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom	8210
HR5000031	Delta Neretve	1	jezerski regoč	<i>Lindenia tetraphylla</i>
		1	morska paklara	<i>Petromyzon marinus</i>
		1	čepa	<i>Alosa fallax</i>
		1	glavatica	<i>Salmo marmoratus</i>
		1	primorska uklija	<i>Alburnus neretvae</i>
		1	imotska gaovica	<i>Delminichthys (Phoxinellus) adspersus</i>
		1	ilirski vijun	<i>Cobitis illyrica</i>
		1	neretvanski vijun	<i>Cobitis narentana</i>
		1	glavočić crnotrus	<i>Pomatoschistus canestrini</i>
		1	glavočić vodenjak	<i>Knipowitschia panizzae</i>
		1	čovječja ribica	<i>Proteus anguinus*</i>
		1	kopnena kornjača	<i>Testudo hermanni</i>
		1	barska kornjača	<i>Emys orbicularis</i>
		1	četveroprugi kravosas	<i>Elaphe quatuorlineata</i>
		1	crvenkrpica	<i>Zamenis situla</i>
		1	blazijev potkovnjak	<i>Rhinolophus blasii</i>
		1	južni potkovnjak	<i>Rhinolophus euryale</i>
		1	mali potkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
		1	veliki potkovnjak	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
		1	dužokrili pršnjak	<i>Miniopterus schreibersii</i>
		1	oštrouhi šišmiš	<i>Myotis blythii</i>
		1	dugonogi šišmiš	<i>Myotis capaccinii</i>
		1	riđi šišmiš	<i>Myotis emarginatus</i>
		1	veliki šišmiš	<i>Myotis myotis</i>
		1	vidra	<i>Lutra lutra</i>
		1	riječna kornjača	<i>Mauremys rivulata</i>
		1	istočna vodendjevojčica	<i>Coenagrion ornatum</i>
		1	špiljska trokutnjača	<i>Congerius kusceri</i>
		1	primorska paklara	<i>Lampetra zanandreae</i>
		1	podustva	<i>Chondrostoma kneri</i>
		1	vrgoračka gobica	<i>Knipowitschia croatica</i>
		1	mekousna	<i>Salmothymus obtusirostris</i>
		1	svalić	<i>Squalius squalizae</i>
		1	Amfibijska staništa Isoeto-Nanojuncetea	3130
		1	Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae)	3140
		1	Obalne lagune	1150*
		1	Estuariji	1130
		1	Muljevite obale obrasle vrstama roda Salicornia i drugim jednogodišnjim halofitima	1310
		1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
		1	Pješčana dna trajno prekrivena morem	1110
		1	Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke	1140
		1	Mediterska i termoatlantska vegetacija halofilnih grmova (Sarcocornetea fruticosi)	1420
		1	Mediterske sitine (Juncetalia maritimi)	1410
1	Embrijske obalne sipine - prvi stadij stvaranja sipina	2110		
1	Prirodne eutrofne vode s vegetacijom Hydrocharition ili Magnopotamion	3150		
1	Mediterske galerije i šikare (Nerio-Tamaricetea)	92D0		
1	Eumediterski travnjaci Thero-Brachypodietea	6220*		
1	Istočno submediteranski suhi travnjaci (Scorzoneretalia villosae)	62A0		
HR5000037	Nacionalni park Mljet	1	obični jelenak	<i>Lucanus cervus</i>
		1	mali potkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
		1	veliki potkovnjak	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
		1	kopnena kornjača	<i>Testudo hermanni</i>
1	Termo-mediteranske (stenomediteranske) grmolike formacije	5330		

			s <i>Euphorbia dendroides</i>	
		1	Mediterske šume endemičnih borova	9540
		1	Obalne lagune	1150*
		1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
		1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
		1	Naselja posidonije (<i>Posidonion oceanicae</i>)	1120*
		1	Velike plitke uvale i zaljevi	1160
		1	Grebeni	1170
		1	Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama <i>Limonium</i> spp.	1240
		1	Mediterske povremene lokve	3170*
		1	Mediterske makije u kojima dominiraju borovice <i>Juniperus</i> spp.	5210
		1	Eumediteranski travnjaci Thero- <i>Brachypodietea</i>	6220*
		1	Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom	8210
		1	Vazdazelene šume česmine (<i>Quercus ilex</i>)	9340
HR5000038	Park prirode Lastovsko otočje	1	mali potkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
		1	veliki potkovnjak	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
		1	dugokrili pršnjak	<i>Miniopterus schreibersii</i>
		1	ridi šišmiš	<i>Myotis emarginatus</i>
		1	Vazdazelene šume česmine (<i>Quercus ilex</i>)	9340
		1	Šume divlje masline i rogača (<i>Olea i Ceratonia</i>)	9320
		1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
		1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
		1	Naselja posidonije (<i>Posidonion oceanicae</i>)	1120*
		1	Pješčana dna trajno prekrivena morem	1110
		1	Grebeni	1170
		1	Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama <i>Limonium</i> spp.	1240
		1	Mediterske povremene lokve	3170*
		1	Mediterske makije u kojima dominiraju borovice <i>Juniperus</i> spp.	5210
		1	Termo-mediteranske (stenomediteranske) grmolike formacije s <i>Euphorbia dendroides</i>	5330
		1	Eumediteranski travnjaci Thero- <i>Brachypodietea</i>	6220*
		1	Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom	8210

Kategorija za ciljnu vrstu/stanišni tip: 1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ

2131. Smjernice za mjere zaštite za područja ekološke mreže su sljedeće:

Mjere zaštite:

Osnovne mjere za očuvanje ciljnih vrsta ptica (i način provedbe mjera) u Područjima očuvanja značajnim za ptice (POP) propisane su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže.

Svi planovi, programi i zahvati koji mogu imati značajan negativan utjecaj na ciljne vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno članku 24. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode Pravilniku o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu. Od zahvata koji mogu imati negativan utjecaj na područja ekološke mreže posebice treba izdvojiti eventualno planirane radove regulacije vodotoka, hidroelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane, centre za gospodarenje otpadom, intenzivno širenje i/ili formiranje novih građevinskih područja, obuhvatne infrastrukturne projekte/koridore, hidrotehničke i melioracijske zahvate, pristaništa, luke, planiranu akvakulturu, golf igrališta i razvoj turističkih zona.

- 213m.** Na području planiranih ugostiteljsko-turističkih zona izdvojene namjene izvan naselja na području Dube Stonske treba se držati slijedećih mjera za očuvanje ekološke mreže:
- Sprječavati uznemiravanje, prikupljanje i ubijanje jedinki ciljnih vrsta gmazova (*crvenkrpica, čančara*).
  - Planirati i projektirati pristupne ceste na način da se osigura povezanost staništa (*planiranje prijelaza za male životinje*).
  - Planirati i projektirati elektroenergetsku infrastrukturu na način da se spriječe kolizije i elektrokucije ptica (*leganj, zmijar, mali sokol, sivi sokol, ševa krunica*).
  - Prilagoditi razdoblja izvođenja građevinskih i drugih opsežnih radova u svrhu ublažavanja utjecaja na gnijezdeću populaciju legnja, zmijara i sivog sokola.
  - U svrhu što manje fragmentacije staništa prilikom gradnje koristiti već postojeće ceste, a nove planirati i graditi samo u slučaju da postojeća infrastruktura nije dovoljna. (*Vazdazelene šume česmne (Quercus ilex); Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice Juniperus spp.*)
  - Očuvati postojeću vegetaciju te koristiti autohtone vrste prilikom krajobraznog uređivanja okoliša turističkih kompleksa.
  - Zabraniti bilo kakve intervencije u području obale kao i u području između prometnice i mora. (*Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama Limonium spp., Grebeni; Velike plitke uvale i zaljevi*).

213n. Prilikom planiranja, odnosno projektiranja MAHE Konavle, potrebno je zaštititi odnosno isključiti moguće utjecaje projekta na staništa konavoskih stijena i ekološku mrežu HR2000946 Snježnica i Konavosko polje te posebnu pažnju posvetiti vrsti *Mauremys rivulata* (riječna kornjača).

213o. Potrebno je regulirati i nadzirati korištenje plaže u obuhvatu HR400010 SAPLUNARA te osmisliti dodatne sadržaje u okolnom području planiranih turističkih zona kako bi se turizam usmjerio i na druga područja.

213p. Posebne smjernice za zaštitu prirodnih vrijednosti

Uz prije iskazane smjernice za mjere zaštite prirodnih vrijednosti, ovom prilikom ističemo odrednice i smjernice vezano uz **eventualno planiranje korištenja energije Sunca i vjetra** kao i osvrt na **eventualno planiranje golf igrališta** na području Dubrovačko-neretvanske županije. Pri analizi mogućih utjecaja korištenja solarne energije i energije vjetra na prirodne vrijednosti korištena su dosadašnja iskustva u postupcima ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, dostupne stručne i znanstvene spoznaje, posebice u kontekstu vjetroelektrana (Peternel, H., Antonić, O., Radović, D., Pavlinić, I.: *Valorizacija biološke raznolikosti područja Dalmacije i okvirna procjena prihvatljivosti za izgradnju vjetroelektrana* (rezultat projekta COAST - Očuvanje i održivo korištenje biološke i krajobrazne raznolikosti na dalmatinskoj obali putem održivog razvitka obalnog područja), OIKON d.o.o. Zagreb, 2011.), te podaci dostupni sa relevantnih internetskih stranica.

213r. Mogući utjecaji iskorištavanja solarne energije na prirodne vrijednosti

Direktno iskorištavanje energije Sunca u razne energetske svrhe (toplinska, električna energija i dr.) prihvatljivije je za okoliš od korištenja fosilnih goriva jer smanjuje emisije stakleničkih plinova i ostalih štetnih emisija, no postoji mogućnost negativnih utjecaja na određene vrste flore i faune i/ili tipove staništa, kao i na krajobrazne vrijednosti pojedinih područja.

Velike površine matrica solarnih modula (solarnih parkova) ometaju prirodno osvjetljenje i drenažu oborinskih voda što može bitno utjecati na floru i faunu. Prostorno zastiranje staništa mijenja prirodne karakteristike i funkcije staništa te time dovodi do smanjenja biološke raznolikosti, a ujedno i onemogućuje korištenje zemljišta jer se površina ispod modula solarnih elektrana ne može obrađivati. Prostorno veliki objekti solarnih termalnih elektrana i fotonaponskih elektrana neistaknutih rubova modula (panela) mogu stvoriti efekt površine za obitavanje ornitofaune što uz opasnost od zasljepljenja i visokih temperatura može direktno utjecati na populacije ptica a posredno i na populacije plijena. Isto tako, veliki objekti fotonaponskih elektrana neistaknutih rubova modula (panela) mogu stvoriti efekt površine za obitavanje vodenih kukaca koji panele zamijene sa vodenom površinom jer reflektiraju polarizirano svjetlo jače od vodenih površina, kukci na njih polažu jaja što dugoročno dovodi do smanjenja njihovog reproduktivnog

potencijala u blizini značajnih vodnih područja.

Utjecaji na krajobrazna obilježja najizraženiji su u kontekstu solarnih termalnih i fotonaponskih elektrana koje svojom velikom horizontalnom površinom, vertikalnim isticanjem pojedinih objekata (npr. tornjevi, tanjuri i dr.), uporabom umjetnih materijala i izrazitim reflektirajućim efektima bitno mijenjaju karakteristike pojedinih krajobraznih elemenata odnosno narušuju krajobraznu vrijednost nekog područja.

Utjecaji na vodne resurse naročito su potencijalni kod solarnih termalnih elektrana koje koriste toplinske pogone (parne turbine) za generiranje električne energije što zahtjeva korištenje vode za hlađenje sustava. Zahtjevi za korištenjem vode posebno su problematični za prirodne vodne resurse u sušim područjima, a onečišćenje vode za hlađenje može uzrokovati zagađenje voda u širem području, osobito na kršu.

213s. Smjernice za mjere zaštite prirodnih vrijednosti pri planiranju lokacija solarnih elektrana

- U smislu prihvatljivosti odnosno neprihvatljivosti lokacija nužno je u potpunosti uvažiti i primijeniti rezultate Strateške procjene utjecaja na okoliš Plana korištenja obnovljivih izvora energije na području Dubrovačko-neretvanske županije.
- U područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode moguće je korištenje solarne toplinske energije putem niskotemperaturnih i srednjotemperaturnih kolektora za ograničenu uporabu (za grijanje vode te za grijanje, hlađenje i ventilaciju u stambenim i drugim prostorima, te izravno za kuhanje, dezinfekciju i desalinizaciju), kao i korištenje fotonaponske solarne energije za elektrifikaciju pojedinačnih objekata.
- Pri odabiru lokacija za solarne elektrane treba izbjegavati područja rasprostranjenosti ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i faune (naročito ornitofaune), te uzeti u obzir karakteristike vodnih resursa i elemenata krajobraza pojedinih područja, a posebice ciljnih vrsta i stanišnih tipova područja ekološke mreže RH i moguće kumulativne utjecaje više planiranih i/ili izgrađenih solarnih elektrana.
- Zbog izvjesnih utjecaja na vodne resurse (izravno korištenje vode, onečišćenje voda i dr.) na području Dubrovačko-neretvanske županije nije prihvatljivo planirati solarne termalne elektrane.
- Izgradnju solarnih elektrana trebalo bi potencirati u zonama gdje već postoji određena komunalna infrastruktura i infrastruktura transporta energije odnosno gdje nema zahtjeva ili su minimalni zahtjevi za gradnjom novih objekata.

213t. Mogući utjecaji iskorištavanja energije vjetra na prirodne vrijednosti

Najistaknutiji utjecaji izgradnje i rada vjetroelektrana na prirodne vrijednosti odnose se ponajprije na očekivanu smrtnost i uznemiravanje faune ptica (naročito grabljivica) i šišmiša (najveća smrtnost od vjetroagregata zabilježena je u šumskim područjima), te fragmentaciju staništa svih triju vrsta velikih zvijeri u Hrvatskoj (vuk, ris i smeđi medvjed).

Najizraženiji utjecaji vjetroelektrana na krajobrazna obilježja očituju se kroz krčenje šuma radi izgradnje prilaznih cesta izrazitih gabarita, uporabu umjetnih materijala i moguće reflektirajuće efekte, te izrazito narušavaju prirodnu vizuru i značajno mijenjaju obilježja krajobraznih elemenata odnosno bitno umanjuju krajobraznu vrijednost nekog područja.

213u. Smjernice za mjere zaštite prirodnih vrijednosti pri planiranju lokacija vjetroelektrana

- U smislu prihvatljivosti odnosno neprihvatljivosti lokacija nužno je u potpunosti uvažiti i primijeniti rezultate Strateške procjene utjecaja na okoliš Plana korištenja obnovljivih izvora energije na području Dubrovačko-neretvanske županije.
- U područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode moguće je korištenje energije vjetra, izvedbom malih vjetroagregata za elektrifikaciju pojedinačnih objekata.
- U cilju utvrđivanja stanja nužno je, tijekom planiranja a prije moguće izgradnje vjetroelektrana, provesti detaljna istraživanja faune ptica i šišmiša u skladu s uputama Smjernica za izradu studija utjecaja na okoliš za zahvate vjetroelektrana
- Lokacije treba izabrati na način da se u što većoj mjeri izbjegnju područja koja su važna za ptice, osobito za grabljivice (npr. na dovoljnoj udaljenosti od poznatih gnijezda surog orla), zatim područja gdje su zabilježene velike kolonije šišmiša (špilje u kojima su ciljne vrste šišmiši - navedene u ekološkoj mreži RH), te područja u kojima su evidentirani čopori vukova i medvjedi brlozi.

- Pri odabiru lokacija za vjetroelektrane posebice treba uzeti u obzir ciljne vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže RH i moguće kumulativne utjecaje više planiranih i/ili izgrađenih vjetroelektrana.
- Nužno je izbjegavati blizinu kolonija šišmiša i njihov dnevni radijus kretanja od boravišta do područja hranjenja (varira ovisno o vrsti šišmiša, a doseže i više od 10 km), kao i koridore njihovih migracija.
- Radi zaštite šišmiša, vjetroagregati se ne bi smjeli postavljati unutar šumovitih područja, te najmanje na 200 m udaljenosti od takvih područja, kao niti na šumovite grebene, jer je za takva područja zabilježena najveća smrtnost šišmiša od vjetroagregata.
- Potrebno je izbjegavati područja izraženih krajobraznih elemenata (npr. litice) koji služe kao gnjezdilišta pojedinih ptica grabljivica.
- Izgradnju vjetroelektrana trebalo bi potencirati u zonama gdje već postoji određena komunalna infrastruktura i infrastruktura transporta energije odnosno gdje nema zahtjeva ili su minimalni zahtjevi za gradnjom novih objekata.
- Tamo gdje je moguće, vjetroelektrane treba izvoditi na postojećim kultiviranim površinama kako bi se izbjegla fragmentacija prirodnih staništa.

8.3. Zaštita kulturne baštine

(kartografski prikaz 3. „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora“,
kartografski prikaz 3.1.4 2. „Područja posebnih uvjeta korištenja - Kulturna baština“
kartografski prikaz 3.1.2 3. „Područja posebnih uvjeta korištenja - Uvjeti zaštite kulturne baštine“)

8.3.1. Uspostava zaštite nad kulturnim dobrom

214. U cilju zaštite Zakonom zaštićene graditeljske baštine utvrđen je Registar kulturnih dobara koji se sastoji od zaštićenih (Z) i preventivno zaštićenih kulturnih dobara (PZ) koji je sastavni dio PPDNŽ, a prikazan je na Kartografskom prikazu 3.1.2. „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Kulturna baština“.

U cilju zaštite evidentirane kulturne baštine utvrđen je Registar evidentiranih kulturnih dobara – popis evidentiranih (E) kulturnih dobara koji je sastavni dio PPDNŽ, a prikazan je na Kartografskom prikazu 3.2.1. „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - područje posebnih ograničenja u korištenju – Prirodni i kulturni krajolik“). Uz pojedinačne građevine i komplekse, evidentirano je i velik broj kulturno-povijesnih cjelina te kulturnih krajolika. Za evidentirane kulturne krajolike od nacionalnog značaja predlaže se upis u Registar kulturnih dobara RH.

Mjere zaštite za pojedina kulturna dobra naznačene na Kartografskom prikazu 3.1.3. „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Uvjeti zaštite kulturne baštine“ sastavni su dio ovih Provedbenih odredbi.

Nepokretnu kulturnu baštinu s utvrđenim svojstvom kulturnog dobra čine pojedinačne građevine i/ili kompleksi građevina, kulturno-povijesne cjeline te krajolici. Kolokvijalnim nazivom nepokretna kulturna dobra predstavljaju graditeljsku baštinu od pojedinačne građevine prema cjelini (skupina građevina) odnosno području (krajolik).

Mjere zaštite pojedinačno zaštićene građevine bitno se razlikuju od zaštite kulturno-povijesne cjeline odnosno krajolika i definiraju rješenjem o zaštiti kulturnog dobra.

Sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara nepokretno kulturno dobro može biti:

- grad, selo, naselje ili njegov dio,
- građevina ili njezini dijelovi, te građevina s okolišem,
- elementi povijesne opreme naselja,
- područje, mjesto, spomenik i obilježje u svezi s povijesnim događajima i osobama,
- arheološko nalazište i arheološka zona, uključujući i podvodna nalazišta i zone,
- područje i mjesto s etnološkim i toponimskim sadržajima,
- krajolik ili njegov dio koji sadrži povijesno karakteristične strukture, koje svjedoče o čovjekovoj nazočnosti u prostoru,
- vrtovi, perivoji i parkovi,
- tehnički objekt s uređajima i drugi slični objekti.

Pojedinačna nepokretna kulturna dobra su građevine ili kompleksi građevina koje imaju izrazit povijesni, umjetnički, znanstveni, društveni ili tehnički značaj. To su:

- Javne građevine i kompleksi: stambene građevine, građevine javne namjene, zanatske i industrijske, inženjerske, komunalne građevine i komunalni sustavi, poslovne i građevine poljoprivrednog gospodarstva;
- Obrambene građevine i kompleksi: fortifikacijski kompleksi, utvrde, baterije, uporišta, vojne nastambe, spremišta oružja, stražarnice, zapovjedna mjesta;
- Sakralne građevine i kompleksi: građevine za vjerske potrebe (crkve, hramovi, sinagoge), redovnički kompleksi (samostani i manastiri), kalvarije, poklonci, pilovi;
- Memorijalne građevine i kompleksi: građevine povezane s povijesnim ili kulturno-povijesnim događajima i ličnostima, grobne i pogrebne građevine, spomen-ploče;
- Urbana oprema: arhitektonsko-skulpturalne građevine, javna plastika.

Kulturno-povijesne cjeline jedinstvene su skupine gradskih ili seoskih građevina koje imaju izrazitu povijesnu, arheološku, umjetničku, znanstvenu, društvenu ili tehničku važnost, a međusobno su dovoljno povezane da nose prostorno prepoznatljiva obilježja. To su:

- Povijesna naselja i dijelovi naselja: urbane i poluurbane cjeline, gradska središta, seoske cjeline, lječilišni i bolnički kompleksi, povijesna parcelacija, dijelovi naselja (povijesne gradske četvrti, trgovi, ambijenti, ulice, blokovi).
- Povijesno-memorijalna područja: mjesta povijesnih događanja, spomen-parkovi, mjesta masovnih stradanja, groblja, legendarna područja i mjesta.

Kulturni krajolici vrsta su nepokretnog kulturnog dobra koje sadržava povijesno karakteristične strukture što svjedoče o čovjekovoj nazočnosti u prostoru, a predstavljaju zajedničko djelo čovjeka i prirode, ilustrirajući razvitak zajednice i pripadajućeg teritorija kroz povijest. Republika Hrvatska posjeduje karakteristične tipove kulturnih krajolika, koji su važna sastavnica i nositelj njezina prostornog identiteta.

Na razmjerno malom teritoriju raznolikih geomorfoloških i mikroklimatskih obilježja, povijesnim razvitkom stvoreni su različiti tipovi kulturnih krajolika usporedivi s europskim regijama mediteranskih i srednjoeuropskih zemalja.

Prema vrstama prisutni su: namjerno oblikovani (parkovi, perivoji, vrtovi, planski oblikovana urbana područja, industrijski, turistički, rekreacijski i slični), organski razvijeni (ruralni, urbani, morski...) i asocijativni kulturni krajolici. Kao životno okruženje krajolici podliježu promjenama, često se uništavaju zbog društvenih i tehnoloških promjena, širenja gradova i ostalih oblika gradnje, ali i zapuštanja te neodgovarajućeg korištenja.

Potencijali kulturnih krajolika još nisu valorizirani u smislu gospodarskog korištenja. Stoga su zapušteni i slabo iskorišteni (osobito u smislu ekološke poljoprivrede, ekološkog i kulturnog turizma, poduzetništva itd.).

214a. Kulturna dobra upisana su u Registar kulturnih dobara RH na temelju rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra, koji u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara donosi:

1. **Listu preventivno zaštićenih kulturnih dobara**
2. **Listu zaštićenih kulturnih dobara**
3. **Listu kulturnih dobara od nacionalnog značaja**

8.3.2. Mjere zaštite kulturnih dobara

215. Na području županije u sustavu mjera zaštite nepokretnih kulturnih dobara razlikuju se :

POJEDINAČNE GRAĐEVINE

Zaštićena i preventivno zaštićena kulturna dobra

Postupak zaštite usmjeren je na potpuno očuvanje izvornosti kulturnog dobra, njegovog povijesnog i prostornog okoliša. Mogućnost rekonstrukcije na temelju istražnih radova i detaljne konzervatorske dokumentacije.

Evidentirana dobra

Postupak zaštite usmjeren na primjenu i provedbu članka 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine broj 69/99) kojim je pružena mogućnost tijelima lokalne uprave i samouprave proglašenja zaštićenog dobra od lokalnog značenja, dok će se način njihove zaštite utvrditi uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela (Konzervatorski odjel u Dubrovniku).

Iz popisa evidentiranih i na lokalnoj razini zaštićenih dobara, moguća je promjena statusa dobra, temeljem detaljnije razrade kroz planove nižega reda.

KULTURNO POVIJESNE CJELINE

Zaštićene i preventivno zaštićene kulturno povijesne cjeline

Na temelju čl. 27. a u vezi s čl.6., stavak 2. Pravilnika o registru kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 37/01) i Uputa o načinu utvrđivanja sustava mjera zaštite za nepokretna kulturna dobra predložena za upis u registar kulturnih dobara utvrđuje se zaštita kulturno-povijesnih cjelina.

(primjenjuje se od 31. 03. 2004.)

Utvrđen je slijedeći sustav mjera zaštite (ovisno o utvrđenoj valorizacijskoj karti za svaku cjelinu zasebno):

1. Potpuna zaštita povijesnih struktura (zona A)
2. Djelomična zaštita povijesnih struktura (zona B)
3. Ambijentalna zaštita (zona C)

1. Potpuna zaštita povijesnih struktura (zona A) - Odnosi se na kulturno povijesnu cjelinu ili njezine dijelove koji sadrže dobro očuvane osobito vrijedne povijesne strukture. Sustavom mjera zaštite u ovoj zoni, uvjetovati će se mjere cjelovite zaštite i očuvanja svih kulturno povijesnih vrijednosti uz najveće moguće poštivanje tradicije i funkcija prostora i sadržaja. Na području ove zone strogo se kontrolira unošenje novih struktura i sadržaja stranih ili neprikladnih sačuvanim kulturno-povijesnim vrijednostima. Prilagođavanje postojećih povijesnih funkcija i sadržaja suvremenim potrebama može se prihvatiti uz minimalne fizičke intervencije u povijesne strukture. Prihvatljive su metode sanacije, konzervacije, restauracije, konzervatorske rekonstrukcije i prezentacije.

2. Djelomična zaštita povijesnih struktura (zoni B) uvjetuje se u dijelovima kulturno povijesne cjeline koji sadrže vrijedne elemente povijesnih struktura različitog stupnja očuvanosti. Sustavom mjera zaštite u ovoj zoni, odnosno zonama koje se nalaze na području kulturno-povijesne cjeline unutar prostornih međa, utvrđenim rješenjem o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra, uvjetovati će se zaštita osnovnih elemenata povijesne planske matrice i karakterističnih skupina građevina, pojedinih posebno zaštićenih građevina i drugih, za ukupnost određene kulturno-povijesne cjeline važnih vrijednosti, a prije svega oblika građevina i sklopova, gabarita i povijesnih sadržaja. Na području ove zone uvjetovati će se intervencije u smislu prilagođavanja funkcija i sadržaja suvremenim potrebama, ali bez bitnih fizičkih izmjena sačuvanih elemenata povijesnih struktura. Prihvatljive su metode konzervacije, rekonstrukcije, interpolacije, rekompozicije i integracije u cilju povezivanja povijesnih s novim strukturama i sadržajima koji proizlaze iz suvremenih potreba. Na području ove zone sve intervencije u prostoru uvjetovane su prethodnim arheološkim i konzervatorskim istraživanjima, a svaka je podređena rezultatima provedenih istraživanja.

3. Ambijentalna zaštita uvjetuje se u dijelovima kulturno povijesne cjeline (zona C) s proriđenim povijesnim strukturama ili bez značajnih primjera povijesne izgradnje koji osiguravaju kvalitetnu i funkcionalnu prezentaciju kulturno povijesnih vrijednosti zona potpune i djelomične zaštite (zona A i B). Na području prihvatljive su sve intervencije uz pridržavanje osnovnih načela zaštite kulturno-povijesne cjeline. Pri radovima na uređenju prostora prihvatljive su metode obnove postojećih struktura i izgradnja novih uz uvjet očuvanja ambijentalnih karakteristika kulturno-povijesne cjeline, napose tradicijskih oblika, krajobraznog karaktera i harmoničnog sklada cjeline.

Evidentirane povijesne cjeline

Postupak mjera zaštite usmjeren je na očuvanje osnovne povijesne matrice cjeline, temeljem valorizacije i razrade stupnjeva zaštite kroz Planske dokumente nižih redova.

Kulturno povijesne cjeline - ARHEOLOŠKI LOKALITETI**Zaštićeni, preventivno zaštićeni i evidentirani arheološki lokaliteti**

Kopneni arheološki lokaliteti - sustav mjera zaštite odnosi se na obavezu provedbe prethodnih zaštitnih arheoloških istraživanja, konzervaciju nalaza, te osiguravanje uvjeta za njihovu prezentaciju.

Podvodni arheološki lokaliteti - sustav mjera zaštite

KULTURNI KRAJOLIK

Postupak mjera zaštite usmjeren je na ograničavanje intervencija unutar navedenog područja, dok se zaštitni i drugi radovi mogu poduzeti samo uz prethodno odobrenje nadležnog tijela.

Evidentirani kulturni krajolik

Postupak mjera zaštite usmjeren je na ograničavanje intervencija unutar navedenog područja, te daljnjeg provođenja postupka valorizacije, temeljem čega bi se utvrdile mjere očuvanja i rekultivacije.

NEMATERIJALNA KULTURNA BAŠTINA

Potpuna zaštita nematerijalnog kulturnog dobra upisom u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Listu zaštićenih kulturnih dobara, uz slijedeći utvrđeni sustav mjera zaštite:

- usvajanje opće politike i odnosa sa ciljem promicanja funkcije i značaja nematerijalnog kulturnog dobra u društvu;
- izrada i čuvanje zapisa o nematerijalnom kulturnom dobru;
- poticanje njegova prenošenja i njegovanja u izvornim sredinama;
- uključivanje zaštite nematerijalnog kulturnog dobra u programe planiranja;
- osigurati održivost kulturnog dobra kroz edukaciju, identifikiranje, primjereno dokumentiranje kulturnog dobra u svim oblicima, uključujući i načine suvremenog bilježenja, te znanstveno istraživanje;
- promicanje mogućnosti prenošenja tradicije nasljednicima putem formalnog i neformalnog obrazovanja.

216. Za naselja koja imaju zaštićene spomeničke cjeline i dijelove tih cjelina, građevinske sklopove ili pojedinačne spomenike kulture izrađuju se prostorni planovi na temelju konzervatorske dokumentacije koja sadrži kulturno povijesnu analizu i valorizaciju prostora te sustav mjera zaštite s kartografskim prikazom zona zaštite.

216a. Za kulturne krajolike za koje se predlaže upis u Registar kulturnih dobara RH, za provođenje procedure upisa u Registar kulturnih dobara preporuča se priprema konzervatorske dokumentacije, odnosno, stručnog vrednovanja radi donošenja rješenja i utvrđivanja kulturnog dobra - kulturnog krajolika u okviru kojeg će se odrediti sustav mjera zaštite a koja će poslužiti i kao podloga za prostorni plan.

Kulturni krajolici za koje se predlaže upis u Registar kulturnih dobara RH su:

KULTURNI KRAJOLICI – prijedlog za upis u Registar kulturnih dobara RH					
Broj	Grad/ Općina	Naziv područja	Vrsta	Tip	Zaštita
1	Dubrovnik, Konavle, Dubrovačko primorje, Ston Janjina, Trpanj, Orebić, Mljet i Lastovo, Župa dubrovačka	Krajolik Dubrovačke republike	AS	fortifikacijski, urbani, proizvodni, planirani	PRKD
2	Dubrovnik	Urbani/fortifikacijski krajolik Dubrovnika	OB	urbani, planirani	PRKD Unesco
3		Krajolik Lokruma	OB	samostanski, planirani	PRKD Unesco
4		Fortifikacijski krajolik Srđa	OB	fortifikacijski,	PRKD Unesco
5		Krajolik povijesnog vodovoda	OB	povijesna infrastruktura	PRKD
6		Krajolik karavanskog puta	OR	povijesna infrastruktura	PRKD
7		Ladanjski krajolik Gruža i Rijeke Dubrovačke sa estuarijem Omble (mlinovi)	OB	ljetnikovački, planirani	PRKD
8		Ladanjski i agrarni krajolik Elafita	OR	ljetnikovački	PRKD
9		Ladanjski krajolik Suđurđa	OB	ljetnikovački, planirani	PRKD
10		Urbani krajolik Šipanske luke	OR	urbani, organski	PRKD
11		Ladanjski krajolik Trstena	OB	ljetnikovački, planirani	PRKD
12	Dubrovnik, Konavle	Krajolik povijesne uskotračne željeznice (dio pruge Gabela -	OB	povijesna infrastruktura	PRKD

		Trebinje - Dubrovnik - Herceg Novi – Zelenika)			
13	Dubrovnik, Metković, Konavle, Dubrovačko primorje, Ston, Zažablje, Kula Norinska i Pojezerje	Napoleonov put	OB	povijesna infrastruktura	PRKD
14	Konavle	Urbani krajolik Cavtata	OB	urbani, planirani	PRKD
15		Fortifikacijski krajolik Soko kula	OB	fortifikacijski, agrarni, ruralni	PRKD
16		Povijesni ruralni krajolik Konavoskog polja	OB	ruralni, agrarni, nizinski	PRKD
17		Povijesni ruralni krajolik Konavoskih brda Duba konavoska	OR	ruralni, agrarni ,brdski	PRKD
18		Povijesni ruralni krajolik Vodovađa	OR	ruralni, agrarni ,brdski	PRKD
19		Kulturni krajolik Pridvorje	OR	ruralni, sakralni	PRKD
20		Krajolik antičkog akvadukta	OB	povijesna infrastruktura	PRKD
21		Fortifikacijski krajolik Prevlake	OB	fortifikacijski, planirani	PRKD
22		Ston	Povijesni, gospodarski krajolik Stona i malostonskog zaljeva i udolina	OB	proizvodni, planirani
23	Ston	Urbani krajolik Stona i Malog Stona	OB	urbani, planirani	PRKD Unesco
24	Orebić	Povijesni obalni krajolik Orebić, Viganj	OR	agrarni na padini	PRKD
25		Reliktne krajolik Nakovana	OR	reliktni ruralni	PRKD
26		Agrarni, terasirani krajolik Podstup	OR	agrarni na padini	PRKD
27		Agrarni terasirani krajolik Dingača	OR	agrarni na padini	PRKD
28	Korčula, Orebić	Krajolik mora pelješki kanal	AS	krajolik mora, plovidbe	PRKD
29	Korčula	Urbani krajolik Korčule	OB	urbani, planirani	PRKD Unesco
30		Krajolik malih otoka Korčula, Badija, Vrnik	AS	mali otoci	PRKD
31		Gospodarski krajolik Korčule (brodogradilište, kamenolom)	OB	gospodarski,	PRKD
32		Agrarni terasirani krajolik Orlanduša, Berkovica	OR	terasirani, vinogradarski	PRKD
33		Ruralni krajolik Smokvice i Čare	OR	agrarni krških polja	PRKD
34		Blato	Arheološki krajolik tumula, Kopila	OR	terasirani, vinogradarski reliktni
35	Vela Luka, Blato	Agrarni krajolik krških polja Blato, Vela luka	OR	agrarni, maslinarski	PRKD
36		Terasirani krajolik Požar, Bradat, Prigradica	OR	agrarni, vinogradarsko maslinarski	PRKD
37	Vela luka	Arheološki krajolik Vela spilja	OR	suhozidni, polje, nizinski	PRKD
38	Mljet	Povijesni, ruralni krajolik otoka Mljeta	OR	agrarni, ruralni	PRKD
39		Krajolik Mljetskih jezera	OR	mješoviti krajobaz jezera	PRKD
40		Ruralni krajolik Maranovići	OR	agrarni ruralni	PRKD
41	Lastovo	Povijesni krajolik Lastovskog otočja	OR	agrarni, urbani, krajolik mora	PRKD
42		Urbani krajolik Lastova	OR	urbani, organski	PRKD
43		Urbani krajolik Uble	OB	urbani, planirani	PRKD
44		Povijesni krajolik otočica Sušca	AS	sakralni, krajolik mora	PRKD
45	Ploče, Metković, Opuzen, Slivno, Kula Norinska, Zažablje	Agrarni krajolik delte Neretve, jendeci	OB	agrarni	PRKD
46	Ploče	Arheološki park Bačina	OR	reliktni	PRKD

Vrsta krajolika: Asocijativni (AS), Organski (OG), Oblikovani (OB)

Vrsta zaštite: Prijedlog za upis u registar kulturnih dobara (PRKD)

8.3.3. Smjernice za prostorno uređenje za kulturno povijesne cjeline ili za naselja sa zaštićenim kulturnim dobrima

216b. Za naselja sa zaštićenim kulturnim dobrima, koja imaju zaštićene kulturno-povijesne cjeline ili dijelove tih cjelina za koje se predviđa širenje postojećih građevinskih područja preporuča se u fazi izrade PPUO/G-a, kroz urbanističke uvjete, voditi računa ne samo o arhitektonskom oblikovanju novoplanirane izgradnje, već i o tipologiji naselja te odnosu naselja prema svom prirodnom ili kultiviranom okruženju. Drugim riječima, naselje i njegovo okruženje čine morfološku i funkcionalnu cjelinu koju treba razumjeti da bi se u njoj interveniralo i sačuvalo ili unaprijedilo njene vrijednosti. Stoga preporuča se kroz PPUG/O odrediti područja tradicionalne gradnje i za ta područja izraditi detaljne konzervatorske studije kojim će se odrediti vrijednost pojedinih ruralnih aglomeracija i dati odredbe za planiranje širenja takvih naselja sukladno tradicijskoj matrici. Na taj način će se dobiti za ta područja drugačije odredbe za građenje prilagođene karakteru tih naselja i krajolika u cjelini.

Preporuča se :

- izrada elaborata do sada sačuvanih povijesnih objekata s povijesnim vrtovima i prijedlog njihove zaštite i uvjeta sanacije;
- priprema konzervatorske dokumentacije za cjeline povijesnih naselja Županije
- hitna potreba registracije svih povijesnih objekata u starim jezgrama povijesnih urbanih i ruralnih naselja, budući i ambijentalno vrijedni objekti zajedno s ostalim objektima veće vrijednosti čine cjelinu povijesnih naselja Županije (ne samo najvrjednijih svjetskih spomenika kulture kao što je Grad Dubrovnik). Prema Zakonu o zaštiti kulturnih dobara pojedinačni objekti nisu štice ukoliko nemaju svoju registraciju, a time i zakonsku zaštitu, pa im prijeti devastacija;
- program revitalizacije/rekonstrukcije svih povijesno vrijednih ljetnikovaca Županije;
- izraditi cjeloviti program revitalizacije i obnove obalnih i kopnenih dijelova u neposrednoj blizini svih baštinskih krajobraznih objekata (ljetnikovaca, ...), uz obveznu prethodnu izradu urbanističko / konzervatorske dokumentacije.

Predlaže se u proceduru SPUO kao ravnopravan postupak ugraditi utjecaje na zaštićene kulturno-povijesne cjeline i osobito vrijedne predjele - kulturne krajolike predložene za upis u registar kulturnih dobara RH.

217. U prostornim planovima za naselja sa zaštićenim povijesnim cjelinama potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri zadržati i revitalizirati povijesnu matricu jezgre naselja, a izmjena strukture i tipologije postojećih objekata funkcionalnim povezivanjem u veće prostorne sklopove, zbog gubitka prostornog identiteta nije opravdana.

218. Radi zadržavanja stambene funkcije povijesnih dijelova naselja, u slučaju interpolacije novih objekata u povijesne jezgre, potrebno je planirati više od 50% njihove površine za stambenu namjenu, a poslovne namjenu (trgovina, servis, obrt, ugostiteljstvo, usluge) osiguravati u prizemljima postojećih i novih objekata.

Uvjeti iz stavka 1. ove odredbe ne odnose se na hotele i građevine javne i društvene namjene.

219. Unutar povijesne jezgre potrebno je prilagoditi prometna rješenja veličini tog prostora te značaju i obimu poslovnih djelatnosti koje se u njemu obavljaju, osiguranjem:

- površina za promet u mirovanju prema kriteriju 1 parking mjesto/1 stambenu jedinicu, prilagodivši udaljenost najudaljenije stambene jedinice od te površine,
- pješačkih zona površine najviše 30% od područja povijesne jezgre, odnosno najviše 5% od izgrađene površine naselja.

220. U povijesnim jezgrama kojima obuhvat graniči s morem potrebno je osigurati izgradnju i uređenje obale (pomorskog dobra) na način koji je sukladan urbanom ambijentu, a tako nastale površine koristiti isključivo kao javne površine.

- 221.** Za zahvate unutar povijesne cjeline Dubrovnika i Stona potrebno je primjenjivati smjernice iz konzervatorske dokumentacije PUP stare gradske jezgre Grada Dubrovnika i PUP-a Ston-stari grad.
- 222.** Preporuča se istražiti svaku pojedinu karakterističnu etnozону, uočiti i zaštititi arhetipske pojave te poticati obnavljanje i zaštitu izvornih nastambi pojedinog kraja. (stanovi u Vela Luci, kućarice po primorju, te bunje u Konavlima i sl.).
- 223.** U cilju očuvanja identiteta povijesnih cjelina u naseljima Metković, Opuzen, Uble, Blato, Zaton, Lopud, Suđurađ i Vid prostor je potrebno uređivati na načelu urbane rekonstrukcije u pravilu prema zatečenoj arhitektonsko-urbanističkoj matrici, a za posebno vrijedne arhitektonske cjeline sukladno konzervatorskoj podlozi preporuča se i potpuna rekonstrukcija. Zahvatima radi poboljšanja infra i supra strukturne opremljenosti u obuhvatu povijesnih cjelina iz stavka 1. ove odredbe ne može se razarati zatečena urbanistička struktura (pročelja, ulične vedute, materijali, proporcije).
- 224.** U zonama neposredne okoline povijesnih jezgri Dubrovnika, Stona-Malog Stona, Cavtata, Korčule i Lastova te zonama neposredne okoline Metkovića, Opuzena, Blata, Lopuda, Zatona Suđurđa, Vida te Ubla treba primijeniti mjere urbane rekonstrukcije, odnosno uspostaviti primjereno stanje radi poboljšanja uvjeta života i rada.
U prostoru neposredne okoline iz stavka 1. ove odredbe mjerama urbane rekonstrukcije se određuje:
- nova gradnja u zonama pojedinih kontaktnih područja s manje zahtjevnim uvjetima gradnje (stil, gustoća i dr.),
  - formiranje (većih) stambeno-gospodarskih cjelina,
  - zaštita "prava na vidik" od prve etaže na više,
  - rješenje površina namijenjenih prometu u kretanju/mirovanju podzemno,
  - pojačanje javnog gradskog prometa i stvaranje prostornih preduvjeta za njegovo nesmetano odvijanje.
- Urbana rekonstrukcija prema načelu "zgušnjavanja" može se primijeniti u Dubrovniku, Stonu, Cavtatu, Korčuli, Lastovu, Ublima, Blatu, Lopudu, Suđurđu.
- U zonama neposredne okoline označenim na kartografskom prikazu 3. „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora“ može se graditi na temelju prethodno provedenih arheoloških istraživanja. U tu svrhu preporuča se :
- valorizirati urbanistički (funkcionalno-oblikovno) povijesne cjeline iz raznih razdoblja i ocijeniti prevladavajući stil,
  - valorizirati urbanistički sve "stilove" u oblikovanju grada i način njihove dopune elementima koji su tijekom vremena uklonjeni (austrougarsko razdoblje),
  - revalorizirati:
    - o sve hotelske cjeline i način njihovog oblikovnog tretmana,
    - o elemente fizičke strukture,
    - o namjenu kontaktne zone u odnosu more-kopno,
  - izraditi prostornu regulaciju za svaku ulicu u kontaktnoj zoni u mjerilu prilagođenom razini rješavanja,
  - razgraničiti po zonama potpuno neartikulirane kontaktne zone povijesnih jezgara narušenih prostornih vrijednosti, koje prema funkcionalnim i oblikovnim standardima ne odgovaraju kulturnom krugu kojem pripada jezgra radi hitne urbane rekonstrukcije.
- 225.** U prostornim planovima za cjeline ambijentalne vrijednosti u naseljima prema kartografskom prikazu 3.1.3. „Područja posebnih uvjeta korištenja - Uvjeti zaštite kulturne baštine“ potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri zadržati i revitalizirati matricu povijesne jezgre naselja, a izgradnju u neizgrađenim dijelovima jezgre realizirati interpolacijama na načelima tipološke rekonstrukcije, a temeljem konzervatorskih studija i konzervatorske dokumentacije.
- 226.** Pod tipološkom rekonstrukcijom podrazumijeva se izgradnja koje je unutarnjom organizacijom prostora, komunikacijom s javnim površinama, gabaritima i namjenom usklađena s postojećim okolnim povijesnim objektima, ne narušavajući siluetu i osnovne vizure te komunikacijske tijekove

unutar povijesne jezgre, a posebno je potrebno očuvati odnos izgrađenog dijela povijesnih cjelina ambijentalne vrijednosti s neposrednim agrarnim okolišem i poljoprivrednim površinama unutar povijesnih jezgri.

- 227.** Uređivanje svih vanjskih ploha objekata unutar povijesnih cjelina ambijentalne vrijednosti mora se temeljiti na korištenju isključivo lokalnih arhitektonskih izraza i građevinskih materijala.
- 228.** U sklopu modela revitalizacije ruralnih cjelina ambijentalne vrijednosti potrebna je primjena integralnih oblika zaštite radi odgojno obrazovnih, ekoloških i turističkih učinaka, te poticanje brige za nacionalnu baštinu kod lokalnog stanovništva. To se odnosi na sela i predjele kulturnog krajolika u Konavlima - Predvorje i Ljuta, sela Gornjih Konavala -Duba, Strava, švelji do, Seljak, sela u Dubrovačkom primorju, na Pelješcu - Borce i Stonski kanal, predio Ponikava, Putnikovića, na Korčuli - predjeli kultiviranog krajolika, ljudskom rukom stvorenih pejzaža vinograda i maslinika - kraj Žrnova, Vela Luke, na Lastovu itd. koji zahtijevaju integralni oblik zaštite po svim razinama i očuvanje predjela od agresivnih namjena.
- 229.** Brisana.

8.3.4. Zaštita svjetske kulturne i prirodne baštine

229a. Sukladno Konvenciji o zaštiti Svjetske kulturne i prirodne baštine (Generalna konferencija UNESCO-a, Pariz, 1972) a u cilju identifikacije područja kulturnog i prirodnog naslijeđa te njihovo očuvanje ustanovljena je Lista svjetske baštine.

Od upisanih dobara na području Dubrovačko-neretvanske županije na UNESCO-ovoj Listi svjetske baštine su:

- Stari grad Dubrovnik (Kulturno-povijesna urbanistička cjelina grada Dubrovnika), proglašen 1979. god. (24,7 ha) sa proširenjem na predgrađe Pile, Lovrijenac, predio Iza Grada, Lazarete, Revelin i otok Lokrum iz 1994. godine (dodatnih 72,0 ha) te manja izmjena granica iz 2018. godine. Zaštićeno područje na Listi svjetske baštine ukupne je površine 96,7 ha. Kontaktno područje je površine 1186,6 ha.
- Stećci – Srednjevjekovni nadgrobni spomenici, proglašeni 2016. god. Na području Dubravke, lokalitet Sv. Barbara u Konavlima.

Na Pristupnoj listi predložena su dva područja iz Dubrovačko-neretvanske županije u kategoriji kulturne baštine i to:

- Ansambl Povijesno-urbanističke cjeline Stona s Malim Stonom, zidinama koje ih povezuju te, Malostonskog zaljeva, Stonskog Polja i solane predložen 2005. godine
- Povijesni grad Korčula, predložen 2007. godine.

229b. U cilju zaštite Svjetske baštine te očuvanja autentičnosti i vrijednosti svjetske baštine, potrebno je ustanoviti prioritete u izboru tehničke zaštite u skladu sa međunarodnim preporukama. Svaka država članica, da bi osigurala pravilne mjere zaštite kulturne i prirodne baštine koji se nalaze na njenom teritoriju, treba primjenjivati principe propisane od strane UNESCO-a.

229c. U slučaju da je zaštićeno područje ugroženo opasnošću izazvanom od strane prirode ili čovjeka, isto se može upisati na Listu svjetske baštine u opasnosti sa ciljem da se ugroženom području omogući međunarodna pomoć da bi se opasnost uklonila.

229d. Neprihvatljive su bilo koje aktivnosti koje umanjuju univerzalnu vrijednost i autentičnost zaštićenog područja. Zaštićeno područje može biti izbrisano sa Liste svjetske baštine ako pretrpi oštećenja koja su uništila vrijednost zbog koje je područje upisano na Listu svjetske baštine ili ako je kvaliteta područja Svjetske baštine ugrožena od strane čovjeka, a korektivne mjere nisu poduzete u zadanom vremenskom roku.

229e. Sukladno međunarodnim standardima proveden je postupak revalorizacije i proširenja buffer zone starog grada Dubrovnika.

Stari grad Dubrovnik treba promatrati kao povijesni urbani krajolik zajedno s pripadajućim okruženjem (setting), pri čemu pristup povijesnog urbanog krajolika ima za cilj zaštititi kvalitetu, poboljšati održivo korištenje te promicati društvenu i funkcionalnu raznolikost urbanog prostora i njegove okoline. Ovakav pristup povezuje ciljeve zaštite urbane baštine, društvenog i ekonomskog razvoja, a uzima u obzir kulturnu raznolikost i kreativnost te osigurava alate za upravljanje fizičkim i društvenim promjenama. Ujedno omogućava da suvremene intervencije budu harmonično integrirane s baštinom u povijesnoj okolini te da se oslanjanju na regionalni kontekst. Pristup povijesnog urbanog krajolika temelji se na primjeni tradicionalnih i suvremenih alata prilagođenih lokalnom kontekstu. Pojedini alati uključuje različite dionike, kao što su: alati građanskog angažmana, znanstveni i planerski alati te regulatorni sustav koji treba odražavati lokalne uvjete i uključiti legislativne i regulacijske mjere s ciljem očuvanja i upravljanja materijalnim i nematerijalnim obilježjima urbane baštine uključujući društvene, okolišne i kulturne vrijednosti.

Okruže spomeničkog objekta, lokaliteta ili zone definira se kao neposredno i šire područje koje je dio, ili doprinosi, značaju i jedinstvenosti spomenika. Osim fizičkih i vizualnih aspekata, okruže uključuje interakciju s prirodnim okruženjem, bivše ili postojeće društvene i duhovne tradicije, običaje, tradicionalna znanja, aktivnosti i druge oblike nematerijalne kulturne baštine koji su oblikovali prostor, kao i sadašnji dinamički društveni i ekonomski kontekst" (ICOMOS 2005: Xi'an Deklaracija o očuvanju spomeničkih objekata, lokaliteta i zona)

Okruŕje nije crta na zemljovidu; ono moŕe ukljuĉivati bilo koje podruĉje koje je povijesno povezano sa spomeniĉkim dobrom, odnosno podruĉje ĉije bi promjene ili razvoj mogle utjecati na OUV dobra Svjetske baštine. Spomeniĉko dobro moŕe biti ugroŕeno i prijedlozima razvojnih projekata, promjenama okoliša ili drugim ĉimbenicima na ŕirem planu koje danas ne moŕemo predvidjeti.

Nova granica kontakt (buffer) zone spomenika svjetske baštine prikazana je na Kartografskom prikazu 3.1.2. „Uvjeti korištenja, ureĊenja i zaŕtite prostora - Kulturna baština“.

To je puno ŕire podruĉje od sadaŕnje kontaktne zone dobra svjetske baštine jer vrijednosti kontaktne zone jaĉaju vrijednost dobra svjetske baštine (Outstanding universal value - OUV) i bitne su za oĉuvanje njegove autentiĉnosti i cjelovitosti. Nova buffer zona i odnosna interpretacija OUV-a temelji se na upisnom dosjeu kao i retrospektivnoj Izjavi o izuzetnoj univerzalnoj vrijednosti.

Funkcija kontaktne zone dobra svjetske baštine je postaviti prioritete i integralno upravljati zaŕtitom i razvojem podruĉja. Kontaktna zona pruŕa temelj za formalno usvajanje politika i zakonskih mjera na nacionalnoj i lokalnoj razini kako bi se osigurala njena uĉinkovitost.

Preporuĉa se izraditi Procjenu utjecaja na baŕtinu za dobra Svjetske kulturne baštine za sve planove i projekte od moguĉeg utjecaja na Svjetsku baŕtinu i za svu kulturnu baŕtinu na pristupnoj listi.

Preporuĉa se kao osnovni dokument planiranja korištenja, ureĊenja i zaŕtite Dubrovnika kao mjesta Svjetske baštine izraditi Plan zaŕtite (Konzervatorsko urbanistiĉki plan) i Plan upravljanja.

229f. Prema podacima i evidenciji Ministarstva kulture, Uprave za zaŕtitu kulturne baštine i Konzervatorskom odjelu u Dubrovniku na podruĉju ŕupanije nalazi se ukupno zaŕtiĉenih i preventivno zaŕtiĉenih 557 nepokretnih kulturnih dobara, od toga je 492 zaŕtiĉenih i 65 preventivno zaŕtiĉenih kulturnih dobara.

Ukupan broj zaŕtiĉenih, preventivno zaŕtiĉenih i evidentiranih kulturnih dobara po Gradovima/Opĉinama:

Red. br.	Grad/Opĉina	Zaŕtiĉeni	Preventivno zaŕtiĉeni	Zaŕtiĉeni i preventivno zaŕtiĉeni – UKUPNO –	Evidentirani
1	Dubrovnik	200	26	226	832
2	Korĉula	35	5	40	115
3	Metkoviĉ	5	0	5	79
4	Opuzen	0	0	0	13
5	Ploĉe	6	3	9	197
6	Blato	17	2	19	37
7	Dubrovaĉko primorje	25	8	33	737
8	Janjina	0	1	1	88
9	Konavle	26	4	30	425
10	Kula Norinska	2	0	2	146
11	Lastovo	44	3	47	69
12	Lumbarda	11	1	12	35
13	Mljet	22	4	26	127
14	Orebiĉ	19	1	20	265
15	Pojezerje	0	0	0	80
16	Slivno	5	2	7	79
17	Smokvica	8	0	8	43
18	Ston	26	3	29	287
19	Trpanj	3	1	4	63
20	Vela Luka	10	0	10	63
21	Zaŕablje	1	0	1	174
22	ŕupa dubrovaĉka	27	1	28	168
UKUPNO:		492	65	557	4122

REGISTAR KULTURNIH DOBARA
ZAŠTIĆENA, PREVENTIVNO ZAŠTIĆENA I EVIDENTIRANA NEPOKRETNNA KULTURNA DOBRA

Grad Dubrovnik
Zaštićena kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Grad Dubrovnik	Dubrovnik	Gradske zidine i utvrde	N1	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Tvrđava Revelin	Z-4917	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Kompleks samostana sv. Katarine Sijenske	Z-5287	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Samostan Male braće s crkvom sv. Frana	ZDU-16 (16-16)	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ostaci samostana sv. Marka	RST-1182-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Samostan s crkvom sv. Dominika	RST.1221-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ostaci samostana sv. Andrije	RST-1254-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Katedrala Gospe Velike	Z-6443	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva sv. Vlaha	Z-6220	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva Sv. Spasa	Z-5288	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva Domino (Svi sveti)	Z-6170	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva Sv. Roka	RST-1244-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva sv. Margarite	Z-6413	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva Gospe od Karmena	Z-6171	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva sv. Luke	Z-6440	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva Sv. Ignacija, Isusovački kolegij (Collegium Ragusinum) i arheološki ostaci crkve sv. Lucije	Z-6542	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva Sv. Sebastijana	RST-1222-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva Rozario i bratimska kuća	Z-6019	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva Sv. Nikole	Z-5980	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva Kristova Preobraženja (Sigurata)	RST-1271-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ostaci crkve Sv. Stjepana	RST-1267-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Palača Sponza , Svetog Dominika 1	Z-5981	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Knežev dvor	RST-1243-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Orlandov stup	RST-1238-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Glavna straža	RST-1240-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Gradski zvonik, Placa	RST-1242-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Žitnica Rupe, Od Rupa	RST-1227-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Mala Onofrijeva fontana	RST-1239-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Velika Onofrijeva fontana, Poljana Paska Miličevića	Z-5321	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Mali arsenal	RST-1252-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Palača Sorkočević – Biskupska palača	RST-1234-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Palača Frana Gundulića, između polača	RST-1266-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Palača Stay , između polača	RST-1214-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Palača Gozze- Basegli- Katić na Gundulićevoj poljani	RST-1299-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Palača Tome Skočibuhe – Bizzaro	RST-1253-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Palača Ranjina, Braće Andrijića 10	RST-1213-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Kuća rektora kompleksa Domino, Široka ulica	RST-1256-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Benediktinski samostan s crkvom sv. Jakova na Višnjici	ZDU-48-1963.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ladanjski kompleks s crkvom sv. Križa	Z-3271	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Petra Sorkočevića	Z-4390	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Pucić – Kosor, Lapadska obala	RST-1276-1986.	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Crijević – Pucić (Nerun)s kapelicom sv. Elizabete Ulica braniteljja Dubrovnika	Z-4110	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Rešetar – Jakovljević- Miš , Zrinsko Frankopanska 25	Z-1749	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Natali – Čurlica, Gornji Kono	Z-2427	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Kompleks ljetnikovca Bete	Z-2319	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Kuća Špindler	Z-1746	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Stambeni kompleks Jelić	Z-1748	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Kuća Šimić – Zarak	Z-1747	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Vila Rusalka	Z-2460	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva Navještenja (Nuncijata) s kapelom Gospe Lurdske	Z-923	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Košta	Z-3270	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Junija Bunića (Gradi –Pozza – Cobenzl), Obala Stjepana Radić 005	Z-4383	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Paladina Gundulića	Z-4026	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Kaboga – Zec, Obala pape Ivana Pavla II. 39 i 40	Z-4387	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Natali – Sorkočević	Z-4388	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Bobaljević-Pucić, Obala pape Ivana Pavla II. 28	Z-920	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Vuić, Obala Stjepana Radića 1	Z-3272	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Kuća Sandri, Ulica dr. Ante Starčevića 43	Z-3275	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Villa Roma, Ulica dr. Ante Starčevića	Z-3276	Z	Pojedinačno
	Dubrovnik	Solska baza, Obala pape Ivana Pavla II. 41	Z-3277	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Beneša	Z-3273	Z	Pojedinačno	
Dubrovnik	Crkva Gospe od Milosrđa	Z-924	Z	Pojedinačno	
Dubrovnik	Crkva Sv. Ane	Z-925	Z	Pojedinačno	
Dubrovnik	Crkva Sv. Vlaha na Gorici	Z-926	Z	Pojedinačno	
Dubrovnik	Ljetnikovac Bonda – Majstorović, Nikole Tesle 001	Z-1689	Z	Pojedinačno	

Dubrovnik	Ljetnikovac Gundulić – Zago, N. Tesle 14	Z-4384	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Vila Banac, Umjetnička galerija Dubrovnik, Put Frana Supila	Z-5106	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Arheološko nalazište u Pustijerni	RST-1180-1986.	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Crkva sv. Josipa	Z-6490	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Bunić – Kaboga, Batahovina 002	Z-3993	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Giorgi - Matijević	Z-4111	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Gučetić - Rašica	Z-4673	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ostaci crkve sv. Lucije	RST-1181-1986.	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Vila Čingrija	Z-5850	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Bassegli-Gozze, Obala Stjepana Radića 2	Z-4112	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Kompleks Marinović-Miletić, Lapadska obala 11	Z-4113	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Villa Adonis, Kamenarska 02	Z-927	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća, Đura Puljića 5	Z-5481	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Gracić	Z-4028	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Palača Vlajki Od Sigurate 7	Z-5585	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Utvrda Delgorgue na Žarkovici	Z-5352	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Streljački poligon - Streljana na Bosanki	Z-5606	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Crkva Sv. Spasa – Uzašašća Gospodinova s grobljem	Z-5485	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Kompleks Ruskovina	Z-5572	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Dražić s kapelicom na Pilama, Biskupija	Z-5482	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Bošnjak – Kutleša na Konalu	Z-5220	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Ladanjsko-gospodarski kompleks Vukota na Gornjem Konalu	Z-6007	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Stjepović – Skočibuha	Z-5512	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Budislavić , Gornji Kono 25	Z-3274	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Vila Rusko Ulica branitelja Dubrovnika	Z-5588	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Kulušić	Z-5219	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Rubrizius – Galjuf – Doršner , Marijana Blažića 4	Z-6176	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Rešetar – Abramović	Z-5218	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Marina Bunića	Z-4027	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Benković – Bumbić, Obodska 1	Z-5668	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Crkva Sv. Ivana Krstitelja	Z-4031	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Samostan I Crkva Sv. Križa	Z-4114	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Crkva Sv. Lazara	Z-4030	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Pucić	Z-5217	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Nikšić	Z-4029	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Zgrada	RST-1294-1986.	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Lazareti, Put Frana Supila	RST-1217-1986.	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Bartunek, Petra Krešimira IV	Z-2459	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Crkva Navještenja	Z-5917	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Samostan i crkva sv. Marije od Kaštela	RST-1226-1986.	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Crkva I groblje sv. Mihajla	Z-4391	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Tvrđava "Fort Imperial"	Z-5171	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Tvrđava Lovrijenac	Z-4916	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Utvrda Gnjišite	RST-1298-1986.	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Kulturni krajolik otoka Daksa	Z-2465	Z	Kulturni krajolik
Brsečine	Ljetnikovac Zuzorić – Bizzaro	Z-3628	Z	Pojedinačno
Brsečine	Ostaci brodoloma kod rta Gumanci	Z-5756	Z	Pojedinačno
Čajkovići	Ljetnikovac Bozdari – Škaprlenda	Z-4382	Z	Pojedinačno
Mokošica	Ljetnikovac Gučetić-Vodnica	Z-4386	Z	Pojedinačno
Mokošica	Ljetnikovac Bunić	Z-950	Z	Pojedinačno
Mokošica	Ljetnikovac Klementa Gučetića – Zbutega – Lazarević	Z-4385	Z	Pojedinačno
Orašac	Ljetnikovac Arapovo-Morovo-Soderini	Z-5580	Z	Pojedinačno
Orašac	Crkva Sv. Nikole	Z-951	Z	Pojedinačno
Orašac	Crkva Sv. Đurđa s grobljem i stećcima	Z-952	Z	Pojedinačno
Orašac	Stambeno-gospodarski sklop Vlajki	Z-4117	Z	Pojedinačno
Batahovina	Ljetnikovac Stay	Z-3630	Z	Pojedinačno
Knežica	Stambeno-gospodarski kompleks Tor	Z-931	Z	Pojedinačno
Sustjepan	Ljetnikovac Restić	Z-2462	Z	Pojedinačno
Sustjepan	Kuća Kusinovo, Sustjepan 065	Z-922	Z	Pojedinačno
Sustjepan	Crkva Sv. Stjepana	Z-3631	Z	Pojedinačno
Šipanska Luka	Ljetnikovac Sorgo – Selem	Z-504	Z	Pojedinačno
Šipanska Luka	Knežev Dvor	Z-503	Z	Pojedinačno
Šipanska Luka	Crkva Sv. Stjepana Prvomučenika	Z-502	Z	Pojedinačno
Šipanska Luka	Crkva Sv. Spasa (Suspas)	RST-1168-1986.	Z	Pojedinačno
Šipanska Luka	Crkva Sv. Mihajla nad morem	Z-510	Z	Pojedinačno
Šipanska Luka	Crkva Sv. Antuna	Z-501	Z	Pojedinačno
Trsteno	Ljetnikovac Gučetić (Gozze) s Arboretumom	RST-1209-1986.	Z	Pojedinačno
Trsteno	Ljetnikovac Gradić-Restić-Benešić	Z-877	Z	Pojedinačno
Trsteno	Vila Nardelli	Z-975	Z	Pojedinačno
Trsteno	Crkva Sv. Nikole	Z-976	Z	Pojedinačno
Trsteno	Crkva Sv. Mihajla	Z-977	Z	Pojedinačno
Mokošica	Ljetnikovac Ranjina – Zamanja – Podić	Z-2317	Z	Pojedinačno
Mokošica	Ljetnikovac Gradi	Z-949	Z	Pojedinačno
Donje Obuljeno	Ljetnikovac Zamagna (Zamanja), Obuljeno 001	RST-1207-1986.	Z	Pojedinačno
Komolac	Ljetnikovac Antuna Sorkočevića – Skala	Z-4582	Z	Pojedinačno
Komolac	Crkva Navještenja	Z-1612	Z	Pojedinačno
Komolac	Crkva Sv. Tripuna	Z-2428	Z	Pojedinačno
Komolac	Ljetnikovac Bizzaro – Facenda,	Z-932	Z	Pojedinačno

Komolac	Ljetnikovac Pera Kolića	Z-935	Z	Pojedinačno
Komolac	Crkva Sv. Duha	Z-934	Z	Pojedinačno
Komolac	Kuća Gundulić, Komolac 052	Z-933	Z	Pojedinačno
Zaton–Soline	Zgrada Ljetnikovac Budmani	Z-778	Z	Pojedinačno
Zaton	Ljetnikovac Pugliesi	RST-1260-1986.	Z	Pojedinačno
Zaton	Ljetnikovac Gundulić	Z-779	Z	Pojedinačno
Zaton	Crkva Sv. Stjepana s grobljem	Z-979	Z	Pojedinačno
Zaton	Crkva Navještenja Lozica	Z-980	Z	Pojedinačno
Zaton	Ljetnikovac Natali - Pozze - Sorokočević - Katić	Z-4116	Z	Pojedinačno
Zaton	Crkva Navještenja s grobljem	Z-981	Z	Pojedinačno
Lopud	Samostan s crkvom Sv. Nikole	Z-941	Z	Pojedinačno
Lopud	Crkva Gospe od Šunja	Z-4392	Z	Pojedinačno
Lopud	Crkva Sv. Ivana Krstitelja	Z-4578	Z	Pojedinačno
Lopud	Samostanski kompleks s crkvom Gospe od Špilica	Z-1614	Z	Pojedinačno
Lopud	Crkva Sv. Katarine	RST-1273-1986.	Z	Pojedinačno
Lopud	Kula kod crkve sv.Katarine	RST-1255-1986.	Z	Pojedinačno
Lopud	Knežev Dvor	Z-4584	Z	Pojedinačno
Lopud	Crkva Sv. Trojstva	Z-4580	Z	Pojedinačno
Lopud	Tvrđava Sutvrač	Z-1615	Z	Pojedinačno
Lopud	Crkva Sv. Gaetana - ruševine	RST-1199-1986.	Z	Pojedinačno
Lopud	Ljetnikovac Benessa (Benešić, Beneša), Obala Ivana Kuljevana 47	Z-4115	Z	Pojedinačno
Lopud	Stambeno – gospodarski niz, Obala Iva Kuljevana	Z-939	Z	Pojedinačno
Lopud	Ljetnikovac Zamanja	Z-942	Z	Pojedinačno
Lopud	Stambeno-gospodarski sklop Giorgi	Z-943	Z	Pojedinačno
Lopud	Kuća Taljeran – Buconić, Narikle 5	Z-3680	Z	Pojedinačno
Lopud	Villa Vesna	Z-1676	Z	Pojedinačno
Lopud	Hotel "Grand"	Z-1754	Z	Pojedinačno
Lopud	Ruševine crkve Sv. Petra	Z-940	Z	Pojedinačno
Lopud	Crkva Sv. Nikole Grčkog	Z-4579	Z	Pojedinačno
Lopud	Spomenik Viktoru Dyku	Z-5881	Z	Pojedinačno
Lopud	Gospodarski kompleks Sabovo	Z-4618	Z	Pojedinačno
Lopud	Ruševine crkve Sv. Ilije	Z-938	Z	Pojedinačno
Ljubač	Crkva Sv. Đurđa s grobljem	Z-937	Z	Pojedinačno
Prijevor	Crkva Sv. Nikole	Z-1611	Z	Pojedinačno
Rožat	Samostan s crkvom Pohoda Marijinog	Z-1613	Z	Pojedinačno
Rožat	Crkva Velike Gospe s grobljem	Z-3627	Z	Pojedinačno
Petrovo Selo	Crkva Gospe od Zdravlja-	Z-3681	Z	Pojedinačno
Suđurađ	Ljetnikovac Tome Stjepovića – Skočibuhe	Z-4389	Z	Pojedinačno
Suđurađ	Ljetnikovac Vice Stjepovića	Z-969	Z	Pojedinačno
Suđurađ	Crkva Sv. Stjepana na lokalitetu Kala Duha	Z-6481	Z	Pojedinačno
Suđurađ	Crkva – Tvrđava Sv. Duha	Z-509	Z	Pojedinačno
Suđurađ	Crkva Sv. Nikole	Z-507	Z	Pojedinačno
Suđurađ	Crkva Sv. Trojice	Z-506	Z	Pojedinačno
Suđurađ	Crkva Sv. Đurđa I Nikole	Z-505	Z	Pojedinačno
Suđurađ	Crkva Gospe od Milosrđa,	RST-1286-1986.	Z	Pojedinačno
Suđurađ	Crkva Sv. Barbare	Z-4586	Z	Pojedinačno
Suđurađ	Crkva Sv. Ivana Krstitelja,	Z-508	Z	Pojedinačno
Suđurađ	Benediktinski samostan s crkvama Velike Gospe I sv.Mihajla pečinskog u Pakljenoj	RST-1170-1986.	Z	Pojedinačno
Suđurađ	Ostaci srednjovjekovnog brodoloma	RST-650/1972	Z	Pojedinačno
Koločepski kanal	Podvodno arheološko nalazište kod rta Ratac	Z-63	Z	Pojedinačno
Koločep	Crkva Sv. Nikole s grobljem	Z-6150	Z	Pojedinačno
Koločep	Ostaci crkve Sv. Srđa na položaju Bige	Z-6209	Z	Pojedinačno
Koločep	Ostaci crkve Sv. Barbare na položaju Borje kog Gornjega Čela	Z-6203	Z	Pojedinačno
Koločep	Ostaci crkve Sv. Mihajla na otoku Koločepu	Z-6233	Z	Pojedinačno
Koločep	Ostaci crkve Sv. Frana na otoku Koločepu	Z-6155	Z	Pojedinačno
Dubrovnik	Kulturno-povijesna urbanistička cjelina Dubrovnika	Z-3818	Z	Kult.-povijesna cjelina
Dubrovnik	Povijesna i prirodna cjelina otoka Lokruma	RST-1211	Z	Kult.-povijesna cjelina

Preventivno zaštićena kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Grad Dubrovnik	Dubrovnik	Kuća Pervan – Žuanić	P-4920	PZ	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ostaci antičkog brodoloma kod Batahovine	P-4243	PZ	Pojedinačno
	Dubrovnik	Utvrd Babin kuk	P-4745	PZ	Pojedinačno
	Dubrovnik	Villa Regenhart	P-4923	PZ	Pojedinačno
	Dubrovnik	Dom zdravlja	P-4919	PZ	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva Sv. Nikole od Škara	P-4916	PZ	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkveno grobišni kompleks Tri crkve	P-5224	PZ	Pojedinačno
	Dubrovnik	Vila Dubravka	P-5225	PZ	Pojedinačno
	Dubrovnik	Trasa renesansnog dubrovačkog vodovoda	P-5191	PZ	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ladanjski kompleks Sorokočević- Jordan	P-4922	PZ	Pojedinačno
	Koločep	Arheološko nalazište Igalo	P-4618	PZ	Pojedinačno
	Koločep	Vila Rusko na Koločepu	P-4743	PZ	Pojedinačno
	Zaton	Sklop mlinova u Zatonu	P-5186	PZ	Pojedinačno
	Zaton	Vila Gozze	P-4918	PZ	Pojedinačno
	Šipanska luka	Podmorsko arheološko nalazište kod rta Tiha	P-4510	PZ	Pojedinačno
	Rožat	Ljetnikovac Đona Restića	P-4921	PZ	Pojedinačno

Kliševo	Župna crkva sv. Mihajla	P-5240	PZ	Pojedinačno
Rožat	Arheološko nalazište Vilina Špilja	P-3837	PZ	Pojedinačno
Suđurađ	Ladanjski kompleks Ghetaldi	P-4924	PZ	Pojedinačno
Trsteno	Crkva Sv. Vida, Kresencije I Modesta sa župnom kućom	P-4912	PZ	Pojedinačno
Dubrovnik	Povijesna cjelina gradskog predjela Gimana	P-5290	PZ	Kult.-povijesna cjelina
Dubrovnik	Gradski predjel sv. Jakov u Dubrovniku	P-1433	PZ	Kult.-povijesna cjelina
Šipanska luka	Povijesna cjelina naselja Luka Šipanska	P-4740	PZ	Kult.-povijesna cjelina
Suđurađ	Cjelina naselja Suđurađ	P-4987	PZ	Kult.-povijesna cjelina
Lopud	Povijesna cjelina Lopuda	P-505	PZ	Kult.-povijesna cjelina
Otok Ruda	Otok Ruda	P-1029	PZ	Kult.-povijesna cjelina

Evidentirana kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Grad Dubrovnik	Dubrovnik	Lokrum - triton		E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Arheološki lokalitet Lokrum		E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Stara gradska luka		E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Arheološki lokalitet – Grebeni		E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Arheološki lokalitet – Daksa		E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Arheološki lokalitet – Luka Gruž		E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Arheološki lokalitet – Batahovina		E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva Gospe od Nuncijate (Blagovijesti)		E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Antički brodolom s teretom sarkofaga između otoka Jakljana, Crkvina i Tajana, kod otoka Šipan		E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Otok Lokrum	V/B	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Bivši samostan sv. Klare		E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ruševine samostana sv. Tome		E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Soba u Kneževu dvoru		E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Luža – zvonara		E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Zgrada nekadašnjeg ureda Blaga djela (Opera pia)		E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Barokna kuća, pokraj „Tri crkve“, na Boninovu	IV/53	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Židovsko groblje na Boninovu	IV/55	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Katoličko groblje s kapelom sv. Križa na Boninovu	IV	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Pravoslavno groblje na Boninovu	IV	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Stambeni kompleks Mandić – Štakula	IV/18	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Zuzorić s kapelom	IV/63	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Gracić na Pilama	IV/15	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Tabakarija I Kolorina na predjelu Pila	IV/5	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Stambena zgrada s kapelom Sv. Antuna na Konalu	IV/22	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Kuća Bartulović na Srednjem Konalu	IV/21	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Kuća Matković – Donatović na Srednjem Konalu	IV/24	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Stambeni kompleks Kukuljica – Akmadžić na Srednjem Konalu	IV/26	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Stambena zgrada Kovačić na Gornjem Konalu	IV/59	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Bjelokosić – Kristović s kapelom Sv. Stjepana	IV/57	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Bjelokosić	IV/56	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Kuće Učović na Boninovu	IV/47	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Kuća Ljubimir na Donjem Konalu	IV/45	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Kompleks Ercegović na Pilama	IV/12	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ladanjski kompleks Bošković, Ilijina Glavica	IV/46	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Kelez na Gornjem Konalu	IV/32	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Ljetnikovac Radmili – Givoje- Rešetar-Svilokos na Gornjem Konalu	IV/31	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Stambeni kompleks Derikuska na Gornjem Konalu	IV/42	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Kompleks crkve sv. Marije od Milosti na Dančama (Gospa od Danača) sa samostanom i grobljem	IV/7	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva Sv. Đurđa u Pilama	IV/2	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva Srca Isusova sa samostanom Milosrdnih sestara	IV/10	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Crkva Sv. Roka na Boninovu	IV/49	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Župna Crkva Sv. Andrije na Pilama	IV/17	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Potencijalna arheološka zona	V	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Potencijalna arheološka zona	IV	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Potencijalna arheološka zona	IV	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Potencijalna arheološka zona	IV	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Potencijalna arheološka zona	IV	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Kompleks	ev - IV/12	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Stambena zgrada Izvijačica 7	ev - IV/118	E	Pojedinačno
	Dubrovnik	Stambeni kompleks Ogresta	ev - IV/209	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeno - poslovna zgrada, Zagrebačka 9	ev - IV/147	E	Pojedinačno	
Dubrovnik	Kompleks stare bolnice, A. Starlevića	ev - IV/66	E	Pojedinačno	
Dubrovnik	Stambena zgrada Barkidija-Tikvica	IV/60	E	Pojedinačno	
Dubrovnik	Stambena zgrada Kapurso-Stošić	IV/28	E	Pojedinačno	
Dubrovnik	Stambena zgrada Špero-Popović	IV/41	E	Pojedinačno	
Dubrovnik	Crkva Sv. Križa (kapelica)	IV/34	E	Pojedinačno	
Dubrovnik	Kuća Lugara na otoku Lokrum	V/1	E	Pojedinačno	
Dubrovnik	Fort Royal na otoku Lokrum	V/2	E	Pojedinačno	
Dubrovnik	Lazareti na otoku Lokrum	V/3	E	Pojedinačno	
Dubrovnik	Stambena zgrada Haller	ev - IV/114	E	Pojedinačno	
Dubrovnik	Stambena zgrada, između vrta 8	ev - IV/115	E	Pojedinačno	

Dubrovnik	Stambena zgrada Pastuović	ev - IV/116	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Orlić-Miljanić	ev - IV/117	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Murati (Gjivić)	ev - IV/91	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, A.Starčevića 28	ev - IV/90	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Lucijanović	ev - IV/119	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, A.Starčevića 26	ev - IV/89	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Srednji kono 7	ev - IV/113	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Izvijačica 14	ev - IV/121	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Miović - Knežević	ev - IV/109	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Perić	ev - IV/88	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, M. Klaića 5	ev - IV/87	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Miličić- Jurišić	ev - IV/86	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Mulić	ev - IV/122	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Izvijačica 7	ev - IV/120	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Tioo - Petković	ev - IV/91	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Svilokos (Pavlio)	ev - IV/95	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Istarska 4 I 6	ev - IV/96	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Izvijačica 8	ev - IV/123	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni niz A.Starčevića 36	ev - IV/97	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Hladilo Istarska 3	ev - IV/98	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Učović, A. Starčevića 40	ev - IV/99	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Drašković (Belotti)	ev - IV/100	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Uz Posat 11	ev - IV/111	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Villa Radojka	ev - IV/102	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Villa Sunčanica Matijević- Kala	ev - IV/94	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kolić	ev - IV/103	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Pitarević (Amerling)	ev - IV/105	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Richter - Ratković - Salatić	ev - IV/106	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kisić - Vrenko	ev - IV/107	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Đ.Pulić 4	ev - IV/108	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Anice Bošković 10	ev - IV/90	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Škero	ev - IV/101	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni niz, B.Bogjišića 33	ev - IV/154	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Vragolov	ev - IV/141	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, P. Budmani 22	ev - IV/145	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Katičić	ev - IV/146	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Tripalo	ev - IV/148	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Ferrera	ev - IV/149	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Marinović	ev - IV/150	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Tomšić	ev - IV/151	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni niz, P. Budmani 16	ev - IV/143	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Menegelo – Aćimović, Anice Bošković 6	ev - IV/153	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Od Graca 10	ev - IV/59	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Ristić	ev - IV/155	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Gjaja s kapelom	ev - IV/156	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Jančić - Mratović	ev - IV/157	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Prnjatović -Gojević	ev - IV/158	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Jurica	ev - IV/159	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Dvojna stambena zgrada Đuratović	ev - IV/161	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Dvojna stambena zgrada Burđelez	ev - IV/162	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Lujak	ev - IV/152	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Sesa	ev - IV/134	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Šikić	ev - IV/125	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Regjo	ev - IV/126	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Brangjolica	ev - IV/127	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kušec	ev - IV/128	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Katić	ev - IV/129	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Butigan	ev - IV/130	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Sokolović	ev - IV/131	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kolovrat	ev - IV/144	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Vidliika	ev - IV/133	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Berdović - Barbić	ev - IV/124	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Iveta	ev - IV/135	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Barač - Radić	ev - IV/136	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Brbora	ev - IV/137	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Staničić - Garić	ev - IV/138	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Capurso	ev - IV/139	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Barač	ev - IV/140	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Skrabaloo	ev - IV/85	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Stjepović - Kesovija	ev - IV/142	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kulušić , Klepo	ev - IV/132	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Dulčić - Milostić	ev - IV/36	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, F.Bulića 1	ev - IV/45	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Martić, od Tabakarije	ev - IV/29	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Bronzan, Sv. Đurđa 2	ev - IV/3	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Od Tabakarije 2	ev - IV/30	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Od Tabakarije	ev - IV/31	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Od Tabakarije	ev - IV/32	E	Pojedinačno

Dubrovnik	Stambena zgrada Ivanović - Roter, Od Tabakarije	ev - IV/33	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Žiškari, F. Antice 4	ev - IV/27	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Čikato - Juvančić	ev - IV/35	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Svilokos - Matić, F. Antice 2	ev - V/26	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Alković	ev - IV/38	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Derikuska - Sambrailo	ev - IV/39	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Gjenero	ev - IV/4	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Demović- Šulić	ev - IV/40	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Marević	ev - IV/41	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Ivanović	ev - IV/42	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, od Graca 4	ev - IV/60	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Brunsko, od Tabakarije	ev - IV/18	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Marčinko, Sv. Đurđa 9	ev - IV/9	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Matić, Sv. Đurđa 3	ev - IV/1	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Marić, Sv. Đurđa 18	ev - IV/10	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Sv. Đurđa 16	ev - IV/11	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Arsete, Sv. Đurđa 5 i 7	ev - IV/13	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Sv. Đurđa 9	ev - IV/14	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Zeuc, Sv. Đurđa 11	ev - IV/15	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Bresler, Od Tabakarije	ev - IV/28	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Od Tabakarije	ev - IV/17	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Pehovac - Kelez - Ivanović	ev - IV/46	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Berdović, Od Tabakarije	ev - IV/19	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Božović - Benusi, Sv. Đurđa 4	ev - IV/2	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Sentić - Bogdanović	ev - IV/20	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Mihaljević, Od Tabakarije	ev - IV/21	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kralj, Od Tabakarije	ev - IV/22	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kosmaj, Od Tabakarije	ev - IV/23	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni niz, I.Kukuljevića 9	ev - IV/24	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni niz, I.Kukuljevića 3	ev - IV/25	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, F. Antice 6	ev - IV/16	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Zgrada pošte, A. Starčevića	ev - IV/76	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, F. Bulića 7 i 9	ev - IV/43	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Zgrada bivšeg suda F. Bulića 6	ev - IV/68	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, na Pilama	ev - IV/69	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Obradović, Sv. Đurđa 5	ev - IV/7	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Restoran Ocean, na Pilama	ev - IV/70	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Krekić - Matičević	ev - IV/71	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni objekt Račić	ev - IV/72	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, A. Starčevića	ev - IV/65	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Pedrini - Menšik, Između vrta 17	ev - IV/75	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, A. Starčevića	ev - IV/64	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada	ev - IV/77	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Zgrada dječjeg vrtića	ev - IV/78	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Barišić	ev - IV/79	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Žuvela - Đurković	ev - IV/8	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, B. Bogišića 7	ev - IV/80	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kovačević	ev - IV/81	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, M. Klaića 6	ev - IV/82	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, M. Klaića	ev - IV/83	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni niz, Između vrta 1	ev - IV/73	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Gjuka	ev - IV/56	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Poslovna zgrada, A. Starčevića 21	ev - IV/47	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, A. Starčevića 15	ev - IV/48	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni niz, A. Starčevića 9	ev - IV/49	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kljunak-Ivanković	ev - IV/5	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, U Pilama 8	ev - IV/50	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, U Pilama 6	ev - IV/52	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, U Pilama 8	ev - IV/53	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Učiteljska škola, Preparandija, F. Bulića 6	ev - IV/67	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena Zgrada, I.Kukuljevića 2	ev - IV/55	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stara zgrada rodilišta, Ex Sanatorij Mladinov	ev - IV/84	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Dječji vrtić, I.Kukuljevića 12	ev - IV/57	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Ženski đlački dom, A. Starčevića	ev - IV/58	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Uz Posat	ev - IV/112	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Carević - Novak - Cvitan, A. Starčević	ev - IV/6	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Tušup - Brailo	ev - IV/163	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Od Graca 2	ev - IV/61	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, A. Starčevića 43	ev - IV/62	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Brković, A. Starčevića	ev - IV/63	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, I.Kukuljevića 4	ev - IV/54	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Perović	ev - IV/206	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Zagrebačka 44	ev - IV/198	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, A.Boškovića 22	ev - IV/214	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Villa Lucija	ev - IV/213	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kurajica	ev - IV/212	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Mekišić	ev - IV/211	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Od Križa 2	ev - IV/210	E	Pojedinačno

Dubrovnik	Stambena zgrada Vuletić	ev - IV/207	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Radeljević	ev - IV/205	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Jakobušić	ev - IV/203	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Gornji Kono16	ev - IV/202	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Zvone	ev - IV/201	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Surić - Roglić	ev - IV/200	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Jančić	ev - IV/199	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kovačević	ev - IV/208	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Natali - Bona	ev - IV/227	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Otašević	ev - IV/164	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Job	ev - IV/233	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Baceļj	ev - IV/232	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Zerdo	ev - IV/231	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada s kapelom Ivanišević	ev - IV/230	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Stulli - Mašera	ev - IV/215	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Bijelić - Klajić	ev - IV/228	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Kolin - Dabrović	ev - IV/110	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Vranac - Magdić	ev - IV/222	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Monić	ev - IV/221	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Zanimović	ev - IV/220	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Nadramija	ev - IV/219	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Hope	ev - IV/218	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Miović Bagović, I.Matijaševića 12	ev - IV/229	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Matijašević	ev - IV/170	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Pende	ev - IV/180	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Ciganović	ev - IV/179	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Strma 7	ev - IV/178	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Ivušić	ev - IV/177	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Grgurević	ev - IV/176	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Belin	ev - IV/175	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kristović	ev - IV/181	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Perić	ev - IV/172	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Mašanović	ev - IV/173	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Matković	ev - IV/169	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Đukić - Pejović	ev - IV/168	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Plješka 5.7	ev - IV/167	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Ulica Obodska	ev - IV/44	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Zlošilo	ev - IV/165	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Dražić	ev - IV/197	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, B.Shawa 4	ev - IV/174	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Perović - Barzut	ev - IV/190	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Urban	ev - IV/195	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Bragulin	ev - IV/171	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Dvojna stambena zgrada, B.Shawa 1 i 11	ev - IV/182	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Dominković	ev - IV/194	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Lovrić	ev - IV/193	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Vukić - Jakopljan	ev - IV/192	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Dadić	ev - IV/191	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kulušić	ev - IV/189	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Milovčić	ev - IV/186	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Fabris	ev - IV/183	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Gornji Kono	ev - IV/185	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Polanda	ev - IV/187	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Lazo	ev - IV/188	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Lampara	ev - IV/196	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Gornji Kono	ev - IV/184	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Pomoćna zgrada, U Pilama 4	ev - IV/51	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Sakralni kompleks Muslimanskog groblja	ev - IV/225	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kapela Sv. Ane	ev - IV/204	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Pravoslavna crkva Sv. Đurđa s grobljem	ev - IV/166	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Sakralni kompleks pravoslav. roblja s crkvom Sv. Arhandela Mihajla	ev - IV/224	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Crkva Sv. Feliksa sa stambenom zgradom, Između vrta	ev - IV/74	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Zgrada lučke kapetanije, Gruška Obala 32	ev - III/38	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, S.Radića 18	ev - III/30	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ex ljetnikovac, Upravna zgrada Radeljević	ev - III/24	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, S.S.Kranjčevića 10	ev - III/22	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Upravna zgrada J. P. Libertas	ev - III/20	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada S.Kranjčevića	ev - III/23	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, S.Radića 13	ev - III/25	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Bogdanović	ev - III/26	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Krtica	ev - III/2	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Zgrada Osnovne škole "Ivan Gundulić"	ev - III/28	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Lonza, Šipanska Ulica 6	ev - III/3	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, S.Radića 19	ev - III/31	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, S.Radića 20	ev - III/32	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Korda, S. Radića 22	ev - III/33	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kljunak, Od Škara 3	ev - III/34	E	Pojedinačno

Dubrovnik	Stambena zgrada, S.Radića 25	ev - III/35	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni niz, Gruška Obala 26, 27, 28, 29	ev - III/37	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Šipanska 11	ev - III/7	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Gruž	ev - III/19	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Lukšić	ev - III/17	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Gruška Obala 38, Uz ljetnikovac	ev - III/39	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Lešević, Kantafig	ev - III/4	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Vekarić - Miš, Jakljanska	ev - III/5	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Koritska	ev - III/6	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Radnika1	ev - III/36	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Od Gale 5	ev - III/10	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, A.Hebranga 45	ev - III/18	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni niz, Šipčine 16, 18, 20, 22	ev - III/16	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Šoletić	ev - III/1	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Šipčine 2 I 4	ev - III/14	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Od Gale 17	ev - III/11	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ostaci crkve, Kod pekare Kisić	ev - III/9	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Banac		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Vilenik (Ucović -Krtić-Škaljić)		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Rendić-Miočević		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Srinčić s kapelicom		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća u Čilipskoj ulici br. 5		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Upravna zgrada Dubrovačke električne željeznice (tramvaja)		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Račić, Jakljanska 7		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Iva Zadjelovića		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Miloš		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Duhanska stanica (upravna zgrada sa skladištem)		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Nekadašnja austrijska vojarna u Gružu		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Zgrada za poslugu uz ljetnikovac Gundulić-Kesterčanek	ev - III/27	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kapelica Sv. Nikole u sklopu kompleksa Benessa	ev - I/5	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ostaci crkve Sv. Ivana U uvali	ev - I/3	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ostaci crkve Sv. Martina	ev - I/1	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Florin dom, Setalište kralja Zvonimira		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Ghetaldi – Gondolo – Solitudo		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kulturno povijesna cjelina otoka Dakse	I/17	E	Kult.-povijesna cjelina
Dubrovnik	Kapelica Mater Dolorosa		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Muratti		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Njirić		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Šiškov Orsan - Babin Kuk	I/15	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Jakšić	I/6	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Villa Elita	I/7	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni kompleks Marinović-Jakšić		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Potencijalna arheološka zona	I	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Potencijalna arheološka zona	I	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Potencijalna arheološka zona	I	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Potencijalna arheološka zona	I	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kompleks Kazbek	ev - I/51	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kompleks ljetnikovca Orsan	ev - I/54	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kompleks ljetnikovca Pucić – Pitarević	I/13	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada u Dalmatinska 6	ev - I/28	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Murati	ev - I/27	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Bukvić - Kolumbić	ev - I/26	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Hotel Komodor	ev - I/24	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada iza hotela Komodor	ev - I/23	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada HAZ-U	ev - I/30	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Beneša, Benešino	ev - I/4	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Miletić	ev - I/35	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Matijević - Bilić	ev - I/20	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Njirić	ev - I/22	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Mitrović	ev - I/31	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Gijvoje - Hančević	ev - I/19	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Svilokos	ev - I/33	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada - Lapadska obala 10	ev - I/36	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni niz na Lapadskoj obali 12, 13, 14 I 15	ev - I/37	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Krile na Lapadskoj obali 17	ev - I/38	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Krile na Lapadskoj obali 20	ev - I/39	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Antunica	ev - I/40	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Giorgi	ev - I/41	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Hotel Lapad	ev - I/42	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Kapelana (Pucić-Pitarević)	ev - I/43	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Villa Eliza	ev - I/32	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Pitarević	ev - I/44	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Villa New Zeland	ev - I/8	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Villa Erica	ev - I/9	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Putica	ev - I/7	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Ban	ev - I/16	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Zgrada Pomorske škole	ev - I/58	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Bravačić	ev - I/46	E	Pojedinačno

Dubrovnik	Stambena zgrada Krampus	ev - I/47	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Trojanović	ev - I/48	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Oberster	ev - I/45	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada u ulici Između Ribnjaka 9	ev - I/49	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Villa Banac	ev - I/11	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Zajec	ev - I/52	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Hotel Zagreb	ev - I/55	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Šumenković	ev - I/17	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Hotel Sumartin	ev - I/56	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Frka	ev - I/57	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Pansion Dalmacija	ev - I/14	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Gjik	ev - I/13	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Zgrada Jedriličarskog kluba "Orsan"	ev - I/53	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Villa Wolf	ev - I/12	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni niz Putica - Dragičević	ev - I/15	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Miličić	ev - I/18	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada na Lapadskoj obali 24 i E. Kumilića	ev - I/50	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Begović	ev - II/13	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada A. Starčevića 79	ev - II/12	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada A. Starčevića 71	ev - II/11	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Ružier - Stanović	ev - II/10	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Vila Ružica	ev - II/9	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada P. Rudenjaka 4	ev - II/8	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Villa Šipan	ev - II/7	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Villa Palma, zgrada Policijske Uprave	ev - II/6	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada A. Starčevića 72 i 74	ev - II/5	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada na Putu Republike 1	ev - II/4	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Cvinar	ev - II/3	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada N. Tesle 14	ev - II/14	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Potencijalna arheološka zona	II	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Vojničko groblje u Gospinom polju	II	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Pešević - Đurđević	ev - VI/36	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Ex Hotel Victorija	ev - VI/12	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Zgrada Gimnazije	ev - VI/38	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Šutić	ev - VI/22	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Linardović	ev - VI/21	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Lonza - Sessa	ev - VI/20	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Radulović	ev - VI/19	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ugostiteljska škola	ev - VI/18	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Depadance hotela Argentina	ev - VI/17	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kara - Lipanović - Legeny	ev - VI/16	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Paviša - Ivanković	ev - VI/15	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Banac	ev - VI/25	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Dječji Dom "Maslina"	ev - VI/13	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Sačić - Martinić	ev - VI/26	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Aleksić	ev - VI/11	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Vlaha Bukovca 23	ev - VI/10	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Villa Dubrovnik	ev - VI/9	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Hotel Argentina	ev - VI/8	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Villa Orsula	ev - VI/7	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Hotel Excelsior, Stari Dio	ev - VI/6	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada "Glasija", Frana Supila 2, 4 i 6	ev - VI/5	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Škobalj	ev - VI/4	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Ploče - Sv. Jakov	ev - VI/3	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Burdelez	ev - VI/2	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Kojaković	ev - VI/1	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Luve	ev - VI/14	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Škerlj	ev - VI/40	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Villa Jadranka, Vlaha Bukovca 12	ev - VI/52	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni niz, Hvarska	ev - VI/49	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni niz, Hvarska	ev - VI/48	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni niz, Hvarska	ev - VI/47	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Berničević - Mrlais	ev - VI/24	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambeni niz, Put od Bosanke	ev - VI/41	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Duper, Frana Supila 1	ev - VI/39	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Dvojna stambena zgrada Kalaš	ev - VI/37	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Invernizzi - Vidak	ev - VI/35	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Hope - Šundrica	ev - VI/34	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Racić	ev - VI/32	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada, Frana Supila 11	ev - VI/31	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Grbić	ev - VI/30	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Roxy	ev - VI/29	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Poković	ev - VI/28	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Villa Martechini	ev - VI/27	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Dvojna stambena zgrada Bruer - Knego	ev - VI/42	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Poslovna prizemna zgrada	ev - VI/33	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Villa Šeherezada	VI/7	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ladanjski sklop Wagner na Pločama	VI/8	E	Pojedinačno

Dubrovnik	Kuća Miličević		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Kojaković	VI/12	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kapelica u sklopu ex ladanjskog kompleksa - Dječjeg doma „Maslina“	VI/10	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ruralna cjelina Bosanka	ev - VI/53	E	Kult.-povijesna cjelina
Dubrovnik	Ljetnikovac dubrovačkog nadbiskupa „Biskupija“	VI/11	E	Pojedinačno
Dubrovnik	Gradaski predjel Svetoga Jakova		E	Kult.-povijesna cjelina
Dubrovnik	Kompleks Đivović		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kompleks Vidaković-De Giulli-Andjus		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Marina de Pozza – Bijelić		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ljetnikovac Hoppe		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ladanjsko-stambeno-gospodarski kompleks Bijelić		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Stambena zgrada Opera Pia, ulica Balda Bogišića		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Kuća Miloslavić		E	Pojedinačno
Bosanka	Gomila na Žarkovici 1		E	Pojedinačno
Bosanka	Gomila na Žarkovici 2		E	Pojedinačno
Dubrovnik	Ruševine crkvice sv. Foske I ljetnikovac Gozde – Baković		E	Pojedinačno
Daksa	Baterija – južna na otoku Daksi		E	Pojedinačno
Daksa	Baterija – sjeverna na otoku Daksi		E	Pojedinačno
Otok Ruda	Otok Ruda		E	Kult.-povijesna cjelina
Otok Jakljan	Crkva Sv. Izidora na otoku Jakljanu (Lakljan)		E	Pojedinačno
Koločep	Cjelina otoka Koločepa		E	Kult.-povijesna cjelina
Koločep	Podmorsko arheološko nalazište kod rta Bulinak kod uvala Gornje Čelo		E	Pojedinačno
Koločep	Koločepski kanal - Drevine		E	Pojedinačno
Koločep	Arheološki lokalitet – istočno od rta Ratac		E	Pojedinačno
Koločep, Gornje Čelo	Crkva Sv. Antuna Opata	O - A/5	E	Pojedinačno
Koločep	Župna crkva Gospe od Uznesenja	O - A/6	E	Pojedinačno
Koločep, Donje Čelo	Kula	O - A/1	E	Pojedinačno
Koločep	Kaštio, Donje Čelo	O - A/2	E	Pojedinačno
Koločep	Ruralna cjelina Donje Čelo	ev - O - A/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Koločep	Ruralna cjelina Gornje Čelo	ev - O - A/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Koločep	Ljetnikovac Šoletić - Baburica	O - A/21	E	Pojedinačno
Koločep	Ljetnikovac kraj crkve Sv. Nikole	O - A/8	E	Pojedinačno
Koločep	Villa Lovor	O - A/22	E	Pojedinačno
Koločep	Ostaci crkve Sv. Ivana Krstitelja	O - A/17	E	Pojedinačno
Koločep	Ostaci kapele Sv. Vlaha	O - A/20	E	Pojedinačno
Koločep	Crkva Sv. Trojice	O - A/4	E	Pojedinačno
Koločep	Ostaci crkve Sv. Petra	O - A/13	E	Pojedinačno
Koločep	Ostaci crkve Sv. Roka	O - A/19	E	Pojedinačno
Koločep	Crkva Sv. Spasa	O - A/18	E	Pojedinačno
Knežica	Ruralna cjelina Knežica	ev - R - B	E	Kult.-povijesna cjelina
Knežica	Stambeno-gospodarski kompleks Đorđi	R - B/2	E	Pojedinačno
Komolac	Ljetnikovac Kaboga - Kušt	R - D/8	E	Pojedinačno
Komolac	Ljetnikovac Kisić	R - D/4	E	Pojedinačno
Komolac, Tenturija	Ljetnikovac Martola Pozze	R - D/5	E	Pojedinačno
Komolac	Ostaci ljetnikovca Gundulić	R - D/10	E	Pojedinačno
Komolac, Čajkovići	Stambena zgrada Drmdarski	R - D/11	E	Pojedinačno
Komolac	Stambena zgrada Zec	R - D/3	E	Pojedinačno
Komolac	Ruralna cjelina Komolac	ev - R - D	E	Kult.-povijesna cjelina
Mokošica	Ljetnikovac Pehovac		E	Pojedinačno
Mokošica	Ljetnikovac Kravarević	R - I/2	E	Pojedinačno
Mokošica	Ljetnikovac Bobali na Mirinovu	R - I/7	E	Pojedinačno
Mokošica	Termoterapija	R - I/5	E	Pojedinačno
Mokošica	Crkva Sv. Spasa	D - I/8	E	Pojedinačno
Obuljeno	Ljetnikovac nepoznatog vlasnika s kapelicom	R - H/3	E	Pojedinačno
Obuljeno	Ljetnikovac Crijević - Fouque	R - H/4	E	Pojedinačno
Obuljeno	Ruralna cjelina Obuljeno	ev - R - H	E	Kult.-povijesna cjelina
Sustjepan	Kompleks Hanza	R - J/6	E	Pojedinačno
Sustjepan	Ruralna cjelina Boljenovići	ev - R - J/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Sustjepan	Ruralna cjelina Sustjepan	ev - R - J	E	Kult.-povijesna cjelina
Sustjepan	Stambena zgrada Domijan	R - J/4	E	Pojedinačno
Čajkovići	Crkva Sv. Petra	R - G/2	E	Pojedinačno
Čajkovići	Ruralna cjelina Čajkovići	ev - R - G	E	Kult.-povijesna cjelina
Šumet	Stambeno-gospodarski kompleks Stulli	R - A/1	E	Pojedinačno
Šumet	Crkva Sv. Kuzme i Damjana	R - A/5	E	Pojedinačno
Šumet	Ruralna cjelina Šumet	ev - R - A	E	Kult.-povijesna cjelina
Šumet	Crkva Sv. Trojstva	R - A3	E	Pojedinačno
Šumet	Crkva Sv. Martina	R - A4	E	Pojedinačno
Lopud	Kuća Glavović I kapela Sv. Jeronima		E	Pojedinačno
Lopud	Posjed Biskupija		E	Pojedinačno
Lopud	Kult.-povijesna cjelina naselja Lopud		E	Kult.-povijesna cjelina
Lopud	Arheološki lokalitet – uvala Lopud		E	Pojedinačno
Lopud	Ladanjsko – gospodarski kompleks na sjeverozapadnom dijelu otoka Lopuda		E	Pojedinačno
Lopud	Crkva sv. Leonarda		E	Pojedinačno

Lopud	Kompleks Skalini	ev -O-B/15	E	Pojedinačno
Lopud	Stambena kuća Lisičić	ev -O-B/12	E	Pojedinačno
Lopud	Stambena kuća Kohn	ev -O-B/13	E	Pojedinačno
Lopud	Stambena zgrada Divjak s kulom	ev -O-B/1	E	Pojedinačno
Lopud	Stambena kuća Krstelj	ev -O-B/11	E	Pojedinačno
Lopud	Palača Mayneri - Đorđić	ev -O - B/2	E	Pojedinačno
Lopud	Kuća Brautić	ev -O - B/3	E	Pojedinačno
Lopud	Crkva Sv.Ferma	O - B/34	E	Pojedinačno
Lopud	Crkva Sv. Vida	ev -O - B/9	E	Pojedinačno
Lopud	Crkva Sv. Leonarda	ev -O - B/8	E	Pojedinačno
Lopud	Ostaci crkve Sv. Maura	ev -O - B/7	E	Pojedinačno
Lopud	Crkva - Kula Sv. Roka	ev -O - B/6	E	Pojedinačno
Lopud	Crkva Sv. Duha	ev -O-B/14	E	Pojedinačno
Lopud	Crkva	O - B/33	E	Pojedinačno
Lopud	Crkva	O - B/26	E	Pojedinačno
Lopud	Kapela Sv. Jeronima	ev -O - B/4	E	Pojedinačno
Lopud	Crkva Sv. Luke	ev -O-B/10	E	Pojedinačno
Lopud	Crkva Sv.Marije	O - B/27	E	Pojedinačno
Lopud	Potencijalna arheološka zona – sv.Mihajlo	O - B/30	E	Pojedinačno
Lopud	Potencijalna arheološka zona – Benešin rat	O - B/32	E	Pojedinačno
Lopud	Arheološki lokalitet - Polačice	ev -O-B/16	E	Pojedinačno
Lopud	Gradina Lopud, Ivanje Brdo		E	Pojedinačno
Lopud	Gradina Lopud	O - B/11	E	Pojedinačno
Lopud	Sutmiho, Lopud		E	Pojedinačno
Lopud	Kula na Benešinom rtu	ev -O-B/17	E	Pojedinačno
Broce-O.Olipa	Baterija Olipa	ev -O - E/2	E	Pojedinačno
Broce-O.Olipa	Svjetionik	ev -O - E/1	E	Pojedinačno
Gromača	Župna Crkva Male Gospe s nekropolom stećaka	D - H/1	E	Pojedinačno
Gromača	Ruralna cjelina Gromača	ev -D - H	E	Kult.-povijesna cjelina
Gromača	Crkva Gospinog porođenja	ev -D - H/1	E	Pojedinačno
Gromača	Gomila 4		E	Pojedinačno
Gromača	Gomila 1		E	Pojedinačno
Gromača	Gomila 2		E	Pojedinačno
Gromača	Gomila 3		E	Pojedinačno
Gromača	Gomila 4		E	Pojedinačno
Gromača	Gomila 1 / Gradina		E	Pojedinačno
Gromača	Špilja Za Gromačkom Vlakom		E	Pojedinačno
Suđurađ	Ostaci crkve Sv. Marije	O - C/17	E	Pojedinačno
Suđurađ	Ostaci ruševne građevine, Šipansko polje		E	Pojedinačno
Suđurađ	Stambeno-gospodarski kompleks na lokalitetu Šipun, Šipansko polje		E	Pojedinačno
Suđurađ	Gospodarski kompleks, Šipansko polje		E	Pojedinačno
Suđurađ	Stambeno-gospodarski kompleks s mlinicom Miš, Šipansko polje		E	Pojedinačno
Suđurađ	Gospodarska zgrada, Šipansko polje		E	Pojedinačno
Suđurađ	Stambeno-gospodarski kompleks Bjelan, Šipansko polje		E	Pojedinačno
Suđurađ	Ostaci stambeno-gospodarskog sklopa, Šipansko polje		E	Pojedinačno
Suđurađ	Stambeno-gospodarski kompleks Blus-Dadić, Šilovo selo		E	Pojedinačno
Suđurađ	Ladanjsko-gospodarski kompleks Beccadelli	O - C/25	E	Pojedinačno
Suđurađ	Stambeno-gospodarski kompleks Lazarević	O - C/24	E	Pojedinačno
Suđurađ	Ljetnikovac Sorkočević s kapelom Sv. Kuzme i Damjana	O - C/20	E	Pojedinačno
Suđurađ	Ruralna cjelina Suđurađ	ev -O -C/11	E	Kult.-povijesna cjelina
Suđurađ	Stambeno - gospodarski kompleks Prtuša	ev -O-C/13	E	Pojedinačno
Suđurađ	Gospodarski kompleks Paljevo Brdo	ev -O-C/17	E	Pojedinačno
Suđurađ	Stambeni kompleks	O - C/29	E	Pojedinačno
Suđurađ O. Ruda	Ljetnikovac Kaboga s crkvom Sv. Marije od navještenja	ev -O - D/1	E	Pojedinačno
Suđurađ O.Ruda	Ruševina Dominikanskog samostana	ev -O - D/2	E	Pojedinačno
Suđurađ O.Ruda	Baterija Ruda	ev -O - D/3	E	Pojedinačno
Suđurađ	Crkva Sv. Antuna	ev -O - C/6	E	Pojedinačno
Suđurađ	Ostaci Crkve Sv. Ilije	ev -O - C/7	E	Pojedinačno
Suđurađ	Ostaci Crkve Sv. Andrije	ev -O - C/9	E	Pojedinačno
Suđurađ	Crkva Sv. Mandaljane, Polje	O - C/16	E	Pojedinačno
Suđurađ	Hidroarheološki lokalitet - Prtuša	O - C/53	E	Pojedinačno
Suđurađ	Gradina Frajga		E	Pojedinačno
Suđurađ	Gomila 2, Frajga		E	Pojedinačno
Suđurađ	Gomila 3, Frajga		E	Pojedinačno
Suđurađ	Gomila 4, Ralice		E	Pojedinačno
Suđurađ	Gomila 5, Ralice		E	Pojedinačno
Suđurađ	Gomila 6, Ralice		E	Pojedinačno
Suđurađ	Gomila 7, Maretino		E	Pojedinačno
Suđurađ	Gomila 8, Ispod Dunjev Dola		E	Pojedinačno
Suđurađ	Gomila 9, Dunjev Dol		E	Pojedinačno
Suđurađ	Gomila 10, Polače		E	Pojedinačno
Suđurađ	Gradina Iznad Odžaka		E	Pojedinačno
Suđurađ	Gradina Dunjev Do		E	Pojedinačno
Suđurađ	Gradina Velika Glavica		E	Pojedinačno
Suđurađ	Špilja U Čempljesima		E	Pojedinačno
Suđurađ	Sutvara, Suđurađ, Šipan		E	Pojedinačno

Suđurađ	Arheološki lokalitet Gradina	O - C/52	E	Pojedinačno
Suđurađ	Arheološki lokalitet Sv. Andrija	O - C/29	E	Pojedinačno
Suđurađ	Potencijalna arheološka zona - Gradina	O - C/23	E	Pojedinačno
Zaton Mali	Ljetnikovac Zamanja s crkvom Male Gospe	D - J/8	E	Pojedinačno
Zaton Veliki	Ljetnikovac Saracca	D - J/5	E	Pojedinačno
Zaton Veliki	Stambena zgrada Basegli - Gozze	D - J/4	E	Pojedinačno
Zaton	Ljetnikovac Lonza	D - J/12	E	Pojedinačno
Zaton	Ljetnikovac Sorgo/Gundulić	D - J/1	E	Pojedinačno
Zaton	Ostaci stambene zgrade s cisternom	D - J/16	E	Pojedinačno
Zaton	Ljetnikovac Dubrovačkog tajnika, na Barbarovu	D - J/13	E	Pojedinačno
Zaton	Vila Svid - Saracca	D - J/9	E	Pojedinačno
Zaton	Stambena zgrada Ferri	D - J/3	E	Pojedinačno
Zaton	Crkva Male Gospe	D - J/22	E	Pojedinačno
Zaton	Crkva Sv. Antuna	D - J/21	E	Pojedinačno
Zaton	Crkva Velike Gospe, Vrbica	D - J/24	E	Pojedinačno
Zaton	Crkva Velike Gospe s grobljem	D - J/23	E	Pojedinačno
Zaton	Ruralna cjelina Zaton (Veliki I Mali)	ev - D - J	E	Kult.-povijesna cjelina
Zaton	Ljetnikovac Lučić - Maškarić	D - J/10	E	Pojedinačno
Zaton	Ljetnikovac dubrovačkog kancelara	D - J/15	E	Pojedinačno
Zaton	Ljetnikovac Hiđa	D - J/14	E	Pojedinačno
Zaton	Ljetnikovac nepoznatog vlasnika	D - J/17	E	Pojedinačno
Zaton	Ostaci crkve Sv. Trojice	ev - D - J/3	E	Pojedinačno
Zaton	Crkva Sv. Rafaela	ev - D - J/2	E	Pojedinačno
Zaton	Gomila 1		E	Pojedinačno
Zaton	Gomila 6 / Ivan dol		E	Pojedinačno
Zaton	Gomila 7 / Ivan dol		E	Pojedinačno
Zaton	Gomila 1		E	Pojedinačno
Orašac	Stambeno-gospodarski kompleks Đanović – Savonara	D – G/7	E	Pojedinačno
Orašac	Ruralna cjelina Orašac	ev - D - G	E	Kult.-povijesna cjelina
Orašac	Stambeno-gospodarski kompleks Miloslavić	D - G/1	E	Pojedinačno
Orašac	Stambeno-gospodarski kompleks Karalić-Markovina	D - G/3	E	Pojedinačno
Orašac	Stambeno-gospodarski kompleks Mozara	D - G/2	E	Pojedinačno
Orašac	Ostaci mlinice	D - G/4	E	Pojedinačno
Orašac	Stambeno-gospodarski kompleks Marteletti (Domaćin)	D - G/5	E	Pojedinačno
Orašac	Crkva gospe od snijega	D - G/12	E	Pojedinačno
Orašac	Crkva Pohođenja Blažene Djevice Marije	D - G/13	E	Pojedinačno
Orašac	Crkva Sv. Roka	D - G/9	E	Pojedinačno
Orašac	Crkva Sv. Ivan Krstitelj	D - G/8	E	Pojedinačno
Orašac	Kameni križ - Granični kameni	ev - D - G/3	E	Pojedinačno
Čajkovića	Ostaci crkve Sv. Mihajla na lokalitetu pod Gredom		E	Pojedinačno
Čajkovića	Crkva Male Gospe	R - C/2	E	Pojedinačno
Čajkovića	Ruralna cjelina Čajkovića	ev - R - C	E	Kult.-povijesna cjelina
Čajkovića	Stambeno-gospodarski kompleks Bušije-Pavlović	R - C/1	E	Pojedinačno
Čajkovića	Potencijalna arheološka zona – sv.Mihajla	R - C	E	Pojedinačno
Petrovo Selo	Ruralna cjelina Petrovo Selo	ev - R - K	E	Kult.-povijesna cjelina
Petrovo Selo	Ostaci crkve Sv. Pankracija	R - K/4	E	Pojedinačno
Petrovo Selo	Ruralna cjelina Čelopeci Donji	R - K/III	E	Kult.-povijesna cjelina
Petrovo Selo	Ruralna cjelina Čelopeci Gornji	R - K/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Petrovo Selo	Stambeno - gospodarski kompleks	ev - R - K/1	E	Pojedinačno
Petrovo Selo	Stambeno - gospodarski kompleks	ev - R - K/2	E	Pojedinačno
Petrovo Selo	Stambeno - gospodarski kompleks Mirina	ev - R - K/3	E	Pojedinačno
Petrovo Selo	Arheološki lokalitet Mirinovo	ev - R - K/4	E	Pojedinačno
Luka Šipanska	Crkva Sv. Vlaha		E	Pojedinačno
Luka Šipanska	Kuća Krivosović-Sagroević zvana Pracatovo		E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Stambeno-gospodarski kompleks Sorgo u Šipanskom polju	O – C/31	E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Ladanjsko-gospodarski kompleks Sorkočević s kapelom sv. Jeronima	O – C/21	E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Ladanjsko-gospodarski kompleks Zamanja – Gradi	O – C/23	E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Ladanjsko-gospodarski kompleks Aleta-Cvjetković	O – C/22	E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Arheološki lokalitet – Uvala Lokardina		E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Otok Tajan - jugoistok		E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Crkva Sv. Petra	O - C/7	E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Ruralna cjelina Luka Šipanska	ev - O - C/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Šipanska Luka	Crkva Sv. Mihajla Arkandela	O - C/13	E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Ljetnikovac Gradi	O - C/3	E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Ljetnikovac Lucari	ev - O - C/1	E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Arheološki lokalitet - Sv. Pankracije	O - C/28	E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Arheološki lokalitet Gradina	ev - O - C/19	E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Potencijalna arheološka zona - Gradina	O - C/52	E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Potencijalna arheološka zona - Gradina	O - C/52	E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Potencijalna arheološka zona - Gradina	O - C/52	E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Arheološki lokalitet Fratija	O - C/51	E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Gomila 11		E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Gomila 12		E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Crkva Sv. Marka	ev - O - C/5	E	Pojedinačno
Šipanska Luka	Crkva Sv. Pankracija	ev - O - C/8	E	Pojedinačno
Brsečine	Ljetnikovac Ohmučević-Bizzaro s kapelom sv. Ane	D - C/1	E	Pojedinačno
Brsečine	Ruralna cjelina Brsečine	ev - D - C	E	Kult.-povijesna cjelina

Brsečine	Stambeno-gospodarski kompleks Gjivović	D - C/3	E	Pojedinačno
Brsečine	Crkva Sv. Đurđa	ev - D - C/1	E	Pojedinačno
Brsečine	Crkva Sv. Spasa s grobljem	ev - D - C/2	E	Pojedinačno
Brsečine	Kasnoantički lokalitet	ev - D - C/3	E	Pojedinačno
Brsečine	Kasnoantički hidroarheološki lokalitet	ev - D - C/4	E	Pojedinačno
Brsečine	Gomila 1		E	Pojedinačno
Brsečine	U Kuka Pečina		E	Pojedinačno
Brsečine	Mrčevac, Dubravica		E	Pojedinačno
Brsečine	Spasova Crkva, Brsečine		E	Pojedinačno
Dubravica	Crkva Sv. Ivana Krstitelja	D - A/1	E	Pojedinačno
Dubravica	Ruralna cjelina Dubravica	ev - D - A	E	Kult.-povijesna cjelina
Dubravice	Ruralna cjelina Bare	ev	E	Kult.-povijesna cjelina
Dubravica	G1		E	Pojedinačno
Kliševo	Ruralna cjelina Kliševo	ev - D - F	E	Kult.-povijesna cjelina
Kliševo	Ostaci ljetnikovca Gundulić	ev - D -F/1	E	Pojedinačno
Kliševo	Gomila 1 / Oštra Glavica		E	Pojedinačno
Kliševo	Gomila 2		E	Pojedinačno
Kliševo	Gomila 3		E	Pojedinačno
Kliševo	Gomila 5		E	Pojedinačno
Kliševo	Gomila 6		E	Pojedinačno
Kliševo	Gomila 7		E	Pojedinačno
Kliševo	Gomila 8		E	Pojedinačno
Kliševo	Gomila 9		E	Pojedinačno
Kliševo	Gomila 10		E	Pojedinačno
Kliševo	Gomila 11		E	Pojedinačno
Kliševo	Gomila 12		E	Pojedinačno
Kliševo	Gomila 13		E	Pojedinačno
Lozica	Stambeni niz tri sestrice	D - J/18	E	Pojedinačno
Lozica	Gomila 1		E	Pojedinačno
Lozica	Gomila 2		E	Pojedinačno
Lozica	Gomila 3		E	Pojedinačno
Ljubač	Ruralna cjelina Ljubač	ev - D - I	E	Kult.-povijesna cjelina
Ljubač	Gomila 2		E	Pojedinačno
Ljubač	Gomila 4 / Pročevine		E	Pojedinačno
Ljubač	Gomila 5		E	Pojedinačno
Ljubač	Gomila 7		E	Pojedinačno
Ljubač	Debela Ljut		E	Pojedinačno
Ljubač	Banova Ljut		E	Pojedinačno
Mravinjac	Crkva Sv. Nikole		E	Pojedinačno
Mravinjac	Ruralna cjelina Mravinjac	ev - D - B	E	Kult.-povijesna cjelina
Mravinjac	Ruralna cjelina Riđica	ev - D - B	E	Kult.-povijesna cjelina
Mravinjac	Crkva Sv. Stjepana u Riđici	ev - D - B/3	E	Pojedinačno
Mravinjac	Crkva Sv. Ivana Krstitelja sa stećcima	ev - D - B/1	E	Pojedinačno
Mravinjac	Gomila 1		E	Pojedinačno
Mravinjac	Gomila 2		E	Pojedinačno
Mravinjac	Gomila 3 / Grkov Grad		E	Pojedinačno
Mravinjac	Gomila 4		E	Pojedinačno
Mravinjac	Gomila 5		E	Pojedinačno
Mravinjac	Gradina		E	Pojedinačno
Mravinjac	G1 / Ivanova Glavica		E	Pojedinačno
Mravinjac	Gomila 12 / Ist. Od Crkve Sv. Ivana		E	Pojedinačno
Mravinjac	Gomila 13 / Osoje 1		E	Pojedinačno
Mravinjac	Gomila 14 / Osoje 2		E	Pojedinačno
Mravinjac	Gomila 15 / Klenova Glavica		E	Pojedinačno
Mrčevo	Ruralna cjelina Mrčevo	ev - D - D	E	Kult.-povijesna cjelina
Mrčevo	Crkva Sv. Šimuna Jude	D - D/1	E	Pojedinačno
Mrčevo	G2 / Gomila Istočno Od Ivanove Glavice		E	Pojedinačno
Mrčevo	G3 / Dugaje1		E	Pojedinačno
Mrčevo	G4 / Dugaje 2		E	Pojedinačno
Mrčevo	G5 / Dugaje 3		E	Pojedinačno
Mrčevo	G6 / Dugaje 4		E	Pojedinačno
Mrčevo	G7 / Dugaje 5		E	Pojedinačno
Mrčevo	G8 / Dugaje 6		E	Pojedinačno
Mrčevo	G9 / Dugaje 7		E	Pojedinačno
Mrčevo	G10 / Dugaje 8		E	Pojedinačno
Mrčevo	G11 / Dugaje 9		E	Pojedinačno
Mrčevo	Gomila 16		E	Pojedinačno
Mrčevo	Gomila 17		E	Pojedinačno
Mrčevo	Gomila 18		E	Pojedinačno
Mrčevo	Gomila 19		E	Pojedinačno
Mrčevo	Gradina		E	Pojedinačno
Mrčevo	G1 / Gomila Zapadno Od Mrčeva 1,		E	Pojedinačno
Mrčevo	G2 / Gomila Zapadno Od Mrčeva 2		E	Pojedinačno
Mrčevo	G3 / Gomila Zapadno Od Mrčeva 3		E	Pojedinačno
Mrčevo	G4 / Gomila Južno Od Mrčeva 1		E	Pojedinačno
Mrčevo	G5 / Gomila Južno Od Mrčeva 2		E	Pojedinačno
Mrčevo	G6 / Gomila Južno Od Mrčeva 3		E	Pojedinačno
Mrčevo	G7 / Gomila Južno Od Mrčeva 4		E	Pojedinačno

Mrčevo	G8 / Gomila Slivje		E	Pojedinačno
Mrčevo	G9 / Klen		E	Pojedinačno
Orašac	Gomila 6		E	Pojedinačno
Orašac	Gomila 1		E	Pojedinačno
Orašac	Na Krstu, Orašac		E	Pojedinačno
Orašac	Crkva Gospe Od Rozarija U Ljetnikovcu Đanović, Orašac		E	Pojedinačno
Osojnik	Crkva Blažene Djevice Marije od Milosrđa	D - K/2	E	Pojedinačno
Osojnik	Crkva Sv. Đurđa	D - K/1	E	Pojedinačno
Osojnik	Ruralna cjelina Osojnik	ev - D - K	E	Kult.-povijesna cjelina
Osojnik	Močiljska Špilja	R - K/3	E	Pojedinačno
Osojnik	Crkva Sv. Ilije	ev - D - K/2	E	Pojedinačno
Osojnik	Crkva Sv. Ane	ev - D - K/1	E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 3 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 1/ Zirine		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 2/ Zirine		E	Pojedinačno
Osojnik	Zirine / Gomila 3		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 4/ Zirine		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 5/ Ivan Dol		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 8/ Ivan Dol		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 9/ Kod Sv. Ilije		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 10/ Ivan Dol		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 11/ Ivan Dol		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 12/ Ivan Dol		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 13/ Ivan Dol		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 14/ Ivan Dol		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 15/ Ivan Dol		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 16/ Ivan Dol		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 17/ Ivan Dol		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 18/ Korita		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 19/ Korita		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 20 / Ivan Dol		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 21 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 22 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 23 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 24 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 25 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 26 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 27 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 28 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 29 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 30 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 31 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 32 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 33 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 34 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 35 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 36 /		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 37		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 38		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 39		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 40		E	Pojedinačno
Osojnik	Gradina Čijak		E	Pojedinačno
Osojnik	Gomila 2		E	Pojedinačno
Osojnik	Gradina		E	Pojedinačno
Osojnik	Špilja Krivača		E	Pojedinačno
Osojnik	Pećina U Gaju		E	Pojedinačno
Osojnik	Močiljska Špilja		E	Pojedinačno
Pobrežje	Ruralna cjelina Pobrežje	R - K/IV	E	Kult.-povijesna cjelina
Pobrežje	Partizansko spremište		E	Pojedinačno
Pobrežje	Talijanski bunker kota 211		E	Pojedinačno
Pobrežje	Arheološki lokalitet Mirinovo	ev - R - K/	E	Pojedinačno
Pobrežje	Gradina		E	Pojedinačno
Pobrežje	Gomila 1 / Miloševica		E	Pojedinačno
Prijedor	Ruralna cjelina Dračevo Selo	ev - R - F/b	E	Kult.-povijesna cjelina
Prijedor	Ruralna cjelina Prijedor	ev - R - F/a	E	Kult.-povijesna cjelina
Prijedor	Stambeno-gospodarski kompleks s mlinicom	R - F/1	E	Pojedinačno
Prijedor	G1 / Vrijesno Brdo		E	Pojedinačno
Prijedor	Vrijesno Brdo, Prijedor		E	Pojedinačno
Rožat	Ruralna cjelina Rožat	ev - R - E	E	Kult.-povijesna cjelina
Rožat	G2		E	Pojedinačno
Rožat	G3		E	Pojedinačno
Trsteno	Poluurbana cjelina Trsteno	ev - D - E	E	Kult.-povijesna cjelina
Trsteno	Crkva Gospe od snijega	D - E/9	E	Pojedinačno
Trsteno	Crkva Sv. Roka	D - E/10	E	Pojedinačno
Trsteno	Gomila 1		E	Pojedinačno
Trsteno	Gomila 2		E	Pojedinačno
Trsteno	Gomila 3		E	Pojedinačno
Trsteno	Gomila 4		E	Pojedinačno

Grad Korčula**Zaštićena kulturna dobra**

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Grad Korčula	Korčula	Spomenik palim vojnicima u I. Svjetskom ratu	Z-6467	Z	Pojedinačno
	Korčula	Palača Ismaeli-Gabrielis -	Z-4585	Z	Pojedinačno
	Korčula	Ljetnikovac Španić - Cviličević	RST-0249-1964.	Z	Pojedinačno
	Korčula	Kuća Palčok	RST-0852-1975.	Z	Pojedinačno
	Korčula	Tvrđava sv.Vlaha - Utvrda Forteca	RST-0928-1976.	Z	Pojedinačno
	Korčula	Svjetonik sestrice	RST-1429-1996.	Z	Pojedinačno
	Korčula	Arheološki ostaci crkve Sv. Luke, otočić Lučnjak	Z-5568	Z	Pojedinačno
	Korčula	Ruševine crkve Sv. Barbare, otočić Sutvara	Z-5517	Z	Pojedinačno
	Korčula	Opatski dvori	RST-0340-1967.	Z	Pojedinačno
	Korčula	Samostan i crkva sv. Nikole	Z-4918	Z	Pojedinačno
	Korčula	Katedrala Sv. Marka	Z-4920	Z	Pojedinačno
	Korčula	Samostan i crkva Gospe od Milosrđa na Badiji	RST-0049-962.	Z	Pojedinačno
	Korčula	Crkva sv.Mihovila s kućom bratovštine	Z-4866	Z	Pojedinačno
	Korčula	Crkva Sv. Antuna	Z-4854	Z	Pojedinačno
	Korčula	Arheološko nalazište na otoku Gubavac	Z-5662	Z	Pojedinačno
	Korčula	Arheološko nalazište na otoku Majsan	Z-4967	Z	Pojedinačno
	Korčula	Crkva navještenja	Z-4919	Z	Pojedinačno
	Korčula	Velika i Mala kneževa kula	Z-4588	Z	Pojedinačno
	Korčula	Crkva Gospojina	Z-4861	Z	Pojedinačno
	Korčula	Crkva Sv. Petra	Z-4860	Z	Pojedinačno
	Korčula	Crkva i bratovština Svih Svetih	Z-4859	Z	Pojedinačno
	Čara	Kastel Španić	Z-2318	Z	Pojedinačno
	Čara	Ostaci crkve Sv. Stjepana	RST-0589-1971.	Z	Pojedinačno
	Čara	Crkva Sv. Petra	Z-4923	Z	Pojedinačno
	Čara	Crkva gospe od Polja	Z-5169	Z	Pojedinačno
	Pupnat	Crkva Sv. Jurja	Z-4924	Z	Pojedinačno
	Žrnovo	Crkva Sv. Filipa i Jakova	Z-4921	Z	Pojedinačno
	Žrnovo	Crkva Sv. Vida	Z-4865	Z	Pojedinačno
	Žrnovo	Crkva Sv. Mihovila	Z-4922	Z	Pojedinačno
	Žrnovo	Arheološko nalazište Jakasova špilja	Z-6614	Z	Pojedinačno
	Račićše	Crkva Sv. Nikole	Z-5170	Z	Pojedinačno
	Račićše	Crkva Pomoćnice Kršćanske	RST-0611-1971.	Z	Pojedinačno
	Račićše	Arheološko nalazište špilja Žukovica	Z-6484	Z	Pojedinačno
Korčula	Povijesna cjelina grada Korčule i njezina neposredna okolina	Z-6216	Z	Kult.-povijesna cjelina	
Žrnovo	Kult.-povijesna cjelina Mratin	Z-6770	Z	Kult.-povijesna cjelina	

Preventivno zaštićena kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Grad Korčula	Korčula	Podmorsko arheološko nalazište plič Lučnjak	P-4240	PZ	Pojedinačno
	Korčula	Arsenal	P-5254	PZ	Pojedinačno
	Žrnovo	Ostaci rimske cisterne	P-5213	PZ	Pojedinačno
	Žrnovo	Župna crkva sv.Martina i glavica Mratin	P-5218	PZ	Pojedinačno
	Žrnovo	Crkva Male Gospe	P-4934	PZ	Pojedinačno

Evidentirana kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Grad Korčula	Korčula	Crkva Sv. Mihovila		E	Pojedinačno
	Korčula	Kuća bratovština Sv. Mihovila		E	Pojedinačno
	Korčula	Kapela Gospe kraj gradskih vrata		E	Pojedinačno
	Korčula	Crkva Blagovijesti		E	Pojedinačno
	Korčula	Ostaci ranokršćanske bazilike na Majsanu		E	Pojedinačno
	Korčula	Utvrda Globalovo		E	Pojedinačno
	Korčula	Otok Majsan – zapadna strana		E	Pojedinačno
	Korčula	Gradske zidine		E	Pojedinačno
	Korčula	Dvokatna renesansno-barokna kuća u povijesnoj jezgri grada		E	Pojedinačno
	Korčula	Kompleks palače Arneri		E	Pojedinačno
	Korčula	Kuća gotičko-renesansna (čest. zgr. 12 k.o. Korčula)		E	Pojedinačno
	Korčula	Spomen ploča u trjemu gradske vijećnice		E	Pojedinačno
	Korčula	Kaštel Fabris		E	Pojedinačno
	Korčula	Korčulanski arhipelag u Pelješkom kanalu		E	Pojedinačno
	Korčula	Podmorje otoka Pelješkog kanala		E	Pojedinačno
	Korčula	Kulturni krajolik Korčule - područje od Korčule do Lumbarde uz obalu		E	Kulturni krajolik
	Korčula	Ljetnikovac na cesti iz Korčule prema Lumbari		E	Pojedinačno
	Korčula	Groblje sv.Luke		E	Pojedinačno
	Korčula	Arheološki lokalitet – uvala Rasohatice		E	Pojedinačno
	Korčula	4 gomile - Dubovo		E	Pojedinačno
	Korčula	Gomila - Soline		E	Pojedinačno
	Korčula	5 gomila - Slana Glavica		E	Pojedinačno
	Žrnovo	Crkva Sv. Križa		E	Pojedinačno
	Žrnovo	Renesansni gospodarski sklop Šegedin		E	Pojedinačno
	Žrnovo	Kuća Jeričević		E	Pojedinačno
	Žrnovo	Borić-Tvrdeičev kaštel		E	Pojedinačno

Žrnovo	Ruralna cjelina Žrnovo	E	Kult.-povijesna cjelina
Žrnovo	Dimitrijević kaštel	E	Pojedinačno
Žrnovo	Curačev kaštel	E	Pojedinačno
Žrnovo	Didovičev kaštel	E	Pojedinačno
Žrnovo	Kulturni agrarni krajolik Žrnova, vinogradi Orlanduša vala	E	Kulturni krajolik
Žrnovo	Crkva sv.Roka, Postrana, Žrnovo	E	Pojedinačno
Žrnovo	Crkva Staša, na brdu sv.Staš	E	Pojedinačno
Žrnovo	Crkva sv.Ante na Brdu	E	Pojedinačno
Žrnovo	Crkva sv.Ilije na Velom Humu	E	Pojedinačno
Žrnovo	Stara škola	E	Pojedinačno
Žrnovo	Sklop nastambi za stoku	E	Pojedinačno
Žrnovo	Groblje sv.Vida	E	Pojedinačno
Žrnovo	Žrnovsko polje – villa Rustica	E	Pojedinačno
Žrnovo	Gradina - stražica	E	Pojedinačno
Žrnovo	Pretpovijesna gomila iznad zaselka Postrane	E	Pojedinačno
Žrnovo	Terasasti vinogradi Žrnova	E	Pojedinačno
Žrnovo	Gradina - Glava	E	Pojedinačno
Žrnovo	7 gomila - Zahomje	E	Pojedinačno
Žrnovo	Gomila , kota 307	E	Pojedinačno
Žrnovo	Gomila kod groblja i crkve sv.Vida	E	Pojedinačno
Žrnovo	Arheološki lokalitet - Žrnovo - Kampus	E	Pojedinačno
Otok Vrnik	Cjelina otoka Vrnika	E	Kult.-povijesna cjelina
Otok Vrnik	Crkva Gospe pohodeња	E	Pojedinačno
Otok Vrnik	Klesarske radionice	E	Pojedinačno
Otok Vrnik	Stari kamenolomi	E	Pojedinačno
Otok Vrnik	Otok Vrnik – antički kamenolom i starokršćanski lokalitet	E	Pojedinačno
Pupnat	Crkva Gospe od Snijega	E	Pojedinačno
Pupnat	Ruralna cjelina Pupnat	E	Kult.-povijesna cjelina
Pupnat	Crkva sv.Roka, Pupnat prema Žrnovu	E	Pojedinačno
Pupnat	Stara škola, Pupnat	E	Pojedinačno
Pupnat	Sklop nastambi za stoku	E	Pojedinačno
Pupnat	Gradine sv.Jurja (crkva na groblju)	E	Pojedinačno
Pupnat	Groblje sv.Jurja	E	Pojedinačno
Pupnat	Pupnatsko polje	E	Pojedinačno
Pupnat	Mocila – pretpovijesne gradine	E	Pojedinačno
Pupnat	Arheološki lokalitet - Moška glavica - zapad	E	Pojedinačno
Pupnat	Gradina – Ripanjsko stražišće	E	Pojedinačno
Pupnat	Gradina – Kosorica	E	Pojedinačno
Račišće	Poluurbana cjelina naselja Račišće	E	Kult.-povijesna cjelina
Račišće	Crkva sv.Vlaha i groblje	E	Pojedinačno
Račišće	Samograd - špilja	E	Pojedinačno
Račišće	Terasasti vinogradi Račišta	E	Pojedinačno
Račišće	Dolac u središtu mjesta Račišće	E	Pojedinačno
Račišće	Arheološki lokalitet – uvala Pudarica	E	Pojedinačno
Račišće	Arheološki lokalitet – Luka	E	Pojedinačno
Čara	Ruralna cjelina Čara	E	Kult.-povijesna cjelina
Čara	Kanaveličev kaštel	E	Pojedinačno
Čara	Crkva sv.Teodora, sv.Barbare is v.Jurja	E	Pojedinačno
Čara	Gornji kaštel	E	Pojedinačno
Čara	Čarsko polje – ispod Malog Stražišća	E	Pojedinačno
Čara	Čarsko polje – gomila uz rub polja Mračica	E	Pojedinačno
Čara	Ripanjsko stražišće – gradinsko naselje	E	Pojedinačno
Čara	Dubovo - gradina	E	Pojedinačno
Čara	Dubovo - gomile	E	Pojedinačno
Čara	Sutudar – antički lokalitet	E	Pojedinačno
Čara	Konopljica – lokalitet s ulomcima antičke keramike	E	Pojedinačno
Čara	Gomilja brdo	E	Pojedinačno
Čara	Kavni vrh	E	Pojedinačno
Čara	Stražišće	E	Pojedinačno
Čara	Istočno od kote Kločac	E	Pojedinačno
Čara	Mjesno groblje Čara	E	Pojedinačno
Čara	Rimska cisterna	E	Pojedinačno
Čara	Čarsko polje	E	Pojedinačno
Čara	Gomile - Stubaj	E	Pojedinačno
Čara	Arheološki lokalitet - Zavalatica	E	Pojedinačno
Čara	Gomila - Zapovje	E	Pojedinačno
Turanj	Poluotok Turanj	E	Pojedinačno
Postrana	Blejalovo selo – Povijesna jezgra dijela zaselka Postrana	E	Pojedinačno
Dubrava	Crkva sv.Jakova	E	Pojedinačno
Badija	Crkva sv.Katarine	E	Pojedinačno
Badija	Gradina	E	Pojedinačno
Badija	Arheološki lokalitet - otok Badija	E	Pojedinačno
Brdo	Sklop Tvrdić	E	Pojedinačno
Kamenjak	Stari kamenolomi	E	Pojedinačno
Kamenjak	Otočić Kamenjak – antički kamenolom	E	Pojedinačno
Sutvara	Stari kamenolom	E	Pojedinačno
Kneža	Groblje sv.Križ	E	Pojedinačno
Kneža	Uvala Kneža – ostaci rimske ville Rustice	E	Pojedinačno

	Lučnjak	Ranokršćanska crkva na otočiću Lučnjaku		E	Pojedinačno
		Podmorje uz istočni rub otoka Korčule		E	Pojedinačno
		Podmorje središnjeg dijela južne obale otoka Korčule		E	Pojedinačno
		Kulturni agrarni krajolik - područje sj. i južnih obala Korčule		E	Kulturni krajolik
		Trasa napoleonovog puta		E	Pojedinačno
		Stubal – tri veće gomile		E	Pojedinačno
		Velo Stražišće – gomila		E	Pojedinačno
		Zlampolje – ostaci manjeg rimskog objekta		E	Pojedinačno
		Gomilica – pretpovijesna gomila		E	Pojedinačno
		Sić – antički lokalitet		E	Pojedinačno
		Prosika – pretpovijesna gomila		E	Pojedinačno

Grad Metković**Zaštićena kulturna dobra**

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Grad Metković	Vid	Kuća Bukovac-Šiljeg, čest. zgr. 154, 155, 156 k.o. Vid	RST-0708-1973.	Z	Pojedinačno
	Vid	Kuća Markota u Vidu, čest. zgr. 150, 151, 152, 153 k.o. Vid	RST-0545-1971.	Z	Pojedinačno
	Vid	Erešova kula, čest. zgr. 38/1, 38/2, 39, 40 k.o. Vid	Z-5304	Z	Pojedinačno
	Vid	Crkva Sv. Vida, čest. zem. 2053 k.o. Vid	Z-5328	Z	Pojedinačno
	Vid	Arheološka zona I kulturno povijesna cjelina Naron - Vid	Z-6193	Z	Kult.-povijesna cjelina

Evidentirana kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Grad Metković	Metković	Spomen park u Metkoviću, čest. zem. 9/1, 9/4, 9/7, 9/8, 9/9 k.o. Metković		E	Pojedinačno
	Metković	Kompleks Duhanske stanice „Vaga“, čest. Zgr. 725, 698/1, čest. Zem. 726/1, 726/2, 726/4 k.o. Metković		E	Pojedinačno
	Metković	Povijesna jezgra Metkovića		E	Kult.-povijesna cjelina
	Metković	Velika i mala riva		E	Pojedinačno
	Metković	Lučka kapetanija		E	Pojedinačno
	Metković	Hotel Naron		E	Pojedinačno
	Metković	Bivši hotel Metković – Kuća Levantin		E	Pojedinačno
	Metković	Bivši hotel Austrija		E	Pojedinačno
	Metković	Gradsko kulturno središte		E	Pojedinačno
	Metković	Komunalna cisterna za vodu		E	Pojedinačno
	Metković	Leprozorijum		E	Pojedinačno
	Metković	Kuća Popovac – Moderna		E	Pojedinačno
	Metković	Kuća Nikolac - Moderna		E	Pojedinačno
	Metković	Bivša zgrada "Razvitka"		E	Pojedinačno
	Metković	Kuća i dvorište obitelji Barbir na Verajinu gumnu		E	Pojedinačno
	Metković	Skladište za duhan u kompleksu "Vage"		E	Pojedinačno
	Metković	Gradsko groblje sv.Ivana		E	Pojedinačno
	Metković	Kapelica sv.Ivana Nepomuka i sv.Roka		E	Pojedinačno
	Metković	Kapelica sv.Ante Padovanskog na Dubravici		E	Pojedinačno
	Metković	Crkva sv.Franje Ašiškog		E	Pojedinačno
	Metković	Crkva sv.Nikole Biskupa		E	Pojedinačno
	Metković	Crkva sv.Ilije Proroka i župni dvor		E	Pojedinačno
	Metković	Samostan časnih sestara sa kapelicom		E	Pojedinačno
	Metković	Kompleks bunkera i tunela na Predolcu i Šibanici		E	Pojedinačno
	Metković	Crkva sv.Đorđa		E	Pojedinačno
	Metković	Kuća Dominiković - Gabrić		E	Pojedinačno
	Metković	Južna strana kanala Glibuša, pojedinačni nalazi		E	Pojedinačno
	Metković	Južna strana kanala Glibuša, pojedinačni nalazi		E	Pojedinačno
	Metković	Desna obala Neretve		E	Pojedinačno
	Metković	Jerkovac, ostaci arhitekture I pojedinačni nalazi		E	Pojedinačno
	Metković	Jerkovac, ostaci arhitekture I pojedinačni nalazi		E	Pojedinačno
	Metković	Jerkovac, ostaci arhitekture I pojedinačni nalazi		E	Pojedinačno
	Metković	Predolac, nalazi upućuju na postojanje		E	Pojedinačno
	Metković	Dučinovci, pojedinačni nalazi		E	Pojedinačno
	Metković	Koševo, pojedinačni nalazi		E	Pojedinačno
	Metković	Veraje-Rep, 5 gomila		E	Pojedinačno
	Metković	Veraje-Rep-Bijela Gomila		E	Pojedinačno
	Crniči	Crkva sv.Ane		E	Pojedinačno
	Vid	Muzej Naron		E	Pojedinačno
	Vid	Ruralna cjelina Vid		E	Kult.-povijesna cjelina
	Vid	Crkva Gospe Sniježne		E	Pojedinačno
	Vid	Skulptura kneza Domagoja s strijelcima		E	Pojedinačno
	Vid	Bila Vlaka, 1 gomila		E	Pojedinačno
	Vid-Prud	Cesta Naron-Bigeste I sjeverna nekropola		E	Pojedinačno
	Vid	Šiljegove bare, ostaci ville rustice		E	Pojedinačno
	Vid	Erešove bare, ostaci starokršćanske bazilike I ville rustice		E	Pojedinačno
	Vid	Luke, ostaci arhitekture I pojedinačni nalazi		E	Pojedinačno
	Vid	Rokušići, ostaci arhitekture I pojedinačni nalazi		E	Pojedinačno
	Vid	Područje uz Norin, pojedinačni nalazi		E	Pojedinačno
	Vid	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Vid	Gomila 2		E	Pojedinačno

Vid	Gomila 3		E	Pojedinačno
Vid	Gomila 4		E	Pojedinačno
Vid	Gomila 5		E	Pojedinačno
Vid	Gomila 6		E	Pojedinačno
Vid	Gomila 7		E	Pojedinačno
Vid	Gomila 8		E	Pojedinačno
Vid	Gomila 9		E	Pojedinačno
Vid	Gomila 10, Dragovija		E	Pojedinačno
Vid	Gomila 11, Dragovija		E	Pojedinačno
Vid	Gomila 12, Dragovija		E	Pojedinačno
Vid	Gomila 13, Dragovija		E	Pojedinačno
Vid	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Delta Neretve s visovima unaokolo		E	Kulturni krajolik
	Lučki dio antičke Narone na Neretvi		E	Pojedinačno
Prud	Rotni dolac – Miloševica, 4 gomile		E	Pojedinačno
Prud	Rotni dolac – Stanine, 5 gomila		E	Pojedinačno
Prud	Marušića draga, 1 gomila		E	Pojedinačno
Prud	Prudska draga, 1 gomila		E	Pojedinačno
Prud	Krivače, 5 gomila		E	Pojedinačno
Prud	Bobovište iznad Orepka, 4 gomile		E	Pojedinačno
Prud	Cesta Prud-Crinici		E	Pojedinačno
Prud	Gomila 1		E	Pojedinačno
Dragovija	Sjeverno od sela, 1 gomila		E	Pojedinačno
Dragovija	Južno i sjeverno od crkve sv. Ivana na početku sela, 3 gomile		E	Pojedinačno
Dragovija	Marušića gradina, prapovijesno naselje I antička osmatračnica		E	Pojedinačno
Dragovija	Krstače, 4 gomile		E	Pojedinačno
Ograde	Dračeve Torine, 5 gomila		E	Pojedinačno
Ograde	Petkovića kuće, 8 gomila		E	Pojedinačno

Grad Opuzen**Evidentirana kulturna dobra**

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Grad Opuzen	Opuzen	Rodna kuća Matić (Nonković), čest. zgr. 73 k.o. Opuzen		E	Pojedinačno
	Opuzen	Rodna kuća Stjepana Filipovića, čest. zgr. 191/1, 191/2 k.o. Opuzen		E	Pojedinačno
	Opuzen	Mramorna skulptura rimske carice Livije Drusille		E	Pojedinačno
	Opuzen	Urbana cjelina centar Opuzena		E	Kult.-povijesna cjelina
	Opuzen	Crkva sv. Stjepana		E	Pojedinačno
	Opuzen	Most na Maloj Neretvi		E	Pojedinačno
	Opuzen	Gradska riva uz Neretvu		E	Pojedinačno
	Opuzen	Trg kralja Tomislava sa objektima Gradske uprave, Kuće Nikolić, Franičević, te Ajduk - Utavac		E	Pojedinačno
	Opuzen	Kuća Oman (Smokovo)		E	Pojedinačno
	Opuzen	Kuća Sušan		E	Pojedinačno
	Opuzen	Povijesna graditeljska cjelina – seoska naselja Smokovo i Selo		E	Kult.-povijesna cjelina
	Opuzen	Trnovo		E	Pojedinačno
	Opuzen	Crkva Velike Gospojine		E	Pojedinačno

Grad Ploče**Zaštićena kulturna dobra**

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Grad Ploče	Baćina	Ruševine crkve Sv. Andrije, čest. zgr. 391, 393 k.o. Baćina	Z-4466	Z	Pojedinačno
	Baćina	Crkva Sv. Luke, čest. zgr. 134, čest. zem. 2681 k.o. Baćina	Z-5806	Z	Pojedinačno
	Baćina	Arheološko nalazište Žađe s ostacima vile Rustice	Z-5997	Z	Pojedinačno
	Baćina	Crkva sv. Jurja s ostacima antičke vile Rustica	Z-6030	Z	Pojedinačno
	Baćina	Povijesno ruralna cjelina Baćina	RST-0489	Z	Kult.-povijesna cjelina
	Ploče	Spomen park u Pločama	RST-0940	Z	Kult.-povijesna cjelina

Preventivno zaštićena kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Grad Ploče	Baćina	Prapovijesno arheološko nalazište Grebine u Sladincu kod grada Ploče	P-4956	PZ	Pojedinačno
	Ploče	Arheološko nalazište Tamnica	P-4378	PZ	Pojedinačno
	Staševica	Arheološko nalazište s ostacima crkve sv. Anastazija (Staša)	P-4915	PZ	Pojedinačno

Evidentirana kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Grad Ploče	Baćina	Arheološka zona Zaod, Čest. Zem. 22, 23, 21, 85, 83/1, 83/2, 17, 19, 20, 2973/1, čest. Zgr. 2, 3 k.o. Baćina		E	Pojedinačno
	Baćina	Spomenik NOB, čest. zem. 3974 k.o. Baćina		E	Pojedinačno
	Baćina	Škola		E	Pojedinačno
	Baćina	Prapovijesne gradine		E	Pojedinačno
	Baćina	Srednjovjekovni stećci		E	Pojedinačno

Baćina	Prapovijesna gomila		E	Pojedinačno
Baćina	Starokršćanska crkva (Sladinac)		E	Pojedinačno
Baćina	Crkva Sv. Jurja, RST 1136		E	Pojedinačno
Baćina	Vila rustika, čest. zem. 1991, 1990/1, 773/4, 1990/4, 1990/2, 773/3, 773/2, 773/5, 1990/3, 773/1, 773/6, 774, 1990/5, 770, 769/2, 769/1, 1989, 757, 758, 759, 760, 756 k.o. Baćina		E	Pojedinačno
Baćina	Zaseok Tomaševići, Podmedine, RST 489		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 2		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 3		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 4		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 5		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 6		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 7		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 8		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 9		E	Pojedinačno
Baćina	Gradina u Sladincu		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 10, Kolivrat		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 11, Kolivrat		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 12, Rudine		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 13, Bristov dolac		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 14, Bristov dolac		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 15, Bristov dolac		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 16, Bristov dolac		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 17, Bristov dolac		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 18, Bristov dolac		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 19, Bristov dolac		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 20, Bristov dolac		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 21, Bristov dolac		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 22, Bristov dolac		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 24, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 25, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 26, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 27, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 28, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 29, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 30, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 31, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 32, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 33, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 34, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 35, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 36, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 37, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 38, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 39, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 40, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 41, Zaod		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 11		E	Pojedinačno
Baćina	Gomila 1, Grebine, Šipak		E	Pojedinačno
Ploče	Spomen park, čest. zem. 915, 916, 913, 914 k.o. Baćina		E	Pojedinačno
Ploče	Mali svjetionik na velikom Ušću		E	Pojedinačno
Ploče	Srednjovjekovni stećci		E	Pojedinačno
Ploče	Gomila 31, Podžuželj/Vidonje		E	Pojedinačno
Ploče	Gomila 32, Vidonje		E	Pojedinačno
Ploče	Gomila 33, Podgradina		E	Pojedinačno
Ploče	Gomila 34, Podgradina		E	Pojedinačno
Ploče	Gomila 2, Čeveljuša		E	Pojedinačno
Ploče	Gomila 3, Stablina		E	Pojedinačno
Ploče	Gomila 4, Stablina		E	Pojedinačno
Ploče	Grebine na Čeveljuši, Ploče		E	Pojedinačno
Ploče	Gomila sa stećcima kod Stablina, Ploče		E	Pojedinačno
	Prostor uz obale Baćinskih jezera		E	Kulturni krajolik
	Kulturni krajolik doline Neretve područje oko Neretve uz deltu		E	Kulturni krajolik
Rogotin	Sklop Pamić		E	Pojedinačno
Rogotin	Ruralna cjelina Rogotin		E	Kult.-povijesna cjelina
Rogotin	Crkva sv.Nikole		E	Pojedinačno
Rogotin	Crkva sv.Trojstva		E	Pojedinačno
Rogotin	Željeznička stanica		E	Pojedinačno
Šarić Struga	Antički lokalitet Vrilo		E	Pojedinačno
Šarić Struga	Srednjovjekovni stećci		E	Pojedinačno
Šarić struga	Prapovijesna gomila		E	Pojedinačno
Komin	Ruralna cjelina Komin		E	Kult.-povijesna cjelina
Komin	Crkva sv.Ante		E	Pojedinačno
Komin	Crkva sv.Liberana		E	Pojedinačno
Banja	Etnološko područje		E	Kult.-povijesna cjelina
Banja	Gomila 1		E	Pojedinačno
Banja	Gomila 2		E	Pojedinačno
Banja	Gomila 3		E	Pojedinačno

Banja	Gomila 4		E	Pojedinačno
Banja	Gomila 5A		E	Pojedinačno
Banja	Gomila 5B		E	Pojedinačno
Banja	Gomila 5C		E	Pojedinačno
Banja	Gomila 5D		E	Pojedinačno
Banja	Gomila 6		E	Pojedinačno
Banja	Gomila 7		E	Pojedinačno
Banja	Gomila 8		E	Pojedinačno
Banja	Gomila 9		E	Pojedinačno
Banja	Gradina		E	Pojedinačno
Peračko blato	Prapovijesne gomile		E	Pojedinačno
Peračko blato	Prapovijesna gomila		E	Pojedinačno
Peračko blato	Gomila 1, Resna kosa		E	Pojedinačno
Peračko blato	Gomila 23		E	Pojedinačno
Peračko blato	Gomila 2, Gradac		E	Pojedinačno
Peračko blato	Gomila 3, Gradac		E	Pojedinačno
Peračko blato	Gomila 4, Gradac		E	Pojedinačno
Peračko blato	Gomila 5, Gradac		E	Pojedinačno
Peračko blato	Gomila 6, Gradac		E	Pojedinačno
Peračko blato	Gomila 7, Gradac		E	Pojedinačno
Peračko blato	Gomila 8, Gradac		E	Pojedinačno
Peračko blato	Gomila 9, Zavala		E	Pojedinačno
Peračko blato	Gomila 10, Zavala		E	Pojedinačno
Peračko blato	Gradina Vidonje		E	Pojedinačno
Plina Jezero	Ruralna cjelina Plina		E	Kult.-povijesna cjelina
Plina Jezero	Etnološko područje		E	Kult.-povijesna cjelina
Plina Jezero	Srednjovjekovni stećci		E	Pojedinačno
Plina Jezero	Crkva sv.Ivana		E	Pojedinačno
Plina Jezero	Srednjovjekovni stećci		E	Pojedinačno
Plina Jezero	Prapovijesne gomile		E	Pojedinačno
Plina Jezero	Zaselak Karamatići		E	Pojedinačno
Plina Jezero	Kula		E	Pojedinačno
Plina Jezero	Prapovijesne gomile		E	Pojedinačno
Plina jezero	Kapela sv.Paškala		E	Pojedinačno
Plina Jezero	Župska kuća		E	Pojedinačno
Plina Jezero	Kula		E	Pojedinačno
Plina Jezero	Prapovijesne gomile		E	Pojedinačno
Plina Jezero	Prapovijesne gomile		E	Pojedinačno
Plina Jezero	Kula Grupković		E	Pojedinačno
Plina Jezero	Sv.Marija na Obličevcu		E	Pojedinačno
Plina Jezero	Srednjovjekovni stećci		E	Pojedinačno
Plina Jezero	Kula		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 1, Crnoča		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gradina Crnoča		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 1		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 1, Gradac		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 1, Obličevac		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 2, Obličevac		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 3, Obličevac		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 4, Obličevac		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 5, Obličevac		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 6, Obličevac		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 7, Obličevac		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 8, Obličevac		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 9, Obličevac		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 10, Obličevac		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 11, Obličevac		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gradina Obličevac		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gradina Mali talež		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 12, Obličevac		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 13, Obličevac		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 14, Puljani		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 15, Eraci		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 16, Eraci		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 17, Eraci		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 18, Eraci		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 19, Smovljan		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 20, Parmać		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gradina kod Parmaća		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 21, Eraci		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 22, Eraci		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 23, Eraci		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 24, Eraci		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 25, Pod talež		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 26, Pod talež		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 27, Pod talež		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 28, Pod talež		E	Pojedinačno
Plina jezero	Gomila 29, Jezero		E	Pojedinačno

	Plina jezero	Gomila 30, Podžuželj		E	Pojedinačno
	Plina jezero	Gomila 18, Ilica		E	Pojedinačno
	Plina jezero	Grebine u Crnoči, Gnječi		E	Pojedinačno
	Plina jezero	Crkva sv. Ivana, zavalu Plina jezero (Stećci)		E	Pojedinačno
	Staševica	Crkva sv. Jure		E	Pojedinačno
	Staševica	Selo Pasičina		E	Pojedinačno
	Staševica	Antički lokalitet		E	Pojedinačno
	Staševica	Selo Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Prapovijesne gomile		E	Pojedinačno
	Staševica	Selo Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Srednjovjekovni stećci		E	Pojedinačno
	Staševica	Crkva Svi Sveti		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 1, Topostić, Velike spilice		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 2, Kamenice		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 3, Kamenice		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 4, Musulin		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 5, Rasnice		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 6, Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 7, Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 8, Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 9, Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 10, Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 11, Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 12, Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 13, Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 14, Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 15, Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 16, Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 17, Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 18, Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 19, Brista		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 20, Didina glavica		E	Pojedinačno
	Staševica	Gradina		E	Pojedinačno
	Staševica	Gomila 21, Kamenice		E	Pojedinačno
	Staševica	Gradina Gnječi		E	Pojedinačno
	Staševica	Grebine, Jezerce, Staševica (Stećci)		E	Pojedinačno
	Staševica	Kužića kuće, Staševica (Stećci)		E	Pojedinačno
	Staševica	Crkva Svih svetih, Brista (Stećci)		E	Pojedinačno

Općina Blato**Zaštićena kulturna dobra**

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Blato	Blato	Loža u Blatu, čest. zgr. 3114 k.o. Blato	Z-5569	Z	Pojedinačno
	Blato	Kuća Mirošević, kat. čest. 2364/2, 2364/3, 2364/1 k.o. Blato	RST-0806-1974.	Z	Pojedinačno
	Blato	Kaštel Arneri, kat. čest. 1647/2 k.o. Blato	RST-0074-1963.	Z	Pojedinačno
	Blato	Kaštel Verzotti, kat. čest. 2361, 2364/3, 2359, 2360/4, 2360/1, 2360/3 k.o. Blato	RST-0801-1974.	Z	Pojedinačno
	Blato	Kaštel Petković, čest. zgr. 1710/1, čest. zem. 22051/1 k.o. Blato	RST-0898-1976.	Z	Pojedinačno
	Blato	Crkva Gospe od Polja, čest. zgr. 1117, čest. zem. 16322 k.o. Blato	Z-4862	Z	Pojedinačno
	Blato	Crkva Svih Svetih, čest. zgr. 3113/1 k.o. Blato	RST-0075-1963.	Z	Pojedinačno
	Blato	Crkva Sv. Jerolima, čest. zgr. 3192 k.o. Blato	RST-0584-1971.	Z	Pojedinačno
	Blato	Crkva Sv. Križa, čest. zgr. 3358 k.o. Blato	RST-0583-1971.	Z	Pojedinačno
	Blato	Crkva Sv. Lucije - Sv. Trojstvo, čest. zgr. 1719 k.o. Blato	Z-5586	Z	Pojedinačno
	Blato	Arheološko nalazište s ostacima ville rustice čest. zem. 16320/1, 16320/2, 16320/3, 16325/1 k.o. Blato	Z-4675	Z	Pojedinačno
	Blato	Ostaci novovjekovnog brodoloma kod otočica Otočca, pred Brnom, Klasa: UP/I-612-08/04-07/57	Z-5656	Z	Pojedinačno
	Blato	Kuća Vlatko - Rulo	RST-0859-1975.	Z	Pojedinačno
	Potirna	Crkva Sv. Jurja, čest. zgr. 1004 k.o. Blato	Z-1422	Z	Pojedinačno
	Potirna	Arheološko nalazište Mirje	Z-5111	Z	Pojedinačno
	Prigradica	Svjetionik Pločice, RST 1425	RST-1425-1996.	Z	Pojedinačno
	Blato	Arheološka zona Kopila	Z-6585	Z	Kult.-povijesna cjelina

Preventivno zaštićena kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Blato	Blato	Crkva Sv. Mihovila	P-4853	PZ	Pojedinačno
	Blato	Urbana cjelina Blato	P-805	PZ	Kult.-povijesna cjelina

Evidentirana kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Blato	Blato	Arheološko nalazište Kopila s ostacima helenističke nekropole		E	Pojedinačno
	Blato	Spomenik palim borcima, kat. Čest. 22115/1 k.o. Blato		E	Pojedinačno
	Blato	Povijesna cjelina naselja Blato, Klasa: UP/I-612-08/03-07/292		E	Kult.-povijesna cjelina

Blato	Sklop gospodarskih zgrada Arneri, čest. zgr. 1647/1, 1647/3, 1647/4, čest. zem. 21625, 21634/1, 21634/8, 21634/9, 21626/4, 21626/5, 21686/1 k.o. Blato	E	Pojedinačno
Blato	Ostaci broskog topa iz 17./18. st., uvala Gršćica, Klasa: UP/I-612-08/02-07/41	E	Pojedinačno
Blato	Crkva sv. Ivana	E	Pojedinačno
Blato	Crkva Gospina Navještenja	E	Pojedinačno
Blato	Crkva sv. Barbare	E	Pojedinačno
Blato	Crkva sv. Liberana	E	Pojedinačno
Blato	Crkva sv. Vida	E	Pojedinačno
Blato	Crkva Gospe od Zdravlja	E	Pojedinačno
Blato	Crkva sv. Martina	E	Pojedinačno
Blato	Arheološki lokalitet – Prižba – Hrid Čerin	E	Pojedinačno
Blato	Arheološki lokalitet – Prižba Stupa	E	Pojedinačno
Blato	Arheološki lokalitet – Otočić Sridnjak	E	Pojedinačno
Blato	Arheološki lokalitet – Otočić Vrhovnjak	E	Pojedinačno
Blato	Arheološki lokalitet – Uvala Gršćica	E	Pojedinačno
Blato	3 gomile - Puhovac - Glavica	E	Pojedinačno
Blato	4 gomile - Blatsko polje - Dugi Pod - Njive	E	Pojedinačno
Blato	Arheološki lokalitet - Veprijak - Dugi Pod	E	Pojedinačno
Blato	3 gomile - Narat	E	Pojedinačno
Blato	1 gomila - Lukoravac	E	Pojedinačno
Blato	Arheološki lokalitet - Blatsko polje - istočno od Gospe od polja - položaj II	E	Pojedinačno
Blato	Arheološki lokalitet - Blatsko polje - istočno od Gospe od polja - položaj III	E	Pojedinačno
Blato	2 gomile - iznad Blatskog groblja	E	Pojedinačno
Blato	1 gomila - Čelopike	E	Pojedinačno
Blato	1 gomila - Kraljevac	E	Pojedinačno
Blato	Villa rustica - Mala Krtinja	E	Pojedinačno
Blato	Villa rustica - Dubovica - Hrastovica	E	Pojedinačno
Potirna	Arheološki lokalitet – Pržnjak mali	E	Pojedinačno
Potirna	Arheološki lokalitet – Otočić Lukovac	E	Pojedinačno
Potirna	Arheološki lokalitet - Brana	E	Pojedinačno
Potirna	Arheološki lokalitet - Humac	E	Pojedinačno
Potirna	Arheološki lokalitet - gradina Gradac	E	Pojedinačno
Potirna	Prapovijesna nekropola - 22 gomile - Sutvara gomile ispod Gradca	E	Pojedinačno
Potirna	5 gomila istočno od zaseoka Borčić	E	Pojedinačno
Prižba	Villa rustica - Prižba	E	Pojedinačno

Općina Dubrovačko primorje

Zaštićena kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Dubrovačko primorje	Slano	Stambeno – gospodarski kompleks Knežić, Podstranje 002	Z-964	Z	Pojedinačno
	Slano	Knežev dvor, Uz Komardu 004	Z-963	Z	Pojedinačno
	Slano	Ljetnikovac Ohmučević, Put od Jasenja 001	Z-854	Z	Pojedinačno
	Slano	Crkva Sv. Petra	Z-3629	Z	Pojedinačno
	Slano	Crkva Sv. Vlaha sa župnom kućom	Z-2583	Z	Pojedinačno
	Slano	Crkva Sv. Roka, Grgurići	Z-962	Z	Pojedinačno
	Doli	Stambeno - gospodarski kompleks Milić - Ljuban	Z-919	Z	Pojedinačno
	Banići	Crkva Sv. Marije Magdalene – s grobljem	Z-2458	Z	Pojedinačno
	Čepikuće	Crkva Sv. Roka	Z-916	Z	Pojedinačno
	Čepikuće	Crkva Sv. Martina s grobljem	Z-915	Z	Pojedinačno
	Čepikuće	Nekropola stećaka uz crkvu sv. Martina	Z-1742	Z	Pojedinačno
	Imotica	Crkva Sv. Ane s grobljem	Z-1752	Z	Pojedinačno
	Imotica	Crkva Sv. Mihajla	Z-1751	Z	Pojedinačno
	Imotica	Graničnik	Z-3683	Z	Pojedinačno
	Ošlje	Crkva Sv. Petra i Pavla s grobljem	Z-954	Z	Pojedinačno
	Ošlje	Crkva Sv. Nikole	Z-953	Z	Pojedinačno
	Ošlje	Ruševine crkve zvane Rotonda	Z-4480	Z	Pojedinačno
	Podimoć	Crkva Sv. Ane	Z-958	Z	Pojedinačno
	Slađenići	Crkva Sv. Ivana Krstitelja	Z-2463	Z	Pojedinačno
	Topolo	Crkva Sv. Stjepana	Z-970	Z	Pojedinačno
	Trnova	Crkva Sv. Ivana Krstitelja	Z-971	Z	Pojedinačno
	Trnovica	Crkva Sv. Ivana s grobljem	Z-972	Z	Pojedinačno
	Trnovica	Crkva Sv. Nikole	Z-974	Z	Pojedinačno
	Trnovica	Seoska lokva Pojilište	Z-973	Z	Pojedinačno
	Smokovljani	Groblje Vlaško greblje sa stećcima	Z-965	Z	Pojedinačno

Preventivno zaštićena kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Dubrovačko primorje	Čepikuće	Arheološko nalazište "Novakovo greblje" s ostacima groblja sa stećcima	P-3836	PZ	Pojedinačno
Općina Dubrovačko primorje	Slano	Podmorsko arheološko nalazište antički brodolom na položaju Gornji rt	P-3981	PZ	Pojedinačno

Slano	Antičko arheološko nalazište	P-5272	PZ	Pojedinačno
Slano	Arheološko nalazište "Kovačev brijeg"	P-5264	PZ	Pojedinačno
Slano	Arheološko nalazište sa crkvom sv.Orsule	P-5298	PZ	Pojedinačno
Slano	Franjevački samostan sa crkvom sv.Jeronima	P-5247	PZ	Pojedinačno
Slano	Ostaci antičke grobnice na rtu Kosmatovica	P-5271	PZ	Pojedinačno
Slano	Ruralna cjelina Gornje selo	P-1314	PZ	Kult.-povijesna cjelina

Evidentirana kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Dubrovačko primorje	Banići	Ruralna cjelina Gornje selo Banići	ev - DP - C/I	E	Kult.-povijesna cjelina
	Banići	Stambeno - gospodarski kompleks Kola, čest. zgr. 22/1, 22/2, 24, 25, 26/1, 26/2, 28/3, 28/4, 28/5, 78, 79, čest. zem. 444/1, 444/2, 444/3, 452, 453, 454, 532, 536/9 k.o.Banići	DP - C/2	E	Pojedinačno
	Banići	Ruralna cjelina Kručica	ev - DP-C/II	E	Kult.-povijesna cjelina
	Banići	Stambeno - gospodarski kompleks Gašpar Gjenero	ev - DP - C/2	E	Pojedinačno
	Banići	Crkva Svih Svetih s grobljem	ev - DP - C/1	E	Pojedinačno
	Banići	Rimska cisterna	ev - DP - C/6	E	Pojedinačno
	Banići	Villa Rustica	ev - DP - C/4	E	Pojedinačno
	Banići	Villa rustica, Banići /antički lokalitet/		E	Pojedinačno
	Banići	Graditeljska bastina		E	Pojedinačno
	Banići	Banići - donje selo		E	Kult.-povijesna cjelina
	Banići	Stambeni kompleks Smrdelj-Kmetović		E	Pojedinačno
	Banići	Kuća s kominom Kola		E	Pojedinačno
	Banići	Kuća Jelić		E	Pojedinačno
	Banići	Gomila Jug. Zap. Od Crkve Sv. M.M.		E	Pojedinačno
	Banići	Gomila 2, Uska Rudina		E	Pojedinačno
	Banići	Gomila 3, Uska Rudina		E	Pojedinačno
	Banići	Gomila 4		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Kompleks gospodarskih zgrada Hrdalo, čest. zgr. 41, 42, 43, 44, 45 k.o. Čepikuće	DP - J/6	E	Pojedinačno
	Čepikuće	Kompleks kula Pasarić, čest. zgr. 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, čest.zem. 1061, 1062, 1063, 1073, 1075 k.o. Čepikuće	DP - J/4	E	Pojedinačno
	Čepikuće	Stambeno - gospodarski kompleks Andrijašević	DP - J/5	E	Pojedinačno
	Čepikuće	Stambeno - gospodarski kompleks Goga	DP - J/7	E	Pojedinačno
	Čepikuće	Crkva Sv. Ilije	DP - J/3	E	Pojedinačno
	Čepikuće	Ruralna cjelina Čepikuće	ev - DP - J/I	E	Kult.-povijesna cjelina
	Čepikuće	Kuća Botica	ev - DP - J/2	E	Pojedinačno
	Čepikuće	Ex Stambeni kompleks "Kapetanova Kuća"	ev - DP - J/1	E	Pojedinačno
	Čepikuće	Nekropola s 8 stećaka iza groblja	ev - DP - J/3	E	Pojedinačno
	Čepikuće	Lokalitet Mirine	ev - DP - J/5	E	Pojedinačno
	Čepikuće	Graditeljska bastina		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Ostaci klesanog teksta u živoj stijeni kod crkve		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Kuća Rade Andrijaševića, Zaselak Gnjlavci		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 3		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 4		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 5		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 6, Budimac		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 7, Novakovo Greblje		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 8		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 10		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 11		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 12		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 13		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 14		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 15		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 16		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 17		E	Pojedinačno
	Čepikuće	Gomila 18		E	Pojedinačno
Čepikuće	Gomila 19		E	Pojedinačno	
Čepikuće	Gomila 20		E	Pojedinačno	
Čepikuće	Gomila 22		E	Pojedinačno	
Čepikuće	Gomila 23		E	Pojedinačno	
Čepikuće	Gradina Na Brdu Libobulje (Sv. Ilija)		E	Pojedinačno	
Čepikuće	Gomila 3		E	Pojedinačno	
Čepikuće	Gomila 4		E	Pojedinačno	
Čepikuće	Gomila 5		E	Pojedinačno	
Čepikuće	Gomila 1		E	Pojedinačno	
Čepikuće	Gomila 2		E	Pojedinačno	
Čepikuće	Novakovo Greblje, Čepikuće		E	Pojedinačno	
Čepikuće	Dobrštak, Čepikuće		E	Pojedinačno	
Čepikuće	Crkva Sv. Martina, Čepikuće		E	Pojedinačno	
Čepikuće	Gomila 1		E	Pojedinačno	
Čepikuće	Gomila 2		E	Pojedinačno	
Ošlje	Stambeno - gospodarski kompleks Šotrić	DP - O/3	E	Pojedinačno	
Ošlje	Ruralna cjelina Ošlje	ev - DP - O/I	E	Kult.-povijesna cjelina	

Ošlje	Stambeni objekt Kunić	ev - DP - O/4	E	Pojedinačno
Ošlje	Stambena zgrada sa kominom	ev - DP - O/3	E	Pojedinačno
Ošlje	Stambeni objekt Betondić	ev - DP - O/5	E	Pojedinačno
Ošlje	Mlinica i Pojata	ev - DP - O/2	E	Pojedinačno
Ošlje	Crkva sv. Roka		E	Pojedinačno
Ošlje	Graditeljska bastina		E	Pojedinačno
Ošlje	Graditeljska bastina		E	Pojedinačno
Ošlje	Stambena zgrada i komin Šotrić, Živanović		E	Pojedinačno
Ošlje	Mlinica i pojata Cvjetković		E	Pojedinačno
Ošlje	G1 / Perkova Glava		E	Pojedinačno
Ošlje	G2 / Perkova Glava		E	Pojedinačno
Ošlje	G3 / Perkova Glava		E	Pojedinačno
Ošlje	G4 / Perkova Glava		E	Pojedinačno
Ošlje	G5 / Greben		E	Pojedinačno
Ošlje	G6 / Greben		E	Pojedinačno
Ošlje	G7 / Greben		E	Pojedinačno
Ošlje	G8 / Greben		E	Pojedinačno
Ošlje	G9 / Istočno Od Perkove Glave		E	Pojedinačno
Ošlje	G10 / Greben		E	Pojedinačno
Ošlje	G11 / Greben		E	Pojedinačno
Ošlje	G12 / Greben		E	Pojedinačno
Ošlje	G13 / Greben		E	Pojedinačno
Ošlje	G14		E	Pojedinačno
Ošlje	G15		E	Pojedinačno
Ošlje	G16		E	Pojedinačno
Ošlje	G17		E	Pojedinačno
Ošlje	G18 / Velec		E	Pojedinačno
Ošlje	G19 / Velec		E	Pojedinačno
Ošlje	G20		E	Pojedinačno
Ošlje	G21		E	Pojedinačno
Ošlje	G4 / Mali Pjenag		E	Pojedinačno
Ošlje	G20 / Košare		E	Pojedinačno
Ošlje	Gomila 20		E	Pojedinačno
Ošlje	Gomila 21		E	Pojedinačno
Ošlje	Gomila 22		E	Pojedinačno
Ošlje	Gomila 23		E	Pojedinačno
Ošlje	Gomila 31		E	Pojedinačno
Ošlje	Gomila 32		E	Pojedinačno
Ošlje	Lokalitet oko Rotonde	ev - DP - O/6	E	Pojedinačno
Grgučići	Stambeno - gospodarski kompleks Jerković - Mrnar	DP - B/12	E	Pojedinačno
Smokovljani	Stambeno - gospodarski kompleks Vlahović	DP - N/2	E	Pojedinačno
Smokovljani	Crkva Sv. Vida i Modesta	DP - N/1	E	Pojedinačno
Smokovljani	Ruralna cjelina Smokovljani	ev - DP - N/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Smokovljani	Stambeno - gospodarski kompleks Mordin	DP - N/3	E	Pojedinačno
Smokovljani	Stambeni kompleks Lepeš - Crijević	ev - DP - N/2	E	Pojedinačno
Smokovljani	Gospodarska zgrada Slade	ev - DP - N/1	E	Pojedinačno
Smokovljani	Župna kuća s ugrađenim stećcima	ev - DP - N/3	E	Pojedinačno
Smokovljani	Gradac	ev - DP - N/7	E	Pojedinačno
Smokovljani	Predhistorijski antički lokalitet Pošćenje	ev - DP - N/6	E	Pojedinačno
Smokovljani	Predhistorijski antički lokalitet Sutvid	ev - DP - N/5	E	Pojedinačno
Smokovljani	Graditeljska bastina		E	Pojedinačno
Smokovljani	Fortifikacija Sutvid /predhistorijsko-antički lokalitet/		E	Pojedinačno
Smokovljani	G1 / Košare		E	Pojedinačno
Smokovljani	G2 / Košare		E	Pojedinačno
Smokovljani	G3 / Košare		E	Pojedinačno
Smokovljani	G5 / Košare - Mjenovići		E	Pojedinačno
Smokovljani	G6 / Mjenovići		E	Pojedinačno
Smokovljani	G7 / Mjenovići		E	Pojedinačno
Smokovljani	G8 / Mjenovići		E	Pojedinačno
Smokovljani	G9 / Mjenovići		E	Pojedinačno
Smokovljani	G10 / Ispod Crkve Sv. Vida I Modesta		E	Pojedinačno
Smokovljani	G11 / Golobrijeg		E	Pojedinačno
Smokovljani	G12 / Črvanj		E	Pojedinačno
Smokovljani	G14 / Smrčevac		E	Pojedinačno
Smokovljani	G15 / Rudine		E	Pojedinačno
Smokovljani	G16 / Gajni Pjenag		E	Pojedinačno
Smokovljani	G17 / Košare		E	Pojedinačno
Smokovljani	G18 / Košare		E	Pojedinačno
Smokovljani	G19 / Košare		E	Pojedinačno
Smokovljani	G21 / V. Pjenag		E	Pojedinačno
Smokovljani	G22 / Razošlje		E	Pojedinačno
Smokovljani	G23 / Razošlje		E	Pojedinačno
Smokovljani	G24 / Razošlje		E	Pojedinačno
Smokovljani	Gradina Sutvid		E	Pojedinačno
Smokovljani	Gradina Sutvid Brig		E	Pojedinačno
Smokovljani	Velja Dubrava G3		E	Pojedinačno
Smokovljani	Velja Dubrava G4		E	Pojedinačno
Smokovljani	Velja Dubrava G5		E	Pojedinačno

Smokovljani	Brštanova Dolina G8		E	Pojedinačno
Smokovljani	Brštanova Dolina G9		E	Pojedinačno
Smokovljani	Brštanova Dolina G10		E	Pojedinačno
Smokovljani	Brštanova Dolina G11		E	Pojedinačno
Smokovljani	Brštanova Dolina G12		E	Pojedinačno
Smokovljani	Gomila 7 /		E	Pojedinačno
Smokovljani	Gomila 8		E	Pojedinačno
Smokovljani	Gomila 9		E	Pojedinačno
Smokovljani	Gomila 10		E	Pojedinačno
Smokovljani	Gomila 11		E	Pojedinačno
Smokovljani	Gomila 12		E	Pojedinačno
Smokovljani	Gomila 13		E	Pojedinačno
Smokovljani	Gomila 14		E	Pojedinačno
Smokovljani	Gomila 15		E	Pojedinačno
Smokovljani	Gomila 16		E	Pojedinačno
Smokovljani	Gomila 17		E	Pojedinačno
Smokovljani	Gomila 18		E	Pojedinačno
Smokovljani	Gomila 19		E	Pojedinačno
Visočani	Kompleks - gospodarskog objekta Vojvoda	DP - K/2	E	Pojedinačno
Visočani	Crkva Sv. Ivana Krstitelja s grobljem i stećcima	DP - K/1	E	Pojedinačno
Visočani	Ruralna cjelina Visočani	ev - DP - K/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Visočani	Ostaci Crkve Sv. Ilije sa stećkom	ev - DP - K/1	E	Pojedinačno
Visočani	Grob obitelji Djonović s kapelom	ev - DP - K/2	E	Pojedinačno
Visočani	Kompleks gospodarskih objekata (pojata s gumnom)		E	Pojedinačno
Visočani	Graditeljska bastina		E	Pojedinačno
Visočani	Potencijalno arheološko nalazište Stara straža		E	Pojedinačno
Visočani	Gumno s dvije gospodarske zgrade, Gornje selo		E	Pojedinačno
Visočani	Gumno s dvije gospodarske zgrade Dender, Gornje selo		E	Pojedinačno
Visočani	Stambena zgrada s kominom Lobaš-Vojvoda, Gornje selo		E	Pojedinačno
Visočani	Stambena zgrada Lujo, Donje selo		E	Pojedinačno
Visočani	Lokalitet – grob obitelji Đonović s kapelom		E	Pojedinačno
Visočani	G13 / Rudine		E	Pojedinačno
Visočani	Jasenovac G1		E	Pojedinačno
Visočani	Jasenovac G2		E	Pojedinačno
Visočani	Brštanova Dolina G6		E	Pojedinačno
Visočani	Brštanova Dolina G7		E	Pojedinačno
Visočani	Banov Dolac Gomila 13		E	Pojedinačno
Visočani	Banov Dolac Gomila 14		E	Pojedinačno
Visočani	Banov Dolac Gomila 15		E	Pojedinačno
Visočani	Banov Dolac Gomila 16		E	Pojedinačno
Visočani	Banov Dolac Gomila 17		E	Pojedinačno
Visočani	Gračina Gomila 18		E	Pojedinačno
Visočani	Rudine Gomila 19		E	Pojedinačno
Visočani	Pod Gradinom Gomila 20		E	Pojedinačno
Visočani	Pod Gradinom Gomila 21		E	Pojedinačno
Visočani	Gomila 22		E	Pojedinačno
Visočani	Branilovići / Gomila 26		E	Pojedinačno
Visočani	Branilovići / Gomila 27		E	Pojedinačno
Visočani	Ispod Branilovića / Gomila 28		E	Pojedinačno
Visočani	Ispod Branilovića / Gomila 29		E	Pojedinačno
Visočani	Trnova Dolac / Gomila 30		E	Pojedinačno
Visočani	Banov Dolac Gomila 31		E	Pojedinačno
Visočani	Banov Dolac Gomila 32		E	Pojedinačno
Visočani	Banov Dolac Gomila 33		E	Pojedinačno
Visočani	Guvnine / Gomila 34		E	Pojedinačno
Visočani	Guvnine / Gomila 35		E	Pojedinačno
Visočani	Guvnine / Gomila 36		E	Pojedinačno
Visočani	Guvnine / Gomila 37		E	Pojedinačno
Visočani	Guvnine / Gomila 38		E	Pojedinačno
Visočani	Guvnine / Gomila 39		E	Pojedinačno
Visočani	Guvnine / Gomila 40		E	Pojedinačno
Visočani	Kod Vukove Glave / Gomila 41		E	Pojedinačno
Visočani	Gradina Vukova Glava		E	Pojedinačno
Visočani	Gomila 1		E	Pojedinačno
Visočani	Gomila 2		E	Pojedinačno
Visočani	Gomila 3		E	Pojedinačno
Visočani	Gomila 4		E	Pojedinačno
Visočani	Gomila 5		E	Pojedinačno
Visočani	Gomila 6a		E	Pojedinačno
Visočani	Gomila 6b		E	Pojedinačno
Visočani	Gomila 7		E	Pojedinačno
Visočani	Gomila 8		E	Pojedinačno
Visočani	Gomila 9		E	Pojedinačno
Visočani	Gomila 11		E	Pojedinačno
Visočani	Gornje Selo, Visočani		E	Pojedinačno
Visočani	Župna Crkva Sv. Kuzme I Damjana, Točionik		E	Pojedinačno
Topolo	Stambeno - gospodarski kompleks Butigan - Božinović	DP - S/7	E	Pojedinačno
Topolo	Crkva Male Gospe sa stećcima	DP - S/2	E	Pojedinačno

Topolo	Crkva Sv. Luke sa stećcima	DP - S/3	E	Pojedinačno
Topolo	Gospodarski kompleks Konsuo	DP - S/5	E	Pojedinačno
Topolo	Stambeno - gospodarski kompleks Konsuo	DP - S/4	E	Pojedinačno
Topolo	Kompleks pojata s gumnom (Božinović)	DP - S/6	E	Pojedinačno
Topolo	Ruralna cjelina Topolo	ev - DP - S/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Topolo	Villa rustica, šire područje naselja Topolo /antički lokalitet/		E	Pojedinačno
Topolo	Stranj bezdan, Donja banda		E	Pojedinačno
Topolo	Gradinsko naselja Veliki Lukovac, Topolo /predpovijest/		E	Pojedinačno
Topolo	Graditeljska bastina		E	Pojedinačno
Topolo	Župni ured Topolo		E	Pojedinačno
Topolo	Stambeni objekt Bagulin, Gornja banda		E	Pojedinačno
Topolo	Stambeni objekat Điković, Polje		E	Pojedinačno
Topolo	Stambeno-gospodarski kompleks Bijač, Klačina		E	Pojedinačno
Topolo	Zadružni kompleks Nenada, Donja banda		E	Pojedinačno
Topolo	Gospodarski kompleks Cvjetković, Klačina		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 2 / Rajduša		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 3 / Rajduša		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 4 / Rajduša		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 5 / Rajduša		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 6		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 8		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 9		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 10		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 1 / Sokolova Gruda		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 2 / Veliki Lukovac		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 3 / Veliki Lukovac		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 4 / Veliki Lukovac		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 5		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 6		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 7		E	Pojedinačno
Topolo	Gomila 8		E	Pojedinačno
Topolo	Gradina Veliki Lukovac		E	Pojedinačno
Topolo	Crkva Sv. Luja, Topolo		E	Pojedinačno
Doli	Crkva Gospe Velike s grobljem	DP - E/1	E	Pojedinačno
Doli	Crkva Sv. Petra i Pavla	DP - E/3	E	Pojedinačno
Doli	Kuća Konjuh	DP - E/4	E	Pojedinačno
Doli	Gradina potencijalno arheološko nalazište Gradac		E	Pojedinačno
Doli	Potencijalno arheološko nalazište špilja, Đonta do		E	Pojedinačno
Doli	Stećci uz crkvu Gospe Velike, Đonta doli /romanička		E	Pojedinačno
Doli	Doli - Kobile, Konjusi, Zabreže - Đonta doli		E	Pojedinačno
Doli	Ribarski magazini Mage		E	Pojedinačno
Doli	Mlinica za masline u prizemlju stambene katnice		E	Pojedinačno
Doli	Gomila 5		E	Pojedinačno
Doli	Gradina Nehaje		E	Pojedinačno
Doli	Gomila 24		E	Pojedinačno
Doli	Gomila 51		E	Pojedinačno
Doli	Gomila 52		E	Pojedinačno
Doli	Gomila 53		E	Pojedinačno
Doli	Gomila 55		E	Pojedinačno
Doli	Gomila 56		E	Pojedinačno
Doli	Gomila 57		E	Pojedinačno
Doli	Gomila 58		E	Pojedinačno
Doli	Gomila 59		E	Pojedinačno
Doli	Zapadna Gradina S Gomilom, G60		E	Pojedinačno
Doli	Istočna Gradina S Gomilom, G61		E	Pojedinačno
Doli	Gomila Ispod Gradca, G62		E	Pojedinačno
Doli	Gomila 69		E	Pojedinačno
Doli	Gomila 70		E	Pojedinačno
Doli	Gomila 71		E	Pojedinačno
Doli	Špilja U Uvali Domaglina		E	Pojedinačno
Podgora	Crkva Sv. Križa s grobljem	DP - H/1	E	Pojedinačno
Podgora	Bunar Butijer	DP - H/2	E	Pojedinačno
Podgora	Gomila 9		E	Pojedinačno
Podgora	Gomila 1		E	Pojedinačno
Podgora	Gomila 2		E	Pojedinačno
Podgora	Stambeni kompleks Knežić	ev - DP - H/5	E	Pojedinačno
Podgora	Stambeno - gospodarski kompleks Matić	ev - DP - H/4	E	Pojedinačno
Podgora	Kosarica	ev - DP - H/1	E	Pojedinačno
Podgora	Nekropola stećaka	ev - DP - H/3	E	Pojedinačno
Podgora	Miholj Krst	ev - DP - H/2	E	Pojedinačno
Trnovica	Komin Grošeta	DP - M/3	E	Pojedinačno
Trnovica	Ruralna cjelina Trnovica	ev - DP - M/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Trnovica	Graditeljska bastina		E	Pojedinačno
Trnovica	Tumul kraj crkve sv. Ivana /prethistorijski lokalitet/		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 4		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 6		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 7		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 8		E	Pojedinačno

Trnovica	Gomila 9		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 10		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 11		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 12		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 13		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 14		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 15		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 16		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 17		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 18		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 19		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 20		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 21		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 22		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 23		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 24		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 25		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 26		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 27		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 28		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 29		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 30		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 31		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 32		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 33		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 34		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 35		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 36		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 37		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 38		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 39		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 40		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 41		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 42		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 43		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 44		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 45		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 46		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 47		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 48		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 49		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 50		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 51		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 52		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 53		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 54		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 55		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 56		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 57		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 58		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 59		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 60		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 61		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 62		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 63		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 64		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 65		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 66		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 67		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 68		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 69		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 70		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 71		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 72		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 73		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 74		E	Pojedinačno
Trnovica	Gomila 75		E	Pojedinačno
Trnovica	Greblje, Trnovica		E	Pojedinačno
Lisac	Ruralna cjelina Kotezi, Klasa: UP/I-197/2-88	DP - I/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Lisac	Crkva Gospe od Rozarija	DP - I/1	E	Pojedinačno
Lisac	Crkva Svih Svetih sa stećcima	DP - I/2	E	Pojedinačno
Lisac	Stambeno - gospodarski kompleks Karlić	DP - I/3	E	Pojedinačno
Lisac	Ruralna cjelina Lisac	ev - DP - I/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Lisac	Stambeno - gospodarski kompleks Karlić - Rabadžija		E	Pojedinačno
Lisac	Kompleks gospodarskih zgrada – pojata s gumnima		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 12		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 13		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 14		E	Pojedinačno

Lisac	Gomila 15		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 16		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 17 (Runjava Glava)		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 18		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 19		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 20		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 21		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 22		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 23		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 23a		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 24		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 24a		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 25		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 26		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 27		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 28		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 29		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 30		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 30a		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 31		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 32		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 33		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 34		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 35		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 36		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 37		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 38		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 38a		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 63		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 64		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 65		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 66		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 72		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 73		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 74		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 75		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 76		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 77		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 78		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 79		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 80		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 81		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 1		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 2		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 3		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 4		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 5		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 6		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 7		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 8		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 9		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 7		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 9		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 10		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 21		E	Pojedinačno
Lisac	Gomila 1		E	Pojedinačno
Majkovi	Crkva Sv. Stjepana s grobljem	DP - A/1	E	Pojedinačno
Majkovi	Crkva Sv. Trojstva	DP - A/4	E	Pojedinačno
Majkovi	Crkva Sv. Frana	DP - A/2	E	Pojedinačno
Majkovi	Crkva Sv. Petra s grobljem	DP - A/3	E	Pojedinačno
Majkovi	Ruralna cjelina Majkovi Donji	ev - DP - A/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Majkovi	Ruralna cjelina Majkovi Gornji	ev - DP - A/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Majkovi	Graditeljska bastina		E	Pojedinačno
Majkovi	Graditeljska bastina		E	Pojedinačno
Majkovi	Utvrdna Ograđenica, Slano /predpovijesni i antički lokalitet/		E	Pojedinačno
Majkovi	Crkva sv. Ilije, Podosojnik		E	Pojedinačno
Majkovi	Crkva sv. Nikole, Gornji Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 1 / Krajčin Dolac / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 2 / Krajčin Dolac / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 3 / Krajčin Dolac / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 4 / Krajčin Dolac / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 5 / Krajčin Dolac / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 6 / Krajčin Dolac / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 6a / Krajčin Dolac / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 7 / , Krajčin Dolac / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 8 / Krajčin Dolac / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 9 / Krajčin Dolac / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 10 / Grdanj Vrh / G. Majkovi		E	Pojedinačno

Majkovi	Gomila 11 / Grbljava / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 12 / Kuk / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 13 / Kuk / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 14 / Kuk / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 15 / Kuk / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 16 / Iljino Brdo – Istok / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 17 / Iljino Brdo – Istok / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 18 / Sj.Ist. Od Iljinog Brda / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 19 / Sj.Ist. Od Iljinog Brda / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 20 / Sj.Ist. Od Iljinog Brda / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 21 / Sjeverno Od Iljinog Brda / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 22 / Jug. Ist. Padine Sominove Grede, Sjev. ist. od Iljinog brda / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 23 / Vrh Iljinogomila Brda / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 24 / Brdo Osojnik, Jug.Zap. / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 25 / Brdo Osojnik, Jug.Zap. / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 26 / Brdo Osojnik, Jugomila / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 27 / Brdo Osojnik, Jug.Ist. / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 28 / Grbljava / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 29 / Rajkovići / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 30 / Rajkovići / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 31 / Prjevići / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 32 / Ispod Kuka / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 33 / Ispod Kuka / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 34 / Kruševica / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 35 / Kruševica / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 36 / Kruševica / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 37 / Kruševica / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 38 / Sj.Ist. od Iljinog brda na brdu Vrijesno/ D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 39 / Kuk / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 40 / Kuk / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 41 / Prjevići / Grabovi Dolac / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 42 / Prjevići / Grabovi Dolac / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 43 / Prjevići / Grabovi Dolac / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 44 / Iljino Brdo – Istok / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 45 / Grabovi Dolac / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 46 / Grabovi Dolac / G. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gradina Na Osojniku / D. Majkovi		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila 6		E	Pojedinačno
Majkovi	Gomila Ili Gradina		E	Pojedinačno
Majkovi	Vilenska Pec		E	Pojedinačno
Majkovi Donji	Crkva Sv. Nikole	ev - DP - A/5	E	Pojedinačno
Majkovi Donji	Župni Stan s kapelicom	ev - DP - A/4	E	Pojedinačno
Majkovi Donji	Crkva Sv. Ilije	ev - DP - A/3	E	Pojedinačno
Majkovi Donji	Crkva Sv. Liberana	ev - DP - A/1	E	Pojedinačno
Majkovi Donji	Crkva Gospe od zdravlja	ev - DP - A/2	E	Pojedinačno
Majkovi Gornji	Crkva sv.Stjepana		E	Pojedinačno
Metohija	Crno jezero		E	Pojedinačno
Mravinca	Ruralni kompleks Mozara	DP - G/2	E	Pojedinačno
Mravinca	Crkva Male Gospe s grobljem	DP - G/1	E	Pojedinačno
Mravinca	Ruralna cjelina Mravinca	ev - DP - G/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Mravinca	Deričina gomila, Mravinca /predpovijesni lokalitet/		E	Pojedinačno
Mravinca	Kosarica - ostaci antičkog ruralnog zdanja /antički lokalitet/		E	Pojedinačno
Mravinca	Graditeljska bastina		E	Pojedinačno
Mravinca	Tmor /predpovijesni lokalitet/		E	Pojedinačno
Mravinca	Miholj krst, potencijalna arheološka zona - antički lokalitet		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 1 / Sjeverno Od Mravnice		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 2 / Kotlina		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 3 / Kotlina		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 4 / Kotlina		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 5 / Kotlina		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 6 / Kotlina		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 7 / Kotlina		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 8 / Kotlina		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 9 / Kotlina		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 10 / Kotlina		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 11 / Kotlina		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 11a / Kotlina		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 1		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 2		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 3		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 3a		E	Pojedinačno
Mravinca	Gomila 4		E	Pojedinačno
Banja	Crkva Navještenja	DP - P/9	E	Pojedinačno
Banja	Gotička kuća	DP - B/10	E	Pojedinačno
Stupa	Crkva Gospe od Rozarija	DP - P/2	E	Pojedinačno
Stupa	Ruralna cjelina Stupa	ev - DP - P/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Stupa	Grobije, nekropola stečaka u uvali Bistrina /romanički lokalitet/		E	Pojedinačno

Stupa	Kasnosrednjovjekovna utvrda, Matiča stijene /kasno		E	Pojedinačno
Stupa	Seoska plemićka kuća Škabo ili Škobo		E	Pojedinačno
Stupa	Gomila 1 / Bistrina		E	Pojedinačno
Stupa	Gomila 1		E	Pojedinačno
Stupa	Crkva Gospe Od Rozarija, Stupa		E	Pojedinačno
Stupa	Greblje - Bistrina, Štedrica		E	Pojedinačno
Stupa	Nekropola stećaka u uvali Bistrina		E	Pojedinačno
Štedrica	Crkva Sv. Trojstva s grobljem	DP - R/1	E	Pojedinačno
Štedrica	Crkva Sv. Ivana Krstitelja	ev - DP - R/1	E	Pojedinačno
Štedrica	Tumuli	ev - DP - R/2	E	Pojedinačno
Štedrica	Vatovića kula		E	Pojedinačno
Štedrica	Štedrica		E	Pojedinačno
Štedrica	Stambena zgrada Miljević Pera		E	Pojedinačno
Štedrica	Komin i konoba Vojvode Pera		E	Pojedinačno
Štedrica	Stambena zgrada na kat – kula Lučić ili Lucić		E	Pojedinačno
Štedrica	Gomila 2 / Vepar		E	Pojedinačno
Točionik	Crkva Sv. Kuzme i Damjana	DP - L/1	E	Pojedinačno
Točionik	Stambeno - gospodarski kompleks Jahud	ev - DP - L/2	E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 24		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 25		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 2		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 3		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 4		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 5		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 6		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 7		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 8		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 9		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 10		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 11		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 12		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 13		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 14		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 15 (5a)		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 16		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 17		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 18		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 19		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 20		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 21		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 22		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 23		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 24		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 25		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 26		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 27		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 28		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 29		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 30		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 3		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 5		E	Pojedinačno
Točionik	Vranjeva Peć Na Brdu Oblik		E	Pojedinačno
Točionik	Gomila 28, Točionik		E	Pojedinačno
Točionik	Ostaci Crkve Sv. Đurđa	ev - DP - L/1	E	Pojedinačno
Slano	Crkva Gospe od Karmena s grobljem	DP - B/3	E	Pojedinačno
Slano	Poluurbana cjelina Slađenovići	DP - B/III	E	Kult.-povijesna cjelina
Slano	Poluurbana cjelina Grgurići	ev - DP - B/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Slano	Poluurbana cjelina Slano	ev - DP - B/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Slano	Ljetnikovac Saraka	ev - DP - B/2	E	Pojedinačno
Slano	Svjetonik	ev - DP - B/3	E	Pojedinačno
Slano	Cemetrijalni kompleks	ev - DP - B/7	E	Pojedinačno
Slano	Villa Rustica	ev - DP-B/10	E	Pojedinačno
Slano	Villa Rustica	ev - DP-B/11	E	Pojedinačno
Slano	Kasnoantički cementrijalni kompleks s oktogonálnom krstionicom	ev - DP - B/4	E	Pojedinačno
Slano	Utvrda Neprobić, Slano /predpovijesni i antički lokalitet/		E	Pojedinačno
Slano	Gospodarski kompleks (sjeverno od tvornice sardina)		E	Pojedinačno
Slano	Ostaci crkve i samostana, Banja		E	Pojedinačno
Slano	Kompleks mlinica		E	Pojedinačno
Slano	Gradina, Banja /predpovijesni lokalitet/		E	Pojedinačno
Slano	Kapela sv. Roka, Grgurići		E	Pojedinačno
Slano	Crkva Gospe od Karmela s grobljem		E	Pojedinačno
Slano	Kapela sv. Ilije		E	Pojedinačno
Slano	Kompleks smješten pod magistralom		E	Pojedinačno
Slano	Kompleks zapadno od kneževog dvora (pod magistralom)		E	Pojedinačno
Slano	Kompleks zgrada		E	Pojedinačno
Slano	Kompleks Kraljić, Banja		E	Pojedinačno
Slano	"Lukina kuća"- "Zatvor", Slano		E	Pojedinačno

Slano	Stambeni objekti, Slano		E	Pojedinačno
Slano	Kuća Milić, Slađenovići		E	Pojedinačno
Slano	Ruševine ljetnikovca nepoznatog vlasnika u Grgurčićima		E	Pojedinačno
Slano	Starohrvatski grobovi, pred franjevačkom crkvom		E	Pojedinačno
Slano	Ruševine predromaničke crkvice s kompleksom ziđa		E	Pojedinačno
Slano	Gradina Oštri Gradac		E	Pojedinačno
Slano	Gradina Gradac		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 1		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 2 / Pod Oštrim Gradcem		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 3 / Golić		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 4 / Kadinica 1		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 5 / Kadinica 2		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 6		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 7 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 8 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 9 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 10 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 11 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 12 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 13 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 14 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 15 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 16 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 17 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 18 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 19 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 20 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 21 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 22 / Kučalin Do		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 23 / Iznad Među Brda		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 24 / Iznad Među Brda		E	Pojedinačno
Slano	Gomila 25 / Iznad Među Brda		E	Pojedinačno
Podimoć	Ruralna cjelina Podimoć	ev - DP - D/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Podimoć	Lisačke Rudine	ev - DP - D/2	E	Pojedinačno
Podimoć	Šira arheološka zona - tumuli /predpovijesni lokalitet/		E	Pojedinačno
Podimoć	Crkva sv. Ivana krstitelja, Smokvina		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 38b		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 39		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 40		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 41		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 41a		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 41b		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 41c		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 41d		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 42		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 43		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 44		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 45		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 46		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 47		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 48		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 49		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 50		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 1		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 2		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 3		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 4		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 5		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 6		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 8		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 11		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 12		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 13		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 14		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 15		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 16		E	Pojedinačno
Podimoć	Gomila 17		E	Pojedinačno
Trnova	Ruralna cjelina Trnova	ev - DP - F/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Trnova	Graditeljska bastina		E	Pojedinačno
Trnova	Gradina potencijalni arheološki lokalitet, /predpovijest/		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 5		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 6		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 7		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 8		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 9		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 10		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 10a		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 11		E	Pojedinačno

Trnova	Gomila 12		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 12a		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 13		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 14		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 15		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 16		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 16a		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 17		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 18		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 19		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 20a		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 20		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 21		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 22		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 23		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 23a		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 24		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 24a		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 25		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 26		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 27		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 28		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 29		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 30		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 31		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 32		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 33		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 34		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 35		E	Pojedinačno
Trnova	Gomila 36		E	Pojedinačno
Trnova	Gradina		E	Pojedinačno
Trnova	Groblje Stećaka I Novovjekovnih Križina, Trnova		E	Pojedinačno
Trnova	Groblje Stećaka Na Gomili I Između Gomila, Trnova		E	Pojedinačno
Imotica	Stambena zgrada Vodočić	ev - DP - T/1	E	Pojedinačno
Imotica	Stambena zgrada Vodopić		E	Pojedinačno
Imotica	Gomila 1		E	Pojedinačno
Imotica	Gomila 7 / Kod Crkve Sv. Mihajla		E	Pojedinačno
Imotica	Gomila 11		E	Pojedinačno
Imotica	Gomila 12		E	Pojedinačno
Imotica	Gomila 13		E	Pojedinačno
Imotica	Gomila 14		E	Pojedinačno
Imotica	Gomila 15		E	Pojedinačno
Imotica	Gomila 16		E	Pojedinačno
Imotica	Gomila 17		E	Pojedinačno
Imotica	Vilinska Jama, Kraljeva Ograda		E	Pojedinačno
Kručica	Grčko groblje - villa rustica i nekropola stećaka		E	Pojedinačno
Kručica	Crkva Svih Svetih s grobljem nova crkva Kručica		E	Pojedinačno
Kručica	Stambeni kompleks Đenero		E	Pojedinačno
Kručica	Rimska cisterna, /antički lokalitet/		E	Pojedinačno
Kručica	Gomila 5, Velika glavica		E	Pojedinačno
Kručica	Gomila 6		E	Pojedinačno

Općina Janjina**Preventivno zaštićena kulturna dobra**

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Janjina	Janjina	Poluurbana povijesna cjelina Janjina	P-560	PZ	Kult.-povijesna cjelina

Evidentirana kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Janjina	Janjina	Povijesna cjelina Janjina		E	Kult.-povijesna cjelina
	Janjina	Crkva sv. Jurja, Janjina (Stećak)		E	Pojedinačno
	Janjina	Knežev dvor	JA - A/1	E	Pojedinačno
	Janjina	Crkva Sv. Stjepana s grobljem	ev - JA - A/1	E	Pojedinačno
	Janjina	Ljetnikovac Pucić	JA - A/2	E	Pojedinačno
	Janjina	Crkva Sv. Vlaha	ev - JA - A/2	E	Pojedinačno
	Janjina	Crkva rođenja Blažene Djevice Marije	ev - JA - A/3	E	Pojedinačno
	Janjina	Gradina	ev - JA - J/5	E	Pojedinačno
	Janjina	Arheološki lokalitet Dumanjsko	ev - JA - A/4	E	Pojedinačno
	Janjina	Poluurbana cjelina Janjina – dio Gornjeg sela		E	Kult.-povijesna cjelina
	Janjina	Ruralna cjelina zaselka Škrabalići		E	Kult.-povijesna cjelina
	Janjina	Ruralna cjelina zaselka Zabrežeje		E	Kult.-povijesna cjelina
	Janjina	Kuća Getaldić		E	Pojedinačno
	Janjina	Groblje sv. Stjepana		E	Pojedinačno
	Janjina	Križ u Janjini uz cestu D414		E	Pojedinačno
	Janjina	Križ u Janjini na raskrižju za Zabrežeje – Gornje selo		E	Pojedinačno

Janjina	Križ zapadno pored groblja sv.Stjepana		E	Pojedinačno
Janjina	Križ pored groblja sv.Stjepana		E	Pojedinačno
Janjina	Poklonac na Kozjem Ždrilu		E	Pojedinačno
Janjina	Izvidnica na Klačini (kota 303)		E	Pojedinačno
Janjina	Groblje na Suđurđu s crkvicom sv.Jurja		E	Pojedinačno
Janjina	Janjinsko polje		E	Pojedinačno
Janjina	Prostorni sklop groblja sv.Stjepana I okolnog prostora		E	Pojedinačno
Janjina	Gradina Veliki Prinos		E	Pojedinačno
Janjina	Gomila 14 i Gradina Mali Prinos		E	Pojedinačno
Janjina	Gomila 15 i Gradina Stražica		E	Pojedinačno
Janjina	Gomila 16		E	Pojedinačno
Janjina	Gomila 16A		E	Pojedinačno
Janjina	Groblje s crkvom sv.Stjepana - Dumanjsko		E	Pojedinačno
Sreser	Prapovijesni lokalitet Mala stražica		E	Pojedinačno
Sreser	Ruralna cjelina Jurković	ev - JA - B/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Sreser	Ruralna cjelina Sreser	ev - JA - D/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Sreser	Stambeno - gospodarski kompleks "Magazini"	ev - JA - D/4	E	Pojedinačno
Sreser	Utvrda Farleta	ev - JA - D/1	E	Pojedinačno
Sreser	Crkva Male Gospe s grobljem (Stećak)	ev - JA - D/2	E	Pojedinačno
Sreser	Crkva Sv. Đurđa	ev - JA - D/3	E	Pojedinačno
Sreser	Villa Rustica - Rat	ev - JA - D/6	E	Pojedinačno
Sreser	Groblje Vela Gospa		E	Pojedinačno
Sreser	Sresersko polje		E	Pojedinačno
Sreser	Gomila 17		E	Pojedinačno
Sreser	Gomila 18 i Gradina Mala Stražica		E	Pojedinačno
Sreser	Gomila 19		E	Pojedinačno
Sreser	Gomila 20		E	Pojedinačno
Sreser	Gomila 2		E	Pojedinačno
Sreser	Gomila 3		E	Pojedinačno
Sreser	Gomila 4		E	Pojedinačno
Sreser	Gomila 5		E	Pojedinačno
Sreser	Gomila 6		E	Pojedinačno
Sreser	Gomila 7		E	Pojedinačno
Osobjava	Utvrda Sitnjiva	ev - JA - B/1	E	Pojedinačno
Osobjava	Ostaci crkve Sv. Ivana Glavosjeka	ev - JA - B/5	E	Pojedinačno
Osobjava	Crkva Gospe od zdravlja	ev - JA - B/2	E	Pojedinačno
Osobjava	Ostaci crkve Sv.Martina (Stećci)	ev - JA - B/3	E	Pojedinačno
Osobjava	Villa Rustica - Pod starinama	ev - JA - B/4	E	Pojedinačno
Osobjava	Spomenik žrtvama NOB-a		E	Pojedinačno
Osobjava	Groblje Gospe od zdravlja		E	Pojedinačno
Osobjava	Glavica sv.Jurja (kota 77)		E	Pojedinačno
Osobjava	Zona sv.Martina zapadno od Osobjave (kota 104 mnv)		E	Pojedinačno
Osobjava	Prostorni sklop crkve sv.Ivan I okolnog prostora iznad uvale Osobjava		E	Pojedinačno
Osobjava	Prostorni sklop ruševina crkve sv.Martina i okolnog prostora istočno od naselja Osobjava		E	Pojedinačno
Osobjava	Gomila 1		E	Pojedinačno
Popova Luka	Ruralna cjelina Popova Luka	ev - JA - C/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Popova Luka	Ostaci Sv. Đurđa	ev - JA - C/2	E	Pojedinačno
Popova Luka	Crkva Sv. Trojstva	ev - JA - C/3	E	Pojedinačno
Popova Luka	Crkva Sv. Stjepana	ev - JA - C/1	E	Pojedinačno
Popova Luka	Villa Rustica - Mirine	ev - JA - C/6	E	Pojedinačno
Popova Luka	Prostorni sklop kuća zaselka Škrabalići uključivo i crkvu sv.Trojice I okolnog prostora		E	Pojedinačno
Popova Luka	Gomila 6		E	Pojedinačno
Popova Luka	Gomila 7A		E	Pojedinačno
Popova Luka	Gomila 8		E	Pojedinačno
Popova Luka	Gomila 9		E	Pojedinačno
Popova Luka	Gomila 11		E	Pojedinačno
Popova Luka	Gomila 12		E	Pojedinačno
Popova Luka	Gomila 13		E	Pojedinačno
Popova Luka	Gomila 1		E	Pojedinačno
Popova Luka	Gomila 2		E	Pojedinačno
Popova Luka	Gomila 3		E	Pojedinačno
Popova Luka	Crkva sv.Jurja (Stećak)		E	Pojedinačno
Zabrežje	Prostorni sklop zaselka Zabrežje I okolnog prostora		E	Pojedinačno
Drače	Crkva sv.Vida u uvali Sutvid		E	Pojedinačno
Drače	Crkva sv.Roka		E	Pojedinačno
Drače	Kuća Bjelovučić		E	Pojedinačno
Drače	Ljetnikovac Sutvid		E	Pojedinačno
Drače	Prostorni sklop ljetnikovac Bjelovučić i okolnog prostora		E	Pojedinačno
Drače	Gomila 1		E	Pojedinačno
Drače	Gradina Sutvid		E	Pojedinačno
Drače	Gomila 7		E	Pojedinačno
Drače	Gomila 10		E	Pojedinačno

Općina Konavle

Zaštićena kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Konavle	Cavtat	Gradske zidine, čest. zgr. 6/1, 6/2, 6/7, 6/9,7, 420/3 k.o. Cavtat	RST-0058-1962.	Z	Pojedinačno
	Cavtat	Knežev Dvor, čest. zgr.2, 3/1, 3/2, čest. zem. 419/1, 419/2, 419/3, 419/4 k.o. Cavtat	Z-1741	Z	Pojedinačno
	Cavtat	Samostan i crkva Gospe od Snijega, čest. zgr. 399, 400, 401, 402/1, 402/2, 402/3, čest. zem. 56, 57, 59 k.o. Cavtat	Z-1740	Z	Pojedinačno
	Cavtat	Mauzolej obitelji Račić sa grobljem sv. Roka, čest. zgr. 398, čest. zem. 144 k.o. Cavtat	Z-3875	Z	Pojedinačno
	Cavtat	Arheološko nalazište s ostatcima antičkih građevina	Z-1756	Z	Pojedinačno
	Cavtat	Podvodno arheološko nalazište kod Plićine Velike	Z-56	Z	Pojedinačno
	Cavtat	Podvodno arheološko nalazište kraj Supetra	Z-55	Z	Pojedinačno
	Cavtat	Arheološko nalazište Sustjepan u Cavtatu	Z-5996	Z	Pojedinačno
	Dunave	Utvrdna Sokol grad	Z-1616	Z	Pojedinačno
	Molunat	Zidine Molunta	RST-1171-1986.	Z	Pojedinačno
	Čilipi	Ljetnikovac Pucić s kapelom sv. Lucije „Stara škola“)	Z-1745	Z	Pojedinačno
	Poljice	Stambeno - gospodarski kompleks Glavić, Poljice 012	Z-959	Z	Pojedinačno
	Brotnice	Crkva Sv. Luke s grobljem	Z-913	Z	Pojedinačno
	Gabrili	Crkva sv. Dimitrija s grobljem stećaka	Z-928	Z	Pojedinačno
	Pridvorje	Knežev dvor u Pridvorju	Z-961	Z	Pojedinačno
	Pridvorje	Samostan i crkva Svetog Vlaha	Z-960	Z	Pojedinačno
	Pridvorje	Crkva Presvetog Trojstva	Z-1757	Z	Pojedinačno
	Vitaljina	Crkva Sv. Spasa s grobljem	Z-978	Z	Pojedinačno
	Vitaljina	Crkva Sv. Nikole	Z-1755	Z	Pojedinačno
	Komaji	Stambeno gospodarski kompleks Ranjina – Capor	Z-4583	Z	Pojedinačno
	Močići	Svetište Mitrej - spelaeum	Z-4483	Z	Pojedinačno
	Dubravka	Groblje sa stećcima i crkvom sv. Barbare	Z-6046	Z	Pojedinačno
	Ljuta	Crkva sv. Ivana Krstitelja Glavosijeka s grobljem	Z-4484	Z	Pojedinačno
	Pločice	Crkva sv. Petra Apostola sa srednjovjekovnim grobljem	Z-4481	Z	Pojedinačno
	Cavtat	Kult.-povijesna cjelina grada Cavtat	Z-3397	Z	Kult.-povijesna cjelina
	Cavtat	Podmorska arheološka zona Cavtat	Z-6531	Z	Kult.-povijesna cjelina

Preventivno zaštićena kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Konavle	Cavtat	Arheološko nalazište Poluganje	P-4543	PZ	Pojedinačno
	Cavtat	Ostaci novovjekovnog brodoloma	P-4239	PZ	Pojedinačno
	Cavtat	Ostaci antičkog vodovoda u ul. Kneza Domagoja	P-4573	PZ	Pojedinačno
	Čilipi	Poluurbana cjelina Čilipi	P-1467	PZ	Kult.-povijesna cjelina

Evidentirana kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Konavle	Cavtat	Srednjovjekovno groblje kod crkve sv. Križa		E	Pojedinačno
	Cavtat	Arheološki lokalitet - otok Supetar		E	Pojedinačno
	Cavtat	Kasnoantički zid		E	Pojedinačno
	Cavtat	Poluotok Sustjepan		E	Kult.-povijesna cjelina
	Cavtat	Gradina, Kasnoantička memorija, ostaci crkve Sv. Mihovil		E	Pojedinačno
	Cavtat	Špilja Šipun, čest. zem. 245/1, 248/1, 248/2, 249, 250, 251 k.o. Cavtat		E	Pojedinačno
	Cavtat	Crkva sv. Đurđa s grobljem, čest. zgr. 431, čest. zem. 695 k.o. Cavtat		E	Pojedinačno
	Cavtat	Arheološki lokalitet - otok Mrkan (ostaci benediktinskog samostana)		E	Pojedinačno
	Cavtat	Ljetnikovac Gučetić-Supilo, čest. zgr. 1,2,3,4/1. 4/2, 5, čest. zem. 492/2, 49373 k.o. Cavtat		E	Pojedinačno
	Cavtat	Kuća Bukovac		E	Pojedinačno
	Cavtat	Crkva Sv. Nikole		E	Pojedinačno
	Cavtat	Rastresito nalazište amfora		E	Pojedinačno
	Cavtat	Ruralna cjelina Obod	ev - K - B/1	E	Kult.-povijesna cjelina
	Cavtat	Kuća Moretti - Velner	ev - K - A/4	E	Pojedinačno
	Cavtat	Gospodarska zgrada Arčanin	ev - K - B/6	E	Pojedinačno
	Cavtat	Stari kameni most	ev - K - B/3	E	Pojedinačno
	Cavtat	Ruralni kompleks Guljermović	ev - K - B/5	E	Pojedinačno
	Cavtat	Ruralni kompleks Anič - Klečković	ev - K - B/4	E	Pojedinačno
	Cavtat	Crkva Gospe od Rozarija	ev - K - A/1	E	Pojedinačno
	Cavtat	Ostaci crkve Sv. Ivana	ev - K - B/2	E	Pojedinačno
	Cavtat	Crkva Sv. Ane (Stećci)	ev - K - B/1	E	Pojedinačno
	Cavtat	Arheološka Zona - Uvala Tiha	ev - K - A/6	E	Pojedinačno
	Cavtat	Antički Lokalitet Sutivan	ev - K - B/8	E	Pojedinačno
	Cavtat	Gradina na Ratu		E	Pojedinačno
	Cavtat	Gradina Stražišće		E	Pojedinačno
	Cavtat	Gradina Humac		E	Pojedinačno
	Obod	Ostaci Crkve Sv. Ilije (Stećci)		E	Pojedinačno
	Vitaljina	Franz Joseph		E	Pojedinačno
	Vitaljina	Utvrdna na Prevlaci, Punta Oštro		E	Pojedinačno
	Vitaljina	Ruralna cjelina Vitaljina	ev - K - AC/1	E	Kult.-povijesna cjelina

Vitaljina	Kompleks Gumna	ev - K - AC/1	E	Pojedinačno
Vitaljina	Gomila 030, Bezboge		E	Pojedinačno
Vitaljina	Gomila 031		E	Pojedinačno
Vitaljina	Gomila 038, iznad Bezboga		E	Pojedinačno
Vitaljina	Gomila 039, kod Gospe od Crna		E	Pojedinačno
Vitaljina	Gomila 040, Stražnik		E	Pojedinačno
Vitaljina	Gradina Višo Grad		E	Pojedinačno
Vitaljina	Crkva sv.Spasa (stećci)		E	Pojedinačno
Đurinići	Crkva Blažene Gospe od Crna (Mala Gospa), (Stećci)		E	Pojedinačno
Đurinići	Kompleks		E	Pojedinačno
Đurinići	Crkva Sv. Roka sa nekropolom stećaka	ev - K - AB/1	E	Pojedinačno
Đurinići	Arheološki lokalitet	ev - K - AB/6	E	Pojedinačno
Đurinići	Villa Rustica	ev - K - AB/5	E	Pojedinačno
Đurinići	Arheološki lokalitet Crkvine	ev - K - AB/3	E	Pojedinačno
Đurinići	Ostaci rimskog зида	ev - K - AB/4	E	Pojedinačno
Đurinići	Crkva sv.Križa (Stećci)		E	Pojedinačno
Đurinići	Gomila 024, Račevo polje		E	Pojedinačno
Đurinići	Gomila 036, Kod škole		E	Pojedinačno
Đurinići	Gomila 026		E	Pojedinačno
Đurinići	Gomila 027		E	Pojedinačno
Đurinići	Gomila 028		E	Pojedinačno
Đurinići	Gomila 029		E	Pojedinačno
Đurinići	Gomila 037, Meteriz		E	Pojedinačno
Gruda	Crkva Sv. Ivana, u sklopu „Vinarije“		E	Pojedinačno
Gruda	Crkva Presvetog Trojstva s grobljem		E	Pojedinačno
Gruda	Kuća Kostopeč		E	Pojedinačno
Gruda	Kuća Gira (Betica)		E	Pojedinačno
Gruda	Kuća Brajković		E	Pojedinačno
Gruda	Kuća Glavić - Bačev do		E	Pojedinačno
Gruda	Stambeno - gospodarski kompleks Korda		E	Pojedinačno
Gruda	Sklop Magud		E	Pojedinačno
Gruda	Stambeno gospodarski kompleks Bušković, Bačev do		E	Pojedinačno
Gruda	Stambeno - gospodarski kompleks Čupić		E	Pojedinačno
Gruda	Sklop Drašković		E	Pojedinačno
Gruda	Poluurbana cjelina Gruda	ev - K - V/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Gruda	Ruralna cjelina Bačev Do	ev - K - V/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Gruda	Crkva sv.Spasa		E	Pojedinačno
Gruda	Crkva Navještenja BDM		E	Pojedinačno
Gruda	Lokalitet Jarić grad		E	Pojedinačno
Gruda	Crkva sv.Luke		E	Pojedinačno
Gruda	Ladanjsko-gospodarski kompleks E.Bunić		E	Pojedinačno
Gruda	Crkva Sv. Ivana Krstitelja	ev - K - V/1	E	Pojedinačno
Gruda	Gradine	ev - K - V/4	E	Pojedinačno
Gruda	Gomile, Gomilice, Močića Gomila	ev - K - V/2	E	Pojedinačno
Pločice	Ruralna cjelina Pločice	ev - K - Z/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Pločice	Ostaci ljetnikovca Sorgo	ev - K - Z/1	E	Pojedinačno
Pločice	Crkva Gospe Karmelske i župna kuća sa zvonikom		E	Pojedinačno
Pločice	Kompleks župne crkve sv.Lazara		E	Pojedinačno
Pločice	Gomila 022		E	Pojedinačno
Pločice	Gomila 017		E	Pojedinačno
Pločice	Gomila 018		E	Pojedinačno
Pločice	Gomila 019		E	Pojedinačno
Pločice	Gomila 020		E	Pojedinačno
Pločice	Gomila 021		E	Pojedinačno
Duba Konavoska	Crkva Sv. Stjepana s grobljem	ev - K - G/1	E	Pojedinačno
Duba Konavoska	Gomila 064		E	Pojedinačno
Duba	Ruralna cjelina Duba		E	Kult.-povijesna cjelina
Dunave	Kompleks		E	Pojedinačno
Dunave	Ruralna cjelina Valjali	ev - K - P/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Dunave	Crkva Male Gospe	ev - K - P/1	E	Pojedinačno
Dunave	Gradine	ev - K - P/2	E	Pojedinačno
Dunave	Gomile	ev - K - P/3	E	Pojedinačno
Dunave	Potencijalna arheološka zona	ev - K - P/4	E	Pojedinačno
Dunave	Gomila SI od Rošnje gomile		E	Pojedinačno
Dunave	Veja gomila		E	Pojedinačno
Dunave	Lokalitet Gradac		E	Pojedinačno
Dunave	Lokalitet Sokoline		E	Pojedinačno
Dunave	Gomila 079		E	Pojedinačno
Kuna Konavoska	Ruralna cjelina Kuna Konavoska	ev - K - L/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Kuna Konavoska	Poluurbana cjelina Kuna Konavoska	ev - K - L/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Kuna Konavoska	Crkva Sv. Tome (Stećci)	ev - K - L/1	E	Pojedinačno
Kuna Konavoska	Crkva Sv. Nikole	ev - K - L/2	E	Pojedinačno
Kuna Konavoska	Lokalitet Gradina		E	Pojedinačno
Kuna Konavoska	Gradina Gradac		E	Pojedinačno
Kuna	Crkva sv.Ilije		E	Pojedinačno
Kuna	Gomila u južnom dijelu sela		E	Pojedinačno
Kuna	Lokalitet Lončine na brdu Kišnik		E	Pojedinačno
Kuna	Lokalitet Gradina		E	Pojedinačno

Drvenik	Crkva Sv. Martina		E	Pojedinačno
Drvenik	Ruralna cjelina Drvenik	ev - K - J/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Drvenik	Gradina - Gradac	ev - K - J/1	E	Pojedinačno
Drvenik	Miri	ev - K - J/3	E	Pojedinačno
Drvenik	Gomila	ev - K - J/2	E	Pojedinačno
Poljice	Ruralna cjelina Poljice	ev - K - AA/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Poljice	Crkva Sv. Ane s grobljem (stećci)	ev - K - AA/1	E	Pojedinačno
Poljice	Mirine - potencijalna arheološka zona	ev - K - AA/4	E	Pojedinačno
Poljice	Gomile	ev - K - AA/3	E	Pojedinačno
Poljice	Gradina	ev - K - AA/2	E	Pojedinačno
Poljice	Ladanjsko-gospodarski kompleks Zglav		E	Pojedinačno
Poljice	Crkva sv. Ilije (stećci)		E	Pojedinačno
Zastolje	Crkva Velike Gospe	ev - K - T/1	E	Pojedinačno
Zastolje	Crkva Sv. Nikole	ev - K - T/2	E	Pojedinačno
Zastolje	Crkva Sv. Roka sa nekropolom stećaka	ev - K - T/3	E	Pojedinačno
Zastolje	Crkva Sv. Tome sa nekropolom stećaka	ev - K - T/4	E	Pojedinačno
Zastolje	Lokalitet Mirine	ev - K - T/7	E	Pojedinačno
Zastolje	Ruralna cjelina Zastolje		E	Kult.-povijesna cjelina
Zastolje	Ladanjsko-gospodarski kompleks Car		E	Pojedinačno
Komaji	Ruralna cjelina Komaji	ev - K - AF/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Komaji	Stambeno - gospodarski kompleks Kukuljice	ev - K - AF/3	E	Pojedinačno
Komaji	Kuća Hidža	ev - K - AF/4	E	Pojedinačno
Komaji	Crkva Sv. Ivana Krstitelja	ev - K - AF/2	E	Pojedinačno
Komaji	Crkva Sv. Luke s grobljem	ev - K - AF/1	E	Pojedinačno
Komaji	Ruralna cjelina Vignji / Komaji		E	Kult.-povijesna cjelina
Komaji	Ostaci ladanjsko-gospodarskog kompleksa Božidarević		E	Pojedinačno
Komaji	Crkva Male Gospe (u sklopu nekadaš. lap.-gosp. Božidarević)		E	Pojedinačno
Komaji	Mazlilić gomila		E	Pojedinačno
Komaji	Andrin gomila		E	Pojedinačno
Komaji	Smilović gomila		E	Pojedinačno
Komaji	Gomila u Dubravi		E	Pojedinačno
Komaji	Gomila u Kraju		E	Pojedinačno
Komaji	Buganj greb		E	Pojedinačno
Komaji	Kominata Capor		E	Pojedinačno
Komaji	Bogdan dol		E	Pojedinačno
Komaji	Gradina Resova Glavica		E	Pojedinačno
Komaji	Crkva sv. Luke (Stećci)		E	Pojedinačno
Komaji	Lokalitet Resova Glavica		E	Pojedinačno
Pridvorje	Ruralna cjelina Pridvorje	ev - K - M/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Pridvorje	Ladanjska kuća Gradi - Gozze	ev - K - M/3	E	Pojedinačno
Pridvorje	Ladanjska kuća Stella	ev - K - M/2	E	Pojedinačno
Pridvorje	Ladanjska kuća Sorgo	ev - K - M/4	E	Pojedinačno
Pridvorje	Ladanjska kuća Giorgi	ev - K - M/5	E	Pojedinačno
Pridvorje	Ladanjska kuća Gozze	ev - K - M/6	E	Pojedinačno
Pridvorje	Ladanjska kuća Orsata Bonde	ev - K - M/1	E	Pojedinačno
Pridvorje	Crkva Sv. Srđa i Bakha		E	Pojedinačno
Pridvorje	Gomile	ev - K - M/7	E	Pojedinačno
Pridvorje	Ladanjsko-gospodarski kompleks N.Pucić		E	Pojedinačno
Pridvorje	Ladanjsko-gospodarski kompleks Bundić		E	Pojedinačno
Pridvorje	Ladanjsko-gospodarski kompleks Obad		E	Pojedinačno
Pridvorje	Ladanjsko-gospodarski kompleks M.Pucić		E	Pojedinačno
Pridvorje	Crkva sv. Lovra		E	Pojedinačno
Pridvorje	Gomila i Glavica na položaju Zagaj		E	Pojedinačno
Pridvorje	Rošnja gomila		E	Pojedinačno
Pridvorje	Gomila ispod škole		E	Pojedinačno
Pridvorje	Gomila 077		E	Pojedinačno
Pridvorje	Gradina Osor grad		E	Pojedinačno
Pridvorje	Crkva sv. Nikole (Stećci)		E	Pojedinačno
Pridvorje	Crkva sv. Srđa i Bakha (Stećci)		E	Pojedinačno
Pridvorje	Crkva sv. Trojstva (Strećci)		E	Pojedinačno
Pridvorje	Lokalitet Gradac		E	Pojedinačno
Močići	Ruralna cjelina Močići	ev - K - AH/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Močići	Ladanjski kompleks Sorkočević - Kocelj	ev - K - AH/3	E	Pojedinačno
Močići	Crkva Sv. Đurđa (Stećci)	ev - K - AH/1	E	Pojedinačno
Močići	Crkva Male Gospe	ev - K - AH/2	E	Pojedinačno
Močići	Gomila - Nikšićka gomila	ev - K - AH/4	E	Pojedinačno
Močići	Ladanjsko-gospodarski kompleks Natalić		E	Pojedinačno
Močići	Ostaci ladanjsko-gospodarskog kompleksa Bundić		E	Pojedinačno
Močići	Kominata Senjo		E	Pojedinačno
Močići	Kominata Đurović		E	Pojedinačno
Močići	Đurovića špilja		E	Pojedinačno
Močići	Lokalitet Mirine - Bačenovo		E	Pojedinačno
Močići	Gomila uza brjieg gomila / G 001		E	Pojedinačno
Močići	Pipličina gomila / gomila 002		E	Pojedinačno
Močići	Gradina Mala Grede, Pende		E	Pojedinačno
Popovići	Crkva pohođenja Blažene Djevice Marije		E	Pojedinačno
Popovići	Kuća Smišljan		E	Pojedinačno
Popovići	Stambeno - gospodarski kompleks Banac		E	Pojedinačno

Popovići	Stambeno - gospodarski kompleks Klaić		E	Pojedinačno
Popovići	Stambeno - gospodarski kompleks Vujičić, zaselak Kokoti		E	Pojedinačno
Popovići	Ruralna cjelina Popovići	ev - K - AE/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Popovići	Stambeno - gospodarski kompleks Bronzan	ev - K - AE/2	E	Pojedinačno
Popovići	Ruralni kompleks Drašković - Dalmatin	ev - K - AE/4	E	Pojedinačno
Popovići	Stambeno - gospodarski kompleks Radić	ev - K - AE/3	E	Pojedinačno
Popovići	Crkva Sv. Đurđa sa nekropolom stećaka	ev - K - AE/1	E	Pojedinačno
Popovići	Gradina	ev - K - AE/7	E	Pojedinačno
Popovići	Gomile	ev - K - AE/5	E	Pojedinačno
Popovići	Potencijalni arheološki lokalitet ispod crkve Sv. Đurđa	ev - K - AE/6	E	Pojedinačno
Popovići	Kominata Cobanović		E	Pojedinačno
Popovići	Antička komunikacija		E	Pojedinačno
Popovići	Crkva Gospe od zdravlja		E	Pojedinačno
Lovorno	Crkva Sv. Ane s grobljem – Grotta (Stećci)		E	Pojedinačno
Lovorno	Ruralna cjelina Lovorno	ev - K - N/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Lovorno	Ruralni kompleks Grote	ev - K - N/1	E	Pojedinačno
Lovorno	Crkva Sv. Ilije sa nekropolom stećaka	ev - K - N/2	E	Pojedinačno
Lovorno	Gradina	ev - K - N/3	E	Pojedinačno
Lovorno	Gomila	ev - K - N/4	E	Pojedinačno
Lovorno	Crkva Velike Gospe (Uznesenja BDM)		E	Pojedinačno
Lovorno	Lokalitet Kopilgrad		E	Pojedinačno
Dubravka	Crkva Sv. Nikole		E	Pojedinačno
Dubravka	Utvrđeni ladanjsko - gospodarski posjed Saraka	ev - K - R/6	E	Pojedinačno
Dubravka	Gospodarske zgrade Perović	ev - K - R/7	E	Pojedinačno
Dubravka	Crkva Sv. Križa sa grobljem	ev - K - R/5	E	Pojedinačno
Dubravka	Crkva Sv. Dimitrija	ev - K - R/4	E	Pojedinačno
Dubravka	Crkva Sv. Antuna sa grobljem	ev - K - R/3	E	Pojedinačno
Dubravka	Crkva Sv. Mihajla sa grobljem	ev - K - R/2	E	Pojedinačno
Dubravka	Crkva sv.Mihovila		E	Pojedinačno
Dubravka	Crkva sv.Ivana		E	Pojedinačno
Dubravka	Lokalitet Gradac		E	Pojedinačno
Dubravka	Lokalitet Gradina		E	Pojedinačno
Dubravka	Gomila u Prapratnom		E	Pojedinačno
Dubravka	Lokalitet Vojska		E	Pojedinačno
Dubravka	Gomila 065		E	Pojedinačno
Dubravka	Gomila 066		E	Pojedinačno
Dubravka	Gomila 067		E	Pojedinačno
Dubravka	Gomila 068		E	Pojedinačno
Dubravka	Gomila 069		E	Pojedinačno
Dubravka	Crkva sv.Križa, Pičete (Stećci)		E	Pojedinačno
Dubravka	Crkva sv. Mihajla (Stećci)		E	Pojedinačno
Dubravka	Crkva sv.Barbare, Varino brdo (Stećci)		E	Pojedinačno
Palje Brdo	Crkva Sv. Petra sa nekropolom stećaka (stećci)	ev - K - U/2	E	Pojedinačno
Palje Brdo	Crkva Sv. Pavla sa grobljem (Stećci)	ev - K - U/1	E	Pojedinačno
Palje Brdo	Gomila - Kobila	ev - K - U/3	E	Pojedinačno
Palje Brdo	Crkva sv.Ivana		E	Pojedinačno
Radovčići	Crkva Sv. Luke s grobljem		E	Pojedinačno
Radovčići	Ladanjsko gospodarski kompleks Cerva s kapelom Male Gospe		E	Pojedinačno
Radovčići	Ruralna cjelina Radovčići	ev - K - AD/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Radovčići	Crkva Sv. Nikole - Nikolja crkva	ev - K - AD/1	E	Pojedinačno
Radovčići	Gomila	ev - K - AD/3	E	Pojedinačno
Radovčići	Gradina	ev - K - AD/4	E	Pojedinačno
Radovčići	Ostaci ladanjsko-gospodarskog kompleksa Zamanja		E	Pojedinačno
Radovčići	Crkva sv.Tome		E	Pojedinačno
Radovčići	Lokalitet Gradac		E	Pojedinačno
Radovčići	Crkva sv.Tome (stećci)		E	Pojedinačno
Radovčići	Crkva sv.Nikole (stećci)		E	Pojedinačno
Uskoplje	Ruralna cjelina Uskoplje	ev - K - C/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Uskoplje	Crkva Sv. Petra	ev - K - C/2	E	Pojedinačno
Uskoplje	Crkva Sv. Ilije sa grobljem (stećci)	ev - K - C/1	E	Pojedinačno
Uskoplje	Gradina	ev - K - C/4	E	Pojedinačno
Uskoplje	Arheološka zona - ostaci vodovoda	ev - K - C/3	E	Pojedinačno
Uskoplje	Crkva sv.Elizabete		E	Pojedinačno
Mihanići	Crkva Sv. Mihajla sa nekropolom stećaka	ev - K - K/1	E	Pojedinačno
Mihanići	Crkva Male Gospe	ev - K - K/2	E	Pojedinačno
Mihanići	Crkva sv.Mihovila s grobljem (stećci)		E	Pojedinačno
Mihanići	Gomila na položaju Vratnica		E	Pojedinačno
Mihanići	Gomila ua zaseoku Nosanovići		E	Pojedinačno
Mihanići	Gomila na položaju Vasiljeva		E	Pojedinačno
Mihanići	Gomila na položaju Kraljeva		E	Pojedinačno
Mihanići	Gomila na Podkrižu		E	Pojedinačno
Stravča	Ruralna cjelina Jagnjilo - Njivice	ev - K - F/III	E	Kult.-povijesna cjelina
Stravča	Ruralna cjelina Stravča	ev - K - F/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Stravča	Ruralna cjelina Njivice	ev - K - F/III	E	Kult.-povijesna cjelina
Stravča	Ruralna cjelina Kolići - Jagnjilo	ev - K - F/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Stravča	Staro srednjovjekovno groblje	ev - K - F/4	E	Pojedinačno
Stravča	Crkva Sv. Spasa s grobljem (stećci)	ev - K - F/2	E	Pojedinačno
Stravča	Crkva Sv. Đurđa	ev - K - F/1	E	Pojedinačno

Stravča	Gradine	ev - K - F/5	E	Pojedinačno
Stravča	Lokalitet Ivanji križ	ev - K - F/3	E	Pojedinačno
Stravča	2 gomile na položaju Baba		E	Pojedinačno
Stravča	Gomila na Kneginjinom brijegu		E	Pojedinačno
Stravča	Gomila u Vardi		E	Pojedinačno
Stravča	Gomila na brežuljku Ivankrst		E	Pojedinačno
Stravča	Gomila na Maloj gradini		E	Pojedinačno
Stravča	Groblje iznad zaseoka Kolići		E	Pojedinačno
Stravča	Gradina "Kula mala"		E	Pojedinačno
Stravča	Lokalitet Kula velika		E	Pojedinačno
Stravča	Lokalitet Gradac I		E	Pojedinačno
Stravča	Lokalitet Gradac II		E	Pojedinačno
Stravča	Lokalitet Gradina		E	Pojedinačno
Stravča	Gomila 052, Kolići		E	Pojedinačno
Stravča	Gomila 053, Kolići		E	Pojedinačno
Stravča	Gomila 054, Kolići		E	Pojedinačno
Stravča	Gomila 055, Kolići, Baletine		E	Pojedinačno
Stravča	Gomila 056, Kolići, Baletine		E	Pojedinačno
Stravča	Gomila 057, Kolići, Baletine		E	Pojedinačno
Stravča	Gomila 060, Brgjez		E	Pojedinačno
Stravča	Gomila 061, Šiljevišta		E	Pojedinačno
Stravča	Gomila 062, Baba		E	Pojedinačno
Stravča	Gomila 063, Baba		E	Pojedinačno
Vodovađa	Ruralna cjelina Vodovađa	ev - K - S/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Vodovađa	Kaštio	ev - K - S/4	E	Pojedinačno
Vodovađa	Crkva Sv. Ivana s nekropolom stečaka	ev - K - S/2	E	Pojedinačno
Vodovađa	Crkva Sv. Vida sa nekropolom stečaka	ev - K - S/3	E	Pojedinačno
Vodovađa	Crkva Sv. Andrije	ev - K - S/1	E	Pojedinačno
Vodovađa	Gradine	ev - K - S/5	E	Pojedinačno
Vodovađa	Rimski vodovod	ev - K - S/6	E	Pojedinačno
Vodovađa	Gomile	ev - K - S/7	E	Pojedinačno
Vodovađa	Potencijalni arheološki lokalitet	ev - K - S/8	E	Pojedinačno
Vodovađa	Potencijalna arheološka zona	ev - K - S/9	E	Pojedinačno
Vodovađa	Ostaci ladanjsko-gospodarskog kompleksa Svago		E	Pojedinačno
Vodovađa	Lokalitet Gradac		E	Pojedinačno
Vodovađa	Lokalitet Mali gradac		E	Pojedinačno
Vodovađa	Crkva sv.Nikole, Vataje		E	Pojedinačno
Ljuta	Sklop mlinica, stupa s akveduktom na rijeci Ljutuj	K - O/1	E	Pojedinačno
Ljuta	Stupa Đivanović		E	Pojedinačno
Ljuta	Ruralni zaselak na Kapi	ev - K - O/3	E	Kult.-povijesna cjelina
Ljuta	Ruralna cjelina Ljuta	ev - K - O/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Ljuta	Ladanjska kuća Dragić	ev - K - O/2	E	Pojedinačno
Ljuta	Lokalitet uz rijeku Ljutu	ev - K - O/4	E	Pojedinačno
Ljuta	Potencijalna arheološka zona Gnjile		E	Pojedinačno
Ljuta	Gomila 078, Velika Gomila		E	Pojedinačno
Zvekovica	Lokalitet Mirišće		E	Pojedinačno
Zvekovica	Crkva sv.Petra, (stećci)		E	Pojedinačno
Molunat	Ruralna cjelina Molunat	ev - K - AB/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Molunat	Crkva sv.Ivana s grobljem (Stećci)		E	Pojedinačno
Molunat	Gradinsko naselje na poluotoku Crna Gora		E	Kult.-povijesna cjelina
Molunat	Ostaci rimske arhitekture u blizini uvale Velikog Molunta		E	Pojedinačno
Molunat	Otočić Molunat		E	Pojedinačno
Molunat	Supetrić		E	Pojedinačno
Molunat	Uvala Veliki Molunat		E	Pojedinačno
Molunat	Lučica		E	Pojedinačno
Molunat	Gornji Molunat		E	Kult.-povijesna cjelina
Molunat	Uvala Veliki Molunat – Podmetale		E	Pojedinačno
Molunat	Uvala Veliki Molunat – između uvale Podmetale i uvale Godanj		E	Pojedinačno
Molunat	Uvala Veliki Molunat – uvala Godanj		E	Pojedinačno
Molunat	Uvala Veliki Molunat – sredina vane		E	Pojedinačno
Molunat	Donji Molunat – Brončani top		E	Pojedinačno
Molunat	Rt Lokvica		E	Pojedinačno
Molunat	Arheološka zona Metale, Gornji Molunat		E	Pojedinačno
Molunat	Rimske cisterne, Metale, Gornji Molunat		E	Pojedinačno
Molunat	Ostaci rimske villa ristice, Metale, Gornji Molunat		E	Pojedinačno
Molunat	Crkvina, Mirine – iznad luke Mali Molunat		E	Pojedinačno
Molunat	Podmorsko arheološko nalazište 1 – Uvala Gornji Molunat		E	Pojedinačno
Molunat	Podmorsko arheološko nalazište 2 – Uvala Gornji Molunat		E	Pojedinačno
Molunat	Gomila 025		E	Pojedinačno
Molunat	Gomila 035, gomila Graci		E	Pojedinačno
Brotnice	Ruralna cjelina Brotnice	ev - K - E/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Brotnice	Lokalitet Voznik		E	Pojedinačno
Brotnice	Crkva Sv. Đurđa		E	Pojedinačno
Brotnice	Gomila 045		E	Pojedinačno
Brotnice	Gomila 046		E	Pojedinačno
Brotnice	Gomila 048		E	Pojedinačno
Brotnice	Gomila 049		E	Pojedinačno
Brotnice	Gomila 050		E	Pojedinačno

Brotnice	Gomila 071		E	Pojedinačno
Brotnice	Gomila 072		E	Pojedinačno
Brotnice	Gomila 073		E	Pojedinačno
Brotnice	Gradine		E	Pojedinačno
Brotnice	Gradine		E	Pojedinačno
Čilipi	Crkva Sv. Nikole		E	Pojedinačno
Čilipi	Poluurbana cjelina Čilipi		E	Kult.-povijesna cjelina
Čilipi	Kominata Grbić		E	Pojedinačno
Čilipi	Kominata Krilanović		E	Pojedinačno
Čilipi	Kuća Krilanović		E	Pojedinačno
Čilipi	Kuća Rešetar		E	Pojedinačno
Čilipi	Ladanjski kompleks Vezilić	ev - K-AG/11	E	Pojedinačno
Čilipi	Ladanjski kompleks "Diklićeva Taraca"	ev - K-AG/12	E	Pojedinačno
Čilipi	Ladanjski kompleks "Frančesko"	ev - K-AG/13	E	Pojedinačno
Čilipi	Gospodarska zgrada Miljanović	ev - K - AG/9	E	Pojedinačno
Čilipi	Stambeno - gospodarski kompleks Bjelokosić		E	Pojedinačno
Čilipi	Stambeno - gospodarski kompleks Krilanović		E	Pojedinačno
Čilipi	Ladanjski kompleks Bakić - Korda	ev - K-AG/10	E	Pojedinačno
Čilipi	Kuća Stanković	ev - K - AG/8	E	Pojedinačno
Čilipi	Kominata Džuho	ev - K - AG/5	E	Pojedinačno
Čilipi	Kuća Perić	ev - K - AG/7	E	Pojedinačno
Čilipi	Kominata Kalačić	ev - K - AG/6	E	Pojedinačno
Čilipi	Kominata Bjelokosić - Masješi		E	Pojedinačno
Čilipi	Crkva Sv. Nedjelje sa grobljem	ev - K - AG/2	E	Pojedinačno
Čilipi	Crkva Sv. Frana	ev - K - AG/3	E	Pojedinačno
Čilipi	Crkva Sv. Ivana sa nekropolom stećaka	ev - K - AG/1	E	Pojedinačno
Čilipi	Kapelica u sklopu Ex ljetnikovca Kaboga	ev - K - AG/4	E	Pojedinačno
Čilipi	Potencijalne arheološke zone	ev - K-AG/14	E	Pojedinačno
Čilipi	Gradina	ev - K-AG/15	E	Pojedinačno
Čilipi	Lokalitet Mirine		E	Pojedinačno
Čilipi	Lokalitet Međica		E	Pojedinačno
Čilipi	Lokalitet Tatašnica		E	Pojedinačno
Čilipi	Ostaci ladanjsko-gospodarskog kompleksa Arbulić		E	Pojedinačno
Čilipi	Ostaci ladanjsko-gospodarskog kompleksa Korić		E	Pojedinačno
Čilipi	Ostaci ladanjsko-gospodarskog kompleksa Kabužić		E	Pojedinačno
Čilipi	Ladanjsko-gospodarski kompleks Bunić		E	Pojedinačno
Čilipi	Ostaci ladanjsko-gospodarskog kompleksa Balbi		E	Pojedinačno
Čilipi	Senjova Gomila / Gomila 003		E	Pojedinačno
Čilipi	Borovinića Sovrnja / Gomila 004		E	Pojedinačno
Čilipi	Gomila 005		E	Pojedinačno
Čilipi	Strina ? / Gomila 006		E	Pojedinačno
Čilipi	Stražanica / Gomila 007		E	Pojedinačno
Čilipi	Gomila 008		E	Pojedinačno
Čilipi	Kod željezničke pruge / Gomila 009		E	Pojedinačno
Čilipi	Marojina gomila / Gomila 010		E	Pojedinačno
Čilipi	Gomila 011		E	Pojedinačno
Čilipi	Gomila 012		E	Pojedinačno
Čilipi	Gomila 013		E	Pojedinačno
Čilipi	Gomila 014		E	Pojedinačno
Čilipi	Gomila 015		E	Pojedinačno
Čilipi	Gomila Stan / Gomila 032		E	Pojedinačno
Čilipi	Crkva sv.Trojstva (Sv.Nedjelja) (Stećak)		E	Pojedinačno
Gabrili	Crkva		E	Pojedinačno
Gabrili	Ruralna cjelina Gabrili	ev - K - I/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Gabrili	Crkva Sv. Martina - Mratinja crkva (Stećci)	ev - K - I/1	E	Pojedinačno
Gabrili	Gomila	ev - K - I/3	E	Pojedinačno
Gabrili	Potencijalna arheološka zona - Mirište	ev - K - I/2	E	Pojedinačno
Gabrili	Crkva sv.Martina		E	Pojedinačno
Gabrili	Gomila 074		E	Pojedinačno
Gabrili	Lokalitet Mirine		E	Pojedinačno
Jasenice	Ruralna cjelina Selaci-Jasenice		E	Kult.-povijesna cjelina
Jasenice	Ruralna cjelina Jasenice	ev - K - D/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Jasenice	Ruralna cjelina Velji Dol	ev - K - D/III	E	Kult.-povijesna cjelina
Jasenice	Crkva Sv. Spasa s grobljem	ev - K - D/1	E	Pojedinačno
Jasenice	Gradina	ev - K - D/4	E	Pojedinačno
Jasenice	Gomila 041, Velji do		E	Pojedinačno
Jasenice	Gomila 042, Velji do		E	Pojedinačno
Jasenice	Gomila 043, Velji do		E	Pojedinačno
Jasenice	Gomila 044		E	Pojedinačno
Jasenice	Gomila 047		E	Pojedinačno
Jasenice	Gomila 051		E	Pojedinačno
Jasenice	Gomila 058, Kolići, jugozapadno		E	Pojedinačno
Jasenice	Gomila 059, Kolići, jugozapadno		E	Pojedinačno
Mikulići	Crkva sv.Đurđa (Stećci)		E	Pojedinačno
Mikulići	Gomila 023		E	Pojedinačno
Mikulići	Gomila 070, kod sv.Đurđa		E	Pojedinačno
Mikulići	Mjesečevićeva špilja		E	Pojedinačno
Šilješki	Ruralna cjelina Šilješki	ev - K - H/I	E	Kult.-povijesna cjelina

	Šilješki	Crkva Sv. Andrije	ev - K - H/1	E	Pojedinačno
	Šilješki	Crkva sv.Nikole		E	Pojedinačno
	Šilješki	Gomila 075		E	Pojedinačno
	Šilješki	Gradina Oštra glava		E	Pojedinačno
	Šilješki	Gomila 076		E	Pojedinačno

Općina Kula Norinska**Zaštićena kulturna dobra**

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Kula Norinska	Kula Norinska	Kula u Kuli Norinskoj	Z-5464	Z	Pojedinačno
	Borovci	Arheološko nalazište Vrtar	Z-5753	Z	Pojedinačno

Evidentirana kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Kula Norinska	Kula Norinska	Ruralna cjelina Kula Norinska		E	Kult.-povijesna cjelina
	Kula Norinska	Bobalj		E	Pojedinačno
	Kula Norinska	Etnološko područje		E	Kult.-povijesna cjelina
	Bagalovići	Crkva Gospe od Karmela s grobljem		E	Pojedinačno
	Bagalovići	1 gradina		E	Pojedinačno
	Borovci	Crkva sv.Nikole		E	Pojedinačno
	Borovci	Gradina Vrtar		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 1, kod sv.Nikole		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 2, kod sv.Nikole		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 3, kod sv.Nikole		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 5, Šipčine		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 6, Šipčine		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 6		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 7, Ikačeve		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 8, Ikačeve		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 9, Ikačeve		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 10, Ikačeve		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 11, Ikačeve		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 12, Ikačeve		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 13, Ikačeve		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 14, Ikačeve		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 15, Ikačeve		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 16, Ikačeve		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 17, Ikačeve		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 18, Ikačeve		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 19, Ikačeve		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 20, Ikačeve		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 21, Solarevina		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 22, Solarevina		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 23, Solarevina		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 24, Solarevina		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 25, Solarevina		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 26, Solarevina		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 27		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 28		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 29		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 30, Divojačka gomila		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 31, Divojačka gomila		E	Pojedinačno
	Borovci	Gomila 32, Divojačka gomila		E	Pojedinačno
	Borovci	Zanoga, Borovci		E	Pojedinačno
	Borovci	Mravinci, Borovci		E	Pojedinačno
	Borovci	Gorač, Borovci		E	Pojedinačno
	Borovci	Crkva Gospe od zdravlja (Stećci)		E	Pojedinačno
	Borovci	Grebine, Vekići, Borovci		E	Pojedinačno
	Borovci	Nekropola sa stećcima		E	Pojedinačno
	Borovci	Nekropola sa stećcima		E	Pojedinačno
	Borovci	Antički i srednjovjekovni lokalitet Gorož		E	Pojedinačno
	Desne	Gomila 1, Masline		E	Pojedinačno
	Desne	Gomila 2, Masline		E	Pojedinačno
	Desne	Gomila 3, Masline		E	Pojedinačno
	Desne	Gomila 4, Masline		E	Pojedinačno
	Desne	Gomila 5, Masline		E	Pojedinačno
Desne	Gomila 6, Masline		E	Pojedinačno	
Desne	Gomila 7, Masline		E	Pojedinačno	
Desne	Gomila 8, Masline		E	Pojedinačno	
Desne	Gomila 9, Masline		E	Pojedinačno	
Desne	Gomila 10, Masline		E	Pojedinačno	
Desne	Gomila 11, Masline		E	Pojedinačno	
Desne	Gomila 12, Masline		E	Pojedinačno	
Desne	Gomila 13		E	Pojedinačno	
Desne	Gomila 14		E	Pojedinačno	

Desne	Gomila 15		E	Pojedinačno
Desne	Gomila 16		E	Pojedinačno
Desne	Gomila 17		E	Pojedinačno
Desne	Gomila 19, Strimen		E	Pojedinačno
Desne	Gomila 20, Strimen		E	Pojedinačno
Desne	Gomila 21, Strimen		E	Pojedinačno
Desne	Gomila 22, Strimen		E	Pojedinačno
Desne	Gomila 23, Strimen		E	Pojedinačno
Desne	Crkva sv. Jure (Stećci)		E	Pojedinačno
Desne	Nekropola sa stećcima kod crkve sv. Jurja		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 1		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 2		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 3		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 4		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 5		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 6, Vrh Desne		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 7, Vrh Desne		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 8, Vrh Desne		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 9		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 10		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 11		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 12		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 13		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 14		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 15		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 16, Runjaci		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 17, Runjaci		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 18, Runjaci		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 19, Runjaci		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 20, Runjaci		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 21, Runjaci		E	Pojedinačno
Krvavac	Gomila 8, Kablina		E	Pojedinačno
Krvavac	1 gomila (Čekajuša)		E	Pojedinačno
Momići	Gomila 10, Romići		E	Pojedinačno
Momići	Gomile 1-6		E	Pojedinačno
Momići	Gradina		E	Pojedinačno
Momići	Gomila 7		E	Pojedinačno
Momići	Gomila 9, Uliština		E	Pojedinačno
Momići	Potencijalno sojeničko naselje Malo Blato		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 1		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 1		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 2		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 3		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 4		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 5		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 6		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 7		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 8		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 9		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 10		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 11		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 12		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 13		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 14, Rastačići		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 15, Rastačići		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 16, Rastačići		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 17, Rastačići		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 18, Rastačići		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 19, Rastačići		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 20, Rastačići		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 21, Šiljegi		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gradina Kosa, Rastačići		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 22, Kuline		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 23, Kuline		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 24, Kuline		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 25, Kuline		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 26, Kuline		E	Pojedinačno
Nova Sela	Gomila 27, Kuline		E	Pojedinačno
Nova Sela	Čarapine, Nova Sela (Stećci)		E	Pojedinačno
Nova Sela	1 potencijalna gomila ili gradina, Kulina		E	Pojedinačno
Podravnica	Gomila 1, Ostrovica		E	Pojedinačno
Podravnica	Gomila 2, Ostrovica		E	Pojedinačno
Podravnica	Gomila 3, Ostrovica		E	Pojedinačno
Podravnica	Gomila 4, Ostrovica		E	Pojedinačno
Podravnica	Gomila 5, Ostrovica		E	Pojedinačno
Podravnica	Gomila 6, Ostrovica		E	Pojedinačno
Podravnica	Gomila 7, Ostrovica		E	Pojedinačno
Podravnica	Gomila 8, Romići		E	Pojedinačno

	Podravnica	Gomila 9, Romići		E	Pojedinačno
	Podravnica	Gomila 11, Romići		E	Pojedinačno
	Podravnica	Gomila 12, Romići		E	Pojedinačno
	Podravnica	Gomila 13, Romići		E	Pojedinačno
	Podravnica	Gomila 14, Romići		E	Pojedinačno
	Podravnica	Gomila 15, Romići		E	Pojedinačno
	Podravnica	Gomila 16, Romići		E	Pojedinačno

Općina Lastovo

Zaštićena kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Lastovo	Lastovo	Kuća Kokošić (Kokot)	RST-0947-1976.	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Kuća Antica	RST-0949-1976.	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Loža	RST-1110-1982.	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Tvrđava Kaštio	RST-1292-1986.	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva Sv. Kuzme i Damjana	RST-1257-1986.	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva Sv. Vlaha	RST-1283-1986.	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva Sv. Ivana	RST-1264-1986.	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva Sv. Lucije	Z-5525	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva Sv. Antuna	RST-1265-1986.	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva Gospe na Grži	RST-1111-1982.	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva Sv. Roka	Z-5513	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva Sv. Vicenca	RST-1154-1986.	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva Sv. Martina	RST-1263-1986.	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva Sv. Nikole	Z-5566	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva Sv. Spasa	Z-5573	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva Sv. Augustina	RST-1284-1986.	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva Sv. Barbare	Z-5683	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva Sv. Ilije	Z-5799	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva sv. Marka	Z-5567	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Crkva sv. Mihovila (Mihajla) u Lučici	Z-5670	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Utvrdna Forte Straža	ZDU-154-1965.	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Kuća Lučić - Antičević	RST-0946-1976.	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Kuća Siruga - Antičević	RST-0948-1976.	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Podvodno arheološko nalazište uz otok Saprun	Z-33	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Podvodno arheološko nalazište uz rt Novi Hum	Z-58	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Podvodno arheološko nalazište kod Lukovaca	Z-60	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Podvodno arheološko nalazište uz greben Drašan	Z-96	Z	Pojedinačno
	Lastovo	Arheološko nalazište Skrivena luka	Z-6045	Z	Pojedinačno
	Glavat	Svjetionik Glavat	RST-1428-1996.	Z	Pojedinačno
	Skrivena luka	Svjetionik Struga	RST-1427-1996.	Z	Pojedinačno
	Pasadur	Crkva sv. Marije u Polju	RST-1279-1986.	Z	Pojedinačno
	Sušac	Svjetionik Sušac	RST-1426-1996.	Z	Pojedinačno
	Uble Lastovo	Crkva Sv. Jurja na Humu	RST-0736-1973.	Z	Pojedinačno
	Uble Lastovo	Crkva Sv. Luke	RST-1155-1986.	Z	Pojedinačno
	Uble	Podvodno arheološko nalazište u uvali Presma	Z-57	Z	Pojedinačno
	Uble	Podvodno arheološko nalazište ispred ponte Borak	Z-59	Z	Pojedinačno
	Uble	Podvodno arheološko nalazište ispred uvale Gornja Planika	Z-54	Z	Pojedinačno
	Uble	Podvodno arheološko nalazište kod , rta Borova	Z-84	Z	Pojedinačno
	Uble	Podvodno arheološko nalazište u Prolazu Mali Brod	Z-21	Z	Pojedinačno
	Uble	Podvodno arheološko nalazište uz rt Cuf	Z-85	Z	Pojedinačno
Uble	Ostaci antičkog naselja s bazilikom sv. Petra	Z-6034	Z	Pojedinačno	
Lastovo	Kult.-povijesna cjelina Lastova	RST-0941-1976.	Z	Kult.-povijesna cjelina	
Lastovo	Podmorska arheološka zona otoka Lastova, Kopišta i Sušca, te svih otoka arhipelaga Lastovnjaci (Donji škoji)	Z-6561	Z	Kult.-povijesna cjelina	
Otok Sušac	Povijesna cjelina otoka Sušca	Z-1424	Z	Kult.-povijesna cjelina	

Preventivno zaštićena kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Lastovo	Lastovo	Kuća Grbin (Fantela), zvana Palac na lokalitetu Knežev dvor	P-5295	PZ	Pojedinačno
	Glavat	Pličina Petrovac		PZ	Pojedinačno
	Uble	Cjelina planiranog naselja Uble na Lastovu	P-4741	PZ	Kult.-povijesna cjelina

Evidentirana kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Lastovo	Uble	Antički brodolom kod otoka Prežba, Mali Brod, pozicija Sito		E	Pojedinačno
	Uble	Antički brodolom kod rta Lago		E	Pojedinačno
	Uble	Novovjekovni brodolom kod uvale V.Lago, Barbaroš		E	Pojedinačno
	Uble	Antički brodolom jugozapadni rt otoka Prežba		E	Pojedinačno
	Uble	Antički brodolom na istočnoj punti otočića Bratin		E	Pojedinačno
	Uble	Cjelina naselja Uble		E	Kult.-povijesna cjelina
	Uble	Arheološki ostaci rimske naseobine – Rimska vila rustica		E	Pojedinačno
	Uble	Cjelina planiranog naselja Uble na Lastovu		E	Kult.-povijesna cjelina
	Uble	Crkva sv.Petra		E	Pojedinačno
	Uble	Gomile iznad Uble		E	Pojedinačno

Lastovo	Crkva Sv. Ciprijana		E	Pojedinačno
Lastovo	Pretpovijesni lokalitet na brdu Sozanj		E	Pojedinačno
Lastovo	Antički brodolom sa sjeverne strane otočića Češvinica/ Lastovnjaci		E	Pojedinačno
Lastovo	Pojedinačni nalaz kod otočića Stomorina		E	Pojedinačno
Lastovo	Antički brodolom kod uvale Žace		E	Pojedinačno
Lastovo	Špilja Raca		E	Pojedinačno
Lastovo	Špilja Puzavica (Pozalica)		E	Pojedinačno
Lastovo	Gomile na prijevoju između polja Duboke i Male lokve		E	Pojedinačno
Lastovo	Gomila na gredi iznad Vele lokve		E	Pojedinačno
Lastovo	Gomile istočno od polja Donje Žegovo		E	Pojedinačno
Lastovo	Gomile između Prgova polja i Kala		E	Pojedinačno
Lastovo	Gradina na Glavici iznad sela		E	Pojedinačno
Lastovo	Iznad Lučice		E	Pojedinačno
Lastovo	Groblje kod sv. Marije u polju		E	Pojedinačno
Lastovo	Sjeverna strana polja Barje		E	Pojedinačno
Lastovo	Vela Lokva		E	Pojedinačno
Lastovo	Otočić Stomorina. Istočna uvala		E	Pojedinačno
Lastovo	Gradina i potencijalna gomila na položaju crkve sv. Ilije		E	Pojedinačno
Lastovo	Kuća Jurinić (Šutić Lozica) na Počivalu		E	Pojedinačno
Lastovo	Kuća Dobričević (Momović) Puščet		E	Pojedinačno
Lastovo	Kuća Desislavić (Maričević) na Počivalu		E	Pojedinačno
Lastovo	Kuća Galčić (Lucijanović) Sredina Sela		E	Pojedinačno
Lastovo	Kuća Šešan na Pjevoru		E	Pojedinačno
Lastovo	Kuća Đivoje ispod Pjevora		E	Pojedinačno
Lastovo	Kuća Jzrinić-Hropić-Jurica ispod Pjevora		E	Pojedinačno
Lastovo	Kuća Konzulić (Ostojčić) Puščet		E	Pojedinačno
Lastovo	Kuća Siruga (Dražinić) Pečnica		E	Pojedinačno
Lastovo	Kuća Stanić (Šipotić) Sv. Ivan		E	Pojedinačno
Lastovo	Kuća Frilan na Dovcu		E	Pojedinačno
Lastovo	Kuća Miletović (Radovanović-Marković) Pod Stražu		E	Pojedinačno
Lastovo	Kuća Binčola (Glumac, Fantela) Pod Pokladarevu Gržu		E	Pojedinačno
Lastovo	Kuća Desislavić (Sangaletti-Tone) Grmica		E	Pojedinačno
Lastovo	Kuća Desislavić (Fantela) Grmica		E	Pojedinačno
Lastovo	Fondik Puščet		E	Pojedinačno
Lastovo	Komarada		E	Pojedinačno
Lastovo	Naselje Lučica		E	Kult.-povijesna cjelina
Lastovo	Crkva sv. Tome u Vinopolju – ostaci crkve		E	Pojedinačno
Lastovo	Crkva sv. Vida – ostaci crkve		E	Pojedinačno
Lastovo	Crkva sv. Josipa		E	Pojedinačno
Lastovo	Crkva sv. Trojstva		E	Pojedinačno
Lastovo	Kula na Prijevoru		E	Pojedinačno
Lastovo	Vjetrenjača kraj crkve sv. Lucije		E	Pojedinačno
Lastovo	Lukobran u uvali sv. Mihajlo		E	Pojedinačno
Lastovo	Potencijalni prapovijesni lokalitet – Uvala Lučica		E	Pojedinačno
Lastovo	Potencijalni prapovijesni i antički lokalitet – Novi Hum		E	Pojedinačno
Lastovo	Gomila istočno od sv. Vida – Cjepļji vrh		E	Pojedinačno
Lastovo	Ostaci crkve sv. Ciprijana		E	Pojedinačno
Lastovo	11 gomila južno od Soznja		E	Pojedinačno
Makarac	Crkva sv. Rafaela, otok Makarac		E	Pojedinačno
Prežba	Kapela Gijvoje		E	Pojedinačno
Stomorina	Crkva na Stomorini – ostaci crkve		E	Pojedinačno
Skrivena luka	Kapela sv. Jerolima		E	Pojedinačno
Skrivena Luka	Rimska vila rustika		E	Pojedinačno
Sušac	Crkva sv. Nikole – ostaci crkve		E	Pojedinačno
Sušac	Crkva sv. Marije – ostaci crkve		E	Pojedinačno
Sušac	Antički brodolom na jugoistočnoj obali otoka Sušac		E	Pojedinačno
Sušac	40 arheoloških lokaliteta u okviru zaštićenog povijesnog prostora		E	Pojedinačno
Pasadur	Jurjeva luka		E	Pojedinačno
Pasadur	Crkva sv. Jurja na Prijezbi - stara		E	Pojedinačno

Općina Lumbarda

Zaštićena kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Lumbarda	Lumbarda	Kuća Glasner	Z-4853	Z	Pojedinačno
	Lumbarda	Ljetnikovac na Bilin žalu	Z-4863	Z	Pojedinačno
	Lumbarda	Kula Knežina	Z-4851	Z	Pojedinačno
	Lumbarda	Kaštel Nobile (Donji)	Z-4760	Z	Pojedinačno
	Lumbarda	Kaštel Kršinić	Z-4850	Z	Pojedinačno
	Lumbarda	Kaštela Nobile (Gornji)	Z-4761	Z	Pojedinačno
	Lumbarda	Crkva Sv. Bartula	Z-4864	Z	Pojedinačno
	Lumbarda	Crkva Sv. Križa	Z-4852	Z	Pojedinačno
	Lumbarda	Crkva Sv. Roka	Z-4857	Z	Pojedinačno
	Lumbarda	Crkva Sv. Petra i Pavla	Z-4759	Z	Pojedinačno
	Lumbarda	Arheološko nalazište Knežina	Z-4615	Z	Pojedinačno

Preventivno zaštićena kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Lumbarda	Lumbarda	Zadružni I kulturni dom	P-4925	PZ	Pojedinačno

Evidentirana kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Lumbarda	Lumbarda	Villa rustica		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Rodna kuća kipara Lozice		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Predio Male glavice s ljetnikovcem Manola, kapelom Male Gospe i okolnim stambeno-gospodarskim sklopovima		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Kuća Žilković		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Antički kompleks na predjelima Sutivan I Kosovo		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Poluurbana cjelina Lumbarda		E	Kult.-povijesna cjelina
	Lumbarda	Arheološka zona - Lumbarda s vrhovima uokolo		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Arheološka zona - podmorje oko Lumarde – između Tatinje i Bilog žala		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Utvrda Manola		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Utvrda Andrijić		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Dvori Nobilovi		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Ljetnikovac Jurjević Nikola		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Ljetnikovac Jurjević Ante		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Crkva Sv. Barbare		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Crkva Sv. Ivana		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Crkva Sv. Spiridona		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Crkva Male Gospe		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Groblje uz crkvu Sv. Ivana		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Povijesna jezgra Vela Glavica		E	Kult.-povijesna cjelina
	Lumbarda	Koludrt		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Podmorje oko rta Ražnjić		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Zona uz crkvu Sv.Križ		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Pojedinačni nalaz – uvala Pudarica		E	Pojedinačno
	Lumbarda	4 gomile – Donje Blato		E	Pojedinačno
	Lumbarda	1 gomila – Krmača		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Villa rustica - Vela Solina		E	Pojedinačno
	Lumbarda	5 gomila - Gornje Blato - Pod suho brdo		E	Pojedinačno
	Lumbarda	3 gomile - Javić		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Villa rustica - Javić - Ograde		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Villa rustica - Mindel		E	Pojedinačno
	Lumbarda	5 gomila - Mindel		E	Pojedinačno
	Lumbarda	Gradina - Vela straža		E	Pojedinačno
Lumbarda	Arheološki lokalitet - Sutivan - Kosovo		E	Pojedinačno	
Lumbarda	Špilja na Glogovcu		E	Pojedinačno	
Lumbarda	Gomila - Glogovac - Marojeвица		E	Pojedinačno	

Općina Mljet

Zaštićena kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Mljet	Babino Polje	Crkva sv. Mihajla	Z-2461	Z	Pojedinačno
	Babino Polje	Crkva Sv. Andrije	Z-6149	Z	Pojedinačno
	Babino Polje	Ostaci Crkve Sv. Pankracija u Babinom polju	Z-6156	Z	Pojedinačno
	Goveđari	Samostan i crkva Sv. Marije	Z-948	Z	Pojedinačno
	Korita	Kaštio	Z-1677	Z	Pojedinačno
	Korita	Crkva Gospe od brijega	Z-1836	Z	Pojedinačno
	Korita	Novovjekovni brodolom kod pliči Sv.Pavao, Mljet	Z-6178	Z	Pojedinačno
	Korita	Podvodno arheološko nalazište kod otočića Veli školj	Z-89	Z	Pojedinačno
	Prožura	Crkva sv. Martina	Z-1837	Z	Pojedinačno
	Polače	Sidrište kod otočića Ovrata	RST-0783/1974	Z	Pojedinačno
	Polače	Podvodno arheološko nalazište kod rt Glavat	Z-227	Z	Pojedinačno
	Polače	Ostaci kasnoantičke gradnje i pripadajući lučki uređaji	Z-228	Z	Pojedinačno
	Pomena	Antički brodolom kod otoka Glavata	RST-0785/1974	Z	Pojedinačno
	Pomena	Hidroarheološko nalazište - uvala Lastovska	RST-785	Z	Pojedinačno
	Okuklje	Podvodno arheološko nalazište u uvali Okuklje	Z-92	Z	Pojedinačno
	Okuklje	Podvodno arheološko nalazište kod rta Stoba	Z-82	Z	Pojedinačno
	Okuklje	Podvodno arheološko nalazište na položaju Klačine	Z-88	Z	Pojedinačno
	Okuklje	Podvodno arheološko nalazište kod rta Maharac	Z-91	Z	Pojedinačno
	Sobra	Antički brodolom u uvali Sobra	Z-90	Z	Pojedinačno
	Sobra	Ostaci antičkog brodoloma kod Velike doline	Z-5752	Z	Pojedinačno
	Goveđari	Podmorska arheološka zona otoka Mljeta	Z-6562	Z	Kult.-povijesna cjelina
	Polače	Arheološka zona Polače	Z-2529	Z	Kult.-povijesna cjelina

Preventivno zaštićena kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Mljet	Govedari	Podmorsko arheološko nalazište s istočne strane otoka Glavat	P-4746	PZ	Pojedinačno
	Govedari	Uvala Gonoturska		PZ	Pojedinačno
	Saplunara	Ostaci antičkog brodoloma kod rta Vratnički	P-4237	PZ	Pojedinačno
	Kozarica	Lokalitet sjeverozapadno od uvale i naselja, antički brodolom		PZ	Pojedinačno

Evidentirana kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Mljet	Polače	Arheološko nalazište - Istočna bazilika		E	Pojedinačno
	Polače	Ruševine kasnoantičke palace (vile)		E	Pojedinačno
	Polače	Ruševine zgrade starog lazareta		E	Pojedinačno
	Polače	Sjeverni kompleks - terme		E	Pojedinačno
	Polače	Zapadna bazilika		E	Pojedinačno
	Polače	Sjeverni kompleks u Polačama		E	Pojedinačno
	Polače	Ruralna cjelina Polače	ev - M - F/I	E	Kult.-povijesna cjelina
	Polače	Kaštio		E	Pojedinačno
	Polače	Gradina u Smriješcima između, prapovijest		E	Pojedinačno
	Polače	Ostaci gospodarske građevine		E	Pojedinačno
	Polače	Lokacija između hridi Kula i rta Hrižice, rastresito antičko nalazište		E	Pojedinačno
	Polače	Lokacija otok Maslinovac, rastresito antičko nalazište		E	Pojedinačno
	Polače	Lokacija otok Moračnik, antički brodolom		E	Pojedinačno
	Polače	Potencijalna arheološka zona - Polačno polje		E	Pojedinačno
	Polače	Prapovijesna utvrda - Mali gradac iznad uvale Tatinica		E	Pojedinačno
	Polače	Prapovijesna utvrda - Veliki gradac iznad uvale Tatinica		E	Pojedinačno
	Polače	Prapovijesna gradina - Vilin gradac		E	Pojedinačno
	Polače	Potencijalna arheološka zona - Kneže polje		E	Pojedinačno
	Polače	Prapovijesna utvrda - Montokuc		E	Pojedinačno
	Okuklje	Ostaci Popove kuće	ev - M - B/5	E	Pojedinačno
	Okuklje	Crkva Sv. Nikole	ev - O - G/13	E	Pojedinačno
	Okuklje	Ruralna cjelina Okuklje	ev - M - B/II	E	Kult.-povijesna cjelina
	Ropa	Ruralna cjelina Ropa		E	Kult.-povijesna cjelina
	Babino Polje	Crkva Sv. Vlaha		E	Pojedinačno
	Babino Polje	Ruralna cjelina Babino Polje	ev - M - E/I	E	Kult.-povijesna cjelina
	Babino Polje	Kuća Hazdovac	ev - M - E/6	E	Pojedinačno
	Babino Polje	Kuća Ivana Hajdića - Kuzme	ev - M - E/5	E	Pojedinačno
	Babino Polje	Sotnica	ev - M - E/1	E	Pojedinačno
	Babino Polje	Crkva Sv. Spasa	ev - M - E/10	E	Pojedinačno
	Babino Polje	Potencijalna arheološka zona	ev - M - E/19	E	Pojedinačno
	Babino Polje	Gomile Babina kuća	ev - M - E/18	E	Pojedinačno
	Babino Polje	Gradina - Gradac	ev - M - E/18	E	Pojedinačno
	Babino Polje	Crkva Gospe od Milosrđa – Gospa od brijega		E	Pojedinačno
	Babino polje	Crkva sv.Ivana		E	Pojedinačno
	Babino polje	Ostaci Fratrove kuće		E	Pojedinačno
	Babino polje	Ostaci Fierčine kuće		E	Pojedinačno
	Babino polje	Kuća Dabelić-Raca		E	Pojedinačno
	Babino polje	Knežev dvor		E	Pojedinačno
	Babino polje	Groblje sv.Vlaha		E	Pojedinačno
	Babino polje	Groblje Mirogoj		E	Pojedinačno
	Babino polje	Gomila na Bijedu iznad Ivanjeg polja, prapovijest		E	Pojedinačno
	Babino polje	Gomila Njivice		E	Pojedinačno
	Babino polje	Prapovijesna gradina - Veliko brdo		E	Pojedinačno
	Babino polje	Uništena gomila - na Vrh krsta		E	Pojedinačno
	Babino polje	Uništena gomila - Vukov brijeg		E	Pojedinačno
	Babino polje	Uništena gomila - Mala gomila		E	Pojedinačno
	Babino polje	Pojedinačni nalazi (antika) - Čepac dolac		E	Pojedinačno
Babino polje	Mali vrh (brdo Gaj), iznad polja Propadi		E	Pojedinačno	
Babino polje	Polje Propadi, dvije uništene gomile		E	Pojedinačno	
Babino polje	Uništena gomila - Velika gomila		E	Pojedinačno	
Babino polje	Uništena gomila - Suđurađ - polje		E	Pojedinačno	
Babino polje	Suđurađ - crkvište - ostaci crkve sv.Đurđa		E	Pojedinačno	
Babino polje	Gomile - Polje od lokava		E	Pojedinačno	
Babino polje	Gomila - u Dolu		E	Pojedinačno	
Babino polje	3 gomile, polje Kruševac		E	Pojedinačno	
Babino polje	Špilja Ostaševica		E	Pojedinačno	
Babino polje	2 gomile - Glogovac		E	Pojedinačno	
Babino polje	4 gomile - Babino polje - Matanovići		E	Pojedinačno	
Babino polje	3 gomile - Babino polje - Sršenovići		E	Pojedinačno	
Babino polje	Prapovijesna gradina - Veliki grad iznad Babinog polja		E	Pojedinačno	
Babino polje	Prapovijesna gradina, Mali grad iznad Babinog polja		E	Pojedinačno	
Babino polje	Gradina, osmatračnica, Zirinje		E	Pojedinačno	
Babino polje	3 uništene gomile iznad uvale Obod		E	Pojedinačno	
Soline	Kameni križ u Solinama NOB-a		E	Pojedinačno	
Soline	Potencijalni arheološki lokalitet - Spilice		E	Pojedinačno	
Blato	Ostaci crkve sv.Đurđa		E	Pojedinačno	
Blato	Crkva sv.Petra		E	Pojedinačno	

Blato	Ruralna cjelina Blato	ev - M - D/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Blato	Groblje sv.Petra i Pavla		E	Pojedinačno
Blato	Ivanje polje-sjeverni rub polja-arheološki lokalitet		E	Pojedinačno
Blato	Crna klada-više gomila		E	Pojedinačno
Blato	Blatsko polje-prapovijesna gomila		E	Pojedinačno
Blato	Mala špilja iznad Blatskog polja		E	Pojedinačno
Blato	Velika špilja iznad Blatskog polja		E	Pojedinačno
Blato	Uništena gomila - Blatsko polje		E	Pojedinačno
Prožura	Crkva sv.Roka		E	Pojedinačno
Prožura	Kula		E	Pojedinačno
Prožura	Ruralna cjelina Prožura	ev - M - C/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Prožura	Groblje sv.Roka		E	Pojedinačno
Prožura	Crkva Sv. Trojice	ev - M - C/I	E	Pojedinačno
Prožurska luka	Uništena gomila, Crnac Kok		E	Pojedinačno
Goveđari	Gradina	ev - M - F/6	E	Pojedinačno
Goveđari	Ruralna cjelina Goveđari	ev - M - F/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Goveđari	Groblje Sladingrad		E	Pojedinačno
Goveđari	Groblje sv.Marija		E	Pojedinačno
Goveđari	Gradine Gornji i Donji Gradac, prapovijest		E	Pojedinačno
Goveđari	Gradine Sladin Gradac i Mali Gradac, prapovijest		E	Pojedinačno
Goveđari	Špilja iznad Nerezina dola		E	Pojedinačno
Goveđari	Potencijalni arheološki lokalitet - Spilje		E	Pojedinačno
Goveđari	Potencijalna arheološka zona - Polje Pomjenta		E	Pojedinačno
Goveđari	Prapovijesna gradina - Veliki gradac iznad Velikog jezera		E	Pojedinačno
Korita	Nekropola	ev - M - A/9	E	Pojedinačno
Korita	Crkva Sv. Vida	ev - M - A/3	E	Pojedinačno
Korita	Kuća Škapić	ev - M - A/7	E	Pojedinačno
Korita	Kuća Kazilari - Franić	ev - M - A/6	E	Pojedinačno
Korita	Ruralna cjelina Korita	ev - M - A/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Korita	Crkva sv. Vida		E	Pojedinačno
Korita	Crkva sv. Ilije		E	Pojedinačno
Korita	Kompleks kule		E	Pojedinačno
Korita	Groblje sv.Vida		E	Pojedinačno
Korita	Lokalitet Miri, prapovijest/antika		E	Pojedinačno
Korita	Lokalitet Crkvine, ostaci crkve sv.Petra i Pavla		E	Pojedinačno
Korita	Lokacija rt Maharac, antički brodolom		E	Pojedinačno
Korita	Gomila - Zaplatače		E	Pojedinačno
Korita	Pojedinačni antički nalazi - naselje Korita		E	Pojedinačno
Maranovići	Crkva Sv. Antuna	ev - M - B/1	E	Pojedinačno
Maranovići	Ostaci Crkve Svete Marije Od Brda	ev - M - B/3	E	Pojedinačno
Maranovići	Ljetnikovac Peš	ev - M - B/2	E	Pojedinačno
Maranovići	Ruralna cjelina Maranovići	ev - M - B/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Maranovići	Groblje sv.Antuna		E	Pojedinačno
Maranovići	Gomila između Prožure i Maranovića, prapovijest		E	Pojedinačno
Maranovići	Gomile na lokalitetu Struje, prapovijest		E	Pojedinačno
Maranovići	Gradina - osmatračnica Sokolovica		E	Pojedinačno
Maranovići	Prapovijesna gradina, osmatračnica - Vrh mljeća		E	Pojedinačno
Maranovići	Ostaci naselja srednjovjekovni lokalitet-Vrh mljeća		E	Pojedinačno
Maranovići	Prapovijesna i srednjovjekovna utvrda Gradav - Vrh mljeća		E	Pojedinačno
Suđurađ	Gradina Gradac nad Suđurđem, prapovijest		E	Pojedinačno
	Gradina Veliki Gradac, prapovijest		E	Pojedinačno
Sutmiholj	Gradina na Brdskoj gori - Brdu, Sutmih.polje, prapovijest		E	Pojedinačno
Sutmiholj	Potencijalna arheološka zona u Sutmiholju		E	Pojedinačno
Sutulija	Potencijalna arheološka zona u Sutuliji između B.polja i Blata		E	Pojedinačno
Pomena	Gomile uz Malu i Veliku Pomu, prapovijest		E	Pojedinačno
Pomena	Lokacija Crna Sika / rt Sparožine, pojedinačni nalaz		E	Pojedinačno
Sobra	Uvala Sobra, potencijalna arheološka zona, kasna antika		E	Pojedinačno
Sobra	Lokacija između uvala Omanska i Čekrnja, antički brodolom		E	Pojedinačno
Sobra	Prapovijesna gradina, Straževac iznad Sobre		E	Pojedinačno
Sobra	Prapovijesna gradina, straža iznad Bodinog dolca		E	Pojedinačno

Općina Orebić**Zaštićena kulturna dobra**

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Orebić	Orebić	Orsan franjevačkog samostana	Z-4587	Z	Pojedinačno
	Orebić	Kuća Fisković	RST-0044-1962.	Z	Pojedinačno
	Orebić	Crkva Gospe od Karmena	RST-0100-1963.	Z	Pojedinačno
	Orebić	Samostan i crkva Gospe od Anđela	Z-1403	Z	Pojedinačno
	Kučišće	Kuća Lazarović	RST-0757-1974.	Z	Pojedinačno
	Kučišće	Crkva Navještenja	RST-1010-1978.	Z	Pojedinačno
	Kučišće	Crkva Sv. Trojstva	Z-6394	Z	Pojedinačno
	Kučišće	Crkva Sv. Luke	RST-0108-1963.	Z	Pojedinačno
	Lovište	Svjetonik Lovište	RST-1424-1996.	Z	Pojedinačno
	Viganj	Dominikanski samost.i crkva gospe od Rozarija	RST-0109-1963.	Z	Pojedinačno
	Viganj	Crkva Sv. Mihovila	Z-6157	Z	Pojedinačno
	Viganj	Ostaci antičkog brodoloma na nalazištu Pod Galija	RST-0662/1972	Z	Pojedinačno

Kuna Pelješka	Kapela Marije Djevice Pomoćnice Kršćana u sklopu ljetnikovca Celestina Mata Medovića	Z-1425	Z	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Franjevački samostan i crkva Gospe od Loreta - Delorita	Z-4619	Z	Pojedinačno
Nakovanj	Arheološko nalazište Špilja Spila Nakovana	Z-4482	Z	Pojedinačno
Orebić	Kulturno - povijesna cjelina Orebića	Z-3240	Z	Kult.-povijesna cjelina
Kučišće	Kult.-povijesna cjelina Kučišće	RST-1393-1993.	Z	Kult.-povijesna cjelina
Gornja i Donja Nakovana	Povijesni prostor Nakovana	Z-1423	Z	Kult.-povijesna cjelina
Viganj	Povijesna ruralna cjelina Viganj	RST-1332	Z	Kult.-povijesna cjelina

Preventivno zaštićena kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Orebić	Lovište	Ostaci antičkog brodoloma	P-4248	PZ	Pojedinačno

Evidentirana kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA	
Općina Orebić	Orebić	Česma		E	Pojedinačno	
	Orebić	Crkva Navještenja		E	Pojedinačno	
	Orebić	Portal nekadašnjeg brodogradilišta Pelješkog pomorskog društva		E	Pojedinačno	
	Orebić	Lokalitet Trstenica		E	Pojedinačno	
	Orebić	Župna crkva Gospe kršćanske pomoćnice		E	Pojedinačno	
	Orebić	Crkva Navještenja		E	Pojedinačno	
	Orebić	Vižanjica sa spiljama u udolini – gradinske postaje		E	Pojedinačno	
	Orebić	Otočić Velike stupe – arheološki lokalitet		E	Pojedinačno	
	Orebić	Klasicističke fontane u mjestu Orebić		E	Pojedinačno	
	Orebić	Portal nekadašnjeg brodogradilišta Pelješkog pomorskog društva		E	Pojedinačno	
			Podmorsko nalazište na puniti sv. Ivana		E	Pojedinačno
	Kučišće	Crkva sv. Lovrinca			E	Pojedinačno
	Kučišće	Cjelina Kraljevića selo			E	Kult.-povijesna cjelina
	Kučišće	Čikatića selo			E	Kult.-povijesna cjelina
	Kučišće	Crkva Luncijate iznad naselja			E	Pojedinačno
	Kučišće	Gornje selo crkva sv. Antuna			E	Pojedinačno
	Kučišće	Groblje sv. Luke iznad naselja			E	Pojedinačno
	Kučišće	Crkva sv. Luke (Stećci)			E	Pojedinačno
	Kučišće	Crkva sv. Lovrinca, Žukovac (Stećci)			E	Pojedinačno
	Kučišće	Tri skupine zgrada iznad Kučišta- Žukovac			E	Pojedinačno
	Kučišće	Skupina zgrada iznad Kučišta Semunovići			E	Pojedinačno
	Trstenik	Povijesna cjelina naselja Trstenik			E	Kult.-povijesna cjelina
	Trstenik	Crkva sv. Mihajla			E	Pojedinačno
	Trstenik	Crkva sv. Antuna			E	Pojedinačno
	Trstenik	Kula Betondić			E	Pojedinačno
	Trstenik	Groblje jugozapadno od naselja			E	Pojedinačno
	Trstenik	Groblje sv. Mihovila istočno od naselja - staro			E	Pojedinačno
	Borje	Crkva Gospe od snijega			E	Pojedinačno
	Borje	Aglomeracija građevina uz crkvu i kuća Krstičević			E	Pojedinačno
	Borje	Aglomeracija građevina uz crkvu			E	Pojedinačno
	Donja Banda	Ruralna cjelina Prizdrina	ev - OR - F/I	E	E	Kult.-povijesna cjelina
	Donja Banda	Ruralna cjelina Zakamenje	ev - OR - F/2	E	E	Kult.-povijesna cjelina
	Donja Banda	Ruralna cjelina Županje Selo	ev - OR - G/I	E	E	Kult.-povijesna cjelina
	Donja Banda	Ruralna cjelina Košarni Do	ev - OR-G/III	E	E	Kult.-povijesna cjelina
	Donja Banda	Ruralna cjelina Golubnica	ev - OR- G/II	E	E	Kult.-povijesna cjelina
	Donja Banda	Ruralna cjelina Postup	ev - OR-G/IV	E	E	Kult.-povijesna cjelina
	Donja Banda	Crkva sv. Barnabe, Županje selo			E	Pojedinačno
	Donja Banda	Izvor i predio jugozapadno od Golubnice - Viduhovo			E	Pojedinačno
	Donja banda	Gradina			E	Pojedinačno
	Donja banda	Gradina Kotorac			E	Pojedinačno
	Donja banda	Gomila 1			E	Pojedinačno
	Donja banda	Gomila 2			E	Pojedinačno
	Donja banda	Gomila 3			E	Pojedinačno
	Donja banda	Gomila 4			E	Pojedinačno
	Donja banda	Gomila 5			E	Pojedinačno
	Donja banda	Gomila 6			E	Pojedinačno
	Donja banda	Gomila 7			E	Pojedinačno
	Donja banda	Gomila 8			E	Pojedinačno
	Podobuće	Ruralna cjelina Podobuće	ev - OR - E/I	E	E	Kult.-povijesna cjelina
	Podobuće	Ruralna cjelina Borje	ev - OR - E/II	E	E	Kult.-povijesna cjelina
Podobuće	Crkva sv. Andrije u naselju			E	Pojedinačno	
Podobuće	Gomila 2			E	Pojedinačno	
Podobuće	Gomila 1			E	Pojedinačno	
Podobuće	Niz Stilskih kuća i Jugovića prikuće			E	Pojedinačno	
Podobuće	Groblje			E	Pojedinačno	
Pijavičino	Ruralna cjelina Pijavičino	ev - OR - H/I	E	E	Kult.-povijesna cjelina	
Pijavičino	Zaseok Pantelići			E	Kult.-povijesna cjelina	
Pijavičino	Kula Zlatarić			E	Pojedinačno	
Pijavičino	Crkva sv. Matije s grobljem			E	Pojedinačno	
Pijavičino	Crkva Gospe od Karmena			E	Pojedinačno	

Pijavičino	Crkva sv. Ane na brijegu		E	Pojedinačno
Pijavičino	Crkva sv. Vida		E	Pojedinačno
Pijavičino	Crkva sv. Petra		E	Pojedinačno
Pijavičino	Crkva sv. Josipa		E	Pojedinačno
Pijavičino	Crkva sv. Tome		E	Pojedinačno
Pijavičino	Gradina gradac		E	Pojedinačno
Pijavičino	Gomila 1		E	Pojedinačno
Pijavičino	Gomila 2		E	Pojedinačno
Pijavičino	Gomila 3		E	Pojedinačno
Pijavičino	Spomen obilježje na prijevoru Pijavičino iznad Trstenika		E	Pojedinačno
Potomje	Crkva sv. Petra s grobljem		E	Pojedinačno
Potomje	Župna crkva sv. Tome		E	Pojedinačno
Potomje	Crkva sv. Vida i Modesta		E	Pojedinačno
Potomje	Crkva sv. Lucije		E	Pojedinačno
Potomje	Crkva sv. Josipa		E	Pojedinačno
Potomje	Crkva sv. Jurja iznad naselja		E	Pojedinačno
Potomje	Poluurbana cjelina Potomje	ev - OR - C/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Potomje	Gomila 1/sv. Juraj		E	Pojedinačno
Potomje	Crkva sv. Petra		E	Pojedinačno
Potomje	Crkva sv. Vida		E	Pojedinačno
Potomje	Crkva sv. Tome iznad naselja uz groblje		E	Pojedinačno
Potomje	Groblje uz sv. Tome		E	Pojedinačno
Potomje	Crkva sv. Lucije		E	Pojedinačno
Potomje	Predio oko sv. Vida ispod Grude prema Pijavičinom - Orlovo polje		E	Pojedinačno
Potomje	Groblje sv. Tome iznad naselja		E	Pojedinačno
Potomje	Groblje sv. Vida izvan naselja		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Betlem – Medovićeve kuće 18/19 st.		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Crkva Sv. Spasa		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Crkvice	ev - OR - D/II	E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Cjelina naselja Kuna Pelješka	ev - OR - D/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Kuna Pelješka	Crkva sv. Stjepana s grobljem (stećci)		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Crkva Gospe Velike (stećci)		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Crkva sv. Trojice		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Župna crkva Uznesenja Marijinog - Matica		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 1		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 2		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 3		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 4		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 5		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 6		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 7		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 8		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 9		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 10		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 11		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 12		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 13		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 14		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 15		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 16		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Gomila 17		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Crkva sv. Frane u naselju		E	Pojedinačno
Kuna Pelješka	Groblje sv. Spasa jugozapadno od Kune		E	Pojedinačno
Postup	Crkva Gospe Velike		E	Pojedinačno
Postup	Crkva Male Gospe		E	Pojedinačno
Oskorušno	Ruralna cjelina Oskorušno	ev - OR - H/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Oskorušno	Ruralna cjelina Orhanovići	ev - OR - H/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Oskorušno	Crkva sv. Katarine		E	Pojedinačno
Oskorušno	Crkva sv. Trojstva s grobljem		E	Pojedinačno
Oskorušno	Crkva sv. Nikole		E	Pojedinačno
Oskorušno	Groblje sv. Trojstva istočno od naselja		E	Pojedinačno
Gornja Nakovana	Crkva Male Gospe u mjestu		E	Pojedinačno
Gornja Nakovana	Naselje posve očuvano u izvornom obliku		E	Kult.-povijesna cjelina
Viganj	Kompleks kuće Kuće Kosić		E	Pojedinačno
Viganj	Crkva sv. Josipa		E	Pojedinačno
Viganj	Centar naselja Viganj		E	Kult.-povijesna cjelina
Viganj	Skupina razmjerno monumentalnih kapetanskih kuća - Kovačevića selo		E	Pojedinačno
Viganj	Skupina kapetanskih kuća - Kraljevića selo		E	Pojedinačno
Viganj	Stara ruralna aglomeracija, skupina zgrada iznad Vignja- Zaseok Gabela		E	Kult.-povijesna cjelina
Viganj	Stara ruralna aglomeracija, skupina zgrada iznad Vignja- Zaseok Podaca		E	Kult.-povijesna cjelina
Viganj	Stara ruralna aglomeracija, skupina zgrada iznad Vignja- Zaseok Habići		E	Kult.-povijesna cjelina
Viganj	Stara ruralna aglomeracija, skupina zgrada iznad Vignja- Zaseok Kosići		E	Kult.-povijesna cjelina
Viganj	Stara ruralna aglomeracija, skupina zgrada iznad Vignja- Zaseok Niakara		E	Kult.-povijesna cjelina

Viganj	Stara ruralna aglomeracija, skupina zgrada iznad Vignja- Zaseok Dol	E	Kult.-povijesna cjelina
Viganj	Arheološki lokalitet - Bori	E	Pojedinačno
Viganj	Arheološki lokalitet – uvala Mala Duba	E	Pojedinačno
Viganj	Gomila 1, rt sv.Ivan	E	Pojedinačno
Viganj	Gomila 2, Gubavica	E	Pojedinačno
Viganj	Groblje sv.Mihovila iznad naselja	E	Pojedinačno
Bilopolje	Stara ruralna aglomeracija iznad Kučišta	E	Kult.-povijesna cjelina
Podgorje	Zaseok Lampalovo selo	E	Kult.-povijesna cjelina
Podgorje	Zaseok Gurića selo	E	Kult.-povijesna cjelina
Podgorje	Zaseok Karmena selo	E	Kult.-povijesna cjelina
Podgorje	Zaseok Selo Ruskovići	E	Kult.-povijesna cjelina
Podgorje	Crkva sv.Roka, Karmena selo	E	Pojedinačno
Podgorje	Groblje Gospe Velike uz franjevački samostan	E	Pojedinačno
Stanković	Zaseok Podvlaštica	E	Kult.-povijesna cjelina
Stanković	Zaseok Jurjevića selo	E	Kult.-povijesna cjelina
Stanković	Zaseok Radešića selo	E	Kult.-povijesna cjelina
Stanković	Zaseok Zakotorac	E	Kult.-povijesna cjelina
Stanković	Gomila 1	E	Pojedinačno
Stanković	Gomila 2	E	Pojedinačno
Stanković	Gomila 3	E	Pojedinačno
Stanković	Gradina Čelinjak	E	Pojedinačno
Stanković	Crkva sv.Đurđa (stećci)	E	Pojedinačno
Stanković	Jezgra sela	E	Kult.-povijesna cjelina
	Zaseok Privor, zapadno od Oskorušnog	E	Kult.-povijesna cjelina
	Zaseok Prizdrina	E	Kult.-povijesna cjelina
	Zaseok Gruda	E	Kult.-povijesna cjelina
	Zaseok Vlahovići	E	Kult.-povijesna cjelina
Rt Sv.Ivana	Crkva sv.Ivana na istoimenom rtu	E	Pojedinačno
Rt Sv.Liberana	Crkva sv.Liberana na istoimenom rtu	E	Pojedinačno
Žukovac	Crkva sv.Lovrijenca	E	Pojedinačno
Žukovac	Crkva sv.Ane	E	Pojedinačno
Žukovac	Niz tipičnih kuća 18/19 st.	E	Pojedinačno
Stankovića selo	Crkva sv.Antuna u naselju	E	Pojedinačno
Podvlaštica	Crkva sv.Jurja uz groblje	E	Pojedinačno
Mokalo	Crkva sv.Jakova i Kristofora u naselju uz groblje	E	Pojedinačno
Košarni dol	Crkva sv.Vlaha, privatna kapela Tomašević u naselju	E	Pojedinačno
Županje selo	Crkva sv.Marije Magdalene	E	Pojedinačno
Kotorac	Crkva sv.Mihovila Arhandela	E	Pojedinačno
Zakamenje	Crkva Bezgrešnog začeca	E	Pojedinačno
Prizdrina	Crkva sv. Ivana	E	Pojedinačno
Prizdrina	Crkva sv.Ivana uz groblje zapadno od naselja	E	Pojedinačno
Prizdrina	Crkva sv.Petra uz groblje istočno od naselja	E	Pojedinačno
Semunovića selo	Osamljene stilske kuće iz 18 st.	E	Pojedinačno
Karmena selo	Niz stilskih kuća 18/19 st., osobito Djiovića prikuće	E	Pojedinačno
Košarni dol	Tomaševića prikuće	E	Pojedinačno
Stanković- Podvlaštica	Groblje sv.Jurja	E	Pojedinačno
Stanković- Mokalo	Groblje sv.Jakova i Kristofora	E	Pojedinačno
Podbuče – Borje	Groblje Gospe od sniga	E	Pojedinačno
Donja Banda- Prizdrina	Groblje sv.Ivana zapadno od naselja	E	Pojedinačno
Donja Banda- Prizdrina	Groblje sv.Petra u polju istočno od naselja	E	Pojedinačno
Pijavičino	Groblje sv.Matije iznad naselja	E	Pojedinačno
Lovište	Groblje Gospe od Karmena	E	Pojedinačno
Rt Bedzija	Uz istoimenu uvalu prethistorijska gradina	E	Pojedinačno
Čelinjak	Gradina	E	Pojedinačno
Kotorac	Gradina iznad zaselka Zakotorac	E	Pojedinačno
	Gomile uz sjevernu padinu Rote iza Kune	E	Pojedinačno
Gradac	Vrh sjeverno od Pijavičina	E	Pojedinačno
Čučin	Grad, najstroža zaštita zone s više aspekata	E	Pojedinačno
Zamošće	Villa Rustica, ostaci u okuci ceste iznad kampa	E	Pojedinačno
Trstenica	Villa rustica, ostaci iznad plaže	E	Pojedinačno
Dingač	Dingački školj	E	Pojedinačno
Mala prapratna	Neispitani antički tragovi u uvali	E	Pojedinačno
Mala Prapratna	Na obali (neispitano)	E	Pojedinačno
Košarni dol	Raskopano rimsko groblje na okuci ceste prema Košarnom dolu	E	Pojedinačno
Donje selo- Trstenik	Rustična stambena ruralna aglomeracija 18/19st.	E	Kult.-povijesna cjelina
Golubnica	Elementi planirane jezgre	E	Pojedinačno
Košarni dol	Rustična aglomeracija	E	Kult.-povijesna cjelina
Lovište	Arheološki lokalitet – rt Osićac	E	Pojedinačno
Lovište	Gomila 1	E	Pojedinačno
Lovište	Gomila 2	E	Pojedinačno
Lovište	Gomila 3	E	Pojedinačno
Lovište	Gomila 4	E	Pojedinačno
Lovište	Gomila 5	E	Pojedinačno

	Lovište	Gomila 6		E	Pojedinačno
	Lovište	Gomila 7		E	Pojedinačno
	Nakovana	Crkva Sv. Ane u Nakovani		E	Pojedinačno
	Nakovana	Povijesni prostor Nakovana		E	Kult.-povijesna cjelina
	Nakovana	Grad, najstroža zaštitna s više aspekata		E	Pojedinačno
	Nakovana	Brežuljci oko Grada s gomilama, više lokaliteta		E	Pojedinačno
	Nakovana	Šira zona oko Grada i Piščeta		E	Pojedinačno
	Nakovana	Sjeverno od Nakovane zajedno s poluotokom - Uvala Bezdija		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gradina Grad		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gradina na rtu Glava		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 3		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 4		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 5		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 6		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 7		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 8		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 9		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 10		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 11		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 12		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 13		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 14		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 15		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 16		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 17		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 18		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 19		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 20		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 21		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 22		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 23		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 24		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 25		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 26		E	Pojedinačno
	Nakovanj	Gomila 8		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 3		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 4		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 5		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 6		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 7		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 8		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 9		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 10		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 11		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 12		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 13		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 14		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 15		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 16		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 17		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 18		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 19		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 20		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 23		E	Pojedinačno
	Oskorušno	Gomila 24		E	Pojedinačno

Općina Pojezerje

Evidentirana kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Pojezerje	Pojezerje	Arheološka zona na brdu Gradina		E	Pojedinačno
	Pojezerje	Pozla Gora, zaselak Anđelići		E	Kult.-povijesna cjelina
	Pojezerje	Pozla Gora, zaselak Jakići		E	Kult.-povijesna cjelina
	Pojezerje	Pozla Gora, zaselak Dominikovići		E	Kult.-povijesna cjelina
	Pojezerje	Pozla Gora, zaselak Mioći		E	Kult.-povijesna cjelina
	Pojezerje	Područje polja Jezero		E	Kulturni krajolik
	Pojezerje	Područje polja Jezerac		E	Kulturni krajolik
	Pojezerje	Brdski predjeli Pozle Gore		E	Kulturni krajolik
	Pojezerje	Kapela, Pozla Gora		E	Pojedinačno
	Zveča	Brdski predjeli Zveča		E	Kulturni krajolik
	Brečići	Naselje Brečići		E	Kult.-povijesna cjelina
	Brečići	Gomila 5, Grmoj		E	Pojedinačno
	Brečići	Gomila 6, Grmoj		E	Pojedinačno

	Dubrave	Naselje Dubrave		E	Kult.-povijesna cjelina
	Dubrava	Terase napuštenih vinograda, Dubrava		E	Kulturni krajolik
	Dubrave	Gomila 1, Grmoj		E	Pojedinačno
	Dubrave	Gomila 2, Grmoj		E	Pojedinačno
	Dubrave	Gomila 3, Grmoj		E	Pojedinačno
	Dubrave	Gomila 4, Grmoj		E	Pojedinačno
	Dubrave	Crkvine, Gomila 3		E	Pojedinačno
	Dubrave	Crkvine, Gomila 4		E	Pojedinačno
	Dubrave	Crkvine, Gomila 5		E	Pojedinačno
	Dubrave	Crkvine, Gomila 6		E	Pojedinačno
	Dubrave	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Dubrave	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Dubrave	Crkvina oko crkve sv.Mihovila, Pozla gora (Stećci)		E	Pojedinačno
	Kobiljača	Kapela Gospe od Jetera, Kobiljača		E	Pojedinačno
	Kobiljača	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Kobiljača	Gomila 2, Devojačka glava		E	Pojedinačno
	Mali Prolog	Naselje Mali Prolog		E	Kult.-povijesna cjelina
	Mali Prolog	Gomila 4		E	Pojedinačno
	Mali Prolog	Gomila 5		E	Pojedinačno
	Mali Prolog	Gradina Podovača		E	Pojedinačno
	Otrići	Župna crkva Sv.Nikole, Otrići		E	Pojedinačno
	Otrići	Crkva Sv.Roka, Otrići		E	Pojedinačno
	Otrić	Otrić – Seoci, zaselak Seoci		E	Kult.-povijesna cjelina
	Otrić-seoci	Gomila 1, oko sv.Roka		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 2, oko sv.Roka		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 3, oko sv.Roka		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 4, oko sv.Roka		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 5, oko sv.Roka		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 6, oko sv.Roka		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 7, oko sv.Roka		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 8, oko sv.Roka		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 9, oko sv.Roka		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 10, oko sv.Roka		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 11, oko sv.Roka		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 12, oko sv.Roka		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 13, oko sv.Roka		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 14		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 15		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 16		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 17		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Gomila 18		E	Pojedinačno
	Otrić-seoci	Glavica		E	Pojedinačno
	Pozla Gora	Terase napuštenih vinograda, Pozla Gora		E	Kulturni krajolik
	Pozla gora	Mioći, Gomila 1		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Mioći, Gomila 2		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Mioći, Gomila 3		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Crkvine, Gomila 1		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Crkvine, Gomila 2		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Crkvine, Gomila 7		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Crkvine, Gomila 8		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Crkvine, Gomila 9		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Crkvine, Gomila 10		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Crkvine, Gomila 11		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Crkvine, Gomila 12		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Crkvine, Gomila 13		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Gomila 14, Voljak		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Gomila 15, Voljak		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Gomila 16, Voljak		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Gomila 17, Voljak		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Gomila 18, Voljak		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Gomila 19, Pod Rudnikom		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Gomila 20, Pod Rudnikom		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Gomila 21, Pod Rudnikom		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Gomila 22, Pod Rudnikom		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Gomila 23, Pod Rudnikom		E	Pojedinačno
	Pozla gora	Gradina		E	Pojedinačno

Općina Slivno**Zaštićena kulturna dobra**

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Slivno	Slivno-Ravno	Ruševine Smrdan Grad s crkvom Gospe Velike	Z-5833	Z	Pojedinačno
	Slivno Ravno	Crkva Sv. Ivana na otočiću Osinju	Z-6205	Z	Pojedinačno
	Slivno-Ravno	Nekropola stećaka - Greblje	Z-4966	Z	Pojedinačno
	Podgradina	Tvrđava Brštanik	Z-6015	Z	Pojedinačno
	Klek	Kula Nonković	RST-0377-1969.	Z	Pojedinačno

Preventivno zaštićena kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Slivno	Blace	Arheološko nalazište Gradina na otoku Osinj	P-4616	PZ	Pojedinačno
	Komarna	Austrijska utvrda, Glavica, Komarna	P-5289	PZ	Pojedinačno

Evidentirana kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Slivno	Klek	Ruralna cjelina Klek		E	Kult.-povijesna cjelina
		Prostori Općine Slivno, etnološki – potencijalno arheološki		E	Kulturni krajolik
	Blace	Crkva Sv.Ivana Krstitelja u Blacama		E	Pojedinačno
		Crkva sv.Liberana na Jastrebovoj glavici		E	Pojedinačno
	Vlaka	Crkva Gospe od zdravlja		E	Pojedinačno
	Blace	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Blace	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Duba	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Duba	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Duba	Gomila 3		E	Pojedinačno
	Duba	Gomila 4		E	Pojedinačno
	Duba	Gomila 5		E	Pojedinačno
	Duba	Gomila 6		E	Pojedinačno
	Duboka	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Kremena	Crkva sv.Vlaha		E	Pojedinačno
	Kremena	Crkva sv.Spiridona		E	Pojedinačno
	Komarna	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Kremena	Gomila 7		E	Pojedinačno
	Lovorje	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Lovorje	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Lovorje	Gomila 3		E	Pojedinačno
	Podgradina	Crkva sv.Roka		E	Pojedinačno
	Podgradina	Gradina Brštanik		E	Pojedinačno
	Podgradina	Gomila 1, Rkalovac		E	Pojedinačno
	Podgradina	Gomila 2, Rkalovac		E	Pojedinačno
	Podgradina	Gomila 3, Rkalovac		E	Pojedinačno
	Podgradina	Gomila 4, Rkalovac		E	Pojedinačno
	Podgradina	Gomila 5-6, Orlovac		E	Pojedinačno
	Podgradina	Gomila 7-8, Orlovac		E	Pojedinačno
	Podgradina	Gomila 9-10, Orlovac		E	Pojedinačno
	Podgradina	Gomila 11, Šipovac		E	Pojedinačno
	Podgradina	Gomila 12, Popović		E	Pojedinačno
	Podgradina	Gomila 13, Popović		E	Pojedinačno
	Podgradina	Gomila 14, Popović		E	Pojedinačno
	Podgradina	Gomila 15, Popović		E	Pojedinačno
	Podgradina	Gomila 16, Popović		E	Pojedinačno
	Raba	Crkva sv.Ante s grobljem		E	Pojedinačno
	Raba	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Raba	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Raba	Gomila 3		E	Pojedinačno
	Slivno-Ravno	Spomenik palim borcima i žrtvama fašizma		E	Pojedinačno
	Slivno-Ravno	Poluurbana cjelina Slivno-Ravno		E	Kult.-povijesna cjelina
	Slivno Ravno	Stara crkva Sv.Stjepana u Slivnu - Ravnom		E	Pojedinačno
	Slivno Ravno	Nova crkva Sv.Stjepana u Slivnu - Ravnom		E	Pojedinačno
	Slivno Ravno	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Slivno Ravno	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Slivno Ravno	Gomila 3		E	Pojedinačno
	Slivno Ravno	Gomila 4		E	Pojedinačno
	Slivno Ravno	Gomila 5		E	Pojedinačno
	Slivno Ravno	Gomila 6		E	Pojedinačno
	Slivno Ravno	Gomila 7		E	Pojedinačno
	Slivno Ravno	Gomila 8		E	Pojedinačno
Slivno Ravno	Gomila 9		E	Pojedinačno	
Slivno Ravno	Gomila 10		E	Pojedinačno	
Slivno Ravno	Gomila 11		E	Pojedinačno	
Slivno Ravno	Gomila 12		E	Pojedinačno	
Slivno Ravno	Gomila 13		E	Pojedinačno	
Slivno Ravno	Gomila 14		E	Pojedinačno	
Slivno Ravno	Gomila 15		E	Pojedinačno	
Slivno Ravno	Gomila 16		E	Pojedinačno	
Slivno Ravno	Gomila 17		E	Pojedinačno	
Slivno Ravno	Gomila 18		E	Pojedinačno	
Slivno Ravno	Gomila 19		E	Pojedinačno	
Slivno Ravno	Gomila 20		E	Pojedinačno	
Slivno Ravno	Gomila 21		E	Pojedinačno	
Slivno Ravno	Gomila 22		E	Pojedinačno	
Slivno Ravno	Gomila 23		E	Pojedinačno	
Slivno Ravno	Gomila 24		E	Pojedinačno	

	Slivno Ravno	Gomila 25		E	Pojedinačno
	Slivno Ravno	Gomila 26		E	Pojedinačno
	Slivno Ravno	Gomila 27		E	Pojedinačno
	Slivno Ravno	Gomila 28		E	Pojedinačno
	Slivno Ravno	Gomila 29		E	Pojedinačno
	Slivno Ravno	Greblje u Proviću, Slivno		E	Pojedinačno
	Zavala	Gradina		E	Pojedinačno
	Zavala	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Zavala	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Zavala	Gomila 3		E	Pojedinačno
	Zavala	Gomila 4		E	Pojedinačno

Općina Smokvica**Zaštićena kulturna dobra**

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Smokvica	Smokvica	Crkva Sv. Ane	Z-6465	Z	Pojedinačno
	Smokvica	Crkva Sv. Mihovila	Z-5325	Z	Pojedinačno
	Smokvica	Crkva Sv. Andrije	RST-0614-1970.	Z	Pojedinačno
	Smokvica	Crkva Sv. Vida	Z-5565	Z	Pojedinačno
	Smokvica	Crkva Sv. Petra	Z-1420	Z	Pojedinačno
	Smokvica	Crkva Sv. Ivana Krstitelja	Z-1421	Z	Pojedinačno
	Smokvica	Arheološko nalazište Smokviška gradina	Z-6695	Z	Pojedinačno
Smokvica	Crkva Očišćenja Marijina sa zvonikom, ložom i arheološkim ostacima stare župne crkve (Gospa Kandelora?)	Z-6677	Z	Pojedinačno	

Evidentirana kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Smokvica	Smokvica	Loža barokna		E	Pojedinačno
	Smokvica	Kaštel Arneri		E	Pojedinačno
	Smokvica	Arheološki lokalitet Sutvara		E	Pojedinačno
	Smokvica	Ruralna cjelina Smokvica		E	Kult.-povijesna cjelina
	Smokvica	Kaštel Giunio-Rozanović		E	Pojedinačno
	Smokvica	Stambeno-gospodarski sklop Baničević		E	Pojedinačno
	Smokvica	Stambeno-gospodarski sklop Pecotić		E	Pojedinačno
	Smokvica	Stambeno-gospodarski sklop Peterlić		E	Pojedinačno
	Smokvica	Ladanjski-gospodarski sklop Kanavelić		E	Pojedinačno
	Smokvica	Arheološki lokalitet Gradina		E	Pojedinačno
	Smokvica	Crkva sv.Ciprijana s grobljem		E	Pojedinačno
	Smokvica	Kućarica Toreta Baničević, Stinjiva polje		E	Pojedinačno
	Smokvica	Bezimena kota 258,4 – pretpovijesna osmatračnica		E	Pojedinačno
	Smokvica	Gradina, Velo gračišće, kota 267,0		E	Pojedinačno
	Smokvica	Gradina, Dubrovica – kota 192,5		E	Pojedinačno
	Smokvica	Špilja Istruga – pretpovijesni lokalitet		E	Pojedinačno
	Smokvica	Gradine Kom na koti 510,8 i 491,2		E	Pojedinačno
	Smokvica	Mala kapja – pretpovijesna gomila		E	Pojedinačno
	Smokvica	Gomila, Gumance		E	Pojedinačno
	Smokvica	Marča vrh, prema Mihajna glavici – pretpovijesne gomile		E	Pojedinačno
	Smokvica	Sutulija – pretpovijesna gradina, pretposta. ostaci crkve sv.Ilije		E	Pojedinačno
	Smokvica	Prapratski brig – kota 131,1, gomila		E	Pojedinačno
	Smokvica	Krvava ropa – ostaci antičkog gospodarskog imanja		E	Pojedinačno
	Smokvica	Donje polje – ostaci antičkog gospodarskog imanja		E	Pojedinačno
	Smokvica	Prapatna - Mirje		E	Pojedinačno
	Smokvica	Arheološka zona južno od Srednjeg brda		E	Pojedinačno
	Smokvica	Arheološka zona između polja Sitnica i Livin dol		E	Pojedinačno
	Smokvica	Arheološka zona istočno od naselja Smokvica		E	Pojedinačno
	Smokvica	Villa rustica - Mala Kapja		E	Pojedinačno
	Smokvica	Arheološki lokalitet - Podobavje		E	Pojedinačno
	Smokvica	1 gomila - Smolinska glavica		E	Pojedinačno
	Smokvica	1 gomila - Gumanca		E	Pojedinačno
	Smokvica	2 gomile - Okoševac		E	Pojedinačno
	Smokvica	Villa rustica - Polje Dol - Sevca		E	Pojedinačno
	Smokvica	2 gomile - Marča vrh		E	Pojedinačno
	Smokvica	Villa rustica - Višnja polje		E	Pojedinačno
	Smokvica	Gomila - Stražišće		E	Pojedinačno
	Smokvica	Villa rustica - Višnja - Njivice		E	Pojedinačno
	Smokvica	Villa rustica - Sutulija - Mirje		E	Pojedinačno
	Smokvica	Gomila - Čipoino polje		E	Pojedinačno
	Smokvica	Gomila - Brig		E	Pojedinačno
	Smokvica	Villa rustica - Dračevica		E	Pojedinačno
	Smokvica	Arheološki lokalitet - Novo groblje		E	Pojedinačno

Općina Ston**Zaštićena kulturna dobra**

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Ston	Ston	Kancelarija Dubrovačke Republike	RST-1186-1986.	Z	Pojedinačno
	Ston	Ostaci crkve Sv. Martina	Z-4762	Z	Pojedinačno
	Ston	Crkva Gospe od Lužina	Z-4858	Z	Pojedinačno
	Ston	Crkva Sv. Jeronima	RST-0022-1962.	Z	Pojedinačno
	Ston	Ostaci crkve Sv. Magdalene (Mandaljene)	Z-4764	Z	Pojedinačno
	Ston	Ostaci crkve Sv. Petra	Z-4763	Z	Pojedinačno
	Ston	Crkva Navještenja, Stonsko polje	Z-1759	Z	Pojedinačno
	Ston	Crkva sv. Andrije	Z-1758	Z	Pojedinačno
	Ston	Ostaci crkve Sv. Ivana,	Z-4765	Z	Pojedinačno
	Ston	Ostaci Crkve Sv. Stjepana	Z-2530	Z	Pojedinačno
	Ston	Brijeg Gradac s crkvom sv.Mihajla I samostanom dominikanki	Z-4560	Z	Pojedinačno
	Ston	Ostaci crkve sv.Srđa	RST-0069-1963.	Z	Pojedinačno
	Ston	Podvodno arheološko nalazište kod uvala Prapratno	Z-19	Z	Pojedinačno
	Ston	Crkva Presvetoga Imena Isusova (sv. Liberan)	Z-6143	Z	Pojedinačno
	Ston	Franjevački samostan i crkva sv. Nikole	RST-1192-1986.	Z	Pojedinačno
	Mali Ston	Crkva Sv. Mihajla	Z-1678	Z	Pojedinačno
	Hodilje	Crkva Sv. Ivana Krstitelja	Z-1750	Z	Pojedinačno
	Česvinica	Arheološko nalazište špilja Gudnja	Z-6038	Z	Pojedinačno
	Broce	Crkva Svih Svetih s grobljem	Z-1739	Z	Pojedinačno
	Broce	Ljetnikovac Betondić	Z-1753	Z	Pojedinačno
	Sparagovići	Crkva Sv. Đurđa	Z-966	Z	Pojedinačno
	Žuljana	Crkva Gospe od Sedam žalosti	Z-2464	Z	Pojedinačno
	Žuljana	Ostaci njemačkog torpednog čamca S-57	Z-25	Z	Pojedinačno
	Žuljana	Ostaci antičkog brodoloma kod otočića Lirice	Z-5655	Z	Pojedinačno
	Ston	Kult.-povijesna cjelina Stona s gradskim zidinama i utvrdama	ZDU 191	Z	Kult. povijesna cjelina
	Mali Ston	Kult.-povijesna cjelina Mali Ston	RST-1274-1986.	Z	Kult.-povijesna cjelina

Preventivno zaštićena kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Ston	Broce	Poluurbana cjelina Broce	P-1465	PZ	Kult.-povijesna cjelina
	Ston	Crkva sv.Vlaha	P-4914	PZ	Pojedinačno
	Ston	Tvrđava Veliki Kaštio	P-5255	PZ	Pojedinačno

Evidentirana kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Ston	Ston	Kompleks samostana Sv. Kuzme i Damjana, - Stonsko polje		E	Pojedinačno
	Ston	Palača Sorgo		E	Pojedinačno
	Ston	Crkva sv. Vlaha		E	Pojedinačno
	Ston	Gradska luža - Glavna straža		E	Pojedinačno
	Ston	Stup za zastavu, štandarac		E	Pojedinačno
	Ston	Knežev dvor		E	Pojedinačno
	Ston	Biskupska palača		E	Pojedinačno
	Ston	Solana sa skladištima soli		E	Pojedinačno
	Ston	Crkva Gospe od Zamirja		E	Pojedinačno
	Ston	Crkva Sv. Trojice		E	Pojedinačno
	Ston	Kasnoantička osmatračnica	ev - ST - C/1	E	Pojedinačno
	Ston	Limitacija Stonskog polja	ev - ST - C/3	E	Pojedinačno
	Ston	Villa Rustica	ev - ST - C/2	E	Pojedinačno
	Ston	Crkva sv.Matije		E	Pojedinačno
	Ston	Štandarac		E	Pojedinačno
	Ston	Fontana		E	Pojedinačno
	Ston	Ostaci antičkog i srednjovjekovnog naselja		E	Kult.-povijesna cjelina
	Ston	Antika – pojedinačni nalazi - Prapratno		E	Pojedinačno
	Ston	Gradina sv.Mihajlo		E	Pojedinačno
	Ston	Gradina Humac		E	Pojedinačno
	Ston	Gospa od Blagovijesti, Nuncijata, Ston		E	Pojedinačno
	Ston	Crkva Gospe od Lužina, Ston		E	Pojedinačno
	Ston	Crkva sv.Mihajla		E	Pojedinačno
	Ston	Crkva sv.Kuzme i Damjana		E	Pojedinačno
	Mali Ston	Arsenal		E	Pojedinačno
	Mali Ston	Kaše		E	Pojedinačno
	Mali Ston	Crkva Sv. Antuna opata		E	Pojedinačno
	Mali Ston	Crkva sv.Ane		E	Pojedinačno
	Mali Ston	Slanica		E	Pojedinačno
	Brijesta	Kula Kabužić		E	Pojedinačno
	Brijesta	Ruralna cjelina Brijesta	ev - ST - O/I	E	Kult.-povijesna cjelina
	Brijesta	Crkva Sv. Liberana	ev - ST - O/1	E	Pojedinačno
	Brijesta	Ruralna cjelina Donje selo		E	Kult.-povijesna cjelina
	Brijesta	Ruralna cjelina Bogičevići		E	Kult.-povijesna cjelina
	Brijesta	Kamena gomila		E	Pojedinačno
	BrijestaO.Tajan	Ostaci antičke ville rustice		E	Pojedinačno
	Broce	Kompleks Dominikanskog samostana		E	Pojedinačno

Broce	Crkva Sv. Antuna		E	Pojedinačno
Broce	Ostaci crkve Sv. Ivana Krstitelja, Jelinjak		E	Pojedinačno
Broce	Ostaci crkve Sv. Tome, Hrasno		E	Pojedinačno
Broce	Ruralna cjelina Kobaš	ev - ST - D/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Broce	Poluurbana cjelina Broce	ev - ST - D/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Broce	Crkva Sv. Jeronima, Kobaš	ev - ST - D/2	E	Pojedinačno
Broce	Crkva Sv. Ivana, Kobaš	ev - ST - D/3	E	Pojedinačno
Broce	Kamena gomila - osmatračnica		E	Pojedinačno
Broce	Kamena gomila - osmatračnica		E	Pojedinačno
Broce	Kamena gomila - osmatračnica		E	Pojedinačno
Česvinica	Crkva Sv. Matije, Stonsko polje		E	Pojedinačno
Česvinica	Crkva Sv. Nikole		E	Pojedinačno
Česvinica	Ruralna cjelina Česvinica	ev - ST - H/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Metohija	Crkva gospe od Davila		E	Pojedinačno
Metohija	Crkva Sv. Filipa i Jakova		E	Pojedinačno
Metohija	Ruralna cjelina Gornje selo		E	Kult.-povijesna cjelina
Metohija	Ruralna cjelina Metohija	ev - ST - I/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Zaton Doli	Crkva Svih Svetih, Mali voz		E	Pojedinačno
Zaton Doli	Crkva Sv. Šimuna, Konštari		E	Pojedinačno
Zaton Doli	Crkva Sv. Mihajla, Zamaslina		E	Pojedinačno
Zaton Doli	Kompleks Roko - Jerković		E	Pojedinačno
Zaton Doli	Ruralna cjelina Zaton Doli	ev - ST - A/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Zaton Doli	Crkva Gospe od zdravlja	ev - ST - A/2	E	Pojedinačno
Zaton Doli	Crkva Sv. Ilije	ev - ST - A/3	E	Pojedinačno
Zaton Doli	Crkva Sv. Liberana	ev - ST - A/1	E	Pojedinačno
Boljenovići	Ruralna cjelina Boljenovići	ev - ST - J/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Hodilje	Ruralna cjelina Hodilje	ev - ST - E/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Hodilje	Prapovijesna osmatračnica		E	Pojedinačno
Luka	Ruralna cjelina Luka	ev - ST - F/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Luka	Ruralna cjelina Rusan	ev - ST - F/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Putniković	Ruralna cjelina Zaradeže	ev - ST - N/II	E	Kult.-povijesna cjelina
Putniković	Ruralna cjelina Prisoje	ev - ST - N/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Putniković	Stranj Gundulić	ev - ST - N/1	E	Pojedinačno
Boljenovići	Crkva Sv. Petra	ev - ST - J/1	E	Pojedinačno
Dubrava	Crkva Sv. Mihovila s grobljem	ev - ST - R/1	E	Pojedinačno
Hodilje	Crkva Sv. Marije (Male Gospe)	ev - ST - E/1	E	Pojedinačno
Putniković	Crkva Sv. Marije Magdalene	ev - ST - N/2	E	Pojedinačno
Putniković	Crkva Gospe od Rozarija s grobljem	ev - ST - N/3	E	Pojedinačno
Sparagovići	Crkva Sv. Petra	ev - ST - K/1	E	Pojedinačno
Sparagovići	Prapovijesna gradina		E	Pojedinačno
Sparagovići	Škupina od 10 kamenih gomila		E	Pojedinačno
Sparagovići	Župna crkva Sv. Ivana		E	Pojedinačno
Sparagovići	Crkva Sv. Nikole		E	Pojedinačno
Sparagovići	Ruralna cjelina Sparagovići	ev - ST - K/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Sparagovići	Crkva sv. Marka		E	Pojedinačno
Zabrđe	Ruralna cjelina Pinčevići	ev - ST - L/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Zabrđe	Crkva Sv. Martina	ev - ST - L/1	E	Pojedinačno
Zabrđe	Crkva Sv. Marije Magdalene	ev - ST - L/2	E	Pojedinačno
Zabrđe	Crkva navještenja Marijinog	ev - ST - L/3	E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 26		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 27		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 28		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 29		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 30		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 31		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 32		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 33		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 34		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 35		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 36		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 37		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 38		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 39		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 40		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 41		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 42		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 43, Mala gomila		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 46		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gradina Velike Stine		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 52		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 53		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 54		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 56		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gomila 57		E	Pojedinačno
Zabrđe	Gradina iznad Butkova doca		E	Pojedinačno
Česvinica	Ruralna cjelina Krešići		E	Kult.-povijesna cjelina
Česvinica	Ruralna cjelina Kutji		E	Kult.-povijesna cjelina
Česvinica	Ruralna cjelina Indija		E	Kult.-povijesna cjelina

Dančanje	Crkva sv. Mihajla		E	Pojedinačno
Dančanje	Ruralna cjelina Dančanje	ev - ST - M/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Dančanje	Ruralna cjelina Bautovići		E	Kult.-povijesna cjelina
Dančanje	Ruralna cjelina Radetići		E	Kult.-povijesna cjelina
Dančanje	Ruralna cjelina Prčevići		E	Kult.-povijesna cjelina
Dančanje	Ruralna cjelina Šatere		E	Kult.-povijesna cjelina
Dančanje	5 kamenih gomila		E	Pojedinačno
Putnikovići	Ruralna cjelina Balanovići		E	Kult.-povijesna cjelina
Putnikovići	Ruralna cjelina Đuračići		E	Kult.-povijesna cjelina
Putnikovići	Ruralna cjelina Koraći		E	Kult.-povijesna cjelina
Putnikovići	Prapovijesna gradina i 3 kamene gomile		E	Pojedinačno
Putnikovići	3 kamene gomile		E	Pojedinačno
Putniković	Gomila 1		E	Pojedinačno
Putniković	Gomila 2		E	Pojedinačno
Putniković	Gomila 3		E	Pojedinačno
Putniković	Gomila 4		E	Pojedinačno
Putniković	Gomila 5		E	Pojedinačno
Putniković	Gradina Vijenac		E	Pojedinačno
Putniković	Gomila 3		E	Pojedinačno
Putniković	Gradina Straža		E	Pojedinačno
Tomislavovac	Crkva Sv. Ane	ev - ST - P/I	E	Pojedinačno
Tomislavovac	Ruralna cjelina Tomislavovac	ev - ST - P/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Tomislavovac	Ruralna cjelina Ivušići		E	Kult.-povijesna cjelina
Tomislavovac	Ruralna cjelina Ruskovići		E	Kult.-povijesna cjelina
Tomislavovac	Ruralna cjelina Vukotići		E	Kult.-povijesna cjelina
Tomislavovac	Ruralna cjelina Kozo		E	Kult.-povijesna cjelina
Tomislavovac	Crkva sv. Trojstva		E	Pojedinačno
Tomislavovac	Prapovijesna gradina		E	Pojedinačno
Tomislavovac	Prapovijesni gradinski sustav na lokacijama crkve sv. Trojstvo, Mijančove grude i Vukotići		E	Pojedinačno
Tomislavovac	Gomile 6		E	Pojedinačno
Tomislavovac	Gomile 7		E	Pojedinačno
Tomislavovac	Gomila i gradina Gruhovića		E	Pojedinačno
Tomislavovac	Gruhovića, Gomila 5		E	Pojedinačno
Tomislavovac	Gruhovića, Gomila 6		E	Pojedinačno
Tomislavovac	Gruhovića, Gomila 7		E	Pojedinačno
Tomislavovac	Crkva Gospe od Rozarija, Putnikovići		E	Pojedinačno
Tomislavovac	Skupina od 4 kamene gomile		E	Pojedinačno
Tomislavovac	7 kamenih gomila		E	Pojedinačno
Žuljana	Ruralna cjelina Žuljana	ev - ST - S/I	E	Kult.-povijesna cjelina
Žuljana	Crkva Sv. Martina s grobljem	ev - ST - S/2	E	Pojedinačno
Žuljana	Crkva Sv. Nikole	ev - ST - S/3	E	Pojedinačno
Žuljana	Crkva Sv. Ane	ev - ST - S/5	E	Pojedinačno
Žuljana	Crkva Gospe od Rozarija	ev - ST - S/6	E	Pojedinačno
Žuljana	Crkva Sv. Magdalene	ev - ST - S/4	E	Pojedinačno
Žuljana	Ruralna cjelina Jeići		E	Kult.-povijesna cjelina
Žuljana	Ruralna cjelina Korta		E	Kult.-povijesna cjelina
Žuljana	Ruralna cjelina Kurtele		E	Kult.-povijesna cjelina
Žuljana	Ruralna cjelina Piričići		E	Kult.-povijesna cjelina
Žuljana	Ruralna cjelina Pozirine		E	Kult.-povijesna cjelina
Žuljana	Ruralna cjelina Račići		E	Kult.-povijesna cjelina
Žuljana	Crkva sv. Julijana (Roka)		E	Pojedinačno
Žuljana	Antički lokalitet		E	Pojedinačno
Žuljana	Antički lokalitet		E	Pojedinačno
Žuljana	Antički brodolom – Lirica - jug		E	Pojedinačno
Žuljana	Antika – pojedinačni nalazi – Zagorje – Seka		E	Pojedinačno
Žuljana	Gradina Ulijenje		E	Pojedinačno
Žuljana	Gradina Dublje		E	Pojedinačno
Žuljana	Gomila i gradina Orlovica		E	Pojedinačno
Žuljana	Gomila 1		E	Pojedinačno
Žuljana	Gruhovića, gomila 4		E	Pojedinačno
Žuljana	Ostaci antičkog naselja		E	Pojedinačno
Luka	Crkva sv. Vida		E	Pojedinačno
Rusan	Crkva sv. Marije (Mala Gospa)		E	Pojedinačno
Zaton Doli	Kuća Konjuh		E	Pojedinačno
Zaton Doli	Ljetnikovac Vljaki		E	Pojedinačno
Zaton Doli	Crkva sv. Petra i Pavla		E	Pojedinačno
Zaton doli	Gomila 1		E	Pojedinačno
Zaton doli	Gomila 2		E	Pojedinačno
Zaton doli	Gomila 3		E	Pojedinačno
Zaton doli	Gomila 4		E	Pojedinačno
Zaton doli	Gomila 5 / Mali voz		E	Pojedinačno
Zaton doli	Gomila 6 / Mali voz		E	Pojedinačno
Zaton doli	Gomila 10		E	Pojedinačno
Zaton doli	Gomila 54		E	Pojedinačno
Zaton doli	Gomila 67		E	Pojedinačno
Zaton doli	Gomila 68 i gradina		E	Pojedinačno
Zaton doli	Crkva sv. Petra i Pavla		E	Pojedinačno

	Metohija	Kamena gomila		E	Pojedinačno
	Metohija	Kamena gomila		E	Pojedinačno
	Duba Stonska	Crkva Sv. Nikole		E	Pojedinačno
	Duba stonska	Antički lokalitet		E	Pojedinačno
	Duba Stonska	Gomila južno od naselja		E	Pojedinačno
	Duba Stonska	Prapovijesna osmatračnica		E	Pojedinačno
	Dubrava	Prapovijesna gradina		E	Pojedinačno
	Dubrava	Kamena gomila		E	Pojedinačno
	Dubrava	Prapovijesna gradina		E	Pojedinačno
	Dubrava	Kamena gomila 1		E	Pojedinačno
	Dubrava	Kamena gomila 2		E	Pojedinačno
	Dubrava	Kamena gomila 1		E	Pojedinačno
	Dubrava	Kamena gomila 2		E	Pojedinačno
	Dubrava	15 kamenih gomila		E	Pojedinačno
	Dubrava	Kamena gomila		E	Pojedinačno
	Dubrava	Prapovijesna gradina		E	Pojedinačno
	Dubrava	Kamena gomila 1		E	Pojedinačno
	Dubrava	Kamena gomila 2		E	Pojedinačno
	Dubrava	Kamena gomila		E	Pojedinačno
	Dubrava	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Dubrava	Gomila2		E	Pojedinačno
	Dubrava	Gomila 4		E	Pojedinačno
	Dubrava	Gradac		E	Pojedinačno
	Dubrava	Gradina Tušije brdo		E	Pojedinačno
	Dubrava	Gradina Prtinac		E	Pojedinačno
	Dubrava	Gomila 2, Ulijenje		E	Pojedinačno
	Dubrava	Gruhovica, gomila 3		E	Pojedinačno
	Dubrava	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Dubrava	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Dubrava	Gomila 3		E	Pojedinačno
	Dubrava	Gomila 4		E	Pojedinačno
	Dubrava	Gomila 5		E	Pojedinačno
	Dubrava	Gomila 5A		E	Pojedinačno
	Dubrava	Kamena gomila		E	Pojedinačno
	Dubrava	Kamena gradina 2		E	Pojedinačno
	Broce	Antika – pojedinačni nalazi		E	Pojedinačno
	Brijesta	Gomila 5, Jegulja		E	Pojedinačno
	Brijesta	Gradina Gradac, Bogičevići		E	Pojedinačno
	Brijesta	Kamena gomila		E	Pojedinačno
	Brijesta	3 kamene gomile		E	Pojedinačno
	Brijesta	3 kamene gomile		E	Pojedinačno
	Broce	Antika – pojedinačni nalazi		E	Pojedinačno
	Česvinica	Gradina		E	Pojedinačno
	Dančanje	Crkva sv.Mihajla		E	Pojedinačno
	Dančanje	Gomila 44		E	Pojedinačno
	Dančanje	Gomila 45 i gradina Veliki Gradac		E	Pojedinačno
	Dančanje	Gomila 47		E	Pojedinačno
	Dančanje	Gomila 48		E	Pojedinačno
	Dančanje	Gomila 51		E	Pojedinačno
	Dančanje	Gomila 55		E	Pojedinačno
	Dančanje	Gradina Mali Gradac		E	Pojedinačno
	Dančanje	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Dančanje	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Dančanje	Gomila 3		E	Pojedinačno
	Dančanje	Gomila 4		E	Pojedinačno
	Dančanje	Gradina ograđena		E	Pojedinačno
	Hodilje	Gradina Humac		E	Pojedinačno
	Luka	Crkva sv.Marije (Mala Gospa) Rusan		E	Pojedinačno
	Mali Ston	Ostaci fortifikacija		E	Pojedinačno
	Mali Ston	Ostaci sakralne građevine		E	Pojedinačno
	Mali Ston	Ostaci antičke ville rustice		E	Pojedinačno
	Metohija	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Metohija	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Metohija	Gomila 3		E	Pojedinačno
	Metohija	Gomila 4		E	Pojedinačno
	Metohija	Gomila 5		E	Pojedinačno
	Metohija	Gomila 6		E	Pojedinačno
	Metohija	Gomila 7		E	Pojedinačno
	Metohija	Gomila 8		E	Pojedinačno
	Metohija	Gomila 9		E	Pojedinačno
	Metohija	Gomila 10		E	Pojedinačno
	Metohija	Gomila 50		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gomila 11		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gomila 12		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gomila 13		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gomila 14		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gomila 15		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gomila 16		E	Pojedinačno

	Sparagovići	Gomila 17		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gomila 18		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gomila 19		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gomila 20		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gradina Crkvena glava		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gomila 21		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gomila 22		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gomila 23		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gomila 24		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gomila 25		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Gomila 49		E	Pojedinačno
	Sparagovići	Crkva sv. Jurja, Ledinići, Ponikve (Stećci)		E	Pojedinačno
	Zamaslina	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Zamaslina	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Zamaslina	Gomila 3		E	Pojedinačno
	Zamaslina	Gomila 4		E	Pojedinačno
	Zamaslina	Ostaci kasnoantičkog obrambenog zida		E	Pojedinačno

Općina Trpanj**Zaštićena kulturna dobra**

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Trpanj	Duba Pelješka	Crkva Sv. Margarite	Z-4925	Z	Pojedinačno
	Trpanj	Crkva Sv. Roka s grobljem	Z-4620	Z	Pojedinačno
	Trpanj	Arheološko nalazište Gradina	Z-4485	Z	Pojedinačno

Preventivno zaštićena kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Trpanj	Duba Pelješka	Arheološko nalazište Dionica	P-4380	PZ	Pojedinačno

Evidentirana kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Trpanj	Duba Pelješka	Ruralna cjelina Duba Pelješka	ev - TR - D/1	E	Kult.-povijesna cjelina
	Duba Pelješka	Ljetnikovac Dobroslavić	ev - TR - D/2	E	Pojedinačno
	Duba Pelješka	Stranj	ev - TR - D/3	E	Pojedinačno
	Duba Pelješka	Rimski Castrum	ev - TR - D/5	E	Pojedinačno
	Duba Pelješka	Stambeni niz		E	Pojedinačno
	Duba Pelješka	Groblje sv. Margarite		E	Pojedinačno
	Duba Pelješka	Zona Zabaščina – (villa rustica)		E	Pojedinačno
	Trpanj	Zgrada Kapetanije (Kuća Gundulić)		E	Pojedinačno
	Trpanj	Župna Crkva Sv. Petra i Pavla (Nekada Sv. Mihovila)		E	Pojedinačno
	Trpanj	Poluurbana cjelina Trpanj	TR - A/1	E	Kult.-povijesna cjelina
	Trpanj	Kompleks ljetnikovca Gundulić	ev - TR - A/6	E	Pojedinačno
	Trpanj	Bota - Stranj Gundulić(Ruševina)	ev - TR - A/7	E	Pojedinačno
	Trpanj	Ljetnikovac Ranjina (Ruševina)	ev - TR - A/5	E	Pojedinačno
	Trpanj	Crkva Gospe od Karmela	TR - A/2	E	Pojedinačno
	Trpanj	Kapela Sv. Antuna	ev - TR - A/1	E	Pojedinačno
	Trpanj	Ostaci Sv. Petra	ev - TR - A/11	E	Pojedinačno
	Trpanj	Crkva Sv. Križa s grobljem	ev - TR - A/2	E	Pojedinačno
	Trpanj	Crkva Sv. Nikole, Trpanj	ev - TR - A/3	E	Pojedinačno
	Trpanj	Lokalitet Mrcine	ev - TR - A/13	E	Pojedinačno
	Trpanj	Villa Rustica	ev - TR - A/12	E	Pojedinačno
	Trpanj	Gradina	ev - TR - A/10	E	Pojedinačno
	Trpanj	Špilja Ferenčina	ev - TR - A/8	E	Pojedinačno
	Trpanj	Špilja Vilina		E	Pojedinačno
	Trpanj	Špilja Duboki dolac		E	Pojedinačno
	Trpanj	Poluurbana cjelina Trpanj – Dekovići		E	Kult.-povijesna cjelina
	Trpanj	Poluurbana cjelina Trpanj – Zalo		E	Kult.-povijesna cjelina
	Trpanj	Kapelica Gospe od Milosrđa		E	Pojedinačno
	Trpanj	Spomenik žrtvama NOB-a		E	Pojedinačno
	Trpanj	Groblje sv. Roka		E	Pojedinačno
	Trpanj	Groblje sv. Križa		E	Pojedinačno
	Trpanj	Križ u Trpnju uz cestu D-415		E	Pojedinačno
	Trpanj	Ostaci crkve sv. Petra ad Ripas		E	Pojedinačno
	Trpanj	Trpanjsko polje		E	Pojedinačno
	Trpanj	Gomila 21		E	Pojedinačno
	Trpanj	Gomila 22		E	Pojedinačno
	Donja Vručica	Ostaci ljetnikovca Bunić	ev - TR - B/3	E	Pojedinačno
	Donja Vručica	Ostaci ljetnikovca Ranjina s kapelom	ev - TR - B/2	E	Pojedinačno
	Donja Vručica	Ruralna cjelina Donja Vručica	ev - TR - B/1	E	Kult.-povijesna cjelina
	Donja Vručica	Crkva Sv. Kuzme i Damjana	ev - TR - B/1	E	Pojedinačno
	Donja Vručica	Gomila	ev - TR - B/4	E	Pojedinačno
Donja Vručica	Ruralna cjelina Donja Vručica – zaselak Ženjevka		E	Kult.-povijesna cjelina	
Donja Vručica	Ruralna cjelina Donja Vručica – zaselak Veli Vrh		E	Kult.-povijesna cjelina	
Donja Vručica	Ruralna cjelina Donja Vručica – zaselak Šeputi		E	Kult.-povijesna cjelina	

	Donja Vručica	Ruralna cjelina Donja Vručica – zaselak Donje Selo		E	Kult.-povijesna cjelina
	Donja Vručica	Groblje sv.Kuzme i Damjana		E	Pojedinačno
	Donja Vručica	Gomila 1		E	Pojedinačno
	Donja Vručica	Gomila 2		E	Pojedinačno
	Donja Vručica	Gomila 3		E	Pojedinačno
	Donja Vručica	Gomila 4		E	Pojedinačno
	Donja Vručica	Gradina Gradac		E	Pojedinačno
	Gornja Vručica	Ruralna cjelina Gornja Vručica	ev - TR - C/I	E	Kult.-povijesna cjelina
	Gornja Vručica	Ostaci ljetnikovca Zamanja	ev - TR - C/4	E	Pojedinačno
	Gornja Vručica	Magazin Gučetić	ev - TR - C/5	E	Pojedinačno
	Gornja Vručica	Gradina	ev - TR - C/6	E	Pojedinačno
	Gornja Vručica	Ruralna cjelina Gornja Vručica – zaselak Novačići		E	Kult.-povijesna cjelina
	Gornja Vručica	Ruralna cjelina Gornja Vručica – zaselak Kračinići		E	Kult.-povijesna cjelina
	Gornja Vručica	Crkva sv.Paškala		E	Pojedinačno
	Gornja Vručica	Crkva sv.Jurja		E	Pojedinačno
	Gornja Vručica	Crkva sv.Spasa		E	Pojedinačno
	Gornja Vručica	Groblje sv.Jurja		E	Pojedinačno
	Gornja Vručica	Župna crkva Gospe od Milosrđa		E	Pojedinačno
	Gornja Vručica	Gradina		E	Pojedinačno
	Gornja Vručica	Gomila 1		E	Pojedinačno

Općina Vela Luka**Zaštićena kulturna dobra**

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Vela Luka	Vela Luka	Arheološko nalazište Beneficij - Gudulija	Z-4674	Z	Pojedinačno
	Vela Luka	Crkva Sv. Vicenta	Z-5292	Z	Pojedinačno
	Vela Luka	Crkva Sv. Josipa	Z-5587	Z	Pojedinačno
	Vela Luka	Crkva Sv. Kuzme i Damjana s arheološkim nalazištem	Z-6588	Z	Pojedinačno
	Vela Luka	Arheološko nalazište Gradina sa crkvom Sv. Ivana Krstitelja	Z-4856	Z	Pojedinačno
	Vela Luka	Arheološko nalazište Vela spilja	Z-3817	Z	Pojedinačno
	Vela Luka	Arheološko nalazište Mirje u polju Bradat	Z-5528	Z	Pojedinačno
	Vela Luka	Arheološko nalazište na otoku Gubeša	Z-4855	Z	Pojedinačno
	Vela Luka	Zgrada Osnovne škole Vela Luka	Z-6468	Z	Pojedinačno
Vela Luka	Austrougarska utvrda Forteca – Hum I ostaci prapovijesne gradine	Z-6483	Z	Pojedinačno	

Evidentirana kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Vela Luka	Potirna	Arheološki lokalitet Potirna		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Kaštel Kolović-Santić		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Cjelina naselja Vela Luka		E	Kult.-povijesna cjelina
	Vela Luka	Škola		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Crkva Sv. Roka na groblju		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Crkva Gospe od Karmela		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Crkva Gospe od Zdravlja		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Crkva Bezgrešnog začeca Blažene djevice Marije		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Groblje		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Pretpovijesna gomila-promatračnica Ančinovo		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Pretpovijesni refugij na Humu		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Crkva sv.Petra		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Crkva sv.Jurja		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Pretpovijesni refugij Greben		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Pretpovijesno gradinsko naselje Maslinovik		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Antički gospodarski objekt ispod Lisca		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Pretpovijesne gomile Potorače – G1		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Pretpovijesne gomile Potorače – G2		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Pretpovijesne gomile Potorače – G3		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Pretpovijesna gomila Njivice (2)		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Arheološki lokalitet Vrbovica		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Ostaci rimskih nastambi na otočiću Kamenjak		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Antička Villa rustica Poplat		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Etnozone nacionalni i regionalni značaj		E	Kult.-povijesna cjelina
	Vela Luka	Kultivirani agrarni/ruralni krajolik nacionalni i regionalni značaj		E	Kulturni krajolik
	Vela Luka	Arheološki lokalitet Kale		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Dom kulture I galerija (zavičajna zbirka)		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Područja posebne brojnosti kulturnih dobara te spomeničke slojevitosti		E	Kulturni krajolik
	Vela Luka	Potencijalni arheološki lokalitet Poplat		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Potencijalni arheološki lokalitet Gradina		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Potencijalni arheološki lokalitet Triporti		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Potencijalni arheološki lokalitet otok Proizd		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Potencijalni arheološki lokalitet Privala		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Potencijalni arheološki lokalitet Kamenjak		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Potencijalni arheološki lokalitet Kovnici		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Potencijalni arheološki lokalitet Garma		E	Pojedinačno
	Vela Luka	Potencijalni arheološki lokalitet Pičena		E	Pojedinačno

Vela Luka	Potencijalni arheološki lokalitet Tečar		E	Pojedinačno
Vela Luka	Potencijalni arheološki lokalitet Šibakova noga		E	Pojedinačno
Vela Luka	Potencijalni arheološki lokalitet Tevčar		E	Pojedinačno
Vela Luka	Potencijalni arheološki lokalitet Vrbovica		E	Pojedinačno
Vela Luka	Antička arhitektura Zmališćica/Rudodma		E	Pojedinačno
Vela Luka	Arheološki lokalitet Bobovišće		E	Pojedinačno
Vela Luka	Pretpovijesne gomile Zblače – G1		E	Pojedinačno
Vela Luka	Pretpovijesne gomile Zblače – G2		E	Pojedinačno
Vela Luka	Pretpovijesne gomile Zblače – G3		E	Pojedinačno
Vela Luka	Pretpovijesne gomile Zmalošćica – G1		E	Pojedinačno
Vela Luka	Pretpovijesne gomile Zmalošćica – G2		E	Pojedinačno
Vela Luka	Pretpovijesne gomile Zmalošćica – G3		E	Pojedinačno
Vela Luka	Pretpovijesne gomile Zmalošćica – G4		E	Pojedinačno
Vela Luka	Pretpovijesne gomile Zmalošćica – G5		E	Pojedinačno
Vela Luka	Crkva Gospe od Milosti		E	Pojedinačno
Vela Luka	Gustrine (>500x)		E	Pojedinačno
Vela Luka	Poljske kućice (>1000x)		E	Pojedinačno
Vela Luka	Ismaeli kaštel		E	Pojedinačno
Vela Luka	Bratovština sv. Josipa (Mala I velika skula)		E	Pojedinačno
Vela Luka	Sokolana		E	Pojedinačno
Vela Luka	Kameni križevi (>25x)		E	Pojedinačno
Vela Luka	Stambeno-gospodarski sklop izvan naselja (STANI) (>5x)		E	Pojedinačno
Vela Luka	Stambeno-gospodarski sklop u naselju (>10x)		E	Pojedinačno
Vela Luka	Uvala gradina-podvodni arheološki lokalitet		E	Pojedinačno
Vela Luka	2 gomile - Njivice		E	Pojedinačno
Vela Luka	Arheološki lokalitet Blatsko polje - ispod Velikog Lisca		E	Pojedinačno

Općina Zažablje**Zaštićena kulturna dobra**

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Zažablje	Dobranje	Srednjovjekovno groblje I crkva Male Gospe	Z-6537	Z	Pojedinačno

Evidentirana kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Zažablje	Zažablje	Etnozona - prostori Općine Zažablje		E	Kult.-povijesna cjelina
	Zažablje	Arheološko područje		E	Pojedinačno
	Bijeli vir	Nova župna crkva s grobljem		E	Pojedinačno
	Bijeli vir	Gomila 1, Bobovište		E	Pojedinačno
	Bijeli vir	Gomila 2, Bobovište		E	Pojedinačno
	Bijeli vir	Gomila 3, Bobovište		E	Pojedinačno
	Bijeli vir	Gomila 4, Medarevine, Jajevica		E	Pojedinačno
	Bijeli vir	Gomila 5, Veliki Hum		E	Pojedinačno
	Bijeli vir	Bili Vir, Bobovište, Torina		E	Pojedinačno
	Bijeli vir	Crkva Gospe Lurdske		E	Pojedinačno
	Bijeli vir	Dvije mlinice vodenice u Bijelome Viru		E	Pojedinačno
	Mlinište	Nova župna crkva Srca Isusova I Srca Marijina		E	Pojedinačno
	Mlinište	Kapela Srca Isusova na groblju		E	Pojedinačno
	Mlinište	Kapela sv. Ante I sv. Roka na Mliništu		E	Pojedinačno
	Mlinište	Minijaturne kapelice na kućama		E	Pojedinačno
	Mlinište	Gomila 1, Jejavica		E	Pojedinačno
	Mlinište	Gomila 2, Kalunišće		E	Pojedinačno
	Mlinište	Gomila 3, Kalunišće		E	Pojedinačno
	Mlinište	Gomila 4, Kalunišće		E	Pojedinačno
	Mlinište	Gomila 5, Kalunišće		E	Pojedinačno
	Mlinište	Gomila 8 I Gradina Bljustovac		E	Pojedinačno
	Mlinište	Gradina Čelin		E	Pojedinačno
	Mlinište	Gradina Marin Vijenac		E	Pojedinačno
	Mlinište	Gomila 6, Mali Hum		E	Pojedinačno
	Dobranje	Arheološki lokalitet uz crkvu Male Gospe, kat.cest. 195 k.o. Dobranje		E	Pojedinačno
	Dobranje	Kapela Svete Obitelji		E	Pojedinačno
	Dobranje	Gomila 1, Žaba		E	Pojedinačno
	Dobranje	Gomila 2, Žaba		E	Pojedinačno
	Dobranje	Gomila 3, Kaloperovići		E	Pojedinačno
	Dobranje	Gomila 4, Kaloperovići		E	Pojedinačno
	Dobranje	Gomila 5, Kaloperovići		E	Pojedinačno
	Dobranje	Gomila 6, Kaloperovići		E	Pojedinačno
	Dobranje	Gomila 7, Zmijina Glavica		E	Pojedinačno
	Dobranje	Zmijina glavica, Dobranje		E	Pojedinačno
	Dobranje	Škola u Dobranju		E	Pojedinačno
	Kuti	Kapela Gospe od Karmela u Kutima		E	Pojedinačno
	Kaloperovići	Kuća u Kaloperovićima		E	Pojedinačno
	Nebušnik	Kapela sv. Mihovila Arkandela u Nebušniku		E	Pojedinačno
		Novo groblje pod Svijetlinom sa kapelom		E	Pojedinačno
	Badžula	Škola u Badžuli		E	Pojedinačno

Badžula	Mala gradina	E	Pojedinačno
Badžula	Velika gradina	E	Pojedinačno
Badžula	Gradina Vijenac	E	Pojedinačno
Badžula	Gomila 1	E	Pojedinačno
Badžula	Gomila 2	E	Pojedinačno
Badžula	Gomila 3	E	Pojedinačno
Badžula	Gomila 4	E	Pojedinačno
Badžula	Gomila 5	E	Pojedinačno
Badžula	Gomila 6	E	Pojedinačno
Badžula	Greblje na Lušcu, Brestica, Badžula	E	Pojedinačno
Badžula	Greblje kod Brestice, Badžula	E	Pojedinačno
Mislina	Crka Gospe od Zdravlja	E	Pojedinačno
Mislina	Gomila 1	E	Pojedinačno
Mislina	Gomila 2	E	Pojedinačno
Mislina	Gomila 3	E	Pojedinačno
Mislina	Gomila 4	E	Pojedinačno
Mislina	Gomila 5	E	Pojedinačno
Mislina	Gomila 6	E	Pojedinačno
Vidonje	Kapela sv. Liberana	E	Pojedinačno
Vidonje	Stara župna crkva sv. Ivana Krstitelja sa starim grobljem	E	Pojedinačno
Vidonje	Kapela Gospina uznesenja na Vidonjima	E	Pojedinačno
Vidonje	Škola na Vidonjama	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 6, Kalunišće	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 7, Kalunišće	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 1, Oko Sv. Liberana	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 2, Oko Sv. Liberana	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 3, Oko Sv. Liberana	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 4, Oko Sv. Liberana	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 5, Oko Sv. Liberana	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 6, Oko Sv. Liberana	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 7, Mala Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 8, Mala Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 9, Mala Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 10, Mala Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 11, Ciganska Glavica	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 12, Velika Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 13, Velika Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 14, Velika Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 15, Velika Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 16, Velika Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 17, Velika Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 18, Velika Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 19, Velika Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 20, Velika Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 21, Velika Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 22, Velika Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 23, Velika Ograda	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 24, Vranj Glavica	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 25, Lazetina	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 26, Reljanovac	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 27, Ružine Njive	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 28, Ružine Njive	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 29, Ružine Njive	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 30, Ružine Njive	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 31, Ružine Njive	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 32, Ružine Njive	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 33, Ružine Njive	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 34, Ružine Njive	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 35, Ružine Njive	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 36, Ružine Njive	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 37, Ružine Njive	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 38, Ružine Njive	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 39, Goračići, Sjegotin	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 40	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 41, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 42, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 43, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 44, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 45, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 46, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 47, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 48, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 49, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 50, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 51, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 52, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 53, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 54, Goračići	E	Pojedinačno

Vidonje	Gomila 55, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 56, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 57, Goračići, Toranj	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 58, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 59, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 60, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 61, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 62, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 63, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 64, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 65, Goračići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 66, Bilišća	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 67, Bilišća	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 68, Bilišća	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 69, Žaba	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 70, Žaba	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 71, Žaba	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 72, Žaba	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 73, Žaba	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 74, Žaba	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 75, Žaba	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 76, Žaba	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 77, Žaba	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 78, Žaba	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 79, Žaba	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 80, Žaba	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 81, Žaba	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 82, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 83, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 84, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 85, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 86, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 87, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 88, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 89, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 90, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 91, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 92, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 93, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 94, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 95, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 96, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 97, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 98, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 99, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 100, Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 101, Plički Do	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 102, Plički Do	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 103, Plički Do	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 104, Plički Do	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 105, Plički Do	E	Pojedinačno
Vidonje	Gomila 106, Plički Doline	E	Pojedinačno
Vidonje	Gradina Sredimir, Žaba	E	Pojedinačno
Vidonje	Gradina Galovići	E	Pojedinačno
Vidonje	Gradina Jug, Zap. Od Sv. Liberana	E	Pojedinačno
Vidonje	Crkva Sv. Ivana, Vidonje	E	Pojedinačno

Općina Župa dubrovačka

Zaštićena kulturna dobra

JLS	NASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Župa dubrovačka	Mlini Zavrelje	Ljetnikovac Bettera-Katić, čest.zgr. 85/2 k.o. Zavrelje	Z-4614	Z	Pojedinačno
	Mlini	Mlinica Ivelja, čest. zgr. 10, 11 k.o. Zavrelje	Z-947	Z	Pojedinačno
	Mlini	Mlinica Duper, čest. zgr. 40, 41 k.o. Zavrelje	Z-946	Z	Pojedinačno
	Čelopeci	Golubinjak Golubarda, čest.zgr. 84 k.o. Čibača	Z-2457	Z	Pojedinačno
	Kupari	Ljetnikovac Toreta, čest. zgr. 116, 117, 118, čest. zem. 1276, 1277, 1278 i 1279 k.o. Brašina	Z-5549	Z	Pojedinačno
	Čelopeci	Samostan I crkva sv. Vicenca (Vinka), čest. zgr.18,19,čest. zem.299/4, 300, 30171, 301/2, 30173, 303, 304, 308, 309/11, 309/2 k.o. Čelopeci	Z-914	Z	Pojedinačno
	Dubac Čibača	Arheološko nalazište s ostacima crkve Sv. Vlaha s grobljem, čest.zgr. 21 k.o. Čibača	Z-4617	Z	Pojedinačno
	Dubac Čibača	Arheološko nalazište s ostacima crkve Sv. Stjepana s grobljem, čest.zgr. 2 k.o. Čibača	Z-4616	Z	Pojedinačno
	Kupari	Crkva Sv. Stjepana s grobljem, čest.zgr. 106, čest. zem. 906/1 k.o. Brašina	Z-936	Z	Pojedinačno
	Mlini	Kapela Gospe od Rozarija, čest. zgr. 38 k.o. Zavrelje	Z-945	Z	Pojedinačno
Brgat Gornji	Tumba - arheološko nalazište, čest.zem. 457 k.o. Brgat Gornji	Z-6042	Z	Pojedinačno	

	Plat	Crkva Sv. Ivana Krstitelja, čest. zgr. 34, čest. zem. 647 k.o. Plat	Z-956	Z	Pojedinačno
	Čibača	Ljetnikovac Zuzorić - Remedelli - Kisić, čest. zgr. 70,71/1,71/2, 72/1, 72/2,73,92,93,čest.zem.771,772/1,772/3,772/4,773,777,777,779,78 6,786/1,7, 86/2 k.o.Čibača	Z-1743	Z	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Stara crkva Sv. Ane, čest. zgr.3, čest. zem.176 k.o. Brgat Gornji	Z-929	Z	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Crkva Sv. Ivana Krstitelja,Rajčevića,čest. zgr.80, čest.zem.565 k.o.Brgat Gornji	Z-930	Z	Pojedinačno
	Čibača	Crkva Sv. Nikole, čest. zgr. 39, čest. zem.376,529/10 k.o. Čibača	Z-918	Z	Pojedinačno
	Čibača	Crkva Sv. Mateja -, Čibača,čest. zgr. 17, čest. zem. 361 k.o. Čibača	Z-1744	Z	Pojedinačno
	Čibača	Crkva Sv. Luke s grobljem,čest. zgr. 78, čest. zem.733 k.o. Čibača	Z-917	Z	Pojedinačno
	Čibača	Crkva Sv. Mihajla, Žitkovići ,čest. zgr. 55 k.o. Čibača	Z-1760	Z	Pojedinačno
	Mlini	Crkva Sv. Ilara s grobljem, čest. zgr. 1, 3, čest. zem. 1 k.o. Zavrelje	Z-4621	Z	Pojedinačno
	Mandaljena	Crkva Sv. Marije Magdalene, čest. zgr. 1,1/2, čest. zem.1/1 k.o. Petrača	Z-955	Z	Pojedinačno
	Srebreno	Crkva Presvetog Srca Isusovog, čest. zgr. 163, čest. zem. 731 k.o. Brašina	Z-967	Z	Pojedinačno
	Grbavac	Arheološko nalazište Veliki Gradac , čest. zem.424 k.o.Grbavac	Z-6543	Z	Pojedinačno
	Čibača	Arheološko nalazište Mitareva gomila, čest. zem. 529/9 k.o. Čibača	Z-6544	Z	Pojedinačno
	Buići Petrača	Crkva sv. Đurđa, čest. zem. 1437, k.o. Buići	Z-6529	Z	Pojedinačno
	Srebreno	Ostaci antičke luke kod rta Goričina	Z-5710	Z	Pojedinačno
	Gornji Brgat	Ostaci higijensko – sanitarnog kompleksa u Gornjem Brgatu	Z-6021	Z	Pojedinačno

Preventivno zaštićena kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Župa dubrovačka	Srebreno	Kupališna zgrada u Srebrenom	P-4744	PZ	Pojedinačno

Evidentirana kulturna dobra

JLS	ASELJE	NAZIV	OZNAKA	VRSTA ZAŠTITE	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Općina Župa dubrovačka	Čelopeci	Ljetnikovac Bonda, čest. zgr. 85, čest. zem. 314/3 k.o. Čelopeci		E	Pojedinačno
	Čelopeci	Ostaci ladanjsko-gospodarskog kompleksa Giorgi - Bona s kapelicom sv. Martina, čest.zgr. 86, 87, čest. zem. 639/2, 640/4, 640/6, 641, 642, 643/2, 644, 646/1, 647/1, 647/2,648, 649, 650/1, 650/2, 650/3, 651/1, 651/2, 66172, k.o. Čelopeci		E	Pojedinačno
	Čelopeci	Ladanjski posjed Veseličić - Zavod Josipovac čest. zgr. 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51,52, 54/1, 54/2, 54/3, čest. zem. 411/1, 411/2, 412, 414, 415, 416, 425/1, 425/2,425/3, 983 k.o. Čibača		E	Pojedinačno
	Čelopeci	Ljetnikovac Gučetić-Grbić	ev - Ž - D/2	E	Pojedinačno
	Čelopeci	Ladanjski posjedi Leonardi	ev - Ž - D/1	E	Pojedinačno
	Čelopeci	Ruralna cjelina Čelopeci		E	Kult.-povijesna cjelina
	Čelopeci	Kompleks u vlasništvu Frana Batića		E	Pojedinačno
	Čelopeci	Gomila 1, U Gaju		E	Pojedinačno
	Čelopeci	Gradina Barbara		E	Pojedinačno
	Čelopeci	Brdo Barbara, Gornji Brgat		E	Pojedinačno
	Čelopeci	Crkva Sv. Matije Na Mačelu, Čelopeci		E	Pojedinačno
	Dubac	Crkva Gospe od obrane		E	Pojedinačno
	Dubac	Zona Dubac, čest. zem. 2/1, 2/2, 2/3, 2/4, 2/5, 2/6, 2/7, 3/1, 3/2, 3/3, 3/4, 3/5, 3/6, 3/7, 4, 5/1, 5/2, 5/3, 5/4, 6/1, 6/2, 6/3, 7/1, 7/2, 7/3, 7/4, 7/5, 7/6, 7/7 sve k.o. Čibača		E	Pojedinačno
	Dubac	„Grčka“ crkva - nepoznati titular		E	Pojedinačno
	Dubac	Crkva Svih Svetih		E	Pojedinačno
	Makoše	Crkva Sv. Antuna,Kčz.36, 37 k.o. Makoše		E	Pojedinačno
	Makoše	Ruralna cjelina Makoše	ev - Ž - G/I	E	Kult.-povijesna cjelina
	Makoše	Kula - stražarnica	ev - Ž - G/1	E	Pojedinačno
	Martinovići	Crkva Sv. Ivana Krstitelja, kat. čest. 96 k.o. Martinovići		E	Pojedinačno
	Martinovići	Crkva Velike Gospe s grobljem, čest. zgr. 1, čest. zem. 48 k.o. Martinovići		E	Pojedinačno
	Martinovići	Ruralna cjelina Martinovići	ev - Ž - F/I	E	Kult.-povijesna cjelina
	Martinovići	Kula - stražarnica	ev - Ž - F/2	E	Pojedinačno
	Mlini	Ruralna cjelina Krstac	ev - Ž - II/1	E	Kult.-povijesna cjelina
	Mlini	Poluurbana cjelina Mlini	ev - Ž - J/III	E	Kult.-povijesna cjelina
	Mlini	Crkva Sv. Ilara, Mlini		E	Pojedinačno
	Mlini	Crkva Sv. Spasa, Krstac		E	Pojedinačno
	Buići	Lokalitet crkve Sv. Nedjelje, čest. zgr. 54, čest. zem. 605 k.o. Buići		E	Pojedinačno
	Buići	Ladanjski posjed Božović - Ljevakovina	ev - Ž - H/3	E	Pojedinačno
	Buići	Ladanjski posjed Flori - Miloslavić	ev - Ž - H/6	E	Pojedinačno
	Buići	Ljetnikovac Saba Đorđića - Sabovina, čest. zgr. 89 i 90, čest. zem.1051, 1032, 1033/1, 1033/2, 1034/9, 1125/1 k.o. Buići		E	Pojedinačno
	Buići	Prostor oko crkve sv.Đurđa		E	Pojedinačno
	Buići	Arheološka Zona Uz Crkvu Sv.Đurđa		E	Pojedinačno
	Buići	Gospodarstvo Sabo II		E	Pojedinačno
	Kupari	Ljetnikovac Bizzaro, čest.zgr. 137, 138, čest. zem. 1197 i 1198 k.o. Brašina		E	Pojedinačno
	Kupari	Stambeno - gospodarski sklop Srijemsi-Herco	ev - Ž - K/11	E	Pojedinačno
	Kupari	Stambeno - gospodarski sklop Matičević - Salamoni k.č.134/1, 134/2, 134/3 k.o. Brašina	ev - Ž - K/8	E	Pojedinačno
	Kupari	Stambeno - gospodarski sklop Vojvodić, k.č. 1184, 1185, 1187 k.o. Donji Brgat ??	ev - Ž - K/9	E	Pojedinačno

Kupari	Ostaci ljetnikovca Menčetić	ev - Ž - K/7	E	Pojedinačno
Kupari	Kuća Đorđić - Račić	ev - Ž - K/12	E	Pojedinačno
Kupari	Kuća Dubravica	ev - Ž - K/10	E	Pojedinačno
Kupari	Kuća Bunić - Miličić	ev - Ž - K/13	E	Pojedinačno
Kupari	Crkva sv. Spasa na Trapitu		E	Pojedinačno
Kupari	Crkva Sv. Petra	ev - Ž - K/6	E	Pojedinačno
Kupari	Toreta Crijevića Cerva sa kapelom Velike Gospe		E	Pojedinačno
Kupari	Gradina Goričina		E	Pojedinačno
Kupari	Skupina objekata na sjevernoj padini brda Trapit – Dubravica		E	Pojedinačno
Kupari - Dubac	Antička komunikacija (rimski put)	ev - Ž - K/2	E	Pojedinačno
Srebreno	Podmorsko arheološko nalazište u luci Srebreno, na poziciji na karti „MK 26 Dubrovni“ N=42°37'15,9", E=18°12'08,3' u radijusu od 300 m oko naveden pozicije		E	Pojedinačno
Srebreno	Crkva Sv. Nikole u kompleksu Madeško, čest.zgr. 48 k.o. Brašina		E	Pojedinačno
Srebreno	Villa Naprstek, čest. zem. 683/1 k.o. Brašina		E	Pojedinačno
Srebreno	Ljetnikovac Miloslavić, čest. zgr. 51, 52, čest. zem. 731, 732, 733, 734, 735 i 736 k.o. Brašina		E	Pojedinačno
Srebreno	Villa Srebrenka (ljetnikovac Čingrija), čest. zgr. 58, čest. zem. 712, 713 k.o. Brašina		E	Pojedinačno
Srebreno	Kompleks Madeško	ev - Ž - K/9	E	Pojedinačno
Srebreno	Antičko nalazište na brdu Goričina		E	Pojedinačno
Srebreno	Kuća Kanjuo	ev - Ž - K/15	E	Pojedinačno
Srebreno	Kuća Klešković	ev - Ž - K/14	E	Pojedinačno
Zavrelje	Crkva Sv. Mihajla na Kosturu, čest. zgr. 92/1, 92/2, čest. zem. 785/1 i 793/1 k.o. Zavrelje		E	Pojedinačno
Zavrelje	Kaptaža Miholja voda, kat. čest. 393 k.o. Zavrelje		E	Pojedinačno
Zavrelje	Kompleks Vuković	ev - Ž - J/2	E	Pojedinačno
Zavrelje	Stambeno - gospodarski sklop Elezović, Perun, Filičić	ev - Ž - J/3	E	Pojedinačno
Zavrelje	Ruralna cjelina Vrelo	ev - Ž - J/1	E	Kult.-povijesna cjelina
Zavrelje	Stambeni niz Burin - Čatić - Bego	ev - Ž - J/1	E	Pojedinačno
Zavrelje	Ruralna cjelina Zavrelje		E	Kult.-povijesna cjelina
Zavrelje	Ruševina Kaštio		E	Pojedinačno
Čibača	Kancelarova kuća	ev - Ž - C/1	E	Pojedinačno
Čibača	Ljetnikovac Beusan	ev - Ž - C/4	E	Pojedinačno
Čibača	Ljetnikovac Bizzaro - Kisić	ev - Ž - C/5	E	Pojedinačno
Čibača	Ljetnikovac Obitelji Pucić	ev - Ž - C/3	E	Pojedinačno
Čibača	Kuća obitelji Bucchia	ev - Ž - C/2	E	Pojedinačno
Čibača	Crkva Sv. Ilije	ev - Ž - C/1	E	Pojedinačno
Čibača	Renesansni ljetnikovac s ansamblom Zovko		E	Pojedinačno
Čibača	Ruralna cjelina Čibača		E	Kult.-povijesna cjelina
Čibača	Crkva sv.Nikole		E	Pojedinačno
Čibača	Naselje Mišić		E	Kult.-povijesna cjelina
Čibača	Šiškovo		E	Kult.-povijesna cjelina
Čibača	Ostaci ljetnikovca Dinka Zlatarića		E	Pojedinačno
Čibača	Stambeno – gospodarski kompleks Redžo		E	Pojedinačno
Mlini	Crkva Sv. Roko, čest. zgr. 3, 6, čest. zem. 336/2, 884, 885/1, 885/2 k.o. Zavrelje		E	Pojedinačno
Mlini	Kuća Gundulić - Stay, čest. zgr. 56/1, čest. zem. 771/1 k.o. Brašina		E	Pojedinačno
Mlini	Stara kuća Glavić	ev - Ž - J/12	E	Pojedinačno
Mlini	Ljetnikovac Gučetić - Ex"Studenac"	ev - Ž - J/11	E	Pojedinačno
Mlini	Srednjovjekovno groblje kod crkve sv. Ilara		E	Pojedinačno
Mlini	Crkva Sv. Spasa	ev - Ž - J/10	E	Pojedinačno
Petrača	Stambeni objekt Kesovija, čest. zgr. 3,4 čest. zem.24, 25, 26, k.o. Petrača		E	Pojedinačno
Petrača	Kuća Maškarić - Kesovija	ev - Ž - I/3	E	Pojedinačno
Petrača	Ljetnikovac Kerša-Kesovija	ev - Ž - I/2	E	Pojedinačno
Petrača	Ljetnikovac Getaldić - Grbić	ev - Ž - H/4	E	Pojedinačno
Petrača	Ljetnikovac Božidarević - Cumeljan	ev - Ž - I/1	E	Pojedinačno
Petrača	Ljetnikovac Ohmučević - Zec	ev - Ž - I/5	E	Pojedinačno
Petrača	Crkva Sv. Trojice s grobljem	ev - Ž - I/6	E	Pojedinačno
Petrača	Ruralna cjelina Petrača		E	Kult.-povijesna cjelina
Petrača	Crkva Sv. Trojice, Petrača		E	Pojedinačno
Petrača	Zgrada "Pavijun"	ev - Ž - H/2	E	Pojedinačno
Plat	Višeslojni arheološki lokalitet Spilan, čest. zem. 341, 342, 343, 344/1, 344/2, 345/1, 345/2, 346, 347, 348, 349, 350/1, 350/2, 350/3, 351/1, 351/2, 351/3, 351/4,352 i 353 k.o. Plat		E	Pojedinačno
Plat	Ostaci srednjovjekovnog utvrđenja Lukovica, čest. zgr. 23, čest.zem. 178, 179 k.o. Plat		E	Pojedinačno
Plat	Crkva Velike Gospe, čest. zgr. 1,2, čest. zem. 534, 535 k.o. Plat		E	Pojedinačno
Plat	Kuća Duplica	ev - Ž - M/5	E	Pojedinačno
Plat	Kuća Kljaković - Jerić	ev - Ž - M/1	E	Pojedinačno
Plat	Kuća Gorio	ev - Ž - M/8	E	Pojedinačno
Plat	Kuća Begović - Nevčić	ev - Ž - M/9	E	Pojedinačno
Plat	Odmarašite hidroelektrane	ev - Ž - M/2	E	Pojedinačno
Plat	Crkva Sv. Duha	ev - Ž - M/7	E	Pojedinačno
Plat	Vidovo groblje - nekropola stećaka		E	Pojedinačno
Plat	Dva stambena niza		E	Pojedinačno
Plat	Crkva Velike Gospe, Plat		E	Pojedinačno
Plat	Crkva Sv. Ivana, Plat		E	Pojedinačno

	Plat	Arheološka Zona Vidovo Groblje (Stećci I Gomile)		E	Pojedinačno
	Soline	Crkva Sv. Nikola, čest. zgr. 1, čest. zem. 2 k.o. Soline		E	Pojedinačno
	Soline	Kuća Kišin	ev - Ž - L/5	E	Pojedinačno
	Soline	Kuća Božović	ev - Ž - L/6	E	Pojedinačno
	Soline	Stambeni niz Kljaković - Kostić - Popović	ev - Ž - L/4	E	Pojedinačno
	Soline	Stambeni niz Katić	ev - Ž - L/3	E	Pojedinačno
	Soline	Utvrđeni sklop Đurović k.č. 24,26,28 k.o. Soline, Gornje Soline	ev - Ž - L/8	E	Pojedinačno
	Soline	Ruralna cjelina Soline		E	Kult.-povijesna cjelina
	Soline	Gradina Spilan		E	Pojedinačno
	Soline	Gomila Na Zvijezdi 1		E	Pojedinačno
	Soline	Gomila Na Zvijezdi 2		E	Pojedinačno
	Soline	Gomila Na Zvijezdi 3		E	Pojedinačno
	Soline	Gomila Na Zvijezdi 4		E	Pojedinačno
	Soline	Gradina Na Kosturu		E	Pojedinačno
	Soline	Gomila Na Kosturu		E	Pojedinačno
	Soline	Vidovo Groblje Iznad Spilana, Plat		E	Pojedinačno
	Mandaljena	Ladanjsko-gospodarski posjed Ranjina, čest.zgr. 91/1, 91/2, 91/3, 91/4, 122, 123, čest. zem. 221/1, 221/2, 221/3, 221/4, 222/1 i 222/2 k.o. Čibača		E	Pojedinačno
	Mandaljena	Antičko nalazište Gruda u Zagradi		E	Pojedinačno
		Prapovijesna i antička komunikacija Gradac - Spilan		E	Pojedinačno
	Brašina	Kuća Kulišić	ev - Ž - H/5	E	Pojedinačno
	Brašina	Ruralna cjelina Brašina		E	Kult.-povijesna cjelina
	Brašina	Ruralna cjelina Kupari		E	Kult.-povijesna cjelina
	Brašina	Ruralna cjelina Blato		E	Kult.-povijesna cjelina
	Brašina	Arheološki lokalitet u Kuparima		E	Pojedinačno
	Brašina	Lokalitet Goričina U Kuparima		E	Pojedinačno
	Brgat Donji	Ruralna cjelina Brgat Donji	ev - Ž - B/1	E	Kult.-povijesna cjelina
	Brgat Donji	Stambeno - gospodarski kompleks "Meteriz"	ev - Ž - B/5	E	Pojedinačno
	Brgat Donji	Ruralni kompleks Knego	ev - Ž - B/1	E	Pojedinačno
	Brgat Donji	Ruralni kompleks Medo	ev - Ž - B/2	E	Pojedinačno
	Brgat Donji	Ruralni kompleks Nadramija - Vojvodić	ev - Ž - B/3	E	Pojedinačno
	Brgat Donji	Kuća Ljubimir	ev - Ž - B/4	E	Pojedinačno
	Brgat Donji	Kula - stražarnica		E	Pojedinačno
	Brgat Donji	Gradina Kovačevica		E	Pojedinačno
	Brgat Donji	Gomila 2, Pod Kovačevicom		E	Pojedinačno
	Brgat Donji	Sutlazar, Grbavac		E	Pojedinačno
	Brgat Donji	Stambeno-gospodarski kompleks Marinović		E	Pojedinačno
	Brgat Donji	Stambeno-gospodarski kompleks lokalitet Zalučići		E	Pojedinačno
	Brgat Donji	Stambeno – gospodarski kompleks na položaju Krajselo		E	Pojedinačno
	Brgat Donji	Stambena zgrada sa ruševinom komina		E	Pojedinačno
	Brgat Donji	Stambeno – gospodarski kompleks Štakule – Kolendić		E	Pojedinačno
	Brgat Donji	Stambeno – gospodarski kompleks na lokalitetu Brgle		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Arheološki lokalitet Barbara, čest.zem. 9, 10, 11 k.o. Brgat Gornji		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Crkva Sv. Ane, nova, čest.zgr.96, čest.zem.147/3 k.o.Brgat Gornji		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Ostaci ljetnikovca Zamanja - Crijević	ev - Ž - A/1	E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Gomila 3, Kod Kovačevice		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Gradina Ruda		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Gomila u Rajčevićima 1		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Gomila u Rajčevićima 2, Klič		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Gomila u Rajčevićima 3		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Gomila u Rajčevićima 4		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Gomila u Rajčevićima 5		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Gomila u Rajčevićima 6, Kneževa Glava		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Gomila u Rajčevićima 7, Kriješna Gomila		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Gomila u Bratitovu 1, Bunker		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Gomila u Bratitovu 2		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Gomila u Bratitovu 3		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Gomila u Bratitovu 4		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Gomila u Bratitovu 5		E	Pojedinačno
	Brgat Gornji	Crkva Sv. Ane, Gornji Brgat		E	Pojedinačno
	Gornji Bragat	Crkva sv. Đurđa u Bratitovu		E	Pojedinačno
	Grbavac	Gradina Gradac		E	Pojedinačno
	Grbavac	Sutlazar, potencijalni ostaci crkve i groblja		E	Pojedinačno

9. GOSPODARENJE OTPADOM

(kartografski prikaz 2.4.- 2.5 „Infrastrukturni sustavi – Vodnogospodarski sustavi, obrada, skladištenje i odlaganje otpada“)

230. Utvrđuje se sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (sprečavanje nastanka otpada, odvojeno skupljanje otpada, recikliranje otpada, kompostiranje organskog otpada, mehaničko-biološka obrada otpada te odlaganje ostatka nakon obrade) i određuju potencijalne lokacije za objekte u sustavu gospodarenja otpadom.

230a. Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom sa županijskim centrom za gospodarenje otpadom Lučino razdolje u Općini Dubrovačko primorje, pretovarnim stanicama, reciklažnim centrima, reciklažnim dvorištima, sortirnicama, kompostanama, zelenim otocima, pogonima za obradu građevinskog otpada i dr. planira se realizirati do 2022.. godine sukladno Planu gospodarenja otpadom RH. Unutar ŽCGO-a planira se reciklažno dvorište, reciklažno dvorište za građevinski otpad, postrojenje za mehaničko-biološku obradu miješanog komunalnog otpada, bioplinsko postrojenje za iskorištavanje i obradu plina, te odlagališne plohe za odlaganje neopasnog i inertnog otpada.

230b. Potrebno je odmah prići sanaciji sljedećih odlagališta otpada: Grabovica (Dubrovnik), Lovornik (Ploče), Vardište (Janjina), Sitnica (Blato, Vela Luka), Vиноšte (Trpanj), i Ugrinovica (Smokvica) te odlagalište Podvlaštica (Orebić) koje nije u funkciji.

230c. Brisana.

230d. Sanirana (usklađena) odlagališta otpada: Dubravica (Metković), Lovornik (Ploče), Vиноšte (Trpanj), Sozanj (otok Lastovo), Kokojevica (Lumbarda) i Sitnica (Blato, Vela Luka) će se zadržati u funkciji gospodarenja otpadom sukladno zakonskoj regulativi, odnosno do otvaranja Županijskog centra za gospodarenje otpadom Lučino razdolje u Općini Dubrovačko primorje. Za odlagališta Grabovica (Dubrovnik) i Ugrinovica (Smokvica) planira se sanacija i zatvaranje. Pojedine lokacije određene ovim Planom moguće je koristiti za smještaj pretovarnih stanica, građevina za obradu građevinskog otpada, reciklažnih centara odnosno dvorišta, sortirnica, kompostana, odlagališta (skladišta) izdvojeno skupljenih vrsta otpada do otpreme. Na području odlagališta otpada Dubravica (Metković) i Lovornik (Ploče)) smještene su lokacije posebnih odlagališnih ploha za zbrinjavanje građevnog otpada koji sadrži azbest. Potrebno je na nivou Županije izraditi procjenu količine otpada koji sadrži azbest koji će nastati u narednom razdoblju na temelju koje bi se pristupilo izgradnji odlagališnih ploha.

231. Brisana.

232. Brisana.

233. Brisana.

234. Brisana.

235. Brisana.

235a. Građevine u sustavu gospodarenja otpadom na području Dubrovačko-neretvanske županije su:

Općina/ Grad	Naselje	Lokalitet	Vrsta	Površina (ha)	Post/ plan	POG
Dubrovnik	Osojnik	Grabovica	OK, OI	4,0	pt	ne
		Grabovica	GO		pt	ne
		Tehničko-tehnološki blok Osojnik	PS, GO, RD, SO, BKO, OM	9,6	pl	ne
	Dubrovnik	Pod dubom	RD	0,1	pt	da
		Mokošica	RD	0,03	pt	da
	Orašac	Poslovna zona Kačigruda	RD	1,0	pl	da
	Zaton	Rasadnik Zaton	BKO		pl	da

Korčula	Žrnovo	Poslovna zona Česvinica	RD	20,0	pl	ne
	Žrnovo	Zlopolje	GO, KO		pl	ne
	Pupnat	Poslovna zona Dubovo	GO, KO, PS	5,0	pl	ne
	Korčula	Poslovna zona Lokva	RD, SO		pl	da
Ploče	Baćina	Lovornik	OK, OI, GO, PS, KO; AZ	2,3	pt/pl	ne
	Komin	Komunalna zona Kozjak	KO		pl	ne
	Ploče	Proizvodno-poslovna zona Vranjak 3	GO, PS, RD, SO, KO		pl	da
Metković	Dubravica	Dubravica	OK, OI, GO, PS, RD, SO, KO, AZ	3,1	pt/pl	ne
	Metković	Vrbovci	KO		pl	ne
Opuzen	Opuzen	Poslovna zona Jesenska	RD, KO		pl	
Blato	Blato	Poslovna zona Krtnja	RD		pl	ne
	Blato	Sitnica	OK, OI, GO, PS, KO, SO		pt/pl	ne
Dubrovačko primorje	Trnovica, Točionik	Lučino razdolje	ŽCGO ON, OI, MBO, GO, RD, PO	30,9	pl	ne
	Visočani	Visočani	GO		pl	ne
	Banići	Poslovna zona Banići	RD, GO		pl	
	Podimoč	Mironja	GO		pl	ne
Janjina	Sreser	Vardište	RD, SO, GO, PS		pl	ne
	Konavle	Močići	Napušteni kamenolom sjeverozapadno od zračne luke - Kokotova glava	GO		pl
Poslovna zona Zračna luka Dubrovnik - sjever			GO		pl	
Popovići		Industrijska zona Popovići	RD, SO, GO, KO		pl	ne
Kula Norinska	Nova Sela	Poslovna zona Nova Sela	RD		pl	ne
	Krvavac	Krvavac	RD		pl	ne
Lastovo	Lastovo	Sozanj	OK, OI, GO, PS, RD		pt/pl	da
Lumbarda	Lumbarda	Kokojevica	OK, OI, RD	8,4	pt/pl	da
		Proizvodno-poslovna zona Humac-Pudarica	RD		pl	da
Mljet	Babino polje	Babino polje-Žukovac	GO, PS, RD	1,13	pl	da
Orebić	Stankovići	Industrijsko-poslovna zona Podvlaštica	RD, GO		pl	ne
Slivno	Podgradina	Kamenolom Glavice	GO		pl	ne
	Raba	Industrijska zona Raba	RD		pl	ne
	Lovorje Pižinovac	Proizvodna zona Lovorje-Pižinovac	RD		pt	ne
Smokvica	Smokvica	Ugrinovica	RD		pl	ne
Ston	Česvinica	Proizvodno servisno skladišna zona Česvinica	RD		pl	ne
Vela Luka	Vela Luka	Poduzetnička zona Vela Luka	RD		pl	da
		Sitnica	OK, OI, GO, PS, KO, SO		pt/pl	ne
Župa dubrovačka	Čibača	Kamenolom Dubac	GO		pl	da
		Proizvodna zona Dubac-Dočine	GO		pl	ne
	Čibača	Komunalna zona Čibača	RD		pl	ne
UKUPNO		44				

ŽCGO - županijski centar za gospodarenje otpadom

OK - odlagalište komunalnog otpada, ON - odlagalište neopasnog otpada; OI - odlagalište inertnog otpada; MBO – građevine za mehaničko-biološku obradu otpada, GO – reciklažno dvorište za građevinski otpad, RD - reciklažno dvorište.; PO - građevina za privremeno skladištenje izdvojenih posebnih vrsta otpada, PS - pretovarna stanica, KO - kompostana, BKO – biokompostana, SO – sortirnica, AZ – lokacija za smještaj kazeta za zbrinjavanje građevnog otpada koji sadrži azbest, OM – obrada mulja s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda

PPUO/G-om je moguće odrediti i druge lokacije za reciklažna dvorišta, kompostane i sortirnice prema uvjetima na terenu.

Prilikom planiranja lokacija novih građevina i postrojenja koje se odnose na gospodarenje otpadom potrebno je uzeti u obzir kriterije za određivanje načelnih lokacija i građevina i potrebnih

kapaciteta novih građevina i postrojenja iz Plana gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. - 2022., a planiranu provedbu uskladiti s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom i njegovim provedbenim propisima, kako bi se smanjili mogući negativni utjecaji na sastavnice okoliša.

235b. U prostornim planovima užih područja (PPUG/O, UPU) će se utvrditi lokacije sabirališta otpada (reciklažna dvorišta, zeleni otoci), sortirnica i kompostana. Lokacije reciklažnih dvorišta i sortirnica se mogu odrediti i unutar poslovnih zona.

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom potrebno je uvesti primarnu oporabu (reciklažu), tj. izdvojeno sakupljanje sekundarnih sirovina u kontejnerima postavljenim na javnim površinama, uz staklo izdvaja se i papir i karton te plastični otpad (PET), metalni otpad (metalne limenke od pića), tekstil i problematični otpad. Svrha izdvojenog sakupljanja je izdvajanje korisnih i štetnih komponenti miješanog komunalnog otpada, čime se omogućuje iskorištavanje vrijednih svojstava određenih komponenti otpada i očuvanje prirodnih resursa. Izdvajanjem navedenih komponenti, tj. stakla, papira, kartona, metala, PET-plastike, tekstila, kao i štetnih i opasnih tvari – prije miješanja s ostatkom komunalnog otpada – značajno se poboljšavaju karakteristike reciklirajućeg otpada za materijalno iskorištavanje, kao i biorazgradivog otpada iz kuhinja, čišćenja vrtova i sl. zbog smanjenja smetajućih primjesa u stabiliziranom kompostu.

Prikupljanje krupnog (glomaznog) otpada obavljat će se na način da se postave spremnici na javnoj površini i osigura usluga prijevoza na zahtjev korisnika usluge. Isto tako jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati funkcioniranje reciklažnih dvorišta, ovisno o broju stanovnika na svojem području.

236. Planirana lokacija županijskog centra za gospodarenje otpadom je određena na lokaciji Lučino razdolje u Općini Dubrovačko primorje, na širem području naselja Trnovica i Točionik. Zbog nužnosti zaštite od onečišćenja izvorišta, kao i Malostonskog zaljeva i Malog mora (uvala Bistrina) (more I. kategorije, lokacija proizvodnje hrane – školjkarstva) potrebno je primijeniti propisane mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša utvrđenih u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš.

237. U Županijskom centru za gospodarenje otpadom na lokaciji Lučino razdolje u Općini Dubrovačko primorje predviđa se:

- reciklažno dvorište opremljeno s odgovarajućim spremnicima za odvojeno skupljanje otpada namijenjeno za potrebe gravitirajućeg stanovništva
- privremeno skladištenje izdvojenih posebnih vrsta otpada korištenjem zatvorenih spremnika i mobilnih ekoloških spremnika s tankvanom u sklopu reciklažnog dvorišta
- prihvata i obrada građevnog otpada, te privremeno skladištenje obrađenog otpada,
- mehaničko-biološka obrada otpada,
- privremeno skladištenje izdvojenih i baliranih komponenti iz procesa mehaničke obrade – metala, RDF-a i reciklabilnih frakcija,
- bioplinsko postrojenje za iskorištavanje i obradu plina - korištenje bioplina u proizvodnji električne energije,
- prikupljanje i obrada otpadnih voda (procjednih, tehnoloških i sanitarnih) koje nastaju u sklopu centra
- odlaganje ostatnog otpada nakon obrade – odlagališna ploha za odlaganje neopasnog otpada i odlagališna ploha za odlaganje inertnog otpada.

237a. Za izgradnju županijskog centra za gospodarenje otpadom i izgradnju pretovarnih stanica moguće je temeljem Plana ishoditi potrebite dozvole sukladno Zakonu.

238. Planiranje i gradnja pojedinačnih ili više građevina namijenjenih za skladištenje, obradu i odlaganje otpada se ne može dopustiti u prostoru ograničenja ZOP-a, osim ako to zahtijevaju prirodni uvjeti i konfiguracija terena.

239. Radi sprječavanja mogućih negativnih utjecaja odlagališta na okoliš (podzemne i površinske vode) potrebno je provoditi mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša sukladno

Rješenju o objedinjenim uvjetima za centar za gospodarenje otpadom Lučino razdolje. Sve otpadne vode koje nastanu u centru za gospodarenje otpadom moraju se sakupljati i obraditi te je potrebno postići granične vrijednosti emisija onečišćujućih tvari sukladno Rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za županijski centar.

Oborinske vode s krovnih površina će se prikupljati u sabirnim bazenima i koristiti za sanitarne potrebe, potrebe tehnološkog procesa, protupožarnu zaštitu, te eventualno zalijevanje zelenih površina ili direktno ispuštati u okoliš.

Oborinske vode s prometno-manipulativnih površina će se pročišćavati na separatorima ulja i masti, skupljati u vodonepropusnim sabirnim bazenima te koristiti za za potrebe hidrantske mreže i za tehnološke potrebe, a eventualni višak iz bazena ispuštati u okoliš putem upojnih bunara.

Oborinske vode prikupljene u obodnom kanalu tijela odlagališta ispuštati će se preko taložnika u teren putem upojnih bunara ili upojnog jarka.

Oborinske vode s betoniranog dijela zone za obradu građevnog otpada i zone transportnog centra će se nakon pročišćavanja na taložniku i separatoru ulja i masti odvoditi u spremnik protupožarne vode i koristiti za protupožarne svrhe.

Oborinske vode s pripremljenih kazeta odlagališta neopasnog otpada na kojima još nije započelo odlaganje otpada će se ispuštati u okoliš putem infiltracijskog jarka odnosno upojnog bunara.

Tehnološke otpadne vode iz procesa mehaničko-biološke obrade će se recirkulirati te po potrebi odvoditi na interni uređaj za obradu otpadnih voda.

Procjedne vode s tijela odlagališta koje se sakupljaju drenažnim sustavom postavljenim povrh uređenog donjeg brtvenog sloja odlagališta odvoditi će se kontrolirano do revizijskih okana van tijela odlagališta te dalje u vodonepropusni sabirni bazen za prikupljanje otpadnih voda u sklopu prostora za obradu otpadnih voda odakle će se crpiti u interni uređaj za obradu otpadnih voda.

Sanitarne otpadne vode će se skupljati u vodonepropusnim sabirnim bazenima i obrađivati zajedno s procjednim i otpadnim tehnološkim vodama na internom uređaju za obradu otpadnih voda. Planira se mikrobiološka obrada otpadne vode s dodatnom obradom sistemom reverzne osmoze.

- 240.** Skupljanje opasnog otpada, do otpreme i zbrinjavanja na državnoj razini, potrebno je organizirati na mjestu nastanka otpada i to:
- u skladištu ovlaštenog sakupljača
  - u reciklažnim dvorištima.

10. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ

10.1. Izvješće o stanju okoliša i Program zaštite okoliša

- 241.** Sukladno Zakonu o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18) Županija je obvezna donijeti Izvješće o stanju okoliša i Program zaštite okoliša za četverogodišnje razdoblje.
- 242.** Izvješće o stanju okoliša treba sadržavati podatke o stanju okoliša, utjecaju pojedinih zahvata na okoliš, ocjenu provedenih mjera i dr., s naglaskom na zaštitu zaštićenih dijelova prirode, mora, podzemnih i površinskih voda, šuma, tla.
- 243.** U Programu zaštite okoliša se posebice utvrđuje stanje okoliša po pojedinim dijelovima prirode (vode, more, šume, tlo, zrak) i prostornim cjelinama, mjere za sprječavanje onečišćenja, smjernice za očuvanje i unapređenje stanja okoliša, interventne mjere u iznenadnim slučajevima onečišćenja.
- 244.** U svrhu zaštite okoliša potrebno je:
- provoditi mjere sanacije ugroženih dijelova prostora i okoliša u okviru djelovanja svih subjekata korištenja prostora, osobito sustava s velikim utjecajem na okoliš (industrija i rudarstvo, energetika, promet, intenzivna poljoprivreda, vodno gospodarstvo),
  - ispitati i uskladiti prema smjernicama održivog i ravnomjernijeg razvitka, koje uvažavaju značajke i osjetljivost prostorne strukture, postojeće prostorno-planske i razvojne projekcije, osobito s gledišta pretežito deklarativnih postavki zaštite okoliša i oslonca na predviđeni neutemeljen trend rasta svih razvojnih veličina s učincima zauzimanja prostora,
  - osnažiti udjel ulaganja u infrastrukturu i kvalitativnu transformaciju postojećih gospodarskih sustava (uklanjanje nečistih i zastarjelih tehnologija), a u postupcima određivanja novih lokacija i trasa obuhvatiti bitne elemente okoliša i osigurati interdisciplinarni pristup,
  - uspostaviti mehanizme informiranja i donošenja odluka temeljenih na vjerodostojnosti i povjerljivosti podataka te težiti suradnji i konsenzusu svih relevantnih subjekata i lokalne zajednice
  - sprječavati onečišćenja na mjestu mogućeg ili stvarnog nastanka (u okviru tehnologija i funkcionalnih cjelina), uspostaviti ekonomske i pravne instrumente poticanja i sankcija, a konflikte rješavati prvenstveno prevencijom i poticajnim mjerama.
- 245.** Na području Županije potrebno je radi učinkovitije zaštite okoliša, organizirati praćenje (monitoring) kakvoće zraka, tla i voda te povećati broj plaža na kojima se ispituje kakvoća mora za kupanje.
- 246.** Brisana.

10.2. Zaštita voda

247. Potrebno je utvrditi zone sanitarne zaštite izvorišta koja se koriste u javnoj vodoopskrbi, odnosno izraditi Elaborat zona sanitarne zaštite kao stručne podloge na temelju kojeg će se donijeti Odluka a zonama sanitarne zaštite izvorišta. Na području Dubrovačko-neretvanske županije potrebno je donijeti Odluke o zaštiti izvorišta Klokun i Modro oko; crpilišta u Stonskom polju, Nerezama (Slano) i Imotici te izvorišta Palata (Mali Zaton), Ombla, Duboka Ljuta i Konavoska Ljuta. Za izvorišta Prud i crpilišta u Blatskom polju potrebno je novelirati Odluke o zaštiti izvorišta sukladno važećem Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11 i 47/13), obzirom da isti bolje opisuje postojeće stanje po pitanju zona sanitarne zaštite.

247a. U skladu s karakteristikama vodonosnika i obvezom zaštite izvorišta utvrđuju se sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta četiri zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti:

- zona ograničenja - IV. zona,
- zona ograničenja i nadzora - III. zona,
- zona strogog ograničenja i nadzora - II. zona
- zona strogog režima zaštite i nadzora - I. zona.

247b. Ako se u brdsko-planinskim područjima izvan granica zona, nalaze područja prikupljanja, zadržavanja i otjecanja vode prema izvorištu, ta se područja mogu utvrditi kao posebni vodoopskrbni rezervati.

Odlukom o zaštiti izvorišta na posebne vodoopskrbne rezervate se mogu prema potrebi primijeniti mjere pasivne zaštite izvorišta koje važe u IV, III. i II. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti.

247c. U IV. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti zabranjeno je:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- građenje postrojenja za proizvodnju opasnih i onečišćujućih tvari za vode i vodni okoliš,
- građenje građevina za oporabu, obradu i odlaganje opasnog otpada,
- uskladištenje radioaktivnih i za vode i vodni okoliš opasnih i onečišćujućih tvari izuzev uskladištenja lož ulja za domaćinstva, pogonskog goriva i maziva za poljoprivredne strojeve ukoliko su provedene propisane sigurnosne mjere gradnje, dopreme, punjenja, skladištenja i uporabe,
- građenje benzinskih postaja bez zaštitnih građevina za spremnike naftnih derivata (tankvana),
- izvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina za naftu, zemni plin, kao i gradnja podzemnih spremišta,
- skidanje pokrovnog sloja zemlje osim na mjestima izgradnje građevina koje je dopušteno graditi prema odredbama Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta,
- građenje prometnica, parkirališta i aerodroma bez građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja, masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda
- upotreba praškastih (u rinfuzi) eksploziva kod miniranja većeg opsega.

247d. U III zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti uz zabrane iz prethodne Odredbe zabranjeno je:

- skladištenje i odlaganje otpada,
- gradnja odlagališta otpada osim sanacija postojećeg u cilju njegovog zatvaranja,
- gradnja građevina za zbrinjavanje otpada uključujući spalionice otpada te postrojenja za obradu, oporabu i zbrinjavanje opasnog otpada,
- građenje cjevovoda za transport tekućina koje mogu izazvati onečišćenje voda bez propisane zaštite voda,

- izgradnja benzinskih postaja bez spremnika s dvostrukom stjenkom, uređajem za automatsko detektiranje i dojavu propuštanja te zaštitnom građevinom (tankvanom),
- podzemna i površinska eksploatacija mineralnih sirovina osim geotermalnih voda i mineralnih voda.

Iznimno se sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta u III. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinskokavernoznom poroznosti dopušta izgradnja centra za gospodarenje otpadom.

U poljoprivrednoj proizvodnji uključujući i stočarsku proizvodnju, poljoprivredna gospodarstva dužna su osigurati uvjete i provoditi mjere propisane odgovarajućim programom zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla i pridržavati se načela dobre poljoprivredne prakse.

247e. U II. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinskokavernoznom poroznosti uz zabrane iz prethodne Odredbe zabranjuje se i:

- poljoprivredna proizvodnja, osim ekološke proizvodnje bez primjene stajskog gnoja, gnojovke i gnojnice,
- stočarska proizvodnja, osim za potrebe poljoprivrednog gospodarstva odnosno farmi do 20 uvjetnih grla uz primjenu mjera zaštite voda sukladno posebnom propisu o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva,
- gradnja groblja i proširenje postojećih,
- ispuštanje pročišćenih i nepročišćenih otpadnih voda s prometnica,
- građenje svih industrijskih postrojenja koji onečišćuju vode i vodni okoliš,
- građenje drugih građevina koje mogu ugroziti kakvoću podzemne vode
- sječa šume osim sanitarne sječe
- reciklažna dvorišta i pretovarne stanice za otpad ako nije planirana provedba mjera zaštite voda.

247f. I. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinskokavernoznom poroznosti utvrđuje se radi zaštite građevina i uređaja za zahvaćanje vode.

U I zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinskokavernoznom poroznosti zabranjuju se sve aktivnosti osim onih koje su vezane uz zahvaćanje, kondicioniranje i transport vode u vodoopskrbni sustav.

247g. Iznimno od odredbi 247c., 247d. i 247e. mogu se sukladno Pravilniku dopustiti određeni zahvati u prostoru odnosno određene djelatnosti u zonama sanitarne zaštite podzemnih vodonosnika ako se provedu detaljni vodoistražni radovi i predvide odgovarajuće mjere zaštite vodonosnika u mikrozonu.

247h. U skladu s utvrđenim zonama sanitarne zaštite izvorišta za javnu vodoopskrbu obvezno je provoditi mjere u funkciji smanjenja rizika od onečišćenja vodonosnika.

247i. Za sve postojeće i planirane zahvate (djelatnosti) unutar zona sanitarne zaštite izvorišta za javnu vodoopskrbu koji su ograničeni ili zabranjeni temeljem važećeg Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta moraju se primjeniti odredbe istog odnosno svih budućih zakonskih i podzakonskih akata te Odluka vezanih za vodozaštitne zone. Potencijalne lokacije takvih zahvata prikazane u ovom Planu nisu konačne i dozvoljene ukoliko ne udovoljavaju gore navedenom uvjetu.

247j. Sukladno Odluci o određivanju osjetljivih područja na području Županije određena su slijedeća osjetljiva područja:

Oznaka	ID područja	Naziv područja	Kriterij određivanja osjetljivosti područja	Onečišćujuća tvar čije se ispuštanje ograničava
22.	61011021	Stonski kanal	1	dušik, fosfor
23.	41011022	Malostonski zaljev i Malo more	1	dušik, fosfor
24.	61011023	Kanal Ježevica	1	dušik, fosfor
28.	61011027	Luka Slano	1	dušik, fosfor

29.	61011028	Luka Zaton	1	dušik, fosfor
30.	61011029	Luka Cavtat	1	dušik, fosfor
40.	61011039	Zaljev Vela Luka	1	dušik, fosfor
46.	61011045	Uvala Brna	1	dušik, fosfor
47.	61011046	Uvala Sobra	1	dušik, fosfor
52.	61011051	Luka Lovište	1	dušik, fosfor
53.	61011052	Uvala Šipanska Luka	1	dušik, fosfor
54.	61011053	Luka Gornji Molunat	1	dušik, fosfor
58.	51378015	NP Mljet	2A	dušik, fosfor
59.	51063664	PP Lastovsko otočje	2A	dušik, fosfor
77.	71005018	Prgovo – Duboka	2B	dušik, fosfor
78.	71005019	Babino polje	2B	dušik, fosfor
79.	71005020	Kozarica	2B	dušik, fosfor
80.	71005021	Sobra	2B	dušik, fosfor
81.	71005022	Blatsko polje	2B	dušik, fosfor

ID područja: Identifikacijska oznaka područja u Registru zaštićenih područja – područja posebne zaštite voda, koji vode Hrvatske vode

Kriterij određivanja osjetljivosti područja prema Članku 62. Uredbe o standardu kakvoće voda

1 – eutrofna/potencijalno eutrofna područja

2A -- zaštićena područja prirode

2B -- zaštićena područja zahvata vode za ljudsku potrošnju

10.3. Zaštita mora

- 248.** Planiranje, gospodarenje i zaštita mora kao najznačajnijeg obnovljivog prirodnog resursa Hrvatske ima strateško značenje za održivi prostorni razvitak, a kao velik i cjelovit eko-sustav osigurava uvjete kvalitetnog življenja.
- 249.** Program korištenja i zaštite obalnoga područja i mora u okviru Integralnog programa upravljanja obalnim područjem i morem na nacionalnoj razini treba uvažavati specifičnosti obalnog područja na području Županije. U Programu je potrebno:
- identificirati i ocijeniti probleme,
  - uspostaviti prioritete i odrediti način rješavanja prioriternih problema,
  - identificirati, ocijeniti i izvršiti odabir strategije i mjera za odabrani način rješavanja pojedinog prioriternog problema,
  - definirati kriterije za ocjenjivanje učinkovitosti prihvaćenih strategija i programa,
  - odrediti programe elemenata potrebnih za podršku u rješavanju prioriternih problema.
- Dugoročni cilj nacionalnog programa treba biti razvoj integriranih strategija i programa u usmjeravanju prioriteta svih aktivnosti u odnosu na utjecaj s kopna na morsku sredinu, a Program aktivnosti mora biti integriran s cjelokupnim nacionalnim ciljevima i drugim odgovarajućim programima za održivi razvitak.
- 250.** Brisana.
- 251.** Brisana.
- 252.** Nekontrolirano ispuštanje gradskih otpadnih voda u obalno more i poluzatvorene zaljeve (Molunat, zračna luka Dubrovnik, Cavtat, Župa dubrovačka, stara gradska jezgra Dubrovnika, Elafitsko otočje, izvorišni dio Rijeke Dubrovačke, sva naselja zapadno od Rijeke Dubrovačke do uvale Doli, naselja na poluotoku Pelješcu, otocima Korčuli i Lastovu, naselja općina Slivno i Ploče) potrebno je spriječiti izgradnjom kanalizacijskih sustava s uređajima za pročišćavanje i dugačkim podmorskim ispustima.
- 253.** Nekontrolirano ispuštanje industrijskih otpadnih voda u obalno more potrebno je spriječiti izgradnjom uređaja za pročišćavanje industrijskih otpadnih voda na mjestu nastanka i njihovim upuštanjem u gradski kanalizacijski sustav.
- 254.** U prostoru ograničenja ZOP-u, a izvan građevinskih područja nije dopušteno nasipavanje obale i izgradnja luka nautičkog turizma, pristana, priveza i privezišta.
- 255.** U postupku dodjele koncesija za izgradnju marina, osim ekonomske opravdanosti, potrebno je vrednovati značaj i zaštitu odabranog lokaliteta, moguće nepoželjne posljedice izgradnje i kapaciteta marine na šire područje kopna i mora te važnosti za život lokalnog stanovništva. Tijekom izgradnje i korištenja marina potrebno je spriječiti bacanje krupnog otpada u more, ispuštanje anorganskih i organskih onečišćujućih tvari u more i osigurati pročišćavanje otpadnih voda objekata do razine koja nije lošija od kakvoće mora (ACI marina Komolac, luka nautičkog turizma u Lovištu i dr.).
- 256.** Na lokalitetima niske obale koju obilježava posebna vegetacija slaništa (na dijelu Malog Stona, Soline kod Lumbarde, Blace, i drugi lokaliteti označeni kao "soline") nisu dopušteni radovi i radnje koje bi ih ugrozile.
- 257.** Sanacijom i pravilnim rješenjem odvodnje te sustavom pročišćavanja potrebno je ukloniti oštećenja na pridnenim zajednicama, koja su nastala djelovanjem divlje i nekontrolirane odvodnje te ih postupno dovesti u prvobitno stanje. Potrebno je utvrditi stanje bentoskih zajednica na propisanim sidrištima turističkih i teretnih brodova.

258. Područja koja su značajna za mrijest i zadržavanje mlađi gospodarski značajnih vrsta organizama potrebno je zaštititi.

258a. Dozvoljava se potapanje brodova na morsko dno na temelju odgovarajuće stručne podloge vrednovanja akvatorija kao podloge za evtl. planiranje u PPUO/G.

10.4. Zaštita šuma

- 259.** Na području Županije je očuvanje i sprečavanje daljnjeg smanjenja šumskog fonda prioritetna zadaća.
Za šume posebne namjene i zaštitne šume potrebno je odrediti način gospodarenja i regeneracije te smjernice za zaštitu šuma u skladu sa svrhom i aktom o proglašenju.
- 260.** Programima gospodarenja šumama potrebno je obuhvatiti i privatne šume radi očuvanja i unapređenja šumskog fonda i provođenja zajedničke politike gospodarenja državnim i privatnim šumama.
Programima za gospodarenje šumama na kršu, čije se korištenje pretežito zasniva na očekorisnim funkcijama, potrebno je dati posebnu pozornost.
- 261.** Potrebno je provoditi preventivne mjere radi zaštite od požara i to osobito:
- njegu i prorjeđivanje mladih kultura,
  - probijanje i održavanje protupožarnih putova,
  - uspostavu motrilačke službe s patroliranjem.
- Radi zaštite od požara oko obradivih tala posebice maslinika i vinograda potrebno je smanjiti neracionalan i divlji rast borove šume.
- 262.** Sanacija opožarenih površina je prioritet u šumsko uzgojnim radovima, osobito na erozijskim površinama (područje Trstenika, područje Ponikava na Pelješcu, područje Trnovice u Dubrovačkom primorju, otočić Olipa, područje ispod Smokvice).
- 263.** Programima jednostavne i proširene biološke reprodukcije šuma osim opožarenih i erozijskih površina potrebno je obuhvatiti posebice područja uz glavne prometnice i na atraktivnim površinama uz turistička naselja.
- 264.** Razvoj lovstva na području županije zbog kvalitetnih prirodnih staništa za uzgoj visoke i niske divljači, potrebno je razvijati kao turističku djelatnost.
- 265.** Požari na kršu prema odredbama Zakona o šumama se smatraju elementarnom nepogodom. Potrebno je u šumskogospodarskim osnovama inventarizirati miniranost šuma i šumskog zemljišta.

10.5. Zaštita tla

265a. Zabranjuje se prenamjena osobito vrijednog obradivog (P1) poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredno, a posebice u građevinske svrhe.

Vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište (P2) se ne može koristiti u nepoljoprivredne svrhe osim:

- kad nema niže vrijednoga poljoprivrednog zemljišta,
- kada je utvrđen interes za izgradnju građevina koje se prema posebnim propisima grade izvan građevinskog područja (potrebe oružanih snaga, odnosno obrane, izgradnja prometne, energetske i ostale infrastrukture, osnivanja i proširivanja groblja, odlaganja otpada, ako za to ne postoje drugi pogodni prostori, izgradnje građevina za obranu od poplave, odvodnjavanje i navodnjavanje, uređivanje bujica i zaštita voda od zagađivanja)
- pri gradnji gospodarskih građevina namijenjenih isključivo za poljoprivrednu djelatnost i preradu poljoprivrednih proizvoda.

265b. Pri izmjenama i dopunama prostornih planova užih područja potrebno je na temelju detaljnog bonitetnog vrednovanja poljoprivrednog zemljišta smanjiti ili izmjestiti zone koje zauzimaju površine osobito vrijednog (P1) i vrijednog poljoprivrednog zemljišta (P2), posebice značajnih površina sporta i rekreacije za namjenu golf terena u užem ili širem smislu, kao i izbjegavati područja pod uzgojem ili pogodna za uzgoj višegodišnjih kultura (voćnjaka, maslinika i vinograda) neovisno o iskazanom obuhvatu PPDNŽ-a.

266. Zabranjuje se prenamjena vrijednog poljodjelskog zemljišta u nepoljodjelsko, a posebice u građevinske svrhe za:

- P1 - osobito vrijedna obradiva zemljišta
  - Šipansko polje.
  - područje Postup – Dingač
  - područje Trstenik - Drače Žuljana, Borak
  - pjeskovito pržinasta tla oko Lumbarde
  - okolina crkve Sv.Ane - Putnikovići, predjeli Ponikve
- P2 - vrijedna obradiva zemljišta
  - Konavosko polje,
  - područje iznad Orebića do Bilog polja,
  - Čarsko polje,
  - polje oko Smokvice,
  - područje Sreser - Polje,
  - područje Brijesta – Polje
  - Stonsko polje,
  - područje Brsečine - Trsteno,
  - Župsko polje
  - polje iznad naselja Obod,
  - zapadna strana otoka Lopuda (Lopudsko polje)

267. Funkcije tla potrebno je dugoročno kvalitativno i kvantitativno osigurati i održavati mjerama koje su usmjerene poglavito na korištenje tla primjereno staništu, smanjenje uporabe površina, izbjegavanje erozije i nepovoljne promjene strukture tla kao i smanjenje unošenja tvari.

268. Funkcionalnost i mogućnosti korištenja tla za različite namjene kao i buduća raspoloživost tla postiže se preventivnom zaštitom. Preventivna zaštita funkcija tla provodi se:

- određivanjem prioritetnih područja za određeno korištenje,
- osiguranjem vrijednih tla i lokacija posebnim mjerama, uključivo i njihovo korištenje.

269. U slučaju predvidivih opasnosti za važne funkcije tla, daje se prednost njihovoj zaštiti u odnosu na korisničke interese.

270. Smanjivanje trošenja površina tla potrebno je osigurati usmjeravanjem razvoja naselja, prioritetno na postojeće dijelove (stručno "zgušćivanje" naseljenosti uz poboljšanje stambenog okruženja, očuvanje sadržaja unutar općina i obnova zgrada i objekata, prenamjena površina korištenih za industriju, obrt i vojne svrhe) i ograničavanjem rasta naselja na novim površinama.
271. Potrebno je poticati jačanje ekološkog odnosno biološkog poljodjelstva, kao i sve aktivnosti radi zaštite tla i ekološki usmjerenog korištenja tla.
272. Nesanitarna odlagališta otpada potrebno je sanirati.
273. Osim utvrđivanja i dokumentiranja površina pod starim odlagalištima (katastar starih odlagališta), potrebno ih je ispitati usporedivim metodama i procijeniti moguće opasnosti.
274. Površine koje se više ne koriste (npr. rudne jalovine, odlagališta otpada, klizišta) potrebno je ponovo obrađivati (rekultivirati).
275. Zaštitu od erozije i štetnog zbijanja tla potrebno je provoditi odgovarajućim poljoprivrednim i šumarskim postupcima specifičnim za pojedine regije ("Pravila dobre poljoprivredne i šumarske prakse").
276. Površine oštećene erozijom i klizanjem potrebno je što je više moguće obnoviti.
277. Potrebno je u poljodjelskoj proizvodnji ograničiti upotrebu umjetnih gnojiva i kemijskih sredstava za zaštitu bilja.
278. U cilju utvrđivanja stanja onečišćenja tla i provođenja mjera zaštite potrebno je organizirati monitoring tla na poljodjelskim površinama, primjerice dolina Neretve, Konavosko polje, Blatsko polje i Pelješac za teške metale: Pb, Cd, As, Ni, Cr, Cu, Zn, Fe, pesticide i herbicide.
279. Zaštitu od prirodnih razaranja potrebno je ostvarivati održavanjem odnosno obnavljanjem zaštitnih šuma, a poglavito pošumljivanjem strmih padina.
280. Pošumljivanje treba provoditi na tome prilagođenom staništu i poticati procese prirodnog pomlađivanja šuma i autohtone šumske zajednice.
281. Održavanje i korištenje šuma treba prilagoditi uvjetima stanja tla.
282. U vodnom gospodarstvu, niskogradnji i šumarstvu potrebno je slično prirodnim mjerama ograničavati erozije.
283. Uporabom močvarnih tla koja se koriste u poljoprivredi za pašnjake i sprječavanjem razgradnje organske tvari u tlu osigurava se održivo gospodarenje.
284. Potrebno je izraditi planove (karte) rasprostiranja osjetljivih i ugroženih područja, koje će obuhvatiti i područja s geološkim, hidrogeološkim i seizmološkim rizicima.

10.6. Zaštita zraka

- 285.** Sukladno Zakonu o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 13/01, 47/14) Županija je obvezna donijeti Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama koji je sastavni dio programa zaštite okoliša za područje županije.
- 286.** Županije, gradovi i općine će donijeti programe zaštite i poboljšanja kakvoće zraka s ciljem da gospodarski razvitak ne utječe na prekoračenje utvrđene kategorije kakvoće zraka određenog područja, odnosno da sanacijske mjere omoguće veću kategoriju kakvoće zraka.
- 287.** Brisana.
- 288.** Ugradnja otprašivača obavezna je radi zaštite zraka od onečišćenja kamenom prašinom iz kamenoloma.
- 289.** Smanjivanje onečišćenja zraka od industrijskih izvora treba provoditi ugradnjom filtera za pročišćavanje zraka od sagorjelih plinova i prašine, izborom goriva s malom količinom sumpora te usmjeravanjem na zamjenu postrojenja s čistom tehnologijom.
- 290.** Smanjivanje onečišćenja zraka od prometa u naseljima treba provoditi gradnjom osnovnog prometnog sustava na području Županije (koridor Jadranske autoceste prolazi zaleđem obalnog pojasa, te bi se tranzitni promet koji uzrokuje najveći dio onečišćenja zraka, odvijao u slabije naseljenim područjima), unapređenjem gradske mreže prometnica radi ubrzanja protoka vozila, poboljšanjem regulacije prometa te gradnjom obilaznica većih naselja.
- 291.** Sanitarno uređenje odlagališta otpada potrebno je uvjetovati sa skupljanjem bioplina radi energetske iskoristivosti.

10.7. Zaštita od buke

- 292.** Provođenje mjera za zaštitu zraka (unaprjeđenje gradske mreže prometnica, izgradnja obilaznica naselja, hortikulturene mjere) smanjiti će i utjecaj buke posebice od prometa.
- 293.** Smanjenja utjecaja buke od zračnih luka Dubrovnik u Čilipima, kao i sprječavanja buke od planiranih zračnih luka Korčula u Brni (Općina Smokvica), Lisačke Rudine kod Slanog (Općina Dubrovačko primorje, Ubli (Općina Lastovo), te zračne luke na širem području delte Neretve postići će se kroz:
- procedure slijetanja i polijetanja u smislu korekcije putanje leta,
  - planiranje manje osjetljivih namjena prostora na buku oko zračne luke.
- 294.** Za zračne luke potrebno je izraditi karte buke na temelju novih procedura slijetanja, očekivanog prometa i novih tipova zrakoplova.
- 295.** Objekte i postrojenja koji su izvor prekomjerne buke potrebno je planirati na dovoljno udaljenim lokacijama od naselja, stambenih i rekreacijskih zona.

10.8. Zaštita od svjetlosnog onečišćenja

295-1. Svjetlosno onečišćenje je promjena razine prirodne svjetlosti u noćnim uvjetima uzrokovana emisijom svjetlosti iz umjetnih izvora svjetlosti koja štetno djeluje na ljudsko zdravlje i ugrožava sigurnost u prometu zbog bliještanja, zbog neposrednog ili posrednog zračenja svjetlosti prema nebu ometa život i/ili seobu ptica, šišmiša, kukaca i drugih životinja te remeti rast biljaka, ugrožava prirodnu ravnotežu na zaštićenim područjima, ometa profesionalno i/ili amatersko astronomsko promatranje neba ili zračenjem svjetlosti prema nebu, nepotrebno troši električnu energiju te narušava sliku noćnog krajobraza.

Zaštita od svjetlosnog onečišćenja postiže se mjerama zaštite od nepotrebnih, nekorisnih ili štetnih emisija svjetlosti te mjerama zaštite noćnog neba od prekomjernog osvjetljenja.

Mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja određuju se na temelju zdravstvenih, bioloških, ekonomskih, kulturoloških, pravnih, sigurnosnih, astronomskih i drugih standarda, a provode se sukladno Zakonu o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja (Narodne novine, broj 114/11) kojim su uređena načela zaštite, subjekti koji provode zaštitu, način utvrđivanja standarda upravljanja rasvjetljenošću u svrhu smanjenja potrošnje električne i drugih energija i obveznih načina rasvjetljavanja.

Mjerama zaštite od svjetlosnog onečišćenja mora se spriječiti nastajanje prekomjerne emisije i raspršivanja svjetla u okoliš, a postojeće rasvjetljenje mora se smanjiti na dopuštene razine.

10.9. Mjere posebne zaštite

295a. Kriteriji za provedbu mjera zaštite ljudi, prirodnih i materijalnih vrijednosti temelje se na geografskim osobitostima, demografskim osobitostima, dostignutom stupnju razvoja gospodarstva, infrastrukture i svih društvenih djelatnosti, kao i na stalnom procjenjivanju ugroženosti ljudi i područja prirodnim nepogodama, tehničko-tehnološkim i ekološkim nesrećama i povredljivošću na eventualna ratna razaranja.

Mjere posebne zaštite sastoje se iz osnovnih i specifičnih mjera i zahtjeva.

Osnovne mjere i zahtjevi zaštite i spašavanja u najvećoj mjeri sadržane su u načelima i mjerama planiranja prostora.

Specifične mjere i zahtjevi zaštite i spašavanja općenito obuhvaćaju:

- mjere kojima se osigurava zaštićenost stambenih, poslovnih i drugih građevina, smanjuje njihova izloženost i povredljivost od razaranja (manja visina građevina, manja gustoća izgrađenosti, više zelenih površina, veća udaljenost između građevina i slično),
- mjere koje omogućavaju učinkovitiju evakuaciju, izmještanje, spašavanje, zbrinjavanje, sklanjanje i druge mjere zaštite i spašavanja ljudi,
- mjere koje omogućavaju elastičan prijelaz iz jednog u drugi oblik prometa i kretanja (iz optimalnih u izvanredne uvjete),
- mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa pojedinih prirodnih nepogoda i drugih incidentnih - izvanrednih događaja,
- mjere koje omogućavaju funkcioniranje i obnavljanje građevina u slučaju oštećenja (protupotresno i protupožarno projektiranje i slično).

10.9.1. Zaštita od požara

295b. Određivanje zona zaštite od požara vatrobranim pojasevima ovisno je o požarnom opterećenju, a utvrđuje se prema sljedećoj tablici:

Požarno opterećenje	GJ/M2	Red požarne zapreke	Širina požarne zapreke
Vrlo visoko	Veće od 4	I.	hv1+hv2+20 m
Visoko	Veće od 2	II.	hv1+hv2+10 m
Srednje	Od 1 do 2	III.	hv1+hv2+5 m
Nisko	Manje od 1	IV.	visina višeg objekta

Vatrobrani pojasevi, odnosno požarne zapreke mogu biti ulice, parkovi i drugi slobodan prostor gdje nije dopuštena izgradnja, kao i prirodne prepreke - vodotoci i jezera. Zapreke II. reda treba koristiti za izgrađenost veću od 30 %, bez obzira na požarno opterećenje.

S obzirom na gustoću izgrađenosti, požarno opterećenje i međusobnu udaljenost građevina provoditi prema kriterijima utvrđenim propisima, pravilnicima i normativima. Za građevinska područja s gustoćom izgrađenosti većom od 30 %, kao i većim nepokretnim požarnim opterećenjem, prostornim planovima užih područja treba utvrditi pojačane mjere zaštite:

- ograničenje broja etaža,
- obvezatnu interpolaciju građevina većeg stupnja otpornosti (najmanje F 120),
- izgradnju požarnih zidova,
- ograničenje namjene na djelatnosti s minimalnim požarnim opasnostima
- izvedbu dodatnih mjera zaštite (vatrodojava, pojačan kapacitet hidrantske mreže).

Mjere zaštite od požara temelje se na procjeni ugroženosti od požara i planu zaštite od požara. Prostornim planovima treba odrediti koncentrični način izgradnje unutar područja bez obzira na namjenu radi što učinkovitije kurativne zaštite od požara (izbjegavati longitudinalnu izgradnju).

295b-1. Prilikom projektiranja i građenja građevine mora se osigurati zaštita od požara, kao jedan od bitnih zahtjeva za građevinu propisanih posebnim propisom kojim se uređuje područje prostornog uređenja i gradnje, tako da se u slučaju požara:

- očuva nosivost konstrukcije tijekom određenog vremena utvrđena posebnim propisom,
- spriječi širenje vatre i dima unutar građevine,
- spriječi širenje vatre na susjedne građevine,
- omogući da osobe mogu neozlijeđene napustiti građevinu, odnosno da se omogući njihovo spašavanje,
- omogući zaštita spašavatelja.

Svaka građevina ili njezin dio, ovisno o svojoj namjeni, mora se tijekom svog trajanja održavati na način da ispunjava bitne zahtjeve zaštite od požara.

295c. U svrhu sprečavanja širenja požara i/ili dima unutar i na susjedne građevine, građevina mora biti izgrađena u skladu s Pravilnikom o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljiti u slučaju požara (NN br. 29/13). Posebno pripaziti na sigurnosnu udaljenost dviju susjednih građevina. Kod građevina s malim požarnim opterećenjem kod kojih je završni (zabatni) zid udaljen manje od 3,0 m od susjedne (postojeće ili planirane) građevine potrebno je spriječiti širenje požara na susjedne građevine izgradnjom požarnog zida. Kad je jedna od susjednih građevina sa srednjim ili velikim požarnim opterećenjem potrebno je međusobnu sigurnosnu udaljenost odrediti proračunom. Umjesto požarnog zida mogu se izvesti vanjski zidovi koji tada moraju imati istu otpornost na požar koju bi imao požarni zid, a eventualni otvori u vanjskim zidovima moraju imati otpornost na požar kao i vanjski zidovi.

295d. Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni pristup prema posebnim propisima, a prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža mora se, ukoliko ne postoji, predvidjeti vanjska hidrantska mreža. Ovo se posebno odnosi na zaštićene dijelove prirode, za koje je potrebno donijeti procjene ugroženosti i planove zaštite sukladno posebnim propisima i na iste zatražiti suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova. Ovu zaštitu je potrebno planirati na šumskim i poljoprivrednim područjima koja neposredno okružuju gradska naselja, da se tijekom požarne sezone onemogućiti zahvaćanje istih s otvorenih prostora. Na ovim površinama je potrebno predvidjeti provođenje

svih preventivnih mjera zaštite od požara, sukladno pozitivnim propisima, uvažavajući sve specifičnosti Županije.

- 295e.** U slučaju planiranja skladišta i postrojenja zapaljivih tekućina i plinova, te eksploziva, pridržavati se pozitivnih hrvatskih propisa.
- 295f.** Obvezno je štititi zaštitne koridore dalekovoda od gradnje objekata.
- 295g.** Za objekte u zonama ugostiteljsko-turističke namjene potrebno je poštivati propise Pravilnika o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata.
- 295h.** Prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža posebnu pažnju je potrebno obratiti na izvedbu vanjske i unutarnje hidrantske mreže za gašenje požara, a sve prema Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara.
- 295i.** Kod gradnje i projektiranja visokih objekata obvezno primijeniti Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu visokih objekata od požara.
- 295j.** U nedostatku domaćih propisa za garaže, primijeniti strane smjernice OiB 2.2. Protupožarna zaštita u garažama, natkrivenim parkirnim mjestima i parkirnim etažama.“

10.9.2. Sklanjanje ljudi

295k. Zaštita i sklanjanje ljudi i materijalnih dobara osigurava se gradnjom skloništa osnovne zaštite otpornosti 100-300 kPa i dopunske zaštite otpornosti 50kPa.

Skloništa osnovne zaštite moraju biti dvonamjenska, a u mirnodopske svrhe koriste se uz suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova tako da se u roku od 24 sata mogu osposobiti za potrebe sklanjanja u slučaju ratne ili druge opasnosti.

Skloništa se moraju projektirati sukladno propisanim tehničkim normativima tako da se osigura potreban opseg zaštite, a smještavaju se u najnižu etažu građevine s osiguranim rezervnim izlazima iz skloništa.

Broj sklonišnih mjesta u skloništima određuje se sklonišni prostor za:

- obiteljska skloništa, najmanje za 3 osobe,
- kućna skloništa i skloništa za stambeni blok, najmanje za 1 stanovnika na 50 m² razvijene građevinske (bruto) površine zgrade,
- skloništa pravnih osoba, za dvije trećine ukupnog broja djelatnika, a pri radu u više smjena za dvije trećine broja djelatnika u najvećoj smjeni u vrijeme rada,
- javna skloništa pravnih osoba, za procijenjeni broj stanovnika koji se mogu zateći na javnom mjestu i broj stanovnika za koje nije osigurano kućno sklonište za stambeni blok u polumjeru gravitacije tog skloništa (250 m).

Skloništa u zonama obvezne gradnje ne treba graditi:

- ukoliko je sklanjanje osigurano u već izgrađenom skloništu,
- u građevinama za privremenu uporabu,
- u neposrednoj blizini skladišta zapaljivih tvari,
- ispod zgrada viših od 10 nadzemnih etaža,
- u razini nižoj od podrumске,
- u području zahvata zone plavljenja nizvodno od hidro-energetskih akumulacija te
- u područjima s nepovoljnim geološko-hidrološkim uvjetima.

Pri planiranju i gradnji podzemnih javnih, komunalnih i sličnih građevina dio kapaciteta nužno je prilagoditi zahtjevima sklanjanja ljudi ukoliko u zoni takve građevine sklanjanje nije osigurano na drugi način.

Lokaciju pojedinog skloništa ili dvonamjenskog objekta treba predvidjeti tako da je pristup omogućen i u uvjetima rušenja građevina.

Zone i lokacije obvezne izgradnje skloništa (kao dvonamjenskog objekta) utvrđuju se uz suglasnost nadležnog tijela uprave.

Zaštita stanovništva i zdravlja ljudi

295k-1. U cilju zaštite stanovništva i zdravlja ljudi potrebno je poštivati sljedeće:

- planirati građevine stambene, poslovne i druge namjene tako da se namjenom, položajem, veličinom i oblikovanjem poštuju specifičnosti prostora i njegovu demografsku i socio-gospodarska struktura te čuva slika naselja
- spriječiti negativno djelovanje na razvoj i prihod turističkih središta na način da se izbjegavaju građevinski radovi za vrijeme turističke sezone i dnevnog i noćnog odmora stanovništva
- prilikom planiranja razvoja turističkih djelatnosti u obzir uzeti stanje izgrađenosti prometnog sustava, sustava vodoopskrbe, javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kako bi se smanjila preopterećenost postojeće infrastrukture
- prilikom odabira biljaka za sadnju unutar zelenih površina voditi računa o alergenim svojstvima u peludnom zrnu.

10.9.3. Zaštita od potresa

- 2951.** Potrebno je seizmotektonski zonirati Županiju u mjerilu 1:100 000, što mora biti usklađeno sa seizmičkim zoniranjem Republike Hrvatske, kao i izvršiti geotehničko zoniranje općina i gradova (1:25000), odnosno mikrozoniranje pojedinih urbanih cjelina (1:5000).
Lociranje građevinskih područja i građevina u prostornim planovima užih područja mora se provoditi u skladu sa seizmotektonskim zoniranjem Županije i geotehničkim zoniranjem Općina i Gradova, odnosno geotehničkim mikrozoniranjem urbanih cjelina.
Do izrade nove seizmičke karta Županije lociranje građevinskih područja i građevina u dokumentima prostornog uređenja užih područja, kao i protupotresno projektiranje i građenje treba provoditi u skladu s postojećim seizmičkim kartama, zakonima i propisima.
Rekonstruiranje postojećih građevina koje nisu projektirane u skladu s propisima za protupotresno projektiranje i građenje će se uvjetovati ojačavanjem konstrukcije na djelovanje potresa.
- 2951-1.** Protupotresno projektiranje kao i građenje građevina treba provoditi sukladno zakonskim propisima o građenju (Zakon o prostornom uređenju i Zakonom o gradnji). Izrađene su Karte potresnih područja za Republiku Hrvatsku. Karte s tumačem sastavni su dio Nacionalnog dodatka HRN EN 1998- 1:2011/NA:2011, Eurokod 8: Projektiranje potresne otpornosti konstrukcija - 1. dio: Opća pravila, potresna djelovanja i pravila za zgrade, čija će primjena osigurati gradnju primjereno seizmički otpornih građevina.
Hrvatski zavod za norme je 2012. ubacio u nacionalni dodatak Eurokoda 8 potresnu kartu Hrvatske koja je dostupna na internetu za povratna razdoblja 475 godina i 95 godina. Karta se odnosi na osnovnu stijenu, a akceleracije su prikazane u jedinicama ubrzanja zemljine teže g. Proračun konstrukcije se radi po nizu normi HRN EN 1998.
Prilikom projektiranja u obzir se moraju uzeti navedena propisana pravila za područje Dubrovačko-neretvanske županije.
Pri projektiranju valja poštivati postojeće tehničke propise (Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima (Sl. list, br. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 i 52/90) i Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora NN 29/83, 36/85 i 42/86)). Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres. Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove i potrebno je omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.

10.9.4. Zaštita od poplava

295m. Zaštita od poplava će se provoditi u skladu sa Zakonom o vodama, te Državnim i Županijskim planom obrane od poplava.

Zaštita od poplava provodi se putem građevinskih i negrađevinskih mjera.

Građevinske mjere zaštite od poplava uključuju građenje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, kao i održavanje vodotoka, vodnih građevina i objekata te nadzora vodnih građevina (brane, ustave, crpne stanice nasipi),

Negrađevinske mjere zaštite od poplava uključuju provedbu mjera obrane od poplava, kao i upravljanje i koordinaciju djelatnosti tijekom pojave velikih voda, te modernizaciju i koordinacija komunikacijskih sustava koji će se aktivirati u slučaju pojave velikih voda.

Na području doline Neretve treba utvrditi linije plavljenja uslijed većeg ispuštanja vode rijekom Neretvom iz akumulacijskih jezera (Rama, Jablanica, Grabovica, Salakovac i Mostar) ili uslijed pucanja uzvodnih brana zbog prirodnih pojava, tehničko-tehnoloških katastrofa ili ratnih djelovanja. Unutar tako utvrđenih zona izgradnja se regulira prostornim planovima užih područja, uz suglasnost nadležnih tijela.

U dolini Neretve će se uz izvršenu rekonstrukciju brane u Opuzenu izvršiti i odgovarajuće rekonstrukcije ostalih zaštitnih građevina uz rijeku Neretvu kako bi se prilagodili novoj koncepciji zaštite od poplava prema kojoj Mala Neretva više ne može služiti kao odteretni kanal u zaštiti od poplava.

Izgrađen je i stavljen u funkciju nasip za zaštitu od poplava dijela Grada Metkovića na desnoj obali Neretve (bez dijela trase u BiH).

Uz radove u dolini Neretve potrebno je provesti radove na uređenju vodotoka i bujica na drugim ugroženim područjima (Vrgorsko polje, Konavosko polje, Blatsko polje, Stonsko polje).

Za zaštitu od poplava Vrgorskog polja od značajnijih radova planira se izgradnja obodnog kanala uz sjeverni rub polja od izvora Butina do rijeke Matice nizvodno od razdjelne građevine prema Krotuši i izgradnja novog tunela uz postojeći za odvodnju viška voda iz Vrgorskog polja u jezero Birina kod Ploča.

Zahtjevi zaštite i spašavanja od poplava:

- Područja koja su označena kao poplavna treba predvidjeti za namjene koje nisu osjetljive na plavljenje, pa neće trpjeti velike štete zbog velikih voda.
- Građevine u poplavnom području, potrebno je projektirati na način da budu zaštićene od plavljenja.
- Građevine unutar i izvan građevinskih područja naselja koje su smještene na poplavnom području potrebno je graditi na način da se zaštite od poplava izdizanjem iznad kote poplavlivanja i bez podruma, zaštitom nasipima ili nekim drugim zahvatom.
- U područjima gdje je prisutna opasnost od poplava a prostorno planskom dokumentacijom je dozvoljena gradnja, objekti se moraju graditi od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i za najveće vode.
- Potrebno je zaštititi postojeće lokalne izvore vode, bunare, cisterne, koji se moraju održavati i ne smiju zatrpavati ili uništavati na drugi način.
- Zaštitu od štetnog djelovanja voda treba provoditi u skladu sa Zakonom o vodama, Državnim planovima obrane od poplava i Provedbenim planom obrane od poplava branjeno - područje 32.
- Vodne površine i vodno dobro treba uređivati na način da se osigura propisani vodni režim, kvaliteta i zaštita voda.
- Za zaštitu od poplavlivanja prilikom oborinskog nevremena treba obnoviti sustav odvodnje oborinskih voda.
- Gradnja nasipa određene visine jedan je od načina zaštite obalnog područja uslijed nadolaska plimnog vala (visoke vode)
- Sustavno uređenje bujica, odnosno radovi u slivu provode se u cilju smanjenja erozijske sposobnosti takvih povremenih vodotoka (pošumljavanje, izgradnja stepenica za zadržavanje nanosa i dr.).

Zaštita od proloma hidroakumulacijskih brana

295m-1. Na rijeci Neretvi su izgrađene hidrocentrale s pripadajućim akumulacijskim jezerima: Jablanica, Grabovica, Salakovac i Mostar. Na pritoku Neretve, rijeci Rami, također je izgrađena hidrocentrala i stvoreno umjetno akumulacijsko jezero. Uslijed prirodne katastrofe (potresa) ili uslijed ratnih djelovanja može doći do pucanja hidroakumulacijskih brana, a samim tim i ispuštanja ogromnih količina vode akumuliranih u umjetnim jezerima. Dijelovi područja Grada Ploče bili bi ugroženi poplavom koja bi nastala usljed velikog porasta vodostaja rijeke Neretve i njenog izlivanja iz korita. Sve površine i južno i sjeverno od rijeke Neretve bile bi poplavljene, kao i dijelovi objekata na području Grada Ploča ovisno o visini razine rijeke Neretve.

Gledajući izolirano, s područja doline Neretve, ovakvu katastrofu nije moguće spriječiti, ali je moguće smanjiti posljedice do kojih može doći i to brzim dojavom, uzbunjivanjem stanovništva, te izmještanjem stanovništva i najnužnijih pokretnih materijalnih dobara. Ne smije se dozvoliti nikakvu gradnju u inundacijama rijeka. Potrebno je osigurati sustav ranog upozoravanja i uzbunjivanja stanovništva.

U cilju zaštite od poplave uslijed pucanja brana hidroelektrana potrebno je:

- izvršiti analizu stanja zaštitnih objekata za sprječavanje poplava te njihovo održavanje,
- potrebno je izgraditi zaštitne građevine (oteretni kanali, nasipi, brane, propusti),
- osigurati pokrivenost ugroženog područja uređajima za uzbunjivanje građana (sustav sirena za uzbunjivanje)
- utvrditi mjere i putove evakuacije s ugroženog područja.

Suša i toplinski val

295m-2. Meteorološka suša ili dulje razdoblje bez oborine može uzrokovati ozbiljne štete u poljodjelstvu, vodnogospodarstvu, te u drugim gospodarskim djelatnostima. Suše predstavljaju veliki problem za poljoprivrednu proizvodnju, a naročito su izražene u periodu vegetacije biljaka ili u fazi formiranja i narastanja plodova. Nedostatak oborina u duljem vremenskom razdoblju može, s određenim faznim pomakom, uzrokovati i *hidrološku sušu* koja se očituje smanjenjem površinskih i dubinskih zaliha vode. Za ocjenu ugroženosti od suše analiziraju se dani bez oborina, koji su definirani kao dani u kojima nema oborina ili padne manje od 0,1 mm oborine.

Nedostatak kiše posebno se osjeća u ljetnoj polovici godine ali ljetne suše su tako izrazite zbog niskog postotka relativne vlage u zraku.

Toplinski valovi predstavljaju temperaturne ekstreme koji se pojavljuju na nekom području u određenom vremenu. Na ovom području karakteristike toplinskih valova su temperature više od 35°C. Tijekom srpnja i kolovoza moguće su pojave toplinskih valova na području Županije.

U cilju zaštite od suše i toplinskih valova potrebno je:

- izraditi statistički pregled područja pogođenih sušom i toplinskim valom
- izraditi kartografski prikaz Dubrovačko-neretvanske županije s intenzitetom i posljedicama suša
- izraditi kartografski prikaz poljoprivrednih površina, te postojećih i potrebnih sistema za navodnjavanje
- provoditi Plan navodnjavanja za područje Dubrovačko-neretvanske županije .

Olujni, orkanski vjetar i tuča

295m-3. Zaštitu od olujnih i orkanskih vjetrova moguće je ostvariti provođenjem preventivnih mjera već pri gradnji naselja, zgrada za stanovanje i drugih građevinskih i industrijskih objekata posebice tamo gdje se očekuju olujni i jači vjetrovi. Također i u gradnji prometnica.

S obzirom na svoje rušilačko djelovanje, olujni i orkanski vjetar vrlo štetno djeluje na građevinarsku djelatnost jer onemogućava radove, ruši dizalice, krovove i loše izvedene građevinske objekte.

U području elektroprivrede i telekomunikacija, kidaju se električni i telekomunikacijski vodovi, ruše njihovi nosači.

Zahtjevi zaštite i spašavanja

- Statistički pregled područja pogođenih olujnim ili orkanskim nevremenom ili jakim vjetrom, te tučom.
- Kartografski prikaz Dubrovačko-neretvanske županije sa intenzitetom i posljedicama nastalim olujnim ili orkanskim nevremenom ili jakim vjetrom i tučom.
- Građevine se moraju projektirati i izvoditi sukladno tehničkim pravilnicima kojima su definirana opterećenja na konstrukciju građevine sukladno području u kojem se grade (podaci o udarima vjetra).
- Način gradnje stambenih, gospodarskih i poljoprivrednih objekata kako bi se smanjile posljedice olujnih ili orkanskih nevremena i jakih vjetrova.
- Kako bi se spriječilo kidanje električnih i telefonskih vodova i rušenje njihovi nosača, treba predvidjeti podzemne energetske vodiče i telekomunikacijsku mrežu.
- Pri gradnji prometnica predvidjeti izgradnju zaštitnih zidova na dijelovima prometnica gdje su izmjereni jači udari vjetra koji mogu ugroziti promet.
- Izgradnjom vjetrozaštitnih šumskih pojaseva umanjiti štete na poljoprivrednim kulturama,
- druge mjere kako bi se zaštitilo stanovništvo, materijalna i kulturna dobra i okoliš.

Klizišta

295m-4. Na području Dubrovačko-neretvanske županije postoje evidentirana klizišta:

- područje Konavala
- područje Plata (od ulaza u Plat do hotela Astorea),
- područje iznad Župskog polja Barbara - Buići,
- područje Nove Mokošice i Komolca,
- područje Orebić - Viganj

Iznad Grada Dubrovnika protežu se strmine prema vrhu brda Srđ, pa su mogući odroni na državnu cestu D8 i stambene objekte ispod D8.

Zahtjevi zaštite i spašavanja

- Izbjegavati gradnju objekata na području evidentiranih klizišta – odronima, te postupati sukladno Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN br. 29/83, 36/85 i 42/86) te Pravilniku o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN br. 47/06), te drugim pozitivnim propisima iz područja zaštite i spašavanja.

Zaštita od tehnoloških nesreća

295m-5. Tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima u stacionarnim objektima i prometu

Na području Županije postoje gospodarski objekti koji koriste, skladište opasne tvari, te se područjem Županije prevoze opasne tvari.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja Dubrovačko-neretvanske županije:

- U blizini zatečenih lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima ne preporuča se gradnja stambeno-poslovnih objekata i objekata u kojem boravi veći broj osoba (dječji vrtići, škole, sportske dvorane, trgovački centri, crkve, starački domovi, stambene građevine i sl.);
- Nove objekte koji se planiraju graditi u kojima se pojavljuju opasne tvari potrebno je locirati na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo (rubni dijelovi poslovnih zona) te obvezati vlasnike istih na uspostavu sustava za uzbunjivanje i uvezivanje na nadležni Županijski centar 112.
- Za potrebe gašenja požara u hidrantskoj mreži treba, ovisno o broju stanovnika, osigurati potrebnu količinu vode i odgovarajućeg tlaka. Prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža, ukoliko ne postoji treba predvidjeti vanjsku hidrantsku mrežu sukladno propisima.

- Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina i gašenja požara na građevini ili otvorenom prostoru treba planirati odgovarajuće vatrogasne pristupe, prilaze i površine za operativni rad vatrogasnih vozila.
- Uz državne ceste kojima je dopušten prijevoz opasnih tvari ne preporuča se daljnji razvoj naselja, a postojeća naselja rekonstruirati.
- Ucrtati cestovne, željezničke i pomorske pravce kojima se vrši prijevoz opasnih tvari, te po mogućnosti prijevoz takvih tvari planirati izvan naseljenih mjesta.

U dokumente prostornog uređenja potrebno je utvrditi mjere zaštite sukladno Zakonu o prostornom uređenju i Zakonom o gradnji - NN br. 153/13, Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN br. 29/83, 36/85 i 42/86), Pravilniku o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN br. 47/06 i 110/11), Uredbi o sprečavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (NN br. 44/14) te drugim pozitivnim zakonskim propisima iz područja zaštite i spašavanja.

Epidemiološke i sanitarne opasnosti

295m-6. U slučaju katastrofe i velike nesreće na području Dubrovačko-neretvanske županije može doći do pojave raznih vrsta bolesti ljudi i životinja, te pojave epidemija, uglavnom uzrokovanih neodgovarajućim sanitarnim uvjetima. Također može doći do širenja bolesti bilja.

Zahtjevi zaštite i spašavanja

- Statistički pregled područja koja bi mogla biti pogođena epidemiološkim i sanitarnim ugrozama,
- Kartografski prikaz mogućih izvora ugroze (odlagališta otpada, i divlja odlagališta otpada, kanalizacijski sustav, otpadne vode itd.),
- Eventualna odlagališta otpada planirati na većoj udaljenosti od naseljenih mjesta kao i od podzemnih vodotoka na području Dubrovačko-neretvanske županije, te na mjestima gdje bi na najmanji mogući način onečišćavala okoliš.
- Omogućiti zbrinjavanje otpada na adekvatan način
- Sanirati neuređena odlagališta otpada.
- Životinjske farme planirati na povećanoj udaljenosti od naseljenih mjesta i vodotoka, a sukladno pozitivnim propisima koji reguliraju ovu problematiku.

U dokumente prostornog uređenja ugraditi mjere zaštite sukladno Zakon o prostornom uređenju i Zakonom o gradnji, Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora, Pravilniku o postupku uzbunjivanja te drugim pozitivnim zakonskim propisima iz područja zaštite i spašavanja.

Ostale mjere za slučaj katastrofe i velike nesreće

295m-7. Pored gore navedenih mogućih vrsta opasnosti kojima je izložena Županija te mjera kojima se smanjuju mogućnosti nastanka velikih nesreća ili katastrofa, u dokumente prostornog uređenja nužno je ugraditi i mjere kojima se omogućuje opskrba vodom i energijom za vrijeme otklanjanja posljedica nastalih prirodnom ili tehničko-tehnološkom nesrećom na području Županije na način da se:

- utvrdi mogućnost i način opskrbe vodom i energijom.
- kartografski prikaže razmještaj vodoopskrbnih objekata za izvanredne situacije te razmještaj pokretnih elektroenergetskih uređaja.

Također u dokumente prostornog uređenja treba uvrstiti i mjere koje će omogućiti učinkovito provođenja mjera civilne zaštite (evakuacija, sklanjanje i zbrinjavanje) na način da se:

- kartografski prikažu lokacije smještaja sirena za uzbunjivanje, te navedu drugi načini obavješćivanja i uzbunjivanja stanovništva,
- kartografski prikažu sabirni punktovi za evakuaciju, putovi evakuacije, te lokacije smještaja evakuiranih (čvrsti objekti ili kamp naselja).

Ratna djelovanja i terorizam

295m-8. Zbog mogućnosti ratnog djelovanja i terorizma u građevinama u kojima se okuplja veći broj ljudi treba predvidjeti potrebiti broj izlaza za nuždu sa precizno označenim pravcima za evakuaciju. Na području obuhvata PPDNŽ sukladno odredbama posebnih propisa potrebno je predvidjeti uspostavu odgovarajućeg sustava uzbunjivanja i obavješćivanja građana. Prostornim planovima užeg područja propisanim ovim Elaboratom potrebno je za građevine u kojima se okuplja veći broj ljudi kao što su škole, prometni terminali, sportske dvorane i stadioni, trgovački centri, proizvodna postrojenja i slično, u kojima se zbog buke ili akustične izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost znakova javnog sustava za uzbunjivanje, uspostaviti i održavati odgovarajući sustav uzbunjivanja građana te osigurati prijem priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti.

10.9.5. Degradirani ili potencijalno ugroženi krajolici:

295m-9. Mjere zaštite i upravljanja napuštenim, degradirani ili potencijalno ugroženim krajolicima Smjernice za sanaciju i uređenje degradiranih krajolika

- na degradirana područja preporuča se locirati djelatnosti koje bi inače mogle stvoriti novu degradaciju (npr. turistička ponuda koja traži agresivnu infrastrukturu, odnosno, problematična je u smislu utjecaja na okoliš, industrijske i komunalne djelatnosti); otvaranje površinskih kopova uobičajenih mineralnih sirovina i odlagališta otpada treba biti ekonomično, što znači da se otvori najmanji mogući broj koji je potreban;
- prostorni položaj površinskih kopova i odlagališta treba biti skriven pogledima s točaka učestalog promatranja. Ako to nije moguće potrebno ih je zakloniti pomoću odgovarajućih mjera u blizini mjesta promatranja, kao npr. sadnjom drveća i druge vegetacije;
- plan iskopa potrebno je pripremiti na način da je omogućeno jednostavno i jeftino uređenje konačnog izgleda reljefa kopa nakon eksploatacije. Pri tome konačni oblici kopa trebaju proizlaziti iz analize prirodnih reljefnih oblika;
- zabraniti odlaganje viška iskopa na području vrijednih krajolika (npr. Janjinsko polje kraj groblja, pored naselja Lisac itd)
- sličan princip treba primijeniti i kod odlagališta otpada. Tu je posebno bitno osigurati trajnu stabilnost odloženih tvari, stoga treba izbjegavati lociranje odlagališta i jalovišta na područjima najveće prirodne dinamike, dubokim jarugama i dnima dolina, vrtačama i sličnim reljefnim oblicima;
- mogućnost uređenja posebnih reljefnih oblika, da se kopu da drugačiji izgled od onog koji diktira princip prilagodbe prvobitnom stanju krajobraza.
- oštećene kulturne krajolike preporuča se **rekonstruirati, rekultivirati i preoblikovati** tj. uređenjem unaprijediti, a novu izgradnju dopustiti u obimu u kojem je potrebno i moguće te je podrediti osnovnom režimu zaštite i unapređenja prostora
- za područja depopulacije, uslijed gubitka društveno ekonomskih temelja, te naselja sa gubitkom javnih funkcija i sadržaja, potrebno je očuvanje povijesnog tkiva, obnova identitetskih elemenata naselja radi povećanja njihove turističke privlačnosti, gospodarskog razvoja te revitalizacije
- područja rapidne urbanizacije prisutne na globalnoj razini, potrebno je kontrolirati planiranjem i upravljanjem prostorom.

295m-10. Opožarena područja

Obzirom da je kulturni krajolik rezultat stoljetnih interakcija čovjeka i njegovog prirodnog okruženja, njegove promjene mogu biti uzrokovane poremećajima uzrokovanim prirodnim procesima ali i ljudskim aktivnostima.

Tradicionalni kulturni krajolik je identificiran kao jedan od karakterističnih i vrlo vrijednih krajoličnih tipova priobalja, otoka i poluotoka Dubrovačko-neretvanske županije. Noviji procesi depopulacije, deagrarizacije i napuštanja poljoprivredne proizvodnje rezultirali su degradacijom kulturnih krajolika i posljedično, razvojem različitih sukcesijskih stadija vegetacije sve do klimaksnog stadija - šumskih površina, odnosno, širenjem površina pod prirodnim vegetacijskim pokrovom.

Tradicionalan kulturno-krajolični uzorak, karakteriziran suhozidnim terasama s vinogradima i maslinicima se mijenja u više prirodan, u kojem su suhozidne strukture terasa pokrivene šumskom vegetacijom. Navedeni procesi postepeno mijenjaju strukturu krajolika te posljedično njihov kulturni karakter prelazi u prirodni što opet doprinosi povećanju rizika od šumskih požara.

Sve učestaliji požari ostavljaju devastirajuće posljedice na velikim površinama antropogeniziranih krajolika, danas sve manje kulturnih, a sve više prirodnih. Iako je upravo tradicionalan kulturni krajolik, uz očuvana prirodna područja obale, glavni resurs za razvoj turizma, njegova uloga i važnost u prepoznatljivosti lokalnog i regionalnog identiteta nije dovoljno prepoznata ni valorizirana, a njegove površine se kontinuirano smanjuju.

Noviji trend globalnog zatopljenja uzrokovao je povišenje temperatura zraka, posebice u ljetnim periodima pa se tijekom ljetnih vrućina sve učestalije javljaju različitim faktorima uzrokovani požari, koji se brzo šire i devastiraju velike površine neobrađenih poljoprivrednih

površina i površina različitih tipova prirodnog pokrova od suhih travnjaka, preko niskog grmlja i područja šikara do šumskih površina, no i znatne dijelove kultiviranih površina – tradicionalnog kulturnog krajolika.

Uzimajući u obzir sve navedeno trebamo li prirodnu katastrofu kao što je šumski požar, shvatiti kao degradaciju prirodnih kvaliteta i prepustiti je procesima prirodne sukcesije ili je prepoznati i iskoristiti kao šansu za revitalizaciju tradicionalne poljoprivrede i obnovu kulturnog karaktera krajolika kao važnog resursa za razvoj turizma.

295m-11. Potencijalno ugroženi krajolici

Najvažniji pritisci na prirodne i kulturne krajolike su posljedica planiranja novih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja kao i pojedinačna izgradnja izvan građevinskih područja. Sličan potencijalni problem predstavljaju i pojedinačni zahvati izvan građevinskih područja za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga na zemljištu površine od najmanje 3 ha (ili manje izvan prostora ograničenja).

Svaki zahvat na netaknutim prirodnim područjima predstavlja nepovratni gubitak. Neprikladne intervencije u kulturne krajolike također degradiraju karakter krajolika. Na stupanj mogućeg utjecaja dodatno utječu zatečene krajolične vrijednosti kao i kvaliteta intervencije u prostoru u smislu odnosa prema tim vrijednostima i uspostavljanju skladnog odnosa s njima.

Zato prvi obavezni zahtjev u planiranju novih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, prvenstveno ugostiteljsko turističkih zona, mora biti **krajobrazna studija kao preduvjet za izbor lokacije**. Analize ranjivosti kao sastavni dio studije omogućavanjem objektivizacije procesa selekcije područja koja je potrebno isključiti iz procesa razvoja turizma, ojačavaju vjerodostojnost i argumentaciju planskih rješenja

Drugi obavezni uvjet ovih zahvata treba biti **arhitektonska izvrsnost** što treba biti osigurano kroz odgovarajuće procedure.

10.10. Mjere ublažavanja štetnih posljedica pojedinih planiranih zahvata na pojedina područja ekološke mreže

295n. Mjere ublažavanja štetnih posljedica pojedinih planiranih zahvata na pojedina područja ekološke mreže:

PODRUČJE EM	MJERA UBLAŽAVANJA
OPĆE MJERE	<ol style="list-style-type: none"> Prilikom razvoja turističkih zona u najvećoj mogućoj mjeri uključiti ekološki prihvatljive oblike turističkih i rekreativnih aktivnosti. Za zemljišta planirana za prenamjenu u višegodišnje kulture koja nisu regulirana važećim ugovorima do dana stupanja na snagu IDPPDNŽ (bez obzira na veličinu), potrebno je ishođenje odgovarajućeg akta središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite prirode.
HR2000555 LOKVA U PRLJEVIĆIMA	<ol style="list-style-type: none"> Prilikom daljnjeg planiranja zone sportsko-rekreacijske namjene golf na lokalitetu Prljevići, predvidjeti pristup zoni sa sjevera ili istoka (ne kroz Prljeviće), i za vrijeme izgradnje i tijekom korištenja, s ciljem zaštite ciljne vrste riječna kornjača. Prilikom daljnjeg planiranja zone sportsko-rekreacijske namjene golf na lokalitetu Prljevići, uključiti sljedeće smjernice u svrhu zaštite ciljne vrste riječne kornjače: <ul style="list-style-type: none"> Voda iz lokve ne smije se koristiti za navodnjavanje golf igrališta U najvećoj mogućoj mjeri koristiti tehnologiju ponovne uporabe vode Korištenje vode prilagoditi za slučaj suše, pomanjkanja ili restrikcije vode, odnosno definirati prioritetne zone prema količini dostupne vode Korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja uskladiti prema načelima pravilne primjene Spriječiti bilo kakvo oštećivanje ili uklanjanje vegetacije u okolici lokve Područja koja riječna kornjača koristi za gniježđenje potrebno je ostaviti u povoljnom stanju, odnosno održavati provođenjem odgovarajućih aktivnosti/zahvata van razdoblja polaganja jaja. Radove izgradnje infrastrukture (vodnogospodarska, telekomunikacijska) izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljne vrste riječna kornjača.
HR2000947 GORNJI MAJKOVI - LOKVE	<ol style="list-style-type: none"> Radove izgradnje prometnice (rekonstrukcija dionice spoja Ž6228 sa D8 s izmještanjem trase na području Majkova) izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljne vrste riječna kornjača. Prilikom projektiranja prometnice predvidjeti izgradnju prijelaza za male životinje, na dijelu prometnice u EM. Prilikom projektiranja cjevovoda vodoopskrbe kroz predmetno područje EM, trasu voditi u koridoru postojeće prometnice, a radove njegova postavljanja izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljne vrste riječna kornjača.
HR2000944 BLATINA KOD BLATA	<ol style="list-style-type: none"> Radove izgradnje infrastrukture (vodnogospodarska, telekomunikacijska, energetska) izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljne vrste barska kornjača.
HR2000946 SNJEŽNICA I KONAVOSKO POLJE	<ol style="list-style-type: none"> Prilikom daljnjeg planiranja zone turističke i rekreacijske namjene „Cadmos village“, predvidjeti pristup s južne strane zone, u svrhu zaštite ciljnih vrsta gmazova. Prilikom daljnjeg planiranja zone u istraživanju sportsko-rekreacijske namjene golf na lokalitetu Gnjile uključiti sljedeće smjernice u svrhu zaštite ciljnih vrsta vezanih uz vodotoke i vodena staništa (ribe, bjelonogi rak, riječna kornjača): <ul style="list-style-type: none"> Voda iz vodotokova Kopačica, Konavočica i Ljuta ne smije se koristiti za navodnjavanje golf igrališta Očuvati kakvoću i količine vode u vodotocima Kopačica, Konavočica i Ljuta U najvećoj mogućoj mjeri koristiti tehnologiju ponovne uporabe vode Korištenje vode prilagoditi za slučaj suše, pomanjkanja ili restrikcije vode, odnosno definirati prioritetne zone prema količini dostupne vode Korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja uskladiti prema načelima pravilne primjene Spriječiti bilo kakvo oštećivanje ili uklanjanje vegetacije uz vodotoke Kopačica, Konavočica i Ljuta U fazi izrade projekta organizacije gradilišta strogo ograničiti smjer pristupa zoni

	<p>12. Radove izgradnje prometnice (brza cesta Čilipi - Karasovići) izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljnih vrsta gmazova. Prilikom projektiranja, u fazi izrade projekta organizacije gradilišta u najvećoj mogućoj mjeri koristiti postojeće pristupne putove i spriječiti oštećivanje vegetacije izvan radnog pojasa, u svrhu zaštite ciljnih vrsta gmazova.</p> <p>13. Prilikom projektiranja prometnice predvidjeti izgradnju prijelaza za male životinje, na dijelu prometnice u EM.</p> <p>14. Trasu žičare Pridvorje – Kuna – Snježnica i pripadajućeg sadržaja locirati na udaljenosti većoj od 200 m od ulaza u podzemno stanište 8310 (Turbina izvor, Glogova jama, Jezero špilja, Škrabuljica špilja).</p> <p>15. Prilikom projektiranja priključnog dalekovoda D 220 kV za vjetroelektrane Konavoska brda, u fazi izrade projekta organizacije gradilišta u najvećoj mogućoj mjeri koristiti postojeće pristupne putove i spriječiti oštećivanje vegetacije izvan radnog pojasa, u svrhu zaštite ciljnog staništa 62A0.</p> <p>16. Prilikom projektiranja vodnogospodarskog sustava (vodoopskrba Općine Konavle), osigurati racionalno korištenje vode kao resursa, odnosno prije ishođenja ikakvih odobrenja/dozvola za zahvat treba dokazati da njegovim korištenjem neće doći do značajnih promjena vodnog režima, koje bi utjecale na ciljne vrste gmazova, riba, bjelonogog raka.</p> <p>17. Radove izgradnje vodnogospodarske infrastrukture (vodoopskrba, navodnjavanje, melioracijska odvodnja, zaštita od štetnog djelovanja voda) izvoditi izvan perioda migracije i polaganja jaja ciljnih vrsta riba, gmazova i bjelonogog raka.</p> <p>18. Zahvat uređenja vodotoka Ljute i Kopačice projektirati na način da se zadrži prirodno stanje vodotoka odnosno primijeniti biotehničke mjere kojima će se očuvati kakvoća i količina vode u vodotoku, u svrhu zaštite ciljnih vrsta riba, kornjača i bjelonogog raka. Prilikom projektiranja pokosa voditi računa da pokosi ne prelaze nagibe od 30°.</p> <p>19. Prilikom razvoja poljoprivredne proizvodnje u Konavoskom polju uključiti uvjete i mjere II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla (NN 060/2017) te Načela dobre poljoprivredne prakse vezano uz korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja, u svrhu zaštite ciljnih vrsta riba, gmazova i bjelonogog raka.</p>
<p>HR2000951 KROTUŠA</p>	<p>20. Prilikom projektiranja dalekovoda D 110 kV i D 220 kV, položiti trase na način da prolaze izvan područja EM odnosno da se u najvećoj mogućoj mjeri stupovi postave izvan područja EM.</p> <p>21. Prije ishođenja bilo kakvih odobrenja/dozvola za zahvate izgradnje odvodnog tunela Birina potrebno je osigurati da izgradnjom/korištenjem tunela neće doći do narušavanja vodnog režima šireg područja te ugroze prioritarnog stanišnog tipa 3180* Povremena krška jezera.</p>
<p>HR2001046 MATICA- VRGORAČKO POLJE</p>	<p>22. Prije ishođenja bilo kakvih odobrenja/dozvola za uređaje za pročišćavanje otpadnih voda za naselje Staševica i naselje Kobiljača utvrditi prihvatljivost rijeke Matice kao recipijenta za ispušt, koja uključuje ocjenu stanja vodnog tijela i utvrđivanje prijemne moći recipijenta vezano za hidrološke parametre i parametre kakvoće stanja recipijenta, u svrhu zaštite ciljnih vrsta riba i bjelonogog raka.</p> <p>23. Zahvat uređenja vodotoka Matica projektirati na način da se zadrži prirodno stanje vodotoka odnosno primijeniti biotehničke mjere kojima će se očuvati kakvoća i količina vode u vodotoku, u svrhu zaštite ciljnih vrsta riba i bjelonogog raka. Prilikom projektiranja pokosa voditi računa da pokosi ne prelaze nagibe od 30°.</p>
<p>HR2001010 PALEOOMBLA – OMBLA</p>	<p>24. U svrhu zaštite vrsta šišmiša, pri daljnjim procjenama, prije ishođenja dozvola za eksploatacijska polja uključiti u razmatranja potencijalne kolonije šišmiša s mladima i zimujuće kolonije, odnosno njihovo moguće ometanje vibracijama.</p> <p>25. Varijantu 2 trase brze ceste Osojnik – Karasovići položiti na minimalnoj udaljenosti od 200 m od ulaza u podzemno stanište 8310 Špilja ispod Krsta.</p> <p>26. Planiranu trasu nerazvrstane ceste u rangu županijske (Riđica-Mravinjac-Mrčevo-Kliševo-Gromača-Ljubač-Osojnik) položiti na minimalnoj udaljenosti od 200 m od ulaza u podzemno stanište 8310 (Banova ljut).</p> <p>27. Koridor dužjadranske željeznice u istraživanju voditi na minimalnoj udaljenosti od 200 m od ulaza u podzemna staništa 8310 Jama na vrh Vrguda i Špilja u Gaju.</p>

	<p>28. Trasu dalekovoda 220 kV DS Plat-Imotica-Nova Sela-Zagvozd voditi na minimalnoj udaljenosti od 200 m od ulaza u podzemno stanište 8310 Vilina špilja – Ombla izvor sustav.</p> <p>29. Prilikom daljnjeg planiranja trasa autoceste i željezničke pruge, trase u najvećoj mogućoj mjeri voditi paralelno.</p> <p>30. Pri daljnjim procjenama, prije ishoda dozvola za prometnu i energetska infrastrukturu (istražni koridor autoceste, varijante trasa brze ceste Osojnik – Karasovići, koridor dužjadranske željeznice u istraživanju, dalekovod 220 kV DS Plat-Imotica-Nova Sela-Zagvozd) na dijelovima prolaska u blizini ciljnih staništa 8310 (Pečina u Gaju, Jama na vrh Vrguda, Močiljska špilja, Špilja ispod Krsta), uključiti u razmatranja potencijalne kolonije šišmiša s mladima i zimujuće kolonije, odnosno njihovo moguće ometanje vibracijama.</p> <p>31. Prilikom projektiranja prometnica i željeznice, uključiti tehničke mjere zaštite od vibracija na dijelovima prolaska u blizini ciljnih staništa 8310.</p> <p>32. Prilikom projektiranja objekata željezničkog prometa predvidjeti ekološki prihvatljivu rasvjetu.</p> <p>33. Prilikom projektiranja infrastrukturnih objekata (prometnice, željeznica) planirati adekvatnu odvodnju oborinskih voda s trasa.</p> <p>34. Prilikom projektiranja infrastrukturnih objekata (prometnice, željeznica) planirati zaštitu ptica od stradavanja.</p> <p>35. Prilikom projektiranja dalekovoda i željeznice (na mjestima spoja na elektromagnetsku mrežu), uključiti tehničke mjere zaštite koja smanjuju vjerojatnost elektrokucija, u svrhu zaštite ciljnih vrsta šišmiša.</p>
<p>HR2001364 JI DIO PELJEŠCA i HR1000036 SREDNJE DALMATINSKI OTOCI I PELJEŠAC</p>	<p>36. Radove uklanjanja vegetacije za potrebe izgradnje zona gospodarske i ugostiteljsko-turističke namjene na području EM HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac, izvoditi izvan perioda gniježđenja ciljnih vrsta ptica.</p> <p>37. Trasu planirane državne ceste kroz područje HR2001364 JI dio Pelješca, u najvećoj mogućoj mjeri voditi u koridoru postojeće infrastrukture, u svrhu zaštite ciljnih staništa. Prilikom projektiranja na ovom dijelu prometnice predvidjeti izgradnju propusta koji mogu poslužiti kao prolaz za male životinje, u svrhu zaštite ciljnih vrsta kopnene kornjače i crvenkrpice.</p> <p>38. Radove izgradnje trasa planirane državne i županijske ceste kroz područje HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac, izvoditi izvan perioda gniježđenja ciljnih vrsta ptica. Prilikom projektiranja državne ceste predvidjeti mjere zaštite ciljnih vrsta ptica tijekom korištenja ceste.</p> <p>39. Prilikom izgradnje i rada trasa žičara/uspinjača Bartolomija (Općina Ston) i Sv. Ilija (Općina Orebić), pripremne i građevinske radove te radove održavanja, izvoditi izvan razdoblja najveće (reproduktivne) aktivnosti ciljnih vrsta ptica te u slučaju nailaska na (ozlijeđene) primjerke i/ili gnijezda, obustaviti radove u blizini nalaza, te obavijestiti nadležno upravno tijelo.</p> <p>40. Trasu planiranog dalekovoda 220 kV kroz područje HR2001364 JI dio Pelješca, u najvećoj mogućoj mjeri voditi u koridoru postojeće infrastrukture, u svrhu zaštite ciljnih staništa.</p> <p>41. Prilikom projektiranja dalekovoda uključiti tehničke mjere zaštite koje smanjuju vjerojatnost elektrokucija, u svrhu zaštite ciljnih vrsta ptica.</p> <p>42. Prilikom razvoja poljoprivredne proizvodnje na području Stonskog polja uključiti uvjete i mjere II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla (NN 060/2017) te Načela dobre poljoprivredne prakse vezano uz korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja, u svrhu zaštite ciljnih vrsta ptica i kopnene kornjače.</p>
<p>HR2001367 I DIO KORČULE i HR1000036 SREDNJE DALMATINSKI OTOCI I PELJEŠAC</p>	<p>43. Radove izgradnje trasa planirane državne i županijske ceste izvoditi izvan perioda gniježđenja ciljnih vrsta ptica.</p> <p>44. Prilikom razvoja poljoprivredne proizvodnje na području Donjeg blata, Čarskog i Smokvičkog polja uključiti uvjete i mjere II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla (NN 060/2017) te Načela dobre poljoprivredne prakse vezano uz korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja, u svrhu zaštite ciljnih vrsta ptica.</p>
<p>HR2001337 PODRUČJE OKO RAFOVE (ZATONSKE) ŠPILJE</p>	<p>45. Razvoj dijela planiranih zona rt Gaj i „Vrtovi sunca“ koji se nalaze unutar područja EM ograničiti na prihvatljive oblike turističkih aktivnosti.</p>

HR2001420 OTOCI BADIJA, PLANJAK, KAMENJAK, BISAČE, GOJAK, M. SESTRICA, MAJSAN, M. I V. STUPA, LUČNJAK TE HRID BARETICA I HR4000007 BADIJA I OTOCI OKO KORČULE	<p>46. Izdvojeni bazen – sidrište Badija planirati izvan područja ciljnog staništa 1120* ili predvidjeti za ciljno stanište prihvatljive oblike sidrenja.</p>
HR2001490 DUBROV. PROMORJE - DOLI	<p>47. Planiranu industrijsku zonu izmaknuti van područja EM u svrhu zaštite ciljne vrste jadranske kozonoške.</p>
HR3000150 OTOK PELJEŠAC - OD UVALE RASOKA DO RTA OSIČAC	<p>48. U luci nautičkog turizma Lovište, predvidjeti za ciljna staništa prihvatljive oblike sidrenja.</p>
HR3000153 OTOK KORČULA - OD UVALE POPLAT DO VRHOVNJAKA	<p>49. Proširenja luka Triporte-Lovišće, Gršćica i Prižba planirati izvan područja ciljnih staništa 1120* i 1170 ili odabrati, za njih, prihvatljiv oblik sidrenja.</p>
HR3000154 PUPNATSKA LUKA	<p>50. Planirano sidrište luke Kneža planirati izvan područja ciljnih staništa 1110, 1140 i 1160 ili odabrati, za njih, prihvatljiv oblik sidrenja.</p>
HR3000162 RT RUKAVAC – RT MARČULETI	<p>51. Luku posebne namjene planirati izvan područja ciljnog staništa 1120* odnosno odabrati, za ciljno stanište, prihvatljiv oblik sidrenja.</p>
HR3000163 STONSKI KANAL I HR3000167 SOLANA STON	<p>52. Prilikom razvoja sportske namjene golf Sestrice, u aktivnosti održavanja golf igrališta uključiti načela pravilne primjene vezano uz korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja, u svrhu zaštite ciljnih staništa.</p> <p>53. Proširenja luka Ston i Broce te luku nautičkog turizma Kobaš i Sestrice planirati uz primjenu, za ciljna staništa, prihvatljivog oblika sidrenja.</p> <p>54. U Odredbi 139.** Izmjena i dopuna Plana potrebno je za proširenja luka Ston i Broce, odnosno Odredbi 54d.** za luke nautičkog turizma Kobaš predvidjeti: za područja uvala u kojima su luke za koje se traži proširenje kao i za nove luke, a u kojima su planirane različite namjene u moru i na obali, a s obzirom na vrijednost i zaštitu preporuča se prethodno izraditi Plan razvoja lučkog područja koji obuhvaća cjelokupni akvatorij i pripadajuću obalu, u kojem će se sagledati sve namjene i definirati načini korištenja te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova pojedinih sadržaja (luka otvorena za javni promet, luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacija itd.).</p> <p>55. Za novu luku nautičkog turizma Sestrice u Odredbama Izmjena i dopuna Plana** uvažiti sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prije projektiranja predvidjeti izradu studije koja će analizirati odnos između buduće marine, ugroženih i rijetkih staništa, područja EM i povijesne solane • planirati s najvišim ekološkim standardima, bez servisnih sadržaja i mogućnosti održavanja plovila, s posebnim načinima sidrenja - definirati optimalne pozicije za sidrenje i tehnološka rješenja sidrišta koja će omogućiti očuvanje ciljnih staništa, uz obvezno korištenje postojeće infrastrukture na obali; uz redovito čišćenje morskog dna u marini, te povremeno, kemijskim analizama, praćenje sadržaja ekotoksičnih metala • predvidjeti mjere postupanja s materijalom od iskopa na odgovarajući način, predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama i drugim onečišćenjima <p>56. U razvoj poljoprivrede u Stonskom polju uključiti načela pravilne primjene vezano uz korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja, u svrhu zaštite ciljnih staništa i vrsta.</p>

<p>HR3000165 UVALA SLANO</p>	<p>57. Prilikom razvoja sportske namjene golf Slađenovići, u aktivnosti održavanja golf vježbališta uključiti načela pravilne primjene vezano uz korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja, u svrhu zaštite ciljnih staništa.</p> <p>58. Proširenje luke Slano planirati uz primjenu, za ciljna staništa, prihvatljivog oblika sidrenja te adekvatnog i optimalnog postavljanja mobilnih ili fiksnih obalnih i priobalnih građevina s obzirom na ciljni stanišni tip 1160.</p> <p>59. U Odredbi 139.** Plana potrebno je za luku Slano predvidjeti da za područja uvala u kojima su luke za koje se traži proširenje kao i za nove luke, a u kojima su planirane različite namjene u moru i na obali, a s obzirom na vrijednost i zaštitu preporuča se prethodno izraditi Plan razvoja lučkog područja koji obuhvaća cjelokupni akvatorij i pripadajuću obalu, u kojem će se sagledati sve namjene i definirati načini korištenja te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova pojedinih sadržaja (luka otvorena za javni promet, luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacija itd.).</p>
<p>HR3000166 SJEVERNA OBALA OD RTA PUSTA U UVALI SOBRA DO RTA STOBA KOD UVALE OKUKLJE S OTOCIMA I AKVATORIJEM</p>	<p>60. Proširenja luka Sobre, Prožure i Okuklje, te luke nautičkog turizma Sobra, Požurska luka i Okuklje planirati izvan područja ciljnih staništa 1120* i 1160, ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja.</p> <p>61. Za proširenja luka Sobre, Prožure i Okuklje, te luke nautičkog turizma Sobra, Požurska luka i Okuklje predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama.</p> <p>62. U Odredbi 139.** Izmjena i dopuna Plana potrebno je za proširenja luka Sobre, Prožure i Okuklje, odnosno Odredbi 54d.** za luke nautičkog turizma Sobra, Požurska luka i Okuklje predvidjeti: za područja uvala u kojima su luke za koje se traži proširenje kao i za nove luke, a u kojima su planirane različite namjene u moru i na obali, a s obzirom na vrijednost i zaštitu preporuča se prethodno izraditi Plan razvoja lučkog područja koji obuhvaća cjelokupni akvatorij i pripadajuću obalu, u kojem će se sagledati sve namjene i definirati načini korištenja te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova pojedinih sadržaja (luka otvorena za javni promet, luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacija itd.).</p>
<p>HR3000170 AKVATORIJ UZ KONAVOSKE STIJENE I HR400016 KONAVOSKE STIJENE</p>	<p>63. Za proširenja luka Stara luka Cavtat, Tiha Cavtat i Molunat, i izgradnju luka nautičkog turizma Prahivac i Gornji Molunat predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama.</p> <p>64. Proširenja luka Stara luka Cavtat, Tiha Cavtat i Molunat, i izgradnju luka nautičkog turizma Prahivac i Gornji Molunat planirati izvan područja ciljnih staništa 1120* i 1160, 1170 ili predvidjeti za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja.</p> <p>65. U Odredbi 139.** Izmjena i dopuna Plana potrebno je za proširenja luka Stara luka Cavtat, Tiha Cavtat i Molunat, odnosno Odredbi 54d.** za luke nautičkog turizma Prahivac i Gornji Molunat predvidjeti: za područja uvala u kojima su luke za koje se traži proširenje kao i za nove luke, a u kojima su planirane različite namjene u moru i na obali, a s obzirom na vrijednost i zaštitu preporuča se prethodno izraditi Plan razvoja lučkog područja koji obuhvaća cjelokupni akvatorij i pripadajuću obalu, u kojem će se sagledati sve namjene i definirati načini korištenja te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova pojedinih sadržaja (luka otvorena za javni promet, luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacija itd.).</p>
<p>HR3000172 OBALNA LINIJA OD LUKE GONOTURSKA DO RTA VRATNIČKI</p>	<p>66. U Odredbi 139.** Izmjena i dopuna Plana potrebno je za proširenje luke Saplnara i Podškoji predvidjeti: za područja uvala u kojima su luke za koje se traži proširenje kao i za nove luke, a u kojima su planirane različite namjene u moru i na obali, a s obzirom na vrijednost i zaštitu preporuča se prethodno izraditi Plan razvoja lučkog područja koji obuhvaća cjelokupni akvatorij i pripadajuću obalu, u kojem će se sagledati sve namjene i definirati načini korištenja te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova pojedinih sadržaja (luka otvorena za javni promet, luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacija itd.).</p>
<p>HR4000015 MALOSTONSKI ZALJEV</p>	<p>67. Za proširenja luka i nove luke/izdvojene bazene predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama.</p> <p>68. Prilikom daljnijeg projektiranja luke Bistrina u najvećoj mogućoj mjeri izbjeći gradnju (nasipavanje, betoniranje) u morskom dijelu, u svrhu očuvanja fizikalno – kemijskih uvjeta u uvali Bistrina.</p> <p>69. U Odredbi 139.** Izmjena i dopuna Plana potrebno je za izdvojene bazene u području EM predvidjeti: za područja uvala u kojima su luke za koje se traži</p>

	<p>proširenje kao i za nove luke, a u kojima su planirane različite namjene u moru i na obali, a s obzirom na vrijednost i zaštitu preporuča se za potrebe Plana marikulture prethodno izraditi Plan razvoja lučkog područja koji obuhvaća cjelokupni akvatorij i pripadajuću obalu, u kojem će se sagledati sve namjene i definirati načini korištenja te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova pojedinih sadržaja (luka otvorena za javni promet, luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacija itd.).</p>
<p>HR4000028 ELAFITI</p>	<p>70. Proširenja luka Donje Čelo, Lopud i Šipanska luka te nove luke nautičkog turizma Šipanska luka, Suđurađ, Lopud i Koločep planirati izvan područja ciljnih staništa 1120* ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja.</p> <p>71. Prilikom planiranja proširenja luka Donje Čelo, Lopud i Šipanska luka te nove luke nautičkog turizma Šipanska luka, Suđurađ, Lopud i Koločep predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.</p> <p>72. U Odredbi 139.** Izmjena i dopuna Plana potrebno je za proširenja luka Donje Čelo, Lopud i Šipanska luka, odnosno Odredbi 54d.** za luke nautičkog turizma Šipanska luka, Suđurađ i Koločep predvidjeti: za područja uvala u kojima su luke za koje se traži proširenje kao i za nove luke, a u kojima su planirane različite namjene u moru i na obali, a s obzirom na vrijednost i zaštitu preporuča se prethodno izraditi Plan razvoja lučkog područja koji obuhvaća cjelokupni akvatorij i pripadajuću obalu, u kojem će se sagledati sve namjene i definirati načini korištenja te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova pojedinih sadržaja (luka otvorena za javni promet, luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacija itd.).</p> <p>73. Prilikom planiranja točnih lokacija heliodroma u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati ciljna staništa.</p>
<p>HR5000031 DELTA NERETVE i HR1000031 DELTA NERETVE</p>	<p>74. Za planirana proširenja zona gospodarske namjene - luke Ploče, Vranjak 2 i Vranjak 3 predvidjeti kontroliranu odvodnju s pročišćavanjem otpadnih voda, kontrolu emisija buke te provedbu mjera upravljanja i sprječavanja velikih nesreća.</p> <p>75. Za zone akvakulture/marikulture Sestrin, Meteriz te Uvala Vinogradina predvidjeti redovito praćenje kakvoće vode, kontrole uzgajanih organizama te primjenu mjera sprječavanja bijega uzgajanih organizama.</p> <p>76. Prilikom razvoja turističke i rekreacijske zone Željugrad/Bačinska jezera, područje u najvećoj mogućoj mjeri očuvati u prirodnom stanju u svrhu zaštite ciljnih staništa i vrsta.</p> <p>77. Prilikom razvoja sportsko rekreacijske zone Luka Metković izbjeći trajno zaposjedanje obalnog i vodenog dijela u svrhu zaštite obalnih ciljnih staništa i ciljnih vrsta riba.</p> <p>78. Koridor autoceste (varijantu) voditi na minimalnoj udaljenosti od 200 m od ulaza u podzemno stanište 8310 Vištičina jama.</p> <p>79. Koridor dužjadranske željeznice u istraživanju voditi na minimalnoj udaljenosti od 200 m od ulaza u podzemno stanište 8310 Vištičina jama.</p> <p>80. Trasu dalekovoda 110 kV D Opuzen – Neum voditi na minimalnoj udaljenosti od 200 m od ulaza u podzemno stanište 8310 Vištičina jama.</p> <p>81. Prilikom projektiranja prometne infrastrukture (autocesta, obilaznica Metkovića, željeznica) na mjestu prelaska Neretve, objekt mosta predvidjeti na način da se smanje negativni utjecaji na obalna staništa i ciljne vrste riba.</p> <p>82. Prilikom daljnjeg planiranja, u najvećoj mogućoj mjeri objedinjavati infrastrukturne koridore.</p> <p>83. Prilikom projektiranja dalekovoda i željeznice (na mjestima spoja na elektromagnetsku mrežu), uključiti tehničke mjere zaštite koja smanjuju vjerojatnost kolizija/elektrokucija, u svrhu zaštite ciljnih vrsta ptica i šišmiša. Dalekovode planirati sukladno smjernicama Bonske konvencije (Konvencija o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja): „Guidelines for mitigating conflict between migratory birds and electricity power grids“, koje su obavezne za provođenje u zemljama potpisnicama Konvencije.</p> <p>84. Prilikom planiranja izdvojenog bazena luke Komin Ušće i luka nautičkog turizma Opuzen i Metković (do 100 vezova) te sportske luke Metković predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.</p> <p>85. U projektiranje male hidroelektrane Ploče uključiti tehnologiju koja znatno smanjuje ozljede i stradavanje jedinki ciljnih vrsta riba tijekom prolaska kroz turbine tj. tijekom prolaska kroz turbine omogućiti koridore nesmetanog prolaska riba.</p>

	<p>86. Zbog važnosti staništa (trščaci) i ciljnih ne provoditi daljnje melioracije na dijelu područja Kuti koje je predloženo za zaštitu, a na ostalim područjima (Kuti, sjeverozapadno od Metkovića - izvan nasipa) prije eventualne daljnje razrade projekta provesti interdisciplinarna istraživanja i utvrditi mogućnost proširenja melioracijskih zahvata.</p> <p>87. Prije ishođenja bilo kakvih odobrenja/dozvola za zahvat izgradnje odvodnog tunela Birina osigurati da izgradnjom/korištenjem tunela neće doći do narušavanja hidroloških prilika šireg područja te ugroze ciljnih stanišnih tipova 8310 i ciljnih vrsta vezanih uz podzemna, močvarna i vlažna staništa.</p>
<p>HR5000037 NACIONALNI PARK MLJET I HR1000037 SZ DIO NP MLJET</p>	<p>88. Proširenja luka i izgradnju luke za nautički turizam Polače planirati izvan područja ciljnih staništa 1120*, 1160 i 1150* ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja.</p> <p>89. Prilikom planiranja proširenja luka Polače i Pomena te nove luke nautičkog turizma Polače predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.</p> <p>90. U Odredbi 139.** Izmjena i dopuna Plana potrebno je za proširenja luka Polače i Pomena, odnosno Odredbi 54d.** za luku nautičkog turizma Polače predvidjeti: za područja uvala u kojima su luke za koje se traži proširenje kao i za nove luke, a u kojima su planirane različite namjene u moru i na obali, a s obzirom na vrijednost i zaštitu preporuča se prethodno izraditi Plan razvoja lučkog područja koji obuhvaća cjelokupni akvatorij i pripadajuću obalu, u kojem će se sagledati sve namjene i definirati načini korištenja te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova pojedinih sadržaja (luka otvorena za javni promet, luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacija itd.).</p> <p>91. Prilikom projektiranja dalekovoda uključiti tehničke mjere zaštite koja smanjuju vjerojatnost elektrokucija, u svrhu zaštite ciljnih vrsta ptica.</p>
<p>HR5000038 I HR1000038 LASTOVSKO OTOČJE</p>	<p>92. Proširenja luka Pasadur, Zaklopatica i Ubli, izgradnju luke Jurjeva luka i sidrište Skrivena luka planirati izvan područja ciljnih staništa 1110, 1120* i 1170 ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja.</p> <p>93. Prilikom planiranja proširenja luka Pasadur i Zaklopatica te nove luke nautičkog turizma Jurjeva luka – Kremena predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.</p> <p>94. U Odredbi 139.** Izmjena i dopuna Plana potrebno je za proširenja luka Pasadur i Zaklopatica, odnosno Odredbi 54d.** za luku nautičkog turizma Jurjeva luka – Kremena predvidjeti: za područja uvala u kojima su luke za koje se traži proširenje kao i za nove luke, a u kojima su planirane različite namjene u moru i na obali, a s obzirom na vrijednost i zaštitu preporuča se za potrebe PPUO prethodno izraditi Plan razvoja lučkog područja koji obuhvaća cjelokupni akvatorij i pripadajuću obalu, u kojem će se sagledati sve namjene i definirati načini korištenja te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova pojedinih sadržaja (luka otvorena za javni promet, luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacija itd.).</p> <p>95. Zračne luke na području Parka prirode Lastovsko otočje s obzirom na mogući utjecaj na ciljne vrste šišmiša i ptica ovog područja planirati kao zračne luke u istraživanju.</p>
<p>HR10000 BOKOVO I RILIĆ</p>	<p>96. Radove izgradnje planirane željeznice i dalekovoda na dijelu prolaska preko i uz područje EM izvoditi izvan perioda gniježđenja i podizanja mladih ciljnih vrsta ptica.</p> <p>97. U svrhu određivanja povoljnosti planirane lokacije zračne luke Ploče planirati je kao zračnu luku u istraživanju.</p>
<p>ŠPILJSKI LOKALITETI</p>	<p>98. Za sve zahvate planirane u blizini špiljskih lokaliteta EM, potrebno je u fazi izrade projekta organizacije gradilišta, točno odrediti lokacije odlaganja otpadnog materijala te ih udaljiti od speleoloških objekata.</p> <p>99. Planiranu zonu Nova Sela odnosno sadržaj zone udaljiti na minimalnu udaljenost od 200 m od ulaza u speleološki objekt HR2000019 Čočina jama.</p> <p>100. Prilikom projektiranja zone, u fazi izrade projekta organizacije gradilišta, aktivnosti koje uzrokuju pojavu snažnih vibracija udaljiti na što veću udaljenost od područja HR2000019 Čočina jama.</p> <p>101. Prilikom projektiranja proizvodne zone Nova Sela predvidjeti zatvoreni sustav odvodnje uz pročišćavanje otpadnih voda ili priključivanje na sustav javne odvodnje</p>

	<p>102. Prilikom planiranja sadržaja proizvodne zone Nova Sela, dozvoliti izgradnju postrojenja koja proizvode znatne vibracije samo uz primjenu tehničkih mjera ublažavanja vibracija.</p> <p>103. Trasu istražnog koridora brze ceste Čilipi – Karasovići udaljiti od područja HR2000186 Vilina špilja na minimalnu udaljenost od 100 m od ulaza u speleološki objekt. Prilikom projektiranja brze ceste u dijelu kojim prolazi u blizini područja EM predvidjeti zatvoren sustav odvodnje.</p> <p>104. Prilikom projektiranja brze ceste u dijelu kojim prolazi u blizini područja EM.</p> <p>105. Turistički sadržaj planirane zone Dubravica 2 udaljiti na minimalnu udaljenost od 100 m od ulaza u speleološki objekt HR2001203 Izvor špilja kod Jurjevića.</p> <p>106. Predvidjeti tehničke mjere ublažavanja vibracija na dijelu prolaska u blizini područja EM.</p> <p>107. Trase autoceste i dalekovoda udaljiti na minimalnu udaljenost od 200 m od ulaza u speleološki objekt HR2001458 Vitkovača jama.</p> <p>108. Za radove probijanja tunela u blizini područja EM predvidjeti raspoložive tehničke mjere smanjenja vibracija.</p> <p>109. Turistički sadržaj ne planirati na području HR2001478 Špilja pod Neharom i HR2001481 Špiljice kod mola od Orašca, odnosno udaljiti ga na minimalnu udaljenost od 100 m od ulaza u speleološki objekt.</p>
<p>HR2001277 SLATINA KOD KOZARICE, HR2001009 BLATINA KOD SOBRE, HR2000944 BLATINA KOD BLATA I HR4000010 SAPLUNARA</p>	<p>110. Osigurati povoljne stanišne uvjete blatina i slatina (onemogućiti isušivanje ili zaslanjenje i sl. zbog prekomjernog korištenja bočate vode za vodoopskrbu).</p>

** Vidjeti poglavlje 11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda, podpoglavljje 11.4.4. Infrastrukturni sustavi, podnaslov Pomorski sustav te podpoglavljje 11.4.1. Gospodarska namjena, podnaslov Luke nautičkog turizma

10.11. Mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša

295n-1. Mjere se predlažu za sve zahvate za koje su utvrđeni mogući utjecaji na strateškoj razini. Ukoliko su neki od zahvata u međuvremenu stekli određena prava (važuća lokacijska, građevinska dozvola) ili im se utvrdila prihvatljivost za okoliš na razini postupaka procjene utjecaja na okoliš ili ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, na njih se mjere ne primjenjuju.

Klimatske promjene

- Jačati otpornost naselja na porast razine mora i obalno poplavljanje. Prilagoditi kapacitete za pravovremene intervencije i ublažavanje eventualno nastalih šteta (npr. za najugroženija obalna naselja izraditi detaljnu analizu ranjivosti, poticati stalnu edukaciju i osposobljavanje operativnih snaga, razvoj sustava praćenja i pravovremenog upozorenja vezan uz opasne vremenske pojave). Prilikom planiranja građevinskih područja naselja, posebno u priobalnom području uključiti koncept zelene infrastrukture (urbane zelene površine) u svrhu povećanja propusnih površina. Očuvati obalne ekosustave odnosno sva prirodna poplavna područja (Natura, zaštićena područja) koja pružaju prirodnu zaštitu obale od oluje, poplava i dr.
- Pri planiranju i izgradnji infrastrukture (prometne, vodnogospodarske, energetske, turističke), u priobalnom području, uključivati relevantne projekcije i scenarije mogućih klimatskih promjena posebno porasta razine mora i obalnog poplavljanja te njihov mogući utjecaj. Posebnu pozornost obratiti na objekte dugog vijeka trajanja (npr. rive, obale, lukobrani, luke, marine, sustavi odvodnje, turistički kompleksi) te ih adaptirati prema aktualnim projekcijama mogućih klimatskih promjena. Razmotriti mogućnost premještanja planiranih dotoka vode i gospodarskih djelatnosti koje ovise o opskrbi čistom vodom ili podzemnim vodama (poljoprivreda) od područja koje jest ili će biti pod utjecajem prodiranja slane vode.
- Uključiti mjere za zaštitu kulturnih dobara i lokaliteta koji se nalaze uz samu obalu ili na maloj nadmorskoj visini, primarno lokaliteta dobara svjetske baštine (UNESCO Lista svjetske baštine), vezanih uz relevantne projekcije klimatskih promjena, odnosno njima uzrokovano podizanja morske razine.
- Planiranje razvoja (širenja) naselja i zona drugih namjena uz obalu provoditi uzevši u obzir rast srednje i ekstremnih razina mora kao relevantan faktor, te po potrebi razmotriti mogućnost korekcije postojećeg obalnog odmaka od 100m.
- Planiranje površina za poljoprivrednu namjenu u priobalnom području te području krških polja, provoditi na način da se zadrži ili poveća prihvatni kapacitet poljoprivrednog tla za vodu u svrhu povećanja otpornosti na poplave.
- Kao strukturne mjere zaštite od poplava u priobalnom području, u najvećoj mjeri koristiti prihvatljive (soft) inženjerske tehnike.

Tlo i poljoprivreda

- Prilikom projektiranja nadzemnih linijskih infrastrukturnih objekata (prometnice), trase treba izmjestiti van područja P1 i P2 u mjeri u kojoj je to moguće te projektirati iste po rubovima parcela radi smanjivanja fragmentacije poljoprivrednih površina.

Vode

- Prilikom planiranja razvoja turističkih djelatnosti u obzir uzeti stanje izgrađenosti sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na tom području, te planirati razvoj/dogradnju infrastrukture odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda obzirom na nove pritiske.
- Pri daljnjem planiranju željeznice na slivnom području izvora Klokun i Modro Oko implementirati ograničenja iz buduće Odluke o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta i zaštitnih mjera na slivnom području izvora Klokun i Modro Oko.
- Prilikom daljnjeg planiranja aktivnosti u sklopu luke Ploče, pri odabiru načina prihvata i obrade otpadnih voda, voditi računa o postizanju ciljeva zaštite voda koji se odnose na očuvanje i poboljšanje ekološkog i kemijskog stanja površinskih vodnih tijela odnosno ne smije doći do daljnjeg pogoršanja postojećeg stanja vodnih tijela.
- Pri daljnjem planiranju zračne luke Ploče na slivnom području izvora Klokun i Modro Oko implementirati ograničenja iz Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite

izvorišta, odnosno buduće Odluke o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta i zaštitnih mjera na slivnom području izvora Klokun i Modro Oko.

Šumarstvo i lovstvo

- Linijske infrastrukturne zahvate planirati u što većoj mjeri na način da ne presijecaju šume i/ili šumska zemljišta, pogotovo šume visokog uzgojnog oblika, šume niskog uzgojnog oblika visokog obrasta te šume posebne namjene.
- U suradnji s Lovačkim savezom Županije, projektirati trase budućih prometnica na način da se ne presijecaju ustaljeni migracijski putovi divljači, odnosno da se omogući prelazak divljači preko trasa ograđenih prometnica (postojeći prirodni uvjeti koji omogućavaju lakšu izgradnju prijelaza/prolaza za divljač). Tu se prvenstveno misli na orografske uvjete koji bi omogućili jeftiniju/jednostavniju gradnju prijelaza i prolaza za divljač (vijadukti, tuneli, duboki usjeci/zasjeci i sl.).

Kulturna baština

- Detaljni smještaj, sadržaj i oblik turističkih zona planirati u skladu s lokalnim kulturno-povijesnim značajkama i blizinom zaštićenih kulturnih dobara i kulturno-povijesnih cjelina pri tome uzimajući u obzir potencijalnu opterećenost prostora s obzirom na broj novih korisnika i vizualni utjecaj na kulturni kontekst.
- Vrijedne arheološke zone na području Dubrovačkog primorja, Pelješca i Neretve potrebno je planiranim koridorima izbjegavati, pogotovo središnje dijelove zona s najvećom koncentracijom lokaliteta. Ukoliko izbjegavanje nije moguće, potrebno je u projektnoj fazi u suradnji s nadležnim Konzervatorskim odjelom, pronaći rješenje koje uvažava kulturno-povijesni kontekst arheoloških zona te u bitnome ne narušava njihov integritet.
- Na mjestima preklapanja planiranih cestovnih i željezničkih koridora s trasama povijesne infrastrukture predlaže se ili izmještanje trase ili planiranje nadvožnjaka i tunela kako bi se očuvale temeljne značajke kulturnog dobra. To su lokacije trase koridora u istraživanju auto ceste od granice s BiH nakon Neuma do mjesta Visočani i trasa koridora Osojnik-Karasovići duž aerodroma Čilipi i cijelog Konavoskog polja.
- Projektne faze izvođenja hidromelioracija na području Neretve prilagoditi sukladno prethodnim uputama nadležnog Konzervatorskog zavoda kako bi se umanjila mogućnost negativnih utjecaja na arheološku zonu.

296. Brisana.

11. MJERE PROVEDBE

11.1. Obveza izrade dokumenata prostornog uređenja

(kartografski prikaz 3.3. „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora – Područja posebnih mjera uređenja i zaštite“)

- 297.** Prostor se može trajno uređivati samo na temelju odredbi Državnog plana prostornog razvoja (po donošenju), PPDNŽ i drugih prostornih planova koji se donose na temelju tih prostornih planova, kao i na temelju onih odredbi postojećih prostornih planova koje nisu u suprotnosti s odredbama PPDNŽ.
Prostorni planovi užih područja moraju se izraditi u skladu i na temelju smjernica i kriterija utvrđenih u PPDNŽ.
- 298.** Na temelju Zakona o prostornom uređenju utvrđuje se potreba izrade dokumenata prostornog uređenja i to:
- a) **Prostorni planovi područja posebnih obilježja (PPPPO)** utvrđuje Državni plan prostornog razvoja
  - b) **Izmjene i dopune Prostornih planova uređenja općina/gradova (PPUO/G)** za:
    - gradove: Dubrovnik, Korčula, Metković, Opuzen i Ploče,
    - općine: Blato, Dubrovačko primorje, Janjina, Konavle, Kula Norinska, Lastovo, Lumbarda, Mljet, Orebić, Pojezerje, Slivno, Smokvica, Ston, Trpanj, Vela Luka, Zažablje i Župa dubrovačka.Izmjene i dopune **PPUO/G** je moguće donositi do donošenja Prostornog Plana Županije temeljem donesenog Državnog plana prostornog razvoja.
  - c) **Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana (GUP)**
    - Dubrovnik.Izmjene i dopune **GUP** je moguće donositi do donošenja **PPUO/G** izrađenog na osnovu Prostornog Plana Županije temeljem donesenog Državnog plana prostornog razvoja.
  - d) **Urbanistički planovi uređenja** izdvojenih građevinskih područja izdvojene gospodarske namjene državnog značaja koje utvrđuje Državni plan prostornog razvoja (po donošenju)
  - d) **Urbanistički planovi uređenja** izdvojenih građevinskih područja izdvojene gospodarske namjene županijskog značaja utvrđenih u PPDNŽ (po donošenju)
- 298a.** Preporuča se izrada Prostornog plana područja posebnih obilježja kulturne baštine (PPPO) za šire buffer zone lokaliteta svjetske baštine i lokaliteta predloženih za upis na listu svjetske baštine (Dubrovnik, Ston i Korčula) za obuhvat prikazan na Kartografskom prikazu 3.3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora – Područja posebnih mjera uređenja i zaštite.
- 298b.** Preporuča se izrada Urbanističkog plana uređenja (UPU) za obuhvat funkcionalne cjeline naselja sa pripadajućim akvatorijem kojem prethodi izrada kvalitetnog programa na temelju konzervatorske studije, socio-demografske studije i sl. sukladno karakteristikama pojedine cjeline:
- sjedišta gradova: Korčula, Ploče, Opuzen, Metković,
  - sjedišta općina: Blato, Slano, Janjina, Cavtat, Kula Norinska, Lastovo, Lumbarda, Babino Polje, Orebić, Otrić-Seoci, Vlaka, Smokvica, Ston/Mali Ston, Trpanj, Vela Luka, Mlinište, obalni pojas Župe Dubrovačke - Kupari, Srebreno, Mlini, Soline, Plat,
  - Za kulturno-povijesne cjeline: Dubrovnik, Korčula, Blato, Lastovo, Cavtat, Čilipi, Gruda, Mali Ston, Trpanj, itd., u obuhvatu određenom u konzervatorskoj podlozi prema posebnom propisu.

- 298c.** Obvezna izrada UPU-a za kulturno povijesne cjeline grada Dubrovnika zaštićene cjeline i grada Stona, Cavtata s revidiranim granicama u obuhvatu određenom u konzervatorskoj podlozi prema posebnom propisu.
- 299.** Brisana.
- 300.** Za područja ugrožena potresom sukladno kartografskom prikazu 3.2. "Uvjeti korištenja i zaštite prostora - Područje primjene posebnih uvjeta uređenja i zaštite - ostalo", potrebno je u prostornim planovima užih područja u suradnji s nadležnim državnim tijelom primjenjivati propise o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda.
- 301.** Brisana.
- 302.** Brisana.

11.2. Područja primjene posebnih razvojnih i drugih mjera

- 303.** Daljnji razvitak gospodarstva Županije u cjelini, a posebno središta rada, potrebno je poticati odgovarajućim mjerama gospodarske politike.
Jedinice lokalne samouprave u okviru svoje nadležnosti provode mjere iz područja komunalne djelatnosti, te uređenja i zaštite okoliša, kojima se uz pravilnu primjenu može postići prihvatljiviji razmještaj gospodarskih aktivnosti na pojedinim područjima.
Županijska tijela će provoditi mjere za organizaciju i način gospodarenja poljoprivrednim zemljištem, a osobito u dolini Neretve.
- 304.** U ostvarivanju policentričnog gospodarskog razvitka Županije potrebno je primjenjivati poticajne mjere, posebice za:
- gospodarski razvitak rubnog ruralnog područja te demografski i gospodarski ugroženih područja prema Zakonu o posebnim poticajima (diferencirana visina komunalne naknade po pojedinim područjima; osiguranje statusa izvoznika turističko-ugostiteljskoj djelatnosti),
  - održivi otočni razvitak prema odredbama Zakona o otocima (dodjela nekretnina, stimulativni uvjeti kreditiranja; poreznim i carinskim povlasticama te povlasticama za zaposlene u državnim tijelima i javnim službama, pri dobivanju kredita, oprostima poreza na dobit, u potrošnji vode, u prijevozu robe i putnika,
  - razvitak poljoprivrede (brže identificiranje vlasničkog statusa zemljišnog potencijala; stimuliranje privatizacije i dodjele koncesija u zemljišnoj politici radi potpunijeg korištenja zemljišnog potencijala; povoljniji kreditni uvjeti uz jednostavniji postupak dobivanja; osiguranje plasmana poljoprivrednih proizvoda; primjena modela zadrugarstva i izgradnja mreže za plasman poljoprivrednih proizvoda),
  - razvitak malog i srednjeg poduzetništva osobito u obrtništvu i poljoprivredi.
- 304a.** Brisana.
- 304b.** Brisana.
- 305.** Brisana.
- 306.** Razvitak i uređenje naseljenih otoka, uz maksimalno očuvanje prirodnih, kulturnih i tradicijskih vrijednosti, posebno se temelji na ostvarenju uvjeta za:
- zadržavanje stanovništva i kvalitetniji život (sigurnost, promet, usluge, obrazovanje, zdravstvo),
  - povezivanje otoka infrastrukturom u šire sustave i primjenu specifičnih rješenja komunalne infrastrukture radi štednje i zaštite resursa,
  - razvitak pomorskih djelatnosti, otočne poljoprivrede snažnog ekološkog usmjerenja i tradicionalnih djelatnosti stanovništva uz strogo očuvanje otočkih polja i šuma od izgradnje,
  - razvitak turizma na strogo kontrolirani način radi osjetljivosti i ograničenog kapaciteta otoka.
- 307. Pogranično područje** Županije je od strateškog značenja za Republiku Hrvatsku, a obuhvaća gradove Dubrovnik i Metković te općine: Dubrovačko primorje, Konavle, Kula Norinska, Lastovo, Mljet, Pojezerje, Slivno, Ston, Zažablje i Župa dubrovačka.
Glavna razvojna usmjerenja, uz uvjet uređenja graničnih prijelaza, odnose se na razvoj pograničnog gospodarstva (malogranični promet, zajednički gospodarski programi za zapošljavanje, kulturne i gospodarske manifestacije i dr.).
- 308.** Brisana.
- 309.** Brisana.

310. Rubna i manje razvijena područja obuhvaćaju općine i gradove na otocima Lastovo, Mljet, poluotoku Pelješcu, te u zagorskom dijelu Županije općine Pojezerje, Zažablje i Kula Norinska. Na ovim područjima predviđa se, s ciljem postupnog smanjivanja razlika u razvoju u odnosu na druga područja, primijeniti mjere za:

- revitalizaciju naselja, gospodarstva i poljodjelstva na realnim osnovama,
- stimuliranje stanovništva za ostanak u područjima gdje je moguće stvoriti realne perspektive za razvoj i za one djelatnosti kojima će se osigurati primjereni uvjeti za život (sufinanciranje, kreditiranje, porezne olakšice i sl.).

310a. Prijedlog mjera demografske revitalizacije Županije:

a) poticaji vezani za aktivnost, stupanje u brak, odgoj i podizanje djece, ostanak u Županiji i sve oblike zapošljavanja mladih:

- poticanje zapošljavanja i samozapošljavanja mladih s prebivalištem više od godinu dana u Županiji registrirani u zavodu za zapošljavanje na neodređeno vrijeme. Poticaje stvaraju poslodavci registrirani i s prebivalištem u Županiji kroz subvencioniranje dijela osobnih dohodaka novozaposlenih nakon godinu dana rada ili kao nagradu za uspješno zapošljavanje i poslovanje
- poticanje inovacija u poslovanju mladih, otvaranju obrta i slično s prebivalištem i registriranom djelatnošću u Županiji
- poticanje stupanja u brak mladima s prebivalištem u Županiji
- subvencioniranje javnog prijevoza učenicima, studentima i djeci u obiteljima s troje i više djece školske i studentske dobi s prebivalištem u Županiji najmanje godinu dana.
- besplatni udžbenici za učenike s prebivalištem u Županiji najmanje godinu dana
- subvencioniranje jaslca i vrtića s prebivalištem roditelja u Županiji najmanje godinu dana
- subvencioniranje komunalnih i ostalih lokalnih naknada s prebivalištem roditelja najmanje godinu dana u Županiji
- izravna izdvajanja po novorođenom djetetu za roditelje s prebivanjem u Županiji najmanje godinu dana
- izravna davanja po novorođenom djetetu ovisno o broju djece za roditelje s prebivanjem najmanje godinu dana u Županiji
- mjesečna izdvajanja za novorođenu djecu do 15 godine starosti ili ovisno o procjeni za roditelje s prebivalištem u Županiji najmanje godinu dana

b) poticaji mladima na ostanak i na visoko obrazovanje u funkciji gospodarskog, društvenog i ukupnog razvoja Županije, kroz stipendije na županiji potrebnim fakultetima i smjerovima:

- potrebno je stipendirati studiranje na medicinskom, elektrotehničkom, strojarskom, prirodoslovno-matematičkom, turističko-hotelijskom i srodnim fakultetima
- potrebno je stipendirati studente najmanje 5 godina na razvojnim poslovima.

310b. Prijedlog mjera za izradu socijalne karte Županije:

- sukladno socijalnom stanju i broju djece u obitelji poticati jednokratno aktiviranje obrta, samozapošljavanje ili dnevno migriranje na rad
- socijalna karta izrađuje se na osnovi podataka iz državne statistike o visini primanja, broju djece, mjesečnoj potrošnji, i dr.
- onima koji su prepoznati kao socijalna kategorija omogućiti jednokratnu pomoć za aktiviranje obrta ili samozapošljavanje ili za troškove svakodnevne migracije na posao.

310c. Planski dokumenti politike regionalnog razvoja su Strategija regionalnoga razvoja Republike Hrvatske, županijska razvojna strategija te strategija razvoja urbanog područja.

Planski dokumenti politike regionalnog razvoja donose se za sedmogodišnje razdoblje u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom kohezijske politike Europske unije.

Polazište za izradu planskih dokumenata politike regionalnoga razvoja su nacionalni razvojni dokumenti i prostorni planovi.

310d. U svrhu učinkovite koordinacije i poticanja lokalnog razvoja jedna ili više jedinica lokalne samouprave mogu osnovati lokalne razvojne agencije kao javne ustanove ili trgovačka društva.

Jedinice lokalne samouprave koje na svom području imaju odabranu lokalnu akcijsku grupu (LAG) mogu koordinaciju i poticanje lokalnog razvoja provoditi putem LAG-a.

Na razini Županije osnovane su dvije lokalne akcijske grupe (LAG 5 koji obuhvaća 12 jedinica lokalne samouprave i LAG Neretva sa 7 jedinica lokalne samouprave). Za te LAG-ove izrađene su Lokalne razvojne strategije. Tri jedinice lokalne samouprave: Grad Dubrovnik (ruralni dio) te općine Župa dubrovačka i Konavle nisu organizirane u LAG.

310e. Županijska razvojna strategija je planski dokument kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave.

Županijska razvojna strategija Dubrovačko-neretvanske 2016.-2020. temeljni je i sveobuhvatni strateški dokument koji, polazeći od razvojnih resursa i potencijala te ostvarenih postignuća, utvrđuje smjernice budućeg gospodarskog i sveukupnog razvoja.

Strategija je izrađena sukladno Smjernicama za izradu županijskih razvojnih strategija (Ministarstvo regionalnog razvoja i europskih fondova, 2015.) i Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14) te je usklađena s Operativnim programom konkurentnosti RH, Operativnim programom Učinkoviti ljudski potencijali RH 2014.-2020. i Programom ruralnog razvoja RH. Također je usklađena s glavnim nacionalnim sektorskim strategijama kao i sa županijskim prostornim planom, sektorskim strategijama i drugim planskim dokumentima Dubrovačko-neretvanske županije.

Županija se ovim strateškim dokumentom priprema i prilagođava cilju - korištenju sredstava Europskih fondova, realiziranju projekata i uravnoteženom regionalnom razvoj.

Osnovni razvojni ciljevi Dubrovačko-neretvanske županije su:

- povećati konkurentnost i uspostaviti održivi gospodarski rast i razvoj
- poboljšati održivo upravljanje prostorom resursima i infrastrukturom
- poboljšati kvalitetu života i osnažiti institucionalni kapacitet, ljudski i društveni kapital.

Ostvarenjem ciljeva putem 9 prioriteta i 33 mjere ostvarit će se postavljena Vizija županije koja glasi :

„Dubrovačko-neretvanska županija je gospodarski prosperitetna, ekološki očuvana regija visoke kvalitete života i prepoznatljivog kulturno-prirodnog i turističkog identiteta.“

310f. Strategija razvoja urbanog područja (SRUP) je planski dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja urbanog područja

Urbano područje obuhvaća urbane aglomeracije i veća, odnosno manja urbana područja utvrđena Zakonom o regionalnom razvoju za koja se izrađuju strategije urbanog razvoja.

Grad Metković je kao manje urbano područje započeo izradu SRUP-a ali samo za obuhvat JLS Grada Metkovića.

Preporuka iz Smjernica za izradu SRUP-a je da se strategijom uključi šire urbano područje kao funkcionalna cjelina koja može uključiti i susjedne JLS povezane s urbanim središtem u cilju rješavanja zajedničkih problema.

Preporuča se izrada SRUP-a za planirana sljedeća urbana područja:

- Veće urbano područje grada Dubrovnika (aglomeracije naselja grada Dubrovnika te općina Konavle, Župa dubrovačka, Dubrovačko primorje, Ston, Janjina, Trpanj, Orebić, Lastovo i Mljet)
- Manje urbano područje gradova Metković i Ploče (aglomeracije naselja gradova Metković, Opuzen, Ploče te općina Slivno, Zažablje, Kula Norinska i Pojezerje,)
- Manje urbano područje grada Korčule s naseljima Blato i Vela Luka (aglomeracije naselja grada Korčule te dijela općine Orebić i općina Smokvica, Blato i Vela Luka).

310g. Nova generacija dokumenata koji se bave teritorijalnim razvojem su Strateški planovi razvoja jedinica lokalne samouprave, sukladno Zakonu o regionalnom razvoju.

Na području Županije izrađeno ih je 10, a u 12 Gradova/Općina je u tijeku njihova izrada (Gradovi Korčula, Ploče, Opuzen te Općine Dubrovačko primorje, Lumbarda, Orebić, Trpanj, Vela Luka, Lumbarda, Konavle, Slivno).

310h. Prethodni Strateški razvojni dokumenti na području županije su:

- PUR - Programi ukupnog razvoja sukladno Zakonu o regionalnom razvoju, za jedinice lokalne samouprave su do 2015.g. bili strateški gospodarsko-ekonomsko-razvojni programi na lokalnoj razini
PUR-ovi na području Županije su rađeni za period do 2015. godine i to za 9 gradova/Općina.
- PORO - Programi održivog razvitka za otočne skupine Elafitsko otočje, Bobara, Mrkan i Molunat; Pelješac; Korčula; Lastovo i Mljet koje obuhvaćaju 13 jedinica lokalne samouprave od ukupno 22., sukladno Zakonu o otocima, 2005. godine.

11.2a. Planiranje morskog područja

310i. Smjernice za integralno upravljanje obalnim područjem Dubrovačko-neretvanske županije je dokument čiji je cilj poboljšati aktivnosti zaštite priobalja kao jednog od najvažnijih prirodnih resursa Županije.

U Dubrovačko-neretvanskoj županiji samo 4 jedinice lokalne samouprave (Grad Metković te Općine Zažablje, Kula Norinska i Pojezerje) nisu dio obalnog područja. Obalno područje Županije je najgušće i najintenzivnije korišteni prostor.

Integralno upravljanje obalnim područjem označava dinamički proces održivog upravljanja i korištenja obalnih područja, uzimajući istovremeno u obzir krhkost obalnih ekosustava i krajobraza, raznolikost aktivnosti i korištenja, njihovo međusobno djelovanje, pomorsku usmjerenost pojedinih aktivnosti i korištenja i njihov utjecaj na pomorske i kopnene dijelove.

Posebno se, kao veoma važan, navodi institucionalni okvir upravljanja obalnim područjem, gdje se prikazuje međusobna povezanost ključnih sektorskih zakona i upravnih područja na prostorno uređenje obalnog područja, kao npr.: Zakona o prostornom uređenju, Zakona o morskome ribarstvu, Zakona o pomorskom dobru, lukama i pristaništima, Zakona o regionalnom razvoju, Zakona o otocima, Zakona o zaštiti prirode te Zakona o zaštiti okoliša.

Ključni principi integralnog upravljanja obalnim područjem su:

- uzimanje u obzir međuzavisne prirode morskoga i kopnenoga dijela koji sačinjavaju jedinstvenu cjelinu;
- integralno razmatranje svih elemenata koji se odnose na hidrološke, geomorfološke, klimatske, ekološke, društveno-gospodarske i kulturološke sustave kako ne bi prešli prihvatni kapacitet obalnih područja i kako bi se spriječile negativne posljedice prirodnih nepogoda i razvitka;
- osiguravanje primjerenoga i pravovremenoga sudjelovanje zainteresiranih dionika civilnoga društva u transparentnom postupku odlučivanja u pitanjima upravljanja obalnim područjima;
- zahtijevanje međusektorski organizirane institucionalne koordinacije različitih javnih usluga i jedinica lokalne i regionalne samouprave nadležnih za obalna područja;
- zahtijevanje izrade strategije korištenja zemljišta, planova i programa koji se odnose na urbanistički razvoj i društveno-gospodarske aktivnosti, kao i ostalih relevantnih sektorskih politika;
- uzimanje u obzir mnogostrukosti i različitosti aktivnosti u obalnim područjima, te davanje prvenstva javnim uslugama i aktivnostima koje zahtijevaju neposrednu blizinu mora;
- uravnotežena raspodjela korištenja obalnih područja te izbjegavanje nepotrebne koncentracije aktivnosti i linearne urbanizacije;
- prethodna procjena rizika povezanih s različitim ljudskim djelatnostima i infrastrukturom, kako bi se spriječio ili umanjio njihov negativni učinak na obalna područja;
- sprječavanje štete na obalnom okolišu, kao i primjerena obnova u slučaju kada se šteta dogodi.

310j. Sukladno Direktivi 2014/89/ EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja (SL L 257/135, 28.8.2014.) te Zakonu o prostornom uređenju definirano je:

- **morsko područje** su unutarnje morske vode Republike Hrvatske, teritorijalno more Republike Hrvatske, zračni prostor iznad njih te dno i podzemlje tih morskih prostora, zaštićeni ekološko-ribolovni pojas Republike Hrvatske (ZERP) i epikontinentalni pojas Republike Hrvatske, a u smislu pripadnosti morskoj regiji pripada morskoj regiji Sredozemno more, podregija Jadransko more
- **prostorno planiranje morskog područja** je proces prostornog planiranja u kojem subjekti prostornog uređenja analiziraju i organiziraju ljudske aktivnosti na moru radi ostvarivanja ekoloških, gospodarskih i socijalnih ciljeva.

310k. Morsko područje se planira Državnim planom prostornog razvoja, Prostornim planom zaštićenog ekološkog i ribolovnog područja (ZERP), Prostornim planom epikontinentalnog pojasa Republike Hrvatske, prostornim planovima nacionalnih parkova i parkova prirode koji obuhvaćaju morsko

područje, prostornim planovima županija koje obuhvaćaju morsko područje i prostornim planovima uređenja gradova, odnosno općina unutar prostora ograničenja.

Prilikom izrade i donošenja prostornih planova koji obuhvaćaju more:

- posvećuje se odgovarajuća pozornost posebnostima morskog područja, značajnim postojećim i budućim djelatnostima, namjeni i načinima korištenja morskog područja te njihovim utjecajima na okoliš, kao i prirodnim resursima, uzimajući u obzir interakciju obalnog i morskog područja te dugoročne promjene izazvane klimatskim promjenama
- uzimaju se u obzir gospodarski, socijalni i okolišni aspekti radi pružanja potpore održivom razvitku i rastu pomorskog sektora, primjenjujući pristup utemeljen na ekosustavima, te radi promicanja uzajamnog prilagođavanja značajnih djelatnosti, namjena i načina korištenja morskog područja.
- treba nastojati dati doprinos održivom razvoju turizma, pomorskog prijevoza, sektora ribarstva i akvakulture, energetskog sektora na morskom području, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije, te očuvanju, zaštiti i poboljšanju stanja okoliša, uključujući otpornost na učinke klimatskih promjena te zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

310l. Teritorijalno more ili teritorijalne vode Republike Hrvatske je morski pojas širok 12 morskih milja, računajući od polazne crte u smjeru pučine.

Polaznu crtu u Dubrovačko-neretvanskoj županiji čine ravne crte koje spajaju sljedeće točke na obali kopna i obali otoka:

- a. rt Zarubača (u naselju Močići u Općini Konavle) – jugoistočni rt otoka Mrkan (Općina Konavle) – južni rt otoka Sv. Andrija (Grad Dubrovnik) – rt Gruj (otok Mljet),
- b. rt Korizmeni (otok Mljet) – otok Glavat – rt Struga (otok Lastovo) – rt Veljeg mora (otok Lastovo) – jugozapadni rt otoka Kopište (otok Lastovo) – rt Velo dance (otok Korčula) – rt Proizd (otok Proizd) (Općina Vela Luka) – jugozapadni rt otoka Vodnjak Veli (Hvar).

Unutarnje morske vode Republike Hrvatske su vode koje se nalaze od polazne crte teritorijalnog mora u smjeru kopna. Unutarnje morske vode obuhvaćaju luke i zaljeve na obali kopna i otoka, dijelove mora između crte niske vode na obali kopna i ravne polazne crte za mjerenje širine teritorijalnog mora.

Gospodarski pojas Republike Hrvatske je široki morski pojas izvan teritorijalnog mora, ali uz njegovu vanjsku granicu, podvrgnut posebnom pravnom statusu i režimu.

Zaštićeni ekološko-ribolovni pojas Republike Hrvatske (ZERP) obuhvaća morski prostor u Jadranskom moru, od vanjske granice teritorijalnoga mora u smjeru pučine do njegove vanjske granice dopuštene općim međunarodnim pravom, a privremeno slijedi crtu razgraničenja epikontinentalnog pojasa uspostavljenu Sporazumom između SFRJ i Talijanske Republike o razgraničenju epikontinentalnog pojasa iz 1968. godine.

Epikontinentalni pojas Republike Hrvatske obuhvaća morsko dno i njegovo podzemlje izvan njezinoga teritorijalnog mora preko čitavoga prirodnog produžetka njezinoga kopnenog područja (tzv. kontinentalna ravnina) do vanjskog ruba kontinentalne orubine, ili do udaljenosti od 200 morskih milja od polaznih crta od kojih se mjeri širina teritorijalnog mora, tamo gdje vanjski rub kontinentalne orubine ne seže do te udaljenosti.

310m. Sukladno Pravilniku o granicama u ribolovnom moru RH ribolovno more RH obuhvaća vanjsko ribolovno more i unutarnje ribolovno more koje dijeli polazna crta.

Vanjsko ribolovno more obuhvaća teritorijalno more RH i Zaštićeni ekološko-ribolovni pojas RH (ZERP).

Unutarnje ribolovno more je morski pojas koji se nalazi unutar polazne crte, u smjeru prema obali kopna.

Ribolovno more RH dijeli se na 11 ribolovnih zona od kojih područje Dubrovačko-neretvanske županije obuhvaća vanjsko ribolovno more - ribolovne zone D i dijelom C te unutarnje ribolovno more - dijelom G.

11.3. Područja i lokaliteti za istraživanje i praćenje pojava i procesa u prostoru

- 311.** Za nedovoljno istražena područja te područja koja su ekološki vrijedna i potencijalno ugrožena planiranim aktivnostima, potrebno je organizirati programe istraživanja:
- bioraznolikosti i bogatstva podmorja, te osnovnih kemijskih parametara, posebno specifičnosti pojedinih područja:
    - uvala Donji Molunat i akvatorij poluotoka Molunat; Konavoske stijene (kartiranje biljnih i životinjskih vrsta te geološka istraživanja),
    - otoci Mrkan, Bobara i Supetar, špilja Šipun (faunistička istraživanja),
    - Elafiti (vegetacijsko-faunističke značajke, s posebnim osvrtom na intersticijske organizme u pijescima, špilje na otočju te špilje u području između Zatona i Trstenoga; kartiranje bentoskih zajednica).
    - za područje Parka prirode Lastovsko otočje
  - detaljna ekološka istraživanja:
    - zaljeva Budime, kanala Velikog Stona, uvale Zaton i uvale Slano,
    - kopnenog dijela i akvatorija istočnog dijela otoka Mljeta, osobito uvala Saplunara i Blace te istraživanja svih špilja, blatina i slatina na otoku Mljetu, bentoskim zajednicama hridinastog dna na južnim klifovima otoka Mljeta,
    - južnih klifova otoka Korčule te svih špilja na kopnu sa endemičnom faunom i intersticijske organizme u pijescima korčulanskih pješćanih uvala
    - za područje Parka prirode Lastovsko otočje
  - detaljna vegetacijsko-faunistička istraživanja:
    - otoka Lastova, kao i svih pripadajućih otoka, te šireg područja Lastovsko-palagruškog akvatorija radi detaljnije procjene količine male plave ribe,
    - šireg akvatorija Neretvanskog i Korčulanskog kanala s posebnim osvrtom na mrijest male plave ribe i migraciju mlađi prema zaštićenom unutrašnjem dijelu Malostonskog zaljeva.
- 312.** Interdisciplinarna istraživanja (biološka, ekološka, pedološka, hidrološko-hidraulička, geomehanička i hidrogeološka) kojima će se preispitivati mogućnosti proširenja melioracijskih zahvata i navodnjavanja, te ovisno o rezultatima istraživanja, utvrditi obuhvat i način korištenja zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju potrebno je provoditi u cilju zaštite voda, tla i zemljišta, te očuvanja bioraznolikosti (održivi razvoj u poljoprivredi).
- 313.** Izvešća o stanju u prostoru sadrže polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

11.4. Smjernice za izradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda

11.4.1. Gospodarska namjena

Gospodarska namjena - proizvodna namjena I

- 314.** Planiranu industrijsku zonu izdvojene namjene izvan naselja Rudine u Općini Dubrovačko primorje izmaknuti van područja EM HR2001490 Dubrovačko primorje - Doli u svrhu zaštite ciljne vrste jadranske kozonoške.
- 315.** Za planirana proširenja industrijskih zona izdvojene gospodarske namjene izvan naselja - Luka Ploče, Vranjak 2 i Vranjak 3, a s obzirom na područje EM HR5000031 Delta Neretve i HR1000031 Delta Neretve predvidjeti kontroliranu odvodnju s pročišćavanjem otpadnih voda, kontrolu emisija buke te provedbu mjera upravljanja i sprječavanja velikih nesreća.

Gospodarska namjena - poslovna namjena K

- 316.** Jugozapadni dio zone izdvojene poslovne namjene izvan naselja Nova sela u Kuli Norinskoj se nalazi u koridoru autoceste čvor Metković /Kula Norinska – čvor Pelješac te će njena realizacija biti ovisna o dinamici realizacije autoceste. Potrebno je preispitati mogućnost izmještanja tog dijela zone.
Prilikom projektiranja poslovne zona Nova Sela, u fazi izrade projekta organizacije gradilišta, aktivnosti koje uzrokuju pojavu snažnih vibracija udaljiti na što veću udaljenost od područja HR2000019 Čočina jama. Prilikom projektiranja proizvodne zone Nova Sela predvidjeti zatvoreni sustav odvodnje uz pročišćavanje otpadnih voda ili priključivanje na sustav javne odvodnje. Planiranu zonu odnosno sadržaj zone udaljiti na minimalnu udaljenost od 200 m od ulaza u speleološki objekt HR2000019 Čočina jama. Prilikom planiranja sadržaja poslovne zone Nova Sela, dozvoliti izgradnju postrojenja koja proizvode znatne vibracije samo uz primjenu tehničkih mjera ublažavanja vibracija.

Gospodarska namjena - eksploatacija mineralnih sirovina E

- 317.** Lokacije eksploatacije mineralnih sirovina Klokolina u gradu Korčuli, Mironja II u Općini Dubrovačko primorje te Sreser II i Ljut u Općini Janjina planirani su kao podzemni kop.
- 318.** U okviru eksploatacijskog polja morske soli na lokalitetu Ston u Općini Ston moguće je planiranje dodatnih sadržaja (prodaja soli, suvenira, muzejsko-izložbeni prostor) uz obvezu ishođenja suglasnosti Ministarstva kulture, Konzervatorskog odjela u Dubrovniku radi zaštite solana kao kulturnog dobra kao i šire zone zaštite gradova Ston i Malog Stona.
- 319.** Otok Vrnik u Gradu Korčuli predstavlja zaštićenu kulturno-povijesnu cjelinu te nastavku eksploatacije kamena treba prethoditi postupak izrade studije koji bi trebala uvažiti i utjecaj na kulturnu baštinu s posebnim osvrtom na ostatke antičkih kamenoloma.
- 320.** Za eksploatacijsko polje Kotaca u Općini Smokvica dopušteno je proširenje na 9,35 ha uz uvjet prethodne izvedbe sustava za otprašivanje.
- 321.** U svrhu zaštite vrsta šišmiša, pri daljnjim procjenama, prije ishođenja dozvola za eksploatacijska polja Osojnik i Ivan Dol u Gradu Dubrovniku, a s obzirom na područje EM HR2001010 Paleombla – Ombla potrebno je uključiti u razmatranja potencijalne kolonije s mladima i zimujuće kolonije, odnosno njihovo moguće ometanje vibracijama.
- 322.** Za istražni prostor mineralnih sirovina Veleč u Općini Dubrovačko primorje potrebno je ispitati mogućnost istraživanja uz dopuštenje nadležnih ministarstava.

Gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička namjena T

- 323.** Radi što kvalitetnije pripreme projekta na razini UPU-a za izdvojena građevinska područja (izvan naselja) ugostiteljsko-turističke namjene će se utvrditi potreba, način i smjernice rješenja rekonstrukcije, dogradnje, izgradnje, te ukidanje postojećih infrastrukturnih sustava koje se nalaze unutar ili utječu na projekt kroz izradu Odluke o izradi UPU-a.
Na razini UPU-a će se odrediti i stvarni iznosi za infrastrukturne standarde (kapaciteti) u pogledu elektroopskrbe, vodoopskrbe, odvodnje oborinskih i otpadnih voda i zbrinjavanja otpada za izdvojena građevinska područja (izvan naselja) ugostiteljsko-turističke namjene.
- 324.** Prilikom razvoja turističkih zona u najvećoj mogućoj mjeri uključiti ekološki prihvatljive oblike turističkih i rekreativnih aktivnosti.
- 325.** Nije dozvoljeno nasipavanje, gradnja umjetnih plaža i betoniranje obale na području ekološke mreže nego je obvezno maksimalno očuvati prirodnu obalu.
- 326.** Radove uklanjanja vegetacije za potrebe izgradnje zona gospodarske i ugostiteljsko-turističke namjene na području EM HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac, izvoditi izvan perioda gniježđenja ciljnih vrsta ptica.
- 327.** U zoni Ražnjić u Općini Lumbarda i Velje more u Općini Lastovo omogućava se prenamjena zone vojnih objekata u turističko-informacijsko-prezentacijsko-smještajnu namjenu u kojima je smještajni kapacitet prateći sadržaj.
- 328.** Zonu Zjat sjever u Općini Ston zonu smjestiti ispod vrha Kozarske glavice kako bi se očuvao prirodni, ozelenjeni karakter vršnih dijelova padina. Smještaj, tipologiju, gabarite i visinu budućih građevina unutar ove zone odrediti na temelju provedene analize vizualne izloženosti i ocjene osjetljivosti krajolika te valorizacije postojeće visoke vegetacije.
- 329.** Zbog velike vizualne izloženosti zonu gradnje na Bjejevici u Općini Ston može se planirati do nadmorske visine od 70m na način da se formiraju izgrađeni klasteri sa cezurama zelenila, a ne neprekinuti niz izgradnje. Smještaj, tipologiju, gabarite i visinu budućih građevina unutar ove zone odrediti na temelju provedene analize vizualne izloženosti i ocjene osjetljivosti krajolika te valorizacije postojeće visoke vegetacije. Predlaže se odrediti strožije prostorno-urbanističke parametre i to $kig < 0,2$ i $kis < 0,6$.
- 330.** Zbog blizine područja vrijednog lokaliteta buduće svjetske baštine Korčule te velike vizualne izloženosti u Pelješkom kanalu, zonu gradnje na lokaciji Devet hliba planirati sa cezurama zelenila, a ne neprekinuti niz izgradnje. Smještaj, tipologiju, gabarite i visinu budućih građevina unutar ove zone odrediti na temelju provedene analize vizualne izloženosti i ocjene osjetljivosti krajolika te valorizacije postojeće visoke vegetacije. Predlaže se odrediti strožije prostorno-urbanističke parametre i to $kig < 0,2$ i $kis < 0,6$. Potrebno je ispitati mogući utjecaj na zaštićene kulturno-povijesne cjeline.
- 331.** U obuhvatu planirane turističke zone Krmača u Općini Lumbarda nalaze se evidentirani arheološki lokaliteti (kamene gomile), a jedan od lokaliteta je i uništen eksploatacijom kamena (kamena gomila na vrhu brda Krmača, vidljiva na zračnom snimku prije 1968.g.). Potrebno je izvršiti detaljno arheološko rekognosciranje radi utvrđivanja detaljnih mjera zaštite.
- 332.** Turistička zona Gaj Beterina u Općini Župa dubrovačka preklapa se sa arealom pojedinačno zaštićenog kulturnog dobra Ljetnikovcem Bettera - Katić (čest. zgr. 85/2, čest. zem. 1036/1, 1037/1, 1046/21 k.o. Zavrelje) unutar kojeg, u skladu s mjerama zaštite, nije moguća nova izgradnja.
- 333.** Za zone planirane u blizini zaštićenih kulturno-povijesnih cjelina (Žrnovo-Devet hliba u Gradu Korčuli, Trstenik-Završje i Bulatovo u Općini Orebić te Broce-Priježba u Općini Ston) potrebno je ispitati njihov mogući utjecaj na zaštićene zone.

- 334.** Za zonu Poljice u Općini Konavle potrebno je pažljivo uklopiti smještajne jedinice da se ne naruši pogled na izvorno seosko naselje u pozadini jer se radi o tradicionalnom ruralnom krajoliku u sklopu vrijednih obradivih površina
- 335.** Prilikom daljnjeg planiranja zone turističke namjene „Cadmios village“ u Općini Konavle, s obzirom na područje EM HR2000946 Snježnica i Konavosko polje potrebno je predvidjeti pristup s južne strane zone, u svrhu zaštite ciljnih vrsta gmazova.
- 336.** Prilikom razvoja turističke i rekreacijske zone Željograd/Baćinska jezera u Gradu Ploče , a s obzirom na područje EM HR5000031 Delta Neretve i HR1000031 Delta Neretve potrebno je područje u najvećoj mogućoj mjeri očuvati u prirodnom stanju u svrhu zaštite ciljnih staništa i vrsta.
- 337.** Turistički sadržaj planirane zone Dubravica 2 u Općini Orebić udaljiti na minimalnu udaljenost od 100 m od ulaza u speleološki objekt HR2001203 Izvor špilja kod Jurjevića.
- 338.** Turistički sadržaj Konjevac u Gradu Dubrovniku ne planirati na području HR2001478 Špilja pod Neharom i HR2001481 Špiljice kod mola od Orašca, odnosno udaljiti ga na minimalnu udaljenost od 100 m od ulaza u speleološki objekt.
- 339.** Razvoj dijela planiranih zona rt Gaj i „Vrtovi sunca“ u Gradu Dubrovniku koji se nalaze unutar područja EM ograničiti na prihvatljive oblike turističkih aktivnosti.
- 340.** Za turističku zonu Prapatno T2 u Općini Ston planiranu unutar prostora značajnog krajobraza uvala Prapatno, prije ishoda potrebnih dozvola, izraditi krajobraznu studiju kako bi se osigurao minimalan utjecaj na krajobraz prostora.
- 341.** Za auto kampove Ušće u Gradu Ploče i Rio u Gradu Opuzenu određuje se max kapacitet od 50 smještajnih jedinica.
- 342.** Za zone u istraživanju (Brijesta u Općini Ston i Gornja Vručica u Općini Trpanj) kao preduvjet provođenja IDPPDNŽ obvezatno je izraditi stručnu podlogu vrednovanja šireg prostora (krajolika, kulturne i prirodne baštine, mogućnosti infrastrukturnog opremanja i sl. Za sve zone podnamjena će se definirati u postupku izrade stručne podloge.

Luke nautičkog turizma

- 343.** Za svaku luku nautičkog turizma potrebno je s obzirom na vrijednost i zaštitu područja u kojem je planirana prethodno izraditi maritimnu studiju sukladno Uredbi o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke, a kojom studijom će se utvrditi optimalan položaj u uvali, vrsta, obuhvat i prihvatljivi broj vezova te način sidrenja, kao i mjere zaštite.
- 344.** Planira se proširenje obuhvata luke nautičkog turizma ACI Marina Dubrovnik u Gradu Dubrovniku u moru, koji prostor obuhvaća prostor akvatorija unutar dopuštenih 10 ha.
- 345.** Za novu luku nautičkog turizma Sestrice u Općini Dubrovačko primorje uvažiti sljedeće:
- prije projektiranja predvidjeti izradu studije koja će analizirati odnos između buduće marine, ugroženih i rijetkih staništa, područja EM i povijesne solane
  - planirati s najvišim ekološkim standardima, bez servisnih sadržaja i mogućnosti održavanja plovila, s posebnim načinima sidrenja – definirati optimalne pozicije za sidrenje i tehnološka rješenja sidrišta koja će omogućiti očuvanje ciljnih staništa, uz obvezno korištenje postojeće infrastrukture na obali; uz redovito čišćenje morskog dna u marini, te povremeno, kemijskim analizama, praćenje sadržaja ekotoksičnih metala
  - predvidjeti mjere postupanja s materijalom od iskopa na odgovarajući način, predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama i drugim onečišćenjima.

- 346.** Izgradnju luke Jurjeva luka – Kremena u Općini Lastovo planirati izvan područja ciljnih staništa 1110, 1120* i 1170 ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja. Prilikom planiranja nove luke nautičkog turizma Jurjeva luka – Kremena predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.
- 347.** U gradu Ploče moguća je realizacija luke nautičkog turizma na dvije odvojene lokacije Pod cestom i Sidrište (lokacija bivše vojne luke).
- 348.** Za luku nautičkog turizma Lovište u Općini Orebić preporuča se sidrenje brodova na stalno sidro (corpo morto) zbog osjetljivosti područja. Potrebno je predvidjeti za ciljna staništa EM HR3000150 Otok Pelješac – od uvale Rasoka do rta Osičac prihvatljive oblike sidrenja.
- 349.** Za područja uvala u kojima su planira luka nautičkog turizma (Dominče, Badija i Račišće u Gradu Korčuli, Brna u Općini Smokvica, Trpanj u Općini Trpanj, Lopud u Gradu Dubrovniku, Gornji Molunat u Općini Konavle, Lučica Lumbarda u Općini Lumbarda i Trstenik u Općini Orebić) a u kojima su planirane različite namjene u moru i na obali, a s obzirom na vrijednost i zaštitu preporuča se prethodno izraditi Plan razvoja lučkog područja koji obuhvaća cjelokupni akvatorij i pripadajuću obalu, u kojem će se sagledati sve namjene i definirati načini korištenja te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova pojedinih sadržaja (luka otvorena za javni promet, luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacija itd) kao podloga za izradu IDPPUO/G, kao i maritimnu studiju sukladno Uredbi o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke.
- 350.** Luku nautičkog turizma Kobaš u Općini Ston planirati uz primjenu, za ciljna staništa, prihvatljivog oblika sidrenja s obzirom na područje EM HR3000163 Stonski kanal i HR3000167 solana Ston.
- 351.** Luke nautičkog turizma Sobra, Prožurska luka i Okuklje u Općini Mljet planirati izvan područja ciljnih staništa 1120* i 1160, ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja s obzirom na područje EM HR3000166 sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem te predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama.
- 352.** Izgradnju luke nautičkog turizma Prahivac i Gornji Molunat u Općini Konavle planirati izvan područja ciljnih staništa 1120* i 1160, 1170 ili predvidjeti za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja te predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama s obzirom na područje EM HR3000170 akvatorij uz Konavoske stijene i HR400016 Konavoske stijene.
- 353.** Nove luke nautičkog turizma Šipanska luka, Suđurađ, Lopud i Koločep u gradu Dubrovniku planirati izvan područja ciljnih staništa 1120* ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja s obzirom na područje EM HR4000028 Elafiti te predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.
- 354.** Prilikom planiranja luke nautičkog turizma Opuzen u gradu Opuzenu i Donja stara Neretva u Gradu Metkoviću (do 100 vezova), a s obzirom na područje EM HR5000031 Delta Neretve i HR1000031 Delta Neretve potrebno je predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.
- 355.** Unutar EM HR5000037 Nacionalni park Mljet i HR1000037 SZ dio NP Mljet potrebno je izgradnju luke za nautički turizam Polače u Općini Mljet planirati izvan područja ciljnih staništa 1120*, 1160 i 1150* ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja te predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.
- 356.** Za zahvat luke nautičkog turizma Žuljana u Općini Ston planirane unutar prostora predviđenog za proširenje značajnog krajobraza uvala Vučina koji s vojnom lukom Kupinova, te uređajem za pročišćavanje otpadnih voda koji je planiran unutar trenutnih granica krajobraza, prije ishođenja potrebnih dozvola, a zbog kumulativnog utjecaja preporuča se izraditi krajobraznu studiju kako bi se osigurao minimalan utjecaj na krajobraz prostora.

Gospodarska namjena - akvakultura H

- 357.** Građevinsko područje istražnog centra akvakulture (marikulture) u uvali Bistrina u Općini Dubrovačko primorje uz građevinsko područje naselja Stupa namijenjeno je smještaju građevina Razvojno-istraživačkog centra za marikulturu IC, te prateće ugostiteljske građevine (restoran) i sadržaja vezanih uz uzgajalište školjaka u tom akvatoriju.
- 358.** Izuzetno za područje Malostonskog zaljeva dozvoljava se na lokalitetima Brijesta - Potkop, Luka – Soca i Duba, Mali Ston - Zamaslina u Općini Ston te Bistrina i Bistrina - uz most u Općini Dubrovačko primorje u lukama otvorenim za javni promet tj. njihovim izdvojenim bazenima, planiranje dodatnih sadržaja (prodaja, degustacija, muzejsko-izložbeni prostor, turistički obilasci farmi i centra) uz ishođenje odgovarajućeg akta nadležnog tijela za poslove zaštite prirode.
- 359.** Postojeća zona akvakulture (marikulture) Blace-Osinj u Općini Slivno s obzirom da je na područje EM i unutar posebnog OI rezervata delta rijeke Neretve – JI dio, zadržava se u postojećim gabaritima bez mogućnosti proširenja.
- 360.** Za zone akvakulture Sestrin (Grad Ploče), Meteriz (Grad Metković) te Uvala Vinogradina (Općina Slivno), a s obzirom na područje EM HR5000031 Delta Neretve i HR1000031 Delta Neretve potrebno je predvidjeti redovito praćenje kakvoće vode, kontrole uzgajanih organizama te primjenu mjera sprječavanja bijega uzgajanih organizama.

11.4.2. Športsko-rekreacijska namjena R

- 361.** Radi što kvalitetnije pripreme projekta na razini UPU-a će se za izdvojena građevinska područja (izvan naselja) golf utvrditi potreba, način i smjernice rješenja rekonstrukcije, dogradnje, izgradnje, te ukidanje postojećih infrastrukturnih sustava koje se nalaze unutar ili utječu na projekt u okviru Odluke o izradi UPU-a.
Na razini UPU-a će se odrediti i stvarni iznosi za infrastrukturne standarde (kapaciteti) u pogledu elektroopskrbe, vodoopskrbe, odvodnje oborinskih i otpadnih voda i zbrinjavanja otpada za izdvojena građevinska područja (izvan naselja) golf.
- 362.** Za sportsko-rekreacijsku zonu Srđ (golf) u Gradu Dubrovniku moguća je realizacija i drugih rekreacijskih namjena. Smještajni kapacitet je max 1200 kreveta.
- 363.** Kupališna zona R6 Očuša u Gradu Ploče planirana je kao dio zone rekreacijskog parka R5 Baćinska jezera.
- 364.** U sportsko-rekreacijskoj zoni Slađeni u Općini Dubrovačko primorje moguća je realizacija manjeg golf vježbališta. Prilikom razvoja sportske namjene Slađeni, u aktivnosti održavanja golf vježbališta uključiti načela pravilne primjene vezano uz korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja, u svrhu zaštite ciljnih staništa s obzirom na područje EM HR3000165 uvala Slano.
- 365.** Zonu u istraživanju golf Gnjile R1* u Općini Konavle obzirom na mogući utjecaj na područje EM HR2000946 Snježnica i Konavosko polje potrebno je preispitati. U okviru PPUO Konavle izraditi hidrogeološki elaborat za ocjenjivanje pogodnosti lokacije u smislu smanjenja negativnih utjecaja na vode. Ukoliko rezultati budu neodgovarajući, predlaže se izmještanje golf igrališta na drugu lokaciju temeljem odgovarajućih studija kao uvjet za uvrštenje zone u istraživanju na novoj lokaciji u PPUO Konavle.
- 366.** Prilikom daljnjeg planiranja zone rekreacijske namjene „Cadmos village“ u Općini Konavle, s obzirom na područje EM HR2000946 Snježnica i Konavosko polje potrebno je predvidjeti pristup s južne strane zone, u svrhu zaštite ciljnih vrsta gmazova.
- 367.** Prilikom razvoja sportske namjene golf Sestrice u Općini Dubrovačko primorje, a s obzirom na područje EM HR3000163 Stonski kanal i HR3000167 solana Ston potrebno je u aktivnosti održavanja golf igrališta uključiti načela pravilne primjene vezano uz korištenje sredstava za prihranu i zaštitu bilja, u svrhu zaštite ciljnih staništa.
- 368.** Prilikom razvoja sportsko rekreacijske zone Luka Metković u Gradu Metkoviću izbjeći trajno zaposjedanje obalnog i vodenog dijela u svrhu zaštite obalnih ciljnih staništa i ciljnih vrsta riba.

Sportske luke

- 369.** Za područja uvala u kojima su planiraju sportske luke Korčula, Orebić i Trpanj, a u kojima su planirane različite namjene u moru i na obali, a s obzirom na vrijednost i zaštitu preporuča se prethodno izraditi Plan razvoja lučkog područja koji obuhvaća cjelokupni akvatorij i pripadajuću obalu, u kojem će se sagledati sve namjene i definirati načini korištenja te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova pojedinih sadržaja (luka otvorena za javni promet, luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacija itd) kao podloga za izradu IDPPUO/G, kao i maritimnu studiju sukladno Uredbi o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke.
- 370.** Prilikom planiranja sportske luke Metković (Donja stara Neretva) , a s obzirom na područje EM HR5000031 Delta Neretve i HR1000031 Delta Neretve potrebno je predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.

11.4.3. Posebna namjena N

371. U Gradu Ploče preporuča se provesti stručno preispitivanje prostorno-planskih elemenata potencijalnih lokacija kao i usuglašavanje s interesima lokalne uprave. Kao moguće lokacije za izgradnju zamjenske luke u Pločama predložene su uvale Pržina (u zaljevu Marčuleti) te Kupinova i Žukova u Općini Ston. Luku posebne namjene planirati izvan područja ciljnog staništa 1120* odnosno odabrati, za ciljno stanište, prihvatljiv oblik sidrenja s obzirom na područje EM HR3000162 rt Rukavac – rt Marčuleti.

Za zahvat vojne luke Kupinova (planirane unutar prostora predviđenog za proširenje značajnog krajobraza uvala Vučina koji s lukom nautičkog turizma Žuljana te uređajem za pročišćavanje otpadnih voda koji je planiran unutar trenutnih granica krajobraza) prije ishođenja potrebnih dozvola, a zbog kumulativnog utjecaja preporuča izraditi krajobraznu studiju kako bi se osigurao minimalan utjecaj na krajobraz prostora.

372. Za vojarnu Sidrište u Gradu Ploče, obzirom na Odluku o izmjeni Odluke o osnivanju luka posebne namjene – vojnih luka (NN 43/18) kojom je Vojna luka Uvala Baćina – Ploče (Sidrište) izbrisana iz popisa vojnih luka, moguće je pokrenuti postupak u svrhu njene prenamjene.

11.4.4. Infrastrukturni sustavi

Cestovni sustav

- 373.** Za rekonstrukciju dionice ceste Ž6228 na području Majkova planirati i projektirati trasu kako bi spriječili moguće negativne utjecaje zahvata na riječnu kornjaču na lokalitetu tri lokve na području Gornjih Majkova, te zaštititi i očuvati vodena i močvarna staništa u zoni utjecaja zahvata.
- 374.** Nerazvrstanu cestu Riđica-Mravinjac-Mrčevo-Kliševo-Gromača-Ljubač-Osojnik prilikom planiranja zahvata potencijalnu cestu udaljiti na dovoljnu udaljenost da se ne ugrozi cilj očuvanja područja ekološke mreže HR2001007 Orašac-kanjon, te poduzeti sve mjere za sprječavanje utjecaja na vodni režim lokalnog područja.
Planiranu trasu nerazvrstane ceste u rangu županijske (Riđica-Mravinjac-Mrčevo-Kliševo-Gromača-Ljubač-Osojnik) položiti na minimalnoj udaljenosti od 200 m od ulaza u podzemno stanište 8310 (Banova ljut).
- 375.** S ciljem zaštite morskog okoliša, na planiranim benzinskim postajama u Rijeci dubrovačkoj (ACI marina, Schell i Kaboga) u Gradu Dubrovniku primijeniti primjere dobre prakse sprečavanja iznenadnih događaja.

Pomorski sustav

- 376.** Za luke u EM-u za koje se traži proširenje kao i za nove luke preporuča se s obzirom na vrijednost i zaštitu područja u kojem su planirane prethodno izraditi maritimnu studiju sukladno Uredbi o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke. To se odnosi na sljedeće luke:
- Grad Dubrovnik – Luka Donje čelo - Muo, Lopud, Luka Šipanska
  - Grad Korčula – Dominče, Badija, Pupnatska luka
  - Grad Ploče – Ušće
  - Općina Blato – Gršćica
  - Općina Dubrovačko primorje – Slano
  - Općina Janjina – Drače, Sreser
  - Općina Konavle – Tiha-Cavtat
  - Općina Lastovo – Ubli, Pasadur, Zaklopatica
  - Općina Mljet – Okuklje, Polače, Pomena, Prožura, Podškoji, Saplunara, Sobra naselje, Sobra trajekt
  - Općina Orebić – Putnička luka, Lovište, Trstenik
  - Općina Slivno – Blace, Moračna, operativna obala uz Pelješki most
  - Općina Smokvica – Brna
  - Općina Ston – Ston, Mali Ston, operativna obala uz Pelješki most, Broce.
- 377.** Za područja uvala u kojima su luke za koje se traži proširenje kao i za nove luke, a u kojima su planirane različite namjene u moru i na obali, a s obzirom na vrijednost i zaštitu preporuča se prethodno izraditi Plan razvoja lučkog područja koji obuhvaća cjelokupni akvatorij i pripadajuću obalu, u kojem će se sagledati sve namjene i definirati načini korištenja te odrediti točan položaj, obuhvat i prihvatljiv broj vezova pojedinih sadržaja (luka otvorena za javni promet, luke posebne namjene, privezišta, plaže, rekreacija itd.) kao podloga za izradu IDPPUO/G, kao i maritimnu studiju sukladno Uredbi o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke. To se odnosi na sljedeće luke:
- Grad Dubrovnik- Lopud
  - Grad Korčula – Dominče, Uvala Luka, Badija, Korčulanski otočići, Račišće,
  - Općina Konavle - Molunat
  - Općina Lumbarda – Uvala Tatinja
  - Općina Orebić – Putnička luka, Trstenik
  - Općina Smokvica – Brna.

- 378.** Izdvojeni bazen Korčulanski otočići – sidrište Badija planirati izvan područja ciljnog staništa 1120* ili predvidjeti za ciljno stanište prihvatljive oblike sidrenja, a s obzirom na područje EM HR2001420 Otoci Badija, Planjak, Kamenjak, Bisače, Gojak, M. Sestrica, Majsan, M. i V. Stupa, Lučnjak te Hrid Baretica i HR4000007 Badija i otoci oko Korčule.
- 379.** Proširenja luka Triporte-Lovišće u općini Vela Luka, te Gršćica i Prižba u Općini Blato planirati izvan područja ciljnih staništa 1120* i 1170 ili odabrati, za njih, prihvatljiv oblik sidrenja s obzirom na područje EM HR3000153 Otok Korčula – od uvale Poplat do Vrhovnjaka.
- 380.** Planirano sidrište luke Kneža (Pupnatska luka) u gradu Korčuli planirati izvan područja ciljnih staništa 1110, 1140 i 1160 ili odabrati, za njih, prihvatljiv oblik sidrenja s obzirom na područje EM HR3000154 Pupnatska luka.
- 381.** Proširenja luka Ston i Broce (Općina Ston) planirati uz primjenu, za ciljna staništa, prihvatljivog oblika sidrenja s obzirom na područje EM HR3000163 Stonski kanal i HR3000167 solana Ston.
- 382.** Proširenje luke Slano u Općini Dubrovačko primorje planirati uz primjenu, za ciljna staništa, prihvatljivog oblika sidrenja, a s obzirom na područje EM HR3000165 uvala Slano te adekvatnog i optimalnog postavljanja mobilnih ili fiksnih obalnih i priobalnih građevina s obzirom na ciljni stanišni tip 1160.
- 383.** Proširenja luka Sobra-naselje, Prožure i Okuklje u Općini Mljet planirati izvan područja ciljnih staništa 1120* i 1160, ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja s obzirom na područje EM HR3000166 sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem te predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama.
- 384.** Proširenja luka Stara luka Cavtat, Tiha Cavtat i Molunat u Općini Konavle, planirati izvan područja ciljnih staništa 1120* i 1160, 1170 ili predvidjeti za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja te predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama s obzirom na područje EM HR3000170 akvatorij uz Konavoske stijene i HR400016 Konavoske stijene.
- 385.** Za proširenja luka i nove luke/izdvojene bazene (Mali Ston, Zamaslina, Potkop, Hodilje, Luka, Soca i Duba u Općini Ston) predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama s obzirom na područje EM HR4000015 Malostonski zaljev.
- 386.** Proširenja luka Donje Čelo (Muo), Lopud i Luka Šipanska u Gradu Dubrovniku planirati izvan područja ciljnih staništa 1120* ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja s obzirom na područje EM HR4000028 Elafiti te predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.
- 387.** Prilikom planiranja izdvojenog bazena luke Komin Ušće u gradu Ploče, a s obzirom na područje EM HR5000031 Delta Neretve i HR1000031 Delta Neretve potrebno je predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.
- 388.** Unutar EM HR5000037 Nacionalni park Mljet i HR1000037 SZ dio NP Mljet u Općini Mljet potrebno je proširenja luka Polače i Pomena planirati izvan područja ciljnih staništa 1120*, 1160 i 1150* ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja te predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.
- 389.** Prilikom daljnjeg projektiranja luke Bistrina u Općini Dubrovačko primorje u najvećoj mogućoj mjeri izbjeći gradnju (nasipavanje, betoniranje) u morskom dijelu, u svrhu očuvanja fizikalno – kemijskih uvjeta u uvali Bistrina.
- 390.** Proširenja luka Pasadur, Zaklopatica i Ubli u Općini Lastovo planirati izvan područja ciljnih staništa 1110, 1120* i 1170 ili odabrati za ciljna staništa prihvatljiv oblik sidrenja te predvidjeti tehničke mjere postupanja s otpadnim vodama u luci.

- 391.** U Općini Slivno, u sustavu zaštite i nadzora Schengenske granice planira se za potrebe Ministarstva unutarnjih poslova RH u uvali Moračna u blizini izvedenog međunarodnog cestovnog graničnog prijelaza (MGCP) Klek u svrhu nadzora Neumskog i Malostonskog zaljeva morska luka posebne namjene – policijska LP Moračna za privez policijskih plovila. Dozvoljena je gradnja privezne obale, plivajućeg valobrana i pratećih objekata i infrastrukture, te kolnog pristupa na državnu cestu D8.

Zračni sustav

- 392.** Prilikom planiranja točnih lokacija heliodroma u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati ciljna staništa s obzirom na područje EM HR4000028 Elafiti.

Vjetroelektrane

- 393.** Površina definirana za iskorištavanje energije vjetra (postavljanje vjetroagregata) ograničava se na 300 ha unutar makrolokacije Štrbina-Vjetreno i Volunac u Općini Dubrovačko primorje. Razmještaj vjetroagregata treba omogućiti nesmetani prelet ptica za vrijeme migracije. Razmještaj vjetroagregata treba omogućiti i nesmetani prelet šišmiša.
- 394.** Makrolokacije Volunac, Štrbina-Vjetreno i Glave u Općini Dubrovačko primorje su određene kao potencijalne i za smještaj solarnih elektrana.
- 395.** Za makrolokaciju Konavoska brda u Općini Konavle u cilju zaštite interesa obrane utvrđen je koridor širine cca 500 m – 250 m lijevo i desno od spojnice točaka sa zemljopisnim koordinatama 42.59.10 i 18.27.49 te 42.60.55 i 18.28.90 do državne granice u kojem nije dozvoljena gradnja visokih građevina (vjetroelektrane i slično).

Izdaje: DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
"Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije"

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: viši savjetnik u Upravnom odjelu
za poslove Župana, Županijske skupštine i opću upravu Arian Čustović, dipl.iur.
Oglasi se primaju u administraciji lista, Gundulićeva poljana 1, telefon 351-412
Službeni glasnik objavljuje se i na WEB stranici: www.dnz.hr
e-mail: arian.custovic@dubrovnik-neretva.hr